BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU 1 ianuarie 1958 Nr. 1—2

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele şi corespondenţa se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Zece ani de mari realizări

La 30 decembrie s-a sărbătorit împlinirea a zece ani de la înlăturarea monarhiei şi proclamarea Republicii Populare Romîne, stat al oamenilor muncii de la sate şi oraşe. In cei 10 ani s-au realizat mari progrese pe calea construirii socialismului, a ridicării nivelului de trai şi cultural al poporului muncitor.

Astfel, industria socialistă a luat un mare avînt. Astăzi producem la noi în ţară cea mai mare parte a maşinilor necesare economiei naţionale şi exportăm în alte ţări numeroase maşini, fabricate în uzinele noastre. Producţia industriei a depăşit cu mult cea mai înaltă producţie din timpul capitalismului. Faţă de anul 1938 producţia socotită pe cap de locuitor a crescut în 1956 la fontă de la 8,5 la peste 33 kg; la oţel de la cca 18 la 44 kg; la energie electrică de la 72,4 la 280,4 kwh; la gaz metan de la 19 la 248 m.c.; la ciment de la 32,7 la 124,3 kg. Industria chimică faţă de 1938 a crescut de 7,3 ori în 1956. Insemnate creşteri s-au realizat şi la produsele industriale de larg consum, produse textile, încălţăminte, produse alimentare.

In agricultură s-au obţinut deasemenea realizări însemnate atît în ce priveşte producţia agricolă, cît şi în ce priveşte transformarea socialistă a agriculturii. Sectorul socialist cuprinde aproape 45% din totalul suprafeţelor agricole ale ţării. Avem 18 raioane complet cooperativizate. Succesele în socializarea agriculturii arată că ţăranii muncitori îşi dau seama tot mai mult că singura cale a unei vieţi mai bune este calea socialistă.

Mărirea producţiei agricole şi înlocuirea sistemului de cote prin vînzări libere, achiziţii şi contractări a dus la desvoltarea schimbului dintre oraş şi sat, la întărirea alianţei dintre clasa muncitoare şi ţărănimea muncitoare. In anul 1956 vînzarea de mărfuri alimentare populaţiei, prin comerţul de stat şi cooperatist, a crescut faţă de 1950 de 2,2 ori, iar la textile şi încălţăminte de 2,3 ori.

Aplicarea sistemului îmbunătăţit de salarizare şi normare a muncii îşi arată roadele în sporirea cîştigului muncitorilor şi în creşterea rentabilităţii întreprinderilor.

Realizările economice sînt însoţite de tot atît de însemnate realizări culturale. In toate părţile a pătruns lumina învăţăturii, prin cursurile de alfabetizare, prin mărirea numărului şcolilor, prin cămine culturale, cinematografe, teatre, opere de stat, tipărituri de ziare, reviste şi cărţi, etc. Numărul elevilor din învăţămîntul de cultură generală de la 119.110 în 1938 a crescut la 418.249 în 1956. Arta, cultura, ştiinţa s-au dezvoltat foarte mult şi realizările artei şi ştiinţei romîne sînt preţuite peste hotare. Arta populară a luat un deosebit avînt, prin echipele de amatori, prin coruri, prin cooperative de costume naţionale şi de alte produse artistice, etc.

Toate aceste realizari economice şi culturale, care au ca urmare ridicarea nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii, arată că poporul nostru îşi închină toate forţele sale construcţiei paşnice. Republica Populară Romînă — bazîndu-se pe prietenia şi alianţa frăţească cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte ţări socialiste — aduce o contribuţie activă în lupta forţelor păcii şi democraţiei pentru destindere în relaţiile internaţionale, pentru legături de pace şi prietenie între popoare. Ţara noastră are relaţii comerciale şi culturale cu o mulţime de ţări, socotind că prin aceste relaţii popoarele se pot cunoaşte mai bine şi se întăreşte prietenia şi colaborarea dintre state, indiferent de regimul lor politic sau social. De asemenea ţara noastră sprijineşte propunerile Uniunii Sovietice pentru încetarea experienţelor cu arme atomice, pentru interzicerea folosirii armelor atomice, pentru dezarmare şi rezolvarea tuturor problemelor prin tratative paşnice. Conştiente că pacea sau războiul atîrnă de lupta lor şi că un război atomic ar aduce uriaşe suferinţe, popoarele nu se mai lasă amăgite, ci luptă cu hotărîre pentru pace. N-a existat niciodată în istorie o mişcare aşa de puternică pentru pace, ca aceea care cuprinde azi nu numai popoarele socialiste, ci şi popoarele din colonii, ce luptă pentru independenţă şi cele ce şi-au dobîndit independenţa (în Asia şi Africa), ca şi masse uriaşe din ţările capitaliste. Această mişcare pentru pace este o forţă internaţională care pune stavilă aţîţătorilor la război şi îndrumează rezolvarea tuturor problemelor pe cale paşnică.

(Continuare în pag. 4)

10 ani de viaţă bisericească

La 30 decembrie 1957, se împlinesc 10 ani, de cînd poporul nostru şi-a deschis o eră nouă de libertate şi lumină în istoria sa, alungînd din fruntea Statului ultima rămăşiţă a înrobitorilor care ani de-a rîndul i-au supt vlaga, — proclamîndu-se o nouă orînduire de Stat, în care cuceririle democratice ale poporului erau consfinţite şi garantate, iar drumul său spre bunăstare şi progres era deplin asigurat. Cu însufleţire şi cu dragoste pornise atunci poporul nostru la muncă, pentru a-şi făuri un viitor fericit, pentru înflorirea patriei şi pentru înlăturarea urmelor grele lăsate de trecutul negru de asuprire şi de nedreptate.

In faţa Bisericii noastre Ortodoxe Romîne se puneau atunci o serie de probleme, care-şi aşteptau o grabnică şi înţeleaptă rezolvare. Biserica însăşi suferise influenţe şi constrîngeri dureroase în trecut. Ea avea datoria sfîntă de a scutura aceste poveri, de a folosi larga libertate, care se instaurase în ţara noastră. Mulţi dintre preoţii şi credincioşii ortodocşi — dornici să participe la noua muncă liberă şi creatoare a poporului nostru, de care se simţeau puternic legaţi — aşteptau un cuvînt de părintească povăţuire din partea conducerii bisericeşti. Unele rînduieli, stări de lucruri şi aşezăminte — impuse de trecutele regimuri şi dovedite cu totul streine de duhul învăţăturii şi tradiţiilor ortodoxe — stînjeneau în cea mai mare măsură lucrarea Bisericii Ortodoxe Romîne. Toate acestea trebuiau grabnic înlăturate, pentru ca să poată străluci în lumină comoara nepieritoare a înţelepciunii dumnezeeşti, — izvorul cel nesecat al străduinţilor şi înfăptuirilor Bisericii lui Hristos.

Ce aştepta Biserica, ce aşteptau preoţii şi credincioşii, de la conducerea Bisericii Ortodoxe Romîne? A fost arătat limpede în cuvîntările ce s-au rostit la 24 mai 1948, în ziua alegerii Inalt Prea Sfinţiei Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Romîne: „Poporul nostru şi-a dat acum, după veacuri de suferinţă, o aşezare proprie. Ţara noastră este astăzi o Republică populară, patrie bună a celor ce muncesc. Patriarhul cel nou trebuie să fie al Bisericii. Prin Biserică trebuie să ajute poporul lui, să ajute la desvoltarea democraţiei populare şi a libertăţilor populare, să fie sprijin Patriei noastre scumpe, pentru asigurarea independenţei şi suveranităţii Republicii Populare Romîne; să fie un hotărît luptător pentru pace şi pentru consolidarea democraţiei în lume".

(Continuare în pag 2)

69295

In Arhiepiscopia Sibiului

La 30 decembrie 1957 s-au împlinit 10 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne. Cu acest prilej sărbătoresc, foaia noastră prezintă — în articolele ei — realizările economice şi culturale din ţara noastră, desfăşurarea vieţii bisericeşti, tipăriturile religioase din Arhiepiscopia Sibiului şi alte fapte vrednice de pomenire. Din toate cele scrise se vede că, odată cu statul şi poporul romîn, a dobîndit libertate şi Biserica noastră şi a propăşit în toate privinţele. Viaţa bisericească s-a dezvoltat în linişte şi Biserica a sprijinit lupta pentru pace şi munca poporului nostru pentru o viaţă mai bună.

In aceşti zece ani Arhiepiscopia Sibiului şi Mitropolia Ardealului au avut în frunte trei ierarhi vrednici: Mitropolitul Nicolae Bălan (pînă în 1955), I.P.S. Mitropolit Iustin (1956—1957) şi I.P.S. Mitropolit Nicolae Colan. Mitropolitul Nicolae Bălan, care a condus Biserica ardelenească vreme de 35 ani, a avut marea bucurie să vadă împlinit visul, pentru care a luptat o viaţă întreagă: revenirea fraţilor gr. catolici în sînul Bisericii ortodoxe. Chemarea pe care a făcut-o în mai 1948 pe cîmpia Libertăţii către fraţii gr. cat. să se întoarcă în casa părintească, la Biserica strămoşească, a primit răspunsul cuvenit în marele act al reîntregirii bisericeşti din octombrie 1948. Chemarea aceasta dădea grai însăşi dorinţei preoţilor şi credincioşilor romîni şi venea într-un timp, în care — datorită regimului democrat-popular — credincioşii erau liberi să-şi împlinească dorinţa.

I.P.S. mitropolit Iustin a continuat lucrarea de întărire a reîntregirii bisericeşti. Totdeodată a înzestrat Tipografia cu noi maşini, a tipărit cărţi religioase, pe lîngă „Telegraful Romîn" a scos la lumină revista „Mitropolia Ardealului", s-a îngrijit de preoţii din parohii, şi a dat un nou avînt întregii lucrări bisericeşti şi sociale. Vlădică tînăr, energic şi luminat a condus Biserica Ardealului spre o nouă înflorire. De aceea între I.P.S. Sa şi Biserica ardeleană s-au stabilit legături de preţuire şi dragoste, care nu se vor şterge niciodată.

După alegerea I.P.S. Iustin la Iaşi, în Sibiu a fost ales P.S. episcop Nicolae Colan al Clujului. Noul mitropolit era cunoscut şi preţuit în Sibiu, pentru că aici a fost profesor şi rector al Institutului Teologic. A venit între prieteni. Cu cumpănirea celui ce a trecut prin viaţă cu ochii deschişi şi a cules înţelepciune din cărţile sfinte şi din păţăniile vieţii, I.P.S. Sa ne călăuzeşte pe calea iubirii de Biserică şi de patrie. Unificarea bisericească se adînceşte, parohiile sînt cercetate, bisericile sfinţite, tipăriturile se continuă, în şcoli se formează cîntăreţi şi preoţi pentru bisericile noastre, etc.

In Republica Populară Romînă nu numai că am avut libertate de a ne organiza şi a trăi după rînduielile ortodoxe, dar am primit şi sprijin material din partea Statului pentru întreţinerea şcolilor teologice, pentru tipărirea foilor şi cărţilor, pentru preoţi, pentru construcţii de biserici, case parohiale, ş.a. Biserica la rîndul ei a ajutat la munca de ridicare a nivelului de trai şi cultural al poporului şi la străduinţa pentru pace. In felul acesta s-a dat cele ce sînt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu şi cele ce sînt ale poporului, poporului.

Privind peste aceşti 10 ani de progres avem încredere că vom face în viitor progrese şi mai mari. Biserica noastră va sprijini şi de acum înainte munca pentru viitorul luminos al unei vieţi tot mai îmbelşugate, străduindu-se pentru mîntuirea sufletului credincioşilor şi pentru o viaţă mai fericită a tuturor.

N.

10 ani de viaţă bisericească

(Urmare din pag. 1)

In cei 10 ani de la întemeierea Republicii Populare Romîne, între cele dintîi biruinţe dobîndite de Biserica noastră ortodoxă română — sub semnul largii libertăţi religioase, statornicită de regimul nostru democrat popular şi sub cîrmuirea Prea Fericitului Patriarh Justinian — se înscrie istorica reîntregire a ortodoxiei româneşti, prin revenirea la vatra dreptei credinţe străbune a preoţimii şi credincioşilor greco-catolici din Ardeal.

Odată realizată unitatea Bisericii noastre ortodoxe romîne, prin revenirea la Biserica strămoşească a fraţilor greco-catolici pe care Roma papală îi ţinuse două veacuri şi jumătate în cătuşe — conducerea Bisericii în frunte cu Prea Fericirea Sa Patriarhul Justinian a trecut cu hotărîre la deslegarea unei alte importante probleme: reîntoarcerea preoţimii ortodoxe la adevăratul apostolat. De altfel, încă de acum zece ani, declarase: „Cum, în primul rînd, misionarii Bisericii noastre din mijlocul credincioşilor sînt pregătiţi în mentalitatea vremurilor de pînă ieri, în această situaţie ei constituie o piedică în activitatea Bisericii. După un program bine chibzuit şi un corp de îndrumători bine pregătit, preoţimea noastră trebuia orientată şi convinsă pentru acest apostolat".

De aceea, pe lîngă institutele teologice de grad universitar ale Bisericii noastre ortodoxe, au luat fiinţă cursuri de îndrumare misionară, în cadrul cărora, cei mai de seamă profesori ai teologiei noastre, îndepărtînd sgura aşezată a rătăcirile trecutului peste adevărurile învăţăturii lui Hristos, împlinise între preoţimea noastră porunca apostolului nemuritor: „Innoiţi-vă duhul minţii voastre să vă îmbrăcaţi în omul cel nou". (Efes. IV. 23—24). Aceste cursuri au fost primite cu entuziasm de marea majoritate a preoţimii noastre, deoarece ele răspundeau năzuinţii tuturor celor ce voiau să-şi împlinească pe deplin îndatorirea lor de păstori duhovniceşti.

Dar, poate că roadele cursurilor de îndrumare misionară, nu ar fi fost atît de bogate, dacă Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe, nu ar fi purtat de grijă ca lumina lor să nu se stingă încetul cu încetul, ci să fie mereu alimentată prin menţinerea în cugetele preoţimii noastre a unei permanente preocupări pentru problemele teologice, legate de viaţa şi activitatea de zi cu zi a preoţimei.

In acest scop au luat fiinţă — potrivit hotărîrii Sf. Sinod — conferinţele preoţeşti pe protopopiate, care reprezintă o prelungire a cursurilor de îndrumare. Aceste conferinţe întreţin o mişcare duhovnicească necontenită în sînul preoţimei, o ţine legată de conducerea bisericească, susţin unitatea de preocupări în toată Biserica şi, în acelaşi timp, ţin viaţa bisericească necontenit încadrată în actualitatea socială.

Prin înţelepciunea conducerii Bisericii noastre ortodoxe, învăţămîntul teologic a fost readus sub privegherea Bisericii pe care trecutele regimuri îl îndepărtaseră de matca sa, aservindu-l intereselor lor egoiste.

Reorganizarea învăţămîntului teologic sub îndrumarea şi purtarea de grijă a conducerii bisericeşti nu s-a limitat, însă, numai la Institute de grad universitar. Au fost înfiinţate şcoli de cîntăreţi şi seminarii monahale, din care se recrutează şi se vor recruta viitorii studenţi ai Institutelor teologice. Toate aceste şcoli bisericeşti — înzestrate cu un regulament clar şi precis de organizare şi funcţionare, cu programe analitice întocmite de Sf. Sinod şi cu un corp didactic bine ales — se bucură de părintească grije din partea superiorităţii Bisericii noastre ortodoxe.

Tot în vederea ajutorării preoţimei noastre, pentru a-şi împlini misiunea sa apostolică a fost reorganizată şi editura Institutului Biblic şi de misiune, care avea datoria să pună la îndemînă preoţimii ortodoxe cărţi de cult şi tipărituri de orientare şi îndrumare. In cei 10 ani care s-au scurs, Institutul Biblic şi de misiune ortodoxă a înfăptuit o operă de real folos pentru preoţimea noastră şi pentru întreaga Ortodoxie. In afara cărţilor de cult s-au tipărit în aceşti ani cărţi al căror răsunet a depăşit hotarele Ortodoxiei româneşti.

Revistele Sf. Patriarhii, „Biserica Ortodoxă Română", „Ortodoxia" şi „Studii Teologice", au căutat şi au izbutit să ajute la îndrumarea preoţimei spre adevăratul apostolat evanghelic, publicînd studii şi articole, menite să contribuie la limpezirea problemelor legate de viaţa şi activitatea Bisericii ortodoxe romîne. Literatura teologică a Bisericii noastre s-a mai îmbogăţit şi prin apariţia revistelor: „Mitropolia Moldovei", „Mitropolia Ardealului", „Mitropolia Timişorii" şi „Telegraful Romîn" transformată în foaie pentru credincioşii de la sate.

Cunoscînd bine starea şi menirea pe care Sf. Părinţi şi dascăli ai Bisericii ortodoxe au statornicit-o aşezărilor călugăreşti, — Sf. Sinod s-a preocupat de viaţa schiturilor şi mănăstirilor ortodoxe. Pentru luminarea monahilor şi a monahiilor, fraţilor şi surorilor din mănăstirile noastre, nu s-a limitat numai la reţeaua seminariilor monahale. Un program de învăţămînt — cursuri şi şcoli — a fost întocmit şi pus în aplicare în toate aşezările călugăreşti. Această fericită îmbinare a rugăciunii şi a muncii — isvorîtă din tradiţiile monahismului ortodox, — a fost realizată în mod practic prin atelierele ce s-au deschis la mănăstirile noastre ortodoxe.

Toate aceste înfăptuiri sînt rodul binecuvîntat al întîistătătorului Bisericii noastre — al deplinei libertăţi religioase, pe care a instaurat-o şi pe care o asigură cîrmuirea Statului nostru democrat popular, al unităţii de gîndire şi de acţiune, care există în rîndurile fiilor Bisericii noastre şi al înţelepciunii cu care Sf. Sinod a ştiut să readucă pe toţi slujitorii altarelor ortodoxe pe calea adevăratului apostolat poruncit de Sfintele Evanghelii şi de bunele tradiţii ale Ortodoxiei româneşti.

Prot. TRAIAN BELAŞCU
vicar arhiepiscopesc

Realizări economice şi financiare în Arhiepiscopia noastră

In ultimii 10 ani mişcarea fondurilor mai importante în ce priveşte contribuţia Arhiepiscopiei din fonduri proprii, ale credincioşilor şi diferite Instituţii şi din partea Statului se prezintă astfel:

1. Contribuţia Arhiepiscopiei din fonduri proprii:

Arhiepiscopia noastră a plătit din fonduri proprii: subvenţii, burse studenţilor şi elevilor, dotaţii parohiilor, mănăstirilor, Institutului Teologic Universitar din Sibiu, Şcoalei de Cîntăreţi bisericeşti şi Seminarului Teologic din Cluj şi ajutoare celor incapabili de muncă, următoarele sume:

De la 16 august 1947—29 ianuarie 1952 lei 4.069.844.

De la 30 ianuarie 1952—23 august 1957 lei 2.962.293.

2. Contribuţia credincioşilor şi diferite instituţii:

Credincioşii din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, împreună cu diferite instituţii, au contribuit pentru construcţii de biserici şi case parohiale, precum şi pentru repararea acestora, pentru pictură şi restaurări de pictură bisericească, mobilier bisericesc şi obiecte de cult, cu următoarele sume:

De la 16 august 1947—29 ianuarie 1952 lei 626.162.

De la 30 ianuarie 1952—23 august 1957 lei 9.874.722.

3. Dotaţii de la Stat:

Statul a contribuit prin Departamentul Cultelor cu sume importante pentru plata salariilor din Centrul Eparhial, protopopi, preoţi şi mănăstiri, cheltuieli materiale, diurna corului Catedralei, construcţii de biserici şi case parohiale, precum şi pentru repararea lor, pictură bisericească şi restaurări de pictură, următoarele sume:

De la 16 august 1947—29 ianuarie 1952 lei 14.768.958.

De la 30 ianuarie 1952—23 august 1957 lei 14.833.794.

In acest timp s-au construit şi reparat un număr de biserici, mănăstiri, case parohiale, pictură, tîmple, mobilier bisericesc şi s-au procurat diferite obiecte de cult.

Prin unificarea bisericească din 1948 o parte din patrimoniul fostei Biserici greco-catolice s-a contopit cu a Bisericii noastre, formînd astfel un bun comun în cadrul Bisericii strămoşeşti.

Institutul Teologic Universitar din Sibiu, a fost reamenajat spre a putea adăposti atît studenţii teologi cît şi preoţii chemaţi la cursurile de îndrumare.

Pentru odihnă şi tratament medical au fost amenajate pe seama salariaţilor din Centrul Eparhial şi preoţimei sanatorul de la Păltiniş şi Căminul preoţesc de la Bazna.

Din datele de mai sus, rezultă că activitatea economică şi financiară a Arhiepiscopiei noastre în ultimii 10 ani s-a desfăşurat în mod normal. Statul a contribuit prin Departamentul Cultelor cu sume importante şi contribuţia lui a dat stabilitate activităţii noastre economice şi financiare. Credincioşii noştri deasemeni, şi-au dat cu dragă inimă obolul lor pentru Biserică.

Clerul ortodox şi credincioşii Bisericii noastre au adus contribuţia lor la străduinţele poporului muncitor pentru ridicarea nivelului de trai, sprijinind şi progresul economic al Bisericii noastre.

Cărţi tipărite de Arhiepiscopia noastră

Cartea este o iscusită alcătuire a minţii omeneşti. Ea stă în slujba ridicării omului la o viaţă vrednică de rostul său în lume. Cartea bisericească este însoţitorul şi vestitorul credincios al vieţii duhovniceşti şi în acelaşi timp un foarte preţios mijloc de luminare şi de îmbunătăţire a omului.

Aşa fiind, în ultimii zece ani (1947—1957) tipografia Arhiepiscopiei noastre şi-a dus mai departe munca de tipărire a unor cărţi trebuincioase vieţii bisericeşti.

Intre cărţile tipărite în această vreme, se rînduiesc cîteva anuare ale Institutului Teologic Universitar din Sibiu, care înfăţişează străduaniile ce se fac de către acest aşezămînt pentru pregătirea viitorilor slujitori ai altarelor. Pe lîngă datele şcolare, anuarele cuprind şi preţioase lucrări ale luminaţilor dascăli ai acestei şcoli.

De o însemnătate deosebită şi de un mare folos este cartea cu titlul *„Cînd fraţii sînt împreună”*, alcătuită de un mănunchiu de iscusiţi purtători de condei ai Bisericii. Ea arată într-un chip limpede şi mult grăitor, că Biserica românească din Ardeal a fost una de la încreştinarea poporului romîn şi pînă în zilele noastre. Această carte ajută în chip deosebit la strîngerea şi mai mult a rîndurilor credincioşilor Bisericii romîneşti din Ardeal.

Unei mari trebuinţe a vieţii bisericeşti, răspunde cartea care poartă titlul *„Catehismul Creştinului dreptcredincios”*, lucrată de trei dascăli de la şcoala noastră teologică. Asupra cuprinsului acestei cărţi, nu zăbovim, pentrucă a fost înfăţişat într-un număr mai vechi al acestei foi. Tipărită cu osîrdia şi binecuvîntarea I. P. S. Iustin, această carte îmbie tot ceea ce trebuie să ştie un dreptcredincios, spre a avea o *credinţă luminată.*

Despre cel ce a fost vrednicul de pomenire Mitropolit Nicolae, grăiesc două cărţi mari. Cea dintîi este *„Biserica şi Viaţa”*, care în 360 de pagini cuprinde cuvîntări şi lucrări ale marelui Mitropolit. Cea de a doua este *„„Omagiu I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, la 50 de ani de activitate bisericească”*. In 444 de pagini format mare, se cuprind lucrări de înfăţişare a feluritelor laturi ale chipului de păstor sufletesc al celui ce a fost Nicolae Bălan, precum şi o seamă de lucrări de ştiinţă teologică.

La loc ales trebuiesc rînduite şi cele cîteva *Indrumătoare bisericeşti,* care pe lîngă partea calendaristică cuprind şi un material foarte potrivit pentru luminarea şi zidirea sufletească a credincioşilor. Aceste îndrumătoare au fost, din an în an, tot mai bine şi mai cu grijă alcătuite.

De mult folos pentru zidirea bisericească a creştinului dreptcredincios, sînt cele trei volume din cartea numită *„Filocalie”*, culegere din scrierile Sfinţilor Părinţi care arată cum se poate omul curăţi, lumina şi desăvîrşi, date de pe limba grecească pe cea românească de învăţatul nostru dascăl în ale teologiei, Părintele Dumitru Stăniloae. Volumul II cuprinde: viaţa Sfîntului Maxim Mărturisitorul, cuvîntul ascetic, capetele despre dragoste, capetele teologice şi tîlcuire la rugăciunea Tatăl Nostru. Volumul III cuprinde răspunsurile Sf. Maxim Mărturisitorul către Talasie. Volumul IV ne dă texte din Talasie Libianul, Isichie Sinaitul, Filotei Sinaitul, Ioan Carpatiul, Avva Filimon, Sf. Ioan Damaschinul, Teodor al Edesei, Teognost, Ilie Ecdicul, Teofan Monahul, precum şi viaţa tuturor acestora. Toţi cei ce sînt iubitori de frumuseţe duhovnicească, găsesc aici hrană, îndemn şi îndrumare deosebit de preţioasă.

Nu lipsesc nici cărţile de predici.

Cele ce privesc viaţa obştească, care stă în grija deosebită a zilelor noastre, îşi găsesc loc în două lucrări ale Părintelui Teodor Bodogae.

Firesţe, lipsa de loc îndestulător nu ne îngăduie să înfăţişem toate cărţile tipărite de Arhiepiscopia Sibiului în cei din urmă zece ani. Drept aceea, ne vom mulţumi să ne mai oprim asupra cărţilor din biblioteca pentru credincioşi „Veniţi la Hristos”. Acestea sînt următoarele:

1. Călugăr Dumitru: *„Fericiţi sînt...”* (Matei 5, 3—12), care cuprinde tălmăcirea pe înţelesul credincioşilor a celor nouă fericiri rostite de Domnul nostru Iisus Hristos în minunata Sa predică de pe munte.

2. Călugăr Dumitru: *„Tatăl nostru”*, care cuprinde tălmăcirea pe înţelesul tuturor a rugăciunii domneşti, modelul de rugăciune al creştinului adevărat.

3. Felea Ilarion: *„Impărăţia lui Dumnezeu. Biserica”*, care înfăţişează, în chip uşor de înţeles, Biserica împărăţie a lui Dumnezeu, arătînd totodată şi care sînt însuşirile Bisericii, adecă lămurind ce însemnează „una”, „sfîntă”, „sobornicească” şi „apostolească”.

4. Felea Ilarion: *„Sfintele Taine”*, care înfăţişează pe înţelesul tuturor învăţătura ortodoxă despre cele şapte Sfinte Taine, cele şapte fîntîni sau izvoare ale Harului dumnezeesc, adecă ale puterii de sus care ne curăţă de murdăria păcatului, ne sfinţeşte şi ne face desăvîrşiţi.

5. Sf. Grigorie de Nissa: *„Viaţa fericitei Macrina”*, tălmăcită din greceşte de Părintele Teodor Bodogae. Cuprinde viaţa aleasă şi pilduitoare a Sfintei Macrina, sora Sf. Vasile cel Mare şi a Sf. Grigorie de Nissa.

6. Mladin Nicolae:: *„Lumină din lumină”*, un mănunchi ales de învăţături creştine despre: Hristos Adevărul, Biserica stîlp al adevărului, Sfînta Scriptură, Sfînta Tradiţie, Biserica în sine, Sfînta Impărtăşanie, Botezul, Sfîntul Duh, Darurile duhovniceşti, fecioria, rătăciri sectare (ale pocăiţilor).

7. Todor Nichifor *„Lepădînd minciuna, grăiţi adevărul”*, în care se arată că tatăl minciunii este diavolul, că minciuna are felurite înfăţişeri şi înrîuriri rele asupra vieţii omeneşti; apoi cu pilde alese din Sf. Scriptură caută să îndrepte omul pe calea adevărului.

Iată, o seamă de cărţi foarte folositoare creştinului dreptcredincios. Unele din ele s-au isprăvit din depozitul Arhiepiscopiei noastre, altele se mai găsesc de vînzare. Citirea lor cu băgare de seamă şi pătrunderea în înţelesul lor, ne îmbracă cu însuşirea de credincioşi luminaţi, care cunosc învăţătura Bisericii şi trăiesc potrivit cu această învăţătură, lucrînd astfel mîntuirea sufletului lor.

Vremurile de astăzi se străduiesc din răsputeri după lumină, după cît mai multă învăţătură. De aceea, şi creştinul dreptcredincios trebuie să-şi însuşească *o credinţă cît mai luminată.* Acest lucru nu-l poate dobîndi decît prin citirea cu răgaz a unor cărţi ca cele înfăţişate mai sus.

C. SIRBU

Acum la a 10-a aniversare a Republicii noastre, clerul şi credincioşii Bisericii noastre îşi iau angajamentul să continue cu spor munca pentru întărirea scumpei noastre patrii alături de poporul muncitor.

Prot. IOAN VELŢAN
consilier arhiepiscopesc

Podoabe ale ortodoxiei răsăritene

Viaţa cuviosului Nestor, cronicarul de la mănăstirea Pecersca

Unul dintre scriitorii Rusiei vechi este cronicarul Nestor de la mănăstirea Pecersca din Kiev.

Fericitul Nestor s-a născut în 1056. El este acela care ne face cunoscut începutul vieţii duhovniceşti şi monastice din Rusia. Tot odată cuviosul Nestor scrie şi despre duhovnicescul întemeietor al monahismului rus, cuviosul Antonie, cel cu adevărat sfînt, şi despre alţi urmaşi ai săi, care au devenit apoi sfinţi ai mănăstirii Pecersca. Dintre aceştia a fost şi acest vrednic de laudă cronicar.

Nefiind încă monah, Cuviosul s-a deprins cu toată fapta bună cea călugărească ,adică: curăţenia trupească şi sufletească, sărăcia de bună voie, smerenie adîncă, ascultare, postire multă, rugăciune neîncetată, priveghere şi celelalte osteneli.

La vîrsta de 17 ani Fericitul părinte Nestor a mers la mănăstirea Pecersca pe cînd cuviosul Antonie trăia în peşteră, iar fericitul Teodosie fondase mănăstirea, cerîndu-le să-l îmbrace în îngerescul chip al călugăriei. Din scrierile sale reiese că el avea mare dragoste faţă de acei cuvioşi întemeietori şi nu numai cu cuvîntul, ci cu fapta şi cu adevărul. Odată primit în rîndul monahilor, el proslăvea pe Dumnezeu în trupul şi în sufletul său, văzînd faptele cele bune şi luminate ale celor doi mari luminători ai pămîntului rusesc. Iar după moartea cuviosului Antonie şi Teodosie, fericitul părinte Nestor primeşte îngerescul chip monahicesc, de la cuviosul Ştefan, egumenul mănăstirii Pecersca, şi nu după mult timp a fost ridicat la treapta diaconiei. Din zi în zi îşi îndoia faptele bune, omorîndu-şi patimile trupeşti, ca să nu mai fie nici decum trupesc, ci cu totul duhovnicesc, avînd bine întipărite în minte cuvintele Domnului: „Dumnezeu este duh şi cei ce se închină Lui, se cuvine să se închine cu duhul şi cu adevărul" (Ioan IV, 25). Pe duhul cel rău totdeauna îl biruia prin smerenie nespusă, căci pretutindeni se smerea pe sine şi se socotea nevrednic şi plin de păcate.

In 1091, fraţii mănăstirii au făcut sfat ca să desgroape cinstitele moaşte ale cuviosului Teodosie şi să le mute din peşteră în sfînta biserică a Pecerschii. La această ascultare cel dintîi era fericitul Nestor.

In tot cursul vieţii sale s-a ostenit cu scrisul cronicilor (istorie) cum a fost: „Povestea anilor de început", primul letopiseţ rusesc, atribuit condeiului lui Nestor. Tot el scrie despre Boris şi Gleb şi Viaţa lui Teodosie la Pecersca. Insă cea mai desăvîrşită lucrare a sa se socoteşte scrierea despre mănăstirea Pecersca şi sfinţii şi monahii ce au trăit în ea.

El a adormit întru Domnul la anul 1114 şi a fost aşezat în peşteră, unde cinstitul lui trup se odihneşte întru făcătoarea de minuni nestricăciune. Acest cuvios scriitor de vieţi ale sfinţilor şi de cronici, şi-a scris lui însuşi nestricăcios lăcaş în ceruri.

Biserica îi cinsteşte amintirea în ziua de 27 ale lunii octombrie. Fie ca rugăciunile acestui cuvios scriitor să ne ajute şi nouă, de a fi scrişi în cărţile vieţii lui Hristos-Dumnezeu, ai cărui ani nu se vor împuţina, şi căruia cu Dumnezeu Tatăl şi cu făcătorul de viaţă Duh, i se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor Amin.

Preot CHIRIL PISTRUI

Zece ani de mari realizări

(Urmare din pag. 1)

Sprijinind lupta pentru pace a popoarelor lumii, lagărul socialismului nu se teme de ameninţările celor ce vor să deslănţuie un nou război: el este destul de puternic ca să se apere împotriva oricărui agresor şi să dea o contralovitură nimicitoare celor ce ar atenta la integritatea şi independenţa ţărilor socialiste.

Privind peste realizările dobîndite în cei 10 ani de la proclamarea Republicii, poporul nostru se poate mîndri cu succesele sale şi poate privi cu încredere viitorul. Avem o ţară frumoasă şi bogată, un popor harnic şi talentat, un stat al oamenilor muncii de la oraşe şi sate şi prieteni buni şi puternici. Atîrnă de munca tuturor desvoltarea mai departe a succeselor de pînă acum, ca scumpa noastră patrie să înflorească şi să se întărească mereu. Sărbătorind 10 ani de muncă paşnică şi creatoare, poporul nostru păşeşte cu hotărîre înainte pe calea păcii, pe calea făuririi unei vieţi din ce în ce mai îmbelşugate şi mai luminoase.

T. R.

Statistică

— Inainte de 23 august 1944

25.000 gospodării moşiereşti şi chiabureşti deţineau mai mult pămînt decît 2.500.000 ţărani muncitori; peste 700.000 gospodării n-aveau deloc pămînt.

— Prin reforma agrară din 1945

au fost împroprietăriţi 918.000 ţărani cu 1.109.000 ha pămînt. La aceasta se adaugă împroprietăririle ulterioare, din rezervele de stat.

— In 1938

existau în ţară 4.858 tractoare (convenţionale) deţinute de moşieri şi chiaburi. In acelaşi timp, o treime din numărul gospodăriilor ţărăneşti dispuneau de un plug la 3 gospodării, o grapă la 4 gospodării, o semănătoare la 1.850 gospodării.

— Azi

datorită făuririi şi dezvoltării industriei proprii de tractoare şi maşini agricole şi ajutorului şi colaborării frăţeşti cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte ţări socialiste, la sate sînt 239 S.M.T.-uri. Cele 19.746 tractoare, 15.569 pluguri de tractor, 5.612 semănători, 6.989 cultivatoare, 4.336 secerători-legători, 8.175 batoze şi alte maşini ale S.M.T.-urilor lucrează pe ogoarele ţărănimii noastre.

Din anul 1955 şi pînă în prezent

prin Banca Agricolă s-au acordat credite în valoare de peste 1.998.000.000 lei pentru sporirea producţiei agricole, pentru procurarea de animale şi pentru construcţii.

— In ultimii trei ani

prin gospodăriile agricole de stat au fost puse la dispoziţia ţărănimii muncitoare seminţe selecţionate de grîu, orz, porumb, floarea soarelui şi de alte plante cu care au fost însămînţate 4.376.570 ha. teren.

— In anul 1935

un inginer agronom asigura îndrumarea agrotehnică la 30 de comune, ceea ce însemna circa 12.500 ha. teren agricol. In prezent aproape în fiecare comună sînt ingineri sau tehnicieni agronomi. In afară de aceştia, în comune se găsesc ingineri zootehnişti, medici veterinari, tehnicieni pomiviticoli, fito-sanitari etc.

— Inainte de 1944

un medic deservea pînă la 35.000 de locuitori, ceea ce făcea ca numărul bolnavilor de pelagră, guşă, malarie, tuberculoză să fie de peste 3.850.000. Astăzi un medic deserveşte 810 locuitori. La sate funcţionează 225 spitale cu 13.000 de paturi, 2.000 de dispensare, 1.500 puncte sătesti de sănătate şi cîte un dispensar în fiecare raion.

— In perioada 1951—1956

ţăranii au cumpărat numai prin cele 24.600 magazine ale cooperaţiei de consum mărfuri în valoare de 35.111.000.000 lei. Anul acesta volumul mărfurilor ce se desfac prin cooperative creşte cu peste 200 milioane lei faţă de anul 1956.

— 12.094 cămine culturale şi case de citit, 2.076 colţuri roşii în G.A.C., 739 biblioteci sătesti, 11.101 biblioteci aparţinînd căminelor culturale şi caselor de citit, 1.783 biblioteci aparţinînd colţurilor roşii din G.A.C., sute de cinematografe sătesti şi caravane cinematografice. Iată doar cîteva din lucrurile noi în viaţa satului înfăptuite în ultimii ani, cu care ţăranii muncitori s-au obişnuit, li se par firesti.

— In anii primului cincinal

ţăranii muncitori şi-au construit din veniturile proprii un număr de case care ar putea alcătui peste 400 de sate noi.

— De la eliberare pînă la sfîrşitul primului cincinal au fost electrificate cu peste 800 de sate mai mult decît în toţi anii regimului burghezo-moşieresc.

Aţi ştiut că?...

— POPULAŢIA GLOBULUI S-A DUBLAT în ultimii o sută de ani. In 1857 pe planeta noastră trăiau cam 1.100 milioane locuitori. Astăzi cifra populaţiei de pe glob se ridică la 2.500 milioane.

— CEL MAI MIC CEAS DIN LUME a fost construit la Geneva. El cîntăreşte 93 de centigrame şi are un diametru de 11 mm. Acele sale sînt lungi de 1,3 şi respective 2,4 mm.

— OI CU SGARDĂ. Animalul favorit al locuitorilor oraşului sirian Alepp este oaia. Cu blana vopsită în culori foarte vii, ea este plimbată cu o sgardă de cîine prin oraş de către originalii ei proprietari.

— 25 DE COPII. Malagura Folk din New-Jork a dat naştere celui de al 25-lea copil al ei. Ea a născut de 5 ori gemeni. De la copiii ei căsătoriţi, Malagura Folk, care este în viaţă de 45 ani, are 15 nepoţi.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 ianuarie 1958 Nr. 3—4

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Dr. PETRU GROZA

In ziua de 7 ianuarie 1958 poporul nostru a aflat cu adîncă durere încetarea din viaţă a preşedintelui iubit, Dr. Petru Groza. Eminent om politic şi de stat, fiu devotat al poporului romîn, preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale, Dr. Petru Groza şi-a închinat toată viaţa luptei pentru propăşirea patriei, pentru înălţarea poporului, pentru pace şi prietenie între popoare. De aceea la durerea pierderii lui a luat parte întreg poporul şi toţi cei ce în toate ţările l-au preţuit ca pe un neînfricat luptător pentru pace şi o viaţă mai bună. Alături de popor este şi Biserica noastră, care aduce recunoştinţa ei şi durerea ei pentru trecerea din această viaţă a celui ce a slujit ţara şi poporul cu pricepere şi dragoste şi a fost apropiat şi de problemele bisericeşti.

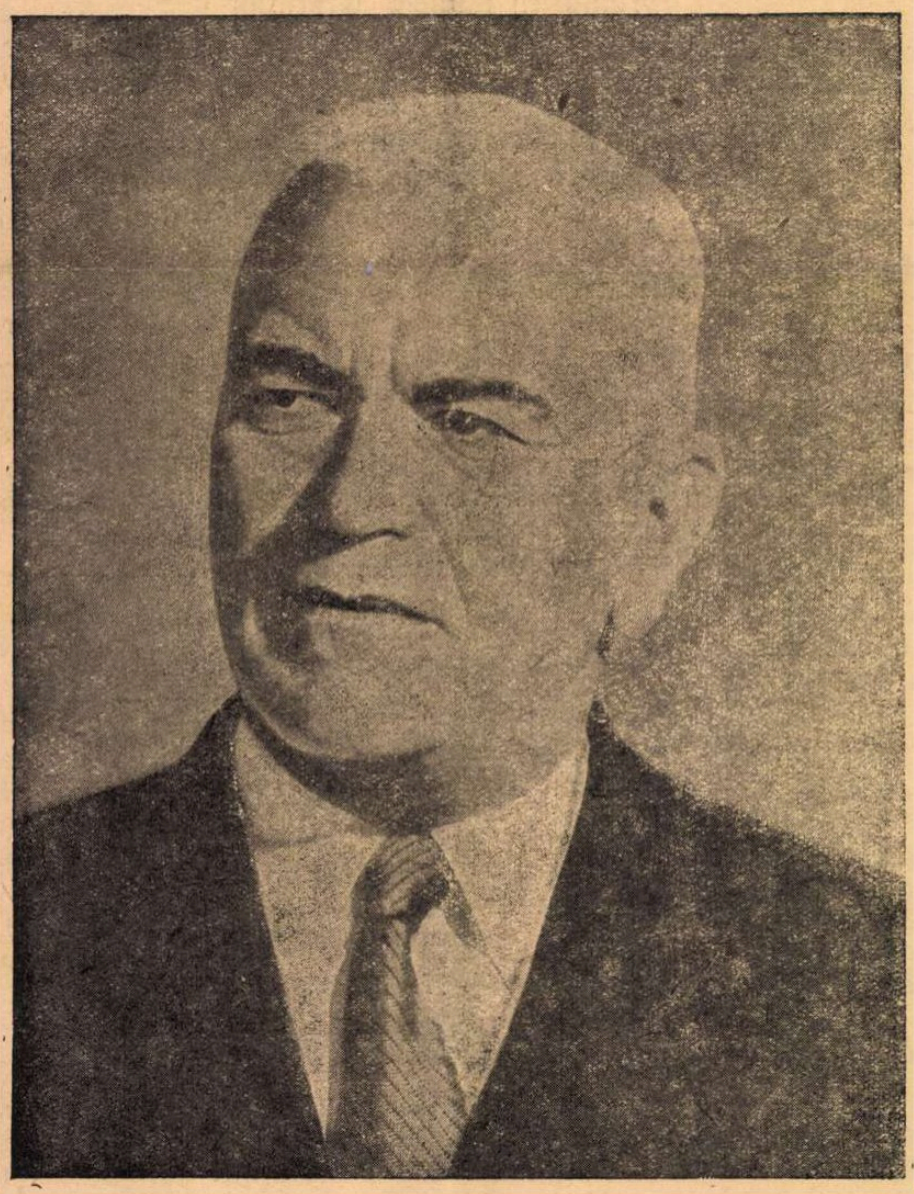

Dr. Petru Groza s-a născut la 7 decembrie 1884, în comuna Băcia (Hunedoara). Fiu al preotului ortodox romîn din Băcia, a cunoscut viaţa ţăranilor romîni şi viaţa bisericească din vremea aceea. După ce a absolvit liceul la Orăştie, a continuat studiile la Universităţile din Budapesta, Berlin, Leipzig şi a devenit, ca doctor în drept, avocat la Deva. De timpuriu a luat parte la luptele politice din Ardeal. El a luptat înainte de 1918 pentru eliberarea Ardealului de sub stăpînirea austro-ungară şi pentru egalitatea în drepturi între naţiuni. In 1918 a fost deputat în Adunarea Constituantă, iar între 1920—27 a fost ales de cinci ori deputat în Parlamentul romîn şi de două ori a fost ministru. Dîndu-şi seama că partidele burgheze nu voiesc binele poporului, ci numai căpătuirea cîtorva şi asuprirea poporului, el întemeiază şi organizează Frontul Plugarilor, organizaţie politică democratică a ţărănimii muncitoare. Răspunzînd chemării Partidului Comunist Romîn pentru unirea forţelor democratice, el luptă pentru înfăptuirea frontului popular antifascist. De atunci Dr. Petru Groza înţelegea că propăşirea ţării şi poporului nu poate veni decît prin alianţa clasei muncitoare şi ţărănimii muncitoare sub conducerea clasei muncitoare. Persecutat pentru activitatea lui democrat-populară şi în 1943 arestat, el rămîne neclintit în convingerile sale.

După 23 august 1944 el este în primele rînduri ale luptei pentru democratizarea ţării, devenind în 6 martie 1945 preşedinte al primului guvern democrat din istoria ţării. In cei 7 ani, cît a fost preşedinte al Consiliului de Miniştri, a muncit cu pricepere şi succes pentru transformările revoluţionare din toate domeniile, pentru construirea socialismului în ţara noastră.

La 2 iunie 1952, Dr. Petru Groza a fost ales preşedinte al Prezidiului Marii Adunări Naţionale, funcţie pe care a îndeplinit-o cu vrednicie pînă la sfîrşitul vieţii sale. In felul acesta el a fost unul dintre întîiistătătorii patriei noastre, care şi-a dăruit mintea, sufletul şi toate puterile sale pentru zidirea vieţii celei noi în ţara noastră, pentru întărirea păcii în lume.

Ei şi-a închinat toată energia construirii socialismului, drumul viitorului luminos şi fericit al poporului nostru. El a luptat pentru înfrăţirea între poporul romîn şi minorităţile naţionale, pentru strîngerea legăturilor frăţeşti între poporul romîn şi popoarele sovietice, pentru întărirea unităţii ţărilor socialiste. El a luptat pentru coexistenţă paşnică între toate statele, indiferent de regimul lor politic şi social, pentru pace şi colaborare între popoare. A fost un luptător de frunte pentru progres, pentru dreptate, pentru pace.

Lupta aceasta a dus-o nu numai prin activitatea sa, ci şi prin scris, prin articole şi cărţi, dovedindu-se nu numai un eminent om de stat, ci şi un scriitor de talent.

In ce priveşte legătura lui cu Biserica, trebuie să spunem că dr. Petru Groza s-a interesat întotdeauna şi de viaţa bisericească. Inainte de 1918 el a fost ales deputat în Adunarea Eparhială din Sibiu. Pe vremea aceea, Biserica ortodoxă, care avea şcoli poporale, gimnazii şi licee romîneşti, avea şi un rol naţional de ocrotitoare a drepturilor poporului romîn din Ardeal. De aceea deputatul eparhial dr.

(Continuare în pag. 2)

Cinstire deosebită

Cu prilejul celei de a 10-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne, Prezidiul Marii Adunări Naţionale a cinstit cu diferite ordine cetăţeni, care au desfăşurat o activitate deosebită pentru binele poporului şi propăşirea patriei. Intre cei decoraţi sînt şi reprezentanţi ai Bisericii noastre. I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului a fost distins cu Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" cl. II-a. Cu Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" cl. III-a au fost decoraţi: P. S. Antim al Buzăului, P. S. Chezarie al Galaţului, P. S. Iosif al Rîmniculuiu-Vîlcii, P. S. Andrei al Aradului, P. S. Antim — vicar patriarhal —, P. C. Alexandru Ionescu, vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor şi P. C. Nicolae Mladin, profesor la Institutul Teologic Universitar Sibiu.

Solemnitatea înmînării acestor Ordine a avut loc la Prezidiul Marii Adunări Naţionale, în ziua de 3 ianuarie 1958, de faţă fiind membrii ai Prezidiului Marii Adunări Naţionale şi membrii ai Guvernului, în frunte cu d. Chivu Stoica, Preşedintele Consiliului de Miniştri şi mulţi fruntaşi ai vieţii publice, care au fost decoraţi.

Inaltele distincţiuni au fost înmînate de d. Anton Moisescu, care în numele Prezidiului Marii Adunări Naţionale a felicitat călduros pe cei decoraţi şi le-a urat noi succese în muncă pentru întărirea patriei şi pentru pace. In numele celor decoraţi au răspuns, mulţumind şi luînd angajamente de activitate sporită: d. generalcolonel Alexandru Drăghici, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului şi scriitorul acad. Zaharia Stancu.

Vorbind în numele ierarhilor decoraţi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a spus printre altele: „Ca cel mai vîrstnic dintre membrii Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, în numele slujitorilor cultelor decoraţi astăzi, îngăduiţi-mi să aduc respectuoasele şi caldele noastre mulţumiri pentru cinstea deosebită care ni s-a făcut. Intre Stat şi Biserică este statornicită astăzi o rodnică colaborare. Noi, reprezentanţii cultelor, vom purcede şi pe mai departe la lucrul cel bun pentru zidirea vieţii noi a poporului nostru".

După solemnitate, conducătorii Statului s-au întreţinut cu cei decoraţi, urîndu-le noi succese în activitatea lor de viitor.

Cinstirea ce s-a dat slujitorilor Bisericii noastre dovedeşte că activitatea lor şi colaborarea Bisericii la propăşirea Patriei şi lupta pentru pace sînt preţuite. Această cinstire e un îndemn pentru slujitorii Bisericii şi pentru credincioşii Ei de a continua cu mai multă însufleţire munca pentru binele poporului şi lupta pentru întărirea păcii în lume.

TELEGRAFUL ROMÎN

Dr. Petru Groza

(Urmare din pag. 1)

P. Groza a luat parte activ la lucrarea Bisericii şi la şedinţele Adunării Eparhiale, aducînd critici, propuneri şi muncind pentru binele poporului. Şi după 1918 el a continuat să fie deputat eparhial pînă la sfîrşitul vieţii, fiind cel mai vechi deputat eparhial din Biserica noastră. In felul acesta el a ajuns să cunoască viaţa Bisericii noastre şi problemele bisericeşti în mod nemijlocit şi să contribuie la rezolvarea lor aşa cum era bine şi potrivit pentru poporul nostru.

Statul a garantat libertatea religioasă şi a acordat cheltuielile de întreţinere a Bisericii, iar Biserica a sprijinit lupta pentru o viaţă mai bună şi pentru pace a poporului.

Dar dacă el, ca fiu de preot ortodox şi deputat eparhial, a fost mai apropiat de Biserica Ortodoxă, aceasta nu l-a împiedecat să promoveze egalitatea dintre toate cultele şi întărirea colaborării dintre ele în lupta pentru pace. Unitatea poporului cerea înlăturarea certurilor religioase şi colaborarea tuturor cultelor în lupta măreaţă a progresului social şi păcii.

Iată de ce în faţa sicriului său şi-au plecat inimile îndoliate, alături de oamenii muncii de pretutindeni, şi credincioşii şi deserventii cultelor, şi vlădicii, preoţii şi credincioşii Bisericii noastre. La funeraliile naţionale, ce s-au făcut, au fost prezenţi şi reprezentanţii Bisericii ortodoxe. Prea Fericitul Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei, I.P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului au săvîrşit slujba înmormîntării şi la toate bisericile s-au tras clopotele, s-a slujit şi s-a rostit un cuvînt despre cel adormit. Cuvîntul, rostit la înmormîntare de I. P. S. Mitropolit Nicolae, în numele Bisericii, va fi publicat în revista „Mitropolia Ardealului".

Pentru tot binele ce l-a făcut poporului şi patriei amintirea lui va rămîne veşnică în inima oamenilor muncii din patria noastră.

Pentru înţelegerea largă avută faţă de Biserica noastră amintirea lui va fi neştearsă din inima tuturor slujitorilor şi credincioşilor acestei Biserici.

Iar această amintire va fi un necontenit imbold pentru toţi de a-şi dărui toate forţele pentru înflorirea Patriei aşa cum şi le-a dăruit el. Căci dincolo de ţărîna mormîntului, va trăi mereu duhul ce i-a însufleţit viaţa: duhul luptătorului pentru dreptate, pentru înfrăţire, pentru pace, duh veşnic viu în inima popoarelor.

TELEGRAFUL ROMÎN

Intîmpinarea Domnului

La 40 de zile după naşterea lui Iisus, Iosif şi Maria l-au luat pe prunc şi au mers cu el la biserica cea mare din Ierusalim, ca să-l închine Domnului. Cu acel prilej, ei au adus şi jertfă, anume doi pui de turturea.

„Dar iată era pe atunci în Ierusalim un om, numit Simeon. Şi omul acela era drept şi evlavios... şi Duhul Sfînt era peste el. Acestuia i se prevestise de la Duhul Sfînt, să nu vadă moartea, pînă nu va vedea pe Hristosul Domnului". (Luca 2, 25—26).

Simeon a venit în biserică, „mişcat de Duhul Sfînt", şi văzîndu-l pe pruncul Iisus, l-a luat în braţele sale, a binecuvîntat pe Dumnezeu şi a zis:

Din viaţa Mîntuitorului

Isus de 12 ani în Biserică

Sfînta Scriptură ne păstrează încă următoarele amănunte din vremea copilăriei Mîntuitorului Iisus Hristos:

„Părinţii lui Iisus se duceau în fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paştilor. Cînd a împlinit Iisus doisprezece ani, suindu-se ei după obicei la Ierusalim, de sărbători, l-au luat şi pe El.

Dar cînd s-au sfîrşit zilele sărbătorilor, întorcîndu-se ei acasă, a rămas pruncul Iisus în Ierusalim şi n-au ştiut Iosif şi muma Lui. Socotind însă că se află cu alţi soţi de călătorie au mers cale de o zi şi l-au căutat printre rudenii şi cunoscuţi. Dar negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim, ca să-L caute. Şi după trei zile l-au găsit în biserică, şezînd în mijlocul învăţaţilor ascultîndu-i şi întrebîndu-i. Şi toţi cei ce-L auzeau, se mirau de înţelepciunea şi răspunsurile Lui.

Atunci văzîndu-L părinţii Lui, au rămas uimiţi iar mama lui i-a zis:

„Fiule, pentru ce ne-ai făcut aşa? Iată, tatăl tău şi eu cu mare nelinişte te căutam?"

El însă le-a zis:

„La ce era să mă căutaţi? Nu ştiaţi oare, că eu trebuia să fiu în cele ale Tatălui meu?"

Dară ei n-au înţeles vorbele ce li s-au spus.

Şi s-a pogorît Iisus cu dînşii şi a venit în Nazaret şi le era supus. Iar mama Lui păstra toate cuvintele acestea în inima sa.

Iisus însă propăşea cu înţelepciunea, cu vîrsta şi cu harul înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor. (Luca 2, 41—52).

*

Iată cît de mult a iubit Iisus casa lui Dumnezeu, adică biserica. El s-a rugat şi a învăţat în biserică cu toată puterea Sa.

D. CĂLUGĂR

„Acum slobozeşte pe robul Tău Stăpîne, cu pace, după cuvîntul Tău, căci au văzut ochii mei mîntuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor, ca să fie lumină spre luminarea neamurilor şi slava poporului Tău Israil" (Luca 2, 29—32).

Şi se mirau Iosif şi mama pruncului de cele ce se grăiau despre Dînsul (Luca 2, 33).

...„Tot acolo mai era o proorociţă Ana... Aceasta era foarte înaintată în vîrstă şi trăise cu bărbatul său şapte ani după fecioria sa. Aceasta era o văduvă ca de optzeci şi patru de ani, care nu se depărta de biserică, slujind lui Dumnezeu ziua şi noaptea cu post şi rugăciuni. Venind şi aceasta în ceasul acela, a dat slavă Domnului" (Luca 2, 36—38) şi a grăit celor de faţă despre Mîntuitorul Hristos.

După aceea, Iosif şi Maria, cu grijă multă pentru pruncul Iisus, s-au întors în Nazaret. „Iară pruncul creştea şi se întărea cu duhul, umplîndu-se de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era peste dînsul". (Luca 2, 40).

*

Intru cinstirea faptei arătate mai sus, Sf. Biserică a aşezat praznicul Intîmpinării Domnului, la 2 februarie din fiecare an.

D. CĂLUGĂR

Sf. Ioan Botezătorul - chipul smereniei

„Inima smerită" a omului este iubită de Dumnezeu după cum a spus şi proorocul David: „Inalt e Domnul şi la cele smerite priveşte" (Ps. 137, 7). Aceasta nu-i de mirare întrucît smerenia este începutul tuturor faptelor bune, după cum mîndria este izvorul tuturor răutăţilor.

Insuşi Fiul lui Dumnezeu, cînd a venit în lume ca să ne mîntuiască, a luat „chipul smereniei". El nu numai a spus că „e blînd şi smerit cu inima" (Mt. 11, 29), ci a dovedit aceasta prin toate faptele vieţii Sale pămînteşti.

Un ales chip al smereniei ne întîmpină chiar în pragul Noului Testament: Sf. Ioan Botezătorul. El este înainte mergătorul Mîntuitorului şi în ce priveşte smerenia.

Intr-adevăr, marele prooroc, care propoveduia în deşertul Iudeii spunînd: „Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor" (Mt. 3, 2), a uimit pe cei ce veneau la el, nu numai prin îmbrăcămintea lui simplă — (avea îmbrăcămintea sa de păr de cămilă şi brîu de curea peste mijlocul său) şi nici numai prin hrana sa sărăcăcioasă, care era din „acride şi miere sălbatică", ci şi prin adînca lui smerenie. Sf. Ioan n-a săvîrşit nici o minune care să uimească lumea, dar în schimb a strălucit, ca puţini alţii, prin marea lui smerenie.

Ca să ne dăm seama de smerenia Sf. Ioan, trebuie să ştim cine a fost el, ce au spus alţii despre el şi în sfîrşit ce a spus el însuşi despre sine.

...Ştim, că Sf. Ioan a fost botezătorul Mîntuitorului în apa Iordanului. De aceea se şi numeşte el: Sf. Ioan Botezătorul. El a încheiat şirul proorocilor Vechiului Testament şi cu el se deschid porţile Noului Testament. Fără îndoială că el a fost cel mai mare din profeţi căci toţi ceilalţi au vestit venirea Mîntuitorului —, dar numai el s-a învrednicit să-i „gătească" primirea, numai el s-a învrednicit, să-L arate lumii, zicînd: „Iată Mielul lui Dumnezeu cel ce ridică păcatul lumii" (In. 1, 29), numai el s-a învrednicit să boteze pe Mîntuitorul.

Să vedem acum ce spun alţii despre el. In primul rînd despre el vorbeşte cu mult înainte profetul Isaia. Sf. ev. Matei ne spune astfel despre sf. Ioan: „El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui". (Mt. 3, 3).

Dar despre Sf. Ioan Botezătorul vorbeşte şi Mîntuitorul, cum nu se poate mai frumos. Astfel, pe cînd Sf. Ioan se găsea închis, „Iisus începu să vorbească mulţimilor despre Ioan: Ce aţi ieşit să vedeţi în pustie? Au trestie clătinată de vînt? Dar de ce aţi ieşit? Să vedeţi un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sînt în casele împăraţilor. Atunci de ce-aţi ieşit? Să vedeţi un prooroc? Da, zic vouă, şi mai mult decît un prooroc. Că el este acela despre care s-a scris: iată eu trimit, înaintea feţii tale pe îngerul meu, care va pregăti calea ta ,înaintea ta. Adevăr grăesc vouă, nu s-a sculat dintre cei născuţi de femei unul mai mare decît Ioan Botezătorul"... (Mt. 11, 7—14). Cu alt prilej de asemenea Mîntuitorul a zis: „Ioan era făclia care arde şi luminează şi voi aţi fost voioşi să vă veseliţi un timp întru lumina lui". (In. 5, 35).

Aşa dară proorocul Isaia, arhanghelul Gavril şi însuşi Mîntuitorul laudă pe sf. Ioan, numindu-l „înger", „mai mult decît prooroc", „făclie" „cel mai mare născut din femeie". Acum să vedem, ce zice sf. Ioan despre sine.

Cînd iudeii din Ierusalim au trimis preoţi şi leviţi la Ioan ca să-l întrebe, cine este el „el a mărturisit şi n-a tăgăduit, ci a mărturisit că: Nu sînt eu Hristos. Ei l-au întrebat: Dar ce eşti? Eşti Ilie? Zis-a el: Nu sînt Ilie. Eşti tu Proorocul? A răspuns: Nu. Atunci i-au zis: cine eşti? ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine? El rostit-a: Eu sînt glasul celui care strigă în pustie: Indreptaţi calea Domnului, după cum a spus Isaia proorocul" (In. I. 19—23).

Minunat este acest răspuns al sf. Ioan. El este plin de adîncă smerenie. De obicei omul este înclinat să spună despre sine lucruri cît mai mari. Ba de cele mai multe ori, omul spune despre sine mai mult decît este.

Sf. Ioan însă nu spune, nici măcar cît este. El se desbracă de orice mărire şi se recunoaşte doar ca „glasul celui ce strigă în pustie". Pentru el însemnată era numai lucrarea de pregătire a oamenilor pentru primirea Mîntuitorului.

Faţă de Mîntuitorul, el se recunoaşte aşa de mic, încît declară că nu-i vrednic nici măcar să-i deslege cureaua încălţămintei. Prin aceasta, el se socotea mai puţin decît un sclav, care făcea de obiceiu acest lucru, stăpînului său.

Cînd vestea despre faptele Mîntuitorului se răspîndise tot mai mult, ucenicii sf. Ioan încep să cîrtească. Sf. Ioan însă le arată că misiunea lui s-a împlinit şi că de acum trebuie ca numele lui Hristos să se înalţe. „Acela trebuie să crească, iar eu să scad" (In. 3, 30). Cînd răsare soarele lumina oricărei stele dispare. Iată cît de mult s-a smerit pe sine sf. Ioan Botezătorul.

„Smerenia — e o podoabă a omului — stă bine oricui; totuşi ea e de două ori mai mare la acel care ar fi în drept să se mîndrească" a spus un învăţat. După faptele şi viaţa sf. Ioan Botezătorul, el ar fi fost în drept să se laude. Şi totuşi s-a smerit pe sine atît de mult.

Pentru aceasta şi Dumnezeu l-a preaînălţat şi este cinstit de întreaga lume creştină. „Cine se va înălţa pe sine, se va smeri, şi cine se va smeri pe sine se va înălţa" a spus Mîntuitorul. (Mt. 23, 12).

Este o mare deosebire între Dumnezeu şi diavolul, căci Dumnezeu mai întîi smereşte pe om şi apoi îl înalţă, pe cînd diavolul mai întîi îl înalţă pe om şi apoi îl smereşte.

Noi să luăm pildă de smerenie de la Mîntuitorul, de la toţi sfinţii şi de la sf. Ioan Botezătorul „chipul smereniei".

Să ascultăm de sf. ap. Iacob, care zice: „Smeriţi-vă înaintea Domnului şi El vă va înălţa" (Iac. 4, 10).

Prot. A. RADU

Botezul Domnului

In vremea cînd Ioan propoveduia pocăinţă spre iertarea păcatelor şi îi boteza în rîul Iordan pe cei ce se pregăteau să-l primească pe Mîntuitorul Hristos, la locul acela a venit Iisus însuşi, „ca să se boteze de către dînsul". (Matei 3, 13).

Ioan, în smerenia sa, s-a cutremurat văzîndu-l pe Domnul şi îl oprea zicînd: „Eu se cuvine să fiu botezat de tine şi tu vii la mine?" (Matei 3, 14).

Dar Mîntuitorul Hristos a zis către Ioan: „Lasă acum, căci aşa se cuvine să plinim toată dreptatea" (Matei 3, 15).

Atunci Ioan l-a botezat pe Domnul.

„Iară după ce s-a botezat (Iisus), a ieşit îndată din apă şi iată i s-au deschis cerurile şi Ioan a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-se ca un porumb şi lăsîndu-se peste Dînsul. Şi iată se auzi glas din cer, care zicea:

„Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care bine am voit". (Matei 3, 16—17).

*

Botezul Domnului se serbează în fiecare an la 6 ianuarie, la *Bobotează*.

D. CALUGĂR

Spre Pace

De ce să fie oare războaie-n omenire,
Cînd globul cel terestru e bunul tuturor?
Dece atîta ură, cînd numai prin iubire
Se poate clădi lumea şi pacea-n viitor?

Vărsările de sînge distrug atîtea naţii
Şi opere de artă, familie, cămin;
Pe urma lor atîtea şi-atîtea generaţii,
Vor suferi de teama aceluiaşi venin.

Să mergem mînă-n mînă spre pace şi dreptate
Şi umăr lîngă umăr să luăm cu toţi avînt;
In frunte cu drapelul cel sfînt de libertate,
Ca să clădim o lume mai bună pe pămînt.

Nu groaznice distrugeri, cu noi vărsări de sînge,
Nu lupte-ntre popoare şi moarte şi război
Ci numai o unire ce leagă şi ce strînge,
Scăpa-va omenirea de griji şi de nevoi.

Mergînd în ritmul vremii, să ne urcăm într-una
Spre idealul păcii, ca soarele senin,
Cînd dragostea de-aproape îşi va păstra cununa,
In lume-o să domnească doar spiritul divin.

VASILE M. MOLDOVEANU

O vizită frăţească

Intre 13—18 noiembrie 1957 a avut loc la Sibiu vizita a doi profesori de la Facultatea de Teologie din Sofia (Bulgaria): I. P. C. prot. Şt. Zankov şi d. H. Ghiaurov. Vizita aceasta a fost un răspuns la vizita, făcută în iunie 1957 la Sofia de prof. S. Vlad, rectorul Institutului Teologic din Sibiu şi prof. Gh. Moisescu de la Institutul Teologic din Bucureşti.

Cu acest prilej, oaspeţii bulgari au vizitat Catedrala din Sibiu, reşedinţa mitropolitană, Institutul Teologic, mănăstirea Sîmbăta, ş. a. Prof. Zankov a ţinut o conferinţă în Aula Institutului Teologic, vorbind despre unitatea tuturor creştinilor în Hristos, unitate în adevărul şi dragostea lui Hristos. Prof. Ghiaurov a vorbit despre sinodul apostolesc (Fapt. Ap. 15, 1—31). El a arătat că învăţătura cea dreaptă a fost stabilită în Sinod de Sf. Apostoli şi de episcopii (căpeteniile) Bisericii. Sinodul apostolesc a fost pilda, pe care a urmat-o Biserica în cele şapte sinoade a toată lumea.

S-a arătat de asemenea, că între poporul romîn şi poporul bulgar, între Biserica Ortodoxă Romînă şi Biserica Ortodoxă Bulgară au fost legături frăţeşti de ajutorare şi sprijinire. Aceste legături astăzi sînt întărite prin faptul că popoarele noastre construiesc socialismul şi că Bisericile noastre sînt una în dreapta credinţă şi în lupta pentru pace.

S-a luat hotărîrea ca să se continuie schimbul de profesori, de studenţi, de informaţii, de cărţi şi reviste între Institutele Teologice de la noi şi de la Sofia.

In toată vremea, cît au stat în Sibiu oaspeţii au fost înconjuraţi cu dragoste frăţească, în care s-a văzut că una sîntem în dragostea lui Hristos. Fie ca dragostea aceasta să rodească mereu pentru slava Bisericii şi întărirea înfrăţirii şi păcii în lume!.

N.

Două binecuvîntări de biserici

Parohiile revenite Lumea nouă (Alba-Iulia) şi Şeuşa (r. Alba) — la 6 km una de alta — sînt păstorite de 9 ani de preotul revenit Ioan Cioara. In aceşti 9 ani de vieţuire în sînul Bisericii strămoşeşti, amîndouă parohiile au mers pe calea sănătoasă a dreptei credinţe şi au adus roade plăcute lui Dumnezeu şi Bisericii.

De aceea în septembrie şi octombrie 1957 aceste parohii s-au îmbrăcat în haine de mare sărbătoare, bucurîndu-se de roadele buneiînţelegeri dintre preot, consiliul parohial şi credincioşi.

Astfel la biserica din Lumea nouă s-a construit un foişor nou pentru cor, s-a reparat biserica în afară şi în lăuntru, s-a întrodus curentul electric, iar în vara anului 1957 s-a zugrăvit şi s-au făcut şi alte lucruri trebuitoare pentru Biserică.

La 29 sept. 1957 credincioşii din parohie, cît şi mulţi credincioşi din Alba-Iulia au luat parte la slujba de binecuvîntare a bisericii din Lumea Nouă.

Slujba religioasă a fost oficiată de P. C. Traian Belaşcu, vicar al Sf. Arhiepiscopii, delegat al I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, secundat de P. C. Protopop raional Victor Negrea, Cuc. Emil Mîrza-Galtiu şi preotul locului Ioan Cioara.

P. C. Părinte vicar T. Belaşcu şi P. C. preot V. Negrea — în cuvîntul lor — au lăudat rîvna credincioşilor pentru biserică şi osteneala preotului paroh şi au arătat valoarea lucrărilor înfăptuite.

La urmă, pr. I. Cioara a făcut un scurt istoric al bisericii, arătînd mijloacele folosite pentru realizarea acestor lucrări. Răspunsurile la Sf. slujbă le-a dat corul condus de Părintele Popescu din Alba-Iulia.

S-a servit apoi o mică agapă creştinească pregătită de Consiliul şi comitetul parohial, în frunte cu Vasile Varadi, epitrop şi Ana Pascu, preşedinta comitetului parohial.

După 4 săptămîni, la 27 octombrie 1957, strălucire sărbătorească s-a revărsat şi asupra parohiei Şeuşa — împreună cu credincioşii săi — prin ceremonia binecuvîntării bisericii după reparaţiile făcute în anul 1956 şi după ce în toamna anului 1957 s-a zugrăvit şi pictat această frumoasă biserică aşezată pe culme de deal.

Sfînta slujbă a fost oficiată de un sobor de preoţi în frunte cu P. C. Părinte Vicar Traian Belaşcu, vicar al sf. Arhiepiscopii din Sibiu în calitate de delegat al I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan — secundat de P. C. V. Negrea, protopop raional, preoţii: Sever Bran, Ştefan Ciufudean, Ion Mihălţian, Emil Mîrza şi Ioan Cioara — parohul locului.

A cîntat corul din Alba-Iulia condus de Părintele Popescu — care şi de data aceasta a înălţat sufletele prin melodiile lui.

P. C. păr. vicar T. Belaşcu a predicat despre Biserică şi Tradiţie întărind în inimile credincioşilor credinţa cea adevărată, pe care o avem în Biserica ortodoxă, Biserica strămoşească.

P. C. prot. V. Negrea — prin alese cuvinte a lăudat jertfelnicia credincioşilor acestei parohii în frunte cu păstorul lor.

In urmă parohul locului, I. Cioara, vorbeşte despre trecutul parohiei şi despre eforturile făcute de fiii parohiei, în frunte cu bătrînul Oarga Avram cu soţia Ana şi familia Dr. Haţegan Cornel şi alte familii din Alba-Iulia. Toate aceste realizări se datoresc ajutorului dat de Departamentul Cultelor şi de Sf. Mitropolie din Sibiu.

Neuitată va fi jertfa consiliului şi comitetului parohial în frunte cu tînărul epitrop Haţegan Benedict, secundat de Haţegan Tudor — Oprean Ion Porumb — Oarga Nicolae şi Oarga Ion — care au fost mereu la datorie şi alţii.

După terminarea sfintei slujbe, în casa ospitalieră a credinciosului şi cîntăreţului Simion Moldovan s-a servit o mică agapă creştinească pregătită de credincioasele din parohie în frunte cu preoteasa parohiei: Maria Moldovan, Lenuţa Moldovan, Cîmpean Ioana, Petraşcu Ana, Oarga Maria, Oarga Ioana şi altele.

La sfîrşit Părintele vicar a mulţumit gazdei cît şi „martelor" pentru felul cum au ştiut să organizeze această masă şi pentru dragostea lor faţă de Biserica lui Hristos.

Neuitate vor rămîne în inimile credincioşilor aceste momente sărbătoreşti, care mărturisesc despre roadele dreptei credinţe şi ale dragostei de Biserica strămoşească.

Pr. EMIL MIRZA

Roadele unificării sufleteşti

In parohia revenită Grebeniş (protopopiatul Sărmaş), prin împreună lucrarea preotului şi a credincioşilor s-au împlinit lucruri frumoase. Indoielile din suflete s-au risipit, credinţa şi dragostea a crescut. Credincioşii reveniţi sînt fii buni ai Bisericii strămoşeşti, păstrează rînduielile bisericeşti ortodoxe şi sînt legaţi de preot şi de biserică.

De aceea parohia Grebeniş este astăzi fruntaşă în protopopiatul Sărmaş. Casa parohială mare este pusă la punct şi întreţinută în cele mai bune condiţiuni. Biserica parohială a fost reparată în întregime: iconostasul s-a pictat în stil bizantin, pereţii au fost zugrăviţi şi pe din afară biserica s-a înnoit. Sfinţirea Sf. locaş s-a făcut în 27 octombrie 1957 de către preoţii: Bercu D. Ioan-Grebeniş, Stănculescu Dumitru-Band şi Bogdan Alexandru-Pogăceaua. Au fost adevărate momente de înălţare, cînd credincioşii împreună cu preoţii slujitori, au înălţat rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu, pentru că sînt cu toţii împreună şi culeg roade bogate după cei nouă ani de unitate bisericească. Reparaţia şi zugrăvirea Sf. locaş a costat cincisprezece mii lei, realizaţi din donaţii benevole.

Aşa se arată că binecuvîntarea lui Dumnezeu este acolo unde fraţii sînt împreună, unde preotul, Consiliul parohial şi credincioşii au un singur gînd şi o singură dorinţă: binele Bisericii şi mîntuirea sufletului.

B. A.

† Preot Pantelimon Nastea

In ziua de 11 noembrie 1957 a trecut la cele veşnice pr. Pantelimon Nastea din parohia Perşani, protopop. Făgăraş. Ceremonia înmormîntării au săvîrşit-o P.C. Protopop Aurel Brumboiu, împreună cu un sobor de 8 preoţi. Cu această ocazie P.C. protopop a arătat activitatea bisericească a acestui vrednic preot, decedat în vîrstă de 89 ani — dintre care 67 ani în slujba poporului şi al sf. Biserici ortodoxe. El a fost un vrednic urmaş al unor vechi generaţii de preoţi, lăsînd şi ca urmaş, tot preot, pe fiul său Virgil, — iar pe ceilalţi fii şi fice, în număr de 6, demni urmaşi cu diferite ocupaţii.

Pr. Boeriu din Grid, încheie şirul cuvîntărilor pentru mîngăierea familiei şi a parohienilor, pe care pr. Nastea i-a crescut în duh ortodox.

Veşnica lui pomenire!

ASISTENT

Parastasul de 10 ani de la moartea fostului consilier Sebastian Stanca

Duminecă, în 10 noembrie 1957, după terminarea sfintei Liturghii din catedrală, s-a oficiat în capela mitropolitană un parastas pentru odihna sufletească a regretatului Dr. Sebastian Stanca, fost consilier la Episcopia Clujului şi redactor intern la „Telegraful Român".

După oficierea parastasului de către rectorul Institutului Teologic, Dr. Sofron Vlad, asistat de părintele Ioan Langa, primul a rostit un cuvînt ocazional. In acesta a ţinut să înfăţişeze studenţilor teologi prezenţi în capelă, precum şi membrilor familiei, cîteva crîmpeie din activitatea literară ştiinţifică a celui comemorat, care a iubit Biserica şi în scrierile lui a scos în lumină lucrarea Bisericii în cursul vremilor în sînul credincioşilor ardeleni.

După terminarea slujbei în capelă, membrii familiei i-au cercetat mormîntul din cimitirul central, unde s-a mai rostit o rugăciune. Iar la agapa urmată în locuinţa familiei Stanca, cel mai în vîrstă dintre copiii răposatului, Dr. Octavian Stanca, a cetit textul întreg al articolului întitulat *„Doi martiri ai ortodoxiei"*, articol publicat de răposatul său părinte în *„Renaşterea"* din *Alba-Iulia*, nr. 32 din 21 noembrie 1943.

In cuprinsul acestui articol sînt prezentaţi: ţăranul Oprea Miclăuş şi tînărul preot Moise Măcinic din Sibiel, care au suferit prigoane şi moarte de la împăraţii Austriei, pentru credinţa ortodoxă (1744—1752). Articolul se încheie cu propunerea:

„Figurile celor doi Romîni de la Sălişte şi Sibiel apar într-un cadru extrem de luminos, asemenea martirilor din primele veacuri ale creştinismului. Ar merita ca în cadrul sinaxarului Bisericii noastre să li se fixeze o zi de comemorare, în care să li se prăznuiască mucenicia de la Kufstein, ca o dreaptă recunoştinţă pentru jertfa lor".

Dorinţa exprimată de Sebastian Stanca, în articolul său din toamna anului 1943, s-a putut realiza parţial cu 12 ani mai tîrziu, prin trecerea ţăranului Oprea Miclăuş în seria mucenicilor, şi cinstirea lui, împreună cu călugării Visarion şi Sofronie, în ziua de 21 octombrie, ca mucenic al Bisericii ortodoxe ardelene.

A. G.

† Preoteasa V. Moldovan

După 5 ani de suferinţă, la vîrsta de 66 ani, Duminecă 3 noiembrie 1957, a adormit în Domnul preoteasa Viorica, soţia preotului Moldovan Teodor din parohia Rastolniţa, protopopiatul Topliţa.

Cu prilejul prohodirii, care s-a săvîrşit de către un mare sobor de preoţi, părintele protopop Grigorie Chichernea arată frumoasele calităţi de soţie şi colaboratoare ale răposatei, iar părintele Crăciun Ioan din Bistra-Mureş scoate în lumină firea meditativă a defunctei.

Cuvînt de mîngăiere părintelui Moldovan Teodor, rămas văduv, aduce preotul reformat Boak Emeric.

Adormita în Domnul a fost legată de sf. Biserică, ajutînd pe soţul ei în împodobirea casei Domnului. Incă în 1914, cînd s-a sfinţit biserica, a donat o perdea pentru uşile împărăteşti, cusută cu modele de mîna ei. La fel a lucrat doi prapori în fir galben, pe care i-a dăruit parohiei.

Dumnezeu să-i răsplătească după rîvna ei pentru Biserica Sa!

C

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 februarie 1958 Nr. 5—6

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Alegerea, învestitura și instalarea noului Episcop al Clujului

La 19 decembrie 1957 a avut loc alegerea noului Episcop al Clujului. La 21 decembrie s-a săvîrșit învestitura, iar duminică 22 decembrie a fost instalat în scaunul episcopal de la Cluj. Eparhia Clujului a primit un nou ocîrmuitor pe calea dreptei credințe și a luptei pentru pace.

ALEGEREA

In dimineața zilei de 19 decembrie 1957, după ce s-a săvîrșit Doxologia în Capela Patriarhiei, s-a întrunit în sala Sfîntului Sinod Colegiul Electoral Bisericesc pentru alegerea noului Episcop al Vadului, Feleacului și Clujului. Au luat parte: Dr. Voinea Marinescu, Ministrul Sănătății, delegat al Președintelui Consiliului de Miniștri, Academician Mihail Beniuc, delegat al Marii Adunări Naționale a R. P. R., D. Dogaru, Secretar General al Departamentului Cultelor, Academician P. Constantinescu-Iași, Dr. N. Gh. Lupu, Dr. Vasile Răşcanu și alții.

Dl D. DOGARU, Secretar General al Departamentului Cultelor, a dat citire Decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R. pentru deschiderea lucrărilor Colegiului Electoral Bisericesc.

Prea Fericitul PATRIARH JUSTINIAN spune că membrii Colegiului Electoral Bisericesc trebuie să țină seamă în alegerea ce o vor face de trei lucruri:

1. Ca noul ales să fie la înălțimea înaintașului său, care a condus eparhia Clujului 21 de ani cu atîta înțelepciune;

2. De situația din Eparhie după 9 ani de reîntregire bisericească;

3. De considerentul că la Cluj sînt conducătorii a trei confesiuni: reformată, unitariană și lutherană-maghiară.

Noul ales trebuie să corespundă așteptărilor în străduința de întărire a reîntregirii bisericești și de colaborare frățească cu celelalte culte, slujind frăția dintre poporul romîn și poporul maghiar, care trebuie promovată necontenit.

Prea Fericirea Sa citește apoi scrisoarea Domnului *Dr. Petru Groza,* Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., care n-a putut participa la lucrările Colegiului Electoral Bisericesc. Domnia Sa urează Colegiului Electoral să fie inspirat de înțelepciune și trimite celui ce va fi învrednicit de a fi ales Episcop al Clujului, cele mai calde felicitări, nădăjduind că se va încadra în ostenelile tuturor pentru un viitor fericit și pentru pacea lumii.

Prea Fericitul Patriarh Justinian exprimă în numele Colegiului Electoral urări de grabnică și desăvîrșită însănătoșire pentru Dl Dr Petru Groza.

Conform Statutului Bisericii Ortodoxe Romîne, lucrările Colegiului Electoral Bisericesc se continuă sub președenția Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae Colan. Se trece la vot. In unanimitate Colegiul Electoral Bisericesc alege prin vot secret pe Prea Sfințitul Teofil Heri-

neanu, Episcopul Romanului, ca Episcop al Vadului, Feleacului și Clujului.

DOUĂ ARME PUTERNICE

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Colan felicită pe noul ales, care trece de la Roman la Cluj ca să lupte pentru îndrumarea clerului și credincioșilor, cu două arme foarte puternice:

1. Arma tinereții, de care se leagă entuziasmul, și nicăiri entuziasmul nu este mai de lipsă decît pe tărîmul propovăduirii cuvîntului Evangheliei lui Hristos;

2. Arma experienței, pe care a dobîndit-o în anii de rodnică păstorire din Eparhia Romanului.

Lucrînd cu aceste două arme în mijlocul unui cler disciplinat și a unor credincioși buni și ascultători, Bunul Dumnezeu îi va ajuta să lucreze cu mai multă izbîndă pentru luminarea și fericirea clerului și credincioșilor, ca ei să slujească cu mai multă dragoste cele două patrii: patria cerească, ce ne așteaptă pe toți și la care se ajunge numai slujind cu cinste în această patrie de jos, care este Republica Populară Romînă.

Roagă pe bunul Dumnezeu să stea în ajutor noului Episcop, ca să-și poată face slujba deplin.

EVLAVIA CEA ADEVĂRATĂ

Luînd cuvîntul, Prea Sfințitul Teofil mulțumește pentru încrederea ce i s-a dat și spune că alegerea Prea Sfinției Sale la Cluj și cu opt ani jumătate în urmă la Roman o atribuie dorinței măritului Colegiu Electoral Bisericesc de a cinsti pe cei ce au săvîrșit în anul 1948 marele act al Reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Transilvania. Apoi Prea Sfinția Sa arată cum a înțeles rostul de slujitor al Bisericii și cum a prețuit îndeosebi o însemnată însușire a slujitorului bisericesc, pe care o recomandă Sfîntul Apostol Pavel: evlavia cea adevărată, care „este folositoare la toate" (I Timotei IV, 8).

Această evlavie nu e cuprinsă numai în acte de cult, în rugăciune, post, spovedanie, împărtășanie și alte rînduieli bisericești. Ci ea, — după cuvîntul Sfîntului Iacob (I, 27) — are între alte însușiri și aceste două caractere mai esențiale:

1. Caracterul social, care constă în ajutorarea semenilor și în nevoile lor materiale;

2. Moralitatea, adică să fim neîntinați de păcate și năravuri rele.

Caracterul social și moral al evlaviei sănătoase îl arată și Profeții Legii cei Vechi. Astfel Profetul Isaia (I, 10—15) spune că Dumnezeu nu rabdă fărădelegea la un loc cu prăznuirea, aducerea jertfelor la un loc cu nedreptatea. Dumnezeu cere să se înceteze facerea răului și să se sîrguiască după fapte bune, după dreptate (I, 16—17). E adevărat că Dumnezeu prețuiește tot ce facem din dragoste față de El, deci și postul spre exemplu, prin care din dragoste față de Dumnezeu ne abținem de la unele mîncări, este bine plăcut lui Dumnezeu. El însă ne spune prin profeți că aceste dovezi de dragoste le prețuiește cu condiția să nu fie nesocotită iubirea față de oameni. De aceea profetul Isaia arată că postul cel adevărat nu este cel împreunat cu ceartă și răutăți, ci acela prin care se rup lanțurile nedreptății și se îmbunătățește viața fiecăruia, ca să nu mai fie oameni amăriți, flămînzi, goi și fără adăpost (Isaia 58, 1—11).

Omul evlavios, care pe lîngă post și rugăciune năzuiește să deprindă dreptatea, mila și

ajutorarea semenilor săi, se bucură de cele mai frumoase făgăduinţe de răsplată dumnezeiască.

Prea Sfinţia Sa declară că în păstorirea de pînă acum a căutat să urmeze cu toată rîvna şi smerenia această evlavie, stăruindu-se să facă tot ce a socotit că este mai plăcut lui Dumnezeu şi mai folositor poporului din mijlocul căruia s-a ridicat. Dar tot ceea ce a făcut, a făcut cu ajutorul lui Dumnezeu şi al oamenilor şi datorită înţelegerii, încrederii şi ajutorului de care s-a bucurat din partea cîrmuirii noastre democrat-populare, faţă de care Prea Sfinţia Sa are un simţămînt puternic de încredere, ataşament şi recunoştinţă.

Nădăjduieşte că de acest ajutor nu va fi lipsit nici de acum înainte şi făgăduieşte că în noua Eparhie va continua să vestească pe Hristos şi învăţătura Lui de pace şi iubire între oameni, de ascultare şi supunere faţă de stăpînire, de muncă şi într-ajutorare pentru propăşirea binelui obştesc. Prea Sfinţia Sa declară că duhul lui Ştefan cel Mare, pe care l-a simţit pretutindeni în Moldova, şi care îl trimite acum la Episcopia Vadului ctitorită de el, îl îndeamnă să privegheze ca toţi romînii să nu se mai despartă în strane vrăşmaşe, pentru ca Episcopia Vadului, Feleacului şi Clujului să-i cuprindă şi azi, mereu şi deplin, pe toţi fiii drept credincioşi ai poporului nostru din acele părţi, aşa cum îi cuprindea pe toţi şi în vremea slăvitului ei ctitor. Acest duh îl trimite ca să îndrepte privirile păstoriţilor spre cetatea de scaun a Patriarhiei Romîne, să cultive în sufletele lor tendinţe centripete (care adună la un loc) şi să combată orice încercări de mişcări duhovniceşti centrifugale (care desbină).

„Nădăjduiesc să pot împărtăşi pe fraţii mei reveniţi din potirul dragostei mele profunde faţă de Sfinta noastră Biserică Ortodoxă Romînă. Nădăjduiesc că prin ataşamentul meu voi izbuti să măresc ataşamentul lor faţă de vatra noastră duhovnicească. Nădăjduiesc că prin devotamentul meu voi izbuti să întăresc devotamentul lor faţă de credinţa strămoşească, care a străjuit cu dragoste de mamă leagănul fiinţei noastre etnice şi căreia îi este scumpă unitatea poporului nostru.

Făgăduiesc solemn că, dînd urmare îndrumărilor Sfîntului şi Indreptătorului Sinod al Bisericii noastre, cît şi povăţuirilor Intîistătătorului ei, Prea Fericitul Patriarh Justinian, şi ale Mitropolitului Ardealului, Înalt Prea Sfinţitul Nicolae Colan, nu voi obosi nici cînd să-i călăuzesc pe toţi păstoriţii mei pe drumul păcii, al înfrăţirii şi al colaborării cu celelalte naţionalităţi conlocuitoare din cuprinsul Eparhiei Clujului. Făgăduiesc că nu voi şovăi să-i îndrumez a-şi pune toate puterile lor de muncă în slujba dezvoltării şi înfloririi vieţii celei noi, care se clădeşte de zor în scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu".

Aplauzele membrilor Colegiului Bisericesc arată că cuvintele noului Episcop au mers la inimă.

După aceasta Dl. Secretar General al Departamentului Cultelor, D. Dogaru, dă citire Decretului Prezidiului Marii Adunări Naţionale a R. P. R. pentru închiderea lucrărilor Colegiului Electoral Bisericesc. Prea Sfinţitul Teofil primeşte felicitările celor prezenţi.

Investitura

Sîmbătă 21 decembrie 1957, a avut loc în sala sinodală de la Sfînta Patriarhie solemnitatea învestiturii, adică a înmînării cîrjei episcopale. Au fost de faţă: Prea Fericitul Patriarh Justinian, Dl D. Dogaru, Secretarul General al Departamentului Cultelor, toţi ierarhii Bisericii noastre, Directorii din Departamentul Cultelor, Consilieri patriarhali, profesori de teologie, delegaţi ai Mitropoliei Ardealului şi Eparhiei Clujului, ş. a.

P. S. Teofil al Clujului, îmbrăcat în Mantie şi Camilafcă, este condus de P. C. Secretar Patriarhal N. Cazacu înaintea Prea Fericitului Patriarh Justinian. Dl D. Dogaru, Secretar General al Departamentului Cultelor, citeşte Decretul de confirmare a alegerii P. S. Teofil ca Episcop al Vadului, Feleacului şi Clujului.

P. S. Episcop Antim Tîrgovişteanul, Secretarul Sfîntului Sinod, prezintă Prea Fericitului Patriarh Justinian cîrja de păstorire a Episcopiei Vadului, Feleacului şi Clujului, iar Prea Fericitul Patriarh o înmînează P. S. Teofil cu următoarele cuvinte:

„Primeşte cîrja aceasta ca să păstoreşti turma lui Hristos cea încredinţată P. S. Tale. Celor ascultători să le fie, prin Prea Sfinţia Ta, toiag de reazim şi întărire, iar pentru nestatornici să o foloseşti ca toiag de certare, toiag de îndreptare".

PE CALEA DREPTEI CREDINŢE

Luînd cuvîntul Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN spune că P. S. Teofil merge să păstorească clerul şi dreptcredincioşii din Eparhia întemeiată de Ştefan cel Mare cu aproape cinci sute de ani în urmă. P. S. Sa ia acum asupra Sa îndatoriri multe şi grele. El va trebui să sporească zestrea duhovnicească, pe care o găseşte în Eparhia Clujului. Aici e scaunul, pe care l-a rectitorit neuitatul Episcop Nicolae Ivan şi l-a înălţat la strălucirea de acum şi l-a cinstit cu străduinţile sale pilduitoare, vreme de 21 de ani, Vlădica Nicolae Colan, Arhipăstorul şi Mitropolitul de azi al Ardealului. I. P. S. Mitropolit Nicolae, care a păstorit la Cluj, de la început a fost înflăcărat de rîvna slujirii lui Hristos în duhul tradiţiilor ortodoxe şi a slujirii poporului. Numai aşa ierarhul ortodox îşi poate împlini înalta sa slujire în duhul dragostei faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni.

Aceeaşi convingere profundă despre misiunea ierarhului însufleţeşte şi pe noul Episcop al Clujului, care a mărturisit de mai multe ori că „locul episcopului este lîngă popor".

De aceea Prea Sfinţia Sa, înarmat cu zelul apostolic al slujirii lui Hristos, cu înţelepciunea agonisită de cunoaşterea deplină a Sfintelor Scripturi, cu trecutul păstoriei pline de blîndeţe şi de părintească dragoste, va izbuti să adaoge noi şi strălucite înfăptuiri în cununa cu care episcopii înaintaşi au împodobit Eparhia Vadului, Feleacului şi Clujului.

Nădejdile ce se pun azi în munca Prea Sfinţiei Sale sînt garantate de întreaga lui viaţă de pînă acum. Astfel, în anii grei ai sfîrtecării Ardealului prin dictatul de la Viena, părintele Teofil — ca preot greco-catolic —, ca şi vlădica Nicolae, a stat neclintit în mijlocul păstoriţilor, cărora le-a fost reazim sufletesc şi mîngîiere. Prin aceasta a arătat că în conştiinţa preoţilor greco-catolici erau vii tradiţiile şi duhul Ortodoxiei, de care ei niciodată nu s-au despărţit sufleteşte. Prea Sfinţia Sa a fost întotdeauna stăpînit de convingerea că peretele despărţitor de fraţi trebuie să se prăbuşească şi că unitatea Bisericii ardelene trebuie refăcută şi întărită. De aceea P. S. Sa, pe cînd era preot greco-catolic, a tipărit articole în reviste şi calendare, în care erau şi articole de ale preoţilor ortodocşi, scriind pentru zidirea sufletească a credincioşilor în duhul legii străbune. Iar cînd a sunat ceasul cel mult aşteptat al reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Ardeal (1948), părintele a fost printre cei dintîi preoţi greco-catolici, care, împreună cu credincioşii, s-a întors la matca Ortodoxiei. Această credincioşie faţă de legea străbună şi devotamentul nehotărmurit faţă de Sfinta noastră Biserică Ortodoxă, le-a arătat Prea Sfinţitul Teofil în chip deosebit în cei opt ani de păstorire a Episcopiei Romanului şi Huşilor, cînd s-a vădit comoara de evlavie, de părintească bunătate şi de înflăcărată rîvnă pentru slujirea lui Hristos şi a poporului dreptcredincios, ce o avea în suflet. Aici a avut prilejul să pună în cumpănă atitudinea episcopatului greco-catolic şi a episcopatului ortodox. Prea Sfinţia Sa a mărturisit că episcopatul greco-catolic a rămas întotdeauna străin de drumul poporului credincios, pe cînd episcopatul ortodox a fost şi în problemele religioase şi în cele naţionale alături de popor. Preţuind în felul acesta episcopatul ortodox, P. S. Sa s-a străduit şi se va strădui şi de acum înainte să se arate vrednic de glorioasele tradiţii ale înaintaşilor ortodocşi.

Acum P. S. Sa se întoarce ca ierarh ortodox să păstorească pe locurile unde a păstorit altădată ca preot greco-catolic. Această întoarcere e simbolul deplinei unificări religioase a fraţilor ardeleni. Peretele vrajbei s-a prăbuşit şi nimeni nu-l va mai putea reînălţa vreodată. Datoria P. S. Teofil e ca să dureze acolo cetatea trainică a sufletului romînesc, păstrînd legea dintru început a străbunilor noştri. Să semene pretutindeni dragostea, pacea şi frăţia: să facă un pas mai departe pe calea reunificării cultului divin; să înflăcăreze clerul şi credincioşii la muncă fără preget pentru propăşirea întregului popor, pentru înflorirea scumpei noastre ţări şi în lupta neşovăitoare pentru pace; să cultive în sufletele tuturor păstoriţilor dragostea de patrie, devotamentul faţă de cîrmuitorii ei şi loialitatea faţă de Statul nostru democrat popular. Acesta este drumul episcopatului ortodox pe care a mers şi P. S. Sa şi pe care e îndemnat să meargă şi de acum înainte spre slava Ortodoxiei romîneşti.

Pe acest drum îl vor însoţi rugăciunile Sfinţilor Ierarhi, mărturisitori şi mucenici ardeleni, Ioresî, Sava, Visarion, Sofronie, Oprea, care au pătimit şi au sfinţit pămîntul şi sufletul ortodox al (Mitropoliei) Ardealului.

La acest cuvînt înţelept şi plin de luminoase îndrumări răspunde Prea Sfinţitul Teofil al Clujului.

INDRUMĂTOR AL CLERULUI ŞI CREDINCIOŞILOR

P. S. Teofil al Clujului arată că păstorul de suflete e asemenea străjerului, despre care vorbeşte profetul Ezechil. Acestui străjer îi spune Domnul că el trebuie să asculte cuvîntul ce iese din gura Domnului, să-l vestească, şi să înveţe, să mustre pe cel ce săvîrşeşte răul, spre a-l îndrepta. Străjerul care nu-şi împlineşte datoria va fi pedepsit, iar (Ez. 3, 20—21) cel ce şi-o împlineşte se va mîntui. Cunoscînd, deci, greaua obligaţie de supraveghetor şi învăţător, ce apasă pe umerii păstorului sufletesc, P. S. Sa făgăduieşte să împlinească porunca Sf. Apostol Pavel, care zice către Timotei: „Propoveduieşte Cuvîntul, stăruieşte cu timp şi fără timp, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare şi dînd necontenit învăţătură" (II. Tim. 4, 2). Pentru a îndupleca pe păstoriţi să fugă de rău şi să facă binele, va folosi în deosebi cuvîntul Sfintei Scripturi, care e „viu şi lucrător" (Evr. 4, 12), dar nu va uita nici de îndrumările Sfintei Tradiţii, ale Sfinţilor Părinţi şi cărţilor noastre liturgice, acestea fiind deopotrivă inspi-

rate ca şi Sf. Scriptură. Le va vorbi păstoriţilor despre Dumnezeu, şi va grăi adeseori lui Dumnezeu despre păstoriţii săi în rugăciune. Rugăciunea şi predica vor fi principalele preocupări chiriarhale (Fapt. Ap. 6, 4). In planul al doilea al activităţii chiriarhale vor fi preocupările gospodăreşti.

Lucrarea duhovnicească şi gospodărească o va desfăşura cu ajutorul unor colaboratori harnici şi corecţi, în ostenelile pentru desăvîrşirea unificării, pentru colaborare cu stăpînirea Ţării şi pentru prietenie cu celelalte culte religioase.

De asemenea va seconda pe Prea Fericitul Patriarh Justinian şi pe I. P. S. Mitropolit Nicolae în strădaniile lor de întărire şi înflorire a credinţei noastre strămoşeşti şi de promovare a nobilei cauze a păcii în lume. Celorlalte culte le va întinde o mînă prietenească şi caldă, bucuros de împreună lucrare atît pe frontul luptei pentru pace, ca şi pe ogoarele, pe care se dezvoltă îmbelşugat viaţa cea nouă, luminoasă şi îndestulată pe seama tuturor fiilor patriei noastre comune.

Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperemîntul meu este Sf. Duh, Treime Sfîntă, mărire Ţie!

După cuvîntul P. S. Teofil, se face Polihroniu pentru întîistătătorii sfintei noastre Biserici şi pentru conducătorii R. P. R. P. S. Teofil este felicitat de toţi cei prezenţi.

Instalarea P. S. Teofil la Cluj

Duminecă 22 dec. 1957 a avut loc la Cluj festivitatea instalării P. Sf. Teofil în scaunul episcopal de la Cluj.

Inalţii oaspeţi au fost întîmpinaţi la gară de clerul din Eparhia Clujului, de delegaţi ai Arhiepiscopiei Sibiului, de reprezentanţi ai autorităţilor locale şi de o mulţime de credincioşi.

In numele oraşului Cluj, Dl. Jurca P., Preşedintele Sfatului Popular orăşenesc, salută pe noul Episcop, urîndu-i ca activitatea lui în viitor să constituie o colaborare la simţămintele de prietenie şi frăţie care aparţin naţionalităţilor conlocuitoare, la dragostea de pace şi la munca pentru o viaţă nouă a poporului nostru.

In numele clerului şi credincioşilor din eparhia Clujului P. Sf. Teofil a fost salutat de I. P. C. S. Truţia vicarul eparhiei, care spune că, la dragostea părintească clerul şi credincioşii răspund cu recunoştinţă vie şi caldă şi asigură pe Prea Sfinţitul Teofil, că va găsi aici credincioşi buni ai Sf. noastre Biserici şi vajnici lucrători pentru apărarea păcii şi pentru înflorirea scumpei noastre Patrii.

Răspunzînd la aceste cuvinte de bun venit, P. Sf. Teofil mărturiseşte că descinde în Eparhia Clujului însufleţit de cele mai calde şi nobile gînduri de promovare a iubirii faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele, de propovăduire a păcii şi de întărire a vieţii celei noi.

Se va strădui să fie următor Mîntuitorului care n-a venit să i se slujească, ci ca să slujească. Va promova armonia dintre Biserica noastră şi autorităţile de Stat pentru propăşirea poporului.

In Catedrala din centrul oraşului s-a săvîrşit apoi Sf. Liturghie de un sobor mare de consilieri, protopopi, preoţi şi diaconi în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Valerian al Oradiei şi P. S. Policarp Moruşca. Răspunsurile le-a dat corul Catedralei sub conducerea Păr. Prof. Ioan Brie. La sfîrşit s-a cetit rugăciunea de mulţumire pentru binefacerile, pe care le-a revărsat Dumnezeu asupra Eparhiei Clujului.

SOLEMNITATEA INSTALARII

După Sf. Liturghie urmează solemnitatea instalării.

Dl. Secretar General al Departamentului Cultelor, D. Dogaru, dă citire Decretului pentru confirmarea P. Sf. Episcop Teofil Herineanu în funcţia de Episcop al Clujului.

P. C. Secretar al Arhiepiscopiei Sibiului, D. Călugăr, citeşte Gramata I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului prin care se recomandă clerului şi credincioşilor noul Episcop al Clujului, pe care sînt îndrumaţi să-l cinstească şi să-l asculte.

Luînd cuvîntul I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE dă glas bucuriei obşteşti pentru că Eparhia Clujului primeşte un nou şi vrednic păstor. El vine între ai săi, căci între cei din eparhia Clujului s-a născut şi a crescut, între ei a păstorit cu vrednicie, cu ei împreună s-a întors acasă în ograda Sf. noastre Biserici Ortodoxe ca să fim iarăşi una cum am mai fost. De aceea este primit cu dragoste curată. P. S. Sa vine din Moldova, în care fiecare palmă de pămînt are mireasma bunelor şi sfintelor datini bătrîne de pe vremea lui Ştefan cel Mare şi în care ortodoxia e întrupată în monumente unice. De aceea el aduce în Ardealul, în care se întoarce, duhul tradiţiilor ortodoxe din Moldova, a căror zestre o va păstra cu sfinţenie. După ce a păstorit la Roman cu tinerească rîvnă şi aşezată vrednicie şi a trecut prin şcoala vieţii, se întoarce pe meleagurile Ardealului cu inima neprihănită şi cu mintea limpezită, chemat de încrederea desăvîrşită a clerului şi credincioşilor.

Eparhia Clujului e şi veche şi nouă. E veche, fiind că obîrşia ei coboară pînă în suta a cincisprezecea, cînd Ştefan cel Mare a întemeiat Episcopia Vadului şi cînd a luat fiinţă şi Episcopia Feleacului. Amîndouă aceste Episcopii au pierit, dar pe ruinele lor a răsărit în 1921 Episcopia Vadului, Feleacului şi Clujului. Gîndul lui Şaguna de a avea Episcopie la Cluj s-a împlinit. Aşa dar, temeliile Episcopiei sînt vechi, zidurile şi acoperişul însă sînt noi. Şi nouă este şi viaţa din cuprinsul ei, mai ales de după 23 august 1944.

P. Sf. Sa va păstori în mijlocul acestei vieţi noi şi-şi dă seama de marile îndatoriri care îl aşteaptă. Aşa este grija de Seminarul Teologic, din care ies slujitori ai lui Hristos şi ai poporului dreptcredincios. Apoi e grija de catedrala zidită de Episcopul Nicolae Ivan şi pornită spre înfrumuseţare de urmaşul lui. Prea Sfinţitul va trebui să ducă la capăt această înfrumuseţare. Pe lîngă aceste sarcini se mai adaugă: îndrumarea clerului şi credincioşilor spre o tot mai desăvîrşită frăţie în credinţă, ca unitatea noastră să fie tot mai puternică şi să fim mereu una; Propoveduirea frăţiei dintre toate popoarele din cuprinsul Patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă; întărirea păcii şi bunei voiri între ţări şi popoare.

In toate ostenelile Sale P. Sf. Teofil trebuie să aibă încredere în ajutorul lui Dumnezeu, în sprijinul membrilor Sf. Sinod şi în ascultarea clerului şi credincioşilor, pe care îi va povăţui pe căile propăşirii în toate cele bune, dînd fără precupeţire Cezarului ce-i al Cezarului şi lui Dumnezeu ce-i a lui Dumnezeu.

PENTRU BUNA INŢELEGERE INTRE CONFESIUNI

Dl. Secretar General al Departamentului Cultelor D. DOGARU, felicită din însărcinarea Guvernului pe reprezentanţii Bisericii Ortodoxe Romîne pentru alegerea Prea Sfinţitului Teofil în scaunul episcopal al Clujului, ceeace arată încrederea şi preţuirea de care P. Sf. Sa se bucură în lăuntrul Bisericii Ortodoxe.

Reprezentanţii Bisericii au văzut în P. Sf. Sa pe omul cel mai potrivit pentru a păstori această eparhie din acest colţ de ţară unde trăiesc la un loc mai multe naţionalităţi şi mai multe confesiuni. Aici există patru Episcopii de confesiuni şi de limbi deosebite. Dacă sub stăpînirile trecute aceste confesiuni au fost folosite pentru aţîţarea vrajbei naţionale, pentru dezbinarea poporului muncitor, pentru diferite discriminări şi privilegii, astăzi realizările economice şi culturale ale regimului nostru de democraţie populară au pus bazele unui nou climat între diferitele confesiuni. Specificul confesional nu mai e motiv de privilegii şi nici piedecă în atitudinea loială faţă de Stat. Deserventii cultelor se întîlnesc în bună înţelegere în lupta pentru pace, pentru promovarea progresului social, răspunzînd astfel năzuinţelor credincioşilor lor, care sînt oameni ai muncii, ce luptă pentru prosperitate şi o viaţă mai bună.

Dl Secretar General nădăjduieşte că P. S. Teofil va depune toate eforturile pentru a sprijini interesele poporului muncitor, păstrînd şi sporind bunele raporturi cu celelalte culte. Nădăjduieşte totodată că P. S. Sa va găsi şi la ceilalţi şefi de culte aceeaşi înţelegere, necesară pentru înfrăţirea oamenilor muncii, indiferent de naţionalitate şi de religie.

URĂRI DE RODNICA PASTORIRE

I. P. S. Mitropolit IUSTIN AL MOLDOVEI mărturiseşte că încearcă un sentiment de intristare pentrucă se desparte de blîndul şi bunul împreună lucrător Episcop al Romanului, dar şi un sentiment de bucurie pentru că în fruntea Eparhiei Clujului vine un episcop vrednic. La această bucurie a noastră a ţinut să ia parte şi Dl Dr. PETRU GROZA, Preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale a R. P. R., care neputînd participa la festivitate a trimis un mesagiu.

I. P. S. mitropolit Iustin citeşte mesagiul d-lui Dr. Petru Groza, în care se spune că înscăunarea noului Episcop al Clujului are loc sub semnul reunificării tuturor în aceeaşi Biserică strămoşească. După despărţirea, impusă de împărăţia austriacă, s-a realizat unitatea religioasă în Ardeal. Aceasta este spre binele poporului nostru. Alegerea cu unanimitate a P. S. Teofil la Cluj e simbolul desăvîrşirii istoricului act al unificării sufleteşti, care contribuie la unitatea poporului nostru, la concentrarea tuturor forţelor pe drumul şi spre ţinta fericirii şi prosperităţii patriei.

P. S. Teofil nu s-a izolat de strădaniile poporului nostru pentru o viaţă nouă. El a dovedit interes pentru bunăînţelegere între naţionalităţi şi popoare, fiind un luptător fruntaş pentru pace. Experienţa ce a adunat-o astfel, e o solidă temelie pentru a continua această activitate în slujba poporului în mersul lui spre progres şi a patriei în drumul ei spre înflorire.

După citirea mesagiului, I. P. S. mitropolit Iustin dă expresie celor mai sincere urări de îndelungată şi rodnică păstorire pentru P. S. Teofil.

GLASUL CLERULUI ŞI CREDINCIOŞILOR

Vorbind în numele clerului şi credincioşilor din Eparhia Cluj, P. C. ZĂGREANU I., director al seminarului teologic, după ce prezintă realizările episcopilor Nicolae Ivan şi Nicolae Colan, arată vredniciile P. S. Teofil, noul episcop al Clujului şi dragostea de care se bucură între preoţi şi credincioşi. Intre sarcinile, pe care noul ierarh le va duce cu vrednicie la îndeplinire, aminteşte: deplina desăvîrşire a reîntregirii bisericeşti; pro-

poveduirea păcii şi bunei voiri între oameni şi popoare în duhul legii dragostei lui Hristos. In lucrarea aceasta P. S. Sa are sprijinul clerului şi credincioşilor şi al colaboratorilor din centrul eparhial.

DATORIILE PĂSTORULUI

Răspunzînd tuturor, P. S. TEOFIL al Clujului arată că pentru P. S. Sa cea mai mîngăietoare învăţătură creştină a fost învăţătura despre pronia dumnezeiască, învăţătura că tot ce se întîmplă omului în viaţă i se întîmplă cu ştirea şi cu îngăduinţa lui Dumnezeu. Aduce exemple despre această învăţătură din Noul şi Vechiul Testament (Mt. 10, 29—30; Lc. 12, 7; In. 5, 17; Is. 45, 7; Plîng. 3, 37—38; II Regi 16, 10—11). Pronia dumnezeiască nu lucrează după înţelegerea noastră mărginită, ci după înţelepciunea cea necuprinsă a lui Dumnezeu, „căci gîndurile Mele nu sînt ca gîndurile voastre, nici voile Mele ca ale voastre", zice Domnul. Ci pe cît de departe sînt cerurile faţă de pămînt, atît sînt de departe căile Mele de ale voastre şi cugetele Mele de cugetele voastre (Is. 55, 8—9). P. S. Sa vede în instalarea sa la cîrma eparhiei Clujului mîna lui Dumnezeu (In. 15, 16) şi nădăjduieşte că Dumnezeu îl va ocroti şi în viitor. Pentru aceasta nu va uita cuvîntul Sf. Ap. Pavel: „Luaţi seama la voi înşivă şi la toată turma, peste care v-a pus Duhul Sfînt episcopi, ca să păstoriţi Biserica Domnului, pe care a cîştigat-o cu însuşi sîngele Său" (Fapte 20, 28). Intîi se cere să iau aminte la mine însumi, la curăţenia sufletului propriu, la desăvîrşirea pe care Hristos o aşteaptă de la toţi ucenicii Săi (Mt. 5, 48), la îmbunătăţirea vieţii duhovniceşti (In. 17, 19). Apoi se cere să păstoresc Biserica Domnului, să călăuzesc oile Domnului la păşunea învăţăturii Sale, la apa cea vie a harului Său, la odihna ce o dă imitarea virtuţilor Mîntuitorului (Mt. 9, 20). De aceea va aminti cu vreme şi fără vreme păstoriţilor de purtarea sfîntă, ce trebuie s-o aibă ca fii ai lui Dumnezeu, de dragostea şi unirea izvorîte din gîndul că Dumnezeu e Tatăl nostru al tuturor, de sprijinirea binelui obştesc, a zidirii vieţii celei noi în scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă.

Arătînd că Mîntuitorul şi Sf. Apostoli cer păstorului să fie pildă turmei sale (In. 10, 4; I Petru 5, 1—3; I. Cor. 11, 1), P. S. Teofil făgăduieşte să fie păstoriţilor săi pildă de ataşament integral faţă de credinţa strămoşească, faţă de unitatea sufletească a poporului nostru, ca ei să păşească pe urmele păstorului, aşa cum el păşeşte pe urmele vrednicilor lui înaintaşi, Nicolae Ivan şi Nicolae Colan. Deasemenea va fi pildă pentru păstoriţi de loialitate faţă de scumpa noastră patrie şi de devotament faţă de interesele şi unitatea poporului. Va sprijini cu bucurie mişcarea frumoasă pentru promovarea păcii şi bunei înţelegeri dintre ţări şi dintre popoare. Va fi paşnic şi prietenos faţă de toţi cetăţenii ţării de orice limbă sau lege ar fi ei, întrucît preţuieşte meritele şi însuşirile naţionalităţilor conlocuitoare.

Aduce apoi mulţumiri Prezidiului Marii Adunări Naţionale, Guvernului, Departamentului Culteor, P. F. Patriarh Justinian, Membrilor Sf. Sinod, oaspeţilor. Inchee cu rugăciunea: „Doamne, Doamne, caută din cer şi vezi şi cercetează via aceasta, pe care a zidit-o dreapta Ta, şi o desăvîrşeşte pe ea".

O INSEMNĂTATE DEOSEBITĂ

Prea Fericitul *Patriarh Justinian* mărturiseşte că pentru Biserica Ortodoxă Romînă sărbătoarea de azi are o însemnătate deosebită. Cînd s-a săvîrşit în 1948 actul istoric al reîntregirii Bisericii strămoşeşti, episcopii gr. cat. n-au voit — şi nici după aceea — să vină alături de episcopii ortodocşi, ca împreună să călăuzească pe calea mîntuirii turma dreptcredincioasă. In schimb preoţimea gr. catolică din sate şi oraşe, care timp de 250 ani a păstrat neschimbată credinţa strămoşească, împreună cu credincioşii, rămînînd ortodocşi, ca şi înainte de 1698, a primit chemarea şi aşa s-a împlinit reîntregirea bisericească. Ca semn al recunoaşterii acestui merit deosebit al preoţimii fost gr. catolice, şi ca un omagiu adus ei, am luat din sînul ei pe unul din preoţii vrednici şi smeriţi şi l-am făcut episcop la Roman ctitorită de Ştefan cel Mare. Noul episcop, plin de smerenie, dar cu sufletul curat şi bun romîn, a dovedit calităţi deosebite în ce priveşte slujirea de arhiereu şi priceperea gospodărească. Episcopul Teofil trăieşte de 9 ani în spiritul adevăratei Ortodoxii. In aceşti ani P. S. Sa a luat contact cu spiritul şi viaţa întreagă ortodoxă din toată lumea. A călătorit, a făcut vizite la Patriarhia Moscovei, în Bulgaria, în Serbia şi în Siria (Damasc), cunoscînd astfel patriarhii şi ierarhii din toate Bisericile ortodoxe, cu care a slujit împreună şi a avut schimb de experienţă, legînd prietenii şi dîndu-şi seama de viaţa acestor Biserici.

Smeritul preot de acum 9 ani a devenit un episcop cu mare experienţă, un om format în ce priveşte spiritul şi viaţa ortodoxă.

De aici încrederea de care se bucură din partea membrilor Sf. Sinod şi alegerea cu unanimitate a P. S. Sale la Cluj. P. S. Sa este pentru noi toţi un simbol al întregirii Bisericii transilvane, e un steag în jurul căruia se vor strînge şi aceia, care mai stau pe de lături. Aceştia se vor aduna în jurul lui şi-l vor întreba despre viaţa şi spiritul Ortodoxiei, pe care ei au cunoscut-o în chip deformat. El va putea să-i informeze despre viaţa şi spiritul Ortodoxiei, de pretutindeni. Ne punem mari nădejdi în înţelepciunea lor, în sufletul lor de romîni, că cel puţin în ceasul al 11-lea vor înţelege că locul lor este sub bolta Bisericii Ortodoxe, că trebuie să fim uniţi într-o singură credinţă, credinţa ortodoxă.

La această mare sărbătoare sînt de faţă şi duhurile înaintaşilor, episcopi ai Vadului şi Feleacului, mitropoliţi de Alba-Iulia, începînd cu Ilarion, primul episcop de Vad — aşezat sub Ştefan cel Mare — şi continuînd cu Ilie Iorest şi Sava Brancovici, mărturisitori ai drepteicredinţe. Alături de noi sînt şi voievozii ctitori Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul şi se bucură văzîndu-ne uniţi, slujitori şi credincioşi, în aceeaşi credinţă, cum au fost şi strămoşii noştri pe vremea lor.

Indeamnă pe preoţi şi credincioşi să fie strîns uniţi în jurul episcopului lor şi să-l ajute, să-l sprijinească. Noul episcop e unul din cei ce s-au integrat în mod activ în munca pentru construirea unei vieţi noi. El va conduce pe păstoriţi pe calea slujirii Bisericii şi a Patriei. El va promova legăturile de prietenie şi respect reciproc cu celelalte culte şi naţionalităţi conlocuitoare. P. F. Patriarh Justinian face apel la episcopii reformat şi unitarian, ca şi la ceilalţi reprezentanţi ai cultelor — care sînt prezenţi — să lucreze împreună cu episcopul ortodox în spiritul conviefuirii paşnice şi al preţuirii reciproce, între confesiuni şi naţionalităţi. Iar P. S.-lui Teofil îi urează să păstorească cu vrednicie eparhia Clujului şi să se înveşnicească de roade cît mai multe, asigurîndu-l totdeodată de sprijinul Prea Fericirii Sale, I.P.S. Mitropolit Nicolae şi al celorlalţi membri ai Sf. Sinod.

„Bunul Dumnezeu să-ţi vie în ajutor" — încheie Prea Fericirea Sa.

După aceasta s-a săvîrşit Polihroniu, pentru întîistătătorii Bisericii, conducătorii R. P. R., P. S. Teofil al Clujului, clerul şi credincioşii dreptmăritori.

Urmează recepţia la reşedinţa episcopală şi o agapă.

La agapă au luat cuvîntul: Prot. Loga de la Gherla — episcopul reformat Vaşarhely, episcopul unitarian Kiş Alexa, pastorul baptist Dan (Cluj), decanul Institutului Teologic luteran Binder (aduce salutul episcopului Fr. Müller), rectorul Institutului Teologic Universitar Sibiu, S. Vlad, rabinul A. Şönfeld, pr. ucrainean Voicu, toţi asigurînd pe noul episcop de sprijinul lor în lupta pentru pace în spiritul dragostei creştine şi al înfrăţirii între confesiuni şi naţionalităţi.

P. S. TEOFIL răspunde că va căuta să fie episcopul păcii şi al unificării. El va suda unitatea dintre vechi-ortodocşi şi reveniţi, convingîndu-i să uite tot ce ne-a despărţit şi să cultive ce ne uneşte. Va avea dragoste de părinte către cler şi credincioşi, străduindu-se să slujească şi în cele duhovniceşti şi în cele materiale. Va avea întotdeauna uşile deschise şi va primi cererile tuturor. Va promova pacea şi înfrăţirea cu celelalte confesiuni şi naţionalităţi.

Mulţumeşte tuturor celor ce au vorbit şi celor ce au luat parte la instalare şi asigură că va lucra, sprijinit de cler şi credincioşi, spre slava Bisericii şi propăşirea Patriei.

După agapă a avut loc în Catedrală un frumos concert de colinde, în cadrul căruia a vorbit P. C. consilier Goşescu.

In felul acesta s-a terminat solemnitatea instalării noului episcop al Clujului.

Fiu credincios al Bisericii Ortodoxe, în sînul căreia a revenit cu dragoste, ierarh împodobit cu luminate virtuţi, ca iubirea de Dumnezeu, de altar şi de oameni, bunătatea, milostivirea, blîndeţea, smerenia, ş. a. şi avînd multe calităţi de călăuzitor duhovnicesc şi cetăţean al patriei, Prea Sfinţitul Teofil porneşte la lucru în ogorul Eparhiei Vadului, Feleacului şi Clujului înconjurat de preţuirea şi dragostea ierarhilor Bisericii noastre, clerului şi credincioşilor acestei Eparhii. Ii urăm rodnică păstorire spre binele Bisericii şi întărirea Patriei.

Intru mulţi ani Prea Sfinţite!

TELEGRAFUL ROMIN

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

1962

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 februarie 1958 Nr. 7—8

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele şi corespondenţa se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru încetarea experienţelor cu arma atomică

Ştie toată lumea ce primejdie mare este arma atomică. Primele două bombe atomice le-a aruncat S.U.A. asupra Japoniei în 1945. Acele bombe au nimicit două oraşe mari, au ucis sute de mii de oameni. Ceice n-au murit, ci au fost numai atinşi de radiaţiile bombei, au primit diferite boale. Incă şi anul acesta au murit mulţi japonezi, de „boală atomică". Experienţele cu bombe atomice şi bombe cu hidrogen pot produce la oameni boale grave. De aceea popoarele cer încheierea unui acord, unei înţelegeri între marile puteri, prin care să se angajeze că nu vor folosi arme atomice. Inlăturarea unui război atomic este dorinţa tuturor popoarelor.

Dar nu numai războiul atomic este pustiitor, ci vătămătoare pentru sănătatea şi viaţa oamenilor sînt şi experienţele cu armele atomice. Citim prin ziare că în S.U.A. s-au făcut peste 20 de experienţe cu arme atomice, adică au fost explodate bombe atomice, ca să se vadă ce putere de distrugere au. Anglia de-asemenea a făcut experienţe cu bombe atomice. Ce se întîmplă cînd explodează aceste bombe? — Ele nimicesc regiunea unde au explodat (regiune de stînci pustii), dar ele încarcă totodată aerul cu anumite pulberi şi cu radiaţii (raze), care sînt vătămătoare sănătăţii oamenilor. Datorită acestor pulberi şi radiaţii se înmulţesc în America şi alte ţări cazurile de cancer la oase şi în sînge şi de naştere a unor copii degeneraţi, care rămîn piperniciţi, ş. a. Despre aceste primejdii ale experienţelor cu arme atomice — vorbesc toţi oamenii de ştiinţă, oamenii învăţaţi din S. U. A., din Anglia, Germania, Japonia, India, etc. Invăţaţii de frunte, americani, englezi, sovietici, australieni, ş. a., adunaţi în Canada, au declarat că „radiaţiile de la experienţele cu bombe atomice din ultimele şase luni sînt probabil suficiente pentru a cauza 100.000 de noi cazuri de leucemie (boala sîngelui) şi cancer osos în viitorii 30 de ani". Dar radiaţiile nu primejduiesc numai sănătatea noastră, ci şi pe a copiilor noştri. Comitetul consultativ de biologie şi medicină al Comisiei de energie atomică a S.U.A. arată, într-un raport din octombrie 1957, că dacă se vor continua experienţele cu arme atomice aşa cum s-a făcut în ultimii cinci ani, urmarea radiaţiilor acestor experienţe ar fi că în S.U.A. vreme de zeci de ani se vor naşte în fiecare an cîte 160—800 copii cu defecte (slăbiciuni) de un fel sau altul, iar în toată lumea în fiecare an se vor naşte între 2.500—13.000 copii cu astfel de defecte.

In faţa acestor primejdii, oamenii cinstiţi din toată lumea au pornit o mare mişcare pentru încetarea experienţelor cu arme atomice. Cine dintre oameni va sta cu mîinile în sîn, cînd ştie că aceste experienţe îl pot îmbolnăvi de cancer şi copiii lui se nasc degeneraţi? Cine va sta nepăsător cînd ştie că aceste experienţe îi ameninţă sănătatea lui şi a copiilor lui? — De aceea Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii, care în noiembrie a deschis o vastă campanie pentru încetarea imediată a experienţelor atomice, a mobilizat sute de milioane de oameni din toate ţările, de diferite convingeri politice şi diferite credinţe religioase. Glasul lor este glasul omenirii, care se ridică unită ca să-şi apere viaţa. Mişcarea pentru interzicerea experienţelor atomice este asemenea unui torent uriaş, care a cuprins lumea întreagă. E firesc că mişcarea aceasta şi-a găsit ecou şi între guvernele şi parlamentele multor ţări. Uniunea Sovietică şi ţările socialiste au fost şi sînt în fruntea acestei mişcări. Guvernul Sovietic a propus în repetate rînduri şi propune încetarea experienţelor atomice şi înlăturarea unui război atomic. Dar şi guvernele şi parlamentele unor ţări nesocialiste, ca India, Indonezia, Ceylon, Birmania, Suedia, Ecuador Chile, Finlanda, Sudan, Japonia, Cambodgia, ş. a. au cerut încetarea experienţelor cu bombe atomice.

Tot aşa s-au pronunţat şi preoţii şi credincioşii diferitelor culte religioase. Bisericile ortodoxe din toate ţările sînt alături de popoarele lumii în lupta aceasta pentru apărarea sănătăţii şi a vieţii. Papa Pius al XII-lea şi-a ridicat glasul în numele Bisericii romano-catolice pentru interzicerea experienţelor cu arme atomice. Iar Bisericile protestante, în diferite congrese, merg pe aceeaşi cale. Aşa că creştinii de pretutindeni luptă, împreună cu popoarele lumii, pentru împlinirea acestei revendicări de o însemnătate deosebită.

Poporul romîn sprijină politica de pace a guvernului nostru şi campania mondială pentru încetarea experienţelor atomice. El aduce astfel contribuţia sa la viitorul fericit al omenirii. Preoţii şi credincioşii Bisericii noastre sînt alături de poporul romîn şi aduc contribuţia lor la lupta pentru încetarea experienţelor atomice. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu şi voia popoarelor: ca energia atomică să nu fie folosită pentru provocarea de suferinţe neînchipuit de mari, ci să fie folosită pentru pacea şi fericirea oamenilor.

La alegeri

In 2 martie a. c. va avea loc în toată ţara alegerea noilor deputaţi în Sfaturile Populare regionale, raionale, orăşeneşti şi comunale. Perioada de pregătire a alegerilor a fost prilej pentru Sfaturile Populare să-şi îmbogăţească activitatea, să întărească legăturile cu masele în munca de ridicare a nivelului de trai şi cultural a poporului muncitor. Tot în această perioadă s-au întocmit listele electorale şi s-au afişat, ca fiecare cetăţean cu drept de vot să vadă că a fost înscris în liste, iar dacă cineva n-a fost înscris să ceară înscrierea. Oamenii muncii de la oraşe şi sate s-au adunat pe întreprinderi, instituţii, comune, etc., şi au propus candidaţi pe cei mai vrednici fii ai poporului, pe cei mai hotărîţi luptători pentru pace şi pentru progres. Aceşti candidaţi sînt cu adevărat reprezentanţii poporului şi au dovedit prin munca lor de pînă acum că îşi pun toate puterile lor în slujba poporului.

In campania electorală, ce se desfăşoară, se popularizează candidaţii Frontului Democraţiei Populare şi realizările regimului de democraţie populară în ţara noastră şi ale Sfaturilor Populare locale. Se arată şi succesele dobîndite, dar şi lipsurile avute. Se iau hotărîri de mărire a succeselor şi de înlăturare a lipsurilor, de biruire a greutăţilor. Astfel campania electorală strînge legăturile dintre Sfaturile

(Continuare în pag 2)

Pentru pace

Cele două războaie mondiale ne-au arătat ce mari suferinţe aduce războiul. In primul război mondial (1916—1918) au pierit zece milioane de oameni, au rămas invalizi, văduve, orfani alte zeci de milioane, s-au nimicit o mulţime de bunuri şi după terminarea lui a domnit foametea, mizeria, necazurile. Al doilea război mondial (1939—1945) a înghiţit peste 30 milioane de vieţi omeneşti, a distrus o mulţime de oraşe, a lăsat în suferinţă, boală şi mizerie sute de milioane de oameni.

Sînt destule aceste urmări ale războaielor, ca popoarele să nu mai vrea război. Vedem că al doilea război mondial a fost cel puţin de trei ori mai nimicitor decît primul război mondial. Dacă ar izbucni încă un război mondial, acesta va aduce distrugeri şi suferinţe neînchipuit de mari. Cu armele de azi nu mai poate exista nici un colţ în lume care să fie ferit. Folosirea rachetelor şi a armelor atomice ar duce la pieirea într-o clipă a milioane de oameni şi la pustiirea unor ţinuturi întinse. Cei ce nu vor pieri de bombe, se vor îmbolnăvi de „boala atomică". Şi multe rînduri de oameni vor suferi de pe urma radiaţiilor, răspîndite în aer.

Se pune întrebarea: oare oamenii, care au ajuns să stăpînească puterea atomului, nu pot să pună stavilă războiului şi să apere pacea? Oare oamenii nu pot înlătura folosirea armelor atomice, înlocuindu-o cu folosirea atomului în scopuri paşnice? — Măreaţa mişcare pentru pace, care a cuprins întreaga omenire, este un răspuns la această întrebare. Popoarele toate doresc pacea şi vor să nu fie război. Popoarele toate luptă, cu puteri unite, pentru pace. Este sigur că pacea poate fi păstrată şi întărită şi războiul poate fi zăgăzuit, dacă toţi oamenii de bine se unesc în lupta pentru pace. Unirea aceasta a tuturor luptătorilor pentru pace este o forţă, care duce la biruinţa păcii în lume.

Noi, creştinii, sîntem alături de lupta popoarelor pentru pace. Pentru noi a lupta pentru pace este o datorie, izvorîtă din însăşi porunca lui Dumnezeu. Prin proorocii Vechiului Testament, Dumnezeu ne-a arătat că va veni vremea cînd armele de război vor fi topite şi schimbate în unelte de muncă paşnică şi cînd pacea va domni de la un capăt la altul al pămîntului. Mîntuitorul Iisus Hristos a venit ca să aducă pacea în lume şi ne-a chemat să fim „făcători de pace". De aceea adevăratul creştin este propoveduitor al păcii, luptător al păcii, contribuind cu cuvîntul şi cu fapta la împlinirea proorociei, care vorbeşte despre împărăţia păcii pe pămînt.

Ce fericită va fi omenirea cînd nu vor mai fi războaie, cînd va scăpa de teama războaielor şi toate eforturile se vor îndrepta spre zidirea unei vieţi paşnice şi îmbelşugate! Acest lucru nu e un simplu vis. El poate fi împlinit. Şi va fi împlinit prin lupta unită a tuturor popoarelor pămîntului.

De aceea fiecare să facă tot ce poate pentru biruinţa păcii pe pămînt. Să sprijinim lupta pentru interzicerea experimentării armelor atomice, pentru interzicerea fabricării şi folosirii armelor atomice. Să sprijinim lupta pentru încetarea cursei înarmărilor şi pentru realizarea unui acord de dezarmare. Să sprijinim lupta pentru eliberarea omenirii de ameninţarea unui război nimicitor, lupta pentru viitorul paşnic şi luminos al omenirii. Că aşa vom împlini voia popoarelor şi vom fi cu adevărat ucenicii Domnului nostru Iisus Hristos.

La alegeri

(Urmare din pag. 1)

Populare şi popor, angajează pe oamenii muncii la noi realizări în industrie, agricultură, comerţ, cultură, etc.

Biserica noastră — cu episcopii, preoţii şi credincioşii ei — a fost şi este alături de popor. De aceea ea participă şi la alegerile pentru Sfaturile Populare şi sprijineşte pe candidaţii F.D.P. De vreme ce toţi oamenii muncii, fără deosebire de religie, au dreptul de a vota şi a fi aleşi, şi toţi se bucură de rezultatele muncii tuturor, Biserica îndeamnă pe preoţi şi credincioşi să ia parte, împreună cu oamenii muncii, la campania electorală, să mărturisească despre marile realizări din ţara noastră şi comunele noastre, să sprijinească munca sfaturilor populare, să participe la vot şi să voteze candidaţii F.D.P., cei mai buni fii ai patriei noastre iubite. De altfel în Consiliile F.D.P. din multe regiuni, raioane şi comune au fost aleşi ca membrii şi preoţi ai Bisericii noastre, care lucrează cu rîvnă şi spor. In felul acesta se arată că între Biserică şi stat e colaborare, că Biserica este alături de popor în lupta pentru pace **şi o viaţă mai bună**.

Indemnăm, dar, pe preoţii şi credincioşii Bisericii noastre să-şi facă datoria de buni cetăţeni ai patriei, aducînd şi acum contribuţia lor la reuşita în alegeri a candidaţilor F.D.P. şi la munca poporului pentru un viitor luminos.

T. R.

Sfînta Fecioară mijlocitoarea noastră către Dumnezeu

Pentru vrednicia sa deosebită şi pentru viaţa sa sfîntă Fecioara Maria a aflat har înaintea lui Dumnezeu, ca rugăciunile ei să fie auzite şi ascultate. De aceea Sf. Biserică o imploră ca mijlocitoare mîntuirii noastre. Pentru multele daruri, pe care le împărtăşeşte fiilor săi şi pentru curăţenia deplină de care s-a bucurat după Bunavestire, Biserica îi dă cinstea cea mai înaltă şi o ridică peste Ingeri şi peste toţi Sfinţii. Ea sfătuieşte pe toţi: „Pe Născătoarea de Dumnezeu şi Maica luminii cu cîntări cinstindu-o să o mărim" (Utrenie). Iar cei credincioşi se proştern cu evlavie înaintea Ei cîntînd: „Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decît Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decît Serafimii, carea fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvîntul ai născut. Pe tine cea întru adevăr Născătoare de Dumnezeu te mărim".

Biserica preamăreşte pe Sfînta Maica Domnului la toate slujbele sale şi toate rugăciunile către bunul Dumnezeu sfîrşesc cu rugăciuni fierbinţi şi stăruitoare către Ea, ca să mijlocească la Fiul Său.

Ce cunună de laudă îi împleteşte Sf. Biserică în cîntări! Ea o numeşte: Impărăteasa cerului, Maica vieţii şi a Luminii, palat al Impăratului tuturor, cheie, uşă şi poarta cerului. Ea este masa de taină a bunătăţilor cereşti, raza Soarelui neapus şi fulgerul care luminează adevărul Sfintei Treimi, prin care se sfarmă rătăcirile idolilor. (Acatistul Bunei Vestiri). Ea este asemănată cu scara lui Iacob pe care s-a coborît Dumnezeu şi harul Său, iar sufletele oamenilor se urcă la cer, înnoite şi îndumnezeite.

Toate darurile vin de la Dumnezeu prin mijlocirea şi prin rugăciunile Ei, Ea stă de-a dreapta lui Hristos, rugîndu-se Fiului Ei pentru noi. Rugăciunea ei pentru noi înduplecă inima Fiului, care îi împlineşte cererea ca odinioară la nunta din Cana Galileii.

Cine cinsteşte pe Mîntuitorul cinsteşte şi pe Maica Lui şi unde este preamărită Sfînta Fecioară acolo este adevărata Biserică. Unde este Biserica acolo sînt Tainele, care împărtăşesc harul mîntuirii. Unde nu este cinstită Sfînta Fecioară nu este adevărata Biserică, acolo nu sînt Tainele, nici harul şi nici mîntuirea.

SĂ CINSTIM PE MAICA DOMNULUI...

Creştine, ridică-ţi cu credinţă mare ochiul inimii către Maica Domnului, care stă în cer lîngă tronul Fiului Său şi te vede. Roagă-te Ei, spune-i toate gîndurile tale. Ea te aude, şi ca o mamă bună îţi împlineşte dorinţele tale curate. Ea te ascultă, se roagă lui Dumnezeu pentru tine şi te scapă de primejdii.

Cinsteşte chipul său sfînt din icoană şi-l sărută, ca şi chipul mamei tale dragi. Aşează icoana Ei, alături de cea a Fiului său, în locul cel mai de frunte din casa ta. Lîngă Maica Domnului vei simţi că ea este Maica ta, vei simţi că inima Ei bate alături de tine şi vrea să te salveze. Lîngă Ea vei simţi că nu eşti singur în lupta vieţii *şi te vei bucura, căci harul său te va ocroti şi ajuta în toate împrejurările vieţii. Rugîndu-te Ei, vei simţi cum braţele îi sînt pururea deschise să ne scape din nevoi.*

In cuvintele Domnului de pe Sf. Cruce: „Fiule, iată mama ta!" să vedem porunca Lui dată nouă, *ca să cinstim în chipul cel mai frumos pe Mama Sa. Numai cine iubeşte şi cinsteşte pe Maica Domnului cinsteşte cu adevărat şi pe Mîntuitorul Hristos.* Cine batjocoreşte pe Născătoarea de Dumnezeu, acela necinsteşte pe însuşi Fiul Său.

...ŞI CU CINTĂRI SĂ O MĂRIM.

La praznicul Adormirii Maicii Domnului, Sfînta Biserică o preamăreşte cîntînd: „Intru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale, izbăveşte din moarte sufletele noastre". (Tropar).

Deşi mutată cu trupul de la noi, Maica Preacurată este pururea în mijlocul nostru şi ne ocroteşte cu rugăciunile Sale. Să ne îndreptăm spre Ea, rugîndu-ne cu căldură.

„Milostiveşte-te spre mine, Doamna mea, căci cîte le voeşti le şi poţi, iar cele ce le ceri de la Fiul Tău le şi iei fără îndoială, deoarece pre tine te-a făcut mijlocitoarea creştinilor". (Ceaslov p. 337).

De aceea cu osîrdie să alergăm noi păcătoşii şi smeriţii şi să cădem cu pocăinţă, strigînd dintru adîncul sufletului:

(Continuare în pag 3)

Sfîntul Ioan Gură de Aur

ca tîlcuitor al Sfintei Scripturi a Vechiului Testament

Sfîntul Ioan Gură de Aur. Iată un nume cunoscut! Cine nu-l ştie pe Sfîntul Ioan Gură de Aur? Pentru vredniciile sale Biserica îl pomeneşte în fiecare Duminică, îndată după sfînta liturghie — ce-i poartă numele — cînd preotul slujitor încheie cu vorbele: „Cel ce a înviat din morţi, Hristos adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile Maicii Sale... ale celui dintre Sfinţi părintelui nostru Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului...".

Se împlinesc peste 1500 ani de cînd a trăit şi a propovăduit Sfîntul. Pentru vredniciile sale oricînd poate fi prilej de cinstire.

Sfîntul Ioan s-a născut în Antiohia la anul 347. Mama sa — Antuza a fost o femeie evlavioasă. A studiat dreptul, filozofia şi retorica (arta de a cuvînta). După ce practicase cîtva timp avocatura studiază teologia şi ajunge după o activitate bogată, arhiepiscop la Constantinopol. Faima sa de predicator se răspîndi în toată Biserica, care mai tîrziu îl numi Gură de Aur (pe greceşte Hrisostom).

Pentru viaţa sa curată fu declarat sfînt.

Scrierile sale sînt preţioase. Renumită este liturghia, care afară de 10 duminici, se slujeşte în fiecare duminică şi care se şi numeşte liturghia Sfîntului Ioan. O altă lucrare însemnată este cartea Despre preoţie, tradusă în romîneşte de Ioan Barac în veacul trecut şi mai nou, în 1941, de A. Geamănu. In această carte Sf. Ioan ne face luători aminte asupra marelui dar care este preoţia, şi cît de tare trebuie să fie acela care vrea să poarte cu toată vrednicia îndatorirea de preot al lui Hristos, „căci mai multe sînt furtunile ce zguduie sufletul preotului decît vînturile care zbuciumă marea", spunea Ioan Gură de Aur în cartea a 2-a despre preoţie, cap. VIII, stih. 211.

Scrierile cele mai numeroase ale Sfîntului Ioan Gură de Aur sînt însă tălmăciri la Sfînta Scriptură a Vechiului şi a Noului Testament. Nu există carte a Sfintei Scripturi despre care să nu fi cuvîntat sau scris Sfîntul. Materialul e imens în această legătură de idei, de aceea nici nu-l putem considera tot, ci vom înfăţişa, cititorilor noştri, pe Sfîntul Ioan Gură de Aur ca tîlcuitor proorociilor despre Mesia (Mîntuitorul) aflătoare în Vechiul Testament şi ne vom opri asupra unora de conţinut dogmatic şi de-o valoare socială deosebită.

Mesia e numele ce se dă Mîntuitorului în cărţile Vechiului Testament. Mesia însemnează unsul, pe greceşte Hristos. Mesia i se zice Mîntuitorului aşteptat, pentru că ungerea este imaginea împărtăşirii unei puteri mai înalte. Unşi (miruiţi) erau regii, preoţii, profeţii. Intrucît Mîntuitorul aşteptat era conceput ca îndeplinind toate aceste trei misiuni (regală, preoţească şi profetică) numirea de Unsul — Mesia — se aplică în Vechiul Testament mai ales la ei.

Nenumărate sînt textele Vechiului Testament care exprimă speranţa că va veni omul trimis de sus, pentru a mîntui lumea. Sfîntul Ioan Gură de Aur le studiază şi le adînceşte pe toate. Ne vom referi doar la cîteva. Astfel cel dintîi loc care vorbeşte despre Mesia este Facere cap. 3, 15, numit şi Protoevanghelie, sau întîia veste bună. Sînt cuvintele: „Vrăjmăşie voi pune între tine şi între femeie şi între sămînţa ta şi sămînţa ei; Acela va sfărîma capul tău şi tu vei mușca călcîiul lui".

Vrăjmăşia se pune între şarpele ispititor şi între femeie. Din tîlcuirea Sfîntului Ioan reese că şarpele de aici e o unealtă. In omiliile sale găseşti adevărate rezumate ale învăţăturii despre îngerul rebel din Facere 3, 15. Ceea ce se zice despre şarpe se referă la acela care a lucrat prin şarpe. Acela care va sfărîma capul şarpelui este fiul Mariei. Adică, Mesia (Mîntuitorul) va învinge răul (moartea şi urmările ei) şi va aduce omului mijloacele cu ajutorul cărora şi el va fi în stare să lupte cu succes împotriva păcatului.

Un alt loc mesianic îl alcătuiesc cuvintele rostite de Domnul către Avraam şi cuprinse în Facere 12, 2—3: „Voi face din tine un popor mare, te voi binecuvînta, şi voi face numele tău mare, şi se vor binecuvînta întru tine toate neamurile pămîntului".

Sfîntul Ioan tîlcuind acest loc îl numeşte pe Avraam „atlet al credinţei", pentru că ceea ce este un atlet pentru admiratorii săi aceea este Avraam pentru credincioşi. Avraam este străbun al Domnului Iisus şi mijlocitor al mîntuirii prin Hristos.

Capitolul 49, 10 din Facere „vesteşte, scria Sf. Ioan Gură de Aur, că naţiunea iudaică cu propriul ei conducător va dăinui pînă cînd vine Acela care este speranţa popoarelor, pentru mîntuirea lor". Astfel Sfîntul Ioan dă locului o interpretare profetică învăţînd că: în tot cursul timpului conducerea publică va fi deţinută de tribul Iuda. Această întîietate va fi cedată lui Mesia, care este nădăjduitorul universal pentru mîntuire. In interpretarea psalmului 118(22) Sfîntul pleacă de la Matei 21, 42 şi Luca 20, 17, pentru a justifica conţinutul mesianic al textului şi a dovedi că piatra din capul unghiului e Hristos şi că El va uni într-o singură mare zidire a lui Dumnezeu şi pe iudei şi pe păgîni.

Citindu-se tîlcuirea Sfîntului Ioan Gură de Aur, la Daniel, se vede şi de aici cît de pătrunzător este el în lămurirea textelor scripturistice.

O soluţie originală dă Sfîntul în ce priveşte originea răului, că, adică, răul există numai fiindcă l-a introdus omul în lume, iar nu fiindcă Dumnezeu l-ar fi lăsat să fie: „Prin bună voia lui fiestecine se face, sau bun, sau rău". Aceste constatări se pot vedea în omiliile sale în legătură cu Cartea Facerii şi alte scrieri ale Vechiului Testament care discută problema suferinţei şi a răului.

In cartea: Despre preoţie se întemeiază pe Proverbe 18, 19 pentru a arăta valoarea socială a solidarităţii; I Reg. 19, 11; I Reg. 20, 6 pentru a înfăţişa folosul cel mare al prudenţei, dă interpretare justă la Num. 2, 5; I Reg. 10, 23; III Reg. 18, 34; IV Reg. 1, 12; Ier. 3, 3. — Justifică fuga cu ps. 106, 42. Starea măreaţă a preoţiei o întemeiază şi pe Ieş. 28; Lev. 14; Num. 16; III Reg. 18. Combate pornirea spre mînie cu Prov. 15, 1, întemeiază necesitatea milei şi a îndurării cu Iisus Sirah 4, 8 şi apreciază cuprinsul dogmatic al psalmului 25, 6, ş. a.

Astfel rezultă din lucrările exegetice ale Sf. Ioan Gură de Aur că din punct de vedere religios Vechiul Testament este de o importanţă netăgăduită. El este pentru creştinism ceea ce este rădăcina pentru floare. Vechiul Testament pregăteşte creştinismul şi fără de el n-am înţelege pe deplin învăţătura Mîntuitorului.

Iată că după o mie şi atîtea sute de ani „decînd a ieşit din viaţă şi furtuna lumii", cum vorbeşte dînsul, tălmăcirile sale la Sfînta Scriptură interesează, pentru că sînt de o precizie rară şi scrise cu o mare înţelegere.

NICOLAE NEAGA

Sfînta Fecioară mijlocitoarea noastră către Dumnezeu

(Urmare din pag. 2)

„Stăpînă, milosteveşte-te spre noi şi ne ajută; Nu întoarce pe robii tăi deşerţi, că pe tine una nădejde te-am cîştigat". (Id. 309).

Prea Sfîntă Fecioară! „Ceea ce eşti: poartă cerească şi uşă de mîntuire şi scară înţelegătoare pe care Dumnezeu s-a pogorît şi om s-a făcut, cu rugăciunile tale, Curată, Împărăţiei cerurilor învredniceşte-mă pe mine robul tău" (Ib. p. 344). „Acum zac în patul durerilor şi nu este tămăduire trupului meu; ci mă rog ţie celei bune care ai născut pe Dumnezeu şi Mîntuitorul lumii şi tămăduitorul boalelor, ridică-mă din stricăciunea durerilor" (Ib. 314).

Primeşte, Stăpînă, Doamnă, şi Maică, rugăciunile noastre şi învredniceşte-mă de răspuns bun la înfricoşata judecată a Fiului Tău. Du rugăciunile noastre înaintea Lui, ca să nu ne osîndim prin viaţa noastră. Roagă-L pe Fiul Tău, să mîntuiască sufletele noastre.

Pr. SIMION RADU

Sfinţiri de biserici

In zilele de 26—27 octombrie 1957, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a sfinţit bisericile din parohiile din Mărcuş şi Sohodol şi a săvîrşit slujba la punerea pietrei de temelie a bisericii „Sf. Apostoli Petru şi Pavel" din parohia Or. Stalin-Tractorul. I. P. S. a coborît în mijlocul credincioşilor, ca să le binecuvinteze rîvna pentru Casa Domnului şi vrednicia lor creştinească. Intîlnirea aceasta dintre I. P. S. Sa şi credincioşi a fost o mare sărbătoare: ea a umplut de lumină sufletele şi le-a dat noi puteri de dreaptăcredinţă şi dreaptăfăptuire.

LA MĂRCUŞ

Aici, biserica, zidită cu 96 ani în urmă, a fost renovată şi pictată. Pentru această reînnoire a bisericii au jertfit credincioşii şi preotul Nicolae Frateş, pictor fiind Niţulescu. La sfinţirea din 26 octombrie a slujit, în frunte cu I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, un sobor de 26 preoţi şi diaconi, de faţă fiind numeroşi credincioşi, care au dat răspunsurile la Sf. Liturghie.

După Sf. Liturghie a vorbit pr. *N. Frateş,* aducînd mulţumiri I. P. S. Mitropolit Nicolae, celor ce au jertfit pentru Casa Domnului şi celor ce au venit la acest praznic.

I. P. S. nostru mitropolit Nicolae — în predica rostită — arată legătura ce este în Biserică între credincioşii care au trăit înaintea noastră, cei de azi şi cei ce vor veni după noi. Biserica zidită de înaintaşi acum aproape 100 de ani, este înnoită şi împodobită de credincioşii de azi, ca şi de pe pereţii zugrăviţi să cunoaştem pe Hristos şi minunile Lui, pe Sfînta lui Maică şi Sfinţii, care şi-au dat viaţa pentru credinţă. Intre aceştia loc de cinste are Sf. mare mucenic Dimitrie, care în Salonicul Greciei, lupta cea bună a luptat, dîndu-şi viaţa pentru Hristos. Astăzi în ţara noastră toată lumea e slobodă să se închine în credinţa sa. Credincioşii din Mărcuş au făcut o faptă bună, cînd au împodobit din nou biserica, în care s-au închinat strămoşii şi se vor închina urmaşii. Biserica e mama bună a tuturor. La biserică vin credincioşii să ia putere de la Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi mîngăiere de la Maica Domnului.

Dumnezeu ne cere să ne iubim unii pe alţii, să ne jertfim pentru aproapele şi pentru binele obştesc. Să ne facem datoria şi faţă de credinţa strămoşească şi faţă de scumpa noastră patrie. Nimeni nu trebuie

(Continuare în pag. 4)

Sfinţiri de biserici

(Urmare din pag. 3)

să trăiască numai sieşi, ci să lucreze şi pentru obşte. Aşa Dumnezeu ne va dărui mîntuirea sufletului, o viaţă de pace şi fericire. El va răsplăti pe toţi după osteneala lor.

Din Mărcuş, I. P. S. nostru mitropolit Nicolae s-a întors la Or. Stalin.

LA SOHODOL-BRAN

A doua zi, 27 octombrie, s-a săvîrşit sfinţirea bisericii din parohia Sohodol. Această biserică, ctitorie a familiei Puşcăreştilor, a fost reparată, i s-a făcut pictura, iar altarul ei a fost pictat din nou în frescă de pictorul Sfeclă.

După Sf. Liturghie, preotul Iancu Zăbavă arată că biserica aceasta a fost cercetată în 1830 de Episcopul Vasile Moga din Sibiu şi parchia din 1750 încoace a fost păstorită de preoţi din familia Puşcariu. Mulţumeşte I. P. S. mitropolit Nicolae, credincioşilor care au contribuit la încheierea bisericii şi celor ce au venit la sfinţire.

I. P. S. nostru mitropolit Nicolae laudă pe preot, credincioşi şi zugravi pentrucă au iubit podoaba bisericii, în care s-au închinat moşii şi strămoşii lor şi aminteşte lucrarea desfăşurată de Puşcăreşti pentru biserică şi pentru luminarea poporului. Din icoanele, zugrăvite pe pereţii bisericii, învăţaţi credinţa şi vă curăţiţi inimile. Dumnezeu să vă primească jertfa, să vă încununeze curăţenia şi tăria credinţei. Credincioşii din părţile acestea de munte sînt buni fii ai Bisericii şi buni cetăţeni ai patriei, care lucrează şi se roagă pentru pacea lumii.

Tatăl ceresc să vă aibă în sfînta Lui pază, să binecuvinteze ţara noastră şi lumea întreagă cu pacea, după care însetoşează sufletul omenesc de pretutindeni.

Imdată după amiaz, I. P. S. Sa a plecat la Or. Stalin, ca să pună piatra de temelie pentru o biserică nouă.

PIATRĂ DE TEMELIE

In parohia Or. Stalin-Tractorul — s-a pus temelia bisericii „Sf. Apostoli Petru şi Pavel". Aici s-au adunat preoţii din Or. Stalin şi credincioşii parohiei. I. P. S. nostru mitropolit Nicolae săvîrşind slujba sfinţirii, a aşezat hrisovul (închis în tub de aramă) la locul cuvenit, punînd deasupra piatra de temelie, care poartă semnul Sf. Cruci.

I. P. S. Sa dă glas apoi bucuriei ce o simte, cînd după două sfinţiri de biserici, pune piatra de temelie pentru biserica nouă, ce se va înălţa aici. Se bucură văzînd rîvna credincioşilor pentru Casa Domnului şi nădăjduieşte că va avea şi bucuria să sfinţească această biserică, atunci cînd va fi gata.

Noi durăm altar Domnului şi altar păcii. Şi acum, ca şi ieri, ne rugăm, cum ne vom ruga şi mîine, pentru înfrăţirea tuturor. Dea Dumnezeu ca rugăciunile noastre să se împlinească şi să vedem venind timpul împlinirii proorociei lui Isaia, cînd din suliţi se vor face seceri şi din săbii pluguri. Pentru vremea noastră aş tălmăci această proorocie aşa: „Dă Doamne, ca noi cei de astăzi, să vedem ziua în care tunurile se vor topi şi din ele se vor fabrica tractoare".

Pacea Domnului, care covîrşeşte toată mintea, şi binecuvîntarea Lui să fie cu voi cu toţi.

Aşa s-au încheiat aceste două zile, pline de bucurii şi de rod duhovnicesac. I. P. S. nostru mitropolit, care e născut şi crescut într-o comună din acele părţi şi care a urmat liceul la Braşov (Or. Stalin), a revărsat binecuvîntarea cerului şi luminoase îndrumări în inima credincioşilor. In felul acesta s-a întărit legătura dintre ierarh şi credincioşi, dintre credincioşi şi Biserică şi hotărîrea de a munci pentru propăşirea patriei şi a lupta pentru pacea a toată lumea.

T.

Pe urmele ctitorilor

Credincioşii noştri îşi arată dragostea faţă de Sf. Biserică prin participarea la sfintele slujbe şi prin darurile ce le aduc pentru biserică. Amintim numele cîtorva donatori de la parohia Zlatna (prot. Cîmpeni).

Credinciosul Farcaş Ion, membru în consiliul parohial, a donat: Triodul, Liturghierul, Apostolul, Molitvelnicul, Penticostarul, Analoghionul, Proscomidierul — toate cărţi legate şi trebuincioase la slujbele bisericeşti.

A mai donat bisericii noastre un poti: de toată frumuseţea şi o cădelniţă.

Credinciosul Cazacu Gheorghe a dăruit o frumoasă perdea la uşile împărăteşti, un disc, patru saci de ciment la repararea casei parohiale şi altele.

Pornind pe urma ctitorilor acestei biserici care sînt: Tanislav Hrubaru şi soţia Anca de la anul 1424, cînd s-a început zidirea bisericii; Dobra Anghel şi fratele său Ioanaş, care au continuat zidirea şi au edificat turnul; Roşca Ioan şi soţia, care în anul 1744 au donat o sumă mare de bani; Iulius, Elena şi Iulius Albini, care în anul 1937 au pictat biserica, au donat iconostasul, clopotele şi stranele — credincioşii noştri de azi, cu sufletele pline de dragoste jertfesc pentru casa Domnului.

Primite să fie toate aceste daruri în faţa Tronului Ceresc!

S. D.

Ştiaţi că...

Trăieşte un trib (un grup mai restrîns de oameni) care nu ştiu ce este crima, furtul şi inegalităţile sociale?

Un grup de cercetători italieni, care se ocupă cu cercetarea diferitelor triburi şi popoare, a descoperit în Venezuela (America centrală) un trib ai cărui membri nu ştiu ce însemnează crima, furtul, inegalităţile dintre oameni. Membri acestui trib nu se războiesc, nu se ceartă şi nu se ucid. Este vorba de tribul de indieni „Piaroa", care trăieşte în păduri tropicale şi nu cunoaşte nimic din ceea ce noi numim civilizaţie, ştiinţă, tehnică, etc.

Aceşti oameni din fire plinesc poruncile legii, avîndu-le scrise în inimile lor, cum grăieşte sf. Apostol Pavel (Rom. 2, 14—15).

*

Că există un popor care nu cunoaşte bolile?

Este vorba de Hunzukuţi, un popor care trăieşte în partea de Nord-Est a Caşmirului, o regiune foarte frumoasă din Nordul Indiei. Prin înfăţişarea lor, Hunzukuţii se deosebesc de ceilalţi locuitori din părţile locului. Este un popor foarte primitor, ospitalier, cu viaţă morală (purtare) sănătoasă. Le place mult curăţenia; casele lor sînt foarte curate, apa de băut o ţin în nişte bazine adînci, iar pentru spălat folosesc apa de rîu în care nu aruncă nici un fel de murdărie. Se hrănesc cu fructe proaspete (vara) şi uscate la soare (iarna), cu legume, brînzeturi, un fel de turte mici din făină de grîu şi foarte puţină carne.

*

O scrisoare a făcut 63... de ani pînă cînd a ajuns la destinaţie?

Nu de mult timp mai mulţi austriaci au rămas tare miraţi cînd au primit scrisori de 63 de ani. Ce s-a întîmplat?

La Götzis (Austria) s-a renovat o casă veche în care a funcţionat cîndva un oficiu poştal. Intr-una din încăperile acestei case au fost găsite aceste scrisori, iar poşta austriacă, conştientă de rostul ei, le-a trimis fără întîrziere la adresele indicate.

*

Un oraş apare din apă?

In fundul lacului Sevan din Armenia Sovietică care a ieşit la suprafaţă, arheologii au descoperit ruinele unui oraş ce se întinde pe aproape un kilometru. Intr-un mormînt s-au descoperit, alături de un schelet de om, două cranii de bou, o căruţă şi patru osii, mărgele de aur, o broască tot de aur şi altele.

Gh. P.

Sfîntul Potir

Crin al mîntuirii noastre
Scump şi gingaş trandafir
Răsărind din spinii crucii
Bucură-te Sfînt Potir.

Cel ce ai mireasma vieţii
Floarea dragă a tuturor
Sîngele ce-a curs din coasta
Bunului Mîntuitor.

Bucură-te, căci în tine
Necuprinsul a încăput
Şi s-a pogorît în vreme
Domnul cel făr-de-nceput.

Din potir al sfintei Cine
Intru care s-a gătit
Nouă Sînge le şi Trupul
Mielului celui jertfit,

Hrănitorul tuturora
Tu eşti cel ce potoleşti
Foamea, setea, neputinţa
Firii noastre omeneşti.

Bucură-te strigăm ţie
Căci ai firea cea de sus,
Ai izvorul nemuririi
Care curge din Iisus.

Intru Tine este Domnul
Şi din Tine îl primim
Tu ni-L ţii mereu aproape
Ca din el să ne hrănim.

Tu ne aperi de păcate
Căci în Tine stă Hristos
Şi ni-L ţii mereu aproape
Harul lui cel luminos.

Tu, podoaba Liturghiei
Pîrga Sfîntului Altar,
Cer şi Scaun al Măririi
Bucură-te sfînt Pahar!

A. IFTIMIE

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 martie 1958 Nr. 9—10

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru pace

Sarcina principală a vremii noastre este lupta pentru pace. Aceasta din două pricini: 1. pacea face ca oamenii să muncească pentru o viață mai bună și să folosească energia atomică și cuceririle științei și tehnicii pentru propășirea omenirii; 2. războiul înghite toată munca oamenilor și cu armele moderne aduce distrugeri și suferințe neînchipuite. De aici porunca sfîntă de a face tot ce e posibil ca să fie înlăturat războiul și să se întărească pacea în lume. De aici creșterea măreței mișcări pentru pace în toate țările.

In fruntea luptei pentru pace stă Uniunea Sovietică. Ea a pornit în anul acesta o nouă ofensivă a păcii, convinsă că războiul poate fi înlăturat și pacea poate fi impusă dacă popoarele își vor strînge rîndurile și-și vor ridica glasul cu mai multă putere. Propunerile Uniunii Sovietice au găsit un larg ecou în toată lumea, pentrucă ele cuprind înseși dorințele pașnice ale popoarelor. Aceste propuneri cer: încetarea imediată a experiențelor cu arme atomice, interzicerea folosirii armelor atomice și nimicirea stocurilor existente, dezarmarea în etape și controlată, o conferință la nivelul cel mai înalt (între primminiștrii) a reprezentanților țărilor din Est și Vest spre a ajunge la un acord prin tratative, intensificarea legăturilor culturale, economice și tehnic-științifice dintre state cu orînduiri politic-sociale deosebite, ș. a. La baza politicii Uniunii Sovietice și a tuturor țărilor socialiste este principiul coexistenței pașnice. Aceasta înseamnează că țările socialiste și cele capitaliste trebuie să trăiască în pace unele cu altele, să întrețină legături economice și culturale, folosind toate forțele pentru binele și progresul omenirii, respectînd însă independența și suveranitatea fiecăruia.

Ca dovadă a năzuinței spre pace, Uniunea Sovietică și-a redus din nou forțele armate cu 300.000 oameni, după ce în 1955—1956 le redusese cu 1.840.000 oameni. Aceasta în timp ce statele din Apus continuă cursa înarmărilor și fac pregătiri de instalare a bazelor pentru rachete cu încărcătură atomică. Astfel Uniunea Sovietică arată prin fapte că dorește cu adevărat pacea, pe cînd conducătorii din Apus vorbesc despre pace, iar faptele lor sînt împotriva păcii.

Propunerile Uniunii Sovietice exprimă înseși dorințele tuturor popoarelor. Iar acțiunile Uniunii Sovietice însuflețesc la luptă sutele de milioane de partizani ai păcii din toată lumea. Poporul romîn este un luptător activ pentru cauza păcii.

Sîntem convinși că popoarele vor reuși să ducă la biruință lupta pentru pace și omenirea va scăpa de primejdia unui război nimicitor și va munci pentru un viitor fericit al oamenilor pe pămînt.

Despre contractările pe mai mulți ani

Incepînd cu anul agricol 1957—1958, GAC, Cooperativele Agricole de Producție și Intovărășirile Agricole, pot încheia încă de acum și contracte pe mai mulți ani, pentru valorificarea producției lor de grîu, secară, porumb, floarea soarelui și orzoaică, prin întreprinderile de contractări și achiziții Recolta.

Sistemul de contractare a cerealelor și florii soarelui pe mai mulți ani, oferă producătorilor agricoli condițiuni dintre cele mai avantajoase.

Prețurile la care se încheie aceste contracte, sporurile acordate celor care valorifică o cantitate mai mare de produse, precum și alte avantaje ca: semințe selecționate, îngrășăminte chimice și insectofungicide, asistență agrotehnică, etc., sînt identice cu acelea prevăzute de H. C. M. nr. 594/1957, privind încheierea de contracte la prețuri ferme.

Ca un avantaj deosebit, menit să stimuleze gospodăriile țărănești de a folosi această formă de contractare, noua hotărîre a Consiliului de Miniștri prevede că, în anul în care, datorită unor recolte slabe, prețurile de achiziții vor fi mai mari decît prețurile ferme de contractare, contractanții vor primi acele prețuri de achiziții.

Unitățile din sectorul socialist-cooperatist al agriculturii care vor încheia contracte pe mai mulți ani pentru cel puțin 20 tone porumb, vor beneficia și în această situație de sporul de 10 la sută față de prețurile de achiziții practicate la data predării produselor contractate.

Asocierile de producători și producători individuali se bucură de asemenea de avantajele de mai sus, dacă încheie contracte anuale de vînzare a acestor produse către stat, prin unitățile cooperației de consum, înaintea însămînțărilor de toamnă.

Deosebit de importantă este și prevederea privind modul în care se acordă arvunele.

Asocierile de producători și producători individuali, primesc de la unitățile contractante arvune în două tranșe egale, din care o tranșă la încheierea contractelor, iar a doua tranșă după cum urmează:

— între 1 iunie și 15 iulie pentru grîu, secară și orzoaică;

— între 10 septembrie și 1 octombrie, pentru porumb;

— între 20 mai și 20 iulie, pentru floarea soarelui.

Incheind contracte pe mai mulți ani, producătorii agricoli sînt mai avantajați, întrucît astfel sînt în măsură să-și întocmească în condițiuni mai bune planurile de dezvoltare a gospodăriilor lor în viitor, iar prin arvunele primite să-și organizeze cu mai mult succes procesul de producție în vederea obținerii unor recolte sporite la hectar.

Interesul gospodăriilor țărănești este deci, de a încheia contracte pe mai mulți ani pentru vînzarea către stat a unor cantități sporite de grîu, secară, porumb, floarea soarelui și orzoaică, deoarece le aduce venituri fixe, ferite de jocul prețurilor de pe piața neorganizată și de speculanți, statul dovedindu-se și de această dată cel mai sigur și mai convenabil cumpărător.

In vremea postului

„Iară tu cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală"...
Mt. 6, 17.

1. Sîntem în Postul Mare. Acesta e rînduit de Biserică, pentru a ne pregăti sufletește după cum se cuvine, pentru marea sărbătoare a Invierii.

El este prilej bine venit pentru a ne reculege sufletește și a ne întoarce de la păcat la virtute. In acest timp pornim lupta împotriva ispitelor și patimilor rele, ne înfrînăm pornirile trupului, iar sufletul nostru îl întărim cu rugăciunea și faptele bune, ca să stîrpim din el răul și să răsădim în loc florile virtuților.

Prin perspectiva acestor 40 de zile de post, sărbătoarea cea mare a Invierii ne apare cu adevărat de „ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa".

Inainte de a-și începe munca de înaintemergător, Sf. Ioan Botezătorul a postit în pustie cu lăcuste și miere sălbatecă; Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a făcut asemenea timp de 40 zile; în Testamentul Vechi citim despre marele profet Ilie, că a postit și el 40 de zile. Aceste zile de post ne stau și nouă în față. Să nu ne speriem de ele, căci prin darul lui Dumnezeu le vom împlini.

Ca să putem săvîrși postul cu bine trebuie:

a) SA FI IMPACAT CU DUMNEZEU.

In acest post noi voim să aducem darul nostru — sufletul — lui Hristos de Sfînta Inviere. Cum Îi vom putea aduce sufletul nostru care e plin de păcate? Să curățim sufletul de tot păcatul, să-l repunem din nou în starea de har, să reaprindem în el candela credinței, dragostei și nădejdii noastre în El. Această împăcare cu Dumnezeu o obținem prin Sf. Spovedanie și Sf. Cuminecare.

Timpul postului este cel mai potrivit timp pentru a ne apropia și împăca cu Dumnezeu. De altfel aceasta ne și poruncește Sf. Biserică, cînd spune în a IV-a poruncă: „Să-ți spovedești păcatele la preotul rînduit și măcar odată în an, la Paști — să te cumineci". *In Sf. Spovedanie cerem iertare lui Dumnezeu pentru vătămările ce i-am adus și primim în schimb pacea Lui: „Pacea mea dau vouă, pacea mea o las vouă".*

b) Pe lîngă pacea cu Dumnezeu trebuie să facem pace și cu deaproapele nostru.

Mîntuitorul în privința aceasta ne spune că dacă voim să aducem darul nostru la altar — așa cum voim să ne aducem noi sufletul nostru — și ne-am adus aminte pe drum că nu sîntem împăcați cu deaproapele, să lăsăm darul nostru și să ne întoarcem și să ne împăcăm cu deaproapele și apoi să aducem darul nostru.

Pacea cu deaproapele nostru o cîștigăm în acest post, iertînd celor ce ne-au greșit. In acest chip, în locul mîniei care ne tulbură sufletul, avem bunăvoire și pace. Lăsăm ca iubirea frățească și creștinească să-și facă loc din nou în sufletul și inima noastră. Așa de Sf. Inviere vom putea să ne îmbrățișăm unul pe altul și să ne zicem fraților. Desigur și aici Sf. Spovedanie este scăldătoarea care curăță simțirile și aduce darul lui Dumnezeu.

c) Avînd pacea cu Dumnezeu și cu deaproapele, se înțelege ușor că avem pace cu noi înșine. *Asta înseamnă că sufletul nostru nu e neliniștit și frămîntat de nimic; el e senin și împăcat, căci unde e dragoste în suflet, acolo e pace și fericire.*

Năzuința noastră în acest post se va îndrepta cu toată hitărîrea să cîștigăm iertare de păcate de la Dumnezeu și astfel pacea cu El; să ne împăcăm cu deaproapele nostru și cu noi înșine. Astfel putem nădăjdui să ne bucurăm cu adevărat de Inviere și darul sufletului nostru să fie primit cu drag de Iisus Hristos Domnul.

2. TREBUIE SA NE INFRINAM TRUPUL.

Pe lîngă pregătirea sufletească, ce trebuie să facem în acest post, și pe care am văzut-o mai sus, trebuie să ne pregătim și trupește în acest timp pentru marele praznic al Invierii. Asta o facem așa, că ne înfrînăm trupul de la anumite mîncări; carne, unscare ș. a. adică, de la tot ceea ce provine de la animale cu sînge cald. Toate cele 40 de zile așa trebuiesc postite și fără dispensă de la episcop nu e îngăduit să ne nutrim altfel.

Viețile sfinților ne dau destule pilde de post aspru, numai cu pîine și apă (Sf. Antonie cel Mare, Sf. Ambrozie, Fer. Augustin, ș. a.). Nouă nu ni se cere un post așa de aspru, ci unul mai ușor. Știind că acest post este spre mîntuire să nu fim triști ca fariseii, nici să nu ne lăudăm ca ei că postim, ci să postim în ascuns și cu bucurie, după cuvîntul Mîntuitorului: Iară tu cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești".

Infrînarea trupului o facem nu numai de la mîncări și băutură, ci și de la jocuri și petreceri și chiar de la plăcerile trupului și mai ales de la păcate. *Făcînd astfel putem spune că am făcut un post bun și multe din patimile trupului le-am omorît, pregătindu-l pentru Inviere.*

Să postim de bucate, dar să postim și de păcate. In felul acesta postul ne va fi de folos, poftele trupului se vor potoli, sufletul se va înălța spre Dumnezeu și vom întîmpina Invierea Domnului pregătiți și cu bucurie.

Căci scris este: „numai prin post și rugăciune" putem scăpa de robia păcatului și fii bineplăcuți lui Dumnezeu.

Prot. IULIU MAN

Felurite numiri pentru slujiri bisericești

Mulți dintre cetitorii acestei gazete își vor fi pus uneori întrebări: oare pentru ce au pătruns în graiul credincioșilor noștri cuvinte felurite pentru arătarea acelorași slujbe și trepte bisericești? Alții vor fi mers poate și mai departe întrebîndu-se: oare n-ar fi mai bine să avem pentru fiecare treaptă și pentru fiecare slujbă *acelaș cuvînt lămurit* care să poată străbate pretutindeni în cuprinsul graiului și pămîntului nostru strămoșesc?

Să amintim aci în treacăt cîteva astfel de cuvinte care în diferite părți ale țării noastre sînt întrebuințate pentru aceleași îndeletniciri. Așa de pildă: cei ce se îngrijesc de curățirea altarului, a stranelor, a icoanelor, a cărților și vaselor de neapărată trebuință, în sfintele noastre biserici poartă la noi numirea de *crîznic,* prin părțile Moldovei li se zice *țîrcovnic,* prin regiunile Munteniei *paraclisier,* iar la frații reveniți am auzit întrebuințîndu-se adeseori cuvîntul de *făt.*

Cei ce poartă socotelile bisericești se numesc în cele mai multe locuri *epitropi,* pe la orașe s-a întrodus și numirea *efori,* prin Țara Bîrsei se obișnuiește numirea de *gocimani,* iar în părțile Blajului acea de curatori, în vechime era răspîndită prin satele din părțile Sibiene numirea de *titori.*

Dacă trecem acum la slujitorii altarului, vom întîmpina aproape pretutindeni numirile de *popă, preot, paroh, duhovnic.* Dar în sudul și răsăritul Carpaților e destul de obișnuit și numirea de *iereu* și acela de *protoiereu* în loc de *protopop* sau protopresbiter, obișnuite în Transilvania și Bucovina sau chiar acela de *prota* obișnuit în Banat. In pomelnicele care se păstrează prin altarele bisericilor noastre din Transilvania, se găsește adeseori *iereu* în loc de preot și *ieriță* în loc de preoteasa și *protoiereu* și *protoieriță* în loc de protopop și protopopeasă ori cum se zice prin Banat *prota* și *protoanea.*

Trecînd spre treptele ierarhice mai înalte întîlnim în graiul poporului în loc de *arhiereu, episcop* sau *mitropolit* numele vechiu, de largă răspîndire: *vlădică.* Ne oprim deocamdată aci.

Oricine citește aceste numiri își dă seama că e bine să se aleagă pentru fiecare slujire o singură numire, care să fie folosită peste tot. Se pot folosi și mai multe numiri, cînd e vorba de diferite lucrări ale aceleiași slujiri. Dar mai însemnat decît numele, pe care-l dai, este cinstea cu care înconjuri pe slujitorii Bisericii, care lucrează pentru mîntuirea noastră. Să-i cinstim și să-i sprijinim în lucrarea lor, căci numai așa sîntem buni credincioși ai Bisericii.

A. G.

Cum poate fi ascultată sfînta liturghie

Intre multele și atît de frumoasele slujbe ale Bisericii ortodoxe, cea mai mare, cea mai înălțătoare și cea mai sfințitoare este *sfînta liturghie.* Ea este coroana tuturor slujbelor. Pentru aceasta și poruncește Biserica să fie ascultată de fiecare credincios cu toată evlavia în fiecare duminică și sărbătoare (Porunca întîi din cele nouă bisericești).

Dar ca să poată face aceasta așa cum se cuvine, creștinul ortodox trebuie să cunoască în cîte feluri poate fi ascultată.

O spunem de la început, că sfînta liturghie poate fi ascultată cu folos în patru feluri. Anume:

1. Urmărind cu băgare de seamă și cu credință tot ce se zice și se face în cursul slujbei.

2. Urmărind înțelesul tainic al acesteia, de vreme ce în sfînta liturghie se arată pe scurt tot ce a făcut și învățat Domnul nostru Iisus Hristos în timpul cît a petrecut cu trup omenesc pe pămînt;

3. Urmărind laturea de învățătură pentru limpezirea și întărirea credinței și vieții ortodoxe; și

4. Urmărindu-se fiecare pe sine însuși față cu cele ce ne învață sfînta liturghie.

Multe și frumoase lucruri s-ar putea spune în legătură cu aceste feluri de a asculta această slujbă măreață și ziditoare de suflete, dar nu ne putem întinde la atîta vorbă. Vom arăta aici numai ceea ce credem mai de trebuință pentru cetitorii noștri.

Dar mai întîi să ne reamintim cîteva rînduieli bisericești, cari ne vor ușura înțelesul.

Ziua bisericească e tot de 24 ore. Dar nu începe la miezul nopții, ci la apusul soarelui (care în Țara Sfîntă, iarna-vara, cade în jurul orei 6 seara — după ceasul nostru —) și se termină în ziua următoare la aceeași vreme. Cînd la noi e ora 6 dimineața, bisericește începe *ceasul întîi. Ceasul al treilea* după biserică este de la 9—10 socotit după măsurătoarea noastră. *Ceasul al șaselea* cade exact la miezul zilei și al nouălea la 3 după masă. (Noaptea nu se mai socotea în ceasuri, ci după străji, adică după schimbul santinelelor militare; „straja dimineții" amintită după Psalmi în slujbele noastre e timpul de la 3 la 6 dimineața). Potrivit acestei împărțiri a vremii moștenită din vechime prin primii creștini, ziua liturgică începe prin urmare la apusul soarelui din ajun și se încheie la apusul soarelui din ziua în care se slujește sfînta liturghie. In sfînta liturghie de fapt intrăm după *ceasul al treilea* (la

(Continuare în pag 3)

Cum poate fi ascultată sfînta liturghie

(Urmare din pag. 2)

9 dim.) fiindcă la acel ceas a coborît Duhul Sfînt peste sfinţii apostoli în Duminica Cincizecimii (Rusaliile) la 50 zile de la Inviere (cum se spune în Faptele Apostolilor). Slujba aceasta însă nu se poate face fără vecernie — (în ajun) şi fără utrenie, toate fiind strîns legate una de alta.

In cursul utreniei (slujba de dimineaţa), preotul săvîrşeşte în taină în sf. altar partea începătoare a sfintei liturghii, care se numeşte *proscomidie,* cînd se pregătesc *sfintele daruri* din prescuri, vin, apă, rostindu-se rugăciuni deosebit de pătrunzătoare în inimă. Pe *disc* (care închipuie şi ieslea din peştera Vitfleemului şi năsălia lui Iosif şi Nicodim după luarea Trupului Domnului de pe cruce) se aşează, la mijloc, în partea de sus, o bucată mai mare dintr-o prescură, numită agneţ, (mielușel) însemnată cu literile Is. Hr. Ni-Ka (Iisus Hristos celce biruieşte) care se împunge cu copia (suliţa sutaşului). Apoi se toarnă vin şi apă. (Şi a curs sînge şi apă spune sf. Evanghelie). După aceea, în dreapta agneţului se pune o parte mai mică pentru Maica Domnului, iar în stînga nouă părticele şi mai mici pentru cele nouă cete îngereşti şi cete de sfinţi. Sub agneţ se pun cîte o părticică pentru conducătorul bisericesc, alta pentru conducătorii statului şi a treia o pune preotul pentru pomenirea episcopului care l-a sfinţit întru preot. Sub aceste părţi se pun părticele mici pentru credincioşii vii, cari cer să fie pomeniţi şi apoi pentru cei adormiţi întru Domnul la cererea celor vii din neamul lor. Privind acum discul cu toate părticelele pe el înaintea ochilor ne răsare icoana Bisericii sau icoana împărăţiei Domnului aşa cum o vom vedea în ziua cea înfricoşată a judecăţii de apoi, împărăţia care nu va mai avea sfîrşit. — Acum se acopere sfintele daruri. Steluţa care se pune deasupra ne aminteşte steaua care a vestit lumii întregi naşterea Domnului.

Peste steluţă, învelind discul, se pune un acoperemînt, şi peste potir altul. Ele întruchipează scutecele cînd ne gîndim la naştere, giulgiurile, cînd ne gîndim la luarea de pe cruce. Peste toate apoi se aşează un acoperemînt mai mare care ne dă chipul bolţii înstelate a cerului pe care mergea steaua călăuzitoare, iar la luarea de pe cruce ne aminteşte piatra pe care sf. Iosif şi Nicodim au pus-o pe gura mormîntului Domnului. Abia după încheierea acestei părţi se poate trece cu adevărat la slujba sfintei liturghii.

Felul întîi de a asculta Sf. Liturghie.

In cazul acesta, credincioşii neobişnuiţi cu adîncirea lucrurilor bisericeşti, sau obosiţi de lucrul săptămînii, se silesc să asculte cu evlavie rugăciunile cari se rostesc de diacon şi de preot şi cîntările de la strană sau cor. Fericită parohia în care toţi credincioşii, bărbaţi şi femei, dau răspunsurile cîntînd toate cîntările! Ce frumoasă e în ceasul acesta casa, familia lui Dumnezeu! Cît ţine sfînta slujbă, ne simţim cu adevărat în împărăţia lui Dumnezeu, în care fiecare face voia Lui! De aceea sf. Liturghie începe cu *binecuvîntarea împărăţiei Tatălui, Fiului şi a sf. Duh.* Urmează mai multe şiruri de rugăciuni scurte obşteşti rostite de diacon sau de preot, numite ectenii. Prin ele, cu toţii cerem să ne rînduiască Domnul a ne ruga în pace, a ne da fiecăruia pacea de sus şi mîntuirea, a dărui pace lumii întregi; ne mai rugăm pentru vremea liniştită şi rod îmbelşugat, pentru călători, pentru bolnavi, pentru cei în robie şi pentru mîntuirea lor, şi pentru noi toţi să ne apere de toată năpasta, nevoia şi de orice rău, pomenind şi pe Maica Domnului împreună cu toţi sfinţii şi îndemnîndu-ne unul pe altul să ne dăm viaţa pentru Celce şi El şi-a dat-o pentru noi. La fiecare din aceste rugăciuni Biserica, adică toţi credincioşii răspund cu: *„Doamne, miluieşte-ne".* Da, „Doamne, miluieşte-ne", pentru că potrivit credinţei ortodoxe „toată darea cea bună şi tot darul desăvîrşit de sus vine, de la Părintele Luminilor", toate sînt milă cerească, miluire pentrucă Dumnezeu iubeşte pe oameni, făptura mîinilor Lui. Credinciosul ortodox ştie, că binefacerile cerute n-are nici un drept să le pretindă, pentrucă „nimic bun n-am făcut pe această lume", nu sînt o răsplată, ci un *dar* dumnezeiesc. Strigat-au orbii, strigat-au surzii, strigat-au păcătoşii, strigat-a vameşul din parabolă, strigat-au păcătoasele, strigat-o tatăl fiului celui bîntuit de duh necurat, strigat-au leproşii, toţi au strigat *„Doamne, miluieşte-ne"* şi au fost miluiţi. De la toţi aceştia am învăţat şi noi să cerem Domnului să ne miluiască. E cea mai scurtă şi mai cuprinzătoare rugăciune. In ea tremură flacăra credinţei noastre, se înfioară dulce iubirea noastră, înmugureşte nădejdea noastră în Dumnezeu.

Vom vedea apoi purtată de preot printre credincioşi Sfîntă Evanghelia Domnului. Vom auzi cuvîntul apostolului şi învăţătura mîntuitoare a Domnului din Sfînta Carte cu cuvintele vieţii veşnice. Şi nu mult după aceasta amintindu-ne de drumul din Galileia pînă la Ierusalim înainte de Sf. Patimi, sfintele daruri sînt purtate printre credincioşi la sfînta masă, care e chipul mormîntului Domnului. Nimic mai firesc decît ca acum să mărturisim într-un gînd şi cu o inimă *Crezul* nostru ortodox, care cuprinde pe scurt şi numai cu cuvinte din Sf. Scriptură, aşa dară cu cuvinte de ale Domnului şi de ale Sfinţilor Apostoli toată învăţătura noastră de credinţă.

După rostirea Crezului vine partea cea mai însemnată din sf. Liturghie. Primim şi noi pe Domnul ca poporul de la Ierusalim în Duminica Floriilor sau a Stîlpărilor, cîntînd ca şi aceia: „Bine e cuvîntat celce vine întru numele Domnului! Osana!" Il primim ca pe Impăratul împăraţilor, ca pe adevăratul nostru împărat. Dar bucuria aceasta trece repede în durere. Deodată auzim cuvintele Domnului de la Cina cea de Taină *„Luaţi mîncaţi, acesta e trupul Meu" şi „ Beţi dintru-acesta toţi, că acesta e Sîngele Meu al legii celei nouă, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă pentru iertarea păcatelor".* „Faceţi aceasta pururea întru pomenirea Meu", a zis Domnul: pînă va exista preot ortodox pururea se va face. Urmează sfinţirea prin puterea Duhului Sfînt a darurilor sfinte şi prefacerea lor în însuşi sfînt Trupul şi scump Sîngele Domnului Iisus Hristos, aducînd în faţa noastră răstignirea Domnului. Cînd vor răsuna cuvintele „Sfintele-Sfinţilor", Trupul Domnului se ridică de pe disc (năsălie — sicriul celor vechi) întruchipînd *Invierea Domnului.*

Cînd potirul cu sfintele va fi dus din uşile împărăteşti la proscomidier, Biserica ne aminteşte de Inălţarea Domnului la cer, de unde „iarăşi va să vie". Văzînd, auzind, înţelegînd toate acestea, putem ieşi cu inima mişcată de har din sfînta biserică, lăudînd şi noi pe Cel de sus cu cîntarea: „Fie numele Domnului binecuvîntat, de acum şi pînă în veac". Amin.

Cum vedem acest fel de a asculta nu cere nici o sforţare, nici o oboseală, fiind cel mai simplu. Cu toate acestea pentru cel credincios aduce mîngăiere, sfinţire şi-l face să simtă, că a devenit ceva mai bun, decît a fost cînd a întrat în biserică.

Pr. G. MAIOR

In parohia Chesler

Deservesc parohia Chesler din anul 1945, deci cu trei ani înainte de unificarea bisericească. Componenţa parohiei Chesler — fără filia Făget — din punct de vedere confesional era de 50% ortodocşi şi 50% greco-catolici. In această parohie am făcut cunoştinţă pentru prima dată de existenţa celor două biserici în sînul unuia şi aceluiaş popor.

Mi-am dat seama fără multă greutate, că fosta biserică greco-catolică, nu era decît tot biserică ortodoxă, cu mici deosebiri de cuvinte. — Căci cu oricare credincios greco-catolic ai fi stat de vorbă, toţi spuneau că ceia ce-i deosebeau de ortodocşi sînt cuvintele: „spirit" şi „îndură-te spre noi", — întrebuinţate la serviciile divine.

De aceea trecerea de la greco-catolici la ortodocşi şi de la ortodocşi la greco-catolici se făcea cu uşurinţă. Credincioşii nu vedeau nici o deosebire. Cele mai dese treceri erau însă de la greco-catolici la ortodocşi. Aceste treceri nu prezentau pentru credincioşi probleme de conştiinţă. Ele erau provocate de condiţiuni obişnuite. Nu ne referim numai la trecerile cari erau provocate de căsătorii şi alte interese ci la multe altele determinate de fapte neînsemnate.

Astfel orice ceartă cu preotul sau cu cantorul sau certuri în familie sau cu vecini de alte confesiuni — putea duce la trecerea de la o confesiune la alta.

Deasemenea credincioşii, în lipsa preotului lor, se prezentau cu copiii la botez la celălalt preot. Registrele de botezaţi înserau botezuri de confesiuni diferite.

Subsemnatul am avut cazuri cînd am botezat copii ai greco-catolicilor şi la obiecţiunea mea că aş putea avea neplăceri cu preotul lor, greco-catolicii îmi spuneau că dacă aceste neplăceri s-ar produce ei vor trece la ortodocşi.

Aceste treceri confesionale erau în favoarea Bisericii ortodoxe. Cu vre-o patruzeci ani în urmă biserica ortodoxă nu prezenta decît 25% din totalul credincioşilor, dar cu trecerea timpului numărul credincioşilor ortodocşi a crescut, ajungînd pînă la egalitate şi cu tendinţă de depăşire.

Prin anii 1929—1930 biserica greco-catolică din Ghesler, a trecut printr-o mare criză. In aceşti ani s-a ivit necesitatea construirii bisericii greco-catolice. In faţa greutăţilor materiale legate de această construire între credincioşii greco-catolici s-a agitat ideea trecerii în masă la biserica ortodoxă.

Cei mai bătrîni din sat povestesc că credincioşii greco-catolici au fost adunaţi prin goarnă ca să decidă această trecere .

Această veste ajungînd la Blaj a alarmat pe conducătorii bisericeşti şi pe cei civili şi au trimis valuri după valuri de misionari, care aveau sarcina să anihileze curentul provocat în favoarea alipirii la Biserica ortodoxă. De acest fapt s-a sezisat şi prefectul judeţului care — fiind catolic — a dispus destituirea primarului pentru provocarea acestor dezordini confesionale.

Totuşi pericolul trecerii în masă la Biserica ortodoxă persista şi mai departe datorită faptului că credincioşii greco-catolici avînd în faţă problema edificării bisericii îşi puneau întrebarea, dacă un sat sărac cu o populaţie sub 200 familii are nevoie de două biserici şi de doi preoţi şi dacă n-ar fi mai bine să susţie numai o biserică şi un preot.

In faţa acestei situaţii primejdioase pentru existenţa confesiunii greco-catolice în Chesler, autorităţile bisericeşti şi cele civile de la Blaj, au dispus ca zidirea Bisericii să nu se facă de credincioşi ci din fondurile statului.

(Continuare în pag. 4)

Sutaşul din Capernaum

Doi dintre cei patru sfinţi Evanghelişti, sf. Matei şi sf. Luca, amintesc, între minunile săvîrşite de către Mîntuitorul şi vindecarea slugii unui sutaş din Capernaum, vindecare pe care a făcut-o Domnul Iisus Hristos din depărtare. (Mat. 8, 5—13; Lc. 7, 1—10).

Citind sau auzind partea din Sf. Evanghelie, în care se vorbeşte despre sutaşul din Capernaum, cel dintîi lucru care ne atrage luarea aminte este credinţa sutaşului. Asupra ei s-a oprit şi Mîntuitorul şi a înfăţişat-o ca pildă de credinţă. Ea este cu adevărat o podoabă aleasă a sufletului lui, o virtute lucrătoare, începutul şi născătoarea multor virtuţi care mai de care mai însemnate, dintre care două se pot desprinde cu uşurinţă din cele ce se spun în Sf. Evanghelie cu privire la sutaş. Acestea sînt smerenia şi iubirea.

Smerenia sutaşului

De cea dintîi o desprindem din cuvintele cu care a întîmpinat sutaşul vestea că Iisus avea să meargă în casa lui. „Doamne, a zis el, nu sînt vrednic să întri sub acoperemîntul meu" (Mt. 8, 8). In aceste scurte cuvinte sutaşul se înfăţişează pe sine ca fiind pătruns de gîndul şi de simţămîntul nevredniciei sale în faţa Mîntuitorului Hristos. El nu s-a socotit vrednic să-L aibă în casa sa pe Acela, despre care ştia că face mulţime de minuni, pe Acela despre care avea încredinţarea că este înveşmîntat cu putere dumnezeiască. In aceste cuvinte se arată că sutaşul se cunoştea pe sine nevrednic şi îl recunoştea pe Mîntuitorul vrednic de toată slava, de o slavă pe care, după socotinţa sa, el nu I-o putea da. De aceia a şi spus el Mîntuitorului că nu este vrednic să-L aibă în casa sa.

Starea sufletească pe care o arată sutaşul în cuvintele „Doamne, nu sînt vrednic să întri sub acoperemîntul meu" este o stare asemănătoare cu aceia pe care o avea vameşul din pilda cu vameşul şi fariseul, despre care se spune în sf. Evanghelie că, rugîndu-se în templu, nu voia nici măcar ochii să-i ridice către cer, ci-şi bătea pieptul şi zicea: „Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului" (Lc. 18, 13). Ea este o stare asemănătoare cu aceia a Sf. Ioan Botezătorul, care propoveduind pe Mesia zicea: „Vine în urma mea cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic să mă plec şi să-i desleg cureaua încălţămintelor" (Mc. 1, 7), sau „Acela trebuie să crească, iar eu să scad". (Ioan 3, 30).

Intr-adevăr cînd ne gîndim că sutaşul din Capernaum a rostit cuvintele: „Doamne, nu sînt vrednic să întri sub acoperemîntul meu" ne dăm seama că nu avem în faţa noastră un om obişnuit, ci un om care i-a întrecut pe mulţi prin smerenia sa. Gînduindu-ne la aceste cuvinte, ni se pare că ele au fost rostite de cineva care a auzit de la Mîntuitorul că: „Oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa" (Lc. 18, 14), că în împărăţia lui Dumnezeu cel mai mare este acela care s-a făcut slujitorul tuturor (Mt. 20, 26—27; Mc. 10, 43—44; Lc. 22, 26—27). Aceste cuvinte pare că ar fi fost rostite de un om care avea cunoştinţă despre smerenia Fiului lui Dumnezeu, care, Dumnezeu fiind, pentru noi s-a făcut om, luînd chip de rob şi făcîndu-se ascultător pînă la moarte şi încă moarte pe cruce (Filipeni 2, 6 urm.) şi care în vremea cînd a fost cu trupul pe pămînt a spălat picioarele ucenicilor Săi la Cina cea de Taină, dîndu-le lor pildă de smerenie şi poruncindu-le să facă şi ei la fel (Ioan 13, 3—16). In sfîrşit, pare că sutaşul din Capernaum ar fi cunoscut pe părinţii cei duhovniceşti, care au trăit în smerenia cea mai desăvîrşită şi ne-au învăţat pe noi că „smerenia este poarta cerului" (Pateric p. 105), calea cea mai sigură a mîntuirii (Filocalia vol. IV. p. 270), par-că el ar fi auzit de la Avva Macarie Egipteanul că prin smerenie îi biruim pe draci, mai mult decît prin orice altă faptă bună (Pateric p. 135); sau ar fi cunoscut învăţătura maicii Teodora care ne spune că: nici nevoinţa, nici privegherea, nici tot felul de osteneală nu mîntuieşte, fără numai smerita cugetare cea adevărată" (Pateric p. 97). Sutaşul, însă, nu cunoaşte nici unul din acestea, dar, poate, pentru silinţa de a trăi potrivit cu legea lui Dumnezeu sădită în firea omenească, s-a învrednicit şi de virtutea smereniei.

Această virtute după cum am mai amintit e însoţită în sufletul sutaşului de credinţă şi de iubire. Aceste virtuţi au lucrat împreună şi s-au întărit una pe alta.

Credinţa lui

Prin credinţa sa sutaşul se aşează, după înseşi spusele Domnului, alături de mulţimea credincioşilor, cari pentru credinţa lor aveau să se împărtăşească de fericirea veşnică, de care s-a învrednicit Avram, Isac şi Iacob (Mt. 8, 11), avînd o credinţă asemănătoare cu a acestora din urmă. Credinţa lui n-a fost cu nimic mai prejos de credinţa femeii Hananience, care cerea cu stăruinţă de la Mîntuitorul vindecarea pentru fiica ei cuprinsă de un demon (Mt. 15, 22—28; Mc. 7, 24—30), sau a femeii ce era bolnavă de scurgere de sînge de 12 ani şi care atingîndu-se de haina Domnului a luat vindecare pentru credinţa ei, credinţă ce a fost arătată ca bine plăcută lui Dumnezeu (Mt. 9, 20—22; Mc. 5, 25—34).

Credinţa sutaşului din Capernaum era o credinţă lucrătoare de fapte bune (Iacob 2, 24—26), o credinţă „lucrătoare prin iubire" (Gal. 5, 6; 1, 13—2).

Intr-adevăr, dacă ne gîndim că sutaşul din Capernaum s-a apropiat de Mîntuitorul cu rugămintea ca să-i vindece, nu vreuna din rudeniile sale, nici pe vre-unul din prietenii săi, ci pe servitorul său şi dacă ţinem seamă de felul cum erau priviţi servitorii în acea vreme, putem să ne dăm seama de cîtă iubire era în sufletul sutaşului, care lucra împreună cu credinţa şi smerenia sa.

Iubirea lui de aproapele

Cînd te gîndeşti că sutaşul din Capernaum îl iubea pe servitorul său într-o vreme în care chiar iubirea faţă de prieteni şi de rudenii era un lucru rar, îţi vine să crezi că ai în faţă un om ce şi-a îndreptat sufletul după porunca Domnului Hristos, care zice: „Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi" (Mt. 22, 39; Mc.12 ,31; Cf. Lc. 10, 27). Par-că acest om n-ar fi fost străin de învăţătura Sf. Evanghelist Ioan, care în epistola I-a sobornicească a sa arată că numai acela care iubeşte pe aproapele său poate să iubească şi pe Dumnezeu; că la adevărată iubire faţă de Dumnezeu ajungem iubind mai întîi pe aproapele nostru (I Ioan 7, 12, 16, 20—21; 3, 10—11, 14—19; 2, 9—11). In sfîrşit văzînd pe sutaş cum îşi iubea servitorul ai zice că el cunoştea şi învăţătura Sf. Antonie cel mare care zice: „de la aproapele este viaţa şi moartea. Că de vom dobîndi pe fratele, pe Dumnezeu dobîndim, iar de vom sminti pe fratele, lui Hristos greşim" (Pateric p. 9) şi a lui Avva Ioan Colov care învăţa: „Nu este cu putinţă să zidească cineva casa de sus în jos, ci de la temelie în sus" şi care adăuga lămurind: „temelia aproapele este, ca să-l cîştig şi să-l folosesc întîi, că de el sînt atîrnate toate poruncile lui Hristos" (Pateric p. 195).

Cele trei virtuţi aflătoare în sufletul sutaşului, — credinţa, iubirea şi smerenia — îl arată pe purtătorul lor ca pe unul ce merge pe calea mîntuirii, ca pe unul ce se îndreaptă pe drumul sfinţeniei. Aceste trei virtuţi pe care le avea sutaşul le-au avut de asemenea toţi sfinţii. Pe ele trebuie să le dorească, să le caute şi să le rîvnească orice credincios, ca pe unele ce sînt de mare trebuinţă pentru părtăşia la fericirea sfinţilor.

Poate tocmai pentru aceasta sf. evanghelişti au amintit în scrierile lor despre sutaşul din Capernaum: ca să ne atragă luarea aminte asupra însemnătăţii, pe care o au credinţa, iubirea şi smerenia, dar şi pentru a ne încredinţa că şi nouă ne este cu putinţă a le dobîndi.

SĂ FIM CA EL:

Noi sîntem încredinţaţi că putem avea aceste virtuţi, deoarece ştim că avem la îndemînă harul lui Dumnezeu, care lucrează în noi pe măsura credinţei şi silinţei noastre pentru mîntuire. Pe urmă, avem şi poruncile lui Dumnezeu, potrivit cărora ne putem îndrepta viaţa pe drumul cel sigur care duce la Dumnezeu. Dacă sutaşul, călăuzit numai de legea firii, a putut ajunge la un început de virtute pe care l-a lăudat însuşi Domnul Hristos, cu atît mai mult noi vom putea ajunge la plinătatea virtuţii, căci avem ajutorul lui Dumnezeu, care este, după cuvîntul sfîntului Marcu Ascetul: „Inceputul, mijlocul şi sfîrşitul oricărui bine (Filocalia Vol. I pag. 232)" începătorul oricărei virtuţi, precum soarele al luminii de toate zilele" (Filocalia pag. 236). Pentru aceasta însă avem trebuinţă de rîvna sutaşului, de dorinţa lui de mîntuire, de silinţa lui întru cele bune, dorinţă, rîvnă şi silinţă fără de care nu vom putea avea pe Domnul despre care ştim că este: „ascuns în poruncile Sale" (Fil. vol. I. pag. 249) şi se arată celor ce îl iubesc şi păzesc poruncile Lui (Ioan 14, 21).

Să pornim aşa dar la înfăptuirea acestor virtuţi cu rîvnă şi cu încredere, chemînd în ajutorul nostru mila lui Dumnezeu, ca să vindece sufletul nostru de toată neputinţa, precum odinioară a vindecat pe servitorul sutaşului din Capernaum.

MONAHUL TEOFIL

In parohia Chesler

(Urmare din pag. 3)

Astfel s-a ridicat biserica greco-catolică şi s-a înlăturat pentru moment criza care ameninţa existenţa confesiunii greco-catolice din Chesler.

Totuşi conducătorii bisericii din Blaj îşi dădeau seama de situaţia şubredă în care se găsea biserica greco-catolică din Chesler şi s-au folosit de diferite mijloace care să menţină masa în sînul bisericii. Astfel au căutat să edifice o biserică mai frumoasă decît cea ortodoxă. Preoţii trimişi în parohia Chesler erau din cei mai dotaţi şi la sărbători li se trimiteau misionari de la centru — căutînd astfel să contrabalanseze atracţia morală pe care o prezenta biserica ortodoxă.

Din această situaţie rezultă că menţinerea credincioşilor în sînul bisericii greco-catolice se poate compara cu o clădire, care pentru a se putea menţine are nevoie de proptele şi contraforţi exteriori. După cum înlăturarea acestor proptele cauzează prăbuşirea clădirii, acelaşi lucru s-a petrecut şi cu biserica greco-catolică, căreia în urma creerii condiţiilor de viaţă religioasă liberă i s-au înlăturat proptelele, adică s-a petrecut ceia ce am trăit cu toţii — actul unificării bisericeşti.

Aceasta este situaţia în parohia Chesler. Aci unificarea a fost primită cu mare bucurie de toţi credincioşii parohiei. In prezent unificarea în parohia Chesler este perfect consolidată: credincioşii sînt bucuroşi că nu mai stau împărţiţi, ci sînt o singură turmă şi un singur păstor.

Pr. GR. MARINESCU

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 martie 1958 Nr. 11—12

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

După alegeri

Ziua de 2 martie a. c. a fost zi de sărbătoare în întreaga țară. E ziua, în care milioanele de oameni ai muncii au ales pe deputații Sfaturilor Populare, noii gospodari ai comunelor, orașelor, raioanelor și regiunilor. Candidații, propuși de oamenii muncii dintre cei mai buni fii ai poporului, au primit votul de încredere al tuturor, fiind aleși deputați în Sfaturile Populare. Faptul că la vot au luat parte toți cetățenii și că votarea a decurs în liniște și într-o dispoziție sărbătorească, arată hotărîrea neclintită a poporului de a lupta și de acum înainte pentru pace și pentru construirea socialismului și de a încredința celor mai buni fii ai lui sarcina de călăuzitori în înfăptuirea acestei hotărîri.

Noilor deputați ai Sfaturilor Populare le revine sarcina de a mobiliza masele muncitoare în munca de ridicare a nivelului de trai și cultural al oamenilor muncii de la orașe și sate. Ei vor munci ca să se dezvolte economia locală, să se sporească producția bunurilor de larg consum, producția agricolă și industrială, să se dezvolte învățămîntul, activitatea culturală, să se înmulțească diferitele construcții, să progreseze transformarea socialistă a agriculturii ,singura cale de belșug și viață mai bună pentru țărănimea muncitoare, ș. a. Poporul nostru, care a pășit la vot cu bucurie, va sprijini munca deputaților aleși și va munci cu mai mult spor pentru înflorirea comunelor, orașelor, raioanelor și regiunilor noastre. El e convins că munca aceasta îi aduce o viață din ce în cea mai îmbelșugată și mai luminată, că munca aceasta e o contribuție la cauza păcii.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre au participat cu însuflețire la alegerile din 2 martie a. c. și au votat pe candidații F.D.P., convinși fiind că votează pe cei mai vrednici fii ai patriei noastre și arătînd că sînt alături de popor. Această participare e și un angajament de a colabora cu noile Sfaturi populare în toate acțiunile de folos obștesc și de apărare a păcii. Muncind și luptînd împreună cu poporul muncitor pentru zidirea vieții celei noi, pentru pace, clerul și credincioșii mărturisesc dragostea lor față de patrie, de popor și de pace.

Aproape două treimi din populația lumii

Popoarele din Asia și Africa numără aproape două treimi din populația lumii. Ca număr ele sînt o forță foarte mare. Cu toate acestea, pe întinderile Asiei și Africii vreme de 100—200 ani au stăpînit statele colonialiste, Anglia, Franța, Germania, Spania, Portugalia, Japonia ș. a. Aceste state au cucerit cu armele țările afro-asiatice, transformîndu-le în colonii, și au subjugat popoarele. Bogățiile de pe pămîntul lor au fost folosite pentru îmbogățirea capitaliștilor apuseni, care în schimb trimiteau produse la prețuri de speculă. Munca popoarelor coloniale era plătită cu un salar foarte mic și oamenii din colonii nu se bucurau de nici un drept. Viață de mizerie, de asuprire, de boli și analfabetism: iată ceeace a însemnat pentru popoarele din colonii stăpînirea puterilor coloniale.

Această stare de lucruri nu putea ține mult. Sub lumina Marii Revoluții din Octombrie s-au trezit și popoarele coloniale din Asia și Africa și au început lupta împotriva colonialiștilor, pentru dobîndirea libertății și independenții. In felul acesta după al doilea război mondial și-au dobîndit independența o mulțime de popoare afro-asiatice și au făurit state naționale, cu conducere proprie. Colonialiștii au lăsat acolo o moștenire foarte grea: mizerie și întunerec. Pentru a-și dezvolta economia și cultura ele au nevoie nu numai de munca pe care o fac cu dragă inimă popoarele — căci știu că muncesc pentru ele, nu pentru colonialiști — ci și de ajutorul statelor mai înaintate. Pentru a se întări pe plan economic și a ridica nivelul de trai și de cultură a popoarelor lor, aceste state au nevoie de pace. De aceea ele luptă pentru pace și vor să aibă legături economice și culturale cu toate statele, indiferent de regimul politic sau social. Ele cer respectarea principiilor coexistenței pașnice și înlăturarea primejdiei unui nou război.

S.U.A., ca și celelalte țări capitaliste, le oferă „ajutor economic", dar cu condiția ca economia acestor state să stea sub controlul monopolurilor americane, engleze, franceze, etc. și ca ele să facă parte din N.A.T.O., pactul de la Bagdad, S.E.A.T.O., grupări militare îndreptate împotriva lagărului socialist. Uniunea Sovietică și țările socialiste le oferă ajutor economic fără să pună nici o condiție, „pe baza egalității, avantajului reciproc și respectării independenței". Se-nțelege că țările afro-asiatice resping „ajutorul" american — care e o nouă formă de înrobire economică — și acceptă ajutorul sovietic. Ele vor să-și dezvolte economia, păstrîndu-și și întărindu-și independența și ducînd o politică de pace, de bune relații cu toate statele din lume. De aceea sînt împotriva blocurilor militare și pentru coexistență pașnică, sînt împotriva armelor atomice și a cursei înarmărilor și pentru tratative și acorduri de interzicere a armelor atomice, de dezarmare, de prietenie și colaborare, sînt împotriva discriminărilor de orice fel și pentru intensificarea schimburilor comerciale și culturale între popoare.

Afară de statele care și-au cucerit independența, mai sînt încă unele popoare din Asia și Africa sub stăpînire colonială. Acestea luptă ca să-și cucerească libertatea. Așa: cei din Algeria, din Oman, din insula Cipru ș. a. Lupta acestora pentru libertate, pentru independență este sprijinită de celelalte state afro-asiatice, de popoarele socialiste și de toți oamenii cinstiți din lume. Nu încape îndoială că și popoarele, care mai sînt subjugate de colonialiști, își vor cîștiga independența.

Astfel popoarele din Asia și Africa au devenit o mare forță internațională, care luptă împotriva imperialismului colonial pentru coexistență pașnică, împotriva războiului, pentru pace. Ele și-au arătat prima dată solidaritatea în această luptă la conferința țărilor Asiei și Africii, care a avut loc la Bandung (Indonezia) în 1955. O altă manifestare a solidarității lor a fost Conferința pentru solidaritatea țărilor Asiei și Africii, la care au luat parte delegați din 49 țări, reprezentînd 1.600.000.000 locuitori, și care a avut loc la Cairo (Egipt) și s-a încheiat la 1 ianuarie a. c. Aceste conferințe au dat glas voinței a

(Continuare în pag 2)

Sîntem siguri că prin munca și lupta tuturor oamenilor muncii vom făuri viitorul fericit al poporului nostru și vom întări pacea lumii.

T. R.

Cîntarea bisericească în Ardeal

In Ardeal cîntarea bisericească a fost adusă mai întîi de coloniştii creştini şi de misionarii creştini din Răsărit. Cele dintîi cîntări creştine vor fi fost melodiile unor psalmi şi apoi cîntările Sfintei Liturghii. Mai tîrziu apoi, preoţii şi cîntăreţii bisericeşti romîni ardeleni şi-au îmbogăţit comoara cîntărilor bisericeşti, învăţînd — rînd pe rînd — şi melodiile glasurilor, melodiile sfetilnelor, ale irmoaselor şi toate celelalte cîntări ale Bisericii ortodoxe.

Aceste cîntări le aduceau călugării: greci, sîrbi şi bulgari, care veneau să rămînă cîtva timp în Ardeal. Ele se transmiteau apoi din tată în fiu. Mai apoi, după ce în principatele romîne (Muntenia şi Moldova) viaţa bisericească a început să fie tot mai liberă şi mai bine organizată şi după ce a început să înflorească şi cîntarea bisericească, preoţii, călugării şi cîntăreţii bisericeşti ardeleni au avut prilejul să mai înveţe unele cîntări bisericeşti — înoite — de la călugării veniţi din mănăstirile romîne de peste munţi, sau chiar să le înveţe în aceste mănăstiri. Erau melodii bizantine, cu multe înfloriturí, care cereau bună pregătire spre a fi cîntate întocmai. Dacă în puţinele mănăstiri romîneşti ortodoxe din Ardeal cîntarea bisericească se putea păstra întrucîtva la fel cu cea din mănăstirile de dincolo de munţi, în schimb preoţii şi cîntăreţii bisericeşti din satele ardelene romîneşti nu puteau să păstreze cîntările bisericeşti în forma lor bogat înflorită în care le auzeau din cînd în cînd. Pînă în veacul trecut aceşti preoţi şi cîntăreţi bisericeşti din satele ardelene erau iobagi neştiutori de carte muzicală. Peste săptămînă trebuiau să-şi vadă de plug, de coasă sau de seceră, nu aveau timp să facă exerciţii pentru a învăţa şi a ţine minte cîntările bisericeşti auzite în vreo mănăstire. Nu ştiau scrierea muzicală şi nu aveau cărţi de cîntări bisericeşti şi de aceea — vrînd nevrînd — simplificau aceste cîntări, făcîndu-le mai lesne de ţinut minte şi mai apropiate de sufletul credincioşilor.

Această simplificare se făcea însă în chip natural, aproape nebăgînd de seamă, în decursul veacurilor. Astfel în acelaş timp cîntarea bisericească devenea tot mai mult şi o cîntare romînească. Neavînd cărţi cu semne muzicale, pe nebăgate de seamă, aceşti cîntăreţi bisericeşti înlocuiau cîte o floricică din cîntarea bisericească greacă cu cîte o floricică din dulcea şi curata noastră doină ardeleană. Intr-adevăr, încă şi azi, cînd îţi este dat să poţi asculta pe unul dintre bătrînii noştri cîntăreţi bisericeşti viersuind cîntarea atît de melodioasă a pripelelor, polieleului sau melodia lină şi atît de mîngăietoare a sfetilnelor, parcă auzi o doină strămoşească îmbisericită.

Incă cu mult înainte de 1700, romînii ardeleni aveau o cîntare bisericească într-adevăr religioasă, dar în acelaş timp simplă.

Era atît de religioasă încît moşii şi strămoşii noştri au socotit-o şi au simţit-o vrednică să fie podoaba sfintelor slujbe bisericeşti. Ei se smereau în rugăciunile lor de cerere şi se înălţau sufleteşte în rugăciunile lor de mulţumire, ajutaţi de fiorii acestei cîntări bisericeşti.

Era atît de simplă şi de apropiată de înţelegerea şi de simţirea credincioşilor de la ţară — mai ales — încît aceştia o învăţau în timpul sfintelor slujbe şi o şi cîntau cu toţii, în deosebi la Sfînta Liturghie .

Şi această cîntare era atît de proprie credincioşilor ortodocşi romîni, nu numai pentru că nu o mai aveau şi alte neamuri, dar pentru că ea devenea una cu sufletul romînesc. De aceea la 1700 cînd o parte dintre credincioşi au fost trecuţi la unirea cu Roma de către cătanele împăratului de la Viena, ei nu şi-au lepădat minunata cîntare bisericească, cu care s-au făcut un suflet. Nu numai că aceştia nu au vrut să se lepede, dar această lepădare sufleteşte le-ar fi fost cu neputinţă. De aceea pînă şi iezuiţii din slujba Vienei nu au cutezat să ceară acest lucru cu neputinţă, ci au trebuit să admită ca toate „să stea pe loc", cum au fost înainte.

Şi astfel „a stat pe loc" şi cîntarea bisericească romînească din Ardeal. In strana bisericilor ortodoxe, ca şi în strana bisericilor greco-catolice se cîntau mai departe din aceleaşi cărţi bisericeşti, aceleaşi imne, pe aceleaşi melodii, în aceeaşi limbă romînească înţeleasă de toţi credincioşii. Abia după 200 ani de la „unirea cu Roma" în cărţile de la Blaj s-au tipărit unele cuvinte neînţelese de popor, ca: „dimîndat", „mandate", „dispunătoare", ş. a. Tot atunci „miluieşte" a fost înlocuit cu „îndură-te", şi „duh" cu „spirit". Voiau în felul acesta să despartă pe credincioşi în două, pentru că sînt cuvinte deosebite, pe care le cîntă la strană. Cărţile erau tot cu slujbele vechi, melodiile tot cele vechi, numai cîteva cuvinte erau deosebite. Oare pot aceste cuvinte învrăjbi pe credincioşi, cînd toate celelalte sînt la fel? Nici de cum. Că dacă un romîn zice: „cucuruz", iar altul „porumb", dacă unul zice „făt" iar altul: „crîsnic", nu se vor certa şi învrăjbi întreolaltă numai pentru atîta deschilinire. Tot aşa şi cu: „miluieşte" şi „îndură-te", cu „duh" şi „spirit". Aceste cuvinte ne duc cu mintea la unul şi acelaş lucru: la mila sau îndurarea lui Dumnezeu şi la Duhul Sfînt sau Spiritul Sfînt.

Astăzi sîntem iarăşi una în sînul Bisericii strămoşeşti. Cîntăreţii din cele două strane se împreună frăţeşte şi cîntă din aceleaşi cărţi bisericeşti, aceleaşi imne, pe aceleaşi melodii, în aceeaşi limbă romînească, cum au cîntat şi strămoşii noştri înainte de 1700 şi după 1700.

Să preamărim pe Dumnezeu în limba înţeleasă de popor, pe „viersul" strămoşesc şi să învăţăm pe credincioşi aceste melodii bisericeşti, ca „cu un glas, cu o inimă să preamărească toţi pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfîntul Duh". Cîntarea primită de la înaintaşii noştri să ne apropie sufletele şi să întărească şi mai mult unitatea noastră în credinţa cea dreptmăritoare.

Pr. GH. ŞOIMA

Aproape două treimi din populaţia lumii

(Urmare din pag. 1)

aproape două treimi din omenire. Glasul acesta slujeşte interesele păcii şi ale progresului în lumea întreagă. De aceea el a fost primit cu bucurie de popoarele paşnice de pretutindeni.

Poporul nostru sprijină lupta pentru independenţă, pentru pace a popoarelor afro-asiatice. Lupta aceasta e o contribuţie însemnată la cauza păcii şi a colaborării pentru propăşirea omenirii întregi.

Vizitaţie canonică la Sighişoara

Duminică, în 16 februarie 1958, **I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan** a poposit în vizitaţie canonică la Sighişoara.

In faţa bisericii celei mari de acolo, I. P. S. Sa a fost întîmpinat de preoţii locului şi de mulţi credincioşi. P. C. Prot. **Sabin Dobre** a rostit cuvînt de bun venit, tălmăcind bucuria credincioşilor, pentru vizita ce li se face. Răspunzînd, **I. P. S. Mitropolit** i-a asigurat pe preoţi şi credincioşi de toată iubirea sa părintească.

După aceea I. P. S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi, a slujit Sf. Liturghie. Corul bisericii din Sighişoara a cîntat răspunsurile liturgice într-un mod deosebit de frumos. La sfîrşitul sf. Liturghii, **I.P.S. Mitropolit** a predicat **despre Judecata de apoi, arătînd răspunderea pe care fiecare credincios o are faţă de modul în care va avea să se înfăţişeze atunci înaintea judecătorului Iisus Hristos. Atunci, faptele pe care le săvîrşim zilnic către aproapele nostru vor mărturisi pentru noi; ele vor avea glas hotărîtor, ca nişte martori nepărtinitori. Hristos Domnul ne va fi judecător drept şi El va cumpăni după a Sa înţelepciune tot ceea ce, în lumea aceasta, am săvîrşit bine sau rău. Să fim dar lucrători ai binelui în lume.**

S-a servit apoi o agapă la care au luat parte preoţii locali şi o seamă de credincioşi.

Vizita I. P. S. Mitropolit Nicolae la Sighişoara a adus multă bucurie şi a lăsat multă înviorare duhovnicească în sufletele credincioşilor.

D. C.

Din învăţătura Sf. Ioan Scărarul

Ascultarea de Dumnezeu

Multe sînt virtuţile care împodobesc viaţa creştinului şi o fac plăcută lui Dumnezeu. Dar toate aceste virtuţi nu-şi pot arăta rodul pînă cînd nu străluceşte virtutea ascultării. Căci spune dumnezeeasca Scriptură: **„Precum din neascultarea unui om toţi s-au făcut păcătoşi, tot aşa din ascultarea Unuia mulţi se vor face drepţi."** (Romani V 19).

Iar cel ce s-a făcut pe sine ascultător pînă la moarte şi încă moarte pe cruce a fost Domnul nostru Iisus Hristos.

Sf. Ioan Scărarul spune despre ascultarea de Dumnezeu că este **moartea mîndriei** şi **învierea smereniei.**

Intr-adevăr, cu nimic nu se doboară păcatul mîndriei decît cu ascultare de Dumnezeu, şi cu nimic nu se poate face vie şi rodnică smerenia decît cu ascultarea.

Acelaşi sfînt părinte socoteşte ascultarea ca pe una din armele duhovniceşti cu ajutorul căreia creştinul iese biruitor în luptă cu păcatul. Sfinţii părinţi numesc rugăciunea zid, cîntările de psalmi scară, lacrimile pocăinţei scăldătoare, iar pe ascultare au numit-o mucenicie de bună voie, fără de care nimeni din cei pătimitori nu va vedea pe Dumnezeu.

Sf. Ap. Petru îi numeşte pe creştini „fii ai ascultării". Noi „tot gîndul îl robim spre ascultarea lui Hristos", zice dumnezeescul Pavel. (II. Cor. X, 5).

Creştinul care petrece în ascultare de voia lui Dumnezeu, acela ascultă şi de mai marii bisericeşti şi de cîrmuitorii rînduiţi de Dumnezeu spre binele vieţii noastre din această lume.

Pe aceşti credincioşi, care au făcut din legea Domnului legea vieţii lor, îi fericeşte Scriptura cînd zice: „Fericiţi cei ce ascultă cuvîntul lui Dumnezeu şi îl împlinesc pe el". Cel ce a urcat pe această treaptă a urcuşului duhovnicesc să ia aminte să nu cadă de pe ea, prin neascultarea cea aducătoare de moarte sufletească.

Părintele Vasile.

Realizări în protopopiatul Tîrnăveni

Amintim aici cîteva realizări din protopopiatul Tîrnăveni pe anul 1957.

In parohia Blaj, prin străduinţa şi jertfa P. V. Consiliu arhiepiscopesc în frunte cu I.P.S. Mitropolit Iustin şi cu truda P. C. Teodorescu A. şi a bunilor creştini, s-a renovat biserica veche a Arhiereilor şi s-a reparat cupola Catedralei.

In parohia Biia, din apropierea Blajului, s-a pictat în întregime măreaţa biserică, cu jertfa bunilor creştini, parohia fiind vacantă de ani de zile.

La Tîrnăveni s-au terminat lucrările de înălţare a celor 3 cruci pe turle şi cupolă la măreaţa biserică în construcţie, încheindu-se şi lucrările de învelire cu tablă zincată.

Biserica a fost lustruită în exterior, primind o nouă haină sărbătorească de sus de la Cruci pînă la soclu.

Altă biserică, cu toată bătrîneţea ei, a fost reparată în întregime şi zugrăvită, iar cele două cimitire din jurul ei, au fost împrejmuite cu gard de sîrmă în lungime de 400 metri.

Parohia Mica şi-a înălţat nou lăcaş de închinare în roşu, parohia Laslăul mare şi-a împodobit sf. biserică cu pictură nouă, iar biserica Şaroşului a fost reparată în întregime şi îmbrăcată în haină nouă de culori. La Tătîrlaua, la Chinciş, la Bahnea se lucrează de zor la temeluirea noilor biserici. In filia Seuca, în parohia Boziaş, în Şomoştelnic s-au reparat şi s-au pictat casele Domnului.

Bunii creştini din parohiile Cuştelnic, Seuca, Păncişoara, Abuş, Mica, Băgaciu, Căpîlna, Bernadea, Bahnea, Laslău, Suplac, Şomoştelnic, s-au întrecut cu multă stăruinţă la introducerea gazului metan în biserici şi în casele parohiale.

Sînt realizări înfăptuite în anul păcii 1957.

Pentru acestea şi altele sîntem recunoscători Autorităţilor noastre de Stat şi Bisericeşti, cari au autorizat lucrările şi au dat sprijinul cuvenit.

Iar bunilor creştini le dorim răsplată sufletească însutită de la Domnul, pentru jertfa şi munca depusă.

Pr. A. M.

Realizări din parohia Bahnea

In urma frumoaselor donaţii ale credincioşilor noştri am introdus în biserică gazul metan şi am cumpărat cărţi bisericeşti cu litere latine, ca: Triodul, Penticostarul, Octoihul-Mare şi 2 exemplare Antologhion.

Pe această cale exprim mărinimoşilor donatori adînc simţitele mele mulţumiri.

Pr. I. Oprea

Binecuvîntare de biserică în parohia Mica, filiala Aluş

In satul Aluş, protopopiatul Tîrnăveni, în ziua de 17 noiembrie 1957, s-a binecuvîntat vechea biserică ortodoxă, în urma unor reparaţii de căpătîi şi a introducerii gazului metan. La această sărbătoare a luat parte P. C. protopop Ioan Groza, împreună cu preotul local Emil Creţu, paroh în Mica.

După mărturisirea credincioşilor s-a început Utrenia, iar între Utrenie şi Sf. Liturghie s-a făcut sfinţirea apei.

La Liturghie, după citirea Sf. Evanghelii, a vorbit părintele protopop Ioan Groza despre: Unificarea celor două Biserici romîneşti din Ardeal în anul 1948.

Din parohia Voiniceni

In parohia Voiniceni (prot. Tg. Mureş) s-a săvîrşit binecuvîntarea bisericii prin decembrie 1956, pentru că ea fusese înoită şi pictată în fresco pe dinlăuntru, împreună cu iconostasul. Atunci parohul Viorel Ghibuţiu a făgăduit că în anul următor se va înoi biserica şi în exterior.

Făgăduinţa s-a împlinit. Biserica a fost complet reparată din temelie pînă la crucea de pe turn. Astfel în duminica din 20 octombrie 1957 — la nouă ani de la reîntregirea bisericească — parohia a îmbrăcat haină de sărbătoare: s-a săvîrşit slujba binecuvîntării bisericii.

Slujba binecuvîntării a fost săvîrşită de C. pr. Teodor Crişan din parohia Ceauşul de Cîmpie şi păr. local Viorel Ghibuţiu. La sf. Liturghie a predicat păr. T. Crişan despre: „Preoţia şi sublimitatea ei". Bine argumentat, simţit şi cu fraze alese s-a arătat rolul de mijlocitor al preotului între Dumnezeu şi om. Aminteşte că preotul din loc împlineşte 10 ani de preoţie şi spune: „cei 10 ani de preoţie ai păr. Ghibuţiu, cu îndeplinirea conştiincioasă a misiunii sale confirmă ca adevărată afirmaţia credincioşilor, care la hirotonirea sa au răspuns: Vrednic este"... Credincioşii sînt îndemnaţi, ca prin mijlocirea preotului şi a sf. biserici să-şi desăvîrşească viaţa sufletească.

La sfîrşitul Sf. Liturghii sub falnicul stejar, ce stă de veghe în faţa bisericii de peste 100 ani, s-a săvîrşit sfinţirea apei. A predicat păr. Viorel Ghibuţiu „despre Biserică şi misiunea ei în lume". In încheiere aduce mulţumiri donatorilor şi celor ce prin diferite materiale şi muncă prestată au ajutat la realizarea podoabei celei noi a casei lui Dumnezeu. La urmă credincioşii au fost stropiţi cu apă sfinţită şi miruiţi, pentru ca apoi în sunetul sărbătoresc al clopotelor să se înconjoare biserica şi să fie stropită cu apă sfinţită.

Renovarea din 1957, aşezată alături de cea din 1956, mărturiseşte despre vrednicia preotului, a consilierilor parohiali şi a credincioşilor. Ambele renovări au costat 60.000 lei, rezultaţi din donaţia credincioşilor. La renovarea din 1957 au ostenit în deosebi credincioşii: Togănel V. Constantin, Man R. Vasile, Sabadi A. Ioan, Tanţoş R. Ioan, Florea L. Ioan şi consilierii parohiali: Man I. Constantin, Gabor P. Samson, Fekete I. Vasile.

Toate fie spre mărirea lui Dumnezeu şi o cît mai strînsă unitate în credinţă în jurul altarului străbun. Cînd fraţii sînt împreună în Biserica strămoşească, Dumnezeu trimite binecuvîntări şi le înmulţeşte roadele muncii lor înfrăţite.

Asistent

In parohia Cîrţa-Oltului

E o parohie, în care păstoreşte de 30 ani vrednicul preot Virgil Negrea. Multe au fost în aceşti ani de păstorire realizările, atît pe plan religios-moral, cît şi economic.

In ultimii ani amintim numai două realizări gospodăreşti: cînd ghiaţa, ce a căzut într-o vară, a zdrobit aproape toată ţigla de pe acoperişul bisericii şi al casei parohiale, părintele a alergat în toate părţile ca să refacă acoperişurile acestea. Cererea lui a fost ascultată de Consistorul Arhiepiscopesc din Sibiu şi în curînd a primit ţigla trebuitoare. Biserica şi casa parohială au fost acoperite şi ferite de stricăciuni.

Anul trecut, cu ajutorul credincioşilor, s-a introdus curentul electric în biserică.

In felul acesta an de an, prin împreună lucrarea preotului cu consiliul parohial şi cu credincioşii, se adaogă noi lucruri folositoare pentru biserică.

Dumnezeu să le răsplătească rîvna pentru casa Domnului!

V. B.

Intoarcerea acasă

Mare bucurie au trăit credincioşii din parohia Grebeniş (prot. Sărmaş), împreună cu duhovnicul lor, cînd au primit în sînul bisericii cu dragoste frăţească pe ceice s-au întors la credinţa strămoşească.

Din 1950 pînă în 1957 au făcut acest pas nouă fraţi şi surori. Anul trecut au fost botezaţi, după ce au mărturisit crezul Bisericii noastre, Săbău Aurelia, Săbău Dănilă cu fiul său Liviu ş. a. Părinţii acestora s-au rupt mai de mult de la Biserică şi acum fiii şi-au dat seama de greşala părinţilor şi au venit alături de ceilalţi credincioşi la altarul Domnului.

Aici au găsit ei liniştea sufletului şi bucuria inimii. Aici au găsit pe Mîntuitorul Hristos, care se împărtăşeşte tuturor prin sfintele Taine şi sfintele slujbe. Aici au găsit fraţi iubitori şi ajutători. Domnul să le întărească paşii pe calea dreptei-credinţe!

B.

La Sf. Liturghie, răspunsurile au fost date de corul parohiei condus de cantorul Gh. Mărginean.

La sfîrşitul festivităţii, preotul local face o dare de seamă asupra felului în care au decurs lucrările, citind numele mai multor credincioşi care au contribuit la înfrumuseţarea bisericii.

Gh. Căluţiu
consilier parohial.

† Preoteasa Ana Petri

Luni, 18 nov. 1957, a încetat din viaţă, după o scurtă, dar grea suferinţă, preoteasa Ana Petri n. Martin, soţia păr. Nicolae Petri, paroh în Sibiu-Inferior II. Avea 48 ani împliniţi şi 27 ani de căsnicie.

Prohodirea rămăşiţelor pămînteşti ale răposatei în Domnul s-a săvîrşit miercuri, 20 nov. în biserica parohială din Sibiu-Maeri, de un sobor de preoţi, în frunte cu P. Sf. arhiereu Teodor.

La terminarea serviciului divin P. Sf. Teodor, în cuvinte alese şi adînc simţite, a făcut elogiul dispărutei în Domnul şi a împărtăşit binecuvîntarea Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae.

In cuvinte impresionante a mîngăiat şi încurajat familia răposatei, dar mai ales pe păr. Petri, greu încercat prin această mare pierdere, spunînd printre altele: „Cunosc, din proprie experienţă de peste 30 de ani ce însemnează văduvia şi cît de grea este ea mai ales pentru un preot. Nimic nu este aşa de apăsător ca singurătatea. Avem însă întotdeauna pe cineva cu noi. E Iisus! Preotul e în permanentă legătură cu El. Pentru el Iisus este viaţa cea adevărată. Domnul, care m-a întărit şi pe mine în singurătatea mea de peste trei decenii, să te întărească şi să te mîngăie iubite frate în Hristos Nicolae".

Urmează apoi un impresionant cuvînt funebru al păr. paroh Dr. Ioan Chioaru, care arată viaţa de model a dispărutei, ca fică, soţie şi mamă; dar mai ales ca soţie de preot, în care

(Continuare în pag. 4)

† Preot Ilarion Munteanu

Preotul Ilarion Munteanu din parohia Pelişor (prot. Agnita) s-a mutat la cele veşnice în ziua Sf. Vasile cel Mare (1 ianuarie), la vîrsta de 59 ani.

Fiu al dascălului Bucur Munteanu din Vecerd ,el şi-a făcut datoria faţă de altar şi credincioşi, slujind Domnului cu credinţă şi dragoste peste 30 ani în parohiile Richiş şi Pelişor. In aceşti ani, prin osîrdia lui ,s-au înălţat două biserici, dintre care cea din Pelişor este ca o catedrală. Aceeaşi rîvnă a avut-o şi la zidirea „Bisericii cei duhovniceşti", la zidirea sufletelor credincioşilor.

De aceea l-au însoţit pe drumul cel din urmă un sobor de preoţi, în frunte cu P. C. prot. V. Zare, şi iubiţii lui credincioşi. Au predicat: Prot. Zare, Pr. Eftimie, Pr. Evanghelic, Pr. Floca, Pr. Tîrziu, arătînd vredniciile celui adormit şi aducînd cuvînt de mîngăiere preotesei-văduve, celor trei copii şi celor patru fraţi şi celorlalte neamuri. Amintirea acestui vrednic slujitor al altarului va rămîne multă vreme în inima păstoriţilor.

Doamne, odihneşte cu dreptii pe Ilarion preotul!

Pr. A. E.

Chemare

Soarele se înalţă, cu razele îşi trimite lumina şi căldura. Credincioşii lucrează la cîmp. Din depărtare dinspre sat pare că se aude un sunet duios: e sunetul din turlă, e sunetul de clopot, care anunţă că cu vecernia de astă seară începe slujba sfintei duminici. Atunci toţi credincioşii pare că uită de toate şi-n suflet primesc acea lumină care străbate pînă-n veşnicie: e Lumina care din cer s-a pogorît şi împreună cu oamenii a vieţuit şi lumii lumină şi pace a lăsat.

Duminică dimineaţa clopotul te cheamă iarăşi la sf. Liturghie: vino, frate, aci de grabă, căci aici e casa sfîntă, aici e pacea sfîntă, aici primeşti viaţa, viaţa împăcată. Cu Iisus cel dulce, care pe sfînta cruce mînile a întins, piroane a primit, cununa pe cap, palme peste obraz. De aceea noi, cînd clopotul ne cheamă, datori sîntem lumina a aprinde şi faptele rele a plînge. Poate fii zi cu soare şi căldură, sau cu vînt şi frig, cu ploaie; sunetul de clopot alungă tot din cale şi sufletul smerit simte că-i sărbătoare. Sfînta Cruce şi casa Domnului cu sfintele ei slujbe, sufletul alină şi varsă lumină.

Ea te cheamă la pace şi bine, la belşug de pîine şi pace în lume.

GH. ALBU — Gîrbova

† Preoteasa Ana Petri

(Urmare din pag. 3)

calitate adormita în Domnul s-a dovedit o „adevărată mamă preoteasă" prin locurile pe unde soţul ei a fost slujitor al altarului, în satele Noul-Săsesc şi Hoghilag şi de 11 ani în Sibiu.

Preoţii şi credincioşii cari au însoţit sicriul pînă la cimitir, s-au rugat pentru odihna sufletului ei: Odihnească în pace şi veşnică să-i fie amintirea.

I. C.

Almanahuri bisericeşti

Arhiepiscopia Sibiului, Episcopia Clujului şi Episcopia Oradiei au tipărit şi anul acesta — primele două un „Indrumător bisericesc" (224 p.), iar ultima un „Almanah creştin ortodox" (312 p.). Atît îndrumătorul, cît şi Almanahul cuprind: o parte calendaristică şi o parte de învăţătură bisericească pentru credincioşi.

Astfel Indrumătorul de la Sibiu şi Cluj, după ce prezintă despărţirea de I. P. S. Mitropolit Iustin, care a fost ales la Iaşi, şi alegerea noului Mitropolit al Ardealului, I. P. S. Nicolae Colan, — scrie despre: Ştefan cel Mare, pictorul N. Grigorescu, Mănăstirea Sîmbăta, bisericile de lemn, vlădici cărturari, vizitele făcute de reprezentanţi ai Bisericii noastre la Bisericile ortodoxe din Jugoslavia şi Bulgaria. Apoi sînt mai multe articole despre Sfînta Scriptură, despre Hristos — Domnul, despre Sfînta Fecioară, despre Duhul Sfînt, despre Creştinismul şi progresul, Creştinismul şi femeia, iubirea creştină, ş.a.

Almanahul de la Oradea are o parte de introducere, una dogmatică (rai şi iad, înviere, nemurire), una morală (păcate şi virtuţi), una didactică (din viaţa Domnului Hristos şi a Bisericii), una practică (cultul, preoţia, căsătoria ş. a.), o parte istorică (Ştefan cel Mare, Sfinţii romîni, Unificarea bisericească şi alte întîmplări bisericeşti), una socială (lupta pentru pace, prietenia romîno-sovietică), o parte literară (Sf. Ieremia Valahul, Fecioara din Epivat etc.) şi diferite sfaturi şi proverbe.

Amîndouă sînt scrise de oameni pricepuţi. Aşa scriu: I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Valerian al Oradiei, profesori de la Institutul Teologic din Sibiu, vicari şi consilieri, protopopi şi preoţi. Ele oferă o bogată hrană duhovnicească pentru creştinul ortodox, care vrea să-şi cunoască mai bine credinţa. Roada lor este îmbunătăţirea vieţii credincioşilor, ca buni fii ai Bisericii şi vrednici cetăţeni ai statului.

N.

Meditaţie

Sînt de tot singur ... cufundat în lucrarea mea ... puţin abătut ... Dumnezeu mă vede, ştie ce fac....

Azi dimineaţă la cuminecare i-am spus Mîntuitorului că vreau să fiu al lui pentru totdeauna. Cît de binevoitor m-a primit! Şi acum?... Gîndurile cît de departe îmi umblă de El! Cît de departe de El îmi este inima! ... cît de departe! Pentru ce sînt aşa?.

Doamne Iisuse! Tu totdeauna te gîndeşti la mine; iar eu la Tine aşa de puţin!

El îmi luminează inima. Mă pătrunde în întreg sufletul ... îmi cercetează toate gîndurile, îmi cunoaşte fiecare faptă, nici o greşeală nu scapă din atenţiunea Lui... Cîtă ticăloşie trebuie să vadă El în gîndurile şi faptele mele?!

Iisus este totuşi atît de bun, atît de nemărginit de bun! Totdeauna din nou mă cercetează, sperînd că va descoperi în mine un gînd, care să se îndrepte numai către El. Cel puţin un gînd! Iubitul meu Iisus se îndestuleşte cu atît de puţin.

Şi eu la acest atît de puţin cît de mult îl fac să aştepte! Ceasuri întregi ... poate în cursul unei zile întregi!

Durere

Pe Golgota mai sus,
In ceasul de apus,
Stau Crucile de lemn,
Tăcute ca un semn,
Stau singure şi frîng
Tăcerile ce plîng.

La una numai jos,
La Crucea lui Hristos,
Genunchiul îndoind
Piciorul cuprinzînd,
Cu glasul pustiit,
De jale amorţit
Maria suspinînd
Se zbuciumă, plîngînd.

Iar Fiul răstignit
Cu-n dor nemărginit
Din pleoape lăcrimînd
Spre Maică-n jos cătînd,
O-nvăluie aprins
Cu-n dor de necuprins
Şi-n freamătul de chin
O chiamă cu-n suspin:

Măicuţă, Maica mea
Nu te mai întrista
Că a mea răstignire
E a lumii mîntuire
Şi cînd voi învia
Cîntaţi: aleluia!

V. MUREŞAN

Mai bucuros mă gîndesc la lucruri care îmi măgulesc amorul propriu, îmi întunecă gîndirea, îmi turbură inima, îmi nimicesc şi acel puţin simţ al evlaviei, pe care l-am adus cu mine de la cuminecarea de dimineaţa... Mi-ar dărui poate multe mîngăieri, însă fiindcă mă gîndesc la alte lucruri, mă lipseşte de ele...

Este oare cu putinţă să fiu totdeauna atît de risipit?

Sărmana mea inimă, tu eşti de vină! Nu iubeşti destul pe Mîntuitorul!

Ridică-te şi răspunde odată: „iată, Doamne pe Tine te voi iubi pururea cu o iubire nemărginită!"

Pr. N. DEAC

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

1958

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 aprilie 1958 Nr. 13—14

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele şi corespondenţa se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pastorala la Învierea Domnului

† NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Romîne de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al romînilor ortodocşi din Ardeal, Crişana şi Maramureş.

Iubitului cler şi popor: Har, milă şi pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul nostru Iisus Hristos.

„Mărire Ţie, Celui ce ne-ai arătat nouă lumină".

(Din Doxologia mare)

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Toate Duminicile sînt ale Domnului. In toate se desfăşoară la slujba Sfintei Liturghii, în taină, înfricoşatele pătimiri ale Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Duminică de Duminică preotul aduce în Sfîntul Altar jertfa cea nesîngeroasă, ca să se împărtăşească el şi să-şi împărtăşească credincioşii pe care-i păstoreşte, cu scump Trupul şi Sîngele Domnului, „spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci". In toate Sfintele Liturghii preamărim Invierea Domnului.

Ziua Sfintelor Paşti este, însă, dragii mei, ziua Invierii Domnului în chip deosebit. Ea este mai plină de lumină, de strălucire dumnezeiască decît orice Duminică fiindcă o prăznuim după o pregătire anumită, potrivit înţeleptelor rînduieli ale Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Răsăritene: Cu post, cu sfinte slujbe, cu mărturisirea păcatelor sub patrafir preoţesc. Şi aşa, curăţiţi de orice prihană, gustăm din „pîinea cea cerească şi paharul vieţii".

La Sfînta Liturghie de obşte vedem numai cu duhul suferinţele şi jertfa pe care o aduce Mîntuitorul pentru iertarea păcatelor noastre. In vremea Sfîntului şi marelui Post al Paştilor — şi mai ales în Săptămîna Preacuratelor Patimi — vedem oarecum şi cu ochii noştri cei trupeşti pătimirile Domnului, îngroparea Lui şi slăvita Lui înviere cea de-a treia zi, din cetaniile ce se fac la sfînta biserică. De aceea, nu-i de mirare că pe cît de adîncă este jalea inimilor noastre în Săptămîna Sfintelor şi mîntuitoarelor Patimi, pe atît de mare ne este bucuria Invierii în zilele de Paşti.

Insufleţiţi de negrăita bucurie cu care prăznuim Paştile, nu ne mai săturăm cîntînd toţi, într-un glas şi într-o simţire, cîntarea creştineştii noastre biruinţe asupra morţii: *„Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcînd şi celor din mormînturi viaţă dăruindu-le".*

E lumină şi căldură în sfintele noastre biserici; e lumină şi căldură ca niciodată în inimile creştineşti; niciodată nu se îmbrăţişează mai frăţeşte credincioşii ca la Paşti; în nici o altă zi de praznic nu îndreaptă ei către Dumnezeu rugă de preamărire şi de mulţumire mai caldă şi mai plină de iubire ca atunci cînd ascultă cu toată virtutea sufletului lor îndemnul troparului:[1] „Să se veselească cele cereşti şi să se bucure cele pămînteşti, că a făcut biruinţă cu braţul Său Domnul, călcat-a cu moartea pe moarte, începător vieţii morţilor, s-a făcut, din pîntecele iadului ne-a mîntuit pe noi, şi a dat lumii mare milă".

Gustînd cu îndestulare din dulceaţa viersurilor închinate Invierii Domnului şi învăluiţi fiind de lumina care ţîşneşte din mormîntul aflat a treia zi deşert, parcă niciodată nu simţim atît de viu ca la Paşti adevărul ce-l cuprinde cîntarea: „In Biserica măririi Tale stînd, în cer ni se pare că sîntem..."[2]

Dar, iubiţii mei fii sufleteşti, lumina şi căldura care ne covîrşesc şi ne întăresc sufletele ori de cîte ori prăznuim Paştile nu rămîn în sfintele noastre locaşuri de închinare. La sfîrşitul slujbei, cînd purcedem către casă, le ducem în inimi, ca pe un odor scump, aşa cum ducem lumînarea cu care am ocolit sfînta biserică în noaptea de Paşti. Ba, mai mult! De la Paşti şi pînă la Ispas, vestea cea bună a învierii răsună în bineţele romîneşti: „Hristos a înviat". Ne facem în felul acesta — poate, unii din noi fără să ne dăm seama — apostoli ai Domnului, vestindu-i biruinţa asupra morţii, la toată făptura, cu bucuria cu care cei dintîi creştini au vestit învierea fraţilor lor întru credinţă.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Cel dintîi vestitor al învierii a fost îngerul Domnului: „Nu este aci, căci s-a sculat, precum a zis";[3] — aşa a mîngăiat el pe mironosiţele femei care foarte de dimineaţă au alergat la mormînt, ca să ungă trupul Domnului cu miruri, după datina vremii. Indată după aceea au alergat la mormînt Sfinţii Apostoli Petru şi Ioan, încredinţîndu-se de mărita înviere. Şi apoi, după ei, ceilalţi ucenici, cînd toţi laolaltă, cînd parte din ei, s-au întîlnit cu Domnul înviat, în felurite locuri ale Ţării Sfinte, de la Ierusalim şi pînă-n îndepărtata Galileie.

Bucuria învierii a fost mare, pentru toţi cei ce au gustat-o, fiindcă din caleafară a fost minunea învierii. De aceea au şi vestit-o femeile mironosiţe Apostolilor — şi aceştia, fraţilor lor — mai întîi în şoaptă, apoi tot mai pe faţă, pînă cînd, după Pogorîrea Sfîntului Duh, au ajuns s-o vestească „de pe acoperişurile caselor", spunînd celor ce-i înfruntau şi li se împotriveau: „nu putem să nu grăim cele ce am văzut şi am auzit".[4] Şi aşa, cu îndrăzneala duhovnicească pe care le-a dat-o Duhul Sfînt, au vestit pretutindeni învierea Domnului, după cuvintele Mîntuitorului: „Ci cînd va veni Duhul Sfînt peste voi, veţi lua putere şi-mi veţi fi mie martori ... pînă la marginile pămîntului".[5]

Vestea aceasta, dragii mei, a pătruns şi pînă la strămoşii noştri — Dumnezeu să-i hodinească şi să-i învieze în ziua cea de apoi! — iar de la ei a ajuns pînă la noi. Şi noi n-am schimbat nimic din moştenirea lor, din credinţa lor dreptmăritoare, cu care ne mîngăiem, ne luminăm şi ne întărim în toate zilele vieţii noastre.

Dar biruinţa Domnului asupra morţii şi asupra puterilor ei n-au vestit-o numai Sfinţii Apostoli şi ceilalţi prieteni ai Mîntuitorului, ci şi potrivnicii Lui de-atunci, cărturarii şi fariseii şi bătrînii poporului iudeu. Aceştia, cînd au aflat de la ostaşii rînduiţi să străjuiască mormîntul că

(Continuare în pag. 2)

[1] Troparul glasului al treilea.
[2] Troparul Utreniei în Postul Paştilor.
[3] Matei 28, 6.
[4] Faptele Apostolilor 4, 20.
[5] Faptele Apostolilor 1, 8.

Pastorala la Invierea Domnului

(Urmare din pag. 1)

Hristos a înviat, au ţinut sfat şi dîndu-le bani neaşteptaţilor vestitori ai minunii celei mari, i-au îndemnat să spună lumii că ucenicii lui Iisus venind în puterea nopţii i-au furat trupul. Această mincinoasă punere la cale, întăreşte adevărul Evangheliei că Domnul a înviat cu adevărat.

Dar, dragii mei, martori ai Invierii n-au fost numai oamenii, ci şi unele lucruri neînsufleţite: Mormîntul gol, giulgiurile şi piatra răsturnată la gura gropii.

Mormîntul aflat a treia zi deşert adevereşte învierea Domnului şi-şi bate joc de neputincioasa răutate a celor fără de lege care au vrut să îngroape în pămînt pe Dătătorul de viaţă. „In mormînt, viaţă, pus ai fost, Hristoase, şi cu moartea Ta pe moarte o ai pierdut şi viaţă lumii Tu ai izvorît", cum cîntăm la Prohodul Domnului. Cine a mai pomenit mormînt gol după trei zile de la îngropare? Iar Apostolii, înspăimîntaţi şi risipiţi în toate părţile, chiar de erau mai plini de curaj, ce puteau face cu un mort, ca să-l fure? Şi cum l-ar fi putut fura, din mormîntul străjuit de ostaşii romani, cu care nu se putea glumi?

Giulgiurile: Sfinte făşii de pînză fără de glas, cît de grăitoare rămîn ele pînă la sfîrşitul veacurilor, adeverind învierea Domnului!

Iar piatra de la gura mormîntului în care a zăcut Domnul, cu grijă pecetluită de iudei fiind, a ajuns să grăiască, aşa cum proorocise Mîntuitorul, cînd a zis despre Sfinţii Săi Ucenici şi Apostoli: „De vor tăcea aceştia, pietrele vor striga",[6] vestind slăvita Sa înviere.

Adevărat că pe piatra răsturnată de pe mormînt nu era nici o scrisoare despre înviere. In zadar s-ar fi şi pus. Scrisoarea, chiar scobită în piatră, s-ar fi şters cu vremea, fie de picioarele oamenilor neştiutori, fie de buzele credincioşilor. Vestirea îngerului, însă, care s-a întipărit adînc în inimile mironosiţelor femei — şi, de la ele mai departe, pînă la noi, cei de azi — nu se mai şterge niciodată, niciodată.

Iubiţi credincioşi,

Cu cîteva zile înainte de Sfintele şi mîntuitoarele Sale Patimi, Domnul a intrat pentru cea din urmă oară în Ierusalim, „Cetatea Păcii", — căci aşa se tîlcuieşte pe limba noastră numele ei. Domnul a intrat în Ierusalim ca Impăratul Păcii, nu ca orice alt împărat. Ceilalţi împăraţi ai vremilor de demult intrau în cetăţi de obicei călări pe cai focoşi şi cu alai de oştire. Impăratul Păcii intra în Ierusalim nu ca să-i cucerească zidurile pe sprînceana cărora a plîns de durerea neamumului Său, ci dornic să cîştige inimile fraţilor Săi după trup, ca să le împace cu Tatăl cel din ceruri şi spre a le înfrăţi cu toate celelalte seminţii ale pămîntului.

Astăzi, toate cetăţile lumii, toate Ierusalimurile îl aşteaptă cu nădejde pe Impăratul Păcii să binecuvinteze dorurile lor şi cu dumnezeiasca Lui putere să plinească proorocia Isaiei, ca oamenii să facă din suliţi fiare de plug şi din săbii seceri. Iar noi, dreptcredincioşii, îl vom întîmpina cu strigarea: „Cela ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat înviind din morţi, împacă viaţa noastră, Doamne, ca un Atotputernic".[7] Vino, Doamne Iisuse Hristoase, că noi, credincioşii, îţi vom aşterne în cale veştmintele simţămintelor noastre curate şi îţi vom flutura înainte stîlpările preamăririi! Vino şi potoleşte vrajba dintre oameni. Fă să amuţească graiurile prevestitoare de înverşunare, de năcaz şi de moarte! Fă să se întindă peste Patria noastră iubită şi peste toată lumea bucuria vieţii, spre îndestularea şi mulţumirea sufletească a tuturor oamenilor!

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Bucuria Paştilor, chiar aşa mare cum e şi chiar aşa de mult cît ţine ea, nu e roditoare după voia lui Dumnezeu decît dacă trezeşte în noi vrerea şi ne aprinde de rîvna de-a ne trăi viaţa după învăţătura Evangheliei. „Cel ce vrea să vină după mine — zice Domnul — să se lapede de sine... şi să urmeze mie".[8]

A urma Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos însemnează a iubi pe semenii noştri chiar şi peste fire. O astfel de dragoste ne-a arătat nouă Dumnezeu, „prin aceea, că Hristos a murit pentru noi cînd eram încă păcătoşi".[9]

Oricît de ciudat ni se pare acest lucru, bună încredinţare avem că numai aşa se pot lecui înverşunările dintre oameni. Altfel, a încercat lumea destul să se fericească. Vedem însă că fără iubire de Dumnezeu, fără iubirea de aproapele şi fără jertfă pentru el, nu se poate ajunge la învierea dorită şi la bucuriile ei, după cuvîntul Evangheliei: „Grăutele de grîu, de nu va muri, el singur rămîne, iar de va muri, multă roadă aduce".[10]

Oricît de potrivnic porniru noastre firesti ne-ar fi acest adevăr al Evangheliei, el este adevărat, fiindcă ne vine de la Dumnezeu, — şi la una ca aceasta ne îndeamnă şi Catavasia: „Ziua Invierii, popoare, să ne luminăm şi să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi şi să iertăm toate pentru Inviere".

Eu, dragilor mei, sînt încredinţat că veţi plini cu osîrdie chemarea slăvitului praznic al Invierii Domnului şi astfel veţi dobîndi toate darurile lui cele îmbelşugate.

Impărtăşindu-vă părinteşti binecuvîntări şi caldele mele doriri de bine, vă întîmpin cu strămoşeştile noastre bineţe de Paşti:

HRISTOS A INVIAT!

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu-Tatăl şi împărtăşirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toţi.

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE
arhiepiscop şi mitropolit

Dată în reşedinţa Noastră mitropolitană din Sibiu, la praznicul Invierii Domnului din anul 1958.

[6] Luca 19, 40.

[7] Din stihirile Invierii, de la glasul 1.

[8] Matei 16, 24.

[9] Romani 5, 8.

[10] Ioan 12, 24.

Pentru pace

Inainte de a merge spre patimă, Mîntuitorul a zis ucenicilor Săi: „Pacea mea dau vouă" — „să nu se tulbure inimile voastre". Iar după ce a înviat, cînd s-a arătat aceloraşi ucenici, care erau înfricoşaţi, le-a zis: „Pace vouă" Şi s-au bucurat ucenicii, văzînd pe Domnul înviat şi pacea s-a sălăşluit în inimile lor.

Dar Mîntuitorul a dăruit pacea ucenicilor Săi, pentru ca aceştia s-o dăruiască şi ei tuturor. El a fericit pe „făcătorii de pace". El le-a spus ucenicilor că atunci cînd intră la cineva, să zică: „pace casei acesteia". El i-a trimis în lume ca să vestească pacea şi să se străduiască pentru ca pacea să se sălăşluiască în suflete, între oameni şi între popoare.

Praznicul Invierii Domnului este nu numai praznic al vieţii, ci şi al păcii revărsate în inimi şi propovăduite tuturor. Căci prin cruce — zice Sf. Ap. Pavel — s-a surpat zidul vrajbei dintre popoare şi s-a vestit pace pentru toţi, pentru cei de aproape şi pentru cei de departe. Crucea e împăcarea noastră cu Dumnezeu şi împăcarea dintre oameni, dintre popoare. Invierea e semnul că de acum trăim sub lumina păcii, că împărăţia păcii a început şi ea va merge din biruinţă în biruinţă.

De fapt ucenicii Domnului au fost vestitori ai păcii. Despre ei se pot spune cuvintele prorocului Naum: „Fericite sînt picioarele celor ce vestesc pacea!".

Pe urmele ucenicilor, Sfinţii Părinţi au stat în slujba păcii. Biserica a sădit în inimi dorinţa după pace. E drept: au fost şi războaie multe, dar din suflete nu s-a mai stins setea după pace. Pacea a devenit un ideal, pe care îl doreau popoarele.

Astăzi pacea nu este numai o dorinţă: uriaşe mase de oameni din toată lumea luptă împotriva războiului şi pentru biruinţa păcii.

Ce vom face noi, ucenicii lui Hristos? — Vom sălăşlui mai adînc în suflet cuvîntul Domnului înviat: „Pace vouă". Ne vom bucura de pacea, care se revarsă din Invierea Domnului. Vom căuta să înlăturăm vrajba dintre noi şi să semănăm pacea pretutindeni. Vom munci pentru o viaţă mai bună în zile de pace, alături de oamenii muncii din ţara noastră. Vom lupta pentru pacea a toată lumea, împreună cu toţi luptătorii pentru pace de pe pămînt. Este o mare bucurie pentru un creştin să poată lupta în marea armată a păcii, care dărîmă cetăţile războiului şi sădeşte grădinile înflorite ale păcii. Este o mare cinste să fii alături de luptătorii păcii, să aduci partea ta de muncă şi luptă pentru ca pacea să fie atotstăpînitoare în lume.

Domnul cel înviat ne întîmpină şi pe noi cu cuvintele: „pace vouă!" Pacea Lui să ne stăpînească sufletul, ca să fim semănători ai păcii şi vestitori ai buneiînvoiri între popoare!

Praznic

In liniştea ce cheamă tradiţiile străbune,
Bătrîna toacă bate, vestind la rugăciune
Şi-n uliţele albe de colbul ridicat,
Creştinii se îndreaptă cu pasul aşezat.

Biserica gătită în strai de sărbătoare
E plină de lumine, ce ard tremurătoare;
Podoabă peste chipul cununilor de foc;
Ştergare în alesuri şi flori de busuioc.

Bărbaţii-n haine albe, femeile-n cătrinţă
Smeriţi, îşi frîng genunchii cu inima-n credinţă
Şi-n ora asta sfîntă de Paşte creştinesc,
Chiar îngerii coboară, ei înşişi de slujesc.

V. MUREŞAN

Invierea Domnului

Sf. Apostol şi Evanghelist Matei (28, 1—8) ne spune că pe vremea cînd se lumina de ziuă, adică în zorii zilei de duminică, au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie la mormînt. Pe mormînt ştim că era pusă o piatră mare şi piatra era pecetluită. Dar lîngă mormînt erau străjeri, care stăteau de pază, ca nu cumva să vie ucenicii Domnului şi să-l fure noaptea (Matei 27, 63—66). Cele două Marii ştiau lucrul acesta. Ele voiau numai „să vadă mormîntul", în care zăcea mort Cel pe care îl iubeau mai mult decît orice.

Cînd ele s-au apropiat de mormînt, iată s-a făcut cutremur mare, că un înger s-a coborît din cer, a prăvălit piatra şi a stat deasupra ei. Din pricina cutremurului şi a strălucirii îngerului („ca fulgerul") străjerii s-au umplut de frică, făcîndu-se „ca morţi". Femeile s-au spăimîntat. Ingerul însă a zis femeilor: „Nu vă temeţi. Ştiu că pe Iisus cel răstignit căutaţi. Nu este aici. S-a sculat, precum a zis. Veniţi de vedeţi locul unde fusese pus Domnul. Şi degrab mergînd spuneţi ucenicilor Lui că s-a sculat din morţi..."

Citind aceste cuvinte, ne întrebăm: cînd s-a sculat din morţi, cînd a înviat Domnul? — Dacă ne-am lua după unele picturi, am zice: Domnul a ieşit din mormînt după ce îngerul a prăvălit piatra. Aşa ne arată acele picturi învierea: îngerul stă pe piatra ridicată şi Mîntuitorul iese ca un biruitor din mormînt, iar străjerii sînt speriaţi. Dacă cumpănim cele scrise de Sf. Evanghelist Matei, atunci lucrurile s-au întîmplat altfel. După ce îngerul a ridicat piatra nu ni se spune că a ieşit Mîntuitorul din mormînt, aşa cum este pus în picturile acelea. Ingerul dimpotrivă le spune femeilor că Mîntuitorul nu este în mormînt, ci s-a sculat. Cînd s-a sculat? — Desigur înainte de venirea îngerului, care a ridicat piatra, că atunci cînd îngerul a ridicat piatra Mîntuitorul nu mai era în mormînt. Acesta e înţelesul limpede al cuvintelor îngerului. Femeile n-au văzut pe Mîntuitorul atunci, ci au văzut numai pe înger, piatra şi mormîntul gol. Mîntuitorul a înviat, a ieşit din mormînt, cînd piatra era încă pe mormînt. Cînd a ridicat îngerul piatra de pe mormînt, mormîntul era gol.

Aşa şi spun cîntările bisericeşti, că Mîntuitorul a înviat „piatra fiind pecetluită". (Troparul învierii glas. I). Mîntuitorul a înviat fără a ridica piatra şi fără a strica peceţile şi fără ştirea străjerilor. Aşa cum după aceea Domnul cel înviaţ a intrat la Sf. Apostoli uşile fiind încuiate, aşa acum a ieşit din mormînt piatra fiind pe mormînt.

Va întreba cineva: cum se poate aceasta? Doar şi Lazăr a înviat, dar dupăce s-a ridicat piatra de pe mormîntul lui? — Răspundem: învierea lui Lazăr nu e tot una cu învierea Domnului. Lazăr s-a întors la viaţa trupească de mai înainte. „Invierea" lui Lazăr e întoarcere din moarte trupească la viaţă trupească. Lazăr a mai trăit după aceea mai mulţi ani şi a murit. El şi după „înviere" a fost într-un trup muritor. De aceea a fost nevoie să se ridice piatra de pe mormînt şi apoi puterea lui Dumnezeu să-l întoarcă din moarte la viaţă (In. 11, 39—45). Mîntuitorul, prin înviere, nu s-a întors la viaţa trupească obişnuită, la viaţa cea muritoare, ci trupul lui s-a schimbat în trup duhovnicesc, în trup nemuritor, trup nestricăcios. (I. Cor. 15, 40—54). De aceea Domnul nu mai are nevoie să se ridice piatra de pe mormînt: El iese din mormînt fără a mişca piatra şi intră în cameră fără a descuia uşile. De aceea Domnul cel înviat nu poate fi văzut cu ochii cei pămînteşti: El se face văzut, se arată cînd vrea şi cui vrea, cît timp vrea, ca apoi să se facă iar nevăzut. (Mt. 28, 9, 16; Mc. 16, 9—14; Lc. 24, 15—49; In 20, 14—28; 21, 1—22; I Cor. 15, 5—8). Iar după înălţarea la Cer rămîne nevăzut pînă la sfîrşitul veacurilor, cînd se va arăta tuturor întru mărire.

Invierea Domnului este înălţarea trupului de la starea de muritor la starea de nemuritor. Aşa vom învia şi noi la sfîrşitul veacurilor, nu ca Lazăr, ci ca Mîntuitorul, şi vom fi nemuritori, vom trăi în veşnicie.

De ce, atunci pictura aceea ne arată învierea altfel, ca şi cînd Mîntuitorul a înviat după ce s-a ridicat piatra? — Pentrucă pictorul n-a citit cu băgare de seamă cele scrise în Sf. Evanghelii şi a socotit că aşa se arată mai bine biruinţa lui Iisus Hristos. Acest fel de pictură a apărut întîi în Apus, la romano-catolici. De acolo a venit şi la noi în Ardeal şi o găsim în multe biserici ortodoxe din Ardeal.

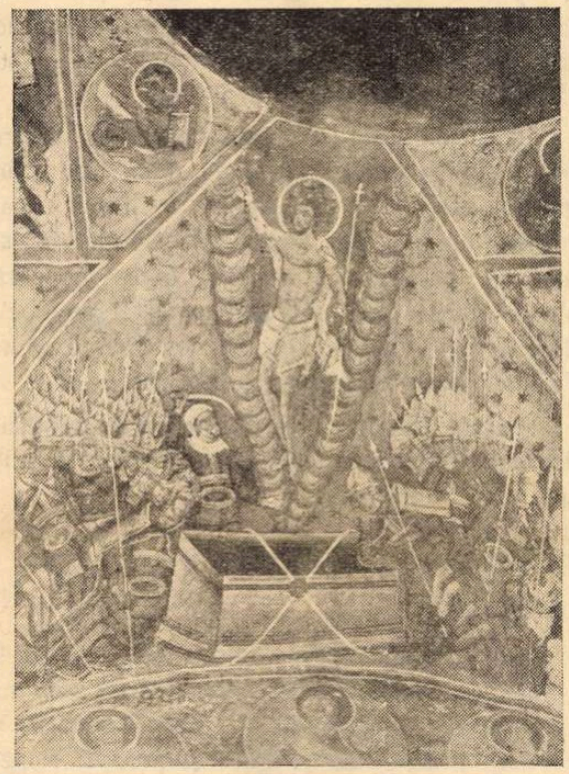

In Biserica Răsăritului însă nu aşa se pictează învierea, ci altfel. De obicei învierea e pictată aşa: Mîntuitorul stă cu picioarele pe porţile iadului care sînt sdrobite, şi cu mîinile întinse spre Adam şi Eva şi ceilalţi drepţi ai Vechiului Testament, pe care îi slobozeşte din iad. In felul acesta se arată că prin înviere iadul s-a sdrobit şi viaţa a biruit. Un alt fel de a picta învierea e acesta: mormîntul e cu piatra şi peceţile pe el; iar deasupra mormîntului (deasupra pietrei la o mică înălţime) este Domnul înviat. Aceasta e pictura, care arată învierea aşa cum a fost şi cum ne spun Sfintele Evanghelii. Aşa se picta învierea şi la noi, în Ardeal, cu 2—300 ani în urmă. Aşa o putem vedea pictată şi azi la paraclisul „Buneivestiri" care e în stînga bisericii Sf. Nicolae din Schei (Or. Stalin). Pictura aceasta e din anii 1733—34. Abia, de vreo 100 ani încoace, învierea aceasta a fost înlocuită cu învierea catolică, venită din Apus. Aceasta e o greşală, pe care pictorii bisericeşti nu trebuie s-o mai facă. Invierea trebuie pictată sau cu sdrobirea porţilor iadului sau — şi mai bine — aşa cum s-a întîmplat, cum o găsim la Sf. Nicolae din Schei şi la alte biserici ortodoxe din ţara noastră.

Acesta este adevărul despre învierea Domnului: El a înviat piatra fiind pe mormînt şi peceţile nestricate, — adică înainte de venirea femeilor şi înainte de coborîrea îngerului, care a ridicat piatra de pe mormînt.

Invierea Lui este începătura învierii noastre. Preamărind învierea Domnului să ne înnoim viaţa, ca şi noi să ajungem la învierea întru mărire şi să petrecem pururea cu Domnul cel înviat.

Ieromonah Nicolae

Cuvînt cu folos

Intre mădularele omului limba stă la loc de frunte.

De ce? Pentru că limba omenească are rolul de a ajuta oamenilor să comunice întreolaltă, să-şi spună gîndurile lor bune, părerile lor, pentru a se învăţa unii pe alţii, pentru a-şi da sfaturi sănătoase unii altora, dar şi pentru a aduce imne de laudă lui Dumnezeu.

Că acesta este rostul limbii şi nu altul, ne arată Mîntuitorul Iisus Hristos, cînd zice, că: „Pentru tot cuvîntul deşert pe care îl vor rosti oamenii vor da seama în ziua judecăţii" (Matei 12, 36). Cuvintele de prisos deci, care nu spun nimic, vorbăria goală, nu o încuviinţează Domnul nostru Iisus Hristos. Ne vorbeşte de aceasta şi sf. ap. Pavel cînd zice: „Fraţii mei, cîte sînt adevărate, cîte sînt cinstite, cîte sînt drepte, cîte sînt curate, cîte sînt iubite, cîte sînt de bună laudă acestea să grăiţi (gîndiţi)" (Filipeni 4, 8).

Iată dar ce program măreţ are de îndeplinit limba noastră. Dar vai, adesea noi facem chiar dimpotrivă. Cineva spunea pe bună dreptate că omul are două urechi ca să audă de două ori, doi ochi ca să vadă de două ori şi o singură gură ca să vorbească odată, ba nici odată, ci pe jumătate, pentrucă gura este folosită şi la mîncare. Iar noi am astupat pe cît am putut urechile, am închis ochii, dar în schimb am deschis gura mare de tot, lăsînd-o să vorbească gîndite şi negîndite, numai ce-ar trebui nu.

Şi atunci nu fără temei spune sf. Iacob în scrisoarea sa: „Limba este mădular mic dar cu mari lucruri se laudă. Iată, puţin foc şi cît codru poate aprinde. Limba încă este un foc, o lume a nedreptăţii... plină de otravă, aducătoare de moarte. Cu ea binecuvîntăm pe Dumnezeu şi Tatăl şi cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeaşi gură iese binecuvîntarea şi blestemul. Nu trebuie fraţii mei să fie aşa. Curge oare din vîna aceluiaşi izvor apa dulce şi apa amară?" (Iacob 3, 5—11). Este de prisos să mai spunem că o vorbă necugetată, aruncată aşa într-o doară, este dusă de vînt şi încinge adesea un sat întreg. Şi o pădure odată aprinsă este greu de stins.

Dacă sîntem creştini se cuvine ca cuvîntul nostru să fie „totdeauna plăcut, dres cu sare" (Coloseni 4, 6), adică cu gust. O mîncare, de pildă, dacă nu are sare este fără gust şi nu este înghiţită decît de cel ce vrea cu ori ce preţ să-şi umple pîntecul cu ceva. Cuvintele noastre să nu fie aşa, ci să fie drese cu sare, să fie plăcute la gust, adică să spună ceva bun şi de folos aproapelui nostru, altfel sînt searbede şi deşarte.

Trebuie să mai ştim apoi că cuvîntul nostru vădeşte şi cele dinlăuntru ale noastre" căci din prisosinţa inimii grăieşte gura", zice Domnul. „Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune, iar omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele" (Luca 6, 45). Acest adevăr l-au observat şi oamenii. Iată ce spun versurile următoare:

Din miros cunoşti o floare
Păsărica după cînt,
Aurul după culoare
Şi pe om după cuvînt.

Deci:
Ce spui, adevărat să fie,
De-ntrebi, cuminte să o faci,
Cum spui, ca ziua clar să fie,
Altfel mai bine-ar fi să taci.

(Continuare în pag 4)

† Protopopul stavrofor Emilian Cioran

In ziua de 17 decembrie 1957, prot. st. Emilian Cioran a trecut la cele veşnice. Fostul paroh al Răşinarilor, protopop al Sibiului şi în urmă consilier la Mitropolia Ardealului, era o figură binecunoscută între credincioşii din jurul Sibiului şi preoţii din Mitropolia Ardealului, pentru caracterul său hotărît, deschis şi religios-moral şi pentru bogata lui activitate. Pentru aceste însuşiri, deşi a murit la vîrsta de 73 ani împliniţi, ştirea despre încetarea lui din viaţă a produs simţăminte de regret în sufletul celor ce l-au cunoscut şi apreciat.

Prohodirea lui s-a făcut Joi, 19 decembrie 1957, în Catedrala din Sibiu, de către Prea Sfinţitul arhiereu Teodor, înconjurat de un sobor de preoţi, în prezenţa membrilor familiei lui şi a unui public numeros. Răspunsurile funebre le-a dat corul studenţilor teologi, sub conducerea profesorului şi compozitorului Gheorghe Şoima. A fost înmormîntat la Răşinari.

Au ţinut cuvîntări P. Sfinţitul Arhiereu Teodor, profesorul Dr. Spiridon Cîndea, preotul Dumitru Hămbăşan din Sadu, iar la mormîntul din Răşinari preotul Ioan Brote de acolo. In ele au fost scoase în lumină: caracterul de adevărat preot şi om de omenie al defunctului şi activitatea lui multilaterală, pe care a dezvoltat-o treptat, în Răşinari, la Catedrala din Sibiu, la protopopiatul Sibiului, la Reuniunea meseriaşilor din Sibiu, la Mitropolia Ardealului, la Asociaţia Clerului din Arhiepiscopia noastră şi la alte multe societăţi şi instituţii culturale, din care a făcut parte.

Adormitul în Domnul a văzut lumina zilei în comuna Răşinari (Raionul Sibiu) la 30 octombrie 1884 din părinţii ţărani: Şerban Cioran şi Stana născută Dancăşiu. Şcoala primară a făcut-o în comuna sa natală, iar studiile secundare la liceul din Sibiu, unde în anul 1903 şi-a luat bacalaureatul. Din 1903 pînă în 1906 a urmat cursurile la Institutul Teologic din Sibiu, iar la 6 august 1906 a fost ales preot în Răşinari, la parohia devenită vacantă după moartea preotului Iosif Goga. După căsătoria sa cu Elvira, fiica notarului Gheorghe Comanici din Veneţia de Jos (raion Făgăraş), a fost hirotonit întru preot la data de 20 noembrie 1906 şi în ziua de 21 noembrie a fost instalat în parohie, de unde după o activitate apreciabilă în anul 1924, a ajuns paroh al bisericii Catedrale din Sibiu şi protopop al protopopiatului Sibiu. Intre anii 1930—1947 a fost preşedintele Asociaţiei Clerului din Arhiepiscopia Sibiului, în care timp s-a ridicat căminul preoţesc de la Băile Bazna (raionul Mediaş). In anul 1938 a fost ales consilier la Mitropolia Ardealului şi secretar al „Fundaţiunii Gojdu". Aci a activat pînă la anul 1947, cînd s-a pensionat după un serviciu neîntrerupt de 41 ani —în slujba Bisericii.

Protopopul stavrofor Emilian Cioran a fost şi om de cultură şi harnic cercetător al trecutului Bisericii noastre. A scris şi a colaborat la Telegraful Romîn, Revista teologică şi Foaia noastră din Sibiu; a lucrat istoricul bisericii vechi şi noi din Răşinari, o monografie istorică a familiei Barcianu de acolo, cu şapte generaţii de preoţi şi a scris Experienţe pastorale şi Amintiri, rămase toate aceste lucrări în manuscris.

Dumnezeu să-i aşeze sufletul în corturile drepţilor, să-l odihnească în sînurile lui Avram şi cu drepţii să-l numere.

A. GILEA

Din viaţa parohiilor

Protopopiatul Topliţa, cel mai îndepărtat de Centrul Arhiepiscopiei noastre cu toate că are parohii mai puţine, poate fi totuşi considerat ca unul din protopopiatele fruntaşe.

Iată cîteva din realizările acestui protopopiat în cursul anului trecut:

CASA PAROHIALA NOUA DIN FILEA

1. Parohia Filea a avut plăcutul şi creştinescul prilej de a-şi avea terminată casa parohială, ridicată din munca şi contribuţia credincioşilor.

S-a oficiat Sf. Liturghie şi Vecernia la care au luat parte P.C. Prot. Chichernea Grigore, şi preoţii: Ioan Crăciun — Bistra-Mureş, Oprea Arghir — Pietriş şi preotul din loc Grosu Cornel.

In sf. biserică după Sf. Liturghie părintele protopop a rostit o predică, în care după ce a lăudat fapta vrednică a credincioşilor, le arată că fapta lor este un act de consideraţie faţă de păstorul lor sufletesc şi o dovadă a credinţei lor, căci s-au îngrijit de un adăpost, unde să se statornicească preotul lor şi copiii săi.

In curtea casei parohiale s-a oficiat sfinţirea apei şi sfinţirea casei parohiale, după care a luat cuvîntul preotul Oprea Arghir — Pietriş, care în cîteva cuvinte, arată că Biserica Ortodoxă s-a bazat în toate actele sale, în toate realizările sale pe inima cea bună şi darnică a credincioşilor. Actul de astăzi vine să dovedească că aci în Filea turma cunoaşte pe păstorul său.

Preotul Grosu Cornel mulţumeşte credincioşilor săi pentru munca şi jertfa depusă la edificarea casei parohiale.

PRAZNUIREA DIN PAROHIA REVENITA MAIOREŞTI

Pentru intensificarea vieţii religios-morale şi consolidarea revenirii, a avut loc un cerc misionar preoţesc în Maioreşti, participînd: P. C. Protopop Chichernea Grigore şi preoţii: Popescu Ioan — Dumbrava, Socaciu Aurel — Ruşii-Munţi, Sămărghiţan Emil — Rîpa de Jos, Oprea Arghir — Pietriş, Crăciun Ioan — Bistra Mureş şi preotul local Mihailas Ioan.

S-a slujit în sobor Sf. Liturghie, la care au luat parte mulţi credincioşi. Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul bisericesc din localitate.

In cadrul Sf. Liturghii a rostit predica C. preot Sămărghiţan Emil, mînecînd de la pericopa zilei: „Ieşit-a sămănătorul să semene sămînţa sa"....

La sfîrşitul Sf. Liturghii părintele protopop arată în cuvîntarea sa, că credinţa numai atunci va fi vie şi statornică, dacă va fi împreunată cu fapte, căci credinţa fără fapte este moartă.

Se binecuvintează o evanghelie foarte frumoasă, legată în metal, şi o cruce din material masiv pentru Sf. Prestol, ambele în valoare de lei 1600, donate de credincioasa Tancău Gaftea, precum şi un rînd de vestminte bisericeşti, donate de văduva Maria Moldovan.

Se administrează maslul de obşte pentru cei prezenţi şi bolnavi după care preotul local Mihailas Ioan mulţumeşte fraţilor preoţi, care s-au ostenit pentru vestirea cuvîntului dumnezeesc şi pentru înălţarea sufletească a credincioşilor reveniţi din Maioreşti, care sînt cu totul ataşaţi şi încadraţi în disciplina şi rînduiala Bisericii Ort. Romîne, păstrînd credinţa strămoşească.

SFINŢIREA CLOPOTULUI DIN PAROHIA RUŞII MUNŢI

In parohia Ruşii Munţi a avut loc „Cercul preoţesc" şi cu această ocazie s-a sfinţit clopotul în greutate de 960 kgr. donat de credincioşii: Ciacău Ioan şi soţia sa, Ciacău Iuliana, Dechi Gheorghe şi soţia Nastasia.

La această mare solemnitate au participat următorii preoţi: P. C. Prot. Chichernea Grigore, Mihailas Ioan — Maioreşti, Oprea Arghir — Pietriş, Grosu Cornel — Filea din raionul Topliţa, precum şi preoţii: Ioanichie Groze parohia Sebeş, Pop Vasile — Gledin, Sălăgean Alexandru parohia Idicel-Sat, Maximilian — Aluniş.

S-a oficiat Sf. Liturghie în sobor. La priceasnă preotul Grosu Cornel — Filea a rostit predica, despre spiritul de jertfă, valoarea sufletului şi mîntuirea lui prin fapte bune.

După sfinţirea clopotului, în curtea Bisericii a ţinut o cuvîntare P. C. Protopop şi cuvinte de mulţumire a adus preotul local Socaci Aurel.

REPARAREA BISERICII DIN LUNCA BRADULUI

In parohia Lunca Bradului s-a ţinut „Cercul preoţesc" cu ocazia sfinţirii unei icoane mari, a Sf. Fecioare Maria, donată şi adusă de la Mănăstirea Durău.

Au fost prezenţi: P. C. Prot. Chichernea Grigore şi preoţii Moldovan Teodor — Rastoliţa şi preotul local Bucur Teodor.

S-a săvîrşit Sf. Liturghie în sobor, după care s-a sfinţit icoana.

Predici au fost rostite de părintele protopop şi pr. Moldovan Teodor, cărora în încheiere le mulţumeşte preotul local, precum şi credincioşilor care au donat bani pentru stativul acestei icoane şi repararea Bisericii în exterior, dînd citire listei donatorilor.

Aceste realizări pe teren bisericesc mărturisesc despre rîvna credincioşilor şi preoţilor, călăuziţi de Pr. Protopop, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici şi pentru propăşirea în viaţa duhovnicească.

CORESPONDENT

Cuvînt cu folos

(Urmare din pag. 3)

Limba credinciosului trebuie să fie limba dragostei, care nu ştie să grăiască decît cele ale lui Dumnezeu şi cele ce sînt spre zidirea semenilor noştri.

De aceea, de ni se pare că limba noastră nu-şi împlineşte rostul ei firesc, să zicem rugăciunea aceasta: Pune Doamne strajă gurii mele şi uşă de stăpînire asupra buzelor mele; ajută-mi ca limba mea să o pun numai în slujba Ta, în slujba binelui şi adevărului, să grăiesc numai cele plăcute Ţie şi de un adevărat folos mie şi semenilor mei.

Diacon GH. PAPUC

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 aprilie 1958 Nr. 15—16

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pe calea tratativelor

Mîntuitorul fericește pe făcătorii de pace și îi numește „fii ai lui Dumnezeu“ (Mt. 5, 9). De ce? Pentru că însuși Fiul lui Dumnezeu cel unul născut a venit în lume ca să facă pace între om și Dumnezeu, între om și om, între popoare. El însuși este „făcător de pace“. De aceea tot cel ce este „făcător de pace“ se aseamănă cu Iisus Hristos, este un fiu iubit al Tatălui după asemănarea lui Iisus Hristos. De aceea orice credincios, care se socoate pe sine ucenic al lui Hristos, trebuie să fie „făcător de pace“, să aducă partea lui de muncă și de luptă pentru „pacea a toată lumea“. El trebuie să ajute la lupta pentru pace din vremea lui. Să fie alături de toți oamenii cinstiți, care se unesc în marea mișcare a luptătorilor pentru pace.

Care este astăzi sarcina cea mai de seamă a luptei pentru pace? — Este lupta pentru ca problemele internaționale să nu fie rezolvate prin război, ci pe calea tratativelor între marile puteri ale lumii. E drept: sînt și neînțelegeri în lume, dar e iarăși drept că aceste neînțelegeri pot fi împăcate prin tratative. Cînd doi oameni sînt supărați unul pe altul, nu-i mai creștinesc și mai omenesc ca ei să se întîlnească în duh de pace, să-și spuie unul altuia pricina supărării și să se împace? Cînd între țări sînt pricini de nemulțumire, nu-i mai creștinesc și mai omenesc să nu ajungă la război, ci reprezentanții acestor țări să se întîlnească, să vorbească cu bunăvoință despre problemele comune și să ajungă la o înțelegere? Desigur că așa e bine. Astăzi nimeni nu-și poate lua răspunderea să arunce lumea într-un război atomic, care ar aduce suferință și distrugeri neînchipuite. Cine vrea să provoace un astfel de război acela nu mai poate fi socotit om. Astăzi este o singură cale, care duce la rezolvarea problemelor și la o viață mai bună: calea păcii, calea întăririi păcii prin tratative. De acest lucru își dau seama toți oamenii cu judecată. De aceea în lumea întreagă a crescut valul mișcării, care cere înlăturarea „politicii de pe poziții de forță“ (promovată de S.U.A.) și înlocuirea ei cu tratative între marile puteri. Pe calea tratativelor se poate ajunge la o înțelegere, care să aducă o destindere internațională și să întărească legăturile de prietenie dintre popoare. Pe calea tratativelor se poate înainta pas cu pas spre stabilirea păcii trainice în lume. Pe calea tratativelor se poate ajunge la încetarea experiențelor cu arme atomice, la interzicerea fabricării și folosirii armelor atomice, la dezarmarea treptată și controlată, la dezvoltarea legăturilor comerciale și culturale între popoare, etc. Tratativele sînt nădejdea unui viitor de pace și bună învoire pe pămînt.

Biserica noastră sprijină cererea aceasta a popoarelor ca problemele internaționale să fie rezolvate pe calea tratativelor. Ea împlinește în felul acesta porunca Mîntuitorului de a fi „făcători de pace“ și este alături de poporul nostru și de popoarele lumii, care muncesc și luptă pentru pace și pentru o viață mai bună. Credem că lupta popoarelor va fi încununată de succes: pe calea tratativelor se va făuri pacea omenirii!

Amintiri din prima mea parohie

— Omagiu credincioșilor din Chesler, tractul Mediaș —

La sfîrșitul anului școlar 1925 — un grup de 7—8 absolvenți ai Academiei teologice din Blaj eram hirotoniți și pregătiți pentru a intra în preoție. Pozițiile slabe, — puncte vulnerabile, — din biserica unită: *parohiile mixte mai ales, trebuiau întărite cu preoți dirji de încredere.*

A doua zi după hirotonire sînt chemat în audiență la Mitropolit.

— „Iubite, te-ai gîndit la vreo parohie?“

— .....

— „Cam ce parohie dorești?“

— „Excelența Voastră, nu știu, nu m-am gîndit! Care mi se va conferi“...

—„Bine, bine, Iubite, așa trebuie. Imi place. Uite vrei să mergi la Chesler, e aproape de T. satul tău de naștere. E vacant și acolo avem necazuri. Biserica e foarte slabă și credincioșii amenință cu trecerea la ortodocși. Mergi la Chesler și fă ce poți, oprește trecerile și după ce faci treabă acolo îți dau oricare parohie ți-i alege“.

— „Sărut dreapta Excelența Voastră, mă duc la Chesler să opresc trecerile și să fac ce îmi va ajuta Dumnezeu“.

La 5 iulie după amiazi, sub un soare dogoritor, am sosit în parohie și m-am instalat în casa parohială.

Iată-mă preot în parohia mea, pe .... poziție și gata de luptă. Incordat și nerăbdător să descoper dușmanul și să-i dau prima lovitură. Dar nu vedeam și nu auzeam nici un pericol. Satul pustiu, zile fierbinți de vară, liniște, muncă și pace. A venit apoi duminica. Ziua introducerii mele în parohie. Pipăiam în memorie predica mea grozavă pregătită încă la Blaj și mă înfioram că peste cîteva ore o voi declama în fața enoriașilor uniți. Sună clopotul de la biserica unită cu glas de copil și bat tocile prelung și cu întreruperi. Sînt primul la bisericuța din deal. O înconjor de cîteva ori și-i examinez jalnica înfățișare. Cîteva petice demolate dau vederii pereții de nuele putrede și rari asemeni coastelor unui bătrîn slăbit. Inclinată binișor într-o parte o mențin cîțiva pari solizi de stejar. In antreu de sub turnul cu un clopot cît o căciulă, stau în picioare într-un colț o grămadă de bîte de un metru și jumătate, la un capăt cu cîte un cui, la celălalt capăt late și scobite așa cum e scobit rășchitorul. Ce să fie astea?... Le văzusem și în cele 2—3 zile de cînd sosisem dar nu le prindeam rostul. — „Doamne iartă-mă, dar ce fac oamenii cu bîtele astea?“ și negre bănuieli îmi treceau prin cap. La Blaj se vorbește doar atît de ... războiul confesional ... Sosește repede cantorul Valere și imediat delegatul protopopesc care avea misiunea să mă introducă și începem utrenia, rar și cu tact... La a doua clopotire, prin geamurile, cît palma se văd urcînd spre noi șir lung de credincioși îmbrăcați sărbătorește. Strana se umple de cîntăreți. Lîngă Valere cantorul unit e Nicolae cantorul neunit. Lîngă ei ceilalți cîntăreți de ambele confesiuni și baciu Călugăr, dascălu satului. In strana din stînga, — o simplă laviță de vreo 2 m., erau frații Simina, unul curator al bisericii unite, Ivan, iar celălalt Nicolae, curatorul bisericii neunite și lîngă ei cei trei moșnegi octogenari, paznicii satului în zilele de muncă la hotar. Imediat, la un pas de altar, două șiruri de bătrîni îmbrăcați în „bubană“ de pănură deși căldura se simțea de dimineață, stăteau aliniați și răzimați fiecare cu subsioara în o ... bîtă! ... și totuși cu o ținută cuviincioasă și evlavioasă. La a treia clopotire nu s-a mai putut ieși cu cădelnițatu și cei doi primi curatori cu greu au reușit să scoată copiii afară căci se sufocau. Cînd am intrat în liturghie era plin cimitirul din jurul bisericii de lume și veneau încă. De astă dată desigur nu a mai rămas nimeni în sat, — doar e aici și moș Manase cu ceilalți doi paznici... Explicabil, — parohia ortodoxă încă era vacantă de vreo doi-trei ani. Și sf. liturghie curgea maestos ca un fluviu. Frumos cîntau cei 5—6 cantori, dar mai ales Nicolae, cel de la biserica „nouă“ (ortodoxă) cu glas de trîmbiță că se auzea și de cei de afară și din satul jumătate!... La sfîrșitul slujbei, în ușa altarului, căci nu încăpeam mai în față, — preotul delegat a ținut o scurtă cuvîntare, a citit decretul și mi-a dat cheile și Evanghelia. In fine a sosit și clipa mult așteptată: prima mea predică în fața credincioșilor parohiei mele!... și aveam o predică formidabilă, să nimicesc pe toți neuniții, nu altceva.

(Continuare în pag. 2)

Amintiri din prima mea parohie

(Urmare din pag. 1)

Insă era o situaţie cu totul nepreväzută. Cunoşteam pe cheslereni personal în mare parte. Trei veri doar am lucrat aici în biroul notarial în evidenţele cadastrale şi cunoşteam şi pe morţii care au lăsat moşteniri. Cunoşteam legăturile de rudenie. In tot timpul sf. slujbe auzeam un murmur de închinare şi alături de uniţi recunoscui pe toţi ortodocşii cunoscuţi mie. Cu aceeaşi dragoste şi încredere mă privea Nicolae, curatorul neunit ca şi Ioan curatorul unit. Aceleaşi închinăciuni calde le făcea moş Răşniţă ca şi moşneagul Manase şi toţi ochii mă priveau cu egală limpezime şi încredere. Am plecat din Blaj înarmat de război! Ştiam că am sosit pe un front şi sînt combatant şi conducător şi ... iată, poftim ce am aflat: tot Cheslerul solidar, evlavios, închinîndu-se în faţa aceluiaşi altar şi privindu-mă cu ochi limpezi şi totală încredere. Şi strana asta „mixtă" şi mulţimea adunată ciorchin la ferestile deschise. Ce să vorbesc eu aici de ... război confesional, de primatul papal, de deosebiri dogmatice şi de ambiţiilor noastre, ale popilor?... şi... nu am putut rosti faimoasa mea predică pregătită cu atîta migală şi pasiune!... Privindu-i şi privindu-mă cîteva clipe, am simţit inima înmuindu-mi-se şi o lacrimă de duioşie între gene: „Iubiţi creştini, vă îmbrăţişez pe toţi deopotrivă şi vreau să fie şi să dureze între noi dragostea şi pacea, aşa cum le dovediţi în aceste clipe unice pentru mine ca începător în slujba lui Dumnezeu şi a Voastră! Cea dintîi binecuvîntare ca preot v-o dau vouă tuturor fraţi în Domnul romîni creştini! Sînt preot în biserica unită şi pentru credincioşii uniţi, dar dragostea şi ruga mea vă cuprinde pe toţi deopotrivă, fără deosebire. Sînt la dispoziţia voastră cu tot ce pot să vă servesc ca preot şi om". Şi am fost.. Şi au fost şi ei pentru mine. Din clipa aceea în tot timpul celor trei ani cît am pastorat în Chesler nu am simţit deosebirile celor patru „ponturi" nici alte deosebiri între uniţi şi cei „noi". Pînă la completarea parohiei ortodoxe, mai bine de un an, am fost preotul tuturor. Toţi au trecut pe sub patrafirul meu la sf. spovedanie, toţi s-au împărtăşit din acelaşi pahar al iubirii. Eu le oficiam botezurile şi înmormîntările şi maslele şi sfinţirea caselor, predînd actele primcuratorului neunit pentru înregistrare!

Cînd am făcut cărămizi pentru biserica unită au ajutat şi neuniţii, cu palma şi cu carul. Cînd am încasat „repartiţie" pentru edificarea bisericii au donat şi mulţi neuniţi. Cînd a intrat în sat „pocăitul Mihu" (băştinaş din loc) şi a început o aprigă propagandă baptistă, credincioşii ambelor biserici m-au susţinut şi înconjurat cu dragoste în şedinţele publice ţinute cu Mihu, pînă acesta descurajat a plecat fără reîntoarcere şi fără a cîştiga un suflet.

Iar cînd după atîţia ani de vacanţă s-a completat în fine şi parohia ortodoxă, — eu, preotul unit, am întîmpinat pe preotul ortodox nou venit pe treptele frumoasei biserici ortodoxe şi în numele întregului popor i-am ţinut cuvînt de bunăvenire, intrînd apoi în biserică alături de părintele Băilă, aşa cum au intrat şi ortodocşii în biserica unită în toate duminicile şi sărbătorile şi cum au luat parte la introducerea mea.

Cu părintele Băilă am trăit în bună înţelegere tot timpul cît am stat la Chesler. Am săvîrşit împreună multe slujbe la înmormîntări, la masle, sărbători naţionale etc. Limpede mi-a rămas în memorie „sfeştania" la lelea Paraschiva, o bătrînă de vreo 70 ani singură, originară din părţile Sibiului, care avea aici casa ei şi o mică prăvălie.

Imi sînt dragi aceste amintiri. Trei ani am dus acest „război" cu neuniţii din Chesler. Trei ani şi mai bine, au asaltat casa parohială ortodocşii şi uniţii şi pînă noaptea tîrziu stăteam „pe poziţie" luptînd cu multe probleme. Iarna, de 2-3 ori pe săptămînă ne adunam în şcoală şi spunea fiecare ce ştia. Aveam povestaşi minunaţi şi chiar poeţi. Unul dintre fraţii Simina, anume Nicolae rostea pe dinafară broşuri de 80—100 pagini. Avea o memorie colosală. Atunci am început să învăţ muzica instrumentală pentru a forma coruri pe voci.

Multe aşi avea de spus încă despre acest timp petrecut la Chesler. Trei ani şi trei luni au trecut ca trei clipe. Au fost cele mai frumoase clipe din viaţa mea... Dar după trei ani, trebuind, se vede, să-mi urmez sorocul, îndemnat de preoteasă, de cei doi copilaşi şi de gospodăria inexistentă, mi-am luat inima în dinţi şi m-am prezentat la Mitropolitul, care m-a primit părinteşte, mi-a îmbiat scaun şi a stat de vorbă cu mine un ceas întreg... „Excelenţa voastră, au trecut trei ani de cînd sînt la Chesler. Mi-am luat anul IV încă atunci.... — Nu a trecut la ortodocşi nici un suflet şi e pace în parohie. Am făcut 120.000 cărămizi şi avem circa 300.000 lei adunaţi cu pantahuza, cu apelul în gazete, din repartiţie şi mai ales din exploatarea celor 10 jug. pădure de brad cu care am fost împroprietăriţi..."

— Ştiu Iubite, ştiu totul, am informaţii de la protopop... Ţi-ai făcut datoria... Acum e timpul să-ţi dau altă parohie.

— Spune care parohie o vrei...

— Nu ştiu Excelenţa Voastră, nu le cunosc...

— Ei asta-i acum, nu le cunoşti! Dar stai, îţi recomand eu una, Lunca Tecii, Iubite. Ia-ţi salarul de la cancelarie şi du-te de o vezi, parohie curat unită, eclejie mare lîngă casele parohiale, autobuz la poartă, popor bun, dar cam învrăjbit cu politica. Ii împaci tu şi acolo vei face biserică nouă, sînt deja bani adunaţi, mulţi!...

— Dar nu ştiu unde e Excelenţă, departe?, reflectez eu fără voie... Rîde Mitropolitul şi mă îndrumă cu bunăvoinţă... Du-te la Reghinul Săsec la protopopul Anton şi te îndrumă el, — dar fii atent la ce-ţi va spune!... Şi m-am dus la Reghin, la Lunca... După trei zile, la re-ntoarcere mi s-a făcut numirea şi la cîteva zile am plecat la noua parohie...

La plecarea mea din Chesler m-au petrecut cu lacrimi în ochi şi uniţii şi neuniţii. Părintele Augustin a ţinut cuvîntul de despărţire. L-am îmbrăţişat, am mulţumit tuturor şi am zis: — „De acum părinte Băilă — tu eşti preotul lor pînă se va completa iar parohia unită". Şi ... dus am fost pe alte meleaguri şi tot cu buni credincioşi!...

Biserica nouă unită din Chesler s-a ridicat de colegii care au venit după mine, la 2—300 m. lîngă biserica ortodoxă pe terenul donat de fie iertatul Ioan Stănilă. Au urmat un şir de preoţi uniţi la Chesler: păr. Tarna, păr. Aldea, păr. Vlad (azi consilier arhiepiscopesc la Sibiu) şi probabil şi alţii. Ei au clădit frumoasa biserică unită.

Azi însă nu mai sînt la Chesler uniţi cu biserica reparată, nici „noi" cu biserica lor, — ci două biserici ortodoxe şi un singur popor credincios.

In realitate totdeauna a fost un singur popor şi o singură credinţă. Unitatea şi dragostea naturală şi spontană de fraţi, pe care nu a putut-o clăti şi slăbi savantlîcul speculativ şi interesat, chiar dacă l-ar fi susţinut copii ieşiţi dintre ei.

La 10 ani de aniversare a reîntregirii bisericilor romîneşti închin cu smerenie gîndul şi inima în faţa credincioşilor din Chesler şi de pe toate plaiurile Ardealului care întotdeauna au menţinut unitatea credinţei, socotindu-se fraţi în Hristos şi în legea strămoşească fără deosebire că erau uniţi sau neuniţi.

Pr. IOAN BORZA
(Borsec)

Cum să ascultăm Sf. Liturghie

Felul al doilea de a asculta Sfînta Liturghie

Felul acesta de ascultare cere o cunoaştere mai temeinică a creştinismului. Legînd cele arătate la proscomidie cu cele ce se fac şi se rostesc în sfînta liturghie, vom avea pe scurt istoria vieţii şi faptelor Domnului Iisus Hristos cît timp a petrecut în trup şi printre noi, spre a ne învăţa, a ne conduce către mîntuire şi spre a-şi vărsa sîngele drept preţ de răscumpărare pentru noi din robia celui rău.

La proscomidie, Hristos se naşte, se aşează în iesle, se opreşte steaua minunată deasupra, se înfăşură în scutece, acoperit deasupra de bolta înstelată a nopţii, în care îngerii coboară să slujească împreună cu pămîntenii. In sfinta liturghie vom avea continuarea acestora. Primele trei ectenii ne amintesc de cei 30 (de 3 ori 10) ani ai Domnului pînă a început propoveduirea. Indată ies cu sf. Evanghelie, care închipuieşte pe Insuşi Domnul Iisus Hristos, arătîndu-se în lume pentru a învăţa. Acesta este vohodul mic. Cel ce merge înainte cu lumînarea aprinsă aminteşte de Sf. Ioan Botezătorul, mergătorul înainte al Domnului, îndreptînd în sufletele oamenilor calea Celui ce va boteza lumea cu Duh Sfînt şi cu foc. Cînd se cîntă „Sfinte Dumnezeule", preoţii înconjură sf. masă, unii trecînd pe la dreapta, alţii pe la stînga şi unindu-se în partea dinapoi a sfintei mese pînă se citeşte „Apostolul". Inconjurarea astfel făcută arată plecarea în lume a apostolilor spre a duce tuturor învăţătura cea mîntuitoare a Domnului. După ce am auzit din propoveduirea Sfîntului Apostol, ni se citeşte chiar Cuvîntul Domnului din sfînta Evanghelie. Deci auzim pe însuşi Fiul lui Dumnezeu învăţătîndu-ne şi pe noi cu graiu omenesc cuvîntul Adevărului. După mai multe ectenii pentru vii şi morţi ajungem la ieşirea mare, la vohodul mare, adică la ieşirea cu sfintele daruri. Această ieşire ne aduce aminte de drumul Mîntuitorului din Galileia la Ierusalim, înainte de sf. Patimi.

El e Fiul lui Dumnezeu şi Impăratul împăraţilor şi-L vom primi ca poporul din Ierusalim în Duminica Floriilor cu imnul împărătesc, al îngerilor şi al oamenilor: **„Sfînt, sfînt, sfînt", ... şi „Bine e cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului"**. Dar după intrarea împărătească în Ierusalim a urmat îndată vînzarea, trădarea lui Iuda. Intre trădare şi judecare şi osîndire la răstignire, s-a ţinut Cina cea de taină. Iată-ne dar în foişorul acela, auzind pe Domnul zicînd: **„Luaţi, mîncaţi, acesta este trupul meu"** ... şi **„Beţi dintru acesta toţi, acesta este sîngele Meu, al legii celei noua, carele pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor"**. Prin chemarea Duhului Sfînt sfintele daruri se prefac în Insuşi Preacurat Trupul şi Insuşi Scump Sîngele Domnului, — pentru ca toţi cîţi în Hristos ne-am botezat şi-n Hristos ne-am îmbrăcat să ne împărtăşim cu El pînă cînd iarăşi va veni întru mărire multă. Şi acesta este miezul sfintei liturghii şi taina tainelor, (la „Pre Tine te lăudăm") neputînd noi pricepe cu mintea cum pîinea şi vinul, care ră-

(Continuare în pag 3)

Cum să ascultăm Sf. Liturghie

(Urmare din pag. 3)

mîn ca înfăţişare şi gust: pîine şi vin, se schimbă într-un lucru atît de mare şi de cutremurător prin sfinţirea ce se aduce. Această taină nu se poate pricepe decît prin credinţă şi har. Acum sîntem de faţă la răstignirea Domnului. In cele care mai urmează la sf. liturghie vom avea chipul Invierii Domnului, cînd se zice: **„Sfinţele-sfinţilor!"** şi al Înălţării la cer, după ce preotul zice: **„Mîntuieşte, Dumnezeule, poporul tău..." „Totdeauna acum şi pururea şi în vecii vecilor".**

Prin urmare, începînd de la proscomidie şi pînă la **Rugăciunea amvonului,** avem pe scurt viaţa şi lucrarea de pe pămînt a Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Felul acesta de a asculta sf. liturghie cere credinciosului oarecare sforţare sufletească şi cunoştinţe în cele ale credinţei.

Felul al treilea de a asculta Sfînta Liturghie

In felul acesta, în cursul desfăşurării sfintei slujbe sufletul nostru urmăreşte latura cu privire la învăţătura de credinţă şi de purtare creştinească.

Ca şi toate celelalte slujbe ale Bisericii ortodoxe, şi sfînta liturghie se reazimă pe cultivarea celor trei virtuţi mari dumnezeeşti: credinţa, nădejdea şi iubirea.

E adevărat, că în sufletul nostru ele nu sînt deschilinite, ci apar toate trei totdeauna. Totuşi în unele părţi se scoate mai la iveală una sau alta dintre ele. De aceea putem vorbi de cele trei virtuţi. In partea de la „Binecuvîntată este împărăţia Tatălui..." pînă la **„Crez întru unul Dumnezeu"**, slujba are în vedere **întărirea şi sporirea credinţei.** De la **„Darul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl..."** pînă după pomenirea arhiereului locului, ni se deşteaptă, curăţeşte, înalţă şi încălzeşte **iubirea de Dumnezeu.** Iar pînă la sfîrşitul slujbei se stăruieşte la sporirea nădejdii noastre. Dar învăţătura de temelie a credinţei noastre ortodoxe o formează mărturisirea, că **noi credem întru unul şi singurul Dumnezeu adevărat, care este în trei feţe sau străluciri, Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt.** Acest adevăr de credinţă, sfînta liturghie ni-l repetă mereu, amintindu-ne prin aceasta, că ortodoxul nu poate crede, nici mărturisi altfel, că pentru această credinţă s-au ostenit şi şi-au vărsat sîngele sfinţii apostoli, sfinţii mucenici şi mucenite şi sfinţii Părinţi.

La începutul sfintei liturghii, după ectenie, în cîntarea **„Binecuvintează suflete al meu pe Domnul"** slăvim pe Dumnezeu, unul în fiinţă. După ectenia a doua, cîntarea **„Unule născut"** ne duce cu mintea la **întruparea Fiului lui Dumnezeu,** care făcîndu-se om devine şi **Fiu al omului,** cum Insuşi s-a numit. După ectenia a treia cîntăm **Fericirile,** care arată pe scurt învăţătura mîntuitoare a Celui ce s-a întrupat pentru noi şi a noastră mîntuire. La vohodul mic Iisus Hristos se arată şi în mijlocul nostru, de aceea cîntăm cu toţii: **„Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos, mîntuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu..."** Fiindcă cu noi deodată în cer, îngerii noştri păzitori, fac aceeaşi slujbă cu noi, împreună cu ei cîntăm cîntarea cea întreit sfîntă a lor: **„Sfinte Dumnezeule, sfinte tare...".** Cuvîntul dumnezeesc, cuprins în propoveduirea sf. apostoli şi în Sf. Evanghelie iată a ajuns şi la noi şi-l ascultăm cu evlavie ori de cîte ori se face sfînta slujbă. Şi ne minunăm şi noi cu sf. apostol Pavel (I Tim. 3, 16), că „Mare este taina creştinătăţii: Dumnezeu s-a arătat în trup, a fost propoveduit la neamuri, a fost crezut în lume şi îndreptăţit de Duhul, a fost văzut de îngeri, s-a înălţat întru mărire". Nu mult după aceasta răsună strigarea: **„Cei chemaţi ieşiţi"** şi să rămînă cei credincioşi. Avem o tresărire sufletească şi ne întrebăm: „Eu cel ce ascult, între care mă număr? Intre cei ce pleacă sau între cei ce rămîn?"

„La cine ne vom duce, Doamne: că Tu ai cuvintele vieţii vecinice" să răspundem cu cuvintele sf. apostoli. Şi iată-ne între cei ce însoţesc pe Domnul pînă la Ierusalim, cînd se face vohodul mare, sau ieşirea cu sfintele daruri. Un val de gînduri, de simţăminte şi de îndemnuri creştineşti ne năpădeşte în suflet şi ne face să mărturisim cu apostolii: „Tu eşti Hristos Fiul lui Dumnezeu cel viu" şi să ne rugăm Lui cu toată credinţa. Nimic mai firesc acum, decît să mărturisim **crezul nostru ortodox, Crez** într-un singur Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt şi întru una şi singură Biserică a lui Hristos, una şi sfîntă, şi sobornicească şi apostolească Biserică creştină, care e cea ortodoxă. De aceea: **„Sus să avem inimile!"** şi **„Să mulţumim Domnului"** pentru toate cîte a făcut spre mîntuirea noastră.

Il recunoaştem cu inima de Impărat al împăraţilor şi al nostru şi-i cerem ajutor întru mîntuire strigîndu-i **Osana!** Dar Impăratul împăraţilor a venit în chip de rob, ca mielusel cuvîntător al lui Dumnezeu şi iată-ne la Cina, în care iudeii mîncau „mielul Paştilor", Domnul arată sf. apostoli că el e adevăratul Miel al lui Dumnezeu, care poate mîntui şi aşează taina sf. cumineca-turi pentru împărtăşirea tuturor din jertfa Lui pînă la sfîrşitul veacurilor. Ce taină mare şi sfîntă, mai presus de minte şi de cuvînt! Vai de cei ce se împărtăşesc cu nevrednicie! (Să citească ce spune sf. ap. Pavel în Epistola întîi către Corinteni v. la cap. 11, 27—30).

Preotul, în numele nostru al tuturor celor din biserică, cere ajutorul şi rugăciunile tuturor sfinţilor să nu ajungem între cei nevrednici. De aici încolo stăruim mai cu de-adinsul în nădejdea noastră, că toate cele de lipsă şi toate neajunsurile vieţii noastre se vor întoarce spre înoirea, sfinţirea şi mîntuirea noastră prin jertfa Domnului şi chemarea noastră la sf. împărtăşanie cu El. Şi aşa înviorati şi întăriţi în credinţă, iubire şi nădejde creştinească, ieşim din biserică mai buni, mai drepţi, mai împăciuitori, mai creştini. Vom pleca spre casă „mai îndreptaţi", cum a zis Domnul despre vameş, cîntînd în inimile noastre: „Fie numele Domnului binecuvîntat de acum şi pînă-n veac!"

Ascultînd sfînta liturghie în felul acesta, retrăim de fiecare dată ortodoxia aşa cum a fost ea de la începutul creştinismului şi pînă azi. Păzind deci „toate cîte ne-a poruncit nouă Domnul îl vom avea pururea cu noi în toate zilele vieţii noastre pînă la sfîrşitul veacurilor" (Matei 28, 20).

Pr. G. MAIOR

Despre preoţie

„Mergeţi de vă arătaţi preoţilor" *(Luca 17, 14).*

1. Vindecînd pe cei zece bărbaţi leproşi, Iisus Hristos îi trimite să se arate preoţilor, ca să constate vindecarea şi să le permită întoarcerea în familie şi în societate: „Mergeţi de vă arătaţi preoţilor".

Pe sfinţii Apostoli îi trimite Mîntuitorul să boteze şi să propovăduiască. Ei au şi făcut aceasta după pogorîrea Duhului Sfînt, care i-a umplut cu putere de sus. Apostolii au sfinţit preoţi, care să le continuie lucrarea. Se cuvine dar să vedem ce este preotul, ce este preoţia.

Nu oricine poate fi preot, decît cei chemaţi ca şi Aaron. Femeile nu pot fi preoţi, scris fiind: **„Femeia să tacă în biserică"**, iar dintre bărbaţi pot fi cei ce au integritatea corporală şi sufletească, după ce au fost crescuţi cu deosebită grijă în seminarii şi Institute universitare unde şi-au format chemarea şi şi-au cîştigat cunoştinţele necesare misiunii lor. Prin rugăciuni speciale şi punerea mîinilor Arhiereului sînt sfinţiţi întru preot, primind deodată cu sfinţirea puterea, lumina, tăria pentru a-şi putea duce la îndeplinire misiunea preoţească.

Mîntuitorul Hristos a rînduit taina Preoţiei: El însuşi este **„Preot în veac după rînduiala lui Melchisedec".** Tot El a sfinţit pe cei dintîi preoţi, pe sfinţii săi apostoli, mult iubiţi de Hristos. Sînt şi cazuri de preoţi nevrednici, dar aceştia sînt puţini. Să nu uităm apoi că între 12 apostoli a fost un Iuda.

Pentru a-şi putea îndeplini misiunea, Dumnezeu dă preotului **„întreaga bogăţie a harului răscumpărării".** In acest sens lor li se pot aplica cuvintele de la Ps. 81, 6; „Dumnezei sînteţi şi fiii Celui Preaînalt toţi". Preoţii sînt chipul preotului veşnic Iisus Hristos. Pe cum Iisus are toată puterea în cer şi pe pămînt, asemenea a dat-o şi apostolilor săi.

Aşa trebuie să privim preoţii, după spusele Sf. Pavel: **„căci noi ai lui Dumnezeu împreună lucrători sîntem"** (I Cor. 3, 9). **„Drept aceea în locul lui Hristos vă rugăm, ca şi cum Dumnezeu v-ar ruga prin noi".** (II Cor. 5, 20). Deci, după Dumnezeu, în preoţi nădăjduieşte credinciosul, căci aşa ne arată şi Hristos cînd a trimis la preoţi pe cei zece bărbaţi leproşi. Aceşti slujitori ai lui Dumnezeu se roagă pentru noi, ne mîngîie şi ne întăresc, întreţin în noi credinţa şi dorul de mîntuire. Ei îngenunchiază pentru noi la Sf. Liturghie, aduc pe Hristos jertfă pentru păcatele noastre: **„Ale Tale dintru ale Tale, ţie-ţi aducem de toate şi pentru toate".** Puterea preotului este mare. El poate spune ca Iosif în Egipt: **„Iată Domnul meu mi-a încredinţat totul .... şi nu există nimic asupra căreia nu mi-ar fi dat putere deplină".**

Puterea pe care a dat-o Iisus Hristos apostolilor săi după învierea sa din morţi: **„Luaţi Duh Sfînt, cărora le veţi ierta păcatele, se vor ierta: şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute"** (Ioan 20, 22—23) dă dreptul preotului a judeca pentru a vindeca cele mai grele boale ale sufletului, prin Sf. Spovedanie. In scaunul spovedaniei împlinesc creştinii porunca lui Hristos dată celor zece bărbaţi leproşi: **„Mergeţi de vă arătaţi preoţilor",** căci după cum au existat şi mai există şi astăzi boli trupeşti, între care lepra e una din cele mai înspăimîntătoare, tot aşa există suflete leproase, căci păcatul este pentru suflet ceea ce este lepra pentru trup.

N-am aflat pînă acum ca să se fi aflat leac împotriva leprei trupeşti, dar împotriva leprei sufleteşti avem leac: taina Sfintei Spovedanii unde, prin mărturisirea dreaptă a tuturor păcatelor şi prin trezirea în suflet a unei păreri de rău perfecte pentru păcate, prin îndeplinirea canonului şi făgăduinţa de îndreptare, preotul lui Hristos, în numele lui Hristos, spune formula salvatoare şi vindecătoare a sufletului: **„Te iert şi te dezleg de toate păcatele tale, în numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfîntului Duh".**

Toţi cei bolnavi sufleteşte, toţi cei chinuiţi de păcate, toţi cei dornici de uşurare, vindecare **„mergeţi şi vă arătaţi preoţilor"** în Sf. Spovedanie.

Prin Sf. Spovedanie se face un mare bine sufletului: se curăţă de păcate, se însănătoşează.

(Continuare în pag 4)

Ucenicii Sf. Apostoli ne învaţă

Ştim că Mîntuitorul a învăţat pe Sf. Apostoli toate cele pentru mîntuire şi le-a poruncit ca ei să propoveduiască toate acestea. Sf. Apostoli, după pogorîrea Duhului Sfînt peste ei, s-au împrăştiat în toate părţile, au propoveduit şi au cîştigat credincioşi pentru Hristos. Iar dintre credincioşii aceştia sfinţii Apostoli au ales cîţiva ucenici, pe care i-au aşezat episcopi şi preoţi, conducători în biserici. Pe aceşti ucenici apropiaţi ai Sf. Apostoli noi îi numim „părinţi apostolici". Din vremea lor ne-au rămas cîteva scrieri, în care se arată învăţătura şi viaţa creştinilor de atunci. Dintre aceste scrieri amintim: „Învăţătura celor doisprezece Apostoli", „Epistola lui Varnava", „Epistola a doua a Sfîntului Clement către Corinteni", „Păstorul lui Herma" şi „Aşezămintele apostoleşti". E bine să culegem cîteva din învăţăturile acestor scrieri, ca să păşim şi noi pe urmele primilor creştini, care au primit cuvîntul lui Dumnezeu chiar din gura Sf. Apostoli.

Deocamdată ne oprim la o singură învăţătură: aceea despre cele două căi ale creştinului, calea virtuţii (sau a luminii şi a vieţii) şi calea păcatului (sau a întunericului şi a morţii). Despre aceste căi se vorbeşte şi în Sf. Scriptură (Vezi: Deuteronom 30, 15—20; Ps. 1, 6; Ieremia 21, 8; Proverbe 12, 2—8; Matei 7, 13; II Petru 2, 15; I Ioan 1, 5—7). In scrierile părinţilor apostolici se vorbeşte mai pe larg despre ele.

„Invăţătura celor doisprezece apostoli" (1-6) cu aceasta se începe: „Sînt două căi, una a vieţii şi alta a morţii, şi este mare deosebire între cele două căi". Calea vieţii constă în a iubi pe Dumnezeu şi pe aproapele, a nu ucide, a nu preacurvi, a nu fura, a nu face farmece, a nu pofti ce este al aproapelui, a nu jura strîmb, a nu vorbi de rău şi nici a ţine minte răul, a nu minţi, a nu lăcomi la averi, a nu fi răpitor, făţarnic, mînios, invidios, răutăcios şi mîndru, a fi iubitor şi blînd, milostiv şi îndelung răbdător, paşnic şi bun, neiubitor de dezbinări şi doritor de împăcare, drept, darnic cu cei nevoiaşi, a face rugăciuni şi a mărturisi păcatele.... Calea morţii, dimpotrivă, este aceea pe care merg ucigaşii, desfrînaţii, hoţii, închinătorii la idoli, martorii mincinoşi, făţarnicii, viclenii,, îngînfaţii, răutăcioşii, îndărătnicii, lacomii, obraznicii, prigonitorii celor buni, urîtorii de adevăr, nemilostivii, cei nu se mărturisesc, cei ce nu fac binele.

La fel învaţă şi „Epistola lui Varnava" (18—20): „...Sînt două căi, a învăţăturii şi a stăpînirii, a luminii şi a întunericului. Dar multă deosebire este între aceste două căi".

Şi după ce arată care sînt faptele bune ce trebuiesc îndeplinite şi care cele rele ce nu trebuiesc săvîrşite întocmai ca şi „Invăţătura celor doisprezece apostoli", Varnava încheie (21): „Acum este bine ca, cine cunoaşte îndreptările Domnului, cîte s-au scris, să şi umble într-însele, căci cine face pe acestea, va fi slăvit în împărăţia lui Dumnezeu; iar cine îşi alege pe acelea, va pieri împreună cu faptele sale. Pentru aceasta este înviere, pentru aceasta răsplătire"...

Povăţuirea de a „alerga pe calea cea dreaptă" o face şi Clement Romanul prin a doua a sa epistolă către Corinteni (7), iar „Păstorul lui Herma" (Porunca 6-a) lămureşte: „.... dreptatea are cale dreaptă, iar nedreptatea strîmbă. Mergi dar pe calea cea dreaptă şi netedă, iar pe cea strîmbă părăseşte-o, căci calea cea strîmbă nu are cărări bine bătute, ci locuri neumblate şi multe piedici şi este aspră şi spinoasă şi deci vătămătoare pentru cei ce merg pe ea. Dimpotrivă cei ce călătoresc pe calea cea dreaptă merg pe drum neted şi fără piedici; căci ea nu este nici aspră nici spinoasă".

Să mai amintim, la sfîrşit, şi de o altă scriere, purtînd titlul „Aşezămintele apostoleşti" (VI, 1—18). Aici se vorbeşte despre aceleaşi două căi, a vieţii şi a morţii, arătîndu-se — ca şi în „Invăţătura celor doisprezece apostoli" ori în „Epistola lui Varnava" care sînt faptele bune a celor ce merg pe calea vieţii, şi care sînt păcatele celor ce merg pe calea morţii. Cele două căi nici o asemănare n-au una cu alta, căci este mare deosebire între ele, sau mai vîrtos, sînt cu totul potrivnice. Firească este calea vieţii, iar a morţii este străină, căci nu este după voia lui Dumnezeu, ci porneşte din viclenia duşmanului (diavolului)".

Aceste învăţături cu privire la calea luminii şi calea întunericului, le întîlnim şi în scrierile unor sfinţi părinţi care au trăit cu 100—200 ani mai tîrziu. Putem face pomenire de „Stromatele" lui Clement Alexandrinul (V, 5, 31) şi de „Instrucţiunile" (I, 37) poetului latin Comodian. Ultimul spune: „Două drumuri se deschid înaintea ta; alege pe cel care voieşti a merge. Tu nu poţi să mergi pe mijloc, astfel încît fiecare din picioarele tale să meargă pe cele două căi".

Aşa dar, precum ne arată cei vechi, sînt numai două căi, una a luminii care ne dă viaţă, şi alta a întunericului care ne duce la moarte. Una este calea virtuţilor, adică a faptelor bune, iar alta este calea păcatelor. Noi avem libera alegere de a merge pe una sau pe alta din aceste căi. O a treia cale nu există. Cînd e să alegi între bine şi rău, între virtute şi păcat nu poate exista o cale de mijloc, căci binele şi răul nu pot fi amestecate. De aceea Sfînta Carte nu vrea să ştie de „căldicei", ci ori de fierbinţi, ori de reci (Apocalipsa, III, 15—16). Datoria noastră de buni creştini este, drept aceea, să bătătorim numai calea luminii şi a vieţii, calea faptelor bune, care, şi dacă ni se pare uneori grea şi spinoasă, ne duce la o viaţă frumoasă pe pămînt şi la fericirea cea veşnică, spre care orice credincios năzuieşte din tot sufletul.

N. CORNEANU

Despre preoţie

(Urmare din pag. 3)

Prin spovedanie sufletul se uşurează şi se eliberează din lanţurile robiei diavolului şi nu este altă cale decît cea arătată de Hristos: **„Mergeţi şi vă arătaţi preoţilor"**, care cu puterea primită de la Hristos, iartă şi din moarte învie sufletele.

Sfînta Spovedanie este cuptorul aprins în care se ard păcatele; scîndura salvatoare pe marea furtunoasă; al doilea botez prin care renaştem la o nouă viaţă spirituală. Sf. Spovedanie este medicamentul miraculos prin care ne vindecăm sufletul rănit de păcate. După spovedanie ne-am împăcat din nou cu Dumnezeu şi s-a coborît în sufletul nostru harul Lui, care ne întăreşte spre o viaţă nouă creştinească. Fraţilor! „Mergeţi de vă arătaţi preoţilor!"

3. Prin misiunea mîntuitoare de suflete, preoţii pot fi numiţi servii răscumpărării. Ei caută sufletele credincioase, ca să le aducă lui Hristos, curate şi neprihănite. Ei sînt căutătorii de perle, cu care să împodobească coroana lui Hristos.

In trecutul neamului nostru, preoţii romîni au adus jertfe pentru mîntuirea sufletelor credincioşilor, a neamului şi a patriei. Ei au fost întotdeauna lîngă popor şi în bine şi în rău.

Preotul ortodox romîn este şi astăzi un factor însemnat şi constructiv în viaţa socială nouă a poporului patriei noastre. Şi azi, ca şi în trecut, preotul romîn ortodox este un căutător de perle, un mîntuitor de suflete, un sprijinitor al luptei pentru pace, pentru o viaţă mai bună.

Prot. IULIU MAN

Slujire arhierească

Parohia Bistra (prot. Topliţa) a avut în 24 XI. 1957 zi de sărbătoare deosebită: P. S. Emilian, cu binecuvîntarea I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, a slujit în biserica de acolo. P. S. Sa a sosit în parohie în presara duminicii, fiind întîmpinat de păr. Crăciun şi de membri Consiliului parohial. Duminică s-a săvîrşit utrenia şi Sf. Liturghie. P. S. Emilian Antal a slujit împreună cu: ieromonahul Mihail, ierodiaconul Filip Gherman de la mănăstirea Sf. Ilie Proorocul, şi cu preotul-paroh Crăciun. La Utrenie a cîntat un grup de maici de la mănăstirea Petriş. La Sf. Liturghie răspunsurile au fost date de corul bisericii din Deda.

La sfîrşitul Sf. Liturghii, pr. Crăciun a predicat despre adevărata Biserică. Apoi P. S. Emilian aminteşte că cu 32 ani în urmă tot P. S. Sa, pe cînd era protopop la Reghin, a sfinţit provizoriu biserica aceasta, din încredinţarea neuitatului episcop Nicolae Ivan. Spune că acum a venit cu binecuvîntarea I. P. S. Mitropolit Nicolae şi îndeamnă pe credincioşi să ţină credinţa cea adevărată şi să-şi împlinească datoriile faţă de Biserică şi Patrie.

După aceea P. S. Sa a miruit pe toţi credincioşii. Slujirea aceasta arhierească şi cuvîntul de învăţătură a pătruns adînc în suflete. Ea a fost un popas de bucurie duhovnicească şi de întărire în dreapta-credinţă a Bisericii noastre.

T.

Realizări într-o parohie revenită

In parohia revenită Hodac II s-au realizat în trei luni următoarele:

1. Un grup de femei sub conducerea credincioasei Marieta Farcaş, au ţesut şi dăruit două covoare cu motive naţionale pentru sf. Altar.

2. Credincioşii Iacob Florea, Maria Oltean şi Emil Morar au donat o linguriţă şi o copie suflate în aur şi argint.

3. Un grup de credincioşi au donat 1 cădelniţă suflată în argint.

4. S-au difuzat 100 catehisme la credincioşi.

5. S-a organizat un cor care desfăşoară o vie activitate.

6. Un grup de credincioşi, în frunte cu diacon Popa Zaharia, a înzestrat strana cu noi cărţi: Mineiu pe decembrie, ianuarie şi februarie.

Dumnezeu să binecuvinteze osteneala robilor săi pentru Biserica Sa!.

B.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

ANUL 106 SIBIU, 1 mai 1958 Nr. 17—18

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele şi corespondenţa se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

In luna Mai

Luna mai este luna florilor, a luminii şi a biruinţii. De aceea clasa muncitoare şi-a ales ziua de 1 Mai, ca zi a solidarităţii internaţionale a muncitorimii, vestitoare a înfloririi unei vieţi mai bune şi mai fericite pentru întreaga omenire. Dar în luna mai sărbătorim şi ziua de 9 Mai, ziua independenţei noastre naţionale de stat şi a victoriei forţelor democraţiei şi socialismului asupra armatei hitleriste.

Sub steagul biruitor al lui 1 Mai şi pe drumul victoriei din 9 Mai 1945, forţele democraţiei, socialismului şi păcii, păşesc înainte din biruinţă în biruinţă. Sărbătorirea zilei de 1 Mai şi aniversarea a 13 ani de la strălucita victorie asupra Germaniei hitleriste se întîmplă într-un moment, în care oamenii muncii de pretutindeni, făcînd bilanţul succeselor de pînă acum, îşi unesc forţele pentru a zădărnici planurile aţiţătorilor la război, a celor ce pregătesc un război atomic. Ei îşi unesc forţele spre a impune interzicerea armelor atomice, spre a cere folosirea energiei atomice în scopuri paşnice, spre a impune pacea şi rezolvarea prin tratative a tuturor problemelor internaţionale litigioase.

Forţele păcii sînt în necontenită creştere. Ţările de democraţie populară, în frunte cu Uniunea Sovietică — marea ţară a constructorilor comunismului — s-au dezvoltat într-un ritm accelerat, făcînd progrese uriaşe atît în domeniul economic, cît şi în cel cultural şi în cel al capacităţii lor de apărare. Iar sutele de milioane de oameni ai muncii şi de partizani ai păcii din celelalte ţări şi-au intensificat lupta pentru pace, pentru libertate, pentru o viaţă mai bună. Astfel că omenirea muncitoare îşi strînge rîndurile pentru ca viaţa cea nouă să fie biruitoare pretutindeni.

Ţara noastră a devenit dintr-o ţară cu industrie şi agricultură înapoiată, o ţară cu o industrie bine dezvoltată — la temelia ei stînd industria grea producătoare de maşini — şi cu o agricultură avansată. Bazat pe succesele dobîndite, poporul nostru e hotărît să muncească cu mai mult elan pentru ridicarea continuă a nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii.

Inchinîndu-şi toate forţele muncii paşnice, creatoare, poporul nostru este un factor activ în lupta pentru pace. El luptă alături de toate popoarele lumii — pentru rezolvarea paşnică a problemelor internaţionale litigioase, pentru crearea unei Germanii unite, democratice şi paşnice, pentru intensificarea relaţiilor economice şi culturale între popoare, pentru conviefuirea paşnică între ţări cu sisteme sociale deosebite, pentru ca prin muncă şi bună înţelegere popoarele să-şi făurească o viaţă mai bună. Luptînd pentru pace, poporul nostru este însă hotărît să-şi apere patria împotriva oricărui agresor şi munceşte pentru întărirea ei.

Biserica ortodoxă este alături de popor. Ea sprijineşte munca poporului nostru pentru o viaţă mai bună şi pentru întărirea Patriei, ea sprijineşte lupta poporului pentru pace, împotriva războiului atomic.

Luna mai e luna luminii, a bucuriei şi a florilor. E luna marilor biruinţe a oamenilor muncii. Sub flamura ei luminoasă viaţa cea nouă păşeşte înainte spre noi biruinţi. 1 Mai şi 9 Mai sînt un îndemn de a continua cu hotărîre înnoită lupta pentru pace, pentru bunăstare, pentru fericire. Şi în această luptă popoarele vor birui!

VIZITAŢII CANONICE

I. Vizita canonică în Or. Stalin

Duminică în 9 martie 1958, I. P. S. Mitropolit NICOLAE, însoţit de P. C. prot. D. Belu şi D. Călugăr, a făcut o vizită canonică în Or. Stalin. La întrarea în biserica „Sf. Nicolae", I. P. S. Sa a fost întîmpinat de preoţii locali şi de mulţi credincioşi. Pr. paroh I. IŞA a rostit cuvîntul de bun sosit, arătînd cîtă bucurie aduce această vizită în sufletul bunilor credincioşi din acele părţi. I. P. S. Mitropolit NICOLAE a tălmăcit de asemenea bucuria curată cu care vizitează biserica istorică Sf. Nicolae din Schei.

După aceea s-a slujit Sf. Liturghie în sobor şi la care au luat parte credincioşii parohiilor „Sf. Nicolae" şi mulţi alţii din celelalte parohii, ale oraşului.

La sfîrşit, I. P. S. *Mitropolit Nicolae* a predicat în legătură cu Evanghelia zilei, subliniind că multe boale şi necazuri sînt un rezultat al păcatelor pe care le săvîrşim zilnic; păcatele slăbănogesc trupul şi sufletul nostru. I. P. S. Sa i-a îndemnat pe credincioşi să aibă încredere şi în descoperirile ştiinţei, fiindcă ştiinţa aduce mult bine în lume şi ea lecuieşte multe boale.

La sfîrşit, P. C. prot. I. MUNTEANU a mulţumit, în numele preoţimii şi credincioşilor, pentru vizita făcută lor de I. P. S. Mitropolit.

A urmat apoi o agapă cu participare restrînsă.

In aceeaşi zi, seara la orele 6, în biserica „Bunavestire" s-a cîntat un concert religios osebit de reuşit şi cu care prilej P. C. prot. I. FLOREA a adus I. P. S. Sale mulţumiri pentru bucuria pricinuită clerului şi credincioşilor din Or. Stalin.

*

A doua zi, în 10 martie a. c., I. P. S. Mitropolit NICOLAE a prezidat conferinţa de orientare a preoţimii noastre din protopopiatul Codlea. Cu acel prilej, P. C. preot A. ANTIMIR a citit lucrarea: „MIJLOACE PENTRU APĂRAREA PĂCII", şi pe marginea căreia, mai mulţi preoţi au adus completări folositoare tuturor.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a luminat şi a tras brazdă dreaptă în problema apărării păcii, îndemnînd preoţimea protopopiatului Codlea să lupte cu convingere şi cu însufleţire pentru pace, aceasta fiind una din îndatoririle de căpetenie a fiecărui slujitor al altarului Domnului Hristos.

II. La Alba-Iulia

In 14 martie a. c., I. P. S. Mitropolit NICOLAE a prezidat conferinţa de orientare a preoţimii noastre din protopopiatul Alba-Iulia. Şi în această conferinţă s-a desbătut subiectul arătat mai sus.

Pr. SIMION ILIE a citit lucrarea despre mijloacele pentru apărarea păcii şi preoţii acelui protopopiat au adus cuvinte de îmbărbătare în lupta pentru apărarea acestui mare bun al întregii omeniri cinstite şi muncitoare.

La Alba Iulia, ca şi la Or. Stalin, I. P. S. *Mitropolit Nicolae* a precizat cadrul în care trebuie să se desfăşoare lupta preoţimii pentru apărarea păcii, subliniind mai ales demnitatea şi seriozitatea cu care fiecare preot este dator să se înfăţişeze în faţa credincioşilor săi cînd susţine o asemenea luptă nobilă şi legată strîns de chemarea preoţească.

P. C. prot. V. NEGREA a salutat cu căldură prezenţa la conferinţă a I. P. S. Mitropolit şi a mulţumit înaltului ierarh în numele preoţimii pentru sfaturile înţelepte cu care a cinstit-o.

Despre prietenie

1 Din istorisirea Evangheliei ştim că era în Ierusalim o scăldătoare, numită a oilor (probabil pentru că aici se spălau oile, care erau duse la templu pentru jertfă) numită evreeşte Bethesda sau „Casa Milostivirii", scăldătoare cunoscută şi sub numele de Lacul Siloamului. Apele acestei scăldători erau tulburate din cînd în cînd de îngerul Domnului: „şi cel ce intra întîi după tulburarea apei, se făcea sănătos, ori de ce boală era cuprins" (Ioan 5, 4).

Din aceste cuvinte cunoaştem că apele lacului Siloamului nu aveau nici o calitate de vindecare naturală, cum sînt apele atîtor băi din ţara noastră sau din alte ţări cu putere de vindecare a unor boli prin scăldare sau prin băutul apei, ci apa Lacului Siloam avea putere de vindecare numai din cînd în cînd, la tulburarea ei de către îngerul Domnului şi atunci se putea vindeca numai un singur bolnav, care intra primul în scăldătoare şi se vindeca de ori ce boală era cuprins.

Aceste ape primeau puterea miraculoasă de la Dumnezeu şi ceea ce se săvîrşia acolo, era o vindecare minunată. Nu e mirare deci că: „zăceau mulţime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscaţi, aşteptînd mişcarea apei" (Ioan 5, 3).

Slăbănogul din Sfînta Evanghelie stătea aici de 38 de ani, fără să se fi putut vindeca, căci nu avea pe nimeni care să-l ajute. Ce tristă viaţă şi ce nefericită suferinţă! Slăbănogul însă o suportă cu resemnare şi răbdare îngerească. Cîţi nu s-au vindecat sub ochii săi şi s-a bucurat şi el de vindecarea lor! Totuşi, dacă ne gîndim bine, mila ne cuprinde azi sufletul şi în acelaş timp revolta şi ne întrebăm: cum se poate ca 38 de ani să nu se găsească nimeni, care să aibă milă şi să ajute pe acest nefericit bolnav? Nici rude, nici prieteni? Nimeni dintre oameni, numai Mîntuitorul a avut milă de el! Hristos care a spus: „Milă vreau nu jertfă", s-a oprit lîngă bolnav; Hristos care a zis: „Milă mi-e de popor", îl vede şi-l compătimeşte; numai Dumnezeu îl ajută, după principiul de El stabilit: „Nu celor sănătoşi, ci celor bolnavi le trebuie doctor" şi îi redă sănătatea după o suferinţă grea de 38 de ani.

2. Oamenii, semenii slăbănogului, au rămas nepăsători şi reci la suferinţa lui. Sînt şi azi atîţia creştini împietriţi cu inima, care nu vor să cunoască suferinţa omenească şi obligaţiunea creştinească de a ajuta pe cel în nevoi. Trec pe lîngă cei năcăjiţi nepăsători şi nemiloşi, uitînd că în baza poruncii Mîntuitorului de a iubi pe aproapele nostru, datori sîntem ca să-i ajutăm în necaz, şi să facem binele. Dacă scris este: „Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui", şi dacă lui Hristos îi este milă de noi, nu ne va întreba El odată: „Oare nu se cădea ca şi ţie să-ţi fie milă de fratele tău?" Datoria noastră creştinească este să venim în ajutorul celor necăjiţi şi lipsiţi, cum a făcut şi Iisus Hristos. Să nu ne vedem numai pe noi; să nu ne emoţionăm numai la necazul nostru, ci să privim cu înţelegere şi prietenie la aproapele nostru şi lipsurile lui.

Slăbănogul din Evanghelie nu a avut nici un prieten pe care să se bizuie şi la care să recurgă în necaz. Cîtă tristeţe cuprind cuvintele lui: „Doamne, om nu am, ca, dacă se va tulbura apa, să mă bage în scăldătoare, căci pînă cînd merg eu, altul înaintea mea se pogoară". Ce tristă este viaţa aceluia dintre noi, care nu are nici un prieten cu care să schimbe un cuvînt, căruia să-i spună necazul, care să simtă alături de el, şi pe care să se poată rezema în necaz. De multe ori un prieten bun şi sincer, devotat şi plin de afecţiune şi înţelegere, este mai mult decît un tată şi o mamă, un frate sau o soră. E adevărat, că aceşti prieteni buni, sînt puţini, dar sînt. Prietenul adevărat însă, la nevoie se cunoaşte. Cînd eşti tînăr, frumos, plin de viaţă şi cu bani, nu e mirare că ai prieteni mulţi. Aceştia sînt ca vremea bună: cînd e senin sînt lîngă tine; cînd s-a înorat, te părăsesc. Aceasta nu e prietenie, ci înşelăciune. Cînd eşti în bine, toţi te laudă, toţi profită de tine şi după tine, toţi te înconjoară; cînd ai ajuns la necaz, toţi te părăsesc şi rămîi singur, cu suferinţa şi cu dezamăgirea prieteniei false.

Dacă slăbănogul din Sfînta Evanghelie ar fi avut un prieten adevărat n-ar fi suferit atîta.

Noi avem acest prieten bun, care în tot timpul şi în tot locul este cu noi, e lîngă noi, ne apără, ne ocroteşte, ne mîngăie şi ne ajută; ne îndeamnă şi ne încurajează; e sincer şi discret; iubitor, desinteresat.

Acesta este Iisus Hristos Domnul. Prietenul nostru cel mai scump şi cel mai drag. Ne însoţeşte, ne întreabă: „Vrei să fii sănătos?" Eu te ajut. El l-a ajutat şi pe slăbănogul din Sfînta Evanghelie. Ne întreabă: „Vrei să fi curăţit de păcate?" Eu te mîntuesc. „Vrei să fii desăvîrşit?" Eu sînt Calea, Eu îţi dau puterea ca să lupţi.

Dacă Hristos ne este prieten bun şi scump, tot aşa trebuie să fim şi noi pentru El: prieteni plini de credinţă, de dragoste şi de nădejde. Însuşi El ne spune că sîntem prietenii săi: „Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca să-şi pună cineva sufletul pentru prietenii săi. Voi prietenii mei veţi fi, de veţi face ceia ce vă poruncesc eu! De acum nu vă mai chem slugi, căci sluga nu ştie ce face Domnul său; ci v-am chemat prieteni, pentru că v-am arătat toate cele ce am auzit de la Tatăl". (Ioan 15, 13—15).

3. Desigur, în lume trăind, nu ne putem lipsi de legătura cu oamenii, de prietenia oamenilor. Nici Dumnezeu nu voieşte acest lucru, căci Insuşi a spus: „Nu este bine să fie omul singur pe pămînt, să-i facem lui ajutor asemenea lui" şi a făcut Dumnezeu pe Eva, care i-a fost şi soţie şi mama copiilor săi şi prietenă. Deci cel mai apropiat prieten al nostru, cel mai bun şi mai sincer aici pe pămînt; cel mai curat, cel mai desinteresat prieten între oameni: cel mai jertfitor; devotat şi ideal prieten, este şi trebuie să fie soţul pentru soţie şi soţia pentru soţ. La fel între copii şi părinţi trebuie să fie adevărată dragoste.

Dar prietenia trebuie să se întindă dincolo de cercul familiei. Ea leagă la o laltă oameni de aceeaşi credinţă şi oameni de credinţe deosebite, oameni din acelaşi popor şi oameni din popoare deosebite. Ea leagă chiar şi popor de popor. Biserică de Biserică.

Cuvintele din Sfînta Scriptură să ne fie călăuză în raporturile noastre prieteneşti: „Prietenul credincios este acoperemînt tare şi cel ce l-a aflat pre el, aflat-a o comoară". (Iisus Sirah 6, 14). „Prietenul credincios este leacul vieţii şi cei ce se tem de Domnul îl vor afla pre el". (Iisus Sirah 11, 16). „Nu părăsi pe prietenul cel vechi, căci cel nou nu este asemenea lui". (Iisus Sirah 9, 12, 12).

Să avem încredere în prietenii credincioşi şi să nu-i părăsim. Se spune că Alexandru Macedon s-a îmbolnăvit grav de friguri. Doctorul său Filip îi era şi prieten, dar cineva căruia nu-i plăcea această prietenie, a scris lui Alexandru o scrisoare anonimă, prin care îl vestea, că Doctorul Filip vrea să-l otrăvească cu medicamentele ce-i va oferi dimineaţa următoare. Alexandru cel Mare a trecut prin momente grele. Dimineaţa cînd a venit Doctorul Filip, Alexandru dădu acestuia cu o mînă să citească scrisoarea, iar cu cealaltă luă paharul cu medicamente şi-l bău. Doctorul Filip l-a întrebat apoi: „cum a putut bea medicamentele, cînd a primit o asemenea scrisoare". Alexandru îi răspunde: „Am luat medicamentele din două motive: primul, pentrucă Filip e doctor şi în al doilea rînd pentru că Doctorul Filip mi-e prieten". Ce exemplu frumos de încredere în prietenie! De fapt Alexandru se făcu sănătos.

Să avem încredere în Domnul nostru Iisus Hristos, aşa cum se spune în Epistola Sf. Iacob (2, 23): „Şi aşa s-a împlinit Scriptura ce zice: „Crezut-a Avram lui Dumnezeu şi i s-a socotit spre dreptate şi prieten al lui Dumnezeu s-a chemat".

Să avem încredere în puterea prieteniei, care uneşte sufletele, uneşte popoarele în lupta pentru bine, pentru dreptate, pentru pace.

Prot. IULIU MAN

Biserica ortodoxă Biserica păcii

Biserica noastră, mama creştinătăţii, predică pe pămînt: Pacea; o propovăduieşte cu tot zelul şi cu mult avînt. Cu toată puterea ei spirituală luptă cu mult spor, pentru ea, pentru pace, care-i darul cel mai scump şi bunul suprem al tuturor oamenilor muncii din lumea largă.

Domnul Dumnezeu al creştinilor este „Domnul Păcii", Domnul cel sfînt a cărei „împărăţie e dreptate şi pace" pe faţa pămîntului.

Solia cerească, minunată, cîntată de corurile de cete îngereşti, la Naşterea lui Hristos, a fost tot pacea, cea mult iubită de cei de sus, ca şi cei de jos.

Domnul Iisus Hristos este „Domnul Păcii" şi ne porunceşte să trăim tot în pace — în decursul vieţii. El a adresat ucenicilor Săi un salut preţios şi anume: „Pace vouă; pacea Mea las vouă!" E un salut creştinesc adresat prin apostoli tuturor credincioşilor. Iar la serviciul divin, public, la sf. Liturghie, de atîtea ori este repetat de preoţii liturghisitori ai bisericii ortodoxe. Marele Mîntuitor, Domnul Iisus Hristos, binecuvintează cu bucurie şi drag pe „făcătorii de pace", şi în cartea Sa, Testamentul cel Nou, pecetluit cu sîngele Său, numeşte „fericiţi" pe cei ce luptă şi apără pacea, zicînd astfel: „Fericiţi sînt făcătorii de pace, căci aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema". „Pace vouă, pace tuturor!" e strigătul bisericii de două mii de ani, e lupta ei de astăzi alături de popoarele lumii, dornice de linişte şi de fericire. Aceasta e ţinta şi deviza vieţii oricărui creştin ortodox; pentru pace trăim şi pentru ea vom lupta, dacă va fi nevoe, pînă la jertfirea vieţii noastre pe altarul măreţ şi sfînt al patriei noastre, Republica Populară Romînă. Chiar Sfinţii Apostoli, prin scrierile şi prin viaţa lor de jertfire şi sfinţenie, ne îndeamnă să trăim în pace, în bună înţelegere şi perfectă armonie cu toţii. E lucrul cel mai frumos şi bun, ce-i place şi lui Dumnezeu. Pacea lui Hristos, „ce covîrşeşte ori ce minte omenească", să stăpînească inimile noastre şi să fie izvor de luptă necontenită pentru pacea a toată lumea.

Pr. V. Anastasiu-Bassarabin

Sf. ierarh Sava Brancovici

— 1656—1680 —

Ca mărgelele în salbă se înşirau căsuţele curate de-alungul apei Crişului Alb şi ca un uriaş peste pitici se ridica peste ele o zidire cît un munte, cetatea Inăului. Apoi ca un brad peste tufiş se înalţa în văzduh şi turnul bisericii mănăstireşti „Sf. Nicolae" cu scaunul ei vlădicesc.

Inăuanul Ioan Brancovici, ca bun ostaş, îşi slujea cu vrednicie cetatea, iar ca bun creştin se osîrduia cu credinţă şi pentru biserica legii sale, căci neamul lui odrăzlit-a pe vlădicii ei Matei şi Sava — trecut la cele veşnice şi pe Longhin cel de acum. (1628—1640).

La jarul credinţii încălzea el, dimpreună cu soţia sa Maria cea evlavioasă şi sufletul copiilor săi, dintre care Simion, cel mai mare, s-apropia de cincisprezece ani.

Acesta supt-a de prunc laptele rugăciunii, pe care o picura în taină maică-sa toată vremea, legănatu-s-a de copil pe aripile melodiilor sfinte, pe care le cînta tatăl său pe-acasă, ca-n strana bisericii. Iar de cîţiva ani, de cînd se lipise de unchiul său, vlădica Longhin şi se făcuse casnicul lui, sorbea cu nesaţ mierea înţelepciunii dumnezeeşti din fagurii Sfintei Scripturi. De aceea mare durere s-a născut în sufletul lui, cînd vlădica Longhin plecă de la Inău, trecu munţii şi se aşeză stareţ la Mănăstirea Comana din părţile Bucureştilor. Aşa că peste puţin timp Simion porni spre acea mănăstire, cu gîndul să rămînă acolo.

— Domnul te-a adus, dragul meu, îi grăi stareţul cum îl văzu şi-l îmbrăţişă ca un tată pe un fiu.

— Domnul să-mi ajute, să-i fiu bun învăţăcel, îi răspunse el cu smerenie, sărutîndu-i dreapta.

— Cînd ai plecat din Inău şi ce mai fac peacasă?

— De mult. Şi-am cutreierat ţările vecine, cu mănăstirile şi schiturile lor, să văd, să simt şi să culeg tot ce-i frumuseţe sufletească şi paşii mi se opriră aici.

— Vrednic eşti de laudă, nepoate Simioane. Caută şi la noi podoabele duhului, că ele ţi-or prinde bine cîndva...

Şi Simion se făcu ucenic ascultător şi silitor. Ajunse fruntaş la învăţătură, la cîntarea psaltică, la scrierea înflorită şi la meşteşugul zugrăvirii de icoane. Vlădica Longhin se lumina la faţă de cîte ori îl vedea întîiul la cele bune.

Aşa trecu un an, trecură doi. Şi Simion se făcea tot mai voinic, tot mai destoinic şi tot mai cucernic. Odată, însă, îl chemă unchiul său la sine şi-l întîmpină:

— Ştii ceva de pe-acasă, dragul meu?

— Nimic, uică (=unchiule).

— Ştii că umblă ciuma pe-acolo?

— O fi rău de sărmanii bănăţeni.

— Şi ştii că-i seceră cu nemiluita pe bieţii inăuani? Şi că, n-a cruţat nici casa voastră?

— Vai de mine! Pe cine-o fi secerat oare? izbucni el cu boabe de lacrimi în ochi.

— Pe Vasilică şi pe Mihăiţă...

— Vai, fraţiorii mei cei dragi!

— Şi pe drăgălaşa Maricica...

— O, vai sora mea cea logodită!

— Şi-n urmă şi pe tatăl tău...

— O, vai, cum am rămas orfan de tată!

Şi-n hohot de plîns se-mbrăţişară unchiul şi nepotul. Simion plecă apoi acasă, cu-n roiu de gînduri în cap şi cu-n potop de dureri în pieptul său nemîngăiat. Cînd ajunse acasă, văduva Maria, mama lui, îşi strîngea la piept pe Gheorghiţă cel de cîteva luni şi mîngăia căpşorul Ecaterinei celei de cîţiva ani şi se tînguia amar:

— Pustie-s Doamne, pustie şi ca mine alta nu mai fie...

Dar în clipa tînguirii se deschise uşa şi în prag un tînăr îi grăi cu drag:

— Nu mai eşti pustie, măicuţa mea, că iatămă şi pe mine lîngă tine, pe fiul tău Simion!

Şi abia le-ajunse o săptămînă să-şi descarce toată povara de pe inimă şi să-şi găsească un rost în viaţă.

— Să dăm înainte, cu încredere, mamă scumpă, că după noapte vin zorile şi după rău vine binele, mărturisia mereu Simion.

Şi el se puse pe lucru. Făcu rînduială în agoniseala părintească, urzindu-i cu destoinicie înflorirea. Intră în slujba stranei bisericeşti, înălţîndu-i cinstea cu cîntarea sa cuceritoare. Ba şi pe armă punea mîna, cînd cădeau otomanii păgîni pe capul oamenilor, prădîndu-le bunurile, cum pradă lăcustele bucatele şi braţul său temut era de ei. De aceea inăuanii îi rosteau cu laudă numele şi pentru sfat mulţi îl căutau.

Mama lui însă nu avea odihnă: Ea ştia că Simion tînjea după viaţa călugărească. Cum putea însă să-l lase să se ducă şi ea să rămînă singură, bolnavă şi cu doi copii mici? De aceea cu multe lacrimi şi multă stăruinţă înduplecă pe Simion, fiul ei, să se însoare. El însă sporea acum şi mai mult în credinţă şi în rîvnă pentru Sf. Biserică. De aceea cînd muri protopopul Grigorie din Inău, soborul preoţilor şi credincioşilor alese cu un glas pe cîntăreţul Simion de preot şi protopop al Inăului. El se legă atunci să le fie păstor sufletesc. Cu hîrtii în rînduială apoi, trecu munţii şi luă de la mitropolitul Ştefan al Tîrgovişte darul preoţiei şi protopopiei şi se întoarse acasă cu bucurie. Dar aici bucuria i se schimbă în amărăciune. Poarta şi-a găsit-o zăvorîtă, casa părintească pustie, soţia pogorîtă în mormînt, iar mama pripăşită la mănăstire. Dar izbeliştea nu l-a înfrînt. De aceea îşi zise în taină:

— Domnul vrea ceva cu mine... Poate ca toată viaţa mea Lui să i-o dau... Şi toată inima lui o închină Domnului şi poporului credincios.

La biserica Sf. Nicolae, la slujba protopopului Simion, s-adunau toţi credincioşii, căci rugăciunea lui era vie, cuvîntul său cu miez, cald şi limpede şi avea povaţă pentru tot necazul din viaţă şi mîngăere pentru ori şi ce fel de durere. De aceea, nu-i mirare, că numele său prinse a se purta cu drag pe buzele bănăţenilor şi mai tîrziu şi pe cele ale ardelenilor şi bihorenilor şi maramureşenilor. Şi căpetenii de altă lege îl cinsteau pentru ştiinţa şi rîvna sa, ba chiar şi craiul Rakoczi (1648—1659) cu sfetnicii săi îl preţuia mult pentru destoinicia şi osteneala sa întru cele ale credinţii. Iar cînd se mută la odihna cea de veci vlădica Simion Ştefan din scaunul de la Alba-Iulia, soborul cu un glas îl ceru pe protopopul Simion al Inăului, să fie ierarh al dreptcredincioşilor din părţile Ardealului şi Severinului şi Bihorului şi Maramureşului. Craiul Rakoczi îl întări, iar vlădica Ştefan de la Tîrgovişte la Ziua crucii din anul 1656 îl şi sfinţi de ierarh, cu numele de Sava. Şi credincioşii săi, apoi, cu litii şi cîntări bisericeşti şi cu vrednică preaslăvire îl înscăunară în mănăstirea din Alba-Iulia ca ierarhul lor legiuit.

*

Ierarhul Sava douăzeci şi patru de ani purtat-a cîrja vlădicească în Alba-Iulia (1656—1680), străduindu-se să urmeze cu statornicie calea predaniei străvechi, făgaşul credinţii strămoşeşti.

Intru cele vremelnice şi pămînteşti, plecatus-a el crailor ardeleneşti, dar în cele veşnice şi cereşti era stîncă neclintită.

— Du-te, Sava, în numele nostru, la sultanul Mohamed IV-lea din Constantinopol, la ţarul Alexei Mihailovici din Moscova, la voevodul Constantin Şerban din Bucureşti, la Gheorghe Ştefan Vodă din Iaşi, la Kara Mustafa din cetatea Budei şi mijloceşte-ne milă şi păsuire şi folosinţă, îl rugară rînd pe rînd cei cinci crai ardeleni din vremea păstoririi sale. Şi el se aşternea drumului, şi pe năduf şi pe ger, bătea în porţile înalte, îşi destăinuia solia şi venea acasă cu ispravă.

— Pleacă Sava şi zideşte şcoli de limba voastră, numai în ele învaţă crezul cel de legea noastră calvinească. Aşează tiparniţe cu slova voastră, numai pune-n ele duhul înoirii noastre. Scoate pravili pe rumînie, numai canoanele le dă pe calvinie, îi poruncea pe rînd cei patru „piscupi" de la putere, care se perindară pe la cîrmă în vremea sa. El asculta cu inima îndoită porunca fiecăruia, pornită din crăiască împuternicire dar nu se încumeta a face ceva pentru împlinire.

— Dulce-i limba noastră romînească şi e plăcută sufletului s-o grăiască, dar cum aş putea eu semăna prin ea neghina unor credinţe greşite în grîul cel curat al credinţii noastre drepte? îşi şoptea el adesea.

— Paşte-ţi, Sava, turmuliţa rămasă, iar cu cea scăpată-n strunga mea, nu-ţi mai bate capul. Şi-apoi nu uita, că eu sînt şi stăpînul tău cu tocmeală rînduit! îl mustra odată Tofeu, mai marele păstorilor calvini (1679).

— Una fost-a biserica mea din vechime şi una şi slobodă trebue şi-acum să fie, îi răspunse fără teamă ierarhul. Pentru că Sava Brancovici nu se înduplecă să părăsească vechea credinţă, ci îndruma pe preoţi şi credincioşi pe calea ortodoxiei, Tofeu ridică pîră împotriva lui tocmai cînd craiul Apafi ţinea sfat în Alba-Iulia.

— Omul ăsta fost-a totdeauna nărăvit, dar acum îşi face de cap. Calcă-n picioare rînduelile noastre, legea noastră o huleşte, pe mine întru nimic mă socoteşte, poruncile nici nu mi le bagă în seamă şi înoirilor cu încăpăţînare se împotriveşte.

Dar nu astea, ci alta-i buba cea mai mare.

— Care-i, slugă credincioasă? întrebă craiul aprins la faţă.

— Unelteşte împotriva măriei tale!

— Cum?

— Vă sapă la poartă, la Ţarigrad, prin fratele său Gheorghe şi prin solii împăratului şi-ai ţarului şi alţi vrăjmaşi de pe acolo, ca să vă surpe...

— Sînt dovezi?

— Multe. Şi-apoi, el mai are şi alte păcate...

— Ajunge! Să fie izgonit din scaun! Dar cu judecată! răcni craiul ca un leu rănit.

Şi astfel în mănăstirea din Alba-Iulia, în ziua a doua a lunei iulie, anul Domnului 1680, din porunca prea luminatului craiu Apafi, scaunul de judecată scria o veninoasă carte de judecată.

Prezeşul scaunului: prefătuşul bunurilor crăieşti.

Juraţii: protopopul calvin din Alba-Iulia şi cel calvinizat din Vinţ.

Pîrîş: Mihai Tofeu, episcop calvin.

Pîrît: Sava Brancovici, vlădica Romînilor.

Mărturii: notarăşi de la curtea craiului.

Vina: Risipirea de bunuri obşteşti şi viaţă netrebnică.

(Continuare în pag. 4)

Pogorîrea Duhului Sfînt

Potrivit îndemnului dat lor de Mîntuitorul Iisus Hristos, Sinţii Apostoli au rămas în Ierusalim. Ei trăiau în rugăciune şi aşteptau să se plinească făgăduinţa Mîntuitorului, adică pogorîrea Duhului Sfînt.

La cincizeci de zile după Inviere, zece zile după Înălţare, pe cînd Sf. Apostoli se găseau la rugăciune s-a plinit făgăduinţa Mîntuitorului.

Iată cum s-a făcut pogorîrea Duhului Sfînt.

„Cînd a sosit ziua sărbătorii Cincizecimii, Apostolii erau toţi într-un cuget adunaţi la un loc. Şi fără de veste s-a făcut din cer sunet, ca o suflare de vînt vijelios şi a umplut toată casa, unde şedeau ei. Şi li s-a arătat despărţindu-se nişte limbi ca de foc şi s-a lăsat cîte una pe fiecare din ei. Atunci s-au umplut toţi de Duh Sfînt şi au început să grăiască în alte limbi, cum le da Duhul să vestească.

In Ierusalim însă erau locuitori iudei, oameni cucernici din tot neamul de sub cer. Iar cînd s-a făcut sunetul acesta, s-a adunat mulţimea şi s-a umplut de nedumerire, că-i auzea fiecare grăind în limba sa. Şi se mirau toţi şi se minunau, zicînd unul către altul: „Aceştia, care grăiesc nu sînt ei oare toţi galileieni? Cum dară auzim fiecare limba noastră în care ne-am născut?“ (Fapte 2, 1—8).... Şi se mirau toţi şi se minunau zicînd unul către altul: „Ce va să zică aceasta?“

Iar alţii ziceau în batjocură: „S-au îmbătat cu vin dulce“.

Sculîndu-se însă Sf. ap. Petru cu cei unsprezece şi-a ridicat glasul şi le-a zis:

„Bărbaţi iudei şi toţi cei ce locuiţi în Ierusalim, luaţi aminte la cuvintele mele şi aceasta să vă fie ştiut: aceştia nu sînt beţi, cum socotiţi voi, căci acum e abia al treilea ceas din zi“ (Fapte 2, 1—15).

Apoi le-a tălmăcit toate cele prezise de prooroci despre Mîntuitorul Hristos, toate cîte s-au împlinit cu El: răstignirea, moartea, învierea şi înălţarea Sa la ceruri.

„Deci, — a continuat Sf. Apostol Petru — fiind El înălţat la dreapta lui Dumnezeu şi primind de la Tatăl pe Duhul Sfînt cel făgăduit, a săvîrşit ceea ce vedeţi şi auziţi acum“ (Fapte 2, 33).

Şi auzind ei acestea s-au umilit cu inima şi au zis către Petru şi către ceilalţi apostoli.

— „Bărbaţi fraţi, ce să facem?“

Iară Petru a zis către dînşii:

„Să vă pocăiţi şi fiecare din voi să se boteze în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor şi veţi primi darul Sfîntului Duh“ (Fapte 2, 37—38).

Ei au primit cu bucurie cuvîntul lui Petru şi s-au botezat. „Şi s-au adăugat în ziua aceea ca la trei mii de suflete. Şi erau neobosiţi în ascultarea învăţăturii Apostolilor, în împărtăşire, în frîngerea pîinii şi în rugăciuni. Şi era tot sufletul cuprins de frică, pentru că multe minuni şi semne se făceau prin Apostoli“ (Fapte 2, 41—43).

Minunea pogorîrii Duhului Sfînt o sărbătorim la cincizeci de zile după Sf. Paşti, la **Rusalii**. Acest mare praznic se şi chiamă: **Pogorîrea Duhului Sfînt.**

D. CALUGAR

La optzeci ani

In 15 martie a. c. profesorul pensionar Ilie I. Beleuţă a împlinit frumoasa vîrstă de 80 ani. Pentru că a fost un colaborator preţuit al „Telegrafului Romîn“ amintim aici cîteva date din viaţa şi înfăptuirile lui.

Născut în 1878 în comuna Mîndra (Făgăraş) din părinţi ţărani (care au avut 8 copii), după ce a terminat şcoala primară în sat şi la Făgăraş, urmă gimnaziul ortodox romîn „Andrei Şaguna“ din Braşov (Or. Stalin). După ce-şi luă maturitatea se înscrise la Facultatea de ştiinţe (secţia Matematici) din Bucureşti. Intre 1901—1904 a făcut cursurile la Institutul Teologic din Sibiu. Iar între 1904—1906 şi-a desăvîrşit pregătirea la Facultatea de Teologie din Cernăuţi. Pînă la 1920 a funcţionat ca profesor de religie la şcolile din Făgăraş. De la 1920 pînă la 1940 a fost profesor de Istoria bisericească universală la Academia Teologică din Sibiu. In 1940 a fost pensionat, continuînd să citească şi să scrie.

Afară de frumoasele lecţii, ce le-a ţinut studenţilor teologi, şi de conferinţe, prof. Ilie I. Beleuţă a tipărit o mulţime de articole, de studii şi de lucrări. Articolele şi studiile le-a tipărit în „Telegraful Romîn“ şi „Revista Teologică“ din Sibiu. In aceste articole, studii şi lucrări, el a arătat că biserica ortodoxă are adevărata credinţă, că unirea Bisericilor se poate face numai pe baza adevăratei credinţe, că Biserica ortodoxă este legată de viaţa poporului şi trebuie să fie mijloc de apropiere între popoare, ş. a. In deosebi a tradus în romîneşte scrierile unui mare teolog francez, Vladimir Guettée, care a trecut de la romano-catolici la ortodocşi. Intre altele: „Catehismul sobornicesc“ (1913) şi „Amintiri ale unui preot romano-catolic ajuns preot ortodox“ (1939).

A adunat ca o albină harnică învăţături din cărţi şi le-a dat spre hrană studenţilor teologi şi cititorilor. A stat în slujba Bisericii ortodoxe cu toate darurile minţii şi inimii sale.

De aceea, la venerabila vîrstă de 80 ani, Biserica îi e recunoscătoare şi-i urează ca Domnul să-i răsplătească osteneala cu darurile Sale cele bogate.

Biserica ortodoxă din India

Creştinismul a ajuns în India prin sf. apostol Toma şi a fost adeverit acolo în veacul VI, de către călătorul alexandrin Cosma. Dar din cauza unor împrejurări vitrege, cînd patriarhia Antiohiei, de care depindea şi India, a ajuns pe mîna nestorienilor şi apoi a monofiziţilor, şi creştinismul ind a fost prezentat greşit în ochii bizantinilor, încît aceştia au fost de părerea, că creştinii sf. Toma de pe coasta apuseană a Indiei, din Malabar, ar fi cu toţii eretici eterodocşi. Grea a fost viaţa Indiei, sub stăpînirea mahomedană a Marelui Mogul, dar nici mai uşurată nu le-a fost situaţia sub stăpînirea colonială engleză. De aceea s-au căutat şi alte legături; atunci o parte dintre creştinii sf. Toma din Travancore s-au adresat Patriarhiei ecumenice, în 1938, cerînd misionari, pentru a putea reveni în sînul Bisericii ortodoxe mame. Au răspuns la apel în deosebi arhiepiscopul rus Nestor, conducătorul şcolii de misionari pentru Manciuria şi China, precum şi episcopul sîrb Nicolae Velimirovici. Aceştia au luat contact cu conducerea acestor creştini, conduşi de un catolicos. Dar izbucnirea celui de al doilea război mondial a îngreuiat organizarea bisericii ortodoxe inde pînă în 1947, cînd şi-a pus în frunte un catolicos ales reglementar, pe Moran Mar Vasile II, şi s-a organizat cu 8 eparhii, dintre care 4 mitropolii şi 5 episcopii, cu 2 seminarii teologice şi 2 mănăstiri, ctitorite de arhiep. Nestor, al căror număr a sporit repede la 8. Numărul iniţial de credincioşi se cifra la 600.000. Apoi catolicosul Moran Mar Vasile a căutat să se încadreze deplin în Biserica ortodoxă universală şi de aceea, în 1953, a luat contact cu lumea ortodoxă greacă şi slavă, afirmînd că creştinii săi respectă aceeaşi credinţă, care a fost decisă la sinodul IV ecumenic, dar care a fost greşit formulată pentru inzi. Astfel în 1955 s-a realizat legătura reciprocă cu Patriarhia ecumenică, iar în 1956 au fost trimişi delegaţi la Patriarhia rusă, romînă, sîrbă şi bulgară, pentru definitivarea raporturilor oficiale şi recunoaştere ca Biserică ortodoxă autocefală, în cadrul Ortodoxiei întregi. In această vreme misionarismul ind a fost atît de însufleţit, că numai în cursul anului 1956 numărul credincioşilor a sporit cu alţi 120.000 de membri noi, ai bisericii ortodoxe inde.

Prof. M. ŞESAN

Sf. ierarh Sava Brancovici

(Urmare din pag. 3)

Hotărîrea: să se lepede de vlădicie şi să se dea pe mîna craiului să-l pedepsească.

La această judecată nedreaptă ierarhul Sava, din pricina bolii sale, n-a putut fi de faţă. Zăcea şi-acum chinuit de pelagră. Veni la el fratele Gheorghe, care-i vesti păgînească osîndă. Ierarhul, însă nu se tulbură, ci grăi liniştit:

— Eu, risipitor? Eu, care de trei ori înviat-am din cenuşă mănăstirea, ca pe-o mireasă împodobindu-o? Eu, care de trei ori izgonit am fost din scaun şi prădat şi de trei ori l-am dobîndit din nou, l-am înzestrat şi înflorit? Eu, care cerşit-am milă pravoslavnicilor, să vărs, vistieriei crăeşti, an de an, atîtea dări bisericeşti, scutind de apăsări pe atîţia fii sufleteşti, bieţi iobagi nemeşeşti?...

— Ş-apoi, eu, netrebnic? Eu, care de atîta vreme port iarna bătrîneţii în spinare? Eu, care-s măcinat tot de durerile pelagrei? Eu, care-s cu-n picior în groapă? Eu, care nici le mesele crăeşti, în zilele de post, nu duceam carne la gură, ci numai cîte-o felie de ridiche? Eu, care în afară de sora mea Ecaterina, n-am răbdat femee în casa mea? Şi chiar şi pe ea, numai la prilej de boală!...

Şi-au bătut joc şi de legile dumnezeeşti, şi de cele omeneşti şi de mine... Dreptatea, însă, şi din morţi învie.

Pe cînd îşi făcea el spovedania, un sgomot pripit se auzi în foişor. Se deschise apoi furtunatic uşa şi cîţiva aprozi năvăliră în casă. Înşfăcară-n clipă pe ierarh şi între rîsete şi glume îl scoaseră în curte, unde-l încărcară pe-o mîrţoagă şi nu se opriră cu el pînă-n temniţa craiului, unde i se-ncepură muncile.

Ele sporiră în castelul de la Iernut şi se aspriră apoi în cătuşile Vinţului. Din ele îl scoteau numai în cămaşă şi-l cîrbăceau cu bice aşa de cumplit, de cădea şi cămaşa şi carnea de pe trupul lui. Din pricina ăstor cazne, vechea boală i s-a înrăit şi-n chinurile ei s-a şi prăpădit, săracul...

A murit, dar adevărata credinţă fără sminteală a mărturisit...

Cade-se dar pe cuviosul ierarh Sava, ca pe un sfînt să-l cinstim şi cu evlavie să-i rostim:

— „Cela ce legături şi bătăi şi temniţă şi moarte, pentru mărtirisirea credinţii tale ai răbdat, sfinte ierarhe, roagă pe Dumnezeu biserica să ne-o păzească, credinţa să ne-o întărească şi cu darul ei să ne mîntuiască“.

Pomenirea lui se face în Biserica din Ardeal la 24 aprilie în fiecare an, ca a unuia ce dreapta credinţă a păzit şi pentru aceasta a suferit. Lupta lui a fost o piatră de temelie pentru întărirea Bisericii noastre şi propăşirea poporului romîn.

Pr. A. Nanu

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA“, Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 mai 1958 Nr. 19—20

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Intrecere pașnică

E lucru știut că astăzi pe globul pămîntesc sînt țări socialiste și țări capitaliste. E iarăși știut că orînduirea socialistă se deosebește de orînduirea capitalistă. In orînduirea socialistă toate bunurile sînt ale poporului, care muncește pentru sine, pentru a-și făuri o viață mai îmbelșugată și mai luminoasă. In orînduirea capitalistă stăpînesc capitaliștii, care au în proprietatea lor uzine, fabrici, mine — și se unesc în carteluri și monopoluri. Ei urmăresc să cîștige cît mai mult.

Intrebarea, care s-a pus, este: care dintre aceste două orînduiri e mai bună? — Oricine judecă drept își dă seama că e mai bună orînduirea, în care poporul e stăpîn și se bucură de roadele muncii lui, decît orînduirea, în care stăpînesc cîțiva bogătani și se bucură de roadele muncii tuturor celorlalți muncitori. Sf. Evanghelie ne spune: „după roadele lor îi veți cunoaște pe dînșii". De aici rezultă că superioritatea unei orînduiri față de alta se cunoaște după roadele ce le are. Increzătoare în forța orînduirii socialiste, Uniunea Sovietică a chemat la întrecere pașnică Statele Unite ale Americii. Uniunea Sovietică spune că n-are rost ca lumea să se întreacă în fabricarea de arme nimicitoare, ci întrecerea între socialism și capitalism să se facă în munca pașnică pentru o viață mai bună. Această părere o împărtășesc toate țările socialiste și toți oamenii cinstiți din toate țările lumii. E o nebunie să pui oamenii să muncească și să-și tragă de la gură ca să îngrămădești arme peste arme, bombe atomice peste bombe atomice, prin care să ajungi la un război nimicitor. Armele de azi sînt așa de puternice, pot aduce așa mari suferințe, încît omenirea are o singură cale înțeleaptă: întrecerea pașnică. Să se ajungă la un acord de dezarmare, de interzicere a armelor atomice și a experiențelor cu arme atomice, să se rezolve prin tratative toate neînțelegerile și munca oamenilor să fie îndreptată spre producerea de hrană, îmbrăcăminte, mașini, zidirea de locuințe, școli, biserici, cămine culturale, teatre, cinematografe ș. a. In felul acesta roadele muncii omului nu vor fi înghițite de cheltuielile militare, ci vor folosi la ridicarea nivelului de trai și cultural al popoarelor. Acestea sînt dorințe, care stau la inima tuturor oamenilor cinstiți și la inima oricărui credincios. Că Dumnezeu nu ne-a așezat pe pămînt ca să ne certăm și să ne războim unii cu alții, ci ca să muncim împreună, să stăpînim pămîntul și să ajungem prin muncă înfrățită la o viață cît mai bună.

De altfel întrecerea pașnică între Uniunea Sovietică și S.U.A. este o realitate. De pe acum faptele arată că în această întrecere balanța înclină de partea socialismului. Știința și tehnica sovietică stă cu cinste în primele rînduri ale științei și tehnicii mondiale. Datorită ei, Uniunea Sovietică are primele uzine atomo-electrice, cel mai mare centru din lume de cercetări atomice, și folosește energia atomică în o mulțime de domenii. Datorită ei, Uniunea Sovietică este în frunte și în aviația civilă, cu avioane de transport, care în cîteva ore parcurg distanța Moscova-Londra, zburînd la înălțimea de 10.000 m. Datorită ei, Uniunea Sovietică a lansat doi sateliți ai pămîntului, al doilea de peste 500 kgr. Prin aceste realizări Uniunea Sovietică se află înaintea S.U.A. Aceasta arată că orînduirea socialistă duce lumea înainte, ea deschide calea spre un progres mai mare decît cel realizat în orînduirea capitalistă.

Așa s-a desfășurat și se desfășoară și întrecerea pașnică pentru producția de lapte, unt, carne pe cap de locuitor. In 1917 Rusia era o țară înapoiată, pe cînd S.U.A. era bine dezvoltată. După 40 de ani de socialism vedem că Uniunea Sovietică e în stare să întreacă S.U.A. nu numai cu știința și tehnica, ci și în agricultură. Sarcina trasată de guvernul sovietic, este ca Uniunea Sovietică să ajungă S. U. A. în producția de lapte și unt încă în anul 1958, iar în producția de carne în anii 1960—1961. Sarcina aceasta în ce privește laptele a și fost împlinită. Aceasta e un semn că întreaga sarcină va fi împlinită înainte de termen.

Acestea sînt roadele socialismului: un progres în știință și tehnică cum n-a mai fost în nici o țară pînă acum și un progres în industrie și agricultură fără asemănare. Acest progres duce la îmbunătățirea vieții spirituale și materiale a oamenilor muncii.

De aceea Uniunea Sovietică nu dorește război. Ea vrea pace. Ea vrea ca prin muncă, prin roadele muncii să se îmbunătățească viața și lumea să vadă care este orînduirea cea mai bună. Ea e convinsă că în întrecerea pașnică se va arăta superioritatea orînduirii socialiste față de orînduirea capitalistă. Incă de acum această superioritate se vede tot mai limpede. Cu cît va trece vremea cu atît roadele vor fi mai grăitoare în această privință.

Popoarele luptă împotriva războiului și pentru pace. Ele vor întrecere pașnică, spre a făuri pe pămînt o viață mai bună. Voința popoarelor va birui. Ea este și voința lui Dumnezeu, care ne cheamă pe toți să sprijinim pacea și munca rodnică spre fericirea tuturor.

T. R.

Avantaje la contractările de animale

Contractările de animale au stîrnit un mare interes în rîndurile țărănimii muncitoare, care are posibilitatea ca, pe această cale, să-și valorifice în condiții avantajoase animalele crescute sau îngrășate în gospodării.

Intr-adevăr producătorii care contractează animale cu statul se bucură de numeroase avantaje, cum ar fi reduceri din cota obligatorie de carne; iar acei care nu sînt impuși la cotă sau care și-au predat cota obligatorie înainte de predarea animalelor contractate primesc în numerar contravaloarea dreptului de reducere.

Acei producători care contractează o cantitate de carne echivalentă cu de cinci ori impunerea la cota obligatorie de carne primesc prețul de contractare și pentru cantitatea impusă la cotă.

Contractanții de porci, vite mari, mînzați și viței pot cumpăra — după predarea animalelor — mărfuri din comerțul de întîmpinare pentru 10% din valoarea animalelor predate.

In afară de avantajele arătate mai sus, contractanții de vite mari și mînzați pot cumpăra, la preț de stat, de la unitățile contractante, talpă și piele, în raport cu greutatea vitelor predate.

La încheierea contractelor, producătorii pot obține credite prin Banca Agricolă, rambursabile la predarea animalelor.

De asemenea, producătorii care contractează predarea de vite mari la calitatea I-a și în greutate cît mai mare primesc un premiu de 500 lei pentru fiecare vită în greutate de peste 700 kgr. și 1.000 lei pentru fiecare vită în greutate de peste 1.000 kgr.

Gospodăriile agricole colective și celelalte forme de muncă în comun din agricultură, cît

(Continuare în pag 2)

Prima liturghie ortodoxă

Prima liturghie ortodoxă am oficiat-o în 1948, ziua a doua de Crăciun, în cătunul Lungeşti, localitate cu vreo 30—40 familii pe valea Arieşului, exact 22 km de la Turda spre Abrud. Liturghie... emoţionantă. Ori, cel puţin eu eram emoţionat... Ţin minte ca acum. Biserica veche în mijlocul cimitirului, credincioşi mulţi, din parohia matre Ocoliş şi din cătun. Impreună slujitor cu mine era preotul ortodox din Ocoliş, un preot par-că ceva mai în etate decît mine. Nu am să-i uit niciodată blîndeţea vorbei şi lumina trăsăturilor inteligentei şi înţelegătoarei înfăţişeri. Dacă aşi fi pictor i-aşi prinde portretul din memorie... Preotul acela mi-a rămas drag pînă azi... E un portret în albumul amintirilor celor mai dragi! Acum, cînd cu gîndul mă transpun în bisericuţa din Lungeşti de acum 10 ani, iată revăd totul limpede, — cîntăreţii, credincioşii ce umplu pîn-la ultimul loc biserica veche de bîrne şi... par-că... par-că îmi vine în lumina amintirii şi numele scumpului meu coleg, preot în „strana cealaltă" pîn-atunci. Da, e părintele... Crăciunescu sau Cruciunean!... E primul preot ortodox alături de care am slujit prima liturghie ortodoxă... Iată acum, după zece ani, cum aşi vrea să-i trimit frăţeasca mea îmbrăţişare şi... nu ştiu ce aşi vrea să-i spun, ceva deosebit. Simt că am să-i spun ceva neobişnuit. Ceva care mă mişcă pe mine însumi! Sînt în viaţă anumite întîmplări ce se imprimă adînc în suflet şi revin după zeci de ani cu aceeaşi emoţie şi frumseţă ca şi în clipele de proaspătă trăire...

Da! Ştiu, acum ştiu ce a fost emoţia liturghiei de la cătunul Lungeşti, din 25 dec. 1948!... Da, a fost emoţia de la prima liturghie oficiată în Chesler în 8 sau 9 iulie 1925, în prezenţa credincioşilor din Chesler, uniţi şi ortodocşi deopotrivă. Aceeaşi sfîntă liturghie, aceeaşi credincioşi, aceeaşi pioasă emoţie, acelaşi suflet creştinesc şi romînesc!

Mă-ntreb azi: cînd am celebrat prima liturghie ortodoxă în 1948 sau în 1925?... La Lungeşti sau la Chesler?...

Ar trebui să spun multe, ca să mă lămuresc pe mine însumi. Multe, foarte multe. Dar sînt de convingerea că nu este preot fost greco-catolic, care şă nu simtă şi să înţeleagă din propria lui experienţă că ceea ce vreau eu să lămuresc e în definitiv foarte clar... Şi nu mă încumet să exprim în vorbe simţămîntul primelor noastre liturghii! E acelaşi simţămînt care palpită cald şi stoarce lacrimi de la fiecare preot care oficiază pentru întîia dată! E angajamentul sfînt, izvorît din contractul încheiat între preot şi credincioşi, contract întărit cu pecetea Sfîntului Duh, în primele slujbe din biserică. E clar ca lumina orbitoare a soarelui că prima mea liturghie ortodoxă a fost cea din ...21 iunie 1925, săvîrşită la hirotonirea mea în capela mitropolitană din Blaj... Atunci s-au produs primele svîcniri de emoţie preoţească, ce au stors lacrima angajamentului de o viaţă, lacrimă ce a căzut pe altarul de la Blaj, apoi în biserica de nuele din Chesler şi în bisericuţa de lemn din cătunul Lungeşti. Lacrima credinţei şi a dăruirii depline pentru credinţa strămoşească, în slujba căreia sîntem. Pentru credinţa acestor credincioşi romîni care totdeauna au fost un suflet şi un gînd. Pentru slujirea acestui popor, care vrea lumină, unitate şi progres şi care-şi făureşte o viaţă nouă.

Dece am cercat noi, conducătorii sufleteşti, să-l dezbinăm? Să aducem vrajba, acolo unde era pace şi frăţietate?

— Pentrucă noi înşine am fost înşelaţi! O viaţă întreagă am fost duşi cu momeala. Şi dacă am mai avut lipsă de un examen, completare a celor multe din anii studenţiei şi ai vieţii, acest examen l-am dat în faţa magistrului singur negreşelnic: poporul credincios.

El ne-a învăţat pentruce am studiat viaţa întreagă şi pe cine servim. E un examen unic şi cel mai important! Am pomenit noi preoţii gr. catolici pe Papa, dar slujbele, rugăciunile le făceam pentru ei, pentru ei şi pentru noi, credincioşii romîni de lege străbună, care era aceeaşi şi la ortodocşi şi la gr. catolici.

Acum ştiu că toată viaţa mea am săvîrşit o singură slujbă, că am avut totdeauna aceeaşi emoţie şi ultima mea liturghie va fi cea mai conştie şi mîngăietoare: am slujit sufletului turmei dreptcredincioase, pentru a-l ridica cu o treaptă în credinţa străbună şi în mersul spre mai bine în această lume. Am slujit, slujesc şi voi sluji mereu la altarul străbun, pentru credincioşii legii strămoşeşti, pentru unitatea poporului şi pentru fericirea lui.

Pr. **Ioan Borza** (Borsec)

Avantaje la contractările de animale

(Urmare din pag. 1)

şi membri gospodăriilor agricole colective au la contractările de animale avantaje mai mari decît producătorii individuali.

Astfel gospodăriile agricole colective, cooperativele de producţie agricolă şi gospodăriile anexe primesc un spor de 10 la sută, iar întovărăşirile de crescători de animale, întovărăşirile agricole şi membri G.A.C. — 5 la sută.

Pentru stimularea creşterii şi îngrăşării animalelor în sectorul socialist-cooperatist, se pot încheia contracte de livrare de animale pe o perioadă de 3—5 ani cu G.A.C., cooperativele de producţie agricolă, întovărăşirile agricole şi întovărăşirile de crescători de animale.

Contractanţii din categoria de mai sus care se angajează să livreze statului animale îngrăşate pe o perioadă de 3—5 ani primesc, peste preţurile de contractare, următoarele sporuri de preţ, calculate la preţurile de bază de contractare ce se vor practica în anul cînd se predau animalele: 5% pentru predările din al 2-lea an de contractare şi 10% pentru predările din al 3-lea şi următorii ani de contractare.

Avantajele ce se acordă asigură condiţii de rentabilitate contractanţilor, oferind unităţilor socialiste, cît şi gospodăriilor individuale, largi posibilităţi de a creşte şi îngrăşa un număr cît mai mare de animale, de a-şi spori veniturile, cointeresîndu-le să contribuie cît mai mult la aprovizionarea populaţiei şi a industriei alimentare cu produse animale.

Despre cultul divin

1. In convorbirea cu Samarineanca (In. 4, 5—42), Mîntuitorul arată că El aduce o închinare nouă, închinarea în duh şi adevăr. De fapt Domnul nostru Iisus Hristos a întemeiat cultul creştin. El ne-a învăţat cum să ne rugăm din toată inima, din tot sufletul, dîndu-ne ca model rugăciunea „Tatăl nostru". El a poruncit Sfinţilor Apostoli: „aceasta s-o faceţi întru pomenirea Mea", (Lc. 22, 19) iar Sfinţii Apostoli au şi slujit „frîngerea pîinii", împreunată cu rugăciuni şi învăţătura evanghelică, adecă Sf. Liturghie (F. Ap. 2. 42). Cultul creştin, închinarea cea adevărată, se aduce în „case" anume, locuri sfinţite lui Dumnezeu.

De aceea în baza mărturiei dată nouă de Iisus Hristos şi de Sf. Apostoli noi creştinii afirmăm că locul nostru de închinare specială este biserica, în care aducem cult de adorare lui Dumnezeu prin rugăciune, între care Sf. Liturghie este cea mai de seamă.

Inchinarea, ce trebuie să o aducem noi lui Dumnezeu, se mai numeşte şi cult de adorare. Cultul este de mai multe feluri: cult intern şi cult extern.

Prin cult intern, noi înţelegem acea adorare, pe care o dăm lui Dumnezeu în mod tăcut, în lăuntrul sufletului nostru, cu inima şi cu gîndul nostru, nu schiţăm nici un gest, nu vorbim nici un cuvînt, ci toată fiinţa noastră este concentrată într-o rugăciune mută de adorare a lui Hristos. Aceasta se face printr-o reculegere adîncă a fiinţei noastre în Dumnezeu. Din sufletul nostru se ridică în chip nevăzut darurile ce aducem lui Dumnezeu, aurul, smirna şi tămîia rugăciunii noastre, pentru nevoile, lipsurile şi necazurile noastre sau pentru lauda sau preamărirea lui Dumnezeu. Trăirea în tine însuţi, cu tine însuţi şi cu Dumnezeu, aceasta se numeşte cult intern.

Prin cult extern înţelegem, cînd sentimentele, de care este cuprins sufletul nostru, le arătăm în afară prin cuvinte, prin gesturi sau prin semne. Adică, exteriorizăm convingerile sufletului nostru, le însoţim prin grai viu sau semne văzute. Nu mă mulţumesc numai cu o adorare internă a lui Dumnezeu, ci aceasta o însoţesc cu rugăciune tare, cu semnul sfintei cruci, cu îngenunchere sau mătanie în faţa sfîntului altar sau a unei icoane împărăteşti, aprind o lumînare, în sfîrşit, arăt în afară ceia ce sufletul meu doreşte, inima mea simte şi mintea mea gîndeşte. Mîntuitorul însuşi s-a rugat cu cuvinte, ridicînd mîinile Sale spre cer.

Intre cultul intern şi extern trebuie să fie o vie legătură prin credinţă, dragoste şi nădejde. Şi unul şi celălalt trebuie să fie cu totul sincer, să izvorască din adîncul sufletului şi din cele mai curate sentimente ale inimii noastre.

Aceasta ca să nu se spună despre noi cuvintele lui Hristos:

„Poporul acesta cu buzele mă cinsteşte, dar cu inima este departe de mine" sau:

„Nu tot cel ce-mi zice Doamne, Doamne, va întra întru împărăţia ceriurilor", nici că sîntem: „Morminte spoite", frumoase pe dinafară, dar urîte şi murdare pe dinăuntru. Cu alte cuvinte cultul intern să fie oglindit în cel extern, iar cel extern să fie reflexul cultului intern.

Cultul extern, la rîndul său, este de două feluri: privat şi public.

Cultul extern privat este acela, pe care îl săvîrşim singuri, prin actele vii în cinstea lui Dumnezeu, cum ar fi: facerea sfintei cruci, cînd trecem pe lîngă o biserică, sau rugăciunile pe care le facem singuri în casa noastră sau prin cîntările religioase pe care tot singuri le cîntăm sau prin fapte bune pe care le facem, în particular, după îndemnul lui Iisus Hristos: „Să nu ştie stînga ce face dreapta". Cultul extern privat e poruncit de Mîntuitorul şi Sf. Apostoli prin cuvintele: „Ne-ncetat vă rugaţi" sau „Priveghiaţi şi vă rugaţi". Cultul extern privat este urmarea credinţii interne, căci: „Credinţa fără faptă moartă este", la fel, faptele care nu izvorăsc din adîncul credinţii noastre nu sînt folositoare.

Cultul extern public este atunci, cînd aduc închinăciune toţi credincioşii adunaţi la un loc,

(Continuare în pag. 3)

Cum să ascultăm Sf. Liturghie

Felul al patrulea de a asculta sfînta liturghie:

Felul acesta s-ar putea numi mai de taină, mai de adîncire sufletească. E un fel de trăire religioasă personală a creştinului. In tot timpul creştinul se întreabă şi răspunde mereu: „Doamne, Tu ai făcut aceasta şi aceea pentru noi oamenii şi mai ales pentru mine, care sînt cel dintîi între păcătoşi. Sînt copleşit de înţelepciunea, de bunătatea, de iubirea Ta de oameni, că nu m-ai lăsat să pier cu păcatele mele. Te-am ascultat? Ţi-am urmat, cum mi-ai cerut? Oare gîndurile mele, simţămintele mele, faptele mele, vieţuirea mea sînt ele după voia Ta, după Cuvîntul Tău? Sînt creştin cu adevărat sau păgîn care port numai nume de creştin? Aud de întruparea Ta? Sînt pătruns în toată fiinţa mea, că ai făcut-o şi pentru mine? Ascult fericirile Tale? M-am dovedit un sărac cu duhul, adecă unul care caut zi de zi şi pas de pas desăvîrşirea morală, cerută de cer încă de la zidirea omului şi luminată de Tine în Predica de pe Munte? M-am căit de păcatele mele, am fost blînd, flămînd şi însetat de dreptatea pe care Tu o ceri de la oameni, fost-am milostiv, curat la inimă, făcător de pace şi am suferit cu blîndeţe nedreptatea şi am renunţat la ceva, numai la ceva, pentru a preamări numele Tău? La acestea mă îndeamnă şi cuvîntul Apostolului şi al Tău, Doamne, din sfînta Evanghelie! Dar ce străin mă arăt faţă de ele! Nu închide înaintea mea uşile pocăinţii sincere, ale întoarcerii mele spre sfinţenie, ci deschide-mi pe cele ale raiului prin harul Tău. Voia mea fără întărirea harului Tău e neputincioasă. **„Sfinte Dumnezeule, sfinte Tare, sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi!"** Şi mai ales pe mine, Doamne! Văd sufleteşte pe îngerii Tăi între noi la slujba dumnezeească împreună cu noi! Ajută neputinţii mele, că vreau să lapăd toată grija cea lumească pentru a te primi cu adevărat ca pe împăratul tuturor şi al meu înconjurat de cetele îngereşti. Invredniceşte-mă să cînt împreună cu îngerii: Sfînt, sfînt, sfînt e Domnul Puterilor; plin e cerul şi pămîntul de mărirea Lui! Osana! Bine e cuvîntat celce vine întru numele Domnului să ne conducă la viaţă nouă, creştinească, întru împărăţia Ta. Dă-mi smerenia care înalţă, şi-mi dă inima înfrîntă, care să mă apropie de Tine! Intră în ea, fă ordine, rînduială, ca un Stăpîn al ei! Fă-o vrednică să fie mormînt nou, curat, sfînt, casă însufleţită pentru a putea primi Trupul şi Sîngele Tău cel mîntuitor, cînd mă vei chema zicînd: „Luaţi, mîncaţi, acesta este Trupul Meu şi Beţi dintru acesta toţi, acesta este Sîngele Meu". Fereşte-mă cu harul Tău să nu cad în ispită şi să ajung să şed la Cina Ta pe scaunul cel gol al vînzătorului şi trădătorului Iuda, ci împreună cu ceilalţi ucenici ai Tăi. Ia-mă cu cei apropiaţi în Getsimani! Ingădue-mi să întru pe unde Te poartă spre judecare sinedriştii şi să mă cutremur de nedreptatea ce Ţi se face! O, fericite Simon din Cirene, lasă-mă să ajut şi eu la ducerea crucii, altarul cel de jertfă pentru noi toţi. Dă-mi lacrimi amare ca lui Petru pentrucă, poate, şi eu, de multe ori m-am lăpădat de Tine, ca să mă reîntorci la cinstea de adevărat ucenic al Tău, ca să pot merge cu mironosiţele la mormîntul Tău — izvorul învierii noastre şi să Te însoţesc la înălţarea pe Muntele Maslinilor şi să Te rog şi eu ca preotul: **„Mîntuieşte Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta"** şi să Te aştept, după cuvîntul îngerilor către apostoli „să vii din nou între noi, aşa cum Te-am văzut înălţîndu-Te la cer!" Şi cînd iarăşi vei veni să judeci viii şi morţii să fiu în ceata binecuvîntaţilor Părintelui Tău, avînd răspuns bun la înfricoşata judecată! In sfînta liturghie de astăzi Te-am văzut Proroc al proorocilor şi m-ai învăţat adevărul Tău; Te-am cunoscut şi Impărat al împăraţilor şi m-ai primit cetăţean al împărăţiei Tale; şi Te-am înţeles ca Arhiereu al arhiereilor şi că Te-ai jertfit şi pentru mine mult păcătosul şi nevrednicul Tău rob. Şi dă-mi ca prin acest cuget, prin simţire, prin cuvînt, prin faptă, pe scurt: prin toată vieţuirea mea de zi şi de noapte aşa să lucrez încît să se preamărească şi să se sfinţească numele Tău. Iar cînd va sosi chemarea Ta de a Te urma pe drumul cel de veci, cu harul Tău ce ni-l dai prin sfinţele taine, învredniceşte-mă să-mi fi agonisit **„sfîrşit creştinesc, fără chinuri, fără a fi ruşinat, în pace şi răspuns bun la înfricoşata Ta judecată".**

Nu e greu de văzut că creştinul ascultînd în felul acesta sfînta liturghie o şi trăieşte real şi cu cel mai mare folos sufletesc. Fericiţi ceice o pot face!

Şi ar mai putea fi un fel de a asculta sfînta liturghie

Ori care dintre felurile arătate e bun pentru a asculta cu mult folos sufletesc pentru îndreptarea, înnoirea şi sfinţirea noastră, fie că ascultăm simplu ce se zice şi ce se face la sfînta liturghie, fie că urmărim faptele venirii, lucrării şi trăirii Domnului, fie că învăţătura de credinţă şi de viaţă din cursul slujbei, fie că ne raportăm viaţa, la modelul de viaţă arătat de Mîntuitorul. Pentru cei cu viaţă duhovnicească mai deplină ar mai putea fi un fel de ascultare a sfintei liturghii, care ar fi un fel de împletire a celor patru feluri arătate într-unul singur. Recunoaştem însă că e cel mai greu. Repetăm că nu e nevoie pentru orice creştin a le împlini pe toate. Implinind pe oricare, împlinim porunca Bisericii care zice: „Fiecare creştin (ortodox) e dator să asculte sfînta liturghie cu toată evlavia în fiecare Duminică şi sărbătoare".

„Deci, iubiţilor, ştiind acestea mai dinainte, sporiţi în har şi în cunoaşterea Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine slava şi acum şi în ziua cea vecinică". (Ep. II. sf. ap. Petru, cap. 3 v. 17—18).

„Fiţi aşadar împlinitorii cuvîntului, nu numai ascultătorii lui". (Ep. sf. Iacob 1, v. 22).

Ec. stavr. **Gheorghe Maior**

Iubiţi-vă

Iubiţi-vă, aşa grăi a Domnului voroavă,
Fiţi făcători de pace voi fii ai omenirii,
Căci soarele-şi trimite a razelor podoabă
Pe-acest pămînt în numele cel veşnic al iubirii.

Priviţi la îndantelata florilor cîmpie
Cum cresc în frumuseţe şi crinii şi cicoarea,
Cum urcă dulce mustul în bobul cel de vie
Şi-n numele iubirii cîntă privighetoarea.

Iubiţi-vă! porunca e-n veci nemuritoare
Căci spinii învrăjbirii nu pot să-năbuşească
A dragostei garoafe ce-ndreaptă în spre soare
Cămaşa-i de petale, mantie îngerească.

Iubiţi-vă! voi oameni, cu-a Domnului poruncă,
Intinde-ţi mîna caldă celor ce vreau unire,
Ca înfrăţiţi prin gînduri, prin fapte şi prin muncă,
S-aduceţi omenirii deplina fericire.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

Despre cultul divin

(Urmare din pag. ?)

comunitatea bisericească, la ceremonii religioase, rugăciuni şi cîntări sfinte, procesiuni şi pelerinaje, la hramuri de biserică şi mai ales la Sfînta Liturghie. Participarea regulată şi ascultarea Sfintei Liturghii în Dumineci şi sărbători; oferirea Sfintei Liturghii ca rugăciune Tatălui ceresc, fie ca rugăciune de cerere, laudă, mulţumire sau ispăşire, este cea mai desăvîrşită rugăciune adusă lui Dumnezeu, căci ea se aduce după rînduiala lui Iisus Hristos („aceasta s-o faceţi întru pomenirea Mea") şi după cuvintele spuse femeii samarinence: „cu duhul şi cu adevărul". In Sfînta Liturghie însuşi Hristos Domnul se jertfeşte pe sine pentru noi.

Sfînta Liturghie este jertfa creştinilor. In ea se perindă întocmai, dar în chip nesîngeros, jertfa de pe Golgota a lui Hristos Domnul. Ca într-un film, se repetă scenă cu scenă viaţa lui Hristos, de la Naştere pînă la Inălţarea la ceruri. Momentul culminant al Sfintei Liturghii este prefacerea pîinii şi a vinului în Trupul şi Sîngele Domnului, cînd se oferă lui Dumnezeu junghiindu-se pe sine, Hristos Domnul. Sfînta Liturghie cuprinde deci, pe lîngă cîntări şi diverse rugăciuni, cea mai mare taină „Taina Tainelor", Sfînta Impărtăşanie sau Euharistie. Mintea omului nu poate pătrunde această taină ca s-o înţeleagă. Ea este însă reală, căci Dumnezeu care a făcut cerul şi pămîntul şi toate cîte sînt într-însele, are putere să facă şi din pîine şi vin, Trupul şi Sîngele lui Hristos.

„Trupul omenesc oare nu preface pîinea şi vinul în trup şi sînge? Viţa de vie nu preface pămîntul amestecat cu apă de ploaie în must şi apoi în vin? Albinele nu prefac oare sucurile plantelor în miere? Şi atunci Dumnezeu să nu poată preface pîinea şi vinul în Trupul şi Sîngele său? Dumnezeu să nu fie în stare a face ceia ce face trupul nostru? Cel ce face din pămînt grîu, să nu fie în stare a preface din grîu Trupul său?" (Iuliu Maior: Taina Tainelor, pag. 22). In aceasta constă puterea Sfintei Liturghii, jertfa noastră a creştinilor.

Aceasta este Sfînta Liturghie, jertfa curată, sfîntă, puternică, minunată ca şi Dumnezeu care o celebrează şi se jertfeşte pe sine pentru noi şi a noastră mîntuire: Valoarea unei Sfinte Liturghii este deci incalculabilă.

Un sfînt zice: „Toate faptele noastre bune, luate împreună, nu valorează cît jertfa liturgică, deoarece ele sînt lucrări omeneşti, pe cînd Sfînta Liturghie e lucrarea lui Dumnezeu". (P. N. Pura, Pilde, vol. III, pag. 145, nr. 4). Să ascultăm deci Sfînta Liturghie!

Ascultarea Sfintei Liturghii ne obţine ajutorul şi binecuvîntarea lui Dumnezeu.

2. Sfînta Liturghie este centrul vieţii noastre religioase şi spirituale. De aceea Sfînta Biserică ne porunceşte, ca „în Dumineci şi sărbători să ascultăm Sfînta Liturghie cu evlavie pe cum se cuvine". Şi nu numai în Dumineci şi sărbători, ci ori de cîte ori ni se dă prilejul. Ea este cea mai desăvîrşită rugăciune. Prin gura preotului se roagă pentru noi Iisus Hristos. Intreg cerul se pogoară pe altar la Sfînta Liturghie şi asistă la jertfa ce o aduce Mîntuitorul. Să fim şi noi de faţă cu tot sufletul, inima şi gîndul nostru: să ascultăm Sfînta Liturghie cu evlavie, pe cum se cuvine, „cu duhul şi cu adevărul".

Ori de cîte ori auzim glasul de aramă al clopotelor chemîndu-ne să ascultăm Sfînta Liturghie, să alergăm cu dragă inimă. Ea este izvorul nesecat al darurilor dumnezeeşti, prin care ne mîntuim.

Prot. **Iuliu Man**

Răsplata invidiei

Poporul nostru are o zicală: „Cine sapă goapa altuia cade el în ea". Aceasta înseamnă că atunci cînd cineva lucrează la răul altuia — îi sapă groapa — sfîrşitul va fi acela că acest rău va veni peste răufăcător, adică va cădea el în goapa săpată. „Rău faci, rău să aştepţi", spune tot o vorbă bătrînească.

Acest lucru ni-l arată şi Sf. Scriptură, cînd zice: „Cei ce ară nelegiuiri şi seamănă răutate au parte de astfel de roade" (Iov. 4, 8), şi „Pe cel rău răutatea îl ucide" (Psalm 33, 21), iar „Cel fără de lege va cădea prin fărădelegea lui" (Pilde 11, 5). Ba chiar îl întăreşte cu multe pilde. Asupra unei pilde, luată din istoria poporului evreu, ne oprim puţin aici. Faptul s-a petrecut cu multe sute de ani în urmă, în timpul robiei babiloniene, şi se găseşte scris în Vechiul Testament, cartea Estera.

Se spune acolo, că pe vremea regelui Artaxerxe, în cetatea de scaun Suza, trăia un evreu cu numele Mardoheu, care avea oarecare părtăşie cu curtea domnească. Acesta avea sub mîna lui pe Estera, o rudă apropiată, fată frumoasă, care nu ieşea din cuvîntul lui.

S-a întîmplat că în timpul acela, primul sfetnic regesc şi cel mai de seamă om după rege să fie un boier cu numele Aman, om rău şi mîndru din cale afară. Toţi cîţi slujeau regelui sau veneau la curtea regească se aruncau cu faţa la pămînt şi se închinau lui Aman. Aceste lucruri plăceau foarte mult lui Aman şi, după fiecare zi, inima lui creştea tot mai mare, umflîndu-se de mîndrie.

I se spuse însă lui Aman, şi acest lucru l-a băgat de seamă şi el, că Mardoheu iudeul nu i se închină şi nu se apleacă pînă la pămînt înaintea lui. Faptul acesta l-a făcut pe Aman să se umple de o aprigă mînie şi ură împotriva lui Mardoheu şi a neamului evreesc. Ba mai mult: şi-a pus în gînd să ucidă pe Mardoheu şi pe toţi iudeii din împărăţia lui Artaxerxe.

Se prezintă dar la rege şi în chip viclean îi minte, aşa cum ştiau să mintă cei de pe lîngă capetele încoronate, că se află împrăştiat în împărăţia sa un popor vrăjmaş, care tulbură liniştea imperiului şi legilor domneşti nu se supune. Că acest popor face cele mai mari nelegiuiri, împiedecînd regatul să fie bine întocmit şi să ducă viaţă paşnică. In felul acesta, Aman primeşte de la rege îngăduinţa ca în 13 ale lunii a douăsprezecea a anului aceluia „să ucidă, să piardă şi să nimicească pe toţi iudeii, mic şi mare, copii şi femei, într-o singură zi".

A scris apoi Aman poruncă despre aceasta, întărindu-o cu pecete domnească, şi a trimis-o la cele 127 de căpetenii de ţări, cîte avea regatul lui Artaxerxe, de la India pînă la Etiopia. Cu iuţeala gîndului, ştafetele regelui au dus ucigătoarea poruncă în toate colţurile regatului babilonean. Ca orice lucru rău, vestea s-a răspîndit repede în mulţime, zguduind adînc poporul iudeu, şi aşa destul de oropsit, rob fiind în ţară străină. Ca şi celelalte cetăţi, Suza era şi ea în fierbere. „Tînguire mare era printre iudei, zice Sf. Scriptură, post, plîngere şi bocet".

Mardoheu, care ştia că din cauza lui se stîrniseră toate acestea, şi-a rupt hainele sale şi a pus pe sine sac şi cenuşă, în semn de durere şi jale amară. Plin de tristeţe, se rugă Domnului zicînd: „Doamne, Doamne, Impărate Atotţiitorule, toate sînt în puterea ta şi nu este cine să se împotrivească ţie, cînd vei voi să mîntuieşti pe Izrail. Tu ai făcut cerul şi pămîntul şi toate cele minunate de sub cer. Tu eşti Domnul tuturora şi nu este cine să se împotrivească ţie, Doamne. Tu toate le ştii Doamne, tu ştii că eu nu din mîndrie, nici din trufie, nici ca să supăr pe cineva am făcut aceea, că nu m-am închinat lui Aman celui mîndru, căci eu cu plăcere m-aşi fi apucat să sărut tălpile picioarelor lui pentru mîntuirea lui Izrail. Dar eu am făcut aceasta ca să nu dau slavă oamenilor mai presus de slava lui Dumnezeu şi nu m-am închinat nimănui, fără numai ţie, Domnului meu. Şi acum Doamne Dumnezeule, Dumnezeul lui Avram, cruţă pe poporul tău, căci se pune la cale pieirea noastră şi voiesc să piardă moştenirea ta cea dintru început..."

A fost voia lui Dumnezeu ca nu mult înainte de acele zile, regele să-şi aleagă de regină pe Estera, care era cea mai frumoasă la chip dintre toate fetele locului aceluia. Auzind Estera despre cele ce aveau să se întîmple neamului său, şi-a dezbrăcat hainele strălucitoare şi s-a îmbrăcat în haine de jelire şi de zmerenie şi trei zile şi trei nopţi a postit şi s-a rugat pentru scăparea poporului său din această cumplită încercare. După aceste trei zile de jelire, Estera îşi luă din nou hainele sale regeşti şi, împreună cu două slujitoare, se prezentă la rege.

Intrebată fiind care îi este cererea, regina mărturiseşte că doreşte ca regele, însoţit de Aman, să ia parte la prînzul pregătit de ea anume, lucru care s-a şi petrecut. După acest prînz, ura lui Aman împotriva lui Mardoheu, care nici de data aceasta nu i s-a închinat, crescu şi mai mult. Impins de mîndria şi ura sa, Aman înălţă o furcă înaltă de 50 de coţi, hotărît ca a doua zi să ceară îngăduinţa regelui pentru a spînzura pe Mardoheu pe ea.

Dar iată că planurile omului nu-s ca ale lui Dumnezeu şi lucrurile iau cu totul o altă întorsătură. In noaptea aceea, Domnul depărtă somnul de la rege, iar acesta porunci slugii sale să citească din cartea în care se însemnau faptele zilnice de la curte. Şi era scris acolo cum Mardoheu a scăpat pe rege din mîna a doi eunuci, paznici, care uneltiseră împotriva lui.

— Ce cinste şi răsplată i s-a dat lui Mardoheu pentru aceasta? întrebă regele.

— Nu i s-a făcut nimic, au răspuns oamenii regelui.

Atunci a poruncit regele lui Aman, care tocmai venea să ceară capul iudeului acela, să îmbrace regeşte pe Mardoheu, să-l pună pe cal şi să-l poarte prin cetate şi să strige: „Aşa se face omului pe care vrea regele să-l cinstească". Şi a făcut Aman întocmai.

In ziua aceea, regele cu Aman au prînzit din nou la regină. Şi a întrebat iarăşi regele pe regină: Care este dorinţa ta? Şi a răspuns Estera: „De-am aflat bunăvoinţă în ochii tăi, o rege, şi dacă voieşte regele, să ni se dăruiască viaţă mie şi poporului meu, căci sîntem vînduţi noi spre ucidere şi nimicire".

— Cine-i omul care a îndrăznit în inima sa să facă aşa ceva? întrebă regele

— Aman, răspunse Estera. Şi s-a cutremurat Aman iar regele s-a înfuriat foarte. Atunci unul din slujitorii regelui zise: „Iată şi furca pe care a pregătit-o Aman pentru Mardoheu, cel ce a grăit de bine pe rege, stă la casa lui Aman, înaltă de cincizeci de coţi". Zis-a regele: „Spînzuraţi-l acolo!" Şi au spînzurat pe Aman, ne spune Cartea Sfîntă, în furca pe care el o pregătise pentru Mardoheu.

Iată cum, cel ce sapă groapa altuia cade el în ea, „căci Dumnezeu întoarce omului după faptele lui şi se poartă cu fiecare după purtarea lui" (Iov. 34, 11).

Diacon **Gh. Papuc**

Din Invăţătura Sf. Ioan Scărarul

Dorirea celor duhovniceşti

Pe treapta a treia a urcuşului vieţii creştine către împărăţia lui Dumnezeu, sf. Ioan Scărarul aşează dorirea bunurilor duhovniceşti, înălţarea inimii la cele de sus, la Dumnezeu, de la care şi prin care sînt toate.

Şi zice sfîntul că viaţa creştinului în lume este asemenea cu a unui călător printr-o ţară străină. Călătorul vede multe lucruri frumoase în acea ţară, se bucură de ele, le poate cumpăra, se poate folosi de ele, dar nu sînt ale lui pentru totdeauna. El este un călător spre împărăţia cea veşnică şi nu-şi poate lipi inima numai de lucrurile văzute, ci năzueşte spre cele veşnice, care sînt ţinta călătoriei lui.

Acelea sînt ale lui pentru totdeauna şi toată călătoria lui este călăuzită de dorinţa de a ajunge „acasă", la sînul Tatălui ceresc.

Dorirea celor duhovniceşti nu înseamnă urîrea lucrurilor ce ne înconjoară. Acest dor ne ajută doar să nu cădem în robia patimilor, trezeşte în noi dragostea de Dumnezeu care le covîrşeşte pe toate.

De aceea a zis Mîntuitorul: „Căutaţi mai întîi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă" (Mat. VI. 33).

Drept pilduitor în dorirea celor duhovniceşti, sf. Ioan Scărarul ni-l înfăţişează pe patriarhul Avraam. Acesta locuia în ţinutul Mesopotamiei. Acolo trăia cu toţi ai săi. Dar Dumnezeu îi făgăduise o altă ţară, Canaanul, Ţara Făgăduinţei. Şi Avraam a ascultat de Dumnezeu, a părăsit ţinutul în care trăise şi s-a dus, călăuzit de îngerul Domnului, în Canaan.

Cuvine-se dar ca, în viaţa noastră a creştinilor să nu se stingă dorul după cele duhovniceşti; să nu adoarmă ochiul credinţei; şi să nu se stingă în noi focul dragostei de Dumnezeu şi de oameni.

Părintele VASILE

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 iunie 1958 Nr. 21—22

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Zece ani

In mai-iunie s-au împlinit zece ani de cînd a fost ales, învestit și instalat I. P. S. Justinian în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Romîne. Aniversarea aceasta o întîmpină cu bucurie întreaga Biserică, vlădici, preoți și credincioși. Căci în persoana Prea Fericitului Patriarh Justinian Biserica a găsit un cîrmuitor înțelept și energic, care a știut călăuzi clerul și credincioșii pe calea dreptei credințe și a luptei pentru înfăptuirea năzuințelor luminoase ale poporului.

Cine ar putea cuprinde tot sbuciumul, toată truda Prea Fericitului Patriarh Justinian în acești zece ani de realizări, care vor dăinui peste vremi? — Ne mărginim numai să arătăm cîteva din aceste realizări, cunoscute de altfel credincioșilor noștri.

Una din marile probleme bisericești, pe care Prea Fericirea Sa a anunțat-o încă la început, a fost problema refacerii unității bisericești, frîntă prin silnicie și amăgire de împărații habsburgi la 1698. Credincioșii romîni din Ardeal trăiau despărțiți în două Biserici, deși ei toți aveau aceeași lege strămoșească, legea ortodoxă a Răsăritului. Dacă împărații vienezi ne-au despărțit, ca prin desbinarea noastră să ne robească mai ușor, astăzi cînd poporul e stăpîn pe soarta lui și pășește unit pe același drum, nu mai avea nici un rost să rămînem despărțiți în două Biserici. Odată ce avem aceeași lege strămoșească trebuia să ne ținem și de o singură Biserică. O singură lege strămoșească într-o singură Biserică strămoșească, aceasta a fost dorința preoților și credincioșilor vreme de peste 200 ani. Această dorință s-a împlinit în octombrie 1948, cînd frații greco-catolici s-au întors la sînul Bisericii-mame. Așa am devenit iarăși una cum am fost și înainte de 1698. Chemarea Prea Fericitului Patriarh Justinian a găsit ecou în sufletele preoților și credincioșilor și turma dreptcredincioasă a fost reîntregită.

Cine nu-și amintește bucuria și dragostea părintească, cu care a primit Prea Fericirea Sa pe reprezentanții celor ce au revenit la altarul strămoșesc, cînd aceștia s-au prezentat la Patriarhie sau la marea Adunare de la Alba-Iulia? Cine nu cunoaște toată osîrdia Prea Fericirii Sale în acești zece ani ca acești fii ai Bisericii noastre să se simtă bine la sînul Ei de mamă și să fie ca niște frați iubiți între ceilalți frați vechi ortodocși? Dintre frații reveniți au fost ridicați: un episcop, mai mulți vicari, consilieri, profesori de teologie, protopopi, preoți în parohii fruntașe. Mulți au fost distinși, alții ajutați. Li s-au trimis cărți de slujbă gratuit .Bisericile au fost reparate, pictate, terminate; casele parohiale au fost înoite, zidindu-se și noi case parohiale. S-au tipărit articole, studii, cărți, care au arătat însemnătatea reîntregirii bisericești. Întotdeauna dragostea părintească și dragostea frățească s-a arătat prisositoare și lucrătoare.

Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN la instalarea I.P.S. Mitropolit NICOLAE în Sibiu (1957)

Prin actul reîntregirii bisericești Biserica Ortodoxă Română s-a întărit și viața ei s-a îmbogățit, căci la zestrea duhovnicească de pînă atunci s-a adăugat zestrea adusă de frații reveniți.

Așa s-a pornit la reorganizarea Bisericii Ortodoxe Romîne, făcîndu-se Statutul și Regulamente după nevoile de astăzi ale ei. In această organizare a Bisericii și credincioșii au drepturi, care îi leagă de viața Bisericii. Credincioșii își spun părerea în Adunarea parohială, aleg Consiliul parohial și Comitetul parohial. Ei trimit ca reprezentanți deputați în Adunarea Eparhială. In felul acesta glasul lor este ascultat și ei pot să sprijinească pe preoți și episcopi în lucrarea pentru binele Bisericii. Legătura dintre cler și credincioși devine mai strînsă. Legătura dintre credincioși și Biserică se întărește.

Invățămîntul teologic este reorganizat. Pentru cîntăreți funcționează Școli de cîntăreți. Pentru cîntăreți de oraș (și preoți în parohii de cl. III) sînt seminarii. Pentru pregătirea preoților sînt Institutele Teologice Universitare din București și Sibiu. Toate aceste școli funcționează sub îndrumarea Bisericii, profesorii lor fiind plătiți de Stat, care acordă și burse pentru studenți și salarii pentru personalul administrativ și de serviciu. In felul acesta Biserica pregătește cîntăreți pentru strane și preoți pentru altare, pătrunși de evlavia cea adevărată și legați de popor.

Pentru monahism s-a introdus viața de obște, munca în cooperative, școlile monahale și seminariile monahale. In felul acesta monahii împreună munca, studiul și rugăciunea, devenind slujitori luminați ai Bisericii și pilduitori tuturor credincioșilor cu viața, cu cunoștința și cu rîvna.

Pentru răspîndirea învățăturii dreptmăritoare s-au tipărit reviste și cărți. Numai la București apar trei reviste: „Biserica Ortodoxă Română", „Ortodoxia" și „Studii Teologice". Noul Testament, Psaltirea, Liturghierul și alte cărți de slujbă s-au tipărit în zeci de mii de exemplare. Cărți de studiu pentru seminarii și Institutele Teologice au apărut an de an. Cărți de rugăciuni, Catehisme, Predici și alte cărți religioase au fost răspîndite între credincioși. Atelierele Patriarhiei au lucrat veștminte și vase bisericești, cruciulițe, icoane și alte obiecte sfințite folosite în biserici sau de către credincioși.

Prea Fericitul Patriarh însuși a ctitorit biserici și mănăstiri. A purtat o grijă deosebită de vechile biserici și mănăstiri, monumente istorice, care glăsuesc despre credința strămoșilor și despre vredniciile lor.

N-a uitat nici pe credincioșii romîni din America, pentru care a sfințit pe P. S.

(Continuare în pag. 2)

Fii un „făcător de pace!“

Dragul meu fiu, fii un viteaz luptător, fii un adevărat făcător de pace, pe faţa pământului! Căci pacea-i bun de mare preţ, ce-i place şi lui Dumnezeu. Cel ce face pace în lume e numit „fiu” al lui Dumnezeu şi se bucură de tot binele şi de fericire în viaţă.

Ţine aprinsă cu drag şi avînt făclia păcii cît trăieşti pe pământ. Şi luptă-te cu mult curaj şi cu mare bărbăţie, pentru păstrarea păcii pe pământ. Cercetează biserica, locaşul cel divin, cu multă sîrguinţă şi bucurie şi urmează cu sfinţenie poruncile legii de aur a lui Hristos. Păstrează cu mult drag: numele cel sfînt şi bun de creştin, ca să cîştigi raiul, prin credinţă vie şi prin purtare frumoasă. Căci religia, mama noastră cea înţeleaptă, a sprijinit şi sprijină lupta pentru pace adevărată şi pentru dreptate.

Biserica doreşte oamenilor dreptate, pace şi multă bucurie, frăţie şi egalitate. Chiar legea de aur a Domnului Iisus Hristos, marele nostru Mîntuitor, ne zice nouă astfel: — „Pace las vouă; pacea Mea dau vouă!” Iar preoţimea ortodoxă ia parte activă la luptă pentru pace, luptă măreaţă şi sfîntă.

Pacea e un bun suprem şi e darul cel mai de valoare al omenirii, care aduce bucurie şi fericire în orice cămin. Ea-i comoara minunată a tuturor.

Bunul Hristos este „Domnul Păcii” şi-al dragostei şi a predicat în lume, „Evanghelia păcii”.

Dorirea cea vie, cea înflăcărată a oricărui creştin este lupta sfîntă pentru pacea dreaptă şi cea trainică a tuturor oamenilor muncii. Cît trăieşti, creştine, pe faţa pământului, fii cu adevărat un vajnic luptător, „făcător de pace”, ca să fii blagoslovit pe vecie de Domnul Dumnezeu, să fii mult iubit de El şi să te simţi bine şi fericit în decursul vieţii tale pământeşti.

Toată învăţătura lui Hristos e străbătută de la un capăt la altul de duhul cel blînd şi dulce al păcii şi de duhul binefăcător şi sfînt al dragostei şi bunei înţelegeri între popoare. Iar istoria-i martoră fidelă, că epocile de aur şi pline de strălucire, sînt epocile de înflorire a culturii, de răspîndire a civilizaţiei, în vremuri de pace. Progresul e condiţie a vieţii numai în timp de pace şi societatea omenească înfloreşte văzînd cu ochii în linişte.

Pr *Anastasiu Bassarabin*

Alături de popor

Lucrarea preoţimii noastre alături de popor pentru o viaţă mai bună, pentru pace, este preţuită de Guvern şi de organele locale ale puterii de stat. Am scris aici altădată numele celor ce au fost decoraţi pentru activitate patriotică. Intre aceştia alături de numele vlădicilor, vicarilor, consilierilor şi profesorilor de teologie, întîlnim şi nume de protopopi şi preoţi. Anul acesta a fost decorat cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne” cl. V, protopopul M. Ciobanu de la Reghin. Prin această decorare se cinsteşte activitatea unui protopop vrednic şi a preoţimii din acel protopopiat, care a ştiut să păstreze neştirbită legătura cu poporul şi cu năzuinţele lui: „O părticică din decoraţia dată mie este pe pieptul fiecărui preot din protopopiat” a spus P. C. Prot. M. Ciobanu cînd preoţimea din protopopiat l-a sărbătorit.

In multe din raioane şi comune între deputaţi au fost aleşi şi preoţi. Astfel, la Sibiu P. C. vicar Traian Belaşcu a fost ales deputat regional (Reg. Stalin) şi deputat orăşenesc (Sibiu), la Oraşul Stalin a fost ales prot. Vasile Coman deputat orăşenesc; la Alba Iulia a fost ales prot. Victor Negrea deputat raional; la Reghin a fost ales prot. Mihai Ciobanu deputat raional; la Sighişoara a fost ales prot. Sabin Dobre deputat raional; la Făgăraş pr. Ştefan Tascianu din Toderiţa a fost ales deputat raional. Toţi aceştia lucrează alături de ceilalţi deputaţi, în sfaturile populare regionale, raionale sau orăşeneşti pentru propăşirea regiunii, raionului sau oraşului respectiv. Este aceasta o cinstire, care mărturiseşte că munca pentru binele poporului e răsplătită şi scoasă în lumină.

Ea e şi un angajament pentru toţi de a sta lîngă popor şi a munci împreună cu el pentru viaţa cea nouă.

T.

Zece ani

(Urmare din pag. 1)

Andrei, şi nici pe cei din alte ţări străine, trimiţîndu-le cărţi şi îndrumări şi pregătind preoţi pentru ei.

In felul acesta viaţa Bisericii noastre, sub ocîrmuirea Prea Fericitului Patriarh Justinian, s-a desfăşurat după rînduielile Sfinţilor Părinţi. Incununarea acestor fapte este canonizarea, adică proclamarea de sfinţi, a cîtorva dintre fiii Bisericii noastre care au strălucit în veacurile trecute întru sfinţenia vieţii. Aşa din Ardeal sînt sfinţii ierarhi Ilie Iorest şi Sava Brancovici şi sfinţii mărturisitori Visarion, Sofronie şi Oprea. Arătatu-s-a astfel că sămînţa Evangheliei lui Hristos a rodit îmbelşugat între credincioşii Bisericii noastre.

Dar lucrarea Prea Fericirii Sale nu s-a mărginit la cuprinsul Bisericii Ortodoxe Romîne. Prea Fericirea Sa a întărit legăturile cu celelalte Biserici Ortodoxe. Aşa a făcut vizite în multe Biserici ortodoxe şi a primit vizite din Patriarhia de Constantinopol şi Patriarhia Antiohiei, Biserica Ort. Rusă, Bis. ort. Bulgară, Bis. ort. Sîrbă, Bis. ort. Greacă, etc. A luat parte la Consfătuiri ale Bisericilor Ortodoxe. A trimis delegaţi şi a primit delegaţi ortodocşi. Face schimb de reviste şi cărţi şi informaţii cu toate Bisericile ortodoxe. Astfel Biserica noastră lucrează în frontul O r t o d o x i e i, luptătoare pentru dreaptacredinţă şi pentru pace.

Chiar şi Bisericile protestante cunosc acum mai bine şi preţuiesc viaţa Bisericii ortodoxe. Cu celelalte culte din ţara noastră se întreţin legături de bunăînţelegere şi de împreună lucrare pentru pace şi o viaţă mai bună.

Impletită cu activitatea bisericească este şi activitatea socială. Preoţii şi credincioşii sprijină munca poporului pentru viaţa cea nouă, pentru propăşirea Patriei. Ei sînt luptători activi pentru pace. Bucurîndu-se de libertate deplină, Biserica noastră este alături de popor şi alături de luptătorii pentru pace, socotind că în felul acesta împlineşte voia lui Dumnezeu, care este: „pe pămînt pace şi între oameni bunăvoire”.

Iată pe scurt cîteva din realizările celor zece ani, de cînd Intîistătător al Bisericii noastre este Prea Fericitul Patriarh Justinian. In aceste realizări este sufletul Prea Fericirii Sale şi sufletul tuturor ierarhilor, preoţilor şi credincioşilor, care au înţeles să slujească lui Hristos şi poporului, Bisericii şi Patriei. Toate acestea sînt semnul lucrării Duhului Sfînt în Biserica Domnului, care a luminat, a întărit, a însufleţit pe toţi ceice mărturisesc dreaptacredinţă. Fie ca lucrarea aceasta să aducă noi şi noi roade duhovniceşti!

Rugăm pe Părintele luminilor să ţină întru mulţi ani pe Prea Fericitul Patriarh Justinian, spre a ne călăuzi şi de acum înainte pe calea drepteicredinţe şi a bunei-voiri şi păcii între popoare: Intru mulţi ani Prea Fericite Părinte!

TELEGRAFUL ROMIN

Pentru Pace şi Progres

La o Conferinţă interconfesională (Sibiu)

Astăzi noi ne-am adunat
Doamne cel mult lăudat
Să pornim al vieţii spor
In biserici — pe ogor.

Noi creştini de lege sfîntă
Adunatu-ne-am în luptă
Ca precum Scriptura scrie
Pace pe pămînt să fie.

Spre al vieţii nou făgaş
Şi la sat şi la oraş
Pentru toţi ce vor să meargă
Construim o viaţă dragă.

Tineri oameni — şi bătrîni
Făuri-vom cu-aste mîni
Peste vremile apuse
Primăveri şi veri nespuse...

Creator-avînt în noi,
Nu trecutul de noroi
Vrem noi astăzi să mai vină.
Pace vrem — noi vrem lumină...

Iară Tu Inalt Prea Sfinte
Ne rugăm Prea bun Părinte,
Mîna dreaptă s-o ridici
Peste cei mari şi cei mici.

Aşa-i legea dreaptă-sfîntă
Te rugăm binecuvîntă
Peste harnicul popor
Pace-aici — pace-n ogor

La mulţi ani cu fericire
Tot în pace şi iubire
Republica Romînească
Cu progres să înflorească.

Preot **Octavian Marin**

Din faptele Sf. Apostoli

— Apostolul Petru —

După cum ştim, Petru este unul din cei doisprezece ucenici ai Mîntuitorului Hristos. Intr-o clipă de slăbiciune omenească, acest ucenic s-a lepădat de Domnul. Dar, puţin după aceea, el „a plîns cu amar", şi toata viaţa nu s-a mai depărtat de Hristos. Ba a şi murit pentru El şi pentru Evanghelia Sa.

Multe şi însemnate sînt faptele Sf. Apostol Petru. Mai întîi, la Rusalii, el a predicat cu putere şi atunci, „cei ce au primit cu bucurie cuvîntul, s-au botezat. Şi s-au adăugat în ziua aceea ca la trei mii de suflete" (Fapte 2, 41) la Biserică.

Altădată, „Petru şi Ioan se suiau împreună la biserică, la rugăciunea din ceasul al nouălea. Şi era acolo un olog din pîntecele mamei sale, pe care îl duceau în fiecare zi şi-l puneau dinaintea bisericii, la uşa numită „Frumoasa", ca să ceară milostenie la cei ce intrau în biserică. Acesta văzînd pe Petru şi pe Ioan vrînd să intre în biserică, a cerut milostenie. Iar Petru cu Ioan căutînd la el, a zis:

„Priveşte la noi!"

Şi el se uită la ei cu băgare de seamă, nădăjduind să primească ceva de la dînşii. Petru însă a zis:

„Argint şi aur nu se află la mine; dar ceea ce am, aceea îţi dau: în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală şi mergi!"

Şi apucîndu-l de mîna dreaptă, l-a ridicat; şi îndată, i s-au întărit tălpile şi genunchile sale. Şi sărind, a stătut în picioare şi a început a umbla; şi a intrat cu ei în biserică, umblînd şi sărind şi lăudînd pe Dumnezeu" (Fapte 3, 1—8).

Văzînd cele întîmplate cu ologul, mulţi oameni au cerut să fie botezaţi. Şi s-au adăugat la Biserica lui Hristos, „sporind astfel numărul oamenilor credincioşi pîna la cinci mii" (Fapte 4, 4).

Dar acest lucru nu era pe placul iudeilor. De aceea au pus mîna pe Petru şi pe Ioan şi i-au dus în faţa sinedriului, ca să-i cerceteze şi, de va fi cu cădere, să-i pedepsească. La urmă li s-a poruncit „ca nicidecum să nu mai înveţe în numele lui Iisus" (Fapte 4, 18).

Petru şi Ioan au continuat să-l vestească pe Domnul şi încă mai cu îndrăzneală ca pînă acum. Deci „sculîndu se căpetenia preoţilor şi toţi cei cu el, mai cu osebire saducheii, şi umplîndu-se de ură, şi-au pus mîinile pe apostoli şi i-au dat la închisoarea de obşte. Dar un înger al Domnului, deschizînd peste noapte uşile temniţei şi scoţîndu-i, le-a zis:

„Duceţi-vă şi, stînd în biserică, vestiţi poporului toate aceste cuvinte ale vieţii' (Fapte 5, 17—20)

Şi ei au făcut după îndemnul îngerului. De aceea au fost prinşi din nou şi înfăţişaţi iarăşi sinedriului, care le-a repetat porunca de a nu mai învăţa în numele lui Iisus.

„Trebuie să ascultăm mai mult pe Dumnezeu decît pe oameni" (Fapte 5, 29), au răspuns apostolii.

Doar învăţatul Gamaliel, „dascăl de lege, cinstit de tot poporul" (Fapte 5, 34), a zis celor din sinedriu:

„Nu vă legaţi de oamenii aceştia, ci-i lăsaţi, căci lucrul acesta sau planul acesta, de este de la oameni, se va risipi; iar de este de la Dumnezeu, nu-l veţi putea risipi; păziţi-vă deci, ca nu cumva să fiţi şi luptători împotriva lui Dumnezeu". Şi l-au ascultat şi, chemînd pe apostoli, i-au bătut şi poruncind să nu mai vorbească de numele lui Iisus, le-au dat drumul". (Fapte 5, 38, 40).

Mai tîrziu, Petru şi Ioan s-au dus în **Samaria** şi acolo şi-au pus mîinile peste mai mulţi credincioşi, dîndu-le astfel darul Duhului Sfînt. Acolo l-au întîlnit ei pe vrăjitorul **Simon Magul**, care i-a îmbiat cu bani, ca să-i dea şi lui puterea pe care o aveau de la Hristos. Dar Petru l-a certat pe Simon Magul cu asprime, arătîndu-i că darul lui Dumnezeu nu se poate cumpăra cu bani.

Din Samaria, ei s-au dus în oraşul **Lida** şi aci Petru l-a vindecat, în numele lui Hristos, pe slăbănogul **Enea**, care de opt ani zăcea pe pat.

Faptă minunată a săvîrşit apostolul Petru şi în oraşelul **Iope**. Căci acolo, cu rugăciunile sale, a înviat-o pe fecioara cu numele **Tavita** (Căprioara). Iar în Cesarea l-a adus la credinţa în Mîntuitorul pe sutaşul **Corneliu** şi pe cei ai casei acestuia.

Pe la anul 52, apostolul Petru a luat parte la **Sinodul apostolesc** ce s-a ţinut în Ierusalim şi la care s-au adus hotărîri de mare însemnătate pentru bunul mers al Bisericii Domnului.

După Tradiţie, apostolul Petru ar fi murit la Roma în vremea persecuţiei împăratului Neron, pe la anul 64. El a fost răstignit cu capul în jos, aşa cum însuşi a cerut.

De la apostolul Petru ni s-au păstrat două epistole cuprinzînd învăţături şi îndemnuri creştineşti osebit de alese.

Biserica prăznuieşte numele lui în 29 iunie din fiecare an.

Apostolul Pavel

— Convertirea lui Saul —

„In vremea aceea s-a făcut goană mare asupra Bisericii din Ierusalim şi s-au risipit toţi prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei, afară de apostoli" (Fapte 8, 1). Intre prigonitori se găsea şi tînărul Saul, „care pustia Biserica, pătrunzînd prin case şi tîrînd bărbaţi şi femei şi aruncîndu-i în temniţă". (Fapte 8, 3).

Astfel, „Saul suflînd mereu groază şi ucidere asupra ucenicilor, a mers la căpetenia preoţilor şi a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc, că dacă ar afla pe unii, care ar urma calea învăţăturii lui Hristos, fie bărbaţi ori femei, să-i aducă legaţi în Ierusalim.

Dar cînd mergea el şi se apropia de Damasc, fără de veste a strălucit peste el o lumină din cer şi căzînd el la pămînt, a auzit un glas, zicîndu-i:

„Saule, Saule, ce mă prigoneşti?"

Iar el a zis:

„Cine eşti, Doamne?"

Zis-a Domnul:

„Eu sînt Iisus, pe care tu îl prigoneşti. Cu greu îţi este să loveşti cu piciorul în bolduri".

Iar el tremurînd şi îngrozit fiind, a zis:

„Doamne, ce voieşti să fac?"

Şi Domnul a zis către el:

„Scoală şi intră în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci".

Iar oamenii, care mergeau cu el pe cale, auzind glasul şi nevăzînd pe nimenea, stăteau încremeniţi.

Şi s-a sculat Saul de la pămînt şi deschizîndu-şi ochii săi, nu vedea pe nimenea. Şi ducîndu-l de mînă, l-au băgat în Damasc. Trei zile n-a văzut şi n-a mîncat, nici n-a băut.

In Damasc însă era un ucenic cu numele Anania. Şi a zis Domnul către acesta în vedenie:

...„Scoală-te şi mergi pe uliţa ce se cheamă Dreapta şi caută în casa lui Iuda pe Saul, care se numeşte Tarseanul, căci iată se roagă şi a văzut în vedenie pe un om cu numele Anania întrînd şi punîndu-şi mîinile pe el, ca să vadă".

Anania însă a răspuns:

„Doamne, de la mulţi am auzit de omul acesta şi cît rău a făcut sfinţilor Tăi în Ierusalim; ba şi aici are putere de la căpeteniile preoţilor să lege pe toţi cei ce cheamă numele Tău".

Iar Domnul a zis către dînsul:

„Mergi, că acesta.. este vas ales, ca să poarte numele meu înaintea neamurilor şi... a fiilor lui Israil. Căci eu îi voi arăta cîte se cuvine să pătimească el pentru numele meu".

Atunci s-a dus Anania, a întrat în casa lui Iuda şi punîndu-şi mîinile peste Saul, a zis:

„Frate Saule, Domnul Iisus, cel ce ţi s-a arătat în calea pe care veneai, m-a trimis, ca să vezi şi să te umpli de Duh Sfînt".

Şi îndată a căzut de pe ochii lui ca nişte solzi şi a văzut numaidecît şi sculîndu-se, s-a botezat şi luînd hrană, s-a întărit. Şi a rămas Saul cîteva zile cu ucenicii cei din Damasc. Şi îndată a început a propovădui prin sinagogi pe Hristos, zicînd că acesta este Fiul lui Dumnezeu". (Fapte 9, 1—20).

Dar iudeii din Damasc s-au sfătuit să-l omoare pe Saul şi păzeau porţile cetăţii ziua şi noaptea, ca să-l prindă. „Atunci luîndu-l ucenicii noaptea, l-au pogorît cu o coşniţă peste zid. Şi mergînd Saul la Ierusalim, căuta să se lipească de ucenici, dar toţi se temeau de dînsul, necrezînd că-i ucenic.

Dar luîndu-l Varnava, l-a dus la apostoli şi le-a spus cum a văzut pe cale pe Domnul, şi că i-a grăit, şi cum în Damasc a propovăduit cu îndrăzneală în numele lui Iisus. Şi a rămas în Ierusalim, ducîndu-se şi venind cu dînşii şi propoveduind cu îndrăzneală în numele Domnului Iisus" (Fapte 9, 25, 28).

*

Intîlnirea lui Saul cu Mîntuitorul Hristos în drumul spre Damasc a dus la schimbarea întru totul a celui dintîi; din prigonitor al creştinilor, Saul s-a schimbat în mare apostol al lui Hristos.

Din activitatea unui comitet parohial

Comitetul parohial al parohiei ortodoxe romîne Noul (prot. Sibiu), înfiinţat pe baza deciziei patriarhale nr. 98/1949, a împlinit 6 ani de existenţă şi funcţionare.

Comitetul, condus de cîntăreţul bisericesc Morar Laurean are 4 secţii: secţia misionară, care este ajutătoare a preotului în lucrarea de catehizare obştească în biserică şi de învăţare a cîntărilor bisericeşti; secţia educativă, se ocupă cu educaţia religioasă-morală; secţia gospodărească, se ocupă cu curăţenia, îngrijirea şi întreţinerea bisericii, a curţii bisericeşti şi a cimitirului parohial; secţia samariteană, care are de scop cultivarea milei creştine.

Credincioşii parohiei Noul timp de 6 ani şi-au arătat o caldă iubire de oameni şi o simţire creştinească aleasă, încît sînt hotărîţi ca şi de acum înainte să „nu dea uitării facerea de bine şi dărnicia, căci la jertfe ca acestea Dumnezeu priveşte cu plăcere". (Evrei 13, 16).

De aceea ei sprijinesc orice lucrare de folos obştesc şi de ajutorare cînd este nevoie. Nu dăm aici nume şi cifre, căci nu vrem să lăudăm pe nimeni, socotind că lauda se cuvine Domnului.

Intreaga lucrare a Comitetului parohial se desfăşoară sub îndrumarea preotului.

Iată ce fapte frumoase pe linie creştinească pot săvîrşi enoriaşii unei parohii revenite la sînul Bisericii mame ortodoxe, dacă sînt însufleţiţi spre tot lucrul bun.

N. P.

Calea de mijloc

Atunci cînd este vorba de a alege între bine şi rău, de a făptui pe cel dintîi şi de a nu săvîrşi pe cel de-al doilea, nu mai este loc pentru o **cale de mijloc.** Eşti sau **cald** — virtuos, sau **rece** — păcătos, spre a folosi o vorbă împrumutată din cartea Apocalipsului. **Căldicelul,** care nu e nici cald nici rece, nici bun nici rău, va fi osîndit, ni se spune (Apoc. III, 15—16), întocmai ca şi păcătoşii. De aceea scrierile Părinţilor Bisericii şi arată că există doar două căi, una a luminii şi a vieţii, alta a întunerecului şi a morţii.

Cum se potriveşte însă învăţătura aceasta despre cele două căi sau drumuri, cu zicerea din bătrîni: **calea de mijloc, este de aur,** zicere plină de înţelepciune şi bogată în înţelesuri?

Dacă atunci cînd se pune chestiunea de a săvîrşi binele sau răul nu există cale de mijloc, apoi atunci cînd e vorba de a făptui binele, desăvîrşirea, se deschid înaintea creştinului, putem spune, trei drumuri: unul al leneşilor, altul al foarte zeloşilor, şi în cele din urmă, un altul de mijloc, al celor mai mulţi şi obişnuiţi.

Leneşi să nu ne dovedim a fi, căci acei ce se lenevesc a face binele, sfîrşesc prin a deveni robi păcatului şi morţii. Zeloşi ar fi bine să fim cu toţii, dar nu stă în puterea fiecăruia să meargă pe drumul care urcă muntele desăvîrşirii pieptiş, oricît de greu ar fi el. Cei mai mulţi ca să ajungă pe culme, o iau pe calea mai uşoară şi mai puţin pieptişă a ocolului, care-i fereşte de oboseala ce le sleieşte puterile, de primejdiile ce nu se pricep să le înfrunte, de piedecile care nu sînt în stare să le treacă.

In viaţa creştină există deci aceste trei drumuri care se deschid în faţa oricărui iubitor de desăvîrşire: **drumul coborîtor,** care este cel mai uşor şi lipsit de greutăţi, dar care duce spre prăpastie; **drumul pieptiş** care este poteca grea şi obositoare ce duce drept spre culme şi, în sfîrşit, **drumul de mijloc** care duce tot spre culme, însă printr-un ocol, uşurînd astfel mersul celui ce încearcă să ajungă sus, la desăvîrşire. Cel dintîi este al celor ce nesocotesc poruncile evanghelice şi trăiesc o viaţă molatecă, păcătoasă; cel de-al doilea este al celor ce lepădîndu-se de tot răul, goi de orice împătimire, cu crucea în spate, urmează Domnului (de obicei călugării); al treilea este al celor ce vrăjmăşuind păcatul dar neavînd tăria să se afierosească în întregime lui Dumnezeu, doresc totuşi binele şi se ostenesc să-l săvîrşească în orice clipă a vieţii lor. Aşa s. ex. în ce priveşte postul unii nu-l ţin sau îl ţin cum vor, alţii îl ţin cu rînduială, iar alţii îl ţin cu asprime.

Pentru că cei mai mulţi dintre noi n-am fost dăruiţi cu puterea de **a părăsi toate şi a urma** lui Iisus Domnul (ca monahii), de aceea şi există un drum al nostru, potrivit nouă, care să ne ducă la desăvîrşire printr-un ocol ferit de orice primejdii, pe acesta trebuind să-l urmăm şi nu pe altul. Cuviosul Ioan Scărarul spune în această privinţă, mînecînd de la cele scrise în Proverbele lui Solomon (IV, 27): „Să nu te abaţi, zice Eclezias-tul, nici la dreapta, nici la stînga", ci să umbli pe calea împărătească (de mijloc). De aceea calea de mijloc se potriveşte celor mai mulţi"... (Scara, Treapta I-a la sfîrşit).

Neţinînd seama de puterile lor, unii încearcă să urce muntele desăvîrşirii pieptiş, pe drumul cel mai greu. Cunoscîndu-l însă prea puţin, rătăcesc pînă ce în loc de culme nimeresc în prăpastie; ori se rănesc şi se îmbolnăvesc fără leac;

Din păcătoşi sfinţi[1]

Noi, măcar că sîntem acum în treaptă aşa de jos (păcătoşi), ne putem înălţa, ne putem face sfinţi.

Dară ce lipseşte să lucrăm, ca să ne facem sfinţi, după un adînc de fără de legi, întru carele pînă acum am petrecut? Voi poate credeţi, că eu voi zice, că lipseşte să începeţi a vă anina, a vă înălţa din pas în pas, şi ca din treaptă în treaptă. Astăzi să laşi o desmierdare, mîne alta, şi aşa să faceţi ca nesimţită procopseala voastră în faptele bune. Ci să mă iertaţi, că eu voiesc a vă povăţui pe altă cale. Pînă cugetaţi voi întru acel chip, voi nu vă încredinţaţi de ajuns puterii darului celui dumnezeiesc, nici pare că nu vă aduceţi aminte, că nu picioarele voastre sînt, care au de a vă purta aşa sus, ci aripile darului lui Dumnezeu. Drept aceea eu vă zic, că de voiţi voi întru adevăr să vă faceţi sfinţi, lipseşte a face o hotărîre cu bărbăţie mare. Treaba păcătoşilor celor mari nu e ca a altor oameni ce sînt întraţi în calea faptelor bune, sau nu sînt obicinuiţi întru răutate. Aceştia măcar că merg încet-încet totuşi uneori se întîmplă să ajungă la sfinţenie, de oarece nu sînt cu totul înstrăinaţi de la bine cu sarcina obiceiurilor celor rele. Iară păcătoşii cei mari dacă pe un suiş aşa alunecos nu vor merge repede, îndată alunecă în jos. Şi pentru aceea de veţi vrea a vă aduce aminte, veţi vedea că mai toţi aceia, cari din adîncul răutăţii se ridicară la culmea evlaviei, toţi ajunseră acolo, ca să zic aşa, într-o săritură, cu care bărbăteşte se opintiră la început. Căutaţi la Pelagia, păcătoasa cea mare din Antiohia, ce făcu ea? Abia îi atinse Dumnezeu inima cînd asculta predica arhiereului Nonu, decît se hotăreşte să grăiască cu arhiereul. Dară neputînd dobîndi, ca să fie slobozită înăuntru la arhiereul a cuvînta deosebi, se duce la dînsul în Sobor, şi căzînd la picioarele lui cere pocăianie şi iertare. După aceea, socotiţi voi doară că în lungă vreme a urmat, ca întîi să se lase de faptele cele de ruşine; apoi să părăsească petrecerile cele cu glume, după aceea să se tragă la pustie. Ba nu risipi bine ziua a treia după întoarcerea sa, cînd toate vestmintele sale cele strălucite, toate mărgăritarele, toate pietrile cele scumpe, toate averile sale le duse înaintea arhiereului ,ca el să le împartă cum îi place la săraci. De acolea întorcîndu-se acasă dădu slobozenie tuturor robilor săi, şi roabelor sale, şi pînă în opt zile se îmbrăcă cu aspre vestminte pustniceşti, şi ducîndu-se la Ierusalim se închise într-o chilie de unde nici nu ieşi pînă la moartea ei. Ce să zic de Tais egipteanca? Pofti ea de la arhimandritul Pafnutie, carele o întorsese, doară vreme mai mult de trei ceasuri, pînă se închise într-o mănăstire de călugăriţe, ca pururea întru pocăianie să viеţuiască? Aşa şi alţii mulţi.

Cu inimă dară şi voi cu bărbăţie odată să rumpeţi legăturile cele grele, cu care aveţi însărcinat sufletul vostru, cu statornicie să vă hotărîţi a vă face sfinţi, nu vă îndoireţi nimica; că Dumnezeu numai voi să vreţi, stă gata nu numai să vă ierte păcatele, ci să vă primească între prietenii săi cei mai aleşi. Nu vă înspăimîntareţi de greutăţile cele ce sînt întru slujba lui Dumnezeu. Că Dumnezeu vă va sta întru ajutor în ispitele voastre, Dumnezeu vă va apăra întru primejdiile voastre. Dumnezeu vă va îmbărbăta întru spaimele voastre, Dumnezeu, precum vă dă ajutor ca să vă sculaţi din păcatele voastre, şi să slujiţi lui, aşa ca să fiţi statornici în slujba lui, vă va da tărie şi virtute: „Cel ce a început întru voi lucrul cel bun, îl va săvîrşi" (către Filipeni cap. 1, stih. 6). Aşa nu cumva să vă slăbească de inimă frica aceea, că doară nu veţi fi statornici pînă la moarte în slujba cea dumnezeiască, în evlavie, de care vă veţi apuca, nu: că precum a vă întoarce către Dumnezeu, şi a începe a sluji lui, a fost în voia voastră cu darul lui Dumnezeu, aşa şi a rămînea în slujba lui va sta în voia voastră. Dumnezeu nici odinioară nu vă va părăsi. Dacă acum păcătoşi fiind vă chiamă, şi vă primeşte, cum socotiţi apoi pocăiţi să vă lapede: „Pe cel ce vine la mine" acestea sînt cuvintele lui Dumnezeu, „pe cel ce vine la mine, nu voi scoate afară" (Ioan cap. 6, stih. 37). Cine e, carele să cumpere un pămînt, şi apoi să nu-l are bucuros? Sau să samene sămînţă, şi apoi să nu culeagă rodurile bucuros? Sau să-şi facă casă, şi apoi să nu locuiască într-însa bucuros? Aşa şi Dumnezeu după ce v-a dobîndi prin pocăiania voastră cu darul său cel nepreţuit, vă va iubi, vă va cinsti, cu alte şi cu alte daruri vă va îmbogăţi, vă va întări, şi vă va sfinţi: „Cel ce a început în voi lucrul cel bun, îl va săvîrşi". Care ca să dobîndim, tuturor sfinţilor, a căror pomenire astăzi cu cucernicie serbăm, ca să fie mijlocitori către Dumnezeu, să ne rugăm: „Pentru rugăciunile sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Christoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi". Amin.

ori se lasă pradă deznădejdii, văzînd cît îi mai desparte de vîrf, etc.... Alţii, încrezuţi în ei înşişi, se îngîmfă, nedîndu-şi seama că drumul trece prin locuri pline cu fiare sălbatice care, într-adevăr, nici nu întîrzie să-i atace, şi atunci cînd se năpustesc asupră-le, îi prăvălesc dintr-o dată nefiind pregătiţi să le reziste; iar fiarele sînt: lăcomia pîntecelui, desfrînarea, zgîrcenia, mînia, întristarea, trîndăvia şi mîndria. Nu puţini sînt apoi aceia care dorind să ajungă grabnic pe culmea desăvîrşirii, sar — cum se zice — peste cal, întrec adică măsura, fie în post, fie în dispreţuirea trupului, fie în diferite nevoinţe, ajungînd să-şi pricinuiască singuri moartea, ori să-şi urască semenii, ş. a. m. d.

Pentru a nu rătăci în acest fel, este mai bine ca drumul cel greu să-l lăsăm în seama celor ce li s-a hărăzit de către Tatăl ceresc a-l urma, noi ceilalţi, străduindu-ne să ajungem la desăvîrşire pe calea cea **împărătească, de mijloc,** care ne fereşte de orice primejdii şi totodată, este pe măsura puterilor noastre. Această cale constă în săvîrşirea de fapte bune, în vieţuirea potrivit poruncilor dumnezeieşti, în urmarea curăţeniei, smereniei, răbdării, iubirii...

Dumnezeu Tatăl să ne hărăzească, Dumnezeu Fiul să ne învrednicească şi Dumnezeu Sfîntul Duh să ne ajute să umblăm cu bună-cuviinţă pe calea ce duce spre desăvîrşire, făcîndu-ne astfel părtaşi darurilor Lor cele bogate.

N. Corneanu

[1] Din predica lui Petru Maior la Duminica tuturor sfinţilor. Petru Maior (1760—1821) a fost un mare scriitor bisericesc ardelean, care a luptat pentru ca românii să fie una în legea strămoşească.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 iunie 1958 Nr. 23—24

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Industria socialistă

In iunie se împlinesc 10 ani de la naționalizarea principalelor mijloace de producție din industrie și transporturi, a societăților bancare și de asigurare. Ele au devenit proprietate socialistă, bun al întregului popor. In acești zece ani industria socialistă a cunoscut o dezvoltare așa de mare, cît nu s-a realizat în zeci de ani sub regimul burghezo-moșieresc.

In 1957 volumul producției industriale a fost de 4,2 ori mai mare decît în anul 1948; producția mijloacelor de producție s-a mărit în această perioadă de peste 5 ori, iar producția bunurilor de consum de aproape 3 ori și jumătate. In ramurile construcției de mașini, ca și în industria materialelor de construcții, producția a crescut față de anul 1948 de aproape 8 ori, iar în industria chimică de aproape 7 ori.

Dacă facem o comparație a producției de astăzi a industriei noastre socialiste cu producția industriei de acum 10 ani, constatăm că întreaga producție a anului 1948 se realizează acum într-un singur trimestru la energie electrică, în numai 4 luni și jumătate la țiței, în mai puțin de 5 luni la cărbune, într-un singur trimestru la fontă, în mai puțin de 5 luni la oțel, într-un singur trimestru la gaz metan, în o lună și jumătate la tractoare.

Au fost create noi ramuri industriale care nu existau în Romînia burghezo-moșierească: producția de utilaj petrolifer și minier, producția de tractoare și camioane, industria electrotehnică, industria chimică a îngrășămintelor minerale pentru agricultură, a maselor plastice, a fibrelor sintetice, industria extracției de uraniu etc.

Insemnate realizări au fost obținute în aplicarea planului de electrificare a țării. In cîțiva ani de zile au fost construite 24 termo- și hidrocentrale electrice, iar în prezent se apropie de terminare lucrările marii hidrocentrale „V. I. Lenin" de la Bicaz. La sfîrșitul anului 1957, puterea instalată a centralelor electrice este de două ori mai mare decît puterea instalată în vechea Romînie.

Odată cu dezvoltarea industriei grele și pe baza dezvoltării acestei industrii a crescut producția bunurilor de consum. In 1957 producția în industria textilă a crescut față de 1948 de 3,3 ori, iar în industria alimentară de peste 3 ori. In același timp s-a lărgit considerabil sortimentul mărfurilor de larg consum și s-a îmbunătățit calitatea produselor.

Regiuni ținute în înapoiere în trecut, au fost trezite la o nouă viață. In anii regimului democrat-popular, în Moldova au fost construite mari întreprinderi industriale ca laminorul de țevi de la Roman, uzina de rulmenți de la Bîrlad, fabrica de ciment de la Bicaz, fabrica de antibiotice Iași, uzinele textile Moldova-Botoșani; în Regiunea Autonomă Maghiară s-au pus în funcțiune termocentrala Sîngeorgiul de Pădure, fabrica de lapte praf Remetea, o uzină de piese de schimb pentru industria ușoară, o fabrică de mobile la Tg. Mureș, iar numeroase alte întreprinderi au fost construite sau dezvoltate și reutilate; în Oltenia a fost pusă în funcțiune marea întreprindere „Electro-Putere"-Craiova, s-au pus în exploatare zăcăminte de petrol care dau cca. un sfert din întreaga producție de țiței a țării, s-a deschis marea carieră de lignit de la Rovinari, s-a pus în funcțiune fabrica de zahăr Livezi; în Dobrogea s-au construit întreprinderi puternice, cum sînt termocentrala Ovidiu, uzinele metalurgice și fabrica de ciment de la Medgidia, o fabrică de conserve de pește, se apropie de sfîrșit lucrările de construire a uzinei de superfosfați de la Năvodari.

Toate acestea arată marele avînt al industriei socialiste, pusă în slujba poporului. Aniversarea a zece ani de industrie socialistă este un imbold de a munci cu mai mult spor la dezvoltarea și mai departe a ei pentru întărirea patriei și pentru bunăstarea poporului muncitor.

T.

Pentru încetarea experiențelor cu arme atomice

Nu s-a stins încă aducerea aminte despre Hiroșima și Nagasaki, orașele japoneze distruse de bombe atomice americane. Și astăzi dintre cei ce au scăpat în 1945 mor bărbați, femei, copii, atinși de „boala atomică", provocată de acele bombe. Cu toate acestea experiențele cu arme atomice au continuat. Așa s-a ajuns să se fabrice bombe de mii de ori mai puternice decît cele aruncate asupra orașelor japoneze. Invățații spun că cu 5—6 bombe cu hidrogen poate fi nimicită orice viață dintr-o țară mare ca Anglia, care are cam 45 milioane de locuitori. Înțelegem astfel că un război atomic ar aduce mari distrugeri pentru omenire. Dar bombele acestea nu numai că nimicesc într-o clipă milioane de oameni, ci și dau naștere la un fel de praf, care este purtat de vînturi și nori în toate părțile și care poate sta în văzduh ani de zile și căzînd cu ploaia sau zăpada pot îmbolnăvi vite și oameni. Iată ce mari nenorociri ar aduce un război atomic. De aceea popoarele vor să fie înlăturată primejdia unui astfel de război.

Primul pas, ce se poate face, pentru a feri omenirea de un război atomic, este încetarea experiențelor cu arme atomice. Aceste experiențe sînt vătămătoare pentru sănătatea și viața oamenilor. Ne aducem aminte cum experiența americană din insulele Bikini a otrăvit peștii din Oceanul Pacific și a îmbolnăvit pescari japonezi. Experiențele cu arme atomice otrăvesc aerul, apa, hrana și primejduiesc sănătatea noastră și a urmașilor noștri. Nu numai cei ce se îmbolnăvesc datorită acestor experiențe, ci și copiii lor sînt nenorociți pentru totdeauna. Inmulțirea cazurilor de cancer în anumite țări se datorește experiențelor atomice făcute de America și Anglia în Oceanul Pacific. De aceea India, Japonia, Birmania, Indonezia, Ceylon și alte state au cerut încetarea acestor experiențe. Invățați din toate țările au arătat primejdiile legate de experiențele cu arme atomice și au cerut O.N.U. să hotărască încetarea lor. Sute de milioane de oameni, din toate țările cer cu hotărîre același lucru.

In fruntea luptei popoarelor pentru încetarea experiențelor cu arme atomice se află Uniunea Sovietică. Sovietul Suprem al U.R.S.S. a hotărît în 31 martie a. c. ca Uniunea Sovietică să înceteze în mod unilateral experiențele cu toate tipurile de arme atomice și cu hidrogen. Aceasta înseamnă că Uniunea Sovietică face primul pas: ea e prima putere, care încetează experiențele cu acest fel de arme. Dacă Statele Unite ale Americii și Anglia se vor alătura Uniunii Sovietice și vor hotărî să înceteze aceste experiențe, în toată lumea nu vor mai avea loc experiențe cu arme atomice, primejdia otrăvirii aerului, apei și hranei oamenilor va fi înlăturată și se va putea ajunge și la o înțelegere pentru interzicerea armelor atomice și pentru dezarmare.

Dintre cele 3 mari puteri, care au arme atomice, Uniunea Sovietică a făcut începutul. Dacă celelalte două o urmează, cerul globului pămîn-

(Continuare în pag. 3)

Indreptar de viaţă obştească

Mîntuitorul n-a venit în lume cu un program de viaţă obştească sau de viaţă gospodărească, prin care să urmărească înlăturarea neajunsurilor obşteşti sau gospodăreşti din vremea sa. Căci rostul venirii în lume a Domnului nostru Iisus Hristos a fost întîi de toate unul religios, şi anume acela de a îndrepta privirile omului căzut în spre cer, ca să dobîndească mîntuirea şi fericirea veşnică.

Cu toate acestea, Creştinismul este şi un îndreptar de viaţă obştească. Căci în cuprinsul învăţăturii creştine sînt o seamă de îndrumări, care s-au dovedit a fi foarte rodnice pe tărîmul vieţii obşteşti. Pătrunzînd în viaţa obştească, aceste îndrumări au răscolit-o adînc, au preschimbat-o prin îndreptarea ei spre alte făgaşe.

Astfel de îndrumări, pe care le găsim în izvoarele cele mai însemnate ale învăţăturii creştine, sînt şi următoarele:

1. **Dreptatea,** care este stăruitor propovăduită încă în Testamentul Vechiu prin îndemnuri ca acestea: „Daţi hotărîri drepte la poarta cetăţii" (Amos 3, 11); „Sămănaţi potrivit dreptăţii, culegeţi potrivit iubirii" (Osea 10, 12); „Ce alta cere Domnul de la tine, decît să faci dreptate" (Mihea 6, 8); „Ci judecata să curgă ca apa şi dreptatea ta ca un rîu năvalnic" (Amos 5, 24); „Sîrguiţi-vă după dreptate, ajutaţi pe cel asuprit, faceţi dreptate orfanului" (Isaia 1, 17).

In Testamentul Nou, dreptatea este ridicată la înălţimea de cale ce duce spre desăvîrşirea creştină şi este tot una cu sfinţenia. In această privinţă, Mîntuitorul spune răspicat: „Căci vă spun că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor şi fariseilor, nu veţi intra întru împărăţia cerurilor" (Mt. 5, 20), Iar Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă: „Nimeni să nu nedreptăţească în treburi şi să nu ia mai mult de la fratele său" (I Tesal. 4, 6).

Sf. Părinţi sînt într-un glas în a face din dreptate o podoabă sufletească de seamă. Sf. Ambrozie, de pildă, o înfăţişează ca tăria sufletească „care dă fiecăruia ce este al său şi nu pretinde ceea ce este al altuia" (Despre îndatoririle morale, cartea I, cap. 24, n. 115).

2. **Egalitatea,** desprinsă din învăţătura că Dumnezeu este Tatăl tuturor. In faţa lui Dumnezeu, toţi oamenii sînt egali, fiindcă toţi sînt făpturi ale aceluiaşi Dumnezeu. Ca fii ai aceluiaşi Părinte, oamenii sînt fraţi unul cu altul şi egali între ei, în ciuda deosebirilor pe care timpul şi locul, împrejurările de trai şi de muncă au făcut să se nască între ei.

Sub înrîurirea Sf. Duh, Sf. Apostol Pavel spune limpede şi răspicat: „Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este rob, nici slobod; nu mai este parte bărbătească nici parte femeiască, pentrucă voi toţi una sînteţi întru Hristos Iisus" (Gal. 3, 28). Mîntuirea adusă de Domnul nostru Iisus Hristos este rînduită a deveni un bun al tuturor oamenilor: „Că ochii mei văzură mîntuirea ta, care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor" (Lc. 2, 30—31).

Egalitatea firească a oamenilor o învaţă şi Sf. Tradiţie prin glasul lui Minuciu Felix, care spune: „Toţi ne naştem cu o soartă comună; ne deosebim numai prin virtute" (Octavius, cap. XXXVII, n. 10). De asemenea, Sf. Ioan Gură de Aur zice: „toţi, fără excepţie, sîntem de aceeaşi natură" (Comentar la psalmul XLVIII, n. 1), precum şi că: „Natura e totdeauna aceeaşi, dar caracterul nu este la toţi la fel" (Omilia IV despre Ozias, n. 3). Din această egalitate firească a oamenilor, a făcut un temei puternic în combaterea necruţătoare a sclaviei.

3. **Munca,** fără de care nu putem trăi şi nici să ne mîntuim. Ea nu-i o urmare a păcatului strămoşesc, căci primului om i s-a dat să muncească încă înainte de căderea în păcat: „Şi a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse şi l-a pus în raiul cel din Eden, ca să-l lucreze şi să-l stăpînească" (Fac. 2, 15).

Alte locuri din Testamentul Vechiu spun: „Şase zile să lucrezi şi în acelea să-ţi faci toate treburile tale" (Ieşire 20, 9); „Cea mai scumpă comoară pentru om este munca" (Pilde 12, 27); „Nimic nu este mai plăcut pentru un om decît să se hrănească şi să se veselească cu mulţumire din munca sa" (Ecles. 2, 24).

In Noul Testament sînt deosebit de grăitoare următoarele locuri: „Vrednic este lucrătorul de hrana sa" (Mt. 10, 10); „Vrednic este lucrătorul de plata sa" (Lc. 10, 7); „Cine nu vrea să muncească acela să nu mănînce" (II Tesal. 3, 10).

Exploatarea omului de către semenul său este înfierată cu străşnicie de către Sf. Scriptură: „Să nu nedreptăţeşti pe năimit, pe sărac şi pe cel lipsit..., ci să-i dai plata în aceeaşi zi.., ca să nu strige el asupra ta către Domnul şi să nu ai păcat" (Deut. 24, 14—15); în Testamentul Nou este socotită ca păcat strigător la cer:-„Iată, plata lucrătorilor care au secerat ţarinile voastre — plata oprită de voi — strigă: şi strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot" (Iacob 5, 4).

La fel cugetă despre muncă şi Sf. Tradiţie. Astfel, Constituţiile Apostolice (II, 62) spun: „Munciţi fără preget; vina leneşului este de neiertat... Pe cei care nu muncesc îi urăşte şi Domnul Dumnezeul nostru". De o deosebită frumuseţe sînt cuvintele Sf. Vasile cel Mare: „Stînd acasă sau dormind în vremea semănatului, cine şi-a umplut sînul cu roade în vremea secerişului?" (Reguli tratate mai pe larg). Sf. Ioan Gură de Aur zice: „Nimeni dintre cei care au o meserie să nu se ruşineze, ci aceia care se hrănesc fără trudă şi trîndăvesc să fie ruşinaţi" (Omilia V la epistola întîia către Corinteni), „Eşti ţăran — întreabă Climent Alexandrinul — plugăreşte şi cunoaşte pe Dumnezeu".

Impotriva exploatării, Sf. Ioan Gură de Aur se pronunţă astfel: „Ce poate fi mai nedrept decît marii moşieri, care tratează pe fermierii şi pe ţăranii săraci mai crud decît orice barbar?" (Omilia LXI, n. 3).

4. **Intr-ajutorarea,** care este o formă a iubirii faţă de semenul nostru. Sf. Apostol Pavel spune: „Purtaţi-vă sarcinile unii altora şi veţi împlini astfel legea lui Hristos" (Gal. 6, 2). Tot ceea ce face cineva pentru unul din cei ce au nevoie de ajutorul semenului, Mîntuitorul preţuieşte ca pe ceva făcut pentru El: „întrucît aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai mei, prea mici, **mie mi-aţi făcut**" (Mt. 25, 40).

Frumos vorbeşte Sf. Tradiţie despre ajutorarea oamenilor între ei, prin glasul Sf. Ioan Gură de Aur: „A fost planul lui Dumnezeu de a face pe om avizat la semenul său. De aceea, a şi lăsat să crească într-un loc plante, în alt loc i-a adunat pe oameni în sate şi oraşe, tocmai spre a se ajuta unii pe alţii, în alte părţi a aşezat mările şi a trimis vînturi, spre a se aduce prin corăbii cele trebuincioase din alte ţări şi a se face schimburi cu cele ce prisosesc. Aşa a găsit de bine Dumnezeu să înlănţuiască pe oameni laolaltă, încît nimenea să nu-şi poată satisface interesele sale, decît mergînd pe drumul intereselor obşteşti" (Omilia XXV la I Cor., n. 5—6). De asemenea: „Nici un muncitor nu poate cîştiga ceva pentru sine, fără a fi muncit în acelaşi timp în folosul altora" (Omilia XXV la I Cor., n. 4).

Aceste şi alte asemenea îndrumări de viaţă obştească se găsesc în Sf. Scriptură şi în Sf. Tradiţie. Dacă trăim după acest îndreptar sfînt, atunci avem parte de linişte, pace, propăşire şi mulţumire.

Prof. **C. Sîrbu**

Pentru îndreptarea aproapelui

Faţă de greşelile omeneşti şi faţă de păcătoşi, sînt două măsuri de cumpănire: asprimea neîndurătoare sau dulcea îngăduinţă şi iertare. E propriu firii omului să-şi arate mai degrabă dreptatea rece şi mai puţin căldura iubirii. — Noi însă simţim trebuinţa atît de alifia mîngăierii, cît şi de asprimea îndreptării. Aşa ne spune legea firii sădită în mintea fiecăruia.

Iisus Hristos, icoana desăvîrşirii noastre, a adus şi în această privinţă măsurile harului iertător, care ridică poverile asprimii de pe suflet. Iubirea Sa dumnezeiască găseşte fărîma de bunătate din fiecare suflet şi pe aceasta o cheamă la viaţă. De aceea vameşii şi păcătoşii ,cei dispreţuiţi şi împovăraţi au găsit la El uşurare şi iertare, alinare şi mîngăiere, fiind prin rostul Său dumnezeiesc Doctorul sufletelor şi al trupurilor tuturor celor „osteniţi" şi „împovăraţi" de greul vieţii. Pentru fiecare iubirea Sa dumnezeiască a găsit tămăduire şi alinare. Iar privirea Sa mîngăitoare s-a făcut balsam de întărire pentru asupriţii vremii Lui. Chipul bunătăţii Lui pilduieşte pentru îndreptarea sufletului de totdeauna.

Sufletul trebuie salvat, iar păcatul nimicit. De ai putea să loveşti în cap păcatul fără cruţare, iar pe om să-l acoperi cu milă şi înţelegere. Aici stă ascunsă cheia îndreptării sufletului.

Sufletul fiecăruia ascunde daruri minunate de înţelegere şi lumină dumnezeiască. Cîte gînduri înalte, cîte dorinţe curate şi mişcări gingaşe ascunde fiecare suflet! In fiecare suflet se ascunde ceva din raiul iubirii lui Dumnezeu. Iar mintea, curăţită de patimi e jilţul slavei lui Dumnezeu. Mintea cugetătoare de Dumnezeu şi simţirea îngrădită de virtuţi pregătesc sufletului bunul nepreţuit al mîntuirii. Desigur acest bun se creşte şi desăvîrşeşte prin harul lui Dumnezeu.

Bine ştiind că fiecare suflet ascunde un grăunte de har, avem datoria să ne apropiem de fiecare cu grija şi atenţia cuvenită darului. Ingrijind un suflet, îi dai putinţa să crească şi să-şi arate darul împărtăşit lui de Dumnezeu. Negrija şi nepăsarea arătată unui suflet este o nesocotire a darului şi chiar a lui Dumnezeu, izvorul a tot binele. In fiecare suflet a aşezat Creatorul cale spre El. Virtuţile sufletului sînt tot atîtea căi care duc spre împărăţia harului dumnezeesc. Dumnezeu este „începutul, mijlocul şi sfîrşitul" vieţii virtuoase, după Sf. Marcu Ascetul.

Greşind faţă de aproapele încurci calea mîntuirii lui şi singur te depărtezi de chemarea mîntuirii proprii. Căutînd să-ţi îmbunătăţeşti viaţa, eşti îndatorat să lucrezi pentru folosul de mîntuire al semenului. Ajutorarea lui este bunul mîntuirii proprii. Mîntuitorul a îndreptat poruncile iubirii din legea veche în sensul dăruirii pînă la jertfă pentru mîntuirea aproapelui. El însuşi s-a ascuns în semenul nostru ajutat.

Puntea de legătură şi de ajutorare a sufletelor este Samarineanul milostiv, Domnul şi Mîntorul nostru Iisus Hristos.

El e iubirea care ne caută şi ne mîntuieşte. După chipul acestei iubiri cuvine-se să urzim firele vieţuirii noastre, ca prin tot ceea ce facem să aducem îndreptarea semenului şi totodată laudă lui Dumnezeu.

Protos. **Serafim**

Participarea la Sfînta Liturghie

„Cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi".

Cu aceste cuvinte pătrunzătoare de suflete învită, cheamă cu glas duios şi blînd pe fiii săi sufleteşti mama noastră cea dumnezeiască, sfînta noastră Biserică; cu aceste cuvinte, care răsună prin gura preotului de veacuri la fiecare sfîntă Liturghie, ne cheamă stăruitor mama cea sfîntă şi veşnică, la praznicul cel mai înalt al vieţii noastre pămînteşti, ne invită la **masa cea tainică a împăratului ceresc.**

Am zis „Mama cea dumnezeiască", adică „Biserica noastră sfîntă", pentrucă ea ne-a născut din apă şi din duh sfînt, ea ne cheamă şi ne îndeamnă să luăm parte la cinstea şi la bucuria cea mai mare de care se poate învrednici un credincios, să stea la masă, să mănînce, să bea şi să se veselească cu împăratul nemuritor, cu stăpînul veşnic al cerului şi al pămîntului. Şi mai mult: cel invitat şi vrednic de această masă ştie şi crede că mîncarea, care o gustă el acum, şi băutura, care o bea el din sfîntul potir, este izvor de viaţă veşnică, izvor de bucurie nepieritoare, izvor de sănătate, fericire, pace şi dragoste, izvor al tuturor darurilor nepieritoare dorite de inima credinciosului. Să ne gîndim ce fior ne-ar pătrunde pe ori care dintre noi, dacă acum s-ar anunţa că mîine vine la noi un oaspe de seamă. Fiecare va începe de azi să se pregătească de primire şi poate toată noaptea s-ar gîndi şi s-ar frămînta, ce să îmbrace şi cum să se poarte ca să fie vrednic de cinstea ce i s-a făcut prin această vizită.

Aşa face creştinul adevărat care vine, se apropie „cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste", de cele sfinte, care ia parte la Sfînta şi dumnezeiasca Liturghie. El se pregăteşte chiar din **seara premergătoare** ca să participe cu vrednicie la praznicul cel mare, la Sfînta Liturghie, la care este poftit, ba chiar are poruncă sfîntă să vie. Au nu este între cele dintîi dintre poruncile bisericeşti: „Să ascultăm Sfînta Liturghie în toate duminecile şi în toate sărbătorile?!" Ba da. Dar dacă Sfînta noastră Biserică ne porunceşte, apoi ea ne şi învaţă cum să ne pregătim şi cum să participăm cu vrednicie la Sfînta Liturghie. Incă sîmbătă seara sau în ajunul ori cărui praznic clopotele Bisericii vestesc pe credincioşi şi-i îndeamnă să se pregătească pentru praznicul bucuriei de mîine.

De aceea creştinul cînd aude sîmbătă seara „toaca de vecernie" şi clopotele bisericii îşi descopere creştetul, îşi face sfînta cruce, aducîndu-şi aminte că şi el personal este invitat să ia parte la praznicul cel mare. Aduţi aminte că Domnul cerului şi al pămîntului, aduţi aminte că stăpînul vieţii, şi al vieţii tale în deosebi, te invită pentru mîine, la masa lui, doreşte să stea de vorbă cu tine, să-ţi asculte bucuriile şi frămîntările, să-ţi vindece rănile trupeşti şi sufleteşti, să te mîngîie, să te îmbărbăteze şi să te hrănească cu pîinea vieţii celei adevărate. La vecernie vei cînta împreună cu Psalmistul: „Doamne strigat-am către tine, auzi-mă, ia aminte glasul rugăciunii mele, cînd strig către tine" şi El te aude, şi aprinde şi-ţi arată cu blîndeţe „lumina lină a sfintei măriri a Tatălui Ceresc, celui fără de moarte, a sfîntului fericitului, Iisuse Hristoase", îţi vesteşte şi-ţi arată lumina mîntuitoare, pe Iisus Hristos, care mîine, cu trupul viu, real, dar tainic se află prezent în biserică, la sfînta Liturghie şi te chiamă şi pe tine să iei parte la sărbătoarea cea mare.

Ştiind, aşa dar, că mîine duminică eşti invitat şi tu să iei parte la o serbare mare, la „sărbătoarea sărbătorilor", pregăteşte-te să fi vrednic de această cinste. Ia seama că eşti oaspe ales al Domnului domnilor şi că el însuşi va sta de vorbă cu tine, pregăteşte-te aşa dar să ştii ce să-i vorbeşti, cum să-l preamăreşti, cum să-i ceri, şi cum să-i mulţumeşti după cuviinţă. Caută şi vei afla tot ce-ţi trebuie în acest scop în cărţile publicate de sfînta noastră Biserică: cartea de rugăciuni, cea bogată şi cea mică, tîlcuirea sfintei Liturghii, octoihul mic, acatistul şi altele.

In ziua praznicului, cînd auzi chemarea duioasă a clopotelor, spălat, curăţat, primenit sufleteşte şi trupeşte, îndreaptăţi paşii spre sfînta biserică, unde la Utrenie vei auzi cîntările care preamăresc viaţa şi faptele sfîntului din aceeaşi zi, viaţă şi fapte petrecute în Dumnezeu care l-a făcut nemuritor, precum cîntă în troparul: „Ucenicii tăi, Doamne, pentru nevoinţele lor, cununa nemuririi au dobîndit de la tine..."

Ascultă cu sfinţenie Evanghelia Invierii, care vesteşte minunea cea mai mare, triumful vieţii asupra morţii, biruinţa dreptăţii asupra nedreptăţii, a adevărului asupra minciunii, biruinţe de care a avut parte Hristos şi prin El toţi, care l-au mărturisit şi au trăit după învăţătura Lui, toţi care au păstrat legătura vie cu El, ca viţa cu mlădiţele.

După Sf. Evanghelie rosteşte şi tu Psalmul cincizeci şi gîndeşte-te bine ce spui mai ales cînd te rogi: Inimă curată zideşte întru mine Dumnezeule, pentrucă acesta este locaşul în care sălăşluieşte cu drag Hristos-Dumnezeu, care te primeşte la masa Lui de la Sf. Liturghie şi pe care apoi **şi tu** trebuie să-L primeşti în această cămară a inimii tale curate.

Aşa pregătit să participi apoi, iubite creştine, la Sf. Liturghie, pentru care cinste să lauzi şi să preamăreşti pe Dumnezeu cu cuvintele din „Doxologia cea mare", **cîntînd şi tu:** „Mărire ţie, celui ce ne-ai arătat nouă lumină".

După „Doxologie", se începe Sf. Liturghie cu binecuvîntarea şi ectenia cea mare.

In timpul acestei slujbe sfinte Hristos Mîntuitorul lumii se naşte, învaţă, propoveduieşte Sf. Evanghelie, sufere răstignirea şi moartea pe cruce şi învie.

Preotul îmbrăcat în odăjdiile sfinţite săvîrşeşte această sfîntă taină a vieţii şi mai ales a jertfei Lui mîntuitoare, care se petrece înaintea noastră, El fiind de faţă **cu trupul** cel înviat şi pururea vieţuitor, dăruindu-ne şi nouă din viaţa aceasta dumnezeiască.

Tîlcuirea Sf. Liturghii am mai făcut-o. De aceea nu mă mai opresc la fiecare parte a acestui praznic dumnezeiesc. Vă amintesc doar că **cei cari participă la Sf. Liturghie închipuiesc în taină Heruvimii,** aducînd întreit sfîntă cîntare, Treimei celei făcătoare de viaţă. Fiecare să-şi aducă aminte neîncetat de cinstea mare, la care a fost învrednicit, şi să primească cu cuviinţă dumnezeiască „pe împăratul tuturor".

Sf. noastră Biserică ne îndeamnă **să cîntăm cu toţii toate cîntările Sf. Liturghii.** Aşa ne sfătuieşte şi sf. Apostol Pavel, zicînd: „De este cineva cu inimă bună să cînte". Cîntînd cu toţii cu inimă bună şi curată ne putem ridica în lumea lui Hristos, în lumea dragostei, a păcii, a fericirii duhovniceşti, vom putea petrece un ceas cu Hristos, ca apoi mulţumindu-I să-L lăudăm cu cîntarea sfîntă: „Să se umple gurile noastre de lauda ta Doamne, ca să lăudăm mărirea Ta, că ne-ai învrednicit pe noi a ne împărtăşi cu Sfintele cele fără de moarte, cu preacinstitele şi de viaţă făcătoarele Tale taine. Intăreşte-ne pe noi întru sfinţenia Ta, toată ziua să ne învăţăm dreptatea Ta".

Pr. **N. Terchilă**

Un pahar cu apă

Ploi multe fuseseră în primăvara aceea şi făcutul fînului întîrziase binişor. Grîul şi orzul dădeau în copt şi oamenii vedeau acest lucru. De aceea, de cînd se crăpa de ziuă şi pînă hăt tîrziu în noapte, sătenii dădeau de zor la uscatul şi căratul fînului, ca, peste 2—3 zile, să se poată apuca de secerat. Fiecare era hotărît în inima lui să nu piardă nici un bob, da nici unu, că doar era truda şi nădejdea lui de un an întreg.

Era miez de zi şi soarele se oprise parcă pe loc, înadins, să uşte brazdele tăiate mai de dimineaţă. Şi ardea, ardea c-o putere de storcea parcă şi ultima picătură de sudoare din cel ce nu-şi găsise încă un petec de umbră. Numai gîngăniile cîmpului erau în plină întrecere la ora aceea, ţiuind din răsputeri fiecare pre limba ei.

Busuioc, băiatul cel mare al lui badea Dodiţă de sub Copoţ, l-a văzut de departe pe bătrînul Istvan baci, venind agale pe spinarea răzorului, cu furca, cu grebla şi cu ani mulţi în spate. Flăcăul era în apropiere şi bătrînul l-a zărit. De aceea se apropie de el şi-i dă un bun găsit, pre limba lui. Busuioc îi răspunde binevoitor la bineţe. Moşul stă o clipă, îşi dă puţin pălăria pe ceafă, se şterge cu mîneca cămăşii peste faţa încărcată de boabe mari albe, mai stă o clipă şi-l întreabă, dacă n-are o gură de apă, că-i „noghiun meleg (foarte cald)".

— Ba da, îi răspunse Busuioc, şi-i întinde cu inimă bună ulciorul pe care-l pusese sub o brazdă mai groasă.

După ce bătrînul a luat ulciorul de la gură, îşi şterge apăsat cu podul palmei mustaţa crescută în jos, ca nişte crengi de salcie pletoasă peste apele unui pîrîiaş, şi mulţumeşte mult, mult: „Dumnezeu să te blagoslovească", „Dumnezeu să te ţină", „Dumnezeu să-ţi dea sănătate".

Fără să vrea în mintea lui Busuioc i-au venit atunci cuvintele Mîntuitorului Iisus Hristos: „Cel ce va adăpa pe unul din aceşti mici, fie şi numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăiesc vouă, nu-şi va pierde plata sa" (Matei 10, 42).

Atunci a înţeles el mai bine rostul acestor cuvinte.

Şi a plecat bătrînul în treaba lui. După cîţiva paşi îşi întoarce capul şi mai mulţumeşte odată.

Flăcăul îl urmărea cu priviri calde, ca ziua aceea, şi era bucuros. Bucuros că făcuse o faptă bună: a potolit setea fratelui său.

*

Cît de puţin ne cere Mîntuitorul şi ce mare e bucuria şi răsplata pentru ori ce faptă bună, cît de măruntă. Numai s-o faci din toată inima, cu dragoste de frate.

Diacon **Gh. Papuc**

Pentru încetarea experienţelor cu arme atomice

(Urmare din pag. 1)

tesc se va limpezi şi popoarele vor putea munci în pace şi lupta pentru rezolvarea celorlalte probleme internaţionale prin tratative între Est şi Vest. Popoarele văd în hotărîrea Uniunii Sovietice dovada cu fapta a politicii ei de pace şi cer guvernelor S.U.A. şi Angliei să dea aceeaşi dovadă, nu numai în vorbe, ci şi în fapte.

Popoarele nu pot aştepta cu mîinile în sîn catastrofa unui război atomic. Ele vor sili guvernele să înceteze experienţele cu arme atomice şi să ducă tratative pentru stabilirea unei păci trainice.

Credincioşii Bisericii noastre sînt alături de lupta popoarelor, de lupta poporului nostru. Ei se roagă şi luptă pentru pacea a toată lumea, pentru ca atomul să slujească vieţii şi nu morţii.

Sîntem convinşi că popoarele, prin lupta lor unită, vor birui!

T. R.

Despre muzica bisericească la romînii ardeleni

Poporul romîn-valah îşi avea din vechime muzica sa populară, la care s-a adăugat apoi şi cîntarea bisericească de la sf. Liturghie şi din psalmi. Limba acestora era la început valahă şi întrucîtva şi grecească.

Inaugurarea sf. Liturghii în limba slavonă, de către fraţii apostoli Constantin-Chiril şi Metodie, în 864, a adus cu ea şi iniţierea Octoihului islavon, după cel al sf. Ioan Damaschinul. De această inovaţie nu au rămas străini nici valahii ardeleni, căci la ei au venit în misiune şi unii ucenici ai sf. Metodie, după anul 890, precum a fost Zandov, care a venit în Dacia, şi Moznopon, în regiunea „Alpilor valahici", adică în ţara Făgăraşului. Cînd presiunea latină a devenit apăsătoare, atunci romînii ardeleni au trecut cu toţii la slavonismul bisericesc şi la cîntarea slavonă, care erau garantele Ortodoxiei strămoşeşti.

Din cauza acestei cîntări bisericeşti slavone, mulţi latini, unguri şi chiar teutoni din ţara Bîrsei, treceau spre episcopii de rit grecesc-ortodox pentru multe sf. Taine, precum cu supărare o constata papa Grigore IX în scrisoarea sa de reproş din 1234, către regele Bela IV. Fiind vorba de teutoni, pe care regele maghiar i-a aşezat în ţara Bîrsei, putem trage concluzia, că unii dintre aceşti episcopi de rit grecesc îşi aveau reşedinţa în vreuna din mănăstirile vechi ortodoxe din regiunea Făgăraşului. Şi cîntarea trebuia să aibe o atracţie deosebită, pentru că se cunoaşte că în acea vreme era strînsă legătură între cîntarea bisericească, pictura şi arhitectura bisericească precum şi poezia şi cîntarea populară. Astfel chiar balada „Mioriţa", cu motive istorice despre întemeierea statelor romîneşti, pe atunci îşi începea circulaţia, iar la valahii din Moravia s-a păstrat cîntecul valah specific, ca şi la cei din Maramureş şi ţara Bîrsei. Unitatea de cîntec, joc şi limbă în poporul romîn de pe ambele versante ale Carpaţilor s-a păstrat şi prin aşa numitele „nedei" din munţi care ofereau prilejul unor întîlniri şi culturale; documentar sînt cunoscute din 1337, ca existînd de mult.

Influenţa slavonă bisericească însă nu a înăbuşit străduinţele firesti după restabilirea limbii poporului în Biserică, şi se ştie că nici diecii romîni nu prea stăpîneau bine limba slavonă oficială, presărînd-o cu nume şi forme romîneşti. Aşa s-a întîmplat şi cu cîntarea bisericească; cîntăreţii şi psalţii de la strană introduceau şi ei în cîntarea slavonă elemente din limba romînă şi adesea intonau melodiile pe doina îndătinată. Aceasta s-a observat în deosebi în regiunea Făgăraşului, care era legată de Mitropolitul Ţării Romîneşti, numit şi exarh al plaiurilor din nordul Carpaţilor. Şi au aflat romînii ardeleni despre marea ispravă a logofătului Filotei de la Cozia, care pe la 1400 a compus „pripeale", adică tropare la psalmi aleşi, numite în comun „polieleu" şi care în curînd aveau şi traduceri slavone, care au ajuns tocmai în îndepărtata Rusie.

Din dorinţe comune şi străduinţe tot atît de comune s-a născut apoi acel curent autohton, care sub înrîurinţa teologiei sf. Grigore Palama de la Athos, deschizătoare de ceruri, a pornit la traducerea nouă a cărţilor din sf. Scriptură, începînd mai întîi cu Psaltirea şi Apostolul, realizate în veacul XV-lea. Mai departe s-a dus apoi şcoala de la sf. Nicolae de la Braşov, care din 1495 luîndu-şi zborul, cunoaşte Octoihul lui Macarie de la Tîrgovişte, şi prin dascălii ei oferă Diaconului Coresi multe din manuscrisele necesare romînizării cultului divin. In 1557 apare Octoihul romînesc, iar în 1570 chiar primul Liturghier.

Erau acestea fapte vrednice, ieşite din dorinţa poporului celui străduitor, pentru nevoile sale sufleteşti. Dar in astfel de împrejurări, ca şi în condiţiile vitrege ale unei stăpîniri străine feudale, s-au şters informaţiile istorice de amănunt şi au rămas doar amintiri despre acei străduitori necunoscuţi pe nume, care de fapt au ctitorit limba romînească la originele ei literare. Coresi este doar şlefuitorul limbii pentru tipar. La baza acţiunii sale însă stau „acei sărmani truditori adormiţi in gropniţele mănăstirilor ori sub cetinile cimitirelor de munte", după cuvîntul marelui nostru povestitor Mihail Sadoveanu, ale căror alcătuiri au fost ca picături de izvor, din care s-a adunat în curgerea anilor şuvoiul literaturii de creaţie, oglindind tărîmuri, sate şi oameni care se străduiau cu amar să iasă la lumina unei vieţi mai bune".

Aşa era şi cu necunoscuţii cîntăreţi de strană, de la care s-au moştenit prin răstrănepoţi multe din melodiile noastre bisericeşti.

Prof. **M. Şesan**

Crinii cîmpului şi pasările cerului[1]

Pildele Mîntuitorului cuprind învăţături adînci. Să socotim (dar) crinii cîmpului şi să vedem ce ne învaţă. Să căutăm la pasările cerului şi să vedem ce ne arată (Mt. 6, 26—28).

O învăţătură, care ne dau crinii, este în ce chip să procopsim în fapte bune. De aceea este, că Domnul Hristos, arată ucenicilor săi, ca osebit să socotească chipul cu carele cresc crinii: „Socotiţi crinii cîmpului cum cresc". Şi cu adevărat nu e clipă, în care nesimţit să se înalţe florile acestea. Iată închipuirea creştinului, carele neîncetat creşte din putere în putere, şi din faptă bună în faptă bună, nerămînînd nici odinioară întru aceeaşi stare, de vreme ce în treaba creştinătăţii a nu merge înainte, este a te întorna îndărăt, a nu creşte este a scădea, a nu se înălţa este a se coborî. Socotiţi-vă înşivă voi din voi, de nu e adevărat aceasta, ispitiţi-vă pe voi. In postul mare v-aţi ispoveduit, v-aţi pocăit, v-aţi împărtăşit trupului şi sîngelui lui Christos, iată v-aţi înoit, iată aţi lepădat pe omul cel vechiu, şi v-aţi îmbrăcat în omul cel nou, iată v-aţi curăţit, v-aţi îndreptat, iată v-aţi sfinţit. Iară după aceea curînd iarăşi aţi căzut. Pentru ce? Pentru că aţi rămas în starea aceea, nu v-aţi nevoit a merge înainte, nu aţi procopsit, nu aţi crescut în fapte bune, nu aţi făcut rugăciune neîncetată, nu aţi dat milostenie după puterea voastră, nu v-aţi omorît mădularele voastre, nu v-aţi dat spre răbdare. Şi apoi rămînînd voi în starea cea dintîi, încet, încet aţi început a simţi nu ştiu ce lene la inimă, apoi greutate către cele dumnezeeşti, apoi negrije de suflet, apoi ură de viaţa cea duhovnicească, şi iată iarăşi aţi căzut, iarăşi v-aţi întors la cele de mai nainte păcate, cît nu ştiu oare mai puţin însărcinat este acum sufletul vostru, de cum a fost, cînd v-aţi ispoveduit. Aşa iubiţilor, cade carele nu procopseşte, carele nu-şi înmulţeşte faptele cele bune. Pentru aceea Pavel apostol zicea: că el uită toate faptele bune cele trecute, care pînă acum le-a făcut, şi numai de aceea se grijeşte ca să procopsească, ca să facă alte şi alte fapte bune: „Cele din dărăpt uitîndule, şi la cele dinainte tînzîndu-mă, la semn alerg". (Către Filipeni cap. 3, stih. 14), căci „Procopsala noastră prin ispita noastră se face".

Mai pe urmă mireasma care necurmat varsă crinii spre cer ne învaţă să ne aducem aminte, „Că a lui Christos bună mireazmă sîntem" (II. către Corinteni: cap. 2, stih. 15). Să trimitem dară în toată vremea mireazma cea bună a faptelor noastre celor bune spre cer, şi viaţa noastră, obiceiurile noastre să fie albe şi curate, precum sînt crinii: „Socotiţi crinii cîmpului".

„Căutaţi la paserile cerului". Sfîntul Luca ne arată osebit, care sînt paserile acestea ce le pune Mîntuitorul înaintea apostolilor, ca să urmeze lor. Zice, că Domnul Christos grăia atunci despre corbi: „Căutaţi la corbi, că nici samănă, nici seceră" (Luca cap. 12, stih. 24). Dară ce? Strigă cuviosul Ieronim, pentru ce dacă Domnul Christos vrea să grăiască osebit de ceva pasere, nu numeşte mai vîrtos pajura şi vulturul? Aduce fraţilor Domnul Christos pilda corbului, pentru că nici o pasăre nu este, care să poată dovedi mai tare bunătatea şi pronia cea dumnezeiască. Iată două pricini aduse de cuviosul Ieronim. Cea dintîi este, că nici o pasăre nu este mai fără de folos, şi mai urîcioasă decît corbul, şi totuşi Dumnezeu cu aceeaşi grije o hrăneşte, cu care pe altele. Corbul e sămnul nemulţămirii. Poate ne fi mărturie corbul acela, pe care hrănindu-l Noe, atîta vreme în corabie, şi slobozindu-l să zboare, nu se mai înturnă acolo; şi totuşi măcar cît este el de nemulţămitor, precum pe alte paseri, aşa şi pe el îl miluieşte Ziditorul. Să învăţăm de aci fraţilor un adevăr, carele despre o parte ne va mîngăia, iară despre alta ne va ruşina, şi ne va osîndi, şi este aceea,, că măcar cît sîntem noi de netrebnici şi păcătoşi, pronia cea dumnezeiască nu ne părăseşte niciodată. O păcătoşilor, greşelile voastre, şi desfătările voastre vă fac pe voi asemene corbilor, care numai cu stricăciune se hrănesc. Ci măcar cît sînt mari păcatele voastre, pronia cea dumnezeiască totuşi priveghiază pentru voi pururea şi e gata a vă îmbogăţi cu daruri.

Dacă dumnezeiasca pronie sprijineşte şi ţine cu atîta grije nişte galiţi aşa netrebnice şi de nimica, au putem noi să ne îndoim, că să nu aibă o osebită bunătate şi grije către oameni, pentru cari şi-au vărsat sîngele şi viaţa? Tu eşti necăjit de o goană nedreptă, părăsit de prieteni şi de cei mai de aproape, dară ai pe Dumnezeu, care poartă grije de tine, te sprijineşte, te iubeşte, cînd te uresc alţii: şi te mîngăie, cînd toţi ceilalţi te necăjesc, că El singur este, a cărui prieteşug să fie adevărat, tare, statornic şi veşnic; aveţi grije, aveţi nevoinţă, ca să ţineţi prieteşugul cu Dumnezeu, ca după ce va fi vouă apărător, şi sprijinitor aici pe pămînt, în cer cu viaţa de veci să vă proslăvească. Amin.

[1] Din predica lui Petru Maior (1760—1821) la Duminica a treia după Rusalii.

† Cîntăreţul bisericesc Velchereanu Vasile

La 17 martie 1958, după o grea suferinţă a trecut la cele veşnice cîntăreţul bisericesc Velchereanu Vasile din parohia Văleni Prot. Sărmaş.

Adormitul s-a bucurat în viaţă de o mare popularitate şi respect în rîndurile credincioşilor. A trecut din viaţa aceasta abia la 56 ani, lăsînd o familie îndurerată compusă din zece copii.

Velchereanu Vasile a servit cu dragoste sf. biserică timp de 20 ani, revenind la biserica străbună cu mulţi ani înainte de 1948. După această dată a servit ambele biserici din Văleni, de data aceasta unificate pentru vecie.

Slujba prohodului a fost oficiată de C. preoţi: Bărbulescu Ilarion-Văleni, Bercu D. Ioan-Grebeniş, Oţoiu Victor-Şeulia, Coman Nicolae-Fînaţe şi Bodgan Alexandru-Pogăceaua. Sute de credincioşi au venit să-şi ia rămas bun de la el.

Dumnezeu să-l odihnească în latura celor drepţi.

Pr. **A. B.**

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu
Taxa poştală plătită în numerar

1964

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 iulie 1958 Nr. 25—26

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Un Congres al păcii

Intre 16—22 iulie a. c. va avea loc Congresul mondial pentru dezarmare și colaborare internațională. Hotărîrea de convocare a acestui Congres, luată de Biroul Consiliului Mondial al Păcii, a fost primită în toate țările cu mare bucurie.. Pregătirile în vederea Congresului au întărit forțele păcii și au adus noi luptători în mișcarea pentru pace. Astfel că la acest Congres vor fi reprezentate toate popoarele, toate forțele iubitoare de pace. Și în țara noastră s-au făcut pregătiri pentru Congres și au fost aleși delegații, care vor mărturisi voința de pace a poporului romîn.

Ținerea Congresului Mondial pentru dezarmare și colaborare internațională este necesară, pentru ca prin el sutele de milioane de luptători pentru pace să-și spună cuvîntul și să pună stavilă celor ce pregătesc un război atomic. El va face ca balanța să încline definitiv de partea cauzei păcii.

E știut în toată lumea că Uniunea Sovietică a luat multe inițiative pentru dezarmare și colaborare internațională. Ea a propus ca problemele litigioase să fie rezolvate într-o Conferință dintre președinții țărilor din Apus și Răsărit. Ea a declarat că încetează experiențele cu arme atomice, așteptînd ca și S.U.A. și Anglia să înceteze aceste experiențe. Dar cercurile conducătoare din S.U.A. și Anglia au tărăgănat convocarea Conferinței propuse și în loc să înceteze experiențele cu arme atomice le-au continuat. Avioane americane, cu încărcătură de bombe atomice, s-au apropiat de granițele arctice ale U.R.S.S. In țările blocului nord-atlantic (Anglia, Franța, Germania, Italia, etc.) S. U. A. instalează rampe de lansare a rachetelor, încărcate cu arme atomice. Armata Germaniei Occidentale este înzestrată cu armament atomic.

Toate acestea arată că unele cercuri agresive din Apus vor să prăvălească lumea într-un război atomic, mai nimicitor decît toate războaiele de pînă acum. In fața acestei primejdii popoarele nu stau cu mîinile în sîn. E vorba de viața și moartea a sute de milioane de oameni. De aceea popoarele se ridică cu hotărîre împotriva folosirii armelor atomice, pentru dezarmare și colaborare internațională. Mișcarea pentru pace a cuprins mulțimi nenumărate de oameni, care vor să trăiască, fără groaza morții atomice. Forțele sănătoase din întreaga lume s-au adunat și au protestat împotriva celor ce se joacă de-a războiul. In această luptă se unesc toți oamenii, indiferent de convingeri politice, de credințe religioase, de naționalitate și de sex, căci armele atomice nu fac nici o alegere, ele amenință deopotrivă viața tuturor. A lupta împotriva experiențelor atomice și a înlătura amenințarea unui război atomic este a apăra viața noastră și sănătatea urmașilor noștri. Orice om cu mintea sănătoasă nu poate să stea nepăsător în fața primejdiei atomice, ci trebuie să-și spună cuvîntul împotriva armelor atomice.

Preoții și credincioșii Bisericii noastre au fost și sînt alături de forțele păcii. Ei condamnă continuarea experiențelor cu arme atomice și pregătirea unui război atomic. Ei cer încetarea experiențelor, vătămătoare pentru sănătatea oamenilor, încheierea unei înțelegeri de dezarmare și stabilirea colaborării între toate țările lumii, fără nici o deosebire. Glasul lor se va face auzit și la Congresul mondial pentru dezarmare și colaborare internațională. El este una cu glasul poporului romîn, cu glasul popoarelor: dezarmare, pace și colaborare pe întreg globul pămîntesc.

Muncile de vară

Cu toate că primăvara a fost ploioasă, țărănimea muncitoare a muncit cu spor și a făcut față sarcinilor din campania agricolă de primăvară. Au fost mobilizate toate mijloacele, toate forțele și lupta a fost cîștigată.

Acum a sosit vremea să adunăm grînele de pe ogoare, roada muncii harnice și a aplicării mijloacelor agrotehnice avansate. Unii cu mașinile, alții cu secera dau zor secerișului, cu grija ca nici un spic să nu se piardă, ci toată recolta să fie adunată. E plăcut să vezi cum se apleacă holdele sub tăișul secerii, cum se adună snopi peste snopi, să simți bucuria biruinței și a roadelor, care hrănesc un popor întreg. E cald, dar munca nu se oprește de loc. Căci orice întîrziere este pierdere: spicul trebuie secerat la vreme potrivită. Altfel își scutură boabele, care se pierd, se risipesc.

Impreunat cu secerișul este și treerișul. Batozele înghit snop după snop. De o parte lasă paiele, de altă parte varsă aurul boabelor de grîu, care umplu sacii. Și aici se organizează ajutorul în cete, ca treerișul să se desfășoare fără întrerupere. Și aici este o grijă deosebită ca să nu se piardă nici un bob de grîu. Căci fiecare bob este de preț. Deci: nici o risipă la seceriș și treeriș, ci cea mai mare grije pentru a aduna toată recolta fără pierderi.

După ce s-a făcut împărțirea recoltei în întovărășiri agricole și în gospodării colective, după ce țăranul muncitor și-a așezat roadele muncii sale în magazia sa, el se gîndește ce să facă cu aceste roade. O parte rămîne pentru familia lui și pentru gospodăria lui. Dar cealaltă parte? — Celce a contractat cu statul își achită datoria: predă imediat cantitatea contractată. Ceiace îi mai rămîne poate valorifica prin cooperativă, poate îndruma pe calea achizițiilor spre aprovizionarea orașelor. Atît prin contractări, cît și prin achiziții, țăranul muncitor are o mulțime de favoruri. In orice caz să nu vîndă speculanților, care îl înșală și pe el și înșală și pe cumpărătorul de la oraș. Munca țăranului nu mai poate fi mijloc de cîștig pentru speculanți, ci ea este spre folosul lui și spre folosul întregului popor muncitor.

De aceea cea mai bună cale de valorificare a recoltei sînt contractările și achizițiile. Așa are și cel ce vinde folos mai bun și e ajutat și Statul, care prin contractări și achiziții poate aproviziona pe oamenii muncii de la orașe, cazărmile, școlile, spitalele, etc., și dă fabricilor materia primă din care se fabrică diferite produse. In schimb clasa muncitoare, pe lîngă foloasele legate de contractări, trimite țărănimii muncitoare mașini agricole, produse de larg consum, specialiști în agricultură și în alte domenii, ca viața ei să devină tot mai frumoasă. Asta este calea cea sănătoasă: a alianței, a colaborării, a ajutorării, care strînge și mai mult legătura dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Nimenea să nu socotească roada pămîntului ca și cînd ar fi numai a lui: ea trebuie să folosească și pentru el, dar și pentru ceilalți frați, pentru poporul muncitor. Așa va împlini și porunca Sf. Scripturi (Rm. 15, 2): să te gîndești la folosul aproapelui tău, la binele și la zidirea lui și să faci ceiace este spre binele tuturor.

Vizitație canonică la Tg. Mureș și Reghin

In d. m. zilei de 10 mai 1958, I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, însoțit de P. C. vicar Traian Belașcu, P. C. Ioan Velțan consilier arhiepiscopesc și diaconii Catedralei din Sibiu: Iosif Bolog și Vasile Gîrbu, a plecat la Tg. Mureș unde, în ziua următoare — Duminica Samarinencii, — a slujit Sf. Liturghie arhierească.

In fața măreței Catedrale veche ortodoxă din Tg. Mureș, preoți și credincioși au făcut înaltului ierarh o frumoasă și călduroasă primire. In timp ce I. P. S. Sa era îmbrăcat cu mantia și binecuvînta credincioșii, corul Catedralei cînta: „Pe Stăpînul și arhiereul nostru Nicolae, Doamne îl păzește".

P. C. Protopop Lazăr David a prezentat I. P. S. Sale Sfînta Cruce, iar parohul Catedralei, Păr. Teodor Ciuruș, Sfînta Evanghelie spre sărutare.

P. C. Protopop Lazăr David a rostit apoi un vibrant cuvînt de bun sosit, la care I. P. S. Sa a răspuns prin cuvinte calde, înțelepte și părintești, arătînd celor prezenți bucuria de părinte pe care o simte că se află în mijlocul fiilor săi sufletești din Tg. Mureș. Două fetițe au oferit I. P. S. Sale cîte un frumos buchet de flori.

La ora 10,30, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoți în frunte cu P. C. vicar Traian Belașcu, a început Sfînta Liturghie arhierească. Răspunsurile au fost date cu multă pricepere de către corul Catedralei. Biserica, așa cum este de mare, a devenit neîncăpătoare.

Spre sfîrșitul Sfintei Liturghii, P. C. Prot. Teodor Ciuruș, parohul Catedralei, a salutat pe înaltul ierarh în numele credincioșilor parohiei Tg. Mureș II Catedrală, prin cuvinte frumoase și emoționante.

Predica a fost rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae mînecînd de la cuvintele: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzînd ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri (Mt. 5, 16)". Predica a fost atît de frumoasă și înălțătoare încît a răscolit sufletele tuturor ascultătorilor. Unii spuneau: Prin venirea I. P. S. Nicolae la Tg. Mureș, inimile noastre au crescut ca niște munți și s-au înseninat ca niște culmi înverzite și însorite de soarele primăvăratec de mai.

Așa își exprimau credincioșii din Tg. Mureș bucuria, satisfacția și marea lor prețuire pentru că I. P. S. Sa a binevoit să-i cerceteze la ei acasă.

La Sf. Liturghie au participat și reprezentanții celorlalte culte religioase din oraș, precum și reprezentanții Departamentului Cultelor: dl. inspector regional Tanko și dl. inspector raional Buzogany.

In casele protopopești, P. C. Prot. Lazăr David a dat masa în cinstea înaltului ierarh, pentru reușita căreia au ostenit cu multă pricepere D-na Dr. Liviu Baciu, D-na Col. Roman și D-na preoteasă Bărdășan. In timpul mesei au toastat reprezentanții celorlalte culte din Tg. Mureș, P. C. vicar Traian Belașcu și alții. Toți și-au arătat bucuria că pot avea în mijlocul lor pe I. P. Sa Sa. Tuturor le-a răspuns și mulțumit I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

In timpul mesei a domnit o atmosferă caldă, frățească și prietenească. I. P. S. Sa s-a întreținut cu reprezentanții celorlalte culte din Tg. Mureș.

In aceeași zi spre seară, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae însoțit de P. C. vicar Traian Belașcu și P. C. Ioan Velțan a plecat la Reghin, unde, în ziua următoare, I. P. S. Sa urma să prezideze Conferința de orientare a preoților din protopopiatul Reghin.

Conferința a început la ora 10 dim. prin cuvîntarea de bineventare a P. C. Prot. Mihai Ciobanu care, prin cuvinte alese, a salutat pe I. P. S. Sa. A răspuns I. P. S., prin cuvinte calde, părintești și pline de înțelepciune.

Tema: Temeiurile creștine ale cooperării în muncă (gospodării agricole colective, întovărășiri agricole, zootehnice, bănci cooperatiste etc.) a fost lucrată de preotul S. Șarlea — Chiherul de sus. Conferința a fost bine documentată și frumos expusă. La discuții au luat parte preoții: Covrig din Idicel-Pădure, Aldea-Băla, Cunescu-Lueriu și Cijacovschi-Urisiul de sus. Toți s-au prezentat foarte bine dînd dovadă că preoțimea din acel protopopiat este harnică, citește și se cultivă mereu. Sînt la curent cu problemele vremurilor de azi. Cine poate lua parte la o conferință cu preoții din acel protopopiat pleacă cu deplină mulțumire din mijlocul lor.

I. P. S. Sa, după ce a mulțumit păr. Șarlea, precum și preoților care au luat parte la discuții, a ținut o lecție în care s-a cuprins în esență toată învățătura și toate sfaturile de care au nevoie preoții și credincioșii noștri în vremurile de azi.

Preoții au rămas adînc recunoscători față de I. P. S. Sa pentru îndrumările date.

Masa s-a servit de către familia ospitalieră a dlui dr. Eugen Nicoară. Masa a decurs într-o atmosferă caldă, familiară și prietenească, luînd parte la ea mai mulți invitați din oraș.

D. m. I. P. S. Sa, împreună cu însoțitorii, s-a reîntors la Sibiu.

Așa a luat sfîrșit o vizitație canonică plină de roade duhovnicești, care va rămîne neuitată atît de I. P. S. Sa cît și de preoții și credincioșii ortodocși din cele două protopopiate: Tg. Mureș și Reghin.

Părintele IOV

Ziua mult așteptată

La cîțiva pași una de alta stau bisericile românești din Axente Sever, ascunse sub „Dealul Viilor" în aceeași strîmtă grădină pe malul unui pîriu, ce curge liniștit despărțind străzile locuite de români.

Ori ce trecător prin aceste locuri la vederea acestor două biserici se întreabă: „Ce va fi făcut pe românii de aici să zidească două biserici și încă așa de aproape una de alta?"

Cei bătrîni din comună cunosc istoria despărțirii religioase de aici. Ea a fost cauzată de preoteasa văduvă a preotului Ion Lichirie, care pentru a-și aduce ginere preot — peste voia credincioșilor — a trecut la uniație și împreună cu ea rudeniile și cîteva familii mai apropiate de casa răposatului preot.

Pentru aceste puține familii stăpînirea austriacă a dat biserica veche ortodoxă, în care preotul Lichirie botezase primul copil (a lui Irimie Coman cu numele Ioan) — în ziua de 12 V 1812, biserica cu hramul Sfinții Ingeri.

Cei mulți, rămași credincioși în legea lor ortodoxă au fost nevoiți să-și ridice un nou locaș de închinare numai la 20 de pași de cealaltă biserică.

Despre biserica nouă, ortodoxă, se amintește în anul 1871 — în protocolul vechi al botezaților (cînd în 10 IV pr. Ion Văcărescu boteza copilul lui Timofteiu Chisăliță — cu numele Ioan), biserica cu hramul „Invierii". — Și așa au stat bisericile, ușă în ușă, nedespărțite nici de gard nici de distanță — avînd în graniță Crucea Mîntuitorului, care unea, nu despărțea.

Pînă în pragul bisericii veneau împreună la Sfintele sărbători — mama cu fetele și ginerii și aici unii o luau la stînga spre apus la biserica „unită" iar alții la dreapta spre răsărit la biserica ortodoxă.

Cei mai mulți nu știau de ce această despărțire și se mulțumeau cu motivarea: „Așa ne-am pomenit".

Credincioșii între ei nu făceau caz de deosebiri de credință — pentrucă nici nu erau, deoarece chiar uniți de formă cu Roma — ei păstrau cu sfințenie toată legea și slujbele ortodoxe. Strădaniile unor preoți influențați de biserica Romei, de a creia deosebiri — au rămas zadarnice. Unitatea românilor credincioși a dovedit că barierele puse între ei erau streine de sufletul lor.

Amintire plăcută păstrează tot poporul — preoților uniți cari nu s-au înstrăinat de sufletul lui și au arătat dragoste a sluji împreună cu cei ortodocși la diferite ocazii. Cu multă plăcere primiau credincioșii sf. slujbe făcute împreună fie la Sf. masle — sfințiri de cruci, îngropăciuni. Puteai citi pe fața lor deplina mulțumire că „frații slujesc împreună".

Am slujit împreună cu preoții Hulea Augustin, N. Naghiu și Spinean Aurel.

Poporul muncitor eliberat din cătușele stăpînirii moșierilor își croia drum nou — și pregătea drumul și spre unirea sufletească așa cum era dorința tuturor.

Cei vechi mureau cu nădejdea că va veni o zi în care liberi să revină la vechea lor credință. Așteptau ziua fericită a unirii tuturor românilor în legea strămoșească. Și această zi mare am primit-o cu bucurie în 21 X 1948, cînd s-a făcut, cu un fast deosebit prăznuirea la Alba Iulia în Catedrala Reîntregirii a mărețului act al unificării noastre.

In Axente Sever acest măreț act istoric a fost primit cu multă bucurie. Chemările la unificare a I. P. S. Patriarh Justinian și a Mitropolitului N. Bălan au aprins puternic în sufletul tuturor dorința de unire. Credincioșii au semnat unirea cu Biserica ortodoxă cu inimă împăcată și bucuroși că de aici înainte vor fi după spusa Mîntuitorului „o turmă și un păstor".

In primele duminici ale lunii decembrie 1948 — am slujit Sf. Liturghie în biserica revenită, în care mai înainte asistasem la Sf. slujbe. Cu bucurie mulțumeam lui Dumnezeu că ne-a rînduit aceste zile de sărbătoare, cînd toți cu o inimă și cu un cuget mărim pe Dumnezeu în aceeași sf. biserică.

Incepeam o viață religioasă nouă, nestingherită de neînțelegeri și neslăbită de dezbinări — ci în unire și în dragoste — nizuim și sîrguim împreună spre o viață duhovnicească mai înaltă, mai bună.

In unire sufletească lucrăm pentru o viață mai bună — mai frățească și cu îndestulare în toate.

In adunarea parohială din 9 II a. c. ziceau unii din reveniți (Mărginean D.) la propunerea unor vechi ortodocși de a fi un cantor ortodox și unul unit: „de așa ceva nici să nu se mai pomenească" pentrucă acum una sîntem.

Așa înflorește zi cu zi bunăstarea spirituală și materială a credincioșilor din Axente Sever.

Din acest drum nimic nu-i va putea întoarce, căci este după voia lui Dumnezeu, care dorește ca „toți să fie una".

Pr. RUCĂREANU

Adunare Eparhială la Sibiu

In Duminica Tomii, 28 aprilie 1958, a avut loc la Sibiu ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei ort. romîne de Alba-Iulia și Sibiu.

Inainte de deschiderea ședinței, membri Adunării au luat parte, în Catedrala Mitropolitană, la Sfînta Liturghie împreunată cu chemarea Duhului Sfînt, la care a slujit P. S. Sa arhiereul Teodor, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

După terminarea slujbei religioase, membri Adunării Eparhiale s-au adunat în Aula Institutului Teologic din Sibiu, unde I. P. S. nostru mitropolit Nicolae a deschis ședința prin o frumoasă cuvîntare, în care cuprinde întîmplările mai de seamă ale anului care s-a scurs. Printre altele, I. P. S. Sa a spus: Ne-am adunat în legiuita noastră Adunare Eparhială ca să ne dăm seama de înfăptuirile unui an bisericesc, de ce am putut face bun în cursul acestui an, atît noi preoții cît și poporul credincios.

Inceputul anului acestuia l-am trăit covîrșiți de jalea Țării întregi, pentru mutarea la cele veșnice a neuitatului nostru Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., și distins fiu al Sfintei noastre Biserici, care a făcut mult bine Țării și poporului. El a avut o inimă mare de romîn și de creștin.

Țara s-a ridicat din jale și a trecut la bucurie pentru noul Președinte Dl. I. Gh. Maurer. Bucuroși că-l avem în fruntea Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., dorim din toată inima ca bunul Dumnezeu să-i rînduiască zile îndelungate, sănătate și putere spre înălțarea Patriei noastre iubite și spre fericirea poporului ei harnic și credincios.

Noi stăm pe stînca credinței în Hristos, a mai spus I. P. S. Sa: Lui îi vom cînta cîntare de biruință în toate zilele vieții noastre. Știți cu toții ce am propoveduit noi: Evanghelia Domnului pentru mîntuirea sufletelor noastre în veacul ce va să fie, dar pentru mîntuirea și în veacul acesta.

„Să fiți încredințați că ne-am silit și cei de la conducerea Eparhiei și protopopii și preoții și toți, de la cel mare pînă la cel mic, ca Biserica să facă un pas înainte în credință, în dragoste și în bunele nădejdi, pe care le legăm de munca acestor slujitori ai ei", își încheie cuvîntul Inalt Prea Sfinția Sa.

Se face apoi apelul deputaților, se trimit telegrame omagiale dlui I. Gh. Maurer, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R,. Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, dlui Chivu Stoica, Președintele Consiliului de Miniștri, dlui Dumitru Dogaru, Secretarul general al Departamentului Cultelor, și se aleg cele patru comisii de lucru.

A urmat îndată Raportul general pe anul 1957, din care desprindem cîteva fapte.

Datorită libertății de conștiință, consemnată în Constituția Țării, între organele puterii de Stat și preoțimea noastră s-a constatat o armonie deplină. Atît la Centrul Eparhial cît și în întreaga Eparhie, preoțimea și-a dat o contribuție simțită în cadrul luptei pentru pace.

Se încrestează apoi venirea în fruntea Arhiepiscopiei a I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, în urma alegerii I. P. S. Justin în scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

Fiind prima Adunare Eparhială prezidată de I. P. S. Sa Mitropolit Nicolae, membri adunării fac iubitului nostru Ierarh o caldă manifestare de simpatie, dorindu-i: Arhipăstorire rodnică și îndelungată.

In luna mai-iunie 1957, P. C. Preot Sofron Vlad, Rectorul Institutului Teologic din Sibiu, împreună cu P. C. Preot Gheorghe Moisescu, profesor la Institutul Teologic din București, au făcut o vizită Academiei duhovnicești din Sofia. Această vizită a fost întoarsă în toamna aceluiași an de distinșii profesori de la Sofia: Șt. Zancov și Hr. Ghiauroff. Această vizită a întărit legăturile între cele două Biserici, romînă și bulgară, precum și între cele două școli superioare teologice.

Urmează raportul Secției Bisericești din care desprindem că și în anul 1957 viața religioasă a fost trează în Eparhie. Sfințirile de biserici și vizitele canonice, întreprinse de I. P. S. Nicolae într-o seamă de parohii, au avut darul de a îndemna mai mult pe credincioși la viață creștină curată. Cuvîntul luminos și înțelept cu mireazmă de cazanii al I. P. S. Sale, rostit cu aceste prilejuri, a fost ascultat cu inimă bună de credincioși.

Promovată în mare măsură de I. P. S. Sa Iustin, lucrarea misionară în parohiile vacante și mai mici s-a continuat și în anul 1957. Viața mănăstirească ocupă și ea locul cuvenit în raport.

In chip deosebit se scoate în lumină grija părintească a I. P. S. nostru Mitropolit, care, prin Circulare și alte căi, a îndemnat preoțimea să fie mereu trează, să privegheze în continu asupra turmei, să catehizeze și să nu nesocotească săvîrșirea Vecerniei în duminici și sărbători.

Raportul Secției culturale a arătat activitatea predicatorială și catehetică a clerului, care și-a făcut aproape deplin datoria. Consiliul Arhiepiscopesc are o evidență a zilelor și orelor cînd se catehizează în fiecare parohie.

Se propune îmbogățirea bibliotecilor parohiale cu cărți religios-morale.

Revista „Mitropolia Ardealului" și în anul doi al vieții sale a continuat să ducă preoților învățături și îndrumări prețioase în munca lor de zi cu zi. Nu este trecută cu vederea nici bătrîna gazetă „Telegraful Romîn", care cuprinde și oferă o bogată hrană duhovnicească credincioșilor noștri ce zăbovesc asupra ei.

Se amintește apoi numele și însemnătatea cărților apărute în anul 1957.

Loc de seamă în raport ocupă Institutul Teologic Universitar din Sibiu, și Școala de cîntăreți bisericești și Seminarul Teologic din Cluj, cărora Consiliul Arhiepiscopesc le-a acordat însemnate ajutoare.

Se dau apoi date privind Tipografia și Librăria Reîntregirea, Biblioteca Mitropolitană și Muzeul Arhiepiscopesc care este în curs de reorganizare.

Urmează apoi raportul Secției economice-financiare, în care se dă seama de socotelile și averea Arhiepiscopiei.

Printre altele desprindem că în cursul anului 1957 s-au construit și reparat biserici și că Eparhia a avut 127000 capi de familie care au plătit sidoxia. Desprindem de asemenea ajutoarele bănești însemnate primite din partea Statului prin Departamentul Cultelor, pentru care Adunarea aduce mulțumirile cuvenite.

Adunarea Eparhială aduce respectuoase mulțumiri I. P. S. Mitropolit Nicolae, precum și Consiliului Arhiepiscopesc, pentru toată munca și realizările care s-au desprins din rapoarte.

Ia apoi cuvîntul un reprezentant al deputaților, care, în numele membrilor Adunării și al credincioșilor, arată munca frumoasă și înaltă pe care preotul o are de desfășurat între credincioși și urează I. P. S. Mitropolit mulți ani de arhipăstorire rodnică.

I. P. S. Mitropolit Nicolae, de încheiere, a spus printre altele: „Cu ajutorul lui Dumnezeu sîntem la sfîrșitul lucrărilor acestei sesiuni. Sînt îmbucurat de felul disciplinat în care s-au desfășurat aceste lucrări și sînt îmbucurat mai ales de prezența reprezentanților clerului și a poporului credincios, care au avut prilej să se încredințeze că noi, cei de la Centru, ne dăm silința să gospodărim cinstit și averea materială, dar să gospodărim cu grijă și averea sufletească, ambele moștenite de la înaintași".

Mulțumește apoi colaboratorilor de la Centrul Eparhial, protopopilor și tuturor preoților deopotrivă pentru toată osîrdia ce au depus-o în anul trecut pentru păstorirea turmei celei cuvîntătoare pe calea iubirii de Dumnezeu și de Patrie.

Impărtășind arhierești binecuvîntări și mulțumind deputaților, I. P. S. Sa declară închisă ședința Adunării Eparhiale din sesiunea 1958.

GH. P.

Război școlar

Școala de Cîntăreți Bisericești și Seminarul Teologic din Cluj, pe lîngă activitatea strict programatică de fiecare zi, desfășoară și o muncă extrașcolară, culturală, religioasă și artistică, demnă de toată lauda.

In acest an școlar (1957—58), elevii susnumitei școli, organizați în cerc literar —, au comemorat evenimentele epocale din istoria omenirii (ca, spre ex.: 40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie) și figuri luminoase din istoria pedagogiei sovietice (Macarenco). In programul cercului literar al școlii, la loc de frunte, figurează și omagierea scriitorilor clasici ai literaturii noastre. Astfel, în cadrul unor ședințe festive, avînd un bogat program artistic, s-au comemorat scriitorii Ion Slavici (110 ani de la nașterea sa) și Barbu Ștefănescu Delavrancea (100 de ani de la nașterea sa), iar opera Academicianului Gala Galaction a fost studiată amănunțit sub toate aspectele, scoțîndu-se în evidență caracterul ei de zidire morală.

La data de 25 martie a. c., s-a ținut o ședință festivă, închinată Prea Sfintei Fecioare Maria, în prezența Prea Sfinției Sale Episcopului Teofil Herineanu al Clujului, Arhim. Emilian Birdaș, vicarul eparhiei Romanului, consilierilor eparhiali, a membrilor corpului didactic și a preoților din Cluj. Programul a constat din două dizertații: *„Maica Domnului în imnele liturgice"*, ținută de Păr. Prof. Dr. Dumitru Bodea, și *„Maica Domnului în poezia religioasă"*, ținută de elevul Simeon Cristea, anul V. In program au mai figurat recitări și coruri, toate avînd ca subiect preamărirea Fecioarei Maria. Merit deosebit în pregătirea și executarea corurilor au Diac. Prof. Ion Brie și elevul Mircea Oros din anul IV.

Cu prilejul serbării de la Bunavestire, Prea Cucernicia Sa Arhidiaconul Dr. Ion Zăgreanu, directorul școlii, a adresat Prea Sfinției Sale Episcopului Teofil cuvinte vibrante de bun sosit în mijlocul profesorilor și elevilor, acum cînd descinde pentru întîia oară în mijlocul lor, după preluarea conducerii eparhiei, asigurîndu-l de întreg devotamentul osîrduitorilor școlii, care n-au alt ideal decît acela de a da Bisericii și țării slujitori luminați și jertfelnici. *In răspuns, Prea Sfinția Sa Episcopul TEOFIL și-a exprimat bucuria de a putea vedea profesorii și elevii la muncă rodnică, îngemînînd strădaniile lor zilnice cu ruga fierbinte. Deodată cu binecuvîntările Sale arhierești, Prea Sfinția Sa a făgăduit că va fi sprijinitorul instituției, pe care o are sub a Sa oblăduire, încercînd să îmbunătățească condițiile ei de lucru, spre atingerea țelurilor ce-i incumbă.*

CORESPONDENT

† Preoteasa Ana Harhoi

Miercuri, 12 III 1958, și-a dat sufletul în mîinile Făcătorului său preoteasa Ana Harhoi.

S-a născut în anul 1884, luna april, ziua 30, în comuna Ațel din părinții: Rafira și Teodor Roman, învățător în aceeași comună.

S-a căsătorit în anul 1902 cu învățătorul Zaharie Harhoi din comuna Șaroșul-Dumbrăveni, ajuns apoi preot în comuna Ațel.

In anul 1933 rămîne văduvă, prin trecerea la cele veșnice a soțului său. In cei 25 ani de văduvie mîngăierea ei a fost: sf. biserică, în care slujise soțul ei, și cei 5 copii crescuți în duhul credinței ortodoxe (3 băieți și 2 fete).

A fost o preoteasă distinsă, ca ținută și vorbă, modestă.

Iubirea de aproapele, precum și păstrarea și înflorirea credinței strămoșești, iată virtuți, care strălucesc, ca niște pietre prețioase, în cununa vieții sale.

Inmormîntarea s-a făcut vineri 14 III 1958. Slujba înmormîntării a fost oficiată de preoții: Suciu N. și Samoilă A. din Ațel, și Maier M., Coman V. din Brateiu.

Au rostit predici: Păr. Suciu, arătînd în frumoase cuvinte vrednicia răposatei, iar Păr. Maier M. a rostit o predică dogmatică.

Sicriul cu rămășițele pămîntești ale preotesei Ana Harhoi, a fost pus în mormînt nou, în psalmodii de prohod și fum de tămîie, în cimitirul ort. din Ațel.

Faptele ei bune, vor grăi mereu despre vrednicia ei. Dumnezeu s-o odihnească în pace!

Pr. MAIER MIRON

Crucea

Cînd pironit în cuie, în fapt de primăvară,
Pe dealul Căpățînii Tu sufletul ți-ai dat,
Ne-ai arătat, Stăpîne, că lemnul de ocară
A fost sfințit de Tine și binecuvîntat.

Prin negura de vremuri, cinstitul lemn al Crucii
A fost vestit în lume și preînchipuit
Prin profeții și semne trimise-n dar la pruncii
Strămoșilor ce-odată în rai s-au ispitit.

Evreii prin pustie umblat-au ani de-a rîndul
Călăuziți de stîlpul de foc strălucitor,
Iar Moise un șarpe de-aramă înălțîndu-l
Pe lemn, drept ocrotire întregului popor,

A-nchipuit prin veacuri sfințita izbăvire
Adusă lumii noastre de prea blîndul Iisus;
Căci jertfa Sa pe Cruce la-ntreaga omenire
Iertare, har și pace și viață a adus.

Noi știm că lemnul Crucii, pe care făcătorii
De rele, în vechime, se osîndeau cumplit,
Făcutu-s-a simbolul vieții și-mpăcării,
Cînd Tu, nevinovatul, pe el te-ai răstignit.

Noi știm, după Scriptură, că lemnul Crucii Tale
De trei ori fericite, e semnul ce va sta
Pe cer, drept mărturie la noua-Ți arătare,
Cînd vei veni, cu slavă, să judeci lumea Ta.

Știind acestea toate, un lucru ne rămîne
In fața jertfei Tale, smeriți să-l împlinim:
'Naintea Crucii Tale să ne-nchinăm, Stăpîne,
Și sfînta-Ți Inviere în veci s-o preamărim!

Pr. DUMITRU SOARE

Praznicul îndătinat de la Sfînta Mînăstire Brîncoveanu

Vineri 18 aprilie a. c., în Săptămîna Luminată, praznicul „Izvorul Tămăduirii" fiind, a avut loc îndătinatul pelerinaj la Sfînta Mănăstire Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus.

In ajunul praznicului a sosit la Sfînta Mănăstire Inalt Prea Sfințitul Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, însoțit de P. S. Episcop *Policarp* Morușca, starețul Mănăstirii „Ioan Botezătorul" din Alba-Iulia, precum și numeroși membri ai clerului și credincioși. La orele 18 s-a săvîrșit slujba Vecerniei, în prezența Inalților Ierarhi.

In ziua praznicului, Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae, împreună cu P. Sf. Episcop Policarp, înconjurați fiind de un sobor de preoți și diaconi, au săvîrșit Sfînta Liturghie arhierească. Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei ortodoxe din Vistea de Sus. Liturghia s-a săvîrșit la altarul din pădure.

După Sfînta Liturghie, credincioșii au ascultat cu evlavie cuvîntul de învățătură creștinească ce le-a fost adresat de mai mulți vorbitori.

Prea Cuviosul Protosinghel Serafim Popescu, din obștea Mănăstirii Brîncoveanu, deschizînd șiragul cuvîntărilor, a dat glas bucuriei cu care este întîmpinat an de an acest praznic și a arătat cît de binefăcătoare sînt darurile pe care Părintele Luminilor le revarsă de sîrg asupra credincioșilor.

P. C. Prot. Aurel Brumboiu (Făgăraș) a arătat că Sfintele Paști, în tradiția locală a credincioșilor făgărășeni, se prelungesc pînă în Vinerea Luminată, ei fiind obișnuiți să alerge, din acest prilej, la izvorul cel de viață dătător al Mănăstirii Brîncoveanu, așa cum s-au pomenit încă de pe vremea cînd neuitatul mitropolit Nicolae Bălan a rechemat la viață acest sfînt așezămînt. După aceea, P. C. Sa a tălmăcit pentru zilele noastre textul evanghelic „Fericiți sînt făcătorii de pace..." (Matei 5, 9). Pacea ne duce la îndestulare și la bunăstare. S-o temeluim în familiile noastre, în satele noastre, în țara noastră și în toată lumea. Să dăm ascultare bunelor povețe pe care ocîrmuirea bisericească și de stat le adresează nouă tuturor, cu dragoste și cu cele mai curate doriri de bine pentru toți.

P. C. Prof. Dr. Corneliu Sîrbu a vorbit despre Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos ca luptător împotriva întunerecului. El a venit în lume pentru ca viață să avem. Învățătura Sa, învățătura Bisericii noastre, este întemeiată pe mormîntul aflat a treia zi deșert, pe puterea învierii Sale. Ascultînd de Hristos, de Biserica Sa, sîntem buni credincioși și buni cetățeni ai patriei noastre iubite.

P. C. Prot. Gheorghe Secaș, cons. arhiep., a vorbit despre Sfînta Mănăstire ca grădină a Maicii Domnului și despre Biblie. Biblia stă pe altarul Bisericii. Biserica este mama Bibliei. Ea nu poate fi explicată corect decît de legiuiții slujitori bisericești. P. C. Sa a arătat și a îndreptat greșelile pe care unii creștini, de altă confesiune, le fac cu privire la Biblie.

Prea Sfințitul Episcop Policarp a vorbit despre realitatea învierii Domnului. Invierea Domnului dovedește că El este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. De aici urmează că Prea Sfînta Fecioară Maria este Maica Fiului lui Dumnezeu, de Dumnezeu Născătoarea. In continuare, Prea Sfinția Sa a arătat cît de greu greșesc cei ce resping cultul Maicii Domnului. Acești sectari, batjocorind pe Maica Fiului lui Dumnezeu, batjocoresc indirect și pe Fiul lui Dumnezeu. Credincioșii Bisericii noastre să nu ia seama la șoaptele viclene ale acestora, ci să se țină de învățătura cea dreaptă. Aceștia intră prin casele credincioșilor Sfintei noastre Biserici, îi îndeamnă să se lase de ea și să treacă la ei, tulburîndu-le cugetul și liniștea vieții. Nici Biserica și nici Statul nostru nu au lipsă de tulburători, ci de oameni pașnici, care-și văd de treburile lor în cadrele vieții obștești. Astfel de tulburători ai liniștei publice trebuie descoperiți și înfruntați fără contenire și fără zăbavă.

Prea Sfinția Sa a încheiat lăudîndu-i pe credincioși pentru alipirea ce-o dovedesc față de Maica noastră Biserică și față de Patria noastră dragă.

Șiragul cuvîntărilor a fost încheiat de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit *Nicolae* al Ardealului. I. P. S. Sa a spus:

„Cînd trăia, mama — Dumnezeu s-o ierte și s-o hodinească — îmi spunea că sînt 12 Vineri mari, pe care ea le ajuna. Tot ce spune mama este lucru mare și de preț. Mai mari decît cele 12 Vineri de care vorbea ea, sînt 2: Una din cale-afară de întunecată și alta cît se poate de luminată. Prima este Vinerea Sfintelor și mîntuitoarelor Patimi ale Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Cealaltă este Vinerea din Săptămîna Luminată, pe care o prăznuim astăzi, aici la Mănăstirea Brîncoveanu.

In cea dintîi din cele două Vineri, Maica Domnului plînge pe Fiul Său pînă sub cruce. Atunci, în greaua ei durere, și-a adus desigur aminte de Vifleem, de ieslea și dobitoacele care-i făceau căldură pruncului dumnezeiesc și va fi zis — ca în cîntecul popular: „Nani, nani, puiul mamii, că n-o fi cum vor dușmanii", adică Irod și uneltele lui. Tot așa își va fi spus și în Vinerea Mare, cînd Domnul Hristos a fost pogorît în mormînt. Din mormînt, așa se credea, nu va mai ieși Iisus Nazarineanul, așa cum n-a mai ieșit nimeni. Dar dorul Maicii Domnului s-a împlinit și dușmanii Mîntuitorului, cei ce l-au batjocorit, răstignit și omorît, au fost rușinați precum meritau, căci Hristos a înviat. De aceea și cîntăm astăzi Irmosul: „Iară Tu, Curată, Născătoare de Dumnezeu, veselește-te întru învierea Celui născut al Tău..."!

Jertfa Domnului a fost răsplătită cu învierea Lui din morți. Invierea Lui este chezășia învierii noastre în ziua cea de apoi".

In continuare, I. P. S. Sa a vorbit despre folosul pelerinajului la Sf. Mănăstire. Aici se realizează îndemnarea din ectenia liturgică: „Pe noi înșine și toată viața noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm"! Dacă facem așa, ne bucurăm de toate darurile și binecuvîntările Sale, dintre care mai de seamă este sănătatea sufletului și a trupului. Cel ce le are pe acestea, are viață pașnică și vrednică de a fi trăită. El poate munci ca să-și înavuțească viața sa și a altora și muncește cu spor și voie bună. El este un ocrotit al lui Dumnezeu.

Un astfel de credincios este din fire om al păcii. Bucuros de ea, prețuind-o și prețuindu-i foloasele, el e gata să și lupte pentru pace. Noi toți, pentru pace ne rugăm, pentru pace muncim, pentru pace luptăm. Pacea va birui și se va înstăpîni în suflete și în toată lumea.

După ce au intonat troparul Invierii, ..Hristos a înviat", credincioșii s-au îndreptat spre fîntîna „Izvorul Tămăduirii", unde I. P. S. Mitropolit Nicolae cu soborul a săvîrșit sfințirea apei.

In vreme ce credincioșii erau stropiți de preoți cu apă sfințită, I. P. S. Mitropolit Nicolae, P. S. Episcop Policarp, I. P. C. Arhim. Ioan Dinu și preoții slujitori au purces la mormîntul marelui mitropolit Nicolae Bălan, unde s-au rugat pentru odihna sufletului său.

La altarul din pădure, un sobor de 7 preoți a săvîrșit Taina Sf. Maslu, cu aceasta încheindu-se prăznuirea prin o masă de obște. ASISTENT

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poștală plătită în numerar

ANUL 106 SIBIU, 15 iulie 1958 Nr. 27—28

BIBLIOTECA ... SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn. Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Pe calea agriculturii socialiste

In ultimii ani s-au obținut mari succese în transformarea socialistă a agriculturii. Astfel între 31 decembrie 1955 și 1 martie 1958 au intrat în gospodării agricole colective un număr de 1.141.725 familii de țărani muncitori, adică de trei ori mai multe familii decît au intrat înainte de 1955 timp de șapte ani de zile (1948—55). In felul acesta la 1 martie 1958 peste 45% din totalul familiilor de țărani muncitori făceau parte din sectorul cooperatist-socialist din agricultură (1.528.578 familii), iar sectorul socialist cuprindea aproape 7.500.000 ha., adică 52,4% din întreaga suprafață agricolă a țării.

Succesele acestea arată că țărănimea muncitoare se îndreaptă cu hotărîre spre agricultura socialistă, în care vede calea belșugului și a culturii.

In aprilie a. c. a avut loc la Constanța consfătuirea pe țară a țăranilor și a lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, la care s-a făcut bilanțul realizărilor de pînă acum și s-au deslușit noile sarcini. Drept urmare a acestei Consfătuiri munca pe calea agriculturii socialiste a luat un nou avînt și a recoltat noi succese.

In primul rînd atenția s-a îndreptat spre consolidarea rezultatelor obținute pînă acum în construcția socialistă la sate. Acest lucru e de mare însemnătate. Se știe că pentru țăranul muncitor exemplul viu este argumentul cel mai hotărîtor. Dacă el vede că în gospodăriile colective se fac recolte mai mari și viața țăranilor colectiviști e mai bună, mai luminată, el este convins că aceasta este calea cea sănătoasă. De aici sarcina de a face din fiecare gospodărie agricolă colectivă o gospodărie fruntașă. Aceasta se realizează prin dezvoltarea tuturor ramurilor de producție, (cereale, legume, pomicultură, viticultură, agricultură, creșterea vitelor, etc), prin folosirea mijloacelor agrotehnice avansate, prin mărirea producției, prin sporirea avutului obștesc, prin răsplata muncii și ridicarea nivelului de trai și cultural al colectiviștilor, etc. O mare însemnătate are și educarea colectiviștilor în spiritul îmbinării juste a intereselor personale cu cele obștești, de înțelegere a faptului că întărirea sectorului obștesc este și baza bunei-stări personale.

Paralel cu această sarcină — întărirea gospodăriilor socialiste existente — s-a urmărit și cealaltă sarcină: continuarea muncii pentru lărgirea sectorului socialist al agriculturii. Consfătuirea de la Constanța a arătat țăranilor muncitori cu gospodării individuale că ridicarea nivelului lor de trai și cultural nu e posibilă decît în mică măsură pe calea gospodăririi individuale și că numai unindu-se în gospodării colective și întovărășiri agricole ei pot folosi agrotehnica înaintată, pot avea recolte mari și pot ajunge la o viață îmbelșugată. Munca de lămurire se bazează în deosebi pe faptele grăitoare, pe rezultatele obținute de gospodăriile socialiste, care arată limpede superioritatea agriculturii socialiste față de cea individuală. In munca aceasta se respectă cu strictețe liberul consimțămînt. Guvernul condamnă și pedepsește aspru folosirea metodelor administrative de presiune și sprijinește munca de convingere bazată pe fapte.

Prin întărirea întovărășirilor agricole și a gospodăriilor colective, prin exemplul viu al vieții îmbelșugate a întovărășiților și colectiviștilor, prin munca de lămurire dusă de la om la om, alte și alte familii de țărani muncitori se conving de superioritatea agriculturii socialiste și pășesc pe calea aceasta. Ea este calea belșugului și a luminii.

Vorbe de aur cu tîlc

Biserica noastră ortodoxă este păzitoarea înflăcărată a învățăturii lui Iisus Hristos, Mîntuitorul omenirii. Ea de aproape două mii de ani îndeamnă pe oameni la statornicirea păcii pe pămînt, prin puterea vie a cuvîntului și pildei sale; prin lupta ce trebuie s-o ducă pentru apărarea păcii în lume; ea-i pe deplin încredințată, că făcînd această faptă nobilă, va ajuta la întărirea păcii, cea mult dorită de orice cămin omenesc.

Pacea-i cîntecul și țelul măreț al vieții, e darul de mare preț, e aducătoare de belșug de cereale; ea produce fericirea celor ce muncesc cu brațele și celor ce muncesc cu mintea. Pacea-i imnul măreț al bucuriei și al vieții; căci în timpul ei se fac cele mai mari construcții, chiar nebănuite de mințile omenești. Geniile spirituale lucrează atunci pentru binele și fericirea popoarelor.

Biserica noastră așează pacea pe o temelie puternică, de granit spiritual, pe dragoste, zicînd cu glas tare, de peste veacuri, tuturor, astfel: — „Să iubești pe aproapele tău, ca și pe tine însuți!"

Acolo, desigur, unde domnește dragostea, acolo se topesc toate patimile, toate vrăjmășiile și chiar toate nedreptățile omenești, care amuțesc cu desăvîrșire.

In locul unde sălășluiește minunata iubire, înflorește cu siguranță viața obștească și fericirea tuturor. Din ea răsare deodată frățietatea omenească și rodesc din belșug: egalitatea, libertatea și dreptatea, dorite și prețuite de toți locuitorii globului pămîntesc.

Invățătura aleasă, de mare valoare, a Bisericii ortodoxe ne îndeamnă pe toți, ca să fie multă pace în ori și ce cămin omenesc. Atunci putem spune cu adevărat că locuiește între noi o stare firească, care aduce între popoare: buna înțelegere și multă ajutorare reciprocă pentru binele și fericirea tuturor.

Cu adevărat, fiule și frate creștine, un lucru tare bun și firesc este să domnească pe vecie: pacea între popoarele pămîntului; căci ea-i bunul cel mai prețios al vieții și pentru păstrarea ei în lume, să ne vărsăm sîngele nostru, dacă patria noastră o cere pentru apărarea ei. Ținta și deviza vieții noastre să fie: lupta pentru apărarea păcii, pînă la jertfirea de sine.

Pr. A. ANASTASIU BASSARABIN

Din relații romîno-bulgare

Romînii și bulgarii au la baza lor o formație etnică complexă și ceea ce a făcut ca între ele să se realizeze de curînd o înțelegere, a fost credința ortodoxă. Deși romînii au primit Creștinismul mai înainte, în limba romanică, iar bulgarii în limba greacă, totuși ceea ce i-a făcut pe unii să se înțeleagă apoi cu ceilalți, a fost Ortodoxia în limba slavonă. Pe aceasta au primit-o cu toții de la ucenicii apostolilor slavilor Constantin și Metodie. Din cauza acestei ortodoxii slavone, între bulgari și romîni, numiți la început valahi, nu s-au întîmplat niciodată certuri. Dunărea nu era un hotar despărțitor, așa că strămoșii ambelor popoare au putut întreține legături continui.

(Continuare în pag 3)

Samuil Micu Clain-Teologul

Așa se numește cartea apărută de curînd în Editura și Tipografia Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu. Ea este rodul unei munci pline de migală a P. C. Pr. Nicolae Mladin, profesor la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, în colaborare cu P. C. Pr. Ioan Vlad, consilier la Arhiepiscopia Sibiului și P. C. Alexandru Moisiu, profesor la același Institut.

După cum se spune în Precuvîntare, cartea a izvorît din dorința de a scoate la iveală figurile luminoase ale Inaintemergătorilor Unificării bisericești, ale celor ce au luptat ca între romîni să fie unitate. Printre aceștia loc de frunte ocupă și *Samuil Micu Clain.*

Deși unit, alături de Inochentie Micu Clain, unchiul său, Gheorghe Șincai, Petru Maior și de alții mai puțin cunoscuți, Samuil Micu Clain nu și-a întors fața către Apus, ci a rămas cu sufletul și cu inima alături de popor și de legea lui străbună. El a trăit și trudit pentru binele și luminarea celor „mulți oameni din norodul neamului meu" cum însuși spune.

Cartea are 141 pagini și cuprinde III părți, care-s premerse de un scurt Cuvînt înainte.

Partea I-a cuprinde pe scurt viața lui Samuil Micu, viață grea și zbuciumată, plină de muncă și luptă pentru „binele și fericirea de obște a neamului". A avut mult de suferit din partea celor mai mari ai vremii aceleia, care se temeau să nu treacă la „neunire" și mai ales din partea episcopului său Ioan Bob. Acesta voia să introducă în Biserica unită lucruri noi, catolice, iar Samuil Micu și cei ca el apărau cu rîvnă toate datinele și slujbele ortodoxe străbune.

Partea II-a a cărții se ocupă cu *opera teologică,* adică cu toate scrierile religioase ale lui Samuil Micu Clain.

Spre deosebire de unii scriitori, care primesc cu ochii închiși spusele altora, Samuil Micu trece prin mintea sa tot ce spun alții, judecă și chibzuiește îndelung spusele altora și numai pe cele adevărate, pe cele cu temei „le primește, iar pe cele mincinoase le leapădă". Acest lucru se desprinde din tot ce a scris și învățat el.

Din multele cărți pe care le-a scris, unele sînt *traduceri,* iar altele au fost lucrate de el, sînt adică lucrări *originale.*

Intre traduceri are cărți *didactice,* sau de învățătură, scrise mai ales pentru școlari; cărți *istorice,* scrise pentru toți romînii doritori să cunoască trecutul Bisericii creștine, precum și o sumedenie de *traduceri din Sfinții Părinți,* al căror număr se ridică la 27. Aceste traduceri din Sfinții Părinți i-au ajutat să-și formeze o viață și un fel de a gîndi ortodox, mai ales că, afară de doi, toți acești Părinți sînt răsăriteni. Intre ei: Sfîntul Ioan Gură de Aur, Sfîntul Vasile cel Mare, Sfîntul Grigorie Teologul, Sfîntul Ioan Damaschin și mulți alții. Tot la capitolul traduceri, se amintesc și *cărți de pietate,* sau cărți de zidire sufletească. De pildă: Sfînta Scriptură sau Bibila lui Clain, care era binevenită deoarece Biblia de la București (1688) — singura tradusă și tipărită în limba romînă pînă atunci, începuse să se rărească iăr limba ei devenise greoaie. La această muncă a fost ajutat și de Dimitrie Eustatievici, directorul școalelor neunite, lucru ce nu trebuie trecut fără băgare de seamă. Se mai amintesc încă și alte cărți de pietate.

Scrierile originale ale lui Samuil Micu Clain au și ele un conținut bogat și diferit. Astfel unele tratează probleme biblice, dogmatice, morale și de drept bisericesc, altele au un conținut istoric, în care apără adevărul Ortodoxiei. Pentru el, istoria este „dascălul tuturor lucrurilor" și „urît lucru este rumînului să nu știe istoria neamului său".

O seamă de predici la unele Duminici de peste an — care au fost tipărite și de neuniți —, predici la înmormîntări, precum și cîteva imnuri, care vădesc și calitățile sale poetice, vin și completează lista cărților scrise de Samuil Micu Clain.

A murit însă cu durerea că din această uriașă muncă, din aceste multe cărți, doar cîteva au ajuns la cei pentru care le-a scris, deoarece foarte puține au fost tipărite.

Pe baza vieții și scrierilor lui Samuil Micu Clain, în partea a III-a cărții se arată gîndirea teologică a lui: ce a crezut Samuil Micu Clain despre învățăturile mai însemnate ale Bisericii. Se vorbește astfel: 1. *Despre adevărata credință,* care este cea dată de Dumnezeu la început „care nici nu scade nici nu crește", ci rămîne mereu aceeași și care se găsește în Sfînta Scriptură și în Sfînta Tradiție a primelor veacuri creștine; 2. *Rolul Sfintelor Soboare,* care își au originea din vremea Apostolilor și care sînt glasul Bisericii. Iar soborul, după spusa lui Samuil Micu, este: „Adunarea păstorilor bisericești..., ca să hotărască lucrurile bisericești, fiștecarele din cei ce șed în sobor dîndu-și judecata sa volnică nesilit de nimenea". Hotărîrile soboarelor a toată lumea sînt fără greșală și sînt obligatorii pentru toți credincioșii, pentru toți preoții, episcopii, patriarhii și pentru „papii de la Roma"; 3. *Papalitatea.* Din capul locului se arată în carte, că Samuil Micu Clain nu a recunoscut primatul papei. El scrie în această privință: „Cum că unuia singur s-ar fi dat putere de stăpînire peste toată Biserica, nici o urmă de acest lucru nu se vede în istoria Evanghelică și apostolească"; 4. *Deosebirile între Apus și Răsărit,* unde se arată părerea lui Samuil Micu mai ales despre filioque (filiocve), purgator, Sfintele Taine, căsătorie și puterea episcopilor; 5. *Cauzele „împărăchierii"* de la 1054, care-s mai ales de natură politică, precum și inovațiile latinilor, dar și pisma și trufia ambelor părți; 6. *Biserica romînească,* unde se dau crîmpeie din Istoria Bisericii Romîne; cum romînii fiind în legătură cu imperiul de răsărit au mers pe linia Bisericii răsăritului, de care nimic nu-i mai poate despărți, că unirea de la 1700 s-a făcut în chip samavolnic și cum uniții au luptat împotriva încercărilor de a-i catoliciza, păstrînd neclintită legea strămoșească, fiind *una* cu frații lor de același sînge ș. a.; 7. *Posibilitatea unității creștine,* în care cauză Samuil Micu vine cu o părere a lui proprie și anume că dacă se lucrează fără patimă și fără ură, prin bunăvoință și dragoste și prin unitate de credință, adică prin întoarcerea la credința veacurilor de început, creștinii pot fi iarăși cuprinși în o singură Biserică.

In încheierea cărții se trag concluziile cuvenite pe marginea prezentării acestui teolog al vieții și al adevărului, cum îi spun autorii.

Cartea are un mare merit, pentru că dă la iveală latura teologică a lui Samuil Micu Clain, cea mai bogată din viața lui, dar și cea mai necunoscută pînă acum. Ea vine și luminează și mai mult calea credincioșilor și clerului, care acum 10 ani au rupt pecețile unirii cu Roma, revenind la Biserica strămoșilor lor. Tuturor acestora, peste ani mulți, Samuil Micu Clain le spune hotărît: Pășiți cu încredere înainte, și eu sînt cu voi, iar adevărul este cu noi.

Cartea este scrisă într-o limbă romînească curată și este folositoare atît preoților cît și credincioșilor noștri.

Diacon GH. PAPUC

Prorocul Ilie Tesviteanul

După moartea lui Solomon s-a iscat ceartă în sînul israiliților, mai ales pentru domnie, și astfel împărăția lui s-a rupt în două: zece seminții alcătuiau acum regatul lui Israil, iar două seminții regatul lui Iuda. In fruntea acestor două regate au urmat regi după regi, care s-au abătut de la calea cea dreaptă și au îndrumat poporul să se închine la idoli.

Dar din cînd în cînd Dumnezeu a ridicat proroci din sînul poporului israilit și i-a învrednicit să propoveduiască întoarcerea spre cele bune și plăcute Lui. Mulți din acești proroci au săvîrșit minuni; din darul lui Dumnezeu ei au vestit cele ce aveau să se întîmple peste ani și ani. Dar cea mai însemnată între vestirile lor rămîne aceea despre venirea în lume a Mîntuitorului Iisus Hristos.

Unul dintre proroci este Ilie Tesviteanul, care a trăit în vremea regelui Ahab în Israil.

Ahab era un rege rău și crud, mai rău decît toți regii lui Israil. Căsătorit cu Izabela, fiica regelui Sidonului, el i-a împins pe fiii lui Israil la închinarea la idoli; mai ales îi făcea să se închine lui Baal și să-i aducă jertfe.

Atunci Dumnezeu l-a chemat pe Ilie și l-a trimis să-l mustre pe Ahab. Și i-a zis prorocul Ilie lui Ahab:

„Viu este Domnul Dumnezeul lui Israil, înaintea căruia slujesc eu, în acești ani nu va fi nici rouă, nici ploaie, decît numai prin cuvîntul gurii mele" (III Regi 17, 1).

Ahab, în loc să se îndrepte, căuta să-l omoare pe Ilie. De aceea a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Du-te de aici, îndreaptă-te spre răsărit, și te ascunde în pîrîul Cherit, care este în fața Iordanului. Apă vei bea din acel pîrîu, iar merinde am poruncit corbilor să-ți aducă acolo". (III Regi 17, 3—4).

Și a făcut Ilie după cuvîntul Domnului. Iar în pîrîu fiind, „corbii îi aduceau pîine și carne dimineața, pîine și carne seara; iar apă bea din pîrîu".

După o vreme însă pîrîul a secat, căci nu mai fusese ploaie pe pămînt. Atunci din nou a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Scoală și te du la Sarepta Sidonului și șezi acolo, căci iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească".

Și s-a sculat el și s-a dus la Sarepta. Și cînd a ajuns la porțile cetății, iată o femeie văduvă aduna vreascuri. Și a chemat-o Ilie și i-a zis:

„Adu-mi puțină apă ca să beau. Adu-mi și o bucată de pîine să mănînc".

Ea însă a zis:

„N-am nici o fărămitură de pîine, ci numai o mînă de făină într-un ciup și puțin untdelemn într-un ulcior. Și iată, am adunat cîteva vreascuri și mă duc să o gătesc pentru mine și pentru fiul meu, să mîncăm și să murim".

Atunci i-a zis Ilie:

„Nu te teme, ci du-te și fă cum ai zis; dar fă mai întîi de acolo o turtă pentru mine și mi-o adu, iar pentru tine și pentru fiul tău vei face mai pe urmă. Căci așa zice Domnul Dumnezeu: Făina din ciup nu va scădea și untdelemnul din ulcior nu se va împuțina pînă în ziua cînd va da Domnul ploaie pe pămînt". (III Regi 17, 6—14).

Văduva din Sarepta a ascultat îndemnul prorocului și l-a plinit; apoi lucrurile s-au întîmplat întocmai după cuvîntul lui.

Dar în vremea șederii prorocului în casa văduvei din Sarepta Sidonului, fiul acesteia a căzut la boală grea și a murit. Ilie s-a milostivit către ea, s-a rugat cu tărie lui Dumnezeu și su-

(Continuare în pag. 3-a)

Din relații romîno-bulgare

(Urmare din pag. 1-a)

Mai apoi, pentru un timp, atît bulgarii cît și valahii dunăreni au fost înglobați în aceeași Arhiepiscopie a Ohridei, în 1020, fapt care a contribuit și mai mult la întărirea conștiinței despre unitatea ortodoxă. In aceste împrejurări episcopia de la Vidin, din țara Timocului, va juca un rol important.

Dar aceeași vecinătate pecenegă, cumană, ungară, latină și uneori bizantină a tulburat viața pașnicelor cătune și a așezărilor strămoșești ale ambelor popoare; de aceea împreună, valahii și cu bulgarii, au pornit în 1186, sub conducerea fraților Petru și Asan, la dobîndirea independenței, bucurîndu-se de ajutorul fraților din Nordul Dunării. Astfel țarul Ioniță putea să se intituleze, pe la 1204, „țar al bulgarilor și valahilor".

Și valahii din Nordul Dunării au profitat de existența statului liber bulgar, care le mijlocea cultura bizantină, dar în limba slavonă, prin Patriarhia de la Tîrnova. De acolo a venit și vestea despre minunata Cuvioasa Parascheva.

Mai tîrziu, pe linia aceleiași prietenii, unii ucenici ai marelui patriarh bulgar Eutimie de la Tîrnova au ajuns pînă în Moldova, la mănăstirile de la Rădăuți și Neamț; însuși dascălul Moldovei, Grigore Țamblac, un macedoromîn sau timocean, stătea în strînse legături cu acest mare patriarh, care întreținea corespondență cu mitropolitul Antim al Severinului romînesc. Pe baza acestor relații se pomenește în Țara Romînească, în 1383, cea mai veche ctitorie cu hramul Cuv. Parascheva bulgară, fapt care contribuie și la adăpostirea vremelnică a sf. ei moaște, împreună cu cele ale sf. Filofteia, la Argeș, pe la 1393. De aici a urmat o pioasă închinare cuvioasei maice Parascheva, care dobîndește și alte hramuri printre romîni, precum este la Piscul Moșului din 1406, în reg. Pitești-Slatina și la Dofteana, în 1457, lîngă Tg. Ocna-Roman.

Cotropirea Bulgariei de turci, în 1396, a adus o puternică imigrație bulgară în Țara Romînească și de atunci romînii dau un ajutor abundent fraților de suferință, prin cuvînt, adăpostire, ajutoare și cărți. Tipăriturile de la Tîrgoviște, din 1508, în limba slavonă, sînt citite de bulgari, dar și de alți slavi, pînă în Dalmația. Tipăriturile diaconului Coresi de la Brașov se răspîndesc pretutindeni între slavi, în versiunile lor slavone și alină sufletele întristate. Chiar și patriarhia de la Ohrida se bucura mult de ajutoarele romînești. Mai tîrziu, în veacul XVII, s-au tipărit la Rîmnicul Vîlcea și în alte localități numeroase cărți de cult slavone, care circulă la slavii sud-dunăreni, pînă au ajuns acolo și tipăriturile mitropolitului romîn de la Kiev, Petru Movilă. In veacul următor, numeroși monahi bulgari și-au făcut ucenicia în Moldova, la Neamț și Secu, la picioarele renumitului Paisie Velicicovschi. Atunci monahii romîni au aflat multe noutăți despre marea lavră bulgară a sf. Ioan Rilski. Tot pe pămîntul romînesc a început renașterea culturii bulgare, prin Sofronie de la Vrața și prin tipărirea Noului Testament în limba bulgară, la începutul veacului XIX-lea.

Din țările romîne a început și acțiunea revoluționară bulgară împotriva turcilor, de la București, Brăila, Galați, Ploești și Giurgiu; aici activau vestiții G. Rakovski, Vasil Levski, Hristo Botev și alții. In 1877 romînii luptau la Grivița și Smîrdan și pentru independența bulgarilor. Casa de la Poradim și mausoleul de la Plevna stau mărturie despre eroismul romînesc. De aceea cînd s-au eliberat ambele popoare din strînsoarea stăpînirii străine monarhice, în ianuarie 1948 au încheiat tratatul de prietenie veșnică frățească. Vizitele înalților ierarhi, a P. F. Patriarh Justinian în Bulgaria și a P. F. Kiril la București, au consfințit această prietenie pe linie bisericească, iar pămîntul sibian a salutat, în toamna anului trecut, pe doi soli vestiți ai teologiei bulgare, prof. Ștefan Zankov și Chr. Ghiaurov, după ce trimisul Institutului Teologic din Sibiu, păr. rector S. Vlad a fost în vizită oficială în Bulgaria.

Iată deci prezentul; în el însă trăiește totodată și un trecut milenar de prietenie.

Prof. M. ȘESAN

Prorocul Ilie Tesviteanul

(Urmare din pag. 2-a)

fletul copilului s-a întors în el, și a înviat. (III Regi 17, 17—22).

Atunci a zis femeia către Ilie:

„Acum cunosc și eu că tu ești omul lui Dumnezeu și cu adevărat cuvîntul lui Dumnezeu este în gura ta". (III Regi 17, 24).

Iar cînd se împlineau trei ani de secetă, fost-a iarăși cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

‚Du-te și te arată lui Ahab, și eu voi da ploaie pe pămînt" (III Regi 18, 1).

Ascultînd cuvîntul Domnului, Ilie s-a dus și l-a întîlnit pe Ahab, care l-a întîmpinat cu vrăjmășie și i-a zis:

„Tu ești oare cel care tulburi pe Israil?"

„Nu eu tulbur pe Israil — i-a răspuns Ilie — ci tu și casa tatălui tău, pentru că ați părăsit poruncile Domnului și mergeți după Baal. Trimite dar acum și adună la mine în muntele Carmel tot Israilul, dimpreună cu cei patru sute cincizeci de proroci ai lui Baal... și cu alți patru sute de proroci..., care se hrănesc din masa Izabelei" (III Regi 18, 17—19).

Și s-a făcut așa. Iar cînd se găseau toți pe muntele Carmel, Ilie le-a grăit astfel:

„Pînă cînd veți schiopăta din amîndouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați lui! Iar dacă este Baal, urmați acestuia... Proroc al Domnului am rămas numai eu singur, iar proroci ai lui Baal sînt patru sute cincizeci... Dați-ne doi junci; ei să-și aleagă unul, să-l taie bucăți și să-l pună pe lemne, dar foc să nu ațîțe; iar eu voi găti pe celălalt vițel, și-l voi pune pe lemne și foc nu voi aținea. Apoi voi să chemați numele dumnezeului vostru, iar eu voi chema numele Domnului Dumnezeului meu. Și Dumnezeul, care va răspunde cu foc, acela este Dumnezeu".

„Bine ai grăit!", a răspuns tot poporul (IV Regi 18, 21—24).

Deci au luat prorocii cei mincinoși „juncul care li s-a dat și l-au gătit și au chemat numele lui Baal de dimineață pînă la amiază, zicînd: „Baale, auzi-ne!" Dar n-a fost nici glas, nici răspuns. Și săreau împrejurul jertfelnicului, care-l făcuseră.

Iar pe la amiazi, Ilie a început să rîdă de ei și zicea:

„Strigați mai tare, că doară-i Dumnezeu! Poate stă de vorbă cu cineva, sau poate se îndeletnicește cu ceva, sau este în călătorie, sau poate doarme; strigați tare să se trezească".

Și au început ei să strige cu glas mai tare, și se înțepau după obiceiul lor cu cuțite și cu stricnele, așa că și sîngele curgea de pe ei.

Trecuse acum de amiază și ei tot s-au zbuciumat mereu pînă la timpul jertfei" (III Regi 18, 26—29). Dar zadarnic. Atunci a zis Ilie Tesviteanul către prorocii lui Baal:

„Dați-vă acum la o parte, ca să-mi săvîrșesc și eu jertfa mea!" (III Regi 18, 29).

Apoi a luat Ilie douăsprezece pietrii, după numărul semințiilor lui Israil, a zidit din ele jertfelnic în numele Domnului, a făcut împrejurul jertfelnicului șanț ca de două măsuri de sămînță, a așezat lemnele pe jertfelnic, a tăiat juncul în bucăți și l-a pus pe lemne. Apoi a zis:

„Umpleți patru cofe cu apă și le turnați peste jertfa arderii de tot și peste lemne" (III Regi 18, 31—34).

Și au făcut așa de trei ori. „Și umbla apa împrejurul jertfelnicului și șanțul se umpluse cu apă. Iar la vremea jertfei de seară, s-a apropiat Ilie prorocul și a strigat către cer:

„Doamne Dumnezeule!... Auzi-mă Doamne, auzi-mă acum cu foc, ca să cunoască acum poporul acesta, că tu singur ești Dumnezeu în Israil și că eu sînt robul tău, — ...că tu le întorci inima la tine".

La rugăciunea lui Ilie, „s-a pogorît foc de la Domnul și a mistuit arderea de tot, și lemnele, și pietrele, și țărîna, și a mistuit și toată apa, care era în șanț. Iar poporul cînd a văzut aceasta a căzut pe fața sa și a zis:

„Domnul este Dumnezeu, Domnul este Dumnezeu" (III Regi 18, 35—39).

Prorocii lui Baal au fost alungați îndată și inima fiilor lui Israil s-a întors din nou la Dumnezeul cel adevărat. Apoi ‚cerul s-a întunecat de nori și s-a pornit vijelie și ploaie mare" (III Regi 18, 45).

Prorocul Ilie Tesviteanul este așezat în rîndul sfinților și ziua lui se prăznuiește în fiecare an la 20 iulie.

D. CĂLUGĂR

Mîndria

Cel dintîi păcat, dintre cele șapte păcate capitale, este păcatul mîndriei. Se zice că mîndria este cel dintîi păcat dintre păcatele principale fiindcă este cel dintîi păcat, care s-a arătat nu pe pămînt, ci chiar în ceruri. In cer s-a ivit păcatul acesta în mințile îngerilor care s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu, în frunte cu îngerul luminii, cu Lucifer. Din cauza aceasta, Lucifer a fost pedepsit de Dumnezeu și a devenit căpetenia iadului. „Cum ai căzut din cer, o Lucifer, stea strălucitoare a dimineții!" (Is. 14, 12).

Ce este păcatul mîndriei? Este o iubire și o prețuire fără de rînduială față de sine și de propriile sale calități. Omul mîndru se socotește mai mult decît este și dorește pentru aceasta să fie socotit astfel și de ceilalți oameni.

In patru chipuri putem păcătui prin păcatul mîndriei:

1. Cînd ne bucurăm de calitățile noastre bune și le considerăm ca fiind un bun al nostru. Nu poate fi nici o îndoială că tot ce avem, avem de la Dumnezeu. Iscusința, înțelepciunea, destoinicia, puterea, frumusețea, bunătatea și toate celelalte calități pe care le avem, sînt darul lui Dumnezeu, după cuvîntul Sf. Iacov, care zice: „Toată darea cea bună și tot darul desăvîrșit de sus este, pogorîndu-se de la părintele luminilor" (1, 17). Bunurile acestea cu care mă mîndresc eu, nu sînt bunuri care să-mi aparțină numai mie, ci au aparținut atîtor sute și mii de oameni care au trăit înainte de mine, aparțin atîtor oameni cari trăiesc azi și vor aparține multora care vor trăi mîine. Cîtă rătăcire pentru sufletul care se laudă și se mîndrește cu bunuri care nu-i aparțin!

2. Păcătuiește și acela, care își „umflă" calitățile, socotindu-le mai mari decît sînt. Așa fariseul credea că e evlavios și desăvîrșit dacă postea și plătea dajdia templului.

3. Mai putem păcătui prin mîndrie atunci cînd ne lăudăm cu calitățile pe care nu le avem. Ne credem înțelepți și de fapt nu sîntem, ne socotim plini de bunătate și de fapt n-o avem, ne lăudăm cu iubirea pe care o avem și de fapt n-o cunoaștem, credem că avem în suflet duhul păcii și al bunei înțelegeri cînd de fapt sîntem veșnic nemulțumiți și purtăm în inimă duhul neascultării și al nesupunerii față de cei mari. Omul care

(Continuare în pag. 4-a)

Podoabe ale Ortodoxiei Răsăritene

Sfîntul Serafim de Sarov

„Stareți" (bătrîni) sînt acei călugări, care prin viața lor deosebit de aspră, prin desăvîrșita lepădare de sine și de lume și printr-o exercitare continuă în rugăciune, ajung la sfințenia vieții, — dobîndind de la Dumnezeu darul și puterea de a fi de folos tuturor credincioșilor — atît prin învățătură și sfat, cît și prin vindecări și faceri de minuni. Rugăciunea neîncetată și iubirea nețărmurită față de Dumnezeu și față de oameni, sînt cele două însușiri caracteristice unui „Stareț". Ei au fost adeseori sfătuitorii credincioșilor. Cuvîntul „Stareț" (părinte, povățuitor sau duhovnic) din limba rusă, nu are același înțeles cu cuvîntul din limba romînă, unde însemnează conducător de mănăstire.

Una dintre cele mai minunate figuri ale „stareților ruși" este făcătorul de minuni *Serafim de Sarov*.

Prea Cuviosul Serafim s-a născut în 19 iulie 1759, în orașul Cursc. La sf. Botez, copilul primi numele de Prohor. Părinții lui Prohor, Isidor și Agafia Moșnin, erau binecredincioși și cu dare de mînă. Tatăl lui avea rîvnă mare față de sfintele lui Dumnezeu biserici. Iar mama lui Prohor era respectată și mai mult decît soțul ei, pentru evlavia și binefacerile sale. Multor orfani, mai ales fete, ea li se făcea o adevărată mamă.

Tatăl său, Isidor, a murit curînd după nașterea fiului, și micul Prohor a rămas în grija evlavioasei sale mame. Pronia divină a păzit pe Prohor.

Copilul cînd a împlinit 10 ani, au început să-l învețe a scrie și citi, și el prinse a înțelege repede cartea bisericească, avînd o minte ageră și o bună memorie, împodobindu-și în același timp sufletul cu blîndețea și cu smerenia. El nu lipsea de la nici o slujbă bisericească; se ruga des și îndelung, dar mai mult căuta singurătatea și tăcerea deplină.

Toate aceste înclinări firești ale sale erau semne vădite că în adîncul sufletului lui era sădită chemarea către o viață de slujire necontenită numai lui Dumnezeu. La 17 ani, Prohor se hotărî să apuce pe această cale.

El și-a îndreptat pașii spre Kiev, la Lavra Pecersca, centrul vieții religioase din sudul Rusiei. Aici, în vremea aceea, trăia închis în chilia sa schimonahul Dositeiu. Schimonahul văzînd în tînărul Prohor pe nevoitorul cel bun al lui Hristos, l-a binecuvîntat ca să meargă să se mîntuiască în pustia Sarovului. Intrarea lui Prohor în Mănăstirea Sarovului se întîmplă în 20 noiembrie 1778. El avea atunci 19 ani și 4 luni. Aci a fost primit de Egumenul mănăstirii, bătrînul Pahomie, monah blînd și smerit cu inima.

Chiar din primele zile ale vieții sale în mănăstire, a început să se deprindă cu nevoințele ascetice: ascultarea, înfrînarea, rugăciunea, etc., progresînd în fiecare zi, pentru a ajunge cu vremea la o culme rar atinsă în istoria monahismului creștin. Totodată, Prohor unea rugăciunea cu postul.

In 1780, Prohor se îmbolnăvi greu. In timpul boalei se învrednici de cercetarea Maicii Domnului, însoțită de sfinții Apostoli Petru și Ioan de Dumnezeu Cuvîntătorul. Intorcîndu-se spre Apostolul Ioan, Prea Curata arată cu degetul spre Prohor cel bolnav și zise: „Acesta este din neamul nostru". Apoi puse mîna dreaptă pe bolnav. Prohor simți numai decît alinare și curînd se însănătoși cu totul. Petrecînd în pustiul Sarovului opt ani întru ascultare, Prohor, la 18 august 1786, cînd avea 27 ani și 24 zile de la naștere, a fost tuns întru monah, primind numele de *„Serafim"*. (Cuvîntul evreesc „Serafim" însemnează „flacără", „văpae arzătoare", precum și „nobil", „de bun neam". Acest nume este un nume propriu îngeresc și care ocupă cel dintîi loc în primul cor, ce stă în fața Tronului Celui Prea Inalt). Peste un an, în decembrie 1787 a fost sfințit ierodiacon, iar la 2 septembrie 1793, cînd era de 34 ani a fost sfințit ieromonah. De aici înainte el și mai mult și-a înmulțit nevoințele.

In 20 noiembrie 1794, Serafim de bună voie s-a îndepărtat în pustie. Incercînd el toate felurile și treptele rugăciunii, s-a înălțat pînă la cea mai desăvîrșită înălțime ce se poate atinge pe pămînt: „rugăciunea contemplativă", cînd mintea se află unită cu inima prin firul sfînt al rugăciunii, umplînd de pace și de cerească bucurie întreaga făptură a omului.

Părintele Serafim, prin toate nevoințele arătate pînă aci, ca și prin întreaga sa viață trăită numai în Dumnezeu, dobîndi acel parfum ceresc al Harului divin, care-i da posibilitatea să restabilească armonia paradisiacă între el și restul făpturii. Adeseori venea la el un urs voinic, căruia Prea Cuviosul îi da hrană; la porunca lui, ursul se ducea în pădure și venea iarăși după aceea, și el îl hrănea din nou, dînd uneori și vizitatorilor ce veneau la el să dea hrană fiarei și ei săvîrșeau porunca fără teamă.

Văzîndu-se ajuns la această fericită stare a bucuriei cerești, cuviosul a luat asupra sa o nevoință și mai mare a închisorii (de zatvornic).

Cuviosul Serafim a fost numit cu bună dreptate „făcătorul de minuni a toată Rusia". Incă în viață fiind, acest minunat stareț atrăgea în Sarov nenumărați oameni credincioși. Nimeni nu se întorcea de la starețul mîngăietor fără ajutorul căutat.

Opera săvîrșită de sf. Serafim a fost foarte felurită. In ea deosebim faptele propriu zise și învățătura.

Scopul principal pe care l-a urmărit P. C. Serafim în tot cursul vieții sale, era de a supune desăvîrșit trupul sufletului. Căci, după cum spunea el în învățăturile sale, toată strădania noastră trebuie să fie pentru suflet. Iar trupul să-l întărim numai întru atîta, ca să poată ajuta la întărirea sufletului.

Cu un an și zece luni înainte de moartea sa, Părintele Serafim s-a învrednicit încă odată de cereasca cercetare a Maicii Domnului, în ziua de 25 martie 1831.

Au trecut ani. S-a apropiat sfîrșitul călătoriei pămîntești a minunatului stareț. Tot mai scurte erau primirile de vizitatori. De la mulți dintre ei își lua rămas bun, la despărțire, pentru totdeauna. Mai înainte de sosirea anului 1833, Prea Cuviosul singur și-a măsurat groapa într-o parte a altarului bisericii celei mari a Adormirii Maicii Domnului.

Duminică, 1 ianuarie 1833, P. C. Serafim era mort.

Multe semne și vindecări minunate a arătat P. C. Serafim, după fericita sa adormire.

Biserica ortodoxă rusă l-a trecut între sfinți, la 19 august 1903, cu care ocazie s-au făcut numeroase vindecări prin mijlocirea rugăciunilor P. C. Serafim, noul făcător de minuni din Sarov.

Amintirea P. C. Serafim se prăznuiește de două ori pe an: la 2 ianuarie (ziua morții) și la 19 iulie (ziua nașterii, a descoperirii sfintelor moaște și a canonizării).

Sfîntul Serafim de la Sarov reprezintă un pisc al vieții creștine. In el s-a arătat lucrător Duhul lui Dumnezeu cu multă putere.

Pr. CHIRIL PISTRUI

Mîndria

(Urmare din pag. 3-a)

se laudă cu calitățile pe care nu le are, este asemenea unui măgar care trecea într-o zi printr-o piață purtînd în spatele sale vase cu tot felul de flori frumoase și mirositoare. Lumea s-a strîns să admire aceste flori frumoase. Măgarul însă a crezut că toți acei oameni care s-au strîns în jurul lui s-au strîns ca să-i admire frumusețea. A început atunci să-și înalțe urechile și să zică întru sine: „Trebuie să fiu un animal tare frumos de vreme ce atîta lume s-a strîns în jurul meu ca să mă admire". Acest măgar prost și mîndru, este chipul cel adevărat al omului care se laudă și se mîndrește cu calitățile pe care nu le are.

4. Se mai poate păcătui prin mîndrie atunci cînd gîndindu-ne la calitățile noastre bune, pe care le avem sau pe care ne închipuim că le avem, privim cu dispreț pe ceilalți oameni. Acesta este păcatul fariseului care întrînd în biserică s-a trufit în inima lui și a zis: „Nu sînt ca ceilalți oameni".

Sînt și unele semne după care putem cunoaște pe omul în a cărui inimă sălășluiește păcatul mîndriei: acela care se mînie ușor și care dupăce s-a mîniat nu știe uita: acela căruia îi place să fie mereu lăudat și mîngăiat de alții; acela care caută cu tot dinadinsul să impresioneze pe alții prin atitudinile lui; acela care în orice chestiune voiește să aibă dreptatea de partea lui și care chiar atunci cînd nu are dreptate se încăpățînează în părerile lui; acela căruia îi place să vorbească cît mai des despre el și despre faptele lui; acela care voiește să dea sfat altuia în toate chestiunile, fără ca el să primească vre-o învățătură de la cineva.

Mîndria este un păcat greu fiindcă se împotrivește cinstirii pe care trebuie s-o dăm lui Dumnezeu. Omul mîndru se consideră pe sine un fel de idol și pretinde ca toți oamenii să-l considere ca atare.

Mîndria este un păcat greu și pentru urmările pe care le are. Sf. Scriptură zice: „Tot cel ce se înalță se va smeri" (Lc. 14, 11), iar sf. Iacov ne spune: „Domnul, celor mîndri le stă împotrivă" (4, 6). Din mîndrie se naște fățărnicia, ura, pizma, disprețul față de alții, necredința, încăpățînarea în propria greșală, clevetirea, neascultarea, etc.

Omul mîndru este o primejdie și pentru societatea în care trăiește. Mîndria uneori întunecă și mințile cele mai limpezi. Dorința de a se înălța peste alții împinge pe omul mîndru la toate nelegiuirile, numai să-și poată realiza scopul. Mîndria nu cunoaște nici legăturile sîngelui și nici nu ține seama de legile lui Dumnezeu. Omul mîndru nu voiește să recunoască nici un fel de autoritate. Ereziile, schismele, necredințele care au făcut atîta rău Bisericii s-au născut tocmai din păcatul mîndriei. Omul mîndru nu se supune, ci se răzvrătește. Se răzvrătește fiul împotriva tatălui, cel mic împotriva celui mare, cel supus împotriva conducătorului, dînd naștere astfel la nemulțumiri și necazuri mari în familii și societate.

Să fugim de păcatul mîndriei, știind că păcatul acesta este păcatul iadului. Dumnezeu nu poate suferi ca omul care este numai o parte a lucrării Lui creatoare, să-i răpească cinstea și lauda la care numai El singur are dreptul.

Dacă fugim de mîndrie, ne scăpăm pe noi înșine și pe semenii noștri de multe nenorociri. In familiile și societatea, în care nu se cunoaște păcatul mîndriei, domnește pacea, fericirea și prosperitatea.

Prof. AL. MOISIU

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poștală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 august 1958 Nr. 29—30

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Femeile în slujba păcii

In iunie a. c. a avut loc la Viena al IV-lea Congres al Federației Democrate Internaționale a Femeilor (F.D.I.F.). Federația aceasta, înființată în decembrie 1945, exprimă voința femeilor din toate colțurile lumii de a se uni în lupta împotriva războiului, a asupririi și pentru biruința păcii și viitorul fericit al copiilor lor. Astăzi F.D.I.F. numără peste 200 milioane de femei din 80 de țări. Ea a organizat numeroase acțiuni internaționale împotriva războiului, pentru pace. Intre aceste acțiuni amintim: Conferința internațională pentru ocrotirea copilului (Viena 1952), Congresul mondial al femeilor (Copenhaga 1953), Congresul mondial al mamelor pentru apărarea copiilor împotriva războiului, pentru dezarmare și prietenie între popoare (Lausanne 1955), înființarea Comitetului Internațional permanent al mamelor, organizarea zilei de luptă împotriva fabricării și experimentării armelor atomice (august 1957) ș. a.

Femeile se opun cursei înarmărilor, cer rezolvarea problemelor internaționale pe cale pașnică, prin tratative, cer încetarea experiențelor cu bombe atomice și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. In Congresul de la Viena ele au condamnat războiul atomic, care amenință viața copiilor, au condamnat experiențele cu arme atomice, care otrăvesc aerul și apele și fac să se nască prunci nenorociți, au cerut dezarmarea și instaurarea păcii. Iată ce spun ele — între altele — în Manifestul către toate femeile și mamele lumii:

„Războiul atomic cu groaznicele lui mijloace de distrugere este considerat de către femeie ca o provocare, ca o negare a dreptului ei la maternitate. Declarăm dușmani ai copiilor noștri și ai întregii omeniri pe cei care pregătesc acest război...

Am primit cu recunoștință și speranță marele act de pace al Uniunii Sovietice, care prima a încetat experiențele atomice. Experiențele nucleare seamănă moartea lentă în rîndurile copiilor noștri. Ele constituie cauza nașterii nefericiților mici schilozi și amenință generațiile viitoare. Condamnăm guvernele care continuă încă aceste experiențe și cerem ca ele să fie de îndată încetate.

(Continuare în pag. 4-a)

VOINȚA POPOARELOR

In luna iulie a avut loc la Stockholm (Suedia) Congresul mondial pentru dezarmare și colaborare internațională. La acest Congres au luat parte 1.200 delegați din 78 țări. Delegații au adus acolo glasul popoarelor, a căror voință o exprimau. Ei erau oameni de diferite rase și naționalități, de diferite credințe religioase, din țări cu orînduiri social-politice deosebite. Cu toate acestea ei au mărturisit același gînd, aceeași hotărîre: înlăturarea primejdiei unui nou război și stabilirea unei păci trainice. Congresul a dovedit din nou că, peste deosebirile de concepții politice și credințe religioase, popoarele se unesc în vederea realizării țelului comun: pacea. Congresul a formulat un adevărat program al luptei popoarelor pentru pace în împrejurările de azi. El a adoptat, între altele: un Apel către popoare în legătură cu situația din Orientul apropiat și mijlociu, o Chemare și o Declarație cu privire la dezarmare. In aceste documente se arată țintele și mijloacele luptei pentru pace a popoarelor.

In primul rînd Congresul a cerut încetarea agresiunii anglo-americane din Orientul apropiat și mijlociu (Liban, Iordania), agresiune care amenință pacea lumii întregi.

In al doilea rînd s-a cerut convocarea unei conferințe generale la nivel înalt, unde să se facă primii pași pe calea colaborării internaționale.

Această conferință trebuie să ducă la încetarea „războiului rece" și să se bazeze pe recunoașterea dreptului tuturor popoarelor la independență, pe principiul conviețuirii pașnice și colaborării cultural-economice între popoare.

In al treilea rînd, Congresul de la Stockholm a pus ca țintă însemnată: dezarmarea. Cursa înarmărilor duce spre război catastrofal și împovărează popoarele cu sarcini mari. Dezarmarea ar aduce încredere între țări și banii cheltuiți pentru înarmare ar fi cheltuiți pentru ridicarea nivelului de trai și cultural al popoarelor. Cel dintîi pas pe calea dezarmării este un acord pentru încetarea exploziilor experimentale ale armelor atomice și termonucleare. Aceasta o cer toate popoarele. Uniunea Sovietică a și aplicat această măsură. Rămîne ca și S. U. A. și Anglia să urmeze pilda Uniunii Sovietice, pentru ca experiențele cu arme atomice să înceteze. De asemenea Congresul recomandă crearea unor zone, din care să fie înlăturată imediat arma nucleară, să fie retrase trupele străine, să fie desființate bazele militare străine și întreprinderile industriei de război cu mare capacitate de producție. In felul acesta s-ar face început dezarmării și s-ar vedea că dezarmarea generală este posibilă.

E nevoie să se convoace o Conferință mondială pentru dezarmare, cel mai tîrziu în anul 1959, la care conferință să fie reprezentate toate guvernele. Această Conferință va stabili un plan de dezarmare controlată, cu interzicerea experiențelor și a folosirii armei atomice și reducerea armamentelor clasice sub control internațional.

Congresul de la Stockholm a dat expresie voinței popoarelor de colaborare internațioală și dezarmare. Colaborarea și dezarmarea risipesc norii amenințători ai unui război atomic și aduc bucuria și binefacerile păcii. Lupta popoarelor pentru colaborare și dezarmare va birui.

Poporul nostru sprijinește, prin lupta și munca sa, realizarea acestui mare țel al tuturor popoarelor: pacea.

Biserica noastră, împlinind porunca Mîntuitorului, este alături de forțele păcii. Ea aduce aminte de porunca: „Să vă iubiți unii pe alții", adică să voiți binele unul altuia, să vă ajutați unul pe altul, să trăiți în pace unul cu altul și nu să vă războiți unul cu altul. Voința de pace a Bisericii noastre a fost reprezentată la Congresul de la Stockholm de I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei, care a făcut parte din delegația R. P. Romîne. Clerul și credincioșii Bisericii noastre vor răspîndi hotărîrile Congresului de la Stockholm și vor aduce prin munca lor alături de poporul muncitor contribuția lor la lupta pentru pace, pentru colaborare internațioală, pentru dezarmare.

Prin lupta unită a popoarelor, pacea va birui.

Două prăznuiri bisericești

— S-au împlinit 10 ani de la înscăunarea Prea Fericitului Patriarh JUSTINIAN și 75 de ani de la înființarea INSTITUTULUI TEOLOGIC UNIVERSITAR DIN BUCUREȘTI —

La 24 mai 1948 a fost ales patriarh al Bisericii Ortodoxe Romîne Inalt Prea Sfințitul Justinian, atunci mitropolitul Moldovei, iar la 6 iunie Prea Fericitul Patriarh *Justinian* al Romîniei a fost așezat sărbătorește în scaunul de întîistătător al Bisericii noastre.

Implinidu-se 10 ani deatunci, Sinodul Permanent al Bisericii noastre, alcătuit din Inalt Prea Sfinției Mitropoliți Iustin al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului, a hotărît ca această aniversare să fie prăznuită după cuviință Duminică 8 iunie a. c. Tot atunci urma să se prăznuiască aniversarea a 75 ani de existență a Institutului Teologic Universitar din București. S-au făcut în acest scop pregătirile trebuincioase.

In vederea serbărilor, au sosit în țara noastră două delegații bisericești de peste hotare: delegația Patriarhiei din Alexandria și delegația Patriarhiei Moscovei și a toată Rusia. Delegația Patriarhiei Alexandriei a fost alcătuită din Prea Fericitul Patriarh *Hristofor,* însoțit de P. C. Arhimandriți Agatanghelos, Partenios, Callistos și Varnavas, precum și din Dnii Prof. Dr. Th. Mosconas, directorul Bibliotecii din Alexandria și Evanghelos, medicul Prea Fericitului Patriarh Hristofor. Delegația Bisericii Ruse era compusă din Prea Sfințitul Episcop *Pavel* al Permului, însoțit de Dl Anatolie Horbacîov, profesor de teologie și inspector bisericesc al Patriarhiei Moscovei.

Duminică 8 iunie a. c., în biserica catedrală patriarhală „Sf. Spiridon" din Capitală, s-a săvîrșit Sfînta Liturghie arhierească de către Prea Fericitul Patriarh Justinian, înconjurat de I. P. S. Mitropoliți Iustin al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului, de P. S. Episcop Pavel al Permului, de P. C. Arhimandriți din delegația Patriarhiei Alexandriei și de un numeros sobor de preoți și diaconi. La priceasnă, P. C. Diacon Dr. Nicolae I. Nicolaescu, pro-rectorul Institutului Teologic Universitar din București, a rostit o predică pătrunzătoare și instructivă, în care a vorbit despre cinstirea Sfinților (fiind atunci Duminica tuturor Sfinților), despre vredniciile Institutului Teologic Universitar din București și despre propășirea Bisericii noastre sub arhipăstorirea Prea Fericitului Patriarh Justinian. La sfîrșit s-a făcut o Doxologie și s-au exprimat felicitări Prea Fericitului Patriarh Justinian. Cei doi patriarhi au binecuvîntat pe credincioșii aflați la praznic.

Indată după Sf. Liturghie, în sala festivă a Palatului Patriarhal, a avut loc ședința solemnă a Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, pentru aniversarea a 10 ani de arhipăstorire a Prea Fericitului Patriarh Justinian.

La ședință au luat parte toți I. P. S. și P. S. Membri ai Sfîntului Sinod, cu excepția P. S. Episcop Andrei al Aradului, care era suferind. Ca invitați au participat: delegația Patriarhiei Alexandriei, delegația Patriarhiei Moscovei și a toată Rusia, ostenitorii Administrației Patriarhale în frunte cu P. C. director Pr. I. Gagiu și ai Arhiepiscopiei Bucureștilor în frunte cu P. C. vicar Pr. Al. Ionescu, delegațiile Institutelor Teologice Universitare din București și Sibiu în frunte cu rectorii lor Pr. I. G. Coman și Pr. S. Vlad, membrii Consiliului Național Bisericesc Prot. vicar Tr. Belașcu (Sibiu), dl I. Tăbîrcă, dl Acad. Prof. Dr. Vasile Rășcanu și dl dr. Mihai Fărcașiu (Cluj), delegația Seminarului Teologic din București, protopiereii Capitalei, translatorii atașați delegațiilor bisericești de peste hotare și personalul tehnic al AGERPRES.

Din partea autorităților de Stat și a organizațiilor obștești au luat parte ca invitați: Dl Acad. Prof. Dr. N. Gh. Lupu, din partea Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., Dl V. I. Varahnin, reprezentant al Ambasadei U.R.S.S., Dl Abd-El-Karim, reprezentant al Ambasadei Republicii Arabiei Unite, Dl Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, din partea ARLUS, Dl General D. Dămăceanu, din partea Ligii pentru strîngerea legăturilor cu țările Africei și Asiei, Dl. C. Paraschivescu-Bălăceanu, din partea Consiliului Național pentru Apărarea Păcii și Dl Dionisie Ionescu, Ministrul Ceremonialului de Stat.

Departamentul Cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R.P.R. a fost reprezentat de Dl Secretar General D. Dogaru, Dl Director General I. Bărbulescu și Dnii Directori I. Onțanu, I. Rodeanu, N. Petru și N. Ștefan.

In numele și din încredințarea Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, I. P. S. Mitropolit IUSTIN al Moldovei și Sucevei a rostit cuvîntarea festivă. I. P. S. Sa a trecut în revistă și a apreciat după cuviință înfăptuirile Bisericii noastre în deceniul din urmă. Inviorîndu-și activitatea specifică și aducîndu-și cu elan și loialitate partea ei de contribuție la așezarea cea nouă a patriei noastre iubite Republica Populară Romînă, Biserica noastră s-a dovedit constant ca un factor de progres, atît din punct de vedere religios-moral, cît și cetățenesc-patriotic. I. P. S. Sa a relevat părtășia Prea Fericitului Patriarh Justinian la realizarea înfăptuirilor bisericești din ultimul deceniu, exprimîndu-i gratitudinea Sfîntului Sinod pentru zelul, tactul și înțelepciunea de care a dat dovadă în îndeplinirea înaltei sale misiuni. A încheiat făcînd Prea Fericirii Sale calde urări de arhipăstorire îndelungată, cu pace, sănătate și întru toate bună sporire.

In aplauzele asistenței, au fost oferite apoi Prea Fericitului Patriarh Justinian, în dar, insignele patriarhale — două engolpioane și o cruce pectorală, un culion cu camilafcă albe și o Evanghelie ferecată în metale prețioase — admirabil executate de meșterii atelierelor Institutului Biblic.

Prea Fericitul Patriarh Justinian a fost felicitat apoi, prin cuvîntări calde, de către Prea Fericitul Patriarh și Papă al Alexandriei și al întregii Africe; D. D. Hristofor, de P. S. Pavel al Permului (care a dat citire și unei scrisori trimise cu acest psilej de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Crutițelor și Colomnei) și de Dl D. Dogaru, Secretar general al Departamentului Cultelor.

A răspuns tuturor, vădit mișcat sufletește, P. Fer. Patriarh Justinian. P. Fer. Sa a insistat asupra concursului dezinteresat și competent pe care i l-au dat tot timpul colaboratorii săi apropiați — consilierii patriarhali și episcopești, vrednicii dascăli de teologie și protopopi — și în primul rînd I. P. S. și P. S. Membri ai Sfîntului Sinod. A mulțumit călduros delegațiilor bisericești alexandrină și rusă, a căror prezență la prăznuire contribuie la strîngerea și adîncirea legăturilor frățești dintre bisericile ortodoxe respective. Pentru toate bucuriile la care i-a făcut parte în calitatea sa de întîistătător al Bisericii Ortodoxe Romîne, P. Fer. Sa a mulțumit Guvernului Patriei noastre și Departamentului Cultelor. A încheiat cu o rugăciune de mulțumită lui Dumnezeu.

După aceea, P. S. Episcop Antim, secretarul Sfîntului Sinod, a dat citire Actului sinodal întocmit cu prilejul acelei aniversări.

La sfîrșit, Prea Fericitul Patriarh Justinian a primit felicitări din partea celor prezenți ca invitați la ședința solemnă sinodală.

Invitații au trecut apoi la masa de onoare dată în cinstea aniversării primului deceniu de arhipăstorire a P. Fer. Patriarh Justinian. Au toastat în cursul mesei: Dl Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Dl C. Paraschivescu-Bălăceanu, Dl General D. Dămăceanu și Dl Dr. V. Mihai Fărcașiu, în numele organizațiilor obștești pe care le reprezentau. In răspunsul său, P. Fer. Patriarh Justinian a stăruit asupra legăturilor frățești dintre popoarele romîn și sovietice și asupra participării active a Bisericii noastre la purtarea luptei pentru apărarea și întărirea păcii.

Masa s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească.

*

In seara aceleiași Duminici, la orele 19, a început la Institutul Teologic Universitar din București ședința solemnă pentru aniversarea a 75 de ani de existență a acestui așezămînt.

Au luat parte, la festivitate, P. Fer. Patriarh Justinian și I. P. S. și P. S. Membrii ai Sfîntului Sinod aflători în Capitală, membrii delegațiilor bisericești alexandrină și rusă, ostenitorii Administrației Patriarhale și ai centrului Arhiepiscopiei Bucureștilor, P. C. vicar Tr. Belașcu (Sibiu), Dl Acad. Prof. Dr. N. Gh. Lupu, Dl Prof. univ. Stanciu Stoian, ș. a.

Departamentul Cultelor a fost reprezentat prin Dl Secretar General D. Dogaru, însoțit de colaboratori ai săi.

Se remarcă, apoi, prezența delegației Institutului Teologic Universitar din Sibiu, alcătuită din P. C. Rector Dr. S. Vlad, P. C. Pro-rector Dr. Sp. Cîndea, P. C. Prof. Dr. Gr. Marcu și Dl Prof. Dr. I. Ivan, precum și aceea a reprezentantului secției evanghelice C. A. din Sibiu a Institutului Teologic Universitar Protestant din Cluj, Dl Decan Dr. Hermann Binder.

Erau prezenți, apoi, ostenitorii și studenții Institutului Teologic Universitar din București, profesorii și elevii Seminarului Teologic din București, protoierei și preoți.

Festivitatea a început cu Imnul Republicii Populare Romîne (de Matei Socor), intonat de corul studenților teologi dirijat de Dl Conf. univ. Nicolae Lungu.

După aceea, P. C. Rector Prof. I. G. Coman a făcut un amplu și documentat expozeu asupra dezvoltării Institutului Teologic Universitar din București din fosta Facultate de Teologie înființată înainte cu trei pătrare de veac de un grup de oameni ai Bisericii, călăuziți de Mitropolitul Calinic Miclescu. Sub arhipăstorirea P. Fer. Patriarh Justinian, cu concursul regimului de democrație populară al Patriei noastre, această înaltă școală a atins culmea dezvoltării sale, reorganizată fiind din temelie și devenind o instituție cu desăvîrșire bisericească, menită să pregătească slujitori ai altarelor și fiind așezată sub directa conducere a Bisericii. Părintele Rector a prezentat o seamă de date statistice deosebit de grăitoare, din care rezultă că această instituție

(Continuare în pag. 3-a)

Două prăznuiri bisericești

(Urmare din pag. 2-a)

a dat nu numai cîteva mii de preoți, ci și numeroși arhierei, cîțiva academicieni și mai mulți profesori de teologie. Exprimînd P. Fer. Patriarh Justinian și Sfîntului Sinod toată recunoștința ostenitorilor și studenților Institutului, P. C. Rector I. G. Coman a mulțumit călduros participanților la festivitate.

Au urmat la cuvînt oaspeții străini și invitații din țară, precum urmează: P. C. Arhimandrit Partenios din partea delegației bisericești alexandrine, P. S. Episcop Pavel al Permului și dl A. Horbaciov din partea delegației bisericești ruse, P. C. Rector Dr. S. Vlad din partea Institutului Teologic Universitar din Sibiu, Dl Decan Dr. Hermann Binder din partea Institutului Teol. Univ. Protestant, secția evanghelică C. A. din Sibiu și Dl D. Dogaru, Secretar general al Departamentului Cultelor. In încheiere, a luat cuvîntul P. Fer. Patriarh Justinian, expunînd planurile de dezvoltare viitoare a învățămîntului teologic, cu deosebire a celui seminarial.

Partea a II-a a programului festivității a constat din coruri religioase și patriotice, executate de corul studenților teologi, dirijat de Dl Conf. univ. N. Lungu. Și-au dat concursul, ca soliști, Dnii: Mircea Buciu (bariton), artist emerit și Ion Luican (tenor).

In continuare a avut loc o masă de onoare, în sufrageria Institutului, prezidată de P. Fer. Patriarh Justinian. Masa s-a desfășurat într-o atmosferă caldă.

*

Indoita prăznuire de la București ne-a dat prilej să avem în mijlocul nostru oaspeți dragi și respectați de peste hotare, în frunte cu Prea Fericitul *Hristofor,* Patriarh și Papă al marii cetăți a Alexandriei și a toată Africa și cu P. Sf. Episcop *Pavel* al Permului, din partea Bisericii sore ruse. Această prăznuire a exprimat cuvenita cinstire Prea Fericitului nostru Patriarh *Justinian* și Institutului Teologic Universitar din București. Ea va fi — nu ne îndoim — un imbold pentru noi toți, pentru o și mai osîrduitoare slujire a Bisericii și a Patriei noastre dragi, pentru propășirea lor și pentru pacea a toată lumea.

PARTICIPANT

Același crez

Chemarea Bisericii Ortodoxe Române rostită în 1948 prin glasul I. P. Sf. Sale Patriarhul Justinian și a Mitropolitului Nicolae a avut răsunet viu în sînul clerului și credincioșilor gr. catolici. Drept rezultat al acestei chemări s-a făcut revenirea în sînul Bisericii străbune și din partea credincioșilor parohiei Rușii Munți (protopopiatul Toplița), condusă de pr. Socaciu Aurel. Reîntoarcerea la unitatea bisericii ortodoxe — de care de-a lungul celor două veacuri și jumătate nu ne-am înstrăinat, nici prin datinele noastre, nici prin slujbele noastre religioase și nici prin credința noastră religioasă — aduce cu sine întărirea în credință, deoarece avem același crez, slujim cu toții la același altar, ne împărtășim din același potir și lucrăm cu drag pe același ogor duhovnicesc. Ca rezultat, credincioșii cercetează biserica regulat, se folosesc de aceleași mijloace de mîntuire lăsate de Mîntuitorul bisericii care sînt Sf. Taine. Credincioșii sînt mulțumiți sufletește, se mărturisesc și împărtășesc cu sfintele taine, împlinidu-și datoriințele creștinești. Aceleași slujbe se fac, ca și înainte, tot așa se spovedesc și se cuminecă fără nici o deosebire, ascultă predicile precum și pastoralele I. P. Sf. Mitropolit.

Despre împărăția lui Dumnezeu

1. Ce este această împărăție?

Cel mai înalt ideal și cea mai frumoasă chemare s-a dat creștinului prin graiul Sfintei Evanghelii care zice: „Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă" (Mt. 6, 33). Pentru așezarea în lume a acestei împărății a venit Mîntuitorul Hristos, s-a născut, a pătimit și a înviat. Pentru ea a întemeiat Biserica.

Impărăția Lui Dumnezeu este legătura sufletului cu Dumnezeu, este întoarcerea noastră în raiul pe care l-am pierdut din cauza păcatului lui Adam. Că această împărăție este ceva real ne-o spune inima noastră, care însetează după Dumnezeu, cum zice psalmistul: „Cum dorește cerbul apa de izvor, așa sufletul meu Te dorește pe Tine Dumnezeule! Insetat este sufletul meu de Dumnezeul cel tare și viu" (41, 1—2).

Impărăția Lui Dumnezeu ne-a adus-o pe pămînt Domnul Hristos, care ne-a împăcat cu Părintele ceresc, ne-a făcut fiii Săi prin har, cînd s-a jertfit pe Sine pentru noi. (Ef. 2, 20; I. Tim. 2, 5; In. 1, 7). Dar această împărăție nu este din lumea aceasta (In. 18, 36) și se bazează pe harul atotputernic al lui Dumnezeu. *Ea este în lăuntrul nostru* (Lc. 20, 21), căci ea „nu este mîncare și băutură, ci *dreptate* și pace și bucurie în Duhul Sfînt" (Rom. 14, 17).. Fiii săi sînt îngerii în trup, sînt sfinții, sînt toți cei ce cred în Hristos-Dumnezeu și nu sînt robii păcatului.

Cu alte cuvinte, împărăția lui Dumnezeu este viața cea nouă și sfîntă pe care a trăit-o pe pămînt Mîntuitorul Iisus Hristos. In ea intră toți cei ce urmează Lui, cei ce fac voia Lui și se conduc în viață numai de iubire, dreptate, pace, adevăr și bine. Ea este comunitatea de viață fericită cu Dumnezeu, care ne dă pacea inimii și liniștea sufletului.

2. Pocăința — cheia împărăției lui Dumnezeu.

In rugăciunea Tatăl nostru cerem zilnic: *„Vie împărăția Ta",* adică să domnească între noi binele, adevărul și sfințenia, să fim ca frații cei buni și să ascultăm de același Părinte ceresc. Această împărăție vine prin lucrarea harului divin și prin colaborarea voinței omenești cu el. Harul coboară în inimă prin sfintele Taine, iar voința noastră săvîrșește faptele cele bune. Cea dintîi faptă bună a acestei colaborări este pocăința. Ea este cheia împărăției lui Dumnezeu, pentru că ne naște a doua oară sufletește (In. 3, 3), ne înnoește viața și ne șterge toate păcatele. Primul cuvînt al Mîntuitorului Hristos, cînd a început predica Evangheliei, a fost porunca: „Pocăiți-vă, Pocăiți-vă..." (Mt. 3, 2), adică schimbați-vă sufletul și inima, lepădați haina cea veche, egoismul, minciuna, nedreptatea, ura și răzbunarea, ieșiți din patimi, nu mai săvîrșiți răul nici cu gîndul, nici cu vorba și nici cu fapta! Imbrăcați-vă în haina omului nou, în haina luminii și a curățeniei, umblați în „duh și adevăr", căutați desăvîrșirea după Modelul divin (Mt. 5, 48).

Astfel pocăința plantează din nou pe Hristos în noi, este al doilea Botez, căci creștinul prin voință mare hotărește să-și scoată sufletul din temnița păcatelor de tot felul și face să învieze toate virtuțile alese: dragostea de Dumnezeu și de aproapele, duhul de jertfă, pacea și buna înțelegere cu toți, sentimentul de frățietate ș. a. care face viața plăcută și fericită, așa cum ne-o voește Dumnezeu.

3. Calea către împărăția lui Dumnezeu.

După pocăință, calea către binele și fericirea noastră ne-o arată credința în Dumnezeu. Fără credință nu putem fi plăcuți lui Dumnezeu și nici nu ne putem apropia de El (Ev. 11, 6). Ea este făcătoare de minuni, este izvor de har și viață (Mt. 9, 22, 29, 15, 28; Mc. 2, 5; Lc. 5, 20; 7, 9; 8, 48, 50; 19, 9; Ef. 2, 8).

Cel ce are încredere în Dumnezeu și în harul Său își pune toată *nădejdea* în El și luptă ca să învingă ispitele și cursele diavolului.

Cel ce caută împărăția lui Dumnezeu cu rîvnă și sinceritate merge pe calea rugăciunii, care îi dă har și lumină, ocrotire, ajutor și povățuire. Cel ce se roagă bine știe să viețuiască bine; acela are bucurie în Sf. Duh, crește în paza și împlinirea poruncilor Domnului Hristos, după modelul vameșului păcătos care s-a întors din biserică îndreptat la casa sa (Lc. 18, 13—14). Rugăciunea leagă inima de Dumnezeu și pe El îl coboară în inimă.

Impărăția lui Dumnezeu vine pe pămînt prin inima noastră, căci inima este cîrmaciul vieții; din ea ies cele bune dar și cele rele, iar dacă ea este curățită de buruienile păcatelor, dacă în ea locuiește Dumnezeu, noi facem numai cele ce voiește și iubește El și aducem roadă bogată (Lc. 8, 15).

4. Iubirea și dreptatea — fundamentul împărăției lui Dumnezeu.

Dumnezeu este iubire (I In. 4, 8), iar iubirea este izvorul virtuților care ne duc la asemănarea noastră cu El. Ea este fundamentul și garanția moștenirii împărăției lui Dumnezeu. Fără iubire viața este stearpă, rece și moartă. Ea coboară seva harului care sfințește viața, apropie și solidarizează pe oameni ca să poarte unii altora sarcina (Gal. 6, 2). Ea face să crească în suflet virtuțile (căile) care duc la fericire: smerenia, blîndețea, iertarea, bunătatea, binefacerea, curățenia inimii, dreptatea, pacea, spiritul de jertfă, ș. a.

Sf. Apostol Pavel zice că împărăția lui Dumnezeu este „dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfînt" (Rom. 14, 17). Acest Duh vine în lume prin iubire, pentru că oamenii cu cît se iubesc mai mult cu atît sînt mai drepți unii cu alții, trăiesc în pace și sînt frați buni, se simt egali, împart tot ce au și nu se asupresc.

Evanghelia ne cere (Mt. 6, 33) să căutăm „dreptatea lui Dumnezeu"; adică dreptatea care sacrifică al său pentru fericirea altora. Aceasta este dreptatea bazată pe iubire, dreptatea care nu este sgîrcită, care nu caută ale sale, ci jertfește partea sa de dragul mulțumirii și fericirii tuturor. Iar în fericirea generală, creștinul care împlinește „dreptatea lui Dumnezeu" găsește deplin și în veci, fericirea sa adevărată.

„Dreptatea lui Dumnezeu" cere să avem încredere în iubirea Sa părintească, în ajutorul și ocrotirea harului Său. Ea cere să punem în slujba lui Dumnezeu și aproapelui toată munca noastră, să ascultăm de poruncile Lui, să trăim în comunitate de viață cu El — prin rugăciune și faptă bună — să-I predăm Lui inima, credința și toată viața noastră, să trăim în pace cu El și unii cu alții, să ne iubim ca fiii aceluiași Părinte și să fim fericiți.

Pr. SIMION RADU

Biserica are învățătura adevărată, întemeietorul ei este Iisus Hristos, Preacurata Fecioara Maria e recunoscută ca mama lui Iisus, îngerii păzitori ai bisericii, actualii episcopi, ca păstori, iar poporul credincios ascultă glasul Bisericii.

Ne vom întări mereu în credință și ne vom folosi de Sf. Taine — întărind această unitate. Intăriți în credință și muncă pășim înainte spre un viitor fericit.

A. S.

La Institutul Teologic

INCHEEREA ANULUI ȘCOLAR

In 29 iunie a. c. a avut loc încheierea festivă a anului școlar la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. Cu acest prilej s-a făcut darea de seamă despre cele realizate în anul școlar 1957—1958 și corul studenților, condus de Pr. Prof. Gh. Șoima, a cîntat Imnul de Stat al R.P.R., Psalm, Jienească, ș. a. In predica, ținută în Catedrală de Pr. Prof. Gr. T. Marcu, s-a arătat că teologii trebuie să păsească pe urmele sfinților apostoli Petru și Pavel, fiind adevărați ucenici ai Domnului nostru Iisus Hristos. In cuvîntarea, ținută de Pr. Rector S. Vlad în Aula Institutului, s-a spus că activitatea din anul școlar încheiat reprezintă o roadă bogată, ce se adaogă la zestrea celor 147 ani, de cînd funcționează acest Institut. Pr. Rector a vorbit despre felul cum și-au îndeplinit datoria profesorii la cursuri, seminarii, meditații, slujbe și prin publicarea de studii în reviste și ținere de Conferințe și felul cum studenții teologi și-au luminat mintea prin învățătură și și-au format sufletul prin rugăciune și viață după voia lui Dumnezeu. A citit apoi numele celor mai buni teologi și a mulțumit Inalților ierarhi pentru sprijinul acordat și Departamentului Cultelor pentru ajutorul ce l-a dat.

Absolventul Giurgiu Mircea a vorbit despre dragostea studenților teologi pentru ierarhii lor, pentru profesorii lor, pentru Biserică, pentru Patrie și popor. El a arătat cum la Institutul Teologic din Sibiu sînt toate condițiile potrivite pentru formarea viitorilor slujitori ai altarului în dragostea de Hristos și Patrie. A asigurat că absolvenții din acest an se vor preoți, spre a sluji în parohii mîntuirii credincioșilor, binelui obștesc și luptei pentru pace.

I. P. S. Mitropolit NICOLAE a binecuvîntat munca și roadele muncii profesorilor și studenților teologi. Ținta acestei munci este a dobîndi: minte luminată și inimă curată. Dacă inima curată mai poate aduce unele roade bune, o minte neluminată nu poate face nimic bun, roadele ei sînt slabe. De aceea Institutul teologic se străduiește să lumineze mintea cu dreapta învățătură și să înnoiască inima, prin virtute. Acest lucru îl spune clar Sf. Apostol Pavel, cînd ne îndeamnă: „aveți mintea lui Hristos" și aveți „simțirea lui Hristos". Acestea trebuie să le avem ca creștini și ucenici ai Domnului: „mintea lui Hristos", mintea luminată de lumina adevărului și „simțirea lui Hristos", inima curată și plină de dragoste, smerenie, bunătate.

In felul acesta noi vom putea fi buni slujitori ai Bisericii și ai Patriei noastre iubite.

Din cuvintele ce s-au rostit la serbarea încheierii cursurilor, se vede că la Institutul Teologic Universitar din Sibiu s-a muncit cu spor și că viitorii slujitori ai altarelor sînt bine pregătiți pentru misiunea lor.

UN NOU AN ȘCOLAR.

Cursurile anului școlar viitor (1958/59) se vor deschide la 1 octombrie a. c. Vor fi primiți în anul I. absolvenții seminariilor, ai școlilor pedagogice (cu diplomă), ai liceelor (școlilor medii de 10 și 11 ani cu diplomă de maturitate). Se primesc numai candidați din Arhiepiscopia Sibiu, Arhiepiscopia Timișorii, Episcopiile Aradului, Clujului și Oradiei. Candidații anului I vor înainta actele pînă cel tîrziu la 5 septembrie la Consiliul Eparhial al Episcopiei de care aparțin. Absolvenții școlilor pedagogice și liceelor vor da la Institut un examen aprofundat de cunoștințe religioase și numai dacă reușesc la acest examen se prezintă la examenul de primire. Informații mai amănunțite se primesc la fiecare Episcopie.

După încheierea unui an de muncă, Institutul Teologic Universitar din Sibiu se pregătește să-și deschidă porțile pentru noi ucenici, care să devină apostoli ai Domnului și sprijinitori ai vrerii poporului, care este bunăstare, pace și lumină.

T.

Vizitație canonică

Duminică, 25 mai a. c., I. P. S. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, însoțit de P. C. Prof. Prot. *Nicolae Neaga* și P. C. Prot. *D. Călugăr*, secretar arhiepiscopesc, a cercetat parohia Gurarîului din protopopiatul Sibiu. La intrarea în parohie, I. P. S. Sa a fost întîmpinat de tradiționalii „călărași", care, printr-un delegat al lor, au urat alesului oaspe bun venit.

In fața bisericii, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a fost întîmpinat de soborul preoților și de credincioșii parohiei. P. C. Pr. paroh *Ilie Brad* a rostit cuvînt ales, arătînd că vizita I. P. S. Sale umple sufletele credincioșilor de bucurie curată, bucurie care nu se poate tălmăci întreagă prin cuvinte. Mulțumind pentru primire, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a lăudat și statornicia în credința strămoșească a obștei creștinești din Gurarîului.

S-a slujit Sf. Liturghie arhierească, răspunsurile fiind date de corul studenților teologi de la Sibiu sub conducerea P. C. Pr. Prof. *Gheorghe Șoima.*

La sfîrșitul Sf. Liturghii, I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a predicat în legătură cu Evanghelia zilei. Fiind Duminica Sf. Părinți de la Niceea, I. P. S. Sa a subliniat grija cu care Sf. Părinți, sub conducerea Duhului Sfînt, au lucrat la alcătuirea *Crezului creștinesc*, crez care îl mărturisim și azi și îl vom mărturisi în veac. In vremea aceea, unii din fiii Bisericii ajunseseră asemenea fiului rătăcit și din această pricină a fost lipsă să se întrunească soborul Sf. Părinți, adică să-i întoarcă pe unii ca aceia la dreapta credință și să ne arate nouă, pe temeiul Sf. Scripturi și al Sf. Predanii, ce să mărturisim întru mîntuirea sufletelor noastre.

Inaltul Ierarh i-a îndemnat pe credincioși să trăiască în curăție sufletească, să lucreze cu spor și să fie în toată vremea oameni ai păcii și ai bunei rînduieli.

După aceea s-a servit o agapă cu participare restrînsă, cu care prilej au ridicat cuvînt *Pr. I. Brad* și I. P. S. Mitropolit *Nicolae.*

Vizita I. P. S. Mitropolit *Nicolae* în parohia Gurarîului a născut și a lăsat acolo simțăminte de adevărată trăire creștinească.

D. C.

Femeile în slujba păcii

(Urmare din pag. 1)

Cerem interzicerea armei atomice, distrugerea rezervelor din această armă și lichidarea bazelor pentru lansarea armei-rachetă, care crează un pericol mortal pentru populația țărilor în care sînt ele instalate.

Vrem să se pună capăt zborurilor avioanelor avînd la bord bombe atomice, care prezintă în fiecare clipă o primejdie pentru orașe și sate pașnice. Cerem retragerea trupelor străine de pe teritoriile ocupate de ele, cerem reglementarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativelor.

Impreună cu toate popoarele cerem dezarmarea.

Năzuim spre o lume în care să nu existe ură și rasism, în care toți copiii să se poată cunoaște, înțelege și îndrăgi reciproc.

Sprijinim femeile care luptă pentru independența țării lor și care sînt victimele unor represiuni crunte. Cerem guvernelor să respecte principiile Declarației drepturilor omului înscrise în Carta O.N.U.

Să se termine cu discriminarea! Cerem deplină egalitate în drepturi și respectarea demnității noastre!

Noi sîntem sute de milioane, noi reprezentăm jumătate din omenire! De noi depinde în mare măsură preîntîmpinarea unui război atomic și instaurarea păcii! Dacă toate femeile, toate organizațiile cărora le sînt scumpe egalitatea în drepturi a femeilor, fericirea copiilor și apărarea păcii își vor uni forțele, ele vor fi invincibile. Să fim deci demne de răspunderea sfîntă care revine femeii de astăzi!

Pacea trebuie să triumfe! Toate împreună vom contribui la construirea unei lumi mai bune!"

Aceasta este voința femeilor din toată lumea. Lupta lor, lupta tuturor popoarelor, va birui: viitorul copiilor, pacea se va sălășlui pe pămînt pentru totdeauna.

Lucrări în cîmp

In vremea de acum se continuă recoltatul cerealelor păioase și a fînului (coasa II-a la trifoliene).

Recoltatul cerealelor păioase să se facă în faza de vegetație indicată de inginerii agronomi, snopii să se strîngă în clăi, care să fie așezate în așa fel încît să se poată face desmiriștitul. Dacă în 3 zile de la recoltare nu se poate din motive obiective executa desmiriștitul se va face o arătură de vară grăpată pentru împiedecarea evaporării apei din sol. Treierișul să se facă imediat după seceriș, să depozităm cît mai repede recolta. După treieriș sămînța se trece prin trioare sau selectoare, se curăță de impurități și se oprește cantitatea necesară însămînțării pentru anul viitor. De asemenea, imediat de la batoză cultivatorii vor preda contractările, achitîndu-se cu cinste de îndatoririle lor.

Tot acum se execută ultima prașilă la sfecla de zahăr și plantele tehnice. Dacă frunzele sfeclei de zahăr s-au dezvoltat atît de mult încît împiedecă prășitul, vom plivi buruienile crescute cu mîna.

O lucrare importantă este polenizarea artificială suplimentară la porumb. Se face după ce porumbul a dat în rod prin scuturarea pe mătasea porumbului a polenului recoltat în pîlnii de pe spic. Această lucrare poate aduce sporuri de recoltă de 150—300 kg la hectar.

Incep pregătirile pentru campania de toamnă. Se face îngrășarea terenului, se repară inventarul agricol.

Se distrug vetrele de cuscută în trifoiști și lucerniere prin cosire, răzuire și ardere sau pe cale chimică și se combate mana la cartofi și purecii sfeclei de zahăr pentru sămînță.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poștală plătită în numerar

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 august 1958 Nr. 31—32

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

23 AUGUST

Se împlinesc 14 ani de la eliberarea Patriei noastre de către glorioasa Armată Sovietică. Sărbătoarea aceasta este întîmpinată de întreg poporul cu noi succese în muncă și cu hotărîrea de a munci pentru înflorirea Patriei și a lupta pentru apărarea ei.

Acești 14 ani au reprezentat o cotitură în viața poporului nostru. Ei sînt ani de construcție a socialismului în țara noastră. Prin naționalizarea principalelor mijloace de producție s-au pus bazele industriei socialiste. Dezvoltarea industriei în anii socialismului este dovada superiorității orînduirii socialiste față de cea burgheză. Este destul să amintim că din 1948 pînă în 1958 producția industrială a crescut de 4,2 ori, că în 1958 s-a produs la energie electrică în 4 luni jumătate, la cărbune în mai puțin de 5 luni, la gaz metan, în trei luni, la tractoare într-o lună și jumătate, cîtă energie electrică, cît cărbune, gaz metan, tractoare s-au produs într-un an în 1948 —, ca să ne dăm seama de marele avînt al industriei socialiste.

Agricultura țării noastre a pășit deasemenea pe calea socialismului. La 1 martie 1958 peste 45% din totalul familiilor de țărani muncitori făceau parte din sectorul cooperatist-socialist și 52,4% din întreaga suprafață arabilă era cuprinsă în sectorul socialist. De atunci s-au mai înființat noi gospodării agricole colective, cooperative agricole cu rentă, întovărășiri agricole, dovedind că țărănimea muncitoare este convinsă de superioritatea agriculturii socialiste față de agricultura individuală. Veniturile țăranilor colectiviști sînt mai mari decît ale celor cu gospodării individuale. Gospodăriile colective, lucrînd cu mașini agricole și aplicînd mijloace agrotehnice înaintate pe suprafețe mari, au recolte mult mai mari decît gospodăriile individuale. Aceste rezultate conving pe țăranii muncitori să se angajeze cu încredere pe calea socialismului, înființînd noi gospodării colective și să întărească gospodăriile colective existente.

Avîntul industriei și agriculturii e însoțit de ridicarea nivelului de trai și cultural al oamenilor muncii. Produsele industriale și agricole s-au înmulțit, satisfăcînd pretențiile crescînde ale tuturor. Cultura socialistă s-a dezvoltat, nu numai prin promovarea literaturii, științei și artei în general, ci și prin promovarea culturalizării maselor și a diferitelor manifestări ale artei populare. Așa se arată că în orînduirea socialistă poporul muncește pentru sine, scopul producției socialiste fiind satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor muncii.

Aceste succese ale muncii poporului se datoresc ajutorului frățesc și multilateral primit din partea Uniunii Sovietice și colaborării cu toate țările socialiste. Țara noastră — ducînd o politică de coexistență pașnică — întreține relații comerciale și culturale cu toate țările, fără deosebire. Ea sprijină inițiativele pentru pace ale Uniunii Sovietice, fiind un factor activ în marele front al luptătorilor pentru pace de pretutindeni.

La a 14-a aniversare a eliberării Patriei noastre oamenii muncii din țara noastră își iau noi angajamente de muncă pentru întărirea Patriei și de luptă pentru pace, pentru apărarea Patriei. Biserica este alături de popor. Ea sprijină lupta lui pentru pace și munca lui pentru construirea unei vieți îmbelșugate, fericite.

Povestea atomiștilor

Se știe că în 1945 singură America de Nord avea cîteva bombe atomice. Se știe de asemenea că — fără nici un rost — guvernul Statelor Unite a dat ordin de s-au aruncat două bombe atomice asupra orașelor japoneze, Nagasaki și Hiroșima. Cele două bombe au distrus 350.000 oameni și încă în anul acesta au mai murit oameni, care atunci au contractat „boala atomică". Urmele lor se văd și în nașterea unor copii nenorociți.

Ne punem întrebarea: cum s-a născut bomba atomică? Povestea este simplă, dar dureroasă. Oamenii de știință, după cercetări îndelungate, au ajuns să cunoască energia atomică. Aceasta punea în mîna omului puteri foarte mari. Aceste puteri, dacă se foloseau pentru pace, aduceau o viață fericită pentru întreaga omenire, dar dacă se foloseau pentru război, aduceau mari distrugeri și suferințe. Era vremea celui de al doilea război mondial. Hitler, care pornise războiul, văzînd că nu poate cuceri nici Europa, necum lumea, că armatele lui sînt înfrînte, și-a pus ultima nădejde în descoperirea unei „arme secrete", arma atomică. Dacă ar fi ajuns să aibă această armă, cu o putere de distrugere foarte mare, el ar fi folosit-o, numai și numai ca să cîștige războiul. In același timp în S.U.A. se refugiaseră mai mulți oameni de știință din Europa, prigoniți de hitleriști, de fasciștii italieni, etc. Intre aceștia erau: Albert Einstein, fugit din Germania, Enrico Fermi, fugit din Italia, Leo Szilárd, fugit din Ungaria hortistă. Aceștia — de teamă ca hitleriștii să nu ajungă la fabricarea bombei atomice și s-o folosească — s-au adresat președintelui Roosvelt, care le-a dat mijloacele necesare pentru cercetări. Astfel în 1945 ei au ajuns la fabricarea primelor bombe atomice. Ei însă n-au voit ca bombele atomice să fie folosite în război. Ei au propus să se organizeze o explozie în oceanul Pacific, la care explozie să fie invitați conducătorii Japoniei, ca să-și dea seama și să depună armele. De fapt Japonia era pe punctul de a capitula după ce Germania lui Hitler capitulase. Cel tîrziu în august războiul s-ar fi terminat, fără folosirea bombei atomice. Șaizeci și șapte de savanți, descoperitori ai bombei atomice, au cerut ca bomba să nu fie aruncată asupra populației civile. Cu toate acestea președintele Truman a dat ordinul, și în 6 și 9 august două avioane mari americane, fără a întîlni nici o rezistență, aruncă două bombe, una peste Nagasaki, alta peste Hiroșima. Intr-o clipă au fost uciși 350.000 de oameni. Rezultatul? — Comandantul unuia dintre avioane, colonelul Paul Tibbets, după ce a văzut dezastrul provocat de bombă, s-a stricat la minte și peste cîțiva ani și-a luat viața. Un alt aviator, care a fost trimis să vadă urmările bombardamentului, Claude R. Eatherly, a fost internat la spitalul de boli mintale: i se pare mereu că e într-un avion aprins și urlă de ani întregi ca un cîine peste care a trecut o mașină. Savantul american, Oppenheimer, numit și „părintele bombei atomice", — de la data aceia s-a izolat de lume și stătea acasă, fără radio și fără a citi nici un ziar. Cînd mai tîrziu i s-a cerut să lucreze la descoperirea bombei cu hidrogen, el a refuzat, declarînd că îi pare rău că a lucrat „pentru diavolul" cînd a lucrat la bomba atomică.

Ce au urmărit monopoliștii americani, cînd au aruncat în Japonia bombele atomice? — Nu capitularea Japoniei, pentru că aceasta s-ar fi făcut și fără bombele atomice. Ci să bage frica în celelalte popoare și așa să ajungă să domine peste tot pămîntul. Credință deșartă! Uniunea Sovietică are și ea bombele, pe care le au americanii.

(Continuare în pag 2)

Ii învăța pe ei în pilde

Marcu 4, 2

Incă de la începutul lucrării Sale în lume, Domnul nostru Iisus Hristos este numit „Învățător" de toți cei care veneau în legătură cu El. Cei care strîngeau dajdia pentru templul din Ierusalim (Matei 17, 24), ucenicii Sf. Ioan Botezătorul (Ioan 1, 39), cei 12 ucenici (Marcu 4, 38; Luca 7, 40) și mai ales poporul, care îi asculta învățătura, nu cunoșteau alt cuvînt cu care să I se adreseze lui Iisus decît „Învățătorule". Ba chiar și cărturarii și fariseii n-au șovăit să-I recunoască această demnitate (Luca 19, 39) de care erau foarte mîndri și pe care cu multă grijă o acordau cuiva.

Intr-adevăr, Evangheliile mărturisesc la tot pasul că Iisus Hristos a fost un „Învățător", unicul și adevăratul Învățător. Vorbirea Lui era caldă și înfățișată simplu, pe înțelesul tuturor. Totuși, ca învățătura Lui să fie și mai înțeleasă și pentru ca ea să se fixeze mai bine în mintea poporului, El vorbea mulțimilor și-n pilde sau în parabole. Aceste pilde nu sînt altceva decît întîmplări luate din viața oamenilor sau din natură și de care se putea lega mai trainic învățătura cea nouă. Oamenii din părțile acelea erau învățați cu astfel de parabole, pe care le iubeau.

O astfel de pildă este și cea de la Matei 21, 33—41, despre al cărei înțeles vrem să spunem cîteva cuvinte. Mîntuitorul zice: „Ascultați altă pildă. A fost (odată) un gospodar care a sădit vie, a îngrădit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a zidit turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe". Omul care a sădit vie este Dumnezeu, lucrătorii sînt conducătorii (cărturarii și fariseii), iar via este poporul iudeu. Căci iată ce zice profetul Isaia: „Via Domnului Savaot este casa lui Izrail, iar oamenii din iuda sînt sădirea sa dragă" (Isaia 5, 7), precum și Psalmistul: Doamne „întoarce-te dar, și caută din cer și vezi și cercetează via aceasta, pe care a sădît-o dreapta ta" (Ps. 79, 14—15). Dumnezeu a dat acestui popor Canaanul, țară bogată și frumoasă, i-a dat și Legea Veche, care îl despărțea ca un gard de celelalte neamuri închinătoare la zei. Legea îi arăta ce îndatoriri are față de Dumnezeu și cum să trăiască întreolaltă. Turnul zidit în vie este templul măreț din Ierusalim, care veghia peste toată țara și unde tot poporul putea să meargă să se închine lui Dumnezeu. Ba chiar era obligat să meargă din cînd în cînd, așa cum știm că mergea și dreptul Iosif cu Fecioara Maria.

„Cînd s-a apropiat vremea roadelor, zice Mîntuitorul mai departe, (gospodarul) a trimis pe slugile sale la lucrători să ia roadele". Via avea toate condițiunile prielnice ca să aducă roade de fapte bune. Căci zice tot profetul Isaia: El (Dumnezeu) nădăjduia ca acesta să fie un popor fără de păcate... să-i rodească dreptate (Isaia 5, 7). Pentru a-i reaminti despre aceste îndatoriri sfinte, Dumnezeu trimite la via sa, la poporul său, pe slugile sale, care sînt profeții Vechiului Testament. Aceștia erau ca niște trîmbițe și ca niște străjeri în mijlocul poporului avînd misiunea din partea lui Dumnezeu de a reaminti mereu poporului și mai marilor lui, care este voia lui Dumnezeu, veghind ca ea să fie împlinită..

„Dar lucrătorii prinzînd slugile lui, zice iarăși Mîntuitorul, pe una au bătut-o, pe alta au omorît-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre. Și iarăși a trimis pe alte slugi mai multe ca cele dintîi și le-a făcut și acelora așijderea". Profeții n-au fost trimiși deodată ci pe rînd, în decursul a multe sute de ani. Uneori cuvîntul lor a fost ascultat și cei care erau certați se întorceau de la căile lor rele. De cele mai multe ori însă, regii, cărturarii și fariseii au poruncit ca profeții să fie maltratați și uciși. Despre chinurile lor, Sf. Scriptură ne vorbește de multe ori. Sf. Apostol Pavel ne spune „că au îndurat bătjocuri și bătăi, ba și lanțuri și temnițe. Au fost uciși cu piere, au fost fierăstruiți, au fost supuși la cazne, au murit uciși de sabie, în cojoace și în piei de capre au pribegit, răbdînd lipsuri, strîmtorări și (tot felul de) răutăți" (Evrei 11, 36—37).

Văzînd stăpînul viei toate acestea „mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său zicînd: se vor rușina de fiul meu". Acesta este chiar Domnul nostru Iisus Hristos, pe care Tatăl ceresc, la „plinirea vremii", L-a trimis în lume. „Pentru că așa a iubit Dumnezeu lumea, încît și pe Fiul său unul născut l-a dat" (Ioan 3, 16). Cărturarii și fariseii însă nici pe Acesta nu vor să-L asculte și să-L respecte. Ba mai mult: „Lucrătorii văzînd pe Fiul și-au zis: Acesta este moștenitorul, veniți să-l omorîm pe el și să stăpînim moștenirea lui. Și prinzîndu-l pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorît". Din săptămîna patimilor cunoaștem lupta pe care cărturarii și fariseii au dus-o ca să prindă și să omoare pe Iisus. Domnul știa dinainte că va fi scos afară dintre zidurile cetății și va fi omorît (Golgota era în afara Ierusalimului).

Intrucît Mîntuitorul se adresa mai ales cărturarilor și fariseilor, care erau de față, îi întrebă acum: „Deci, cînd va veni Domnul viei ce va face lucrătorilor acelora?" Iar ei au răspuns: „Pe cei răi, cu rău îi va pierde și via o va da altor lucrători, care îi vor da lui roadele la vreme". „Ce se putea face pentru via mea și n-am făcut eu? Pentru ce atunci cînd nădăjduiam să-mi rodească struguri mi-a rodit aguridă? Acum vă voi face să știți cum mă voi purta cu via mea: „Strica-voi gardul ei, dărîma-voi zidul ei", zice Cel Prea Inalt tot prin gura profetului Isaia (5, 4—5).

*

Așa s-a și întîmplat. Legea Vechiului Testament (gardul sau zidul despărțitor) a fost înlocuită cu Evanghelia Domnului, care s-a vestit tuturor popoarelor. Cărturarii și fariseii au pierit. Templul s-a dărîmat. Mîntuitorul a dat „via" — adică Biserica — în seama altor lucrători: Apostolii și urmașii lor (episcopi, preoți și diaconi). E de datoria preoților să aibă grijă de credincioși, ca ei să aducă roadele faptelor bune. Dar e și datoria credincioșilor, ca niște mlădițe pe butucul viei, să ducă lupta cea bună, ca roada să fie bogată.

Ce frumoasă e o vie bine îngrijită și plină de rod! Cu atît mai frumoasă este o parohie, o biserică, ale cărei mlădițe sînt pline de roada dragostei, facerii de bine, păcii. Peste aceștia Domnul trimite binecuvîntările Sale și-i umple de bunătăți.

GH. P.

Intrebare și răspuns

Credinciosul Alexandru Morar din Vurpăr (Sibiu), fost consilier gr. catolic, acum consilier al Bisericii ortodoxe, la întrebările ce le-am pus, a dat următoarele răspunsuri despre unificarea bisericească:

1. Ce părere ai despre unificarea Bisericii din anul 1948?

Unificarea Bisericii din anul 1948 a fost necesară pentru poporul nostru, deoarece toți sîntem romîni, am avut ambele parohii aceeași Liturghie, aceleași slujbe și acum nu mai sîntem despărțiți în două Biserici, ci ne rugăm toți romînii din satul nostru la același altar al Domnului.

2. Cum te simți sufletește în Biserica ortodoxă la sfînta Liturghie și la celelalte sfinte slujbe?

Mă simt foarte bine sufletește, mă rog cu căldură, am mulțumire deplină în suflet la sfînta Liturghie și mai ales pentru cîntarea în comun a tuturor credincioșilor.

3. Ce binefaceri a adus unificarea pentru poporul romîn în comuna noastră?

Familia nu mai este împărțită în două, unii să meargă la Biserica ortodoxă și alții la Biserica gr. catolică. Acum toți avem o singură Biserică și ne închinăm toți cu dragoste în Biserica Domnului.

4. Ce părere ai despre organizarea și conducerea parohiei noastre în 10 ani după unificare?

Parohia este bine organizată din punct de vedere administrativ, consiliul parohial conduce bine afacerile bisericești în parohie.

P.

Povestea atomiștilor

(Urmare din pag. 1-a)

Ea are și rachete, chiar cu tragere mai lungă decît cele americane. Ea are racheta intercontinentală, cu care poate lovi ori cînd orice colț al pămîntului, deci și S.U.A. Dacă va îndrăzni careva să pornească un atac atomic, el va primi un contra-atac așa de nimicitor, încît va fi scos din luptă.

Uniunea Sovietică însă vrea încetarea experiențelor cu arme atomice și dezarmarea atomică. Ea vrea să se înlăture posibilitatea unui război atomic, care ar aduce distrugeri și suferințe neînchipuite. De aceea ea a hotărît să înceteze în mod unilateral experiențele cu arme atomice, așteptînd ca și S.U.A și Anglia să înceteze aceste experiențe. Ea susține planul polonez de a se crea o zonă denuclearizată în Europa, adică în Germania apuseană și răsăriteană, Polonia și Cehoslovacia să nu fie arme atomice. Ea cere ca puterile atomice să declare că nu vor folosi armele atomice. Ea propune încheierea unui acord de dezarmare, prin care bombele atomice să fie puse în afara legii și să se reducă forțele armate ale tuturor țărilor. Ea cere rezolvarea problemelor internaționale litigioase prin tratative între Est și Vest.

Lupta Uniunii Sovietice împotriva războiului atomic și pentru încetarea experiențelor cu armele atomice este sprijinită de sute de milioane de oameni cinstiți din toată lumea. Intre aceștia amintim și pe cei aproape 3.000 de savanți americani, care au semnat petiția de interzicere a experiențelor nucleare. Savanții din toate țările au arătat cît de vătămătoare sînt experiențele cu arme atomice și ce catastrofă ar fi un război atomic. Popoarele își dau seama de marea primejdie, ce izvorește din înarmarea atomică. De aici valul crescînd al protestelor, al acțiunilor luptătorilor pentru pace, împotriva armelor atomice. Congresul mondial de la Stockholm a dat expresie voinței popoarelor pentru dezarmare, pentru pace, împotriva experiențelor cu arme atomice, împotriva războiului atomic. Intre moarte și viață, omenirea alege viața. De aceea sîntem convinși că va birui pacea asupra războiului, viața asupra morții.

Porunca Maicii Domnului

Pururea Fecioara Maria este Maica Domnului nostru Iisus Hristos. Dar în înțeles duhovnicesc Ea este și Maica noastră a tuturor creștinilor iar noi sîntem fiii Ei. Acest lucru, scump inimilor noastre, ni l-a arătat însuși Domnul Hristos cînd era răstignit pe cruce. Atunci, arătînd spre Maica Sa, a zis către ucenicul Ioan și prin el către creștinii de totdeauna: Fiule, iată mama ta! Creștinilor, iată Maica voastră!

Fecioara Maria, Maica lui Hristos Dumnezeu, este și Maica iubitorilor de Hristos, spune un părinte bisericesc. Fiecare creștin, deci, pe lîngă mama lui trupească mai are și o mamă duhovnicească, pe Maica Domnului. Ea ne iubește pe toți cu iubire puternică de mamă și cu iubire curată de fecioară.

O mamă bună are grijă de fiii ei și le dă mereu sfaturi cum să se poarte. Dar Maica Domnului ce sfat dă creștinilor, adică fiilor ei? Maica Domnului însă are pe Fiul ei, Mîntuitorul lumii, care a arătat oamenilor calea mîntuirii și a fericirii. Ea însăși a ascultat și a urmat povețele Fiului ei scump, deoarece Ea știa că acesta nu este un simplu fiu, un simplu om, ca toți ceilalți, ci El este însuși Fiul lui Dumnezeu, pe care Ea l-a născut în chip minunat. El este izvorul înțelepciunii și al sfințeniei; El este calea, adevărul și viața.

De aceea sfatul Maicii Domnului este de a urma și noi pilda Ei, adică de a face ceea ce ne spune Iisus Hristos. „Faceți tot ceea ce vă va spune El" (Ioan 2, 5). Iată îndemnul cald și stăruitor, iată porunca Maicii Domnului. Deși aceste cuvinte au fost rostite de Maica Domnului către slujitorii de la nunta din Cana Galileii, unde a fost împreună cu Mîntuitorul și ucenicii Săi, totuși ele se potrivesc și pentru fiecare creștin.

Pornite din inimă caldă de mamă, înveșnicite prin focul iubirii sfinte către fiii ei de totdeauna, aceste cuvinte reprezintă chemarea și porunca

continuă a Maicii Domnului către toți creștinii: „Faceți tot ceeace v-a spus și v-a învățat El, Iisus Hristos, Fiul Meu! Faceți tot, căci tot ce vă cere și vă spune El este numai spre binele, mîntuirea și fericirea voastră".

Dar ce ne spune, ce ne cere Mîntuitorul să facem? Desigur că nu ne mai cere ca să umplem anumite vase cu apă pentru ca El s-o prefacă apoi în vin, cum a cerut slujitorilor de la nunta din Cana Galileii. Ne cere altceva, cu mult mai însemnat pentru viața noastră.

Mîntuitorul Hristos ne cere să ne curățim sufletul ca să primim apoi în el apa cea vie și dătătoare de viață a învățăturii Sale sfinte. Ne cere să ne curățim viața de întinăciunea păcatului, prin taina sfintei spovedanii, ca să putem primi apoi prin sfînta împărtășanie Insuși Trupul și Sîngele Său cel sfînt care să ne întărească și să ne sfințească viața. Iisus ne cere apoi să-L iubim pe El din tot sufletul și să păzim poruncile Lui sfinte, adică să pășim cu toții pe calea smereniei, a iertării, a blîndeții, a ajutorării, a rugăciunii, a postului, a păcii și bunei înțelegeri și în deosebi pe calea dragostei, care este izvorul nesecat al oricărui bine. In scurt vorbind, Iisus Hristos ne cere nouă creștinilor să ne ferim de păcat și să ne străduim din toate puterile să facem numai ceea ce este bine și folositor nouă și semenilor noștri, să urmăm adică în viață pilda lui Iisus, care ne-a spus: „Pildă v-am dat vouă ca și voi să faceți așa cum am făcut Eu vouă" (Ioan 13, 15).

Iată deci că Iisus ne cere tot ce poate fi mai însemnat și mai folositor pentru viața noastră. Față de aceste cerințe, Maica Domnului, cu multă stăruință și dragoste, ne spune: „Faceți tot ce v-a spus Iisus Hristos, Fiul Meu".

Slujitorii de la Cana Galileii au ascultat porunca Maicii sfinte și au împlinit îndemnul Mîntuitorului de a umple vasele cu apă, pe care El a prefăcut-o apoi în vin.

Dacă vom asculta porunca Maicii Domnului făcînd ceea ce ne cere Mîntuitorul, atunci și viața noastră se va preface și înnoi mereu, în haina luminată a virtuților.

Copiii buni ascultă de mama lor. Să ascultăm și să îndeplinim deci cu toții porunca Maicii Domnului.

Ierom. IRINEU

Sf. icoane pe sticlă

Credinciosul nostru ortodox are nevoie, după constatarea și definiția sf. Ioan Damaschinul, de sf. icoane pentru uz didactic, estetic, de cult și latreutic, adică pentru a învăța din ele despre viața Bisericii, pentru a vedea în ele frumosul și exemple de virtute, pentru a le folosi la cultul divin, văzînd cu ochii ceeace crede inima și pentru a-i mijloci darurile cele binecuvîntate de la Mîntuitorul și Sfinții Săi.

Această nevoie sufletească după sf. icoane a produs și o serie întreagă de iconari, de zugravi de sf. icoane, atît pentru biserici, locașul de închinare, cît și pentru casele credincioșilor. S-au pictat mii și mii de icoane, unele s-au păstrat, dar cele mai multe s-au pierdut în timpul vremurilor tulburi. Această pierdere este fără posibilitate de îndreptare și ea este foarte regretabilă, pentrucă s-au pierdut comori artistice de nebănuit.

Intre aceste icoane, pictate pe lemn sau pînză, s-au impus și unele pictate în spatele sticlei, numite icoane pe sticlă. Pentru felul lor popular, unii le-au socotit fără de valoare, așa că alții le-au și aruncat, prin poduri, uitînd de ele.

Dar cercetătorii culturii populare, numită folclor, au constatat, că aceste icoane reprezintă o valoare deosebită, pentrucă în ea se oglindește simțirea artistică populară.

Deci precum s-au organizat colecții și expoziții de folclor, culegeri de poezii, zicători, proverbe, legende, cîntece și jocuri populare, tot așa acum se urmărește și organizarea unor asemenea colecții și expoziții de sf. icoane pe sticlă. Grija pentru aceste sf. icoane este cu atît mai mare, că în afară de centrul cunoscut de la Necula, s-au mai descoperit și alte centre de pictori de acest fel, la Făgăraș, în țara Bîrsei, a Sebeșului și în altă parte, sporind valoarea acestor icoane și mai mult.

Cu grija cunoașterii acestor sf. icoane, la caz a cumpărării sau fotografierii lor, a fost însărcinat harnicul cunoscător Dr. Irimia de la Muzeul Brukenthal din Sibiu, ajutat de un mănunchiu însuflețit de colaboratori și cunoscători.

Se va face un volum cu 100 de imagini alese.

Prof. M. ȘESAN

La Adormirea Maicii Domnului

An de an, la 15 august, sfînta noastră Biserică prăznuiește Adormirea Maicii Domnului. Ziua aceasta ne aduce aminte de toate cîte s-au săvîrșit de Dumnezeu prin Sfînta Fecioară, și de toate cîte a făcut și face ea spre a noastră mîntuire.

La Bunavestire, Sfînta Fecioară a primit vestea cea mare, că din ea se va naște Mîntuitorul lumii; ea l-a și născut pe Hristos Domnul, a fost martoră la cîntul îngerilor și închinarea păstorilor și a magilor în staulul din Vifleem; ea l-a purtat pe Pruncul Iisus în Egipt, l-a dus în Biserică la vremea cea mai dinainte hotărîtă, i-a păzit copilăria, l-a urmat de aproape în vremea cît a propovăduit, și nu l-a părăsit, maică adevărată fiind, nici în clipele cele grele ale jertfei de pe Golgota.

Dar pentru toate acestea, Sf. Fecioară a adormit cu cinste întru Domnul și chiar ziua adormirii îi este cinstită, ca toate zilele mari ale vieții sale, de toți credincioșii.

Sfînta Fecioară Maria „întru naștere fecioria a păzit, întru adormire lumea nu a părăsit". Astfel, ea, chiar și după adormire, este mereu cu noi; ea este în preajma Fiului său și Mîntuitorului nostru, dar este ascultătoare neîntreruptă și a rugăciunilor noastre către Dumnezeu. Sfînta Fecioară, ca o maică bună și iubitoare, mijlocește mîntuirea noastră către Fiul Ei și Dumnezeul nostru. In bucurii, în necazuri, în suferințe și în dureri, dar și în nădejdi, ea este cu fiecare din noi, cu fiecare rugăciune a noastră, fiind solitoare către Dumnezeu.

Iată deci o mare mîngăiere pentru noi credincioșii! O mîngăiere, o îmbărbătare, o întărire! In rugăciuni, noi nu sîntem singuri. In dureri, Maica Domnului e cu noi. In slăbiciuni, ea ne vine în ajutor, ca să le trecem; ne îmbărbătează, ne întărește.

De aceea, la Adormirea Maicii Fecioare să glăsuim cu întreaga suflare creștinească:

„Ingrădește-mi gîndurile mele Mîntuitorul meu; că îndrăznesc a lăuda pe preacurata Maica ta, zidul lumii; în turnul cuvintelor mă întărește și în lăcașurile gîndurilor mă fă puternic. Că tu strigătele celor ce cer cu credință le plinești. Deci tu dăruiește-mi limbi bine grăitoare și cuget nerușinat; că toată darea strălucirii de la tine se trimite, Dătătorul de lumină, Cel ce te-ai sălășluit în pîntecele ei cel pururea fecioresc" (Icos).

D. CALUGAR

Rîvna după mîntuire

Iisus, Domnul nostru, cutreera fără odihnă drumurile prăfuite și pline de arșiță ale Țării Sfinte, semănînd la tot pasul învățătura Sa dumnezeiască. Mulțimi nenumărate îl urmau ca să-i asculte cuvîntul, căci le învăța pe ele ca „Unul care are putere". Vestea despre puterea învățăturii și a faptelor minunate pe care le făcea se răspîndise în toate ținuturile acelea.

Intr-una din zile, un tînăr, conducător cum îi zice Sf. Luca (18, 18), poate de sinagogă sau poate un dregător mai mare, păși înaintea lui Iisus și îngenunchind îl întrebă: „Învățătorule bune, ce bine să fac ca să moștenesc viața de veci?" (Matei 19, 16).

Acest tînăr își dădea seama că „nu avem aici cetate stătătoare ci că trebuie s-o căutăm pe cea care va să fie" (Evrei 13, 14). De aceea el se apropie de Iisus nu cu gîndul fariseic de a-L ispiti, ci cu dorința curată de a se face părtaș vieții veșnice, despre care acest mare Dascăl vorbea atît de frumos și cu atîta însuflețire. Mîntuitorul, ca Unul care cunoștea cele dinăuntru ale omului (Ioan 2, 25), a văzut și gîndul curat al acestui tînăr din care cauză îl privi „cu drag" și îi răspunde: „De ce mă numești bun?" vrînd să-i arate că bun cu adevărat este numai singur Dumnezeu și că noi oamenii, ori cît ne-am trudi să devenim, buni nu ne putem numi niciodată. „Dar, continuă Iisus, de vrei să intri în viață, păzește poruncile". Deoarece cărturarii vremii aceleia începuseră să împartă porîncile date de Dumnezeu oamenilor prin Moise, în mari și mici, tînărul, neștiind despre care este vorba, întrebă din nou pe Invățător: Care porunci? Iar El îi răspunde: „Să nu ucizi, să nu curvești, să nu furi, să nu fi mărturie mincinoasă, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca însuți pe tine", adică cîteva din cele 10 porunci cunoscute de noi sub numele de Decalog. Ultima poruncă amintită aici le cuprinde pe toate celelalte, pentru că cel ce iubește pe semenul său din toată inima și din tot cugetul, din dragoste pentru Dumnezeu, acela, „nu face rău aproapelui" (Rom. 13, 10), adică nu poate să-l vateme cu nimic, ducînd astfel o viață frumoasă și bine plăcută lui Dumnezeu.

Tînărul, crescut în frica Legii Vechi, avea încredințarea că împlinise aceste porunci încă din copilăria sa. De aceea, în dorul și în rîvna sa tinerească după fapte mari și mărețe, dorea ceva mai mult, mai înalt. Își dădea seama că mai este și o altă cale de urmat în viață decît cea tihnită, îmbelșugată și fără sudoare pe care o ducea el.

— Ce-mi mai lipsește încă? Il întrebă deci pe Mîntuitorul.

— „De voiești să fi desăvîrșit, mergi, vinde-ți averile și le dă săracilor, și vei avea comoară-n cer, și vino de-mi urmează mie". Văzînd așa dar atîta rîvnă în sufletul acestui tînăr, Mîntuitorul îl chemă să-și pună întreaga sa viață în slujba lui Dumnezeu și a oamenilor, invitîndu-l să-L urmeze alături de ceilalți ucenici ai Săi. Inainte însă de a păși pe acest drum, tînărul este sfătuit să-și împartă avuțiile sale săracilor. De vreme ce acești lipsiți ai vieții pentru darul lui nu puteau să-i răsplătească, avuțiile împărțite lor se transformau în comoară cerească. Căci tot binele care-l facem pe pămînt este o bogăție pe care ne-o agonisim în cer și care va fi totdeauna a noastră. Ne învață și Mîntuitorul cu alt prilej: „Cînd faci prînz sau cină nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogați, ca nu cumva și ei să te cheme pe tine ca să-ți răsplătească, ci cînd faci ospăț, cheamă săracii, neputincioșii, schiopii și orbii și fericit vei fi, că n-au cu ce-ți răsplăti, dar ți se va răsplăti ție întru învierea drepților" (Luca 14, 12-14). Atunci tot binele făcut pe pămînt va mărturisi pentru noi. Și cum acest tînăr avea multe avuții, putea face mult bine cu ele. Multe suferințe ar fi putut alina și multe lacrimi ar fi făcut să sece.

După cele văzute pînă acum, ne așteptam ca tînărul să alerge degrabă să-mplinească povața Domnului. Evanghelia însă ne spune altceva și anume, că tînărul, la auzul acestor cuvinte, „s-a dus întristat căci avea multe avuții".

Avuția a fost mai tare decît dorința lui după desăvîrșire. Nu el era stăpînul avuției sale, ci avuția îl stăpînea pe el. Nu se cunoscuse îndeajuns. Venise la Mîntuitorul cu atîta însuflețire, împins de un dor ascuns al inimii sale de a afla răspuns pentru trăirea unei vieți înalte, averea însă îi taie aripile cu care încerca să zboare mai sus. S-a adeverit și cu el cuvîntul Domnului: „Unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră" (Matei 6, 21). Inima lui îi era încă lipită de avere. De aceea a plecat de la Iisus cu ochii în pămînt, rușinat. Spre deosebire de acest tînăr, ce frumos ne apare alt tînăr, mai tînăr, care a dăruit ucenicilor cele 5 pîinișoare și cei doi pești, pe care le avea ca hrană în traista sa, pentru ca Mîntuitorul să sature mulțimile (Ioan 6, 9).

Faptul că dragostea de averi pămîntești l-a făcut pe acest tînăr să plece de la Domnul fără să-L urmeze, după cum a fost înviat, a determinat pe Mîntuitorul să vorbească învățăceilor Săi despre pericolele la care sînt expuși cei bogați, în ce privește mîntuirea sufletelor lor. Plin de oarecare amărăciune, El le grăiește: „Adevăr vă spun vouă, anevoie va intra bogatul în împărăția cerurilor", sau „cît de anevoie este să intre în împărăția cerurilor cei ce se încred în avuții", cum citim în Evanghelia după Marcu (10, 24).

*

A nu ne lăsa robiți de avuții, ca lacomii și zgîrciții, aceasta este învățătura de căpătîi de care trebuie să ne pătrundem din întîmplarea tînărului din Evanghelia aceasta. Dumnezeu ne-a așezat pe acest pămînt, cu toate bogățiile lui, ca să ne facem viața plăcută și frumoasă. Dar numai atît, nu să facem din avere singurul țel al vieții noastre. „Celor bogați din veacul de acum poruncește-le să nu se trufească, nici să-și puie nădejdea în avuția cea nestătătoare, ci în Dumnezeul cel viu, care ne dă nouă toate din belșug" scrie sf. Apostol Pavel ucenicului său Timotei (I Tim. 6, 7). „Căci cel ce-și pune nădejdea în bogăția lui se vestejește, iar cei drepți ca frunzișul odrăslesc" (Pilde 11, 28).

Bogăția nu este un rău dacă o stăpînim noi pe ea, adică să ne împlinim din ea nevoile noastre zilnice de viață, iar din prisos să dăm și celor mai neajutorați decît noi. Altfel, ea ne aduce mari neajunsuri, multe dureri, atît în viața aceasta cît și în viața de dincolo mai ales. Să ascultăm deci îndemnul psalmistului: „de curge bogăția pîrîu, nu vă lipiți inima de ea", (Psalm 61, 10).

Diacon GH. PAPUC

„...Că mi-a făcut mie mărire cel puternic..."

Luca 1, 49

„Iată de acum mă vor ferici toate neamurile" *(Luca 1, 48).*

„Mergînd, învățați toate neamurile..." *(Matei 28, 19)*

Poate fi un lucru de neînțeles pentru cel care ar citi Sfînta Scriptură de la început pînă la Evanghelia de la Luca 1, 48. Poporul evreu se ferea de celelalte neamuri și era deosebit prin obiceiuri, mîncăruri, jertfe, etc. Cînd construiesc templul, evreii nu vor să primească nici măcar ajutor de la cei care nu sînt de același neam cu ei, spunîndu-le că străinii n-au parte, nici aducere aminte (Neemia 2, 20). Era vorba de amintirea suferințelor din Egipt, eliberarea și legămîntul lor cu Dumnezeu.

Și acum Fecioara Maria spune în proorocirea sa „iată de acum mă vor ferici toate neamurile". Ce potrivire și ce împlinire a acestei proorocii în porunca „mergînd, învățați toate neamurile"!

Fecioara Maria nu spune că o va ferici numai poporul evreu, neamul ei, ci toate neamurile. Domnul nostru Iisus Hristos nu-i trimite pe apostoli să propovăduiască numai la neamul lui, ci la toate neamurile. Fiecare creștin, care crede în Hristos, ar trebui să înțeleagă că aceste cuvinte nu sînt spuse de un om oarecare, sau de o carte oarecare, ci de Sfînta Scriptură.

Biserica creștină Ortodoxă, conform învățăturii Sf. Scripturi și Sf. Tradiții, tot timpul a lăudat, a preamărit, a fericit pe Fecioara Maria, socotind-o în același timp mijlocitoare la Domnul nostru Iisus Hristos.

Dar din citatele de mai sus se poate vedea că preamărirea Fecioarei Maria este și unul din semnele după care se poate cunoaște Biserica adevărată, căci *proorocirea „iată de acum mă vor ferici toate neamurile" este adeverită de porunca „mergînd învățați toate neamurile" și împlinită de cei cărora li s-a propovăduit,* de către cei care au primit porunca „mergînd, învățați toate neamurile". Căci, ce adică aveau să învețe apostolii pe neamuri? Evanghelia. Și ce cuprinde Evanghelia? Invățături care duc la mîntuire. Unde este scrisă această proorocire a Fecioarei Maria? In Sf. Evanghelie. *Printre învățăturile din Evanghelie care duc la mîntuire este și învățătura aceasta că pe Fecioara Maria o vor ferici toate neamurile.* Care neamuri? Desigur că numai acelea cărora s-a propoveduit de către apostoli, primitorii poruncii. Deci, cel care nu împlinește proorocirea Fecioarei Maria, nu face parte încă din neamurile cărora le-au propovăduit urmașii acelora, care au primit porunca „mergînd, învățați toate neamurile". Care sînt acelea „toate neamurile", care o vor ferici? Acelea, „toate neamurile", cărora s-a propovăduit de către apostoli, sau urmașii apostolilor, învățătura adevărată a Domnului.

Deci, fără să luăm în considerație că însuși îngerul Gavril o salută cu rugăciunea pe care o zicem noi „Bucură-te, ceea ce ești plină de dar"... (Luca 1, 28), fără să luăm în considerație că Elisabeta, inspirată și ea de Duhul Sfînt, îi adresează cam aceleași cuvinte (Luca 1, 42), fără să citățm alte versete ale Bibliei și învățătura Tradiției, ajungem a înțelege că Fecioara Maria „maica Domnului meu" (nostru) (Luca 1, 43) trebuie cinstită, preamărită, fericită și socotită ca mijlocitoare la Domnul nostru Iisus Hristos, de către toți cei care se socotesc cu adevărat, că fac parte din „toate neamurile", cărora le-au propoveduit apostolii și urmașii acelora, care au primit porunca „mergînd, învățați toate neamurile".

Pr. IOAN GRAURE

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poștală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 septembrie 1958 Nr. 33—34

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Apărarea patriei

Domnul Iisus Hristos n-a dat poruncă anumită în privinţa războiului, căci învăţătura Lui, ca un fir roşu, este străbătută de duhul cel bun al Păcii şi de duhul preţios şi sfînt al dragostei creştineşti. El socoteşte războiul ca un lucru nedorit de nimeni, căci are mare dreptate să nu-l dorească nici un om, pentru că războiul este un bici de foc, care aduce numai pustiire în lume, jale mare, multă durere şi mari nenorociri. Mii şi mii de bunuri, de mare valoare artistică şi intelectuală, produse de munca şi mintea omenească, sînt prefăcute în scrum, în cenuşă, de urgia diavolească a războiului.

Biserica socoteşte pîrjolul războiului ca tot ce poate fi mai îngrozitor, mai rău şi mai distrugător. Il îngăduie, ca fiind de neînlăturat pentru apărarea oamenilor şi patriei, cînd este atacată de inamici; ea binecuvintează oastea, care-şi apără victorios patria ei dragă şi scumpă. Se roagă, ca soldaţii să aibă biruinţă deplină, la apărarea patriei şi poporului. Se roagă pentru biruinţă asupra vrăjmaşilor patriei şi pentru odihnă lină şi uşoară celor căzuţi pe frontul de luptă, pentru eroii neamului; căci pămîntul patriei e ceva sfînt şi scump tuturor, şi ne vom vărsa sîngele pentru el.

Doctrina creştină opreşte uciderile, dar în războiul de apărare a patriei, „a ucide pe vrăjmaşi este îngăduit, şi e vrednic de multă laudă cel ce luptă pînă la sfîrşit", a spus Sfîntul Atanasie cel Mare cu mare dreptate. Iar „uciderile din războaie nu sînt uciderî", a spus Sf. Vasile cel Mare în canonul său. Biserica iartă pe apărătorii patriei şi pe cei ce şi-au jertfit viaţa pentru glie şi pentru cămin. Iartă pe eroii, care şi-au vărsat sîngele, pentru liniştea familiilor, pentru apărarea pămîntului patriei romîneşti. Biserica creştină ia parte activă la lupta pentru pace, bunul suprem, de mare preţ. Acest lucru e voinţa lui Dumnezeu cel Sfînt, căci El însuşi e „Dumnezeul Păcii", „Domnul Păcii şi-al dragostei; să ascultăm de legea evanghelică a lui Hristos". „Iubiţi-vă unii pe alţii, poruncă nouă dau vouă" zice Hristos şi: „Ce voiţi să vă facă vouă, oamenii, faceţi-le şi voi asemenea!"

Deci fiule, fii un făcător de pace, un luptător aprig al păcii şi iubeşte patria, muncind pentru înflorirea ei.

Pr. V. ANASTASIU-BASSARABIN

Despre Crucea Roşie romînă

Crucea Roşie romînă are un rol însemnat în ocrotirea sănătăţii oamenilor muncii şi în propagarea culturii sanitare. Ea numără astăzi peste 1.500.000 membri şi are în întreprinderi, sate, instituţii şi cartiere aproape 15.000 secţii, peste 19.000 posturi sanitare şi 2.200 grupe sanitare. Deasemenea a recrutat peste 70.000 donatori de sînge. Activitatea ei este foarte variată. Absolvenţii cursurilor sanitare ale Crucii Roşii — peste 600.000 absolvenţi în ultimii ani — ştiu să acorde primul ajutor în caz de nevoie: să oprească scurgerea de sînge, să transporte pe accidentaţi, să dea primele îngrijiri celor cu arsuri, cu degeraturi sau otrăviţi, etc. Ei ştiu deasemenea cum să îngrijească bolnavii la domiciliu şi acordă un larg ajutor organelor sanitare în descoperirea, prevenirea şi vindecarea boalelor. In întreprinderi ei supraveghează curăţenia, aplicarea protecţiei muncii şi răspîndesc cunoştinţe sanitare. La sate deservesc posturile de prim ajutor de pe lîngă ariile de treer, aduc la cunoştinţa medicului orice caz de boală, îndrumează pe săteni să se vaccineze şi să aplice mijloacele antiepidemice, vizitează acasă pe noii-născuţi, sfătuind pe mame să meargă cu copiii regulat la consultaţii, au grijă de respectarea curăţeniei şi altor reguli igienice, etc.

O preocupare de seamă în activitatea Crucii Roşii romîne este organizarea donatorilor de sînge. Zeci de mii de cetăţeni donează sînge pentru salvarea multor vieţi din mîinile morţii. Peste 65.000 litri de sînge anual sînt donaţi pentru transfuzii, adică pentru a fi vărsat în vinele celor grav-bolnavi.

Pe lîngă această largă activitate, amintim cursurile de pregătire a surorilor de Cruce Roşie şi a infirmierelor. In fiecare an la aceste cursuri urmează cca 2.000 femei, care apoi lucrează în spitale, policlinici şi dispensare.

Crucea Roşie romînă face parte din Liga Societăţilor de Cruce Roşie, în care se află alte 75 societăţi şi organizaţii de Cruce Roşie. In toate congresele internaţionale ale Crucii Roşii din ultimii ani, reprezentanţii Crucii Roşii romîne au propus şi au votat hotărîri pentru pace, pentru înlăturarea pericolului unui nou război, pentru încetarea experienţelor cu arme atomice, etc. S-au făcut expoziţii şi vizite în diferite ţări şi membri ai societăţilor de Cruce Roşie din diferite ţări ne-au vizitat ţara. Numai în decursul ultimilor ani Crucea Roşie romînă a trimis ajutoare materiale însemnate celor ce au suferit din pricina inundaţiilor, cutremurelor şi altor calamităţi în Grecia, Iran, Albania, Pakistan, Turcia, Ungaria, Afganistan, Ceylon, Jugoslavia, Birmania, Bulgaria. In felul acesta Crucea Roşie romînă a arătat pretutindeni voinţa de pace a poporului romîn şi de colaborare cu toate ţările, indiferent de regimul lor politic.

Activitatea Crucii Roşii e pusă cu adevărat în slujba poporului şi a păcii. De aceea ea trebuie sprijinită de toţi cetăţenii. In planul de viitor se prevede ca în următorii 5 ani Crucea Roşie Romînă să ajungă la un număr de 2.500.000 membri, la instruirea a 1.500.000 cursanţi, la 3000 grupe sanitare, la 40.000 posturi sanitare şi la pregătirea a 6.000 de surori. In felul acesta ea îşi va îndeplini cu mai mult spor lucrarea de ocrotire a sănătăţii oamenilor muncii şi de întărire a păcii.

T.

Înălțarea Sfintei Cruci

Crucea este semnul prin care ne arătăm creștini, ne aducem aminte de jertfa Mîntuitorului și prin care cerem ajutorul Lui. Cu acest semn ne culcăm, rugînd pe Dumnezeu să petrecem în pace somnul și cu ea ne sculăm, mulțumind lui Dumnezeu pentru că ne-a ajutat să ne sculăm sănătoși și în stare de a începe o nouă zi de muncă. Cu acest semn ne așezăm la masă, rugînd pe Dumnezeu să binecuvinteze hrana noastră cea spre ființă, și tot cu el ne sculăm de la masă, mulțumind lui Dumnezeu că nu ne-a lipsit nici astăzi de pîinea cea de toate zilele. Pentru creștinii de totdeauna, Sfînta Cruce a fost semnul biruinței Mîntuitorului Iisus Hristos și al urmașilor Lui în lume. Zice și cîntarea bisericească: „Înălțîndu-te tu Stăpîne pe cruce, împreună ai înălțat toată firea lui Adam cea căzută", iar Sf. ap. Pavel: „Cuvîntul Crucii, pentru noi cei ce ne mîntuim, e puterea lui Dumnezeu" (I. Cor. 1, 18).

Praznicul de astăzi însă este legat mai ales de două fapte petrecute în trecutul îndepărtat al Bisericii noastre și asupra lor ne oprim puțin aici.

In anul 312 împăratul Constantin cel Mare se afla în luptă cu Maxențiu pentru stăpînirea împărăției romane, care începuse să se fărîmițeze. Trecuseră 300 de ani de persecuții grele și sîngeroase pentru creștini, iar acum un soare mai dulce și mai luminos începuse să răsară și peste mult încercata Biserică creștină. Constantin cel Mare, ca și tatăl său Constanțiu Cloru, arăta bunăvoință față de creștini și le lua apărarea față de dușmanii lor. In oștirea lui Constantin cel Mare se aflau mulți creștini. Oastea lui însă era foarte mică față de oastea mare a lui Maxențiu, care era sigur de biruință. Intr-o zi, pe cînd împăratul Constantin era tare îngrijorat de soarta luptei pe care o avea de dat, i se arată pe cer o cruce mare, avînd în jur niște litere, care tălmăcite în limba noastră însemnau: „Prin acest semn vei învinge". In noaptea care a urmat după această zi i se arată lui Constantin chiar Mîntuitorul și i-a spus să folosească semnul Crucii pe steagurile din fruntea oștirii sale, asigurîndu-l că prin puterea acestui semn va birui. Ascultînd sfatul Domnului, Constantin cel Mare a făcut întocmai, învingînd oștirile lui Maxențiu. De acum înainte, împăratul Constantin cel Mare și-a îndreptat privirile spre creștini și a simțit o mare evlavie către semnul patimilor și morții Domnului. Această întîmplare a fost scrisă de istoricul bisericesc Eusebiu de Cesareea, care a trăit chiar în zilele împăratului Constantin cel Mare.

Mama împăratului Constantin, Elena, era creștină cu multă atragere către învățătura sfintelor Evanghelii și cu adîncă înțelegere pentru jertfa cea mare de pe cruce a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. De aceea avea o dorință fierbinte, mai ales în urma celor întîmplate fiului său, de a merge la locurile acelea sfinte, unde a trăit și pătimit Mîntuitorul, ca să descopere mormîntul și să afle crucea pe care El a fost răstignit.

Se sfătuiește așadar cu fiul său Constantin și în anul 320 pleacă la Ierusalim pentru a-și împlini această dorință. După multe săpături și osteneli s-a găsit mormîntul Domnului și nu departe de mormînt și crucea pe care El a fost răstignit. Bucuria acestei descoperiri a fost mare. Cu evlavie multă, Sfînta Elena a împodobit crucea cu argint și cea mai mare parte din ea a dat-o spre păstrare Sfîntului Macarie, episcopul Ierusalimului, iar o parte mai mică a trimis-o fiului său Constantin, la Constantinopol. Pe locul unde s-a găsit mormîntul Domnului, Sfîntul Constantin și mama sa Elena au ridicat biserica Invierii, care a fost isprăvită în anul 335, sfințirea ei făcîndu-se în 13 septembrie din același an, de față fiind un număr mare de episcopi și credincioși. Cu acest prilej, a doua zi (14 septembrie) după sfințirea bisericii, sfîntul Macarie a ridicat pe amvon cinstitul lemn al crucii în văzul tuturor. Credincioșii care erau în număr mare de față, văzînd crucea, s-au închinat cu multă evlavie, preaIerusalim, să fie răpită de perși. După 14 ani de la răpirea ei, Eraclie, împăratul de atunci de la Constantinopol, a biruit pe perși silindu-i să dea înapoi Sf. Cruce. La anul 629, tot în ziua de 14 septembrie, cinstitul lemn al crucii Domnului a fost așezat din nou în aceeași biserică din Ierusalim. Aceasta este a doua întîmplare legată de praznicul de astăzi.

*

Ziua de 14 septembrie este o sărbătoare de post și căință pentru că lemnul Crucii ne aduce mereu aminte de suferințele îndurate de Domnul nostru Iisus Hristos numai și numai pentru bi-

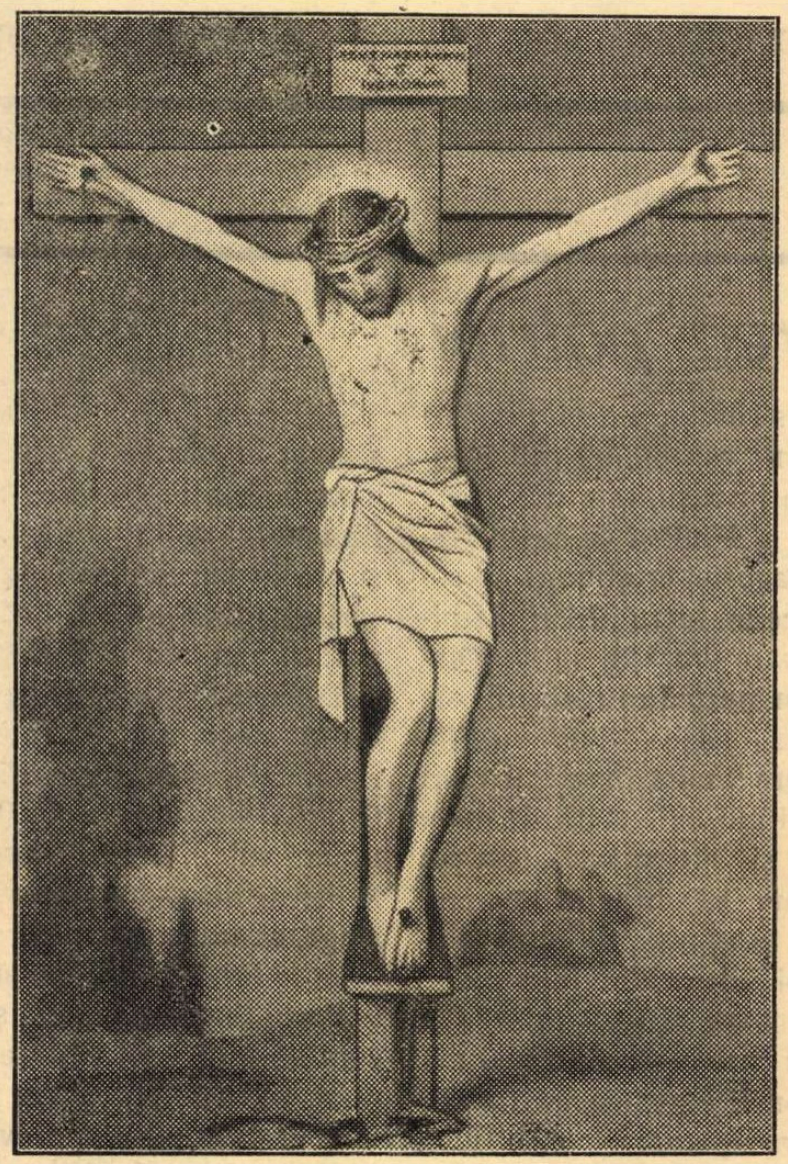

mărind pe Domnul Iisus care a murit pe ea: Crucii Tale ne închinăm Hristoase și sfîntă Invierea Ta o cinstim și o mărim.

Cu prilejul acestei întîmplări a fost așezată sărbătoarea de astăzi, primind numele de „Înălțarea Sfintei Cruci". Și tot această întîmplare a pricinuit toate acele rugăciuni, cîntări și închinăciuni, care se fac pînă astăzi în bisericile noastre, în ziua acestui praznic, în fața Sfintei Cruci.

După aproape 300 ani, la 614, s-a întîmplat ca această cruce, așezată în biserica Invierii din

nele nostru. Deci noi, cei ce sîntem ai lui Hristos, cum zice Sf. Apostol Pavel (Gal. 5, 24), să ne răstignim și noi păcatele și poftele nesănătoase și să ducem o viață plăcută lui Dumnezeu, pentru că cu orice păcat de-al nostru noi răstignim din nou pe Mîntuitorul. Cu un gînd și cu o inimă să cîntăm cu toții: „Astăzi crucea lui Hristos se înalță, lemnul cel de viață purtător, pe care cu trupul s-a pironit, pe toți spre mîntuire chemînd".

Diacon GH. PAPUC

„Kirie eleison"

Amintiri dintr-o misiune

Se împlinesc acum zece ani. In rîndurile celor ce urmau să meargă în misiune de sărbătorile Crăciunului eram sortit și eu. Bicazul Ardelean era parohia, în care aveam să lucrez pentru întărirea reîntregirii religioase. Am ajuns pe înserate, cu fulgi de zăpadă, în parohie.

Bicazul e una din cele mai frumoase regiuni ale țării. Străjuit de o parte de minunatele „Chei" ale Bicazului, cu stînci înalte ca niște catedrale ale naturii, de altă parte de cristalina apă a Bistriței, care mînă în undele ei repezi nu numai plute ca pînă acum ci și o hidrocentrală măreață, și ocrotit spre nord-est de către Ceahlău, el pare mai de grabă o cetate, în care totul se îmbracă în frumusețe.

Oamenii de aici sînt buni și cucernici, harnici și cu sufletul senin ca cerul. Despre evlavia lor grăiesc atîtea bisericuțe, zidite în centrul parohiilor, cu căsuțe de bîrne și cerdac, precum și biserica de piatră din centrul Bicazului Ardelean, mare cît o catedrală pe care o ridicaseră de curînd.

Bicăjenii au primit cu bucurie vestea revenirii la credința strămoșească. Legăturile lor religioase și gospodărești erau de altfel mai mult cu Moldova decît cu cîmpia Mureșului.

Ei sînt fii duhovnicești ai smeriților călugări de la mănăstirile moldovene. Și azi se văd potecile, bătătorite de ei, spre mănăstirea Durău, sau

(Continuare în pag. 3-a)

„Kirie eleison"

(Urmare din pag. 2-a)

la Schitul Tarcăului, iar cînd aveau ceva mai greu pe suflet se duceau pînă departe la Măn. Neamțu ori Secul.

La sărbători biserica cea mare era ticsită de credincioși. Ascultau cu evlavie sfînta slujbă, apoi cuvîntul de învățătură și dragoste frățească. Am colindat împreună, aceleași colinzi ca la Brașov și ca în toată Țara Romînească. Locuiam în casa mult încercatei notărășițe Barna, ale cărei copile, eleve la Școala Normală de la Piatra Neamț, cîntau seară de seară în sărbători colinde și cîntece romînești din Bicaz...

Toate acestea îmi întăreau și mai mult convingerea că noi credincioșii romîni am avut un singur altar, pentru tot cuprinsul vieții noastre, la care se cînta pe alocurea în melodii diferite aceeași credință, aceleași năzuințe și același dor de mai bine. Dar mai ales un obicei, ce l-am găsit acolo, mi-a dovedit că, cei 250 de ani de despărțire religioasă, nu au putut rupe firele unității de credință din sufletul poporului nostru. Iată acest obiceiu:

Sosise vremea să umblăm cu crucea de Bobotează. De dimineață vine cîntărețul cu toate cele de lipsă. Hotărîsem să mergem pe una din coastele satului, unde locuiau 50—60 familii de credincioși. Dar, în capul dealului ne ieșiră în întîmpinare o ceată de copii, cu trăistuțele de gît și cu niște bețișoare în mînă. Se uitau pe rînd, cînd la mine, cînd la cîntăreț. Să zică, să nu zică. Am simțit că doresc să-mi spună ceva. „Cei cu voi, copii, unde mergeți"?, le-am zis.

Unul din ei mai răsărit, prinse curaj și începu: „Părinte, ne lăsați să mergem cu Kirieleisa"? Nu știam despre ce este vorba. Mă uit spre cîntăreț. „La noi, părinte, era obiceiul pînă acum cîțiva ani să meargă copiii la Bobotează cu Kirieleisa. Noi așa ne-am pomenit cu acest obicei din bătrîni. E un fel de vestire pe care o fac copiii și spun bătrînii că-i de multe sute de ani".

După ce am ascultat toate acestea le-am spus copiilor: „Să mergeți copii". Nici nu mi-am dat bine cuvîntul și deodată a ieșit ca din unsprezece trîmbițe: „Kirieleisa" — „Kirieleisa"... Nici n-au încetat ei bine cu vestirea și s-a ivit în pragul porții din fața noastră o femeie cu lumînarea aprinsă.

Așa am umblat ziua întreagă. Inaintea noastră copiii strigau cu glas cristalin: „Kirieleisa, Kirieleisa"!, iar cu noi credincioase care duceau lumînarea aprinsă, că doar așa se cuvine, spuneau ele, să mergem cu „lumina lui Hristos".

Inainte de a ne despărți le-am spus copiilor: Știți voi ce înseamnă cuvintele: „Kirieleisa". Ele înseamnă „Doamne miluiește-ne", deoarece așa se tîlcuiesc după grecește cuvintele: „Kürie eleison".

„Noi le spunem „Kirieleisa", zice unul, fiindcă sună mai tare".

Așa s-a încheiat ziua aceea, în care nici frigul, nici oboseala nu au putut învinge bucuria de a afla acest mărgăritar străbun. Iată cum „Kirie eleison", adică „Doamne miluiește-ne", scos de la strană din gura celor mari la 1900 prin poruncă de la Blaj, a continuat să rămînă în gura pruncilor. Iată cum mărgăritarul de mare preț nu a putut fi îngropat și uitat pentru totdeauna.

Intorcîndu-mă din misiune și istorisindu-i acest fapt I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, de pururea pomenire, mi-a spus: „Acesta e un obicei străvechiu, pe care îl avem și prin părțile Năsăudului, de pe vremea lui Petru Rareș. Este un obicei care mărturisește prin el însuși că una am fost și una vom fi, cît va fi lumea".

Preot VASILE COMAN

Idoli și icoane în Vechiul Testament

Idolul este statuia unei false zeități, pe care oamenii o adoră. Idolatria este onoarea dată unui idol. Despre idoli și idolatrie se vorbește mult în Vechiul Testament. Un astfel de idol este vițelul de aur. Acest vițel a fost construit din lemn și îmbrăcat în aur. Aurul a provenit din cerceii femeilor. Vițelul este chipul forței fizice. El închipuia pe Dumnezeu, suprema forță. Cultul vițeilor era cunoscut egiptenilor, unde boul Apis era animal sfînt. In jurul lui ședeau adoratorii, mîncau și se veseleau.

Inchinătorii la viței sînt trași la răspundere și pedepsiți. Moise sfarmă vițelul iar adoratorii lui sînt nevoiți să bea apă amestecată cu rămășițele (cenușa) căzute din sfărîmarea idolului.

Cultul vițelului a dăinuit peste 1000 de ani în sînul lui Israil. Cît de mare a fost această cădere rezultă din atitudinea profeților luată față de regele Ieroboam care tolera cultul: „Tu rege, ai făcut mai mult rău decît toți cei care au fost înainte de tine, că ți-ai făcut ție alți dumnezei, turnați" (I Reg. 14, 9).

Un alt idol este chipul cioplit al lui Micha. Il descrie cartea Judecătorilor (17, 3—5). Micha a făcut două chipuri cioplite, unul din lemn și altul din metal. Se pare că aceste chipuri au fost adorate ca zei.

Un prilej de idolatrie a fost și șarpele de aramă. Multă vreme șarpelui i s-au adus onoruri, pînă ce regele Hischia distruge șarpele de aramă pentru a nu mai fi obiect de cult (II Reg. 18, 4).

Adorat fu apoi idolul Baal, întîlnit în Vechiul Testament sub diferite numiri: Baal-Peor, Baal Berit, Baal Zebub, apoi Dagon, Astarta, Tamuz, Adonis, Marduc, Nabu, pasărea Ibis, boul Apis, palmierul, nufărul, ș. a.

Isaia, semnalînd pericolul idolatriei, spunea că lui Dumnezeu i se cuvine cea mai înaltă onoare și adorație. Nu se cuvine nici o servire idolului. Dumnezeu e sfînt și zelos, Domnul nu tolerează o tulburare a demnității sale prin a da forme divine unor lucruri sau ființe și a coborî pe Dumnezeu între micile sale făpturi.

Profetul tună și fulgeră împotriva celor „care jertfesc în grădini și pe lespezi tămîie celor ce nu sînt" (65, 3).

Tocmai pentru îndeletnicirea cu idolatria Isaia simțea îndatorirea să vestească prăbușirea marelui imperiu babilonean: „Pogoară-te și șezi în țărînă, fecioară, fiica Babilonului, stai pe pămînt fără tron, fiică a haldeilor, căci nu te va mai numi pe tine gingașe. Stai tăcută și șezi mai la întuneric, fiica haldeilor, nimeni nu te va mai chema pe tine stăpîna împărățiilor. Intelepciunea ta te-a amăgit ... păstrează pentru tine idolii tăi..." (Isaia 47, 1—5).

Fabricarea de obiecte cu scopul de a fi puse în serviciul cultului, în special pentru a se înfățișa prin ele divinitatea, o interzice categoric porunca a doua: „Să nu-ți faci chip cioplit și nici un fel de asemănare cu cele ce sînt în cer sus, sau pe pămînt jos, sau în apele de sub pămînt. Să nu te închini lor, nici să slujești lor, căci eu Domnul Dumnezeul tău, sînt Dumnezeu rivnitor, care pedepsesc păcatele părinților care mă urăsc pe mine, în copiii lor, pînă la al treilea și al patrulea neam și mă îndur pînă la al miilea neam, către cei care mă iubesc și păzesc poruncile mele" (Exod. 20, 4—5).

„Chipul cioplit" *de aici e din lemn, piatră sau metal.* „Asemănarea" *se referă la picturi sau sculpturi, ca obiecte de închinare.* „Cele de sus" *sînt stelele, soarele, luna, tunetul, fulgerul;* „Cele de jos" *sînt animalele și omul sau lucruri neînsuflețite;* „Cele de sub apă" *sînt viețuitoarele apelor, peștii, ș. a.*

Legiuitorul pleacă de la cazuri cunoscute. In Egipt exista un cult al soarelui. Ra era zeul soare; exista un cult al păsărilor, pasărea Ibis fiind considerată sfîntă; la filisteni era zeul Dagon, închipuit printr-un om-pește; iar crocodilul era pentru cei din Egipt animal sfînt. Toate aceste idolatrii sînt o încălcare a poruncii. Porunca nu oprește propășirea în artă. Se îngăduie chipurile cioplite ca obiecte decorative, se interzice numai cioplirea lor cu scopul precis de a fi adorate. Dumnezeu e duh și nu poate fi reprezentat și asemănat nici măcar cu omul, cu atît mai puțin cu ființe necuvîntătoare sau cu lucruri neînsuflețite.

Sub „chip cioplit" *porunca a doua înțelege asemănări fabricate din piatră, marmoră, aur sau lemn. De ex. vițelul de aur, care ar reprezenta pe Dumnezeu, o fecioară de marmoră care ar reprezenta o zeitate, cărora li s-ar aduce închinare.*

Porunca a doua pune în vedere omului că se pedepsește credința în ficțiuni (nimicnicii). Nu numai cei direcți vinovați ci și urmașii lor, rudeniile vor fi pedepsiți. „Al patrulea neam" *sînt strănepoții;* „al miilea neam" *sînt urmașii îndepărtați. Pedepsirea ca și răsplata se înțelege aici în ordinea fizică și nu morală, adică pămîntească și nu eternă, în sensul că Dumnezeu în baza însușirilor sale, a dreptății divine, nu poate lăsa nerăsplătită fapta.*

Dacă idolii sînt osîndiți și închinarea la idoli este pedepsită, în schimb Dumnezeu însuși poruncește să se facă icoane sfinte. Moise face icoane și chipuri în biserică (în Cortul Sfînt), după cum citim la Ieșire 25, 18; 26, 1; 36, 9; 37, 6—9 ș. a. Tot așa Solomon împodobește pereții bisericii (templului) din Ierusalim cu chipuri de heruvimi (III Imp. 6, 28), chipuri de heruvimi pune și la ușile sfinte (III Imp. 6, 31). Templul întreg și icoanele sînt numite sfinte. Mîntuitorul intrînd în templul din Ierusalim găsește acolo icoanele și nu le combate, dovadă că le-a găsit folositoare. Ceea ce n-a mai aflat necesar din Vechiul Testament a înlăturat, așa b. o. jertfele animalelor și legea talionului (a dintelui pentru dinte).

El oprește închinarea la idoli, pentru că:

1. idolul înlocuiește pe Dumnezeu cu zei închipuiți, cu chipuri de animale, de oameni, ș. a.; 2. idolul este închinare la demoni, nu la Dumnezeu.

El nu oprește cinstirea icoanelor, pentru că:

1. icoana nu înlocuiește pe Dumnezeu cu închipuiri ale minții omenești, cu animale și alte făpturi, ci icoana este aducere aminte a formei în care s-au arătat nouă Dumnezeu, îngerii, sfinții; 2. icoana ne înalță cu gîndul la Dumnezeu, la îngeri, la sfinți și prin ea ne închinăm lui Dumnezeu și cinstim pe îngeri și pe sfinți.

In templul Vechiului Testament s-au pus numai icoane de heruvimi, pentru că în Vechiul Testament nu s-a arătat Dumnezeu în chip văzut, ci numai heruvimii s-au arătat sub forma, în care au fost pictați în templu. In bisericile noastre avem icoana Mîntuitorului, pentru că El a avut chip de om și icoana aceasta ne înalță sufletul la Mîntuitorul. Tot așa au trăit în trup omenesc și Fecioara Maria și Sf. Apostoli și ceilalți sfinți. De aceea avem icoanele lor, chipul lor cel trupesc, ca și cînd i-am vedea de față, și prin aceste icoane ne ridicăm cu mintea pînă la ei. Noi nu

(Continuare în pag. 4-a)

Meditație înainte de Sf. Impărtășanie

Sărmanul meu suflet te cheamă, ...te așteaptă. Vino și fă-l fericit.

Dă-mi Iisuse, sfintul tău trup, pe care l-a zămislit în pîntecele Preacuratei Fecioare în chip minunat Sf. Duh; acel trup care pentru mine s-a istovit în muncă, pentru mine a suferit atît de mult și a murit.

Dă-mi Iisuse și sfintul tău sînge, pe care în grădina Ghetsimani l-a stors din sfintul tău Trup tristețea și groaza morții și pe care l-ai dat pentru mine din iubire nemărginită.

Dă-mi și sfintul tău suflet, care a fost față de mine cu atîta grijă, luare aminte și care pentru mine a răbdat atîta îngrijorare și atîta groază. Impărtășește-mă și din puterea Dumnezeirii Tale, care din veșnicie m-a iubit nesfîrșit; care a creat sufletul meu după chipul Său; care mi-a împodobit sufletul cu harul Său sfințitor.

Așa-i Iisuse, că în sfinta cuminecătură mi te dăruiești întreg mie!

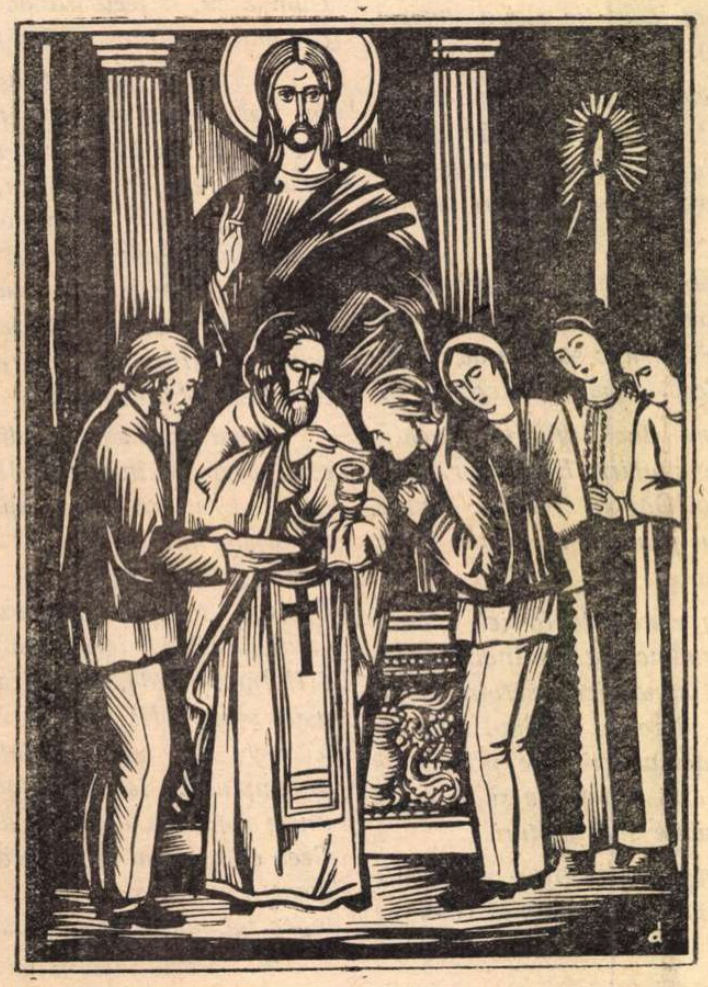

Vino Iisuse, fă-ți sălaș în mine! Eu aș vrea să te înconjor cu căldura virtuților, dacă cu altceva nu, cel puțin cu dorul fierbinte ca să te iubesc. Toată viața mea vreau să ți-o dau Ție, inima mea să fie un potir de iubire pentru Tine!

*

Vino dar Stăpînul meu! Știu, că am multe de a-Ți spune, pentru atîtea am de a-Ți cere iertare, trebuie să implor atît de multe haruri, trebuie să destăinuiesc înaintea Ta atîtea îngrijorări și suferințe.

Cel puțin un scurt timp trebuie să odihnesc la Tine. Tu cel puțin mă înțelegi, mă compătimești și mă iubești.

Vino Iisuse! Ți-am făgăduit, că îți voi găsi loc bun în inima mea, nu vreau să mai găsești păcat în ea. Cu toate că inima mea este goală, părăsită, ca și staulul din Betleem, dar Tu o poți umplea cu Tine însuți.

Voi ruga pe îngeri să-ți cînte imne de slavă; apoi te voi îmbrățișa cu toată dragostea mea și te voi încălzi cu focul sfînt al adorării mele.

Vino Iisuse! Amintește-ți de Zaheu cel mic de stat! Vezi, eu sînt mai ticălos, decît el, vino prin urmare și la mine și îmi adă mîntuirea, pentru că și eu sînt fiul Tău. Adă-ți aminte de femeia cananiancă! Eu sînt cu mult mai nefericit decît ea! Vino eliberează-mă de ispitele diavolului. Ți-ai uitat de Maria Magdalena? Dacă am păcătuit și eu ca și ea și mie îmi pare rău ca și ei. Vino, iartă-mi și mie mult, pentrucă și eu te iubesc foarte mult! Și Ioan! Da și eu aș dori să fiu prietenul bun al Tău. Vino, îngăduie-mi să mă odihnesc, ca și el, pe pieptul tău! Îți amintești de femeile evlavioase? Și eu sînt între ele; îngăduiemi să te îmbalsamez cu miresmele părerii de rău, evlaviei și iubirii mele. Îți amintești de cei doi învățăcei ai tăi, cari mergeau spre Emaus? Atunci, primește și invitarea mea: „Stăpîne, rămîi cu noi, căci se însărează"... Vino, intră la mine și te odihnește în sălașul inimei mele; și dacă și pentru mine ai frînt pîinea, îngăduie-mi să te cunosc cine ești Tu!

Iisuse, te rog vino! Vină intră în casa sufletului meu. Dă-mi harul acesta, ca să mor în acea zi, în care te-am primit în mine prin sfinta cuminecătură. Preamărit să fii Iisuse, pentru toate darurile Tale!

Pr. NICOLAE DEAC

Idoli și icoane în Vechiul Testament

(Urmare din pag. 3)

ne închinăm lemnului sau vopselei, ci Mîntuitorului, Maicii Domnului și sfinților, pe care-i cinstim. Așa cum mama sărută fotografia fiului ei, cu inima îmbrățișînd pe acest fiu plecat departe, așa și credinciosul sărută icoana Mîntuitorului și a sfinților, ce sălășluiesc în ceruri.

Vechiul Testament face deosebire clară între idoli și icoane. Pe idoli îi osîndește, icoanele le socotește sfinte. Azi idoli nu mai sînt între creștini. Iar icoanele le cinstim, cinstind astfel pe Fiul lui Dumnezeu întrupat și pe sfinții Lui. Să nu amestecăm dar, ceea ce Dumnezeu a deosebit: icoana nu e idol, ci e ceva sfințit, care ne pune în legătură cu Dumnezeu și cu sfinții Lui.

N. NEAGA

Pe locul vechii biserici

In Riușor (Făgăraș) sînt urme despre biserica veche din veacul al XVI și XVII-lea care, conform cărților funduare și spuselor oamenilor bătrîni, era înălțată peste vale, pe deal (acum grădina Ana Fercut). Peste drum de la locul fostei biserici era locuința protopopului, care, împreună cu cei doi preoți din Riușor, deservea satele din împrejurime pînă la Hîrseni. La sfîrșitul veacului al XVII--lea (1698), după ridicarea bisericii de sus (pe spesele unei credincioase din Cîmpulung-Muscel) și declararea ei ca biserică greco-catolică, biserica veche de lemn de peste vale a rămas pentru credincioșii ortodocși mai departe Casa lui Dumnezeu și poarta cerului (Fac. 28, 17).

Pentru a sili pe credincioșii ortodocși de a cerceta biserica de sus, greco-catolică, stăpînirea habsburgică de atunci a dispus desfacerea bisericii vechi de peste vale și construirea din materialul ei a școlii confesionale lîngă biserica de sus.

Credincioșii vechi ortodocși, deși au rămas peste 50 de ani fără locașul de cult, n-au cedat apăsării stăpînirii habsburgice. Astfel în anul 1759 și-au ridicat o biserică și mai frumoasă, biserica de jos, care a fost sfințită de episcopul Dionisie Novacovici. Spre a cinsti locul istoric al bisericii vechi de peste vale, credincioșii din Rîușor au ridicat o cruce frumoasă, ca semn de amintire pentru vecie (Is. Navi 4, 7), care a fost sfințită anul acesta în prima zi de Rusalii.

Sfinta Cruce de pe locul bisericii vechi strămoșești de peste vale din Rîușor va fi pentru toți credincioșii reveniți și vechi ortodocși un îndemn de a-și înălța gîndul la Dumnezeul păcii, la întărirea unității bisericești, acum cînd se împlinesc zece ani de la unirea celor două Biserici din Ardeal.

Pr. DARIE CIOBANU

Sfînta Liturghie

Așa grăiește Domnul Slavei
In glasul Sfintei Liturghii:
Deși m-am înălțat la ceruri,
Eu nu vă las orfani copii.

In fiecare Liturghie
Eu iarăși mă cobor la voi
Din nou e coasta mea străpunsă
Și-mi curge sîngele șiroi.

Deschideți inimile voastre
Căci vreau în voi să locuiesc,
Să vă împac din nou cu Tatăl
Și de păcat să vă feresc.

Mă răstignesc mereu pe Cruce
In umbra Sfîntului Altar,
Primiți-mi Sîngele și Trupul
Să nu viu iarăși în zadar.

Eu vreau în voi să fiu deapururi,
Deschideți nu mai amînați,
Primiți-mă creștini cu toții
Și Pacea Mea o să aflați.

Și din Potirul Cinei Mele
Gustați iubiții mei cu dor.
Eu vreau în voi să fiu deapururi
Să fiu viața tuturor.

In orișicare fărămiță,
Pe care-n taină o primiți,
Sînt Eu întreg cu toată Slava
Și-aștept spre Mine să veniți.

A. IFTIMIE

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu
Taxa poștală plătită în numerar

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 15 septembrie 1958 Nr. 35—36

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Creștinul, om al păcii

Cînd vorbim de pace, gîndul ne duce îndată la opusul acesteia, la ceartă, la dezbinare, la război. Pacea, pe de o parte, și dezbinarea sau războiul pe de altă parte, se opun direct; ele nu conviețuiesc laolaltă, nu fac casă comună. Pacea este lumină, iar războiul întuneric; pacea este căldură binefăcătoare și roditoare, iar războiul este îngheț ucigător; pacea este viață, iar războiul moarte; pacea este de la Dumnezeu, care-i Domn al păcii, cum zice profetul Isaia, iar războiul de la diavol, care de la începutul omenirii „ucigător de oameni a fost și întru adevăr n-a stătut", după cuvîntul Mîntuitorului (Ioan 8, 44). Domnul nostru Iisus Hristos este „lumina lumii" și ne învață că cei ce cred în El și urmează poruncilor Lui sînt fii ai luminii (Ioan 12, 36). Sfîntul Apostol Ioan, tălmăcind acest gînd al Mîntuitorului, zice în prima sa scrisoare: „Dumnezeu este lumină și nici un întuneric nu este într-însul. De vom zice că avem împărtășire cu dînsul și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul" (I Ioan 1, 5—6). Creștinul adevărat deci, fiind un fiu al luminii, un fiu al lui Dumnezeu, este în același timp și un fiu sau un om al păcii.

Pacea pentru un creștin are trei înțelesuri. Și anume: pacea cu Dumnezeu, pacea cu sine și pacea cu oamenii.

Din cauza căderii în păcat a primilor oameni și din cauza păcatelor de mai tîrziu, ale lor și ale urmașilor lor, un fel de ruptură, de înstrăinare și de dușmănie s-a produs între om și Dumnezeu, între om și om, între om și firea înconjurătoare și în însăși ființa lăuntrică a omului. Această stare o arată Psalmistul cînd zice: „Din pricina mîniei tale nu e sănătate în trupul tău; nu e pace în oasele mele din pricina păcatelor mele" (Psalm 37, 3). Din această cauză, profetul Isaia strigă cu căldură către Dumnezeu: „Doamne, revarsă pacea ta peste noi, căci toate lucrurile noastre pentru noi le-ai făcut" (Isaia 26, 12). Această pace n-a întîrziat să vină. Impăcarea omului cu Dumnezeu a adus-o Mîntuitorul Iisus Hristos, „la plinirea vremii", prin lucrarea Sa în lume și prin învățăturile Sale lăsate oamenilor. Acest lucru ni-l arată Sf. Apostol Pavel cînd zice: „Căci, dacă vrăjmași fiind noi, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, cu atît mai vîrtos după ce ne-am împăcat ne vom mîntui prin viața lui. Dar nu numai atît, ci ne și lăudăm cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am dobîndit acum împăcarea" (Rom. 5, 10—11). Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume să aducă pace tuturor. „El este pacea noastră" (Efes. 2, 14). De altfel, chiar Mîntuitorul zice: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă" (Ioan 14, 27).

Pacea cu Dumnezeu are ca rod și urmare firească pacea cu noi înșine, adică liniștea în interiorul ființei noastre. Avînd mintea luminată și inima încălzită de învățătura Mîntuitorului, precum și voința întărită de puterea harului Său, creștinul poate să lapede pe omul cel vechi al poftelor „care se războiau în ființa lui", cum zice Sf. Iacob, și să se îmbrace în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, în care domnește „liniștea sufletului, seninătatea minții, curăția inimii, frîna poftei și dragostea", după spusele Fer. Augustin. Și cînd omul se poate stăpîni, cum obișnuim să zicem, el nu se mai lasă tîrît de poftele sale încoace și încolo, pofte care îl țineau într-o continuă ceartă cu sine și cu ceilalți oameni. Căci zice Sf. Iacob: „De unde vin războaiele și sfezile dintre voi? Au nu de aici, din dezmierdările voastre, care se oștesc în mădulările voastre? Poftiți și nu aveți, ucideți și pizmuiți și nu puteți dobîndi, vă sfădiți și vă războiți și nu aveți pentru că nu cereți, cereți și nu primiți, pentru că cereți rău ca să cheltuiți întru dezmierdările voastre" (Iacob 4, 1—3).

Această trecere de la starea de păcat la starea de pace sufletească, Sf. Apostol Pavel o descrie așa: „Să nu stăpînească deci păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de poftele lui, nici să vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății păcatului, ci vă înfățișați înaintea lui Dumnezeu ca niște înviați din morți și mădularele voastre ca niște unelte ale dreptății lui Dumnezeu" (Rom. 6, 12—13).

Creștinul deci care pășește cu toată încrederea și cu toată vîrtutea lui pe urmele lui Iisus Hristos, Domnul nostru, ajunge într-o așa legătură cu El, încît pacea lui Dumnezeu îi copleșește toată ființa, adeverindu-se prin aceasta cuvintele Psalmistului ce zice: „Caută la omul fără prihană și ia seama la cel drept că viitorul lor e pacea" (Psalm 36, 37). Sau cum zice un scriitor al Bisericii noastre: „Intrucît Hristos este pacea noastră, el care a făcut din două lumi una, surpînd peretele din mijloc al despărțiturii și nimicind vrăjmășia în trupul său (Efes. 2, 14) și tot ce a făcut, a făcut din pacea sufletului său, oare la ce vor da întîietate dacă nu păcii, sufletele ale căror primă grijă și năzuință este să cugete într-una la legea lui Dumnezeu? Aceștia oameni vor căuta pacea, cum zice Sf. Pavel (Rom. 14, 19) dincolo de ori ce, vor urni și pe alții în căutarea ei, vor înlătura ura deșartă și vor înceta a se mai învrăjbi, știind că pacea este atît de prețioasă, încît pentru aceasta s-a coborît Domnul din cer pe pămînt".

Așadar, din pacea cu Dumnezeu și cu sine, ca niște raze binefăcătoare, pornește pacea cu semenii, adică cu toți oamenii. Creștinul deci devine un izvor nesecat de pace și bună înțelegere pentru cei din jurul său, el nefiind pricină de ceartă, de vrajbă și de neînțelegere între oameni. El este ca aluatul cel mic care dospește o frămîntătură mare de viață pașnică și bună înțelegere: în familia sa, în satul său, în orașul său, în țara sa și-n lumea întreagă.

(Continuare în pag. 3-a)

Urmarea lui Iisus

Mîntuitorul Iisus Hristos, însoțit de ucenicii Săi, părăsește pentru cîtva timp locurile din jurul lacului Genizaret, atît de dragi Lui, și se îndreaptă spre nord, în părțile cetății Cezareea lui Filip. Cu acest prilej, pe cale, își întreabă ucenicii, ce cred ei și oamenii despre El. Mai săritor, ca de obicei, apostolul Petru, în numele celorlalți, mărturisește dumnezeirea lui Iisus: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu" (Matei 16, 16). Tot cu acest prilej, pentru a nu-i găsi nepregătiți sufletește, Mîntuitorul începe să-și formeze ucenicii, încet, pe-ndelete, pentru întîmplările mari care aveau să urmeze. „De atunci, zice sf. Evanghelist Matei, a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebuie să meargă la Ierusalim și multe să pătimească de la bătrîni și de la arhierei și de la cărturari și să fie omorît dar a treia zi va învia" (Matei 16, 21). La auzul acestor cuvinte, tot Petru sare de grabă și luînd pe Domnul deoparte încearcă să-L sfătuiască să renunțe la gîndul de a merge la Ierusalim, pentru a nu-și pune viața în primejdie. Văzînd Mîntuitorul cît de omenește judecă Petru lucrurile și cît de puțină înțelegere are față de rostul Său și al învățăturilor Sale în lume, îl ceartă aspru „și chemînd mulțimea la sine împreună cu ucenicii săi" arată felul în care putem să-i devenim adevărați urmași ai Săi, zicînd: „Ori cine vrea să vină după mine să se lapede de sine să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie" (Marcu 8, 34).

Din aceste cuvinte se desprinde mai întîi gîndul că Mîntuitorul nu obligă pe nimeni să păsească pe calea pe care El a arătat-o lumii. Dumnezeu a înzestrat pe om cu voie liberă, adică cu însușirea de a putea alege între două sau mai multe drumuri, și tocmai pentru că are voie liberă el este obligat să dea socoteală de toate faptele sale, atît înaintea oamenilor, cît mai ales înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu așteaptă la Sine oameni, care se apropie de El cu dragă inimă și din convingere adîncă. De aceea zice: „Ori cine vrea..." Lepădarea de sine este îndepărtarea de tot ce este rău în ființa noastră, de toate pornirile noastre păcătoase, desbrăcarea noastră de omul cel vechi al răutății, al egoismului și al nedreptăților și îmbrăcarea în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, al cinstei, al dreptății, al muncii, al păcii și al dragostei fierbinte dusă pînă la jertfă. Căci aceasta înseamnă a-și lua cineva crucea sa și a urma Domnului. De altfel, nimic mare și frumos nu se poate face în viața aceasta fără renunțări, fără trudă, fără jertfă. Poporul nostru a exprimat acest adevăr în duioasa legendă a meșterului Manole, care n-a putut să termine acea mîndrețe de biserică de la Curtea de Argeș, pînă n-a zidit în zidurile ei pe buna lui soție.

Jertfa însă mai are și un alt înțeles. Iată ce zice Sf. Ioan Gură de Aur: „Și cum s-ar putea, zici tu, ca să se facă trupurile noastre jertfă lui Dumnezeu? Ascultă: ochiul tău să nu facă nimic rău și atunci s-a făcut jertfă lui Dumnezeu; limba ta să nu vorbească nimic necuviincios și atunci s-a făcut jertfă; mîna ta să nu facă nimic nelegiuit și atunci ea s-a făcut ardere de tot."

„Că cine va voi să-și mîntuiască sufletul, zice în continuare Mîntuitorul, pierde-l-va pe el, iar cine-și va pierde sufletul pentru mine și pentru Evanghelie, acela îl va mîntui pe el". Domnul Iisus ne învață aici că cea mai grea stîncă de trecut, așezată în calea lepădării de sine, este egoismul, iubirea de sine. Omul egoist, omul lacom vrea să trăiască numai pentru sine: în lume el nu-și vede decît viața sa, interesele sale, poftele sale, trecînd cu ochii închiși și cu inima încuiată peste interesele și durerile altora. Acest om de fapt nu-și sporește viața sa, cum gîndește el în mintea lui strîmtă, ci îi sapă groapa, pregătindu-o pentru pieire. Căci viața egoistului este ca un pămînt sterp, ca Marea Moartă din Palestina unde nici un pește nu poate trăi, ca un nor fără ploaie, fără de nici un folos pentru semeni, este deci o viață pierdută, atît pe pămînt, cît mai ales pentru veacul cel ce va să fie. Mîntuitorul arată așadar că cel ce vrea să-și mîntuiască sufletul său egoist în dauna celorlalți oameni, și-l va pierde, iar cel ce va ști să-l sacrifice, să-și omoare acest suflet egoist, pentru Iisus și Evanghelia Sa, adică învățăturile Sale, acela va trăi cu adevărat, dobîndind acel suflet creștin viu și roditor de fapte bune. Pe firul acestor gînduri, Mîntuitorul continuă: „Că ce va folosi omului de ar dobîndi lumea toată și-și va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?" In lumina spuselor de mai sus, aceste cuvinte ale Mîntuitorului ne apar mai înțelese.

Intr-adevăr, cineva este credincios nu atît prin trupul său, cît prin sufletul său, adică prin mintea sa, prin voința sa, prin dragostea sa, prin năzuința sa, adică prin dorul acela ascuns de a se ridica spre Dumnezeu-Creatorul său, de a se asemăna cu El și de a face binele. De aceea, valoarea unui singur suflet este de nesocotit. Creștinul, sufletul lui este lucrul cel mai de preț. Toate celelalte trebuie să folosească sufletului, pentru înnoirea și mîntuirea lui și să nu fie izvor de patimi, de păcate, prin care ne pierdem sufletul.

Domnul Iisus încheie învățătura despre urmarea Sa cu îndemnul de a nu ne rușina de El și de cuvintele Lui (Marcu 8, 38). Cel ce iubește cu adevărat pe Mîntuitorul Iisus Hristos, acela va mărturisi cu cuvîntul și cu fapta cea bună, cu pilda vieții, cu dragostea sa de oameni pe Mîntuitorul. Acela va zice împreună cu psalmistul: „De învățătura ta nu m-am rușinat și de la legea ta nu m-am abătut" (Psalm 118, 46, 51). Deci „Pînă la moarte te luptă pentru adevăr și Domnul Dumnezeu se va lupta pentru tine" (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 4, 30), la judecata cea mare cînd nu se va rușina de tine, ci te va recunoaște printre cei aleși ai Săi.

*

Să nu fim așadar creștini numai cu numele, ci să urmăm cu toată inima lui Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru. Să facem ceea ce a făcut El însuși, care prin lepădarea de sine și prin jertfa de zi cu zi, pînă la jertfa cea mare de pe Cruce a mîngăiat pe cei necăjiți, a ajutat pe cei lipsiți, a revărsat bunătate peste toți. Cu cuvîntul nostru blînd și înțelept și cu faptele noastre bune de zi cu zi să mărturisim pe Iisus Hristos, Domnul nostru, împlinind astfel învățătura Evangheliei de astăzi.

GH. P.

MARIA

Cine-I bună și divină,
Far nestins ce strălucește
Și dă raze de lumină
Inimii care-O iubește...?

Cine-I fără de prihană
Măicuța cea minunată
Care alină orice rană
Inima îndurerată...?

E a cerului Mireasă!
Născătoarea lui Mesia!...
Fecioara cea prea aleasă!...
E Maria! E Maria!...

A. V. GÎRLONȚA

Despre progres

Ortodoxia a sprijinit totdeauna progresul. La aceasta se referă I. P. S. Patriarh Justinian în cartea „Apostolat Social", vol. IV., p. 80.

Dumnezeu i-a rînduit omului o chemare de zidire, de creare, ceea ce se vede limpede din porunca Sa de la Facere 1, 28: „... umpleți pămîntul și-l stăpîniți". Iar aceasta cere minte, muncă și unelte.

Intîia muncă a omului este cea intelectuală, adică săvîrșită cu mintea. După Facere 2, 20 Adam ia seama, deosebește și numește animalele.

Prin darea Evei de soție, Adam e așezat într-o orînduire obștească.

Pe urma căderii în păcat munca fizică, adică cea cu brațele ajunge o trebuință povarnică.

La urmașii lui Adam se găsește diviziunea sau împărțirea muncii: Cain e agricultor, Abel păstor, Tubalcain meșteșugar, Iubal măiestru al frumosului sau artist.

Noul Testament prin porunca: „Fiți desăvîrșiți!" (Mat. 5, 48) sporește strădaniile spre progres pe toate tărîmurile. Dacă Dumnezeu lucrează (In. 5, 17), dacă Iisus Hristos a lucrat (In. 9, 4), și nouă ni se cade să lucrăm.

Munca noastră trebuie să fie spornică și de roade aducătoare, adică productivă, dacă vrea să ajute progresul.

Acesta poate fi cultural, adică în bunuri ale minții sau inimii și economic, adică în bunuri materiale.

Sf. Apostoli propoveduiesc progresul prin muncă (2 Tesal. 3, 10).

Bunurile trebuiesc sporite, pentru a asigura obștei și deaproapelui un trai fericit, pe temeiul dragostei.

Toți sînt îndemnați să-și facă slujba (2 Tim. 4, 5; Rom. 12, 7—2), pentru a da roade cît mai multe, adică un randament maxim.

Progresul material tinde către o viață îmbelșugată; progresul cultural tinde spre o viață luminată; iar progresul cel duhovnicesc tinde către asemănare în desăvîrșire cu Dumnezeu, prin dragoste, dreptate și bunătate.

Pr. prof. ST. LUPȘA

Despre smerenie

Dacă iubirea creștină este sufletul tuturor virtuților smerenia este haina, care le îmbracă, le ocrotește și le ajută să crească după voia lui Dumnezeu. Fără smerenie, celelalte virtuți n-au preț, pentru că nu apropie de Dumnezeu, ci conduc către păcatul mîndriei care a doborît pe îngeri din lumină și a scos pe Adam și Eva din rai.

Smerenia este podoaba vieții și ușa prin care Dumnezeu coboară în inima înfrîntă și curată ca să o ridice la El. Prețul smereniei îl vedem din împrejurarea că Mîntuitorul Hristos o face cheia, care descuie împărăția cerurilor și o așează în fruntea celor *nouă* căi care duc la fericire. El zice: „Fericiți sînt cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția cerurilor" (Mt. 5, 3). „Săraci cu duhul" nu sînt neștiutorii de carte, ci oamenii buni care oricîte fapte creștinești au făcut nu se socotesc desăvîrșiți. De aceea ei se silesc în fiecare clipă să-și agonisească alte fapte bune. In dorința lor după bogăția duhovnicească, ei nu opresc o clipă lupta cu păcatul, străduindu-se să devină tot mai desăvîrșiți. In această luptă ei depărtează păcatul mîndriei, care îi asaltează cu ispita că ar fi perfecți, că nu mai trebuie să se sfințească, că ar fi mîntuiți, că sînt mai buni ca alții, că nu s-ar asemăna cu „acest vameș", pentru că nu sînt răpitori, nedrepți, desfrînați, postesc de două ori pe săptămînă și dau zeciuială din ceea ce cîștigă (Lc. 18, 11—13). Cei „săraci cu duhul" sînt într-o continuă încordare de război duhovnicesc, iar sfîrșitul vieții îi găsește în priveghere, alergînd „la semn", ca să ia cununa nemuririi, pe care Domnul a pregătit-o tuturor celor care îi urmează Lui (Filip 3, 14; II. Tim. 4, 8). Acești „săraci" nu se trufesc, pentru că sînt convinși că tot ceea ce au le este dăruit numai de Dumnezeu, că al lor este numai păcatul și slăbiciunea, și că numai prin darul lui Dumnezeu sînt ceea ce sînt (I Cor. 15, 10), iar prin puterile lor sînt numai pămînt și cenușă (Fac. 10, 20).

Exemplu de smerenie, sau „sărac cu duhul" este vameșul din Evanghelie (Lc. 18, 10—14) care se micșorează pe sine înaintea lui Dumnezeu pînă la totală desființare. El nu se laudă cu nici una din binefacerile sale, ci le trece sub tăcere. In schimb, însă, își plînge sincer păcatele, pe care le-a săvîrșit, care-l despart de Dumnezeu, își cere iertare și face totul ca să se îndrepte în viitor. Conștiința vinovăției sale îl îndeamnă să rostească cu sîrguință „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul" (Lc. 18, 13).

Acest „duh umilit și inimă înfrîntă" este bine plăcut lui Dumnezeu (Ps. 50, 18). Ele sînt cea mai curată jertfă pe care Domnul o va răsplăti cu darurile Sale bogate. Privirea îndreptată către pămînt ridică sufletul la cer, de unde vine ajutorul și mîntuirea noastră. Domnul însuși spune: „Cel ce se smerește pe sine se va înălța, iar cel ce se înalță se va smeri" (Lc. 18, 14). Domnul este aproape de cei zdrobiți la inimă, se milostivește de ei și îi răsplătește cu bogăția vieții fericite în veci (Ps. 34, 18; Pilde 22, 4). El dă har celor smeriți, iar celor mîndri le stă împotrivă și-i va doborî de pe scaune (Pilde 3, 44).

Modelul desăvîrșit al smereniei creștine este de-a pururea Mîntuitorul Iisus Hristos „Invățați de la Mine, zice El, că sînt blînd și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre" (Mt. 11, 29). Aproape de acest model sînt copiii. De aceea Domnul face această comparație. „Cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor" (Mt. 18, 4). Pilda sfintei smerenii ne-a dat-o El, Invățătorul și Domnul, la spălarea picioarelor de la Cina cea de taină (Ioan 13, 1—15). Urmînd pilda smereniei Sale, ni se deschid larg porțile harului iubirii divine lucrătoare, care face să rodească toate virtuțile vieții adevărat creștine, începînd cu pocăința și cu blîndețea, cu dragostea și mila, cu curățenia inimii și săvîrșirea păcii și sfîrșind cu credința și jertfa pentru ea. Cu alte cuvinte, prin smerenie prind a lua ființă și a se întări în noi cele 9 căi care duc viața sufletului către adevărata și sfînta fericire în Dumnezeu (Mt. 5, 2—11).

Sf. Ap. Pavel ne arată pentru ce este Mîntuitorul Hristos modelul desăvîrșit al smereniei: „Hristos Iisus, zice el, fiind chipul lui Dumnezeu... s-a deșertat pe sine luînd chip de rob, făcîndu-se asemenea oamenilor... s-a smerit, făcîndu-se ascultător pînă la moarte... de cruce... De aceea: Dumnezeu L-a preaînălțat și I-a dat lui nume mai presus de orice nume" (Filip. 2, 5—9).

Sfinții Părinți spun despre smerenie că este temelia vieții creștine. Astfel Sf. Ioan Gură de Aur, vorbind despre pilda vameșului și a fariseului, zice că fariseul cel trufaș „s-a coborît din templu pierzîndu-și dreptatea, iar vameșul a coborît cîștigîndu-și dreptatea... Dacă un vameș care este un mare păcătos a primit un asemenea dar, fiind că s-a smerit, cu cît mai mult va primi cel înzestrat cu virtute cînd arată smerenie?!... Vrei să știi cine este smerit? Uită-te la Pavel care cu adevărat era smerit, la Pavel învățătorul întregului pămînt... vezi-l cum se smerește pe cel ce era și om de rînd și filozof și bogat și sărac... el care a răbdat închisorile și lovituri și bătăi... care a fost chemat cu glas îngeresc, era smerit cînd zicea: „eu sînt cel mai mic dintre apostoli, care nu sînt vrednic să mă numesc apostol" (I Cor. 15, 9)... smerenia cu adevărat (face) să te umilești între toți... ca și Pavel, cetățeanul cerurilor, stîlpul bisericii, îngerul pămîntean, omul ceresc... (Ea) face din om un înger și-*ntraripează sufletul spre cer*". (Predici despre pocăință și despre sf. Vavila, trad. de St. Bezdechi. Sibiu 1938, p. 19—20).

Pornind de la acest adevăr, subliniem că smerenia este legătura de temelie a sufletului nostru cu Dumnezeu. Și după cum mîndria este izvorul tuturor răutăților și al păcatelor din lume, deci al egoismului, tot așa smerenia, izvorul tuturor faptelor bune, deci al altruismului. Fie rugăciunea, fie postul, fie milostenia, cu un cuvînt toate virtuțile mari ale vieții creștine au trebuință să fie îmbrăcate în haina sfintei smerenii.

Smerenia este virtutea care trebuie așezată la începutul, la mijlocul și la sfîrșitul lucrării de mîntuire a sufletului nostru. „Ea este scara care ne înalță la cele cerești", zice Fer. Augustin. Odată acest mare filozof al bisericii, a fost întrebat care este cea dintîi și cea mai mare virtute creștină? El a răspuns: „Smerenia". La a doua întrebare, care virtute urmează acesteia, el a răspuns din nou: „Smerenia". In sfîrșit, în rîndul al treilea care vine? „Smerenia", a răspuns iarăși Fer. Augustin. Răspunsul său a fost clar și just.

Pe bună dreptate părinții duhovnicești din răsărit aduc smereniei toate laudele, arătîndu-o că este însușire dumnezeiască. Dintre aceste laude, cea mai înaltă, mai plină de înțeles și de conținut adînc este aceea adusă de către Sf. Isac Sirul. Acest nevoitor al îndumnezeirii o numește „Mantaua lui Dumnezeu". Pentrucă, zice el, cuvîntul făcut trup s-a îmbrăcat cu ea și prin acest mijloc El a rămas cu noi în trupul nostru, ascunzînd sub această smerenie, puterea suveranității sale, pentru ca zidirea Sa să nu fie uluită de înfățișarea Sa. De aceea cel care se îmbracă cu ves-

(Continuare în pag 4)

Creștinul, om al păcii

(Urmare din pag. 1)

Credința religioasă a creștinului încă îl duce la pace. Ea îl învață că el este frate cu ceilalți oameni, ori cum s-ar chema și ori cum ar arăta ei, care sînt cu toții fiii aceluiași Tată ceresc. Că toți oamenii sînt egali întreolaltă și că toți au fost zidiți de Dumnezeu să se bucure și să fie fericiți pe acest pămînt. Creștinul deci nu numai că nu are dreptul să smulgă pacea sau fericirea cuiva, ci are obligația să lucreze pentru ea. Mîntuitorul, prin gura Sfinților Săi Apostoli, ne învață limpede acest lucru. Iată de pildă ce zice Sf. Apostol Pavel în unele din scrierile sale: „Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul" (Evrei 12, 14). „De este cu putință, cît ține de voi, trăiți în pace cu toți oamenii", sfătuiește pe creștinii din Roma (Rom. 12, 18). Iar corintenilor le poruncește: „Trăiți în pace, iar Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi" (II. Cor. 13, 11). La pace îndeamnă pe creștini și Sf. Ciprian prin cuvintele: „Pacea trebuie să o caute și să o urmeze fiul păcii. Dacă sîntem împreună moștenitori cu Hristos, să rămînem în pacea lui Hristos. Dacă sîntem fiii lui Dumnezeu să fim făcători de pace. Trebuie ca fiii lui Dumnezeu să fie făcători de pace, cu inima blîndă, nevinovați în cuvînt, cu bună înțelegere în relațiile lor".

Dar mai presus de ori ce, creștinul este un om al păcii în legăturile sale cu ceilalți oameni, prin dragostea sa de Dumnezeu și de aproapele. Ba mai mult, acest foc sfînt, care trebuie să ardă în inima oricărui creștin, îl face să lucreze pentru pace cu timp și fără timp, să fie făcătorul păcii pe care-l fericește Mîntuitorul în Predica Sa de pe Munte (Matei 5, 9). Dragostea nu poate răbda nedreptatea, apăsarea, suferințele și durerile semenilor. Ea va lupta deci necontenit la înlăturarea cauzelor care aduc suferințe oamenilor, pentru ca pacea și mulțumirea să sălășluiască între toți oameni și între toate popoarele.

Să fim dar fii ai păcii și să-i slujim ei (II. Cor. 5, 18). Prin viața noastră dusă după voia lui Dumnezeu, să căutăm să ne împăcăm cu El și cu noi înșine. Căci cel ce nu are pace în sine nu lasă în pace nici pe alții. Acum cînd omenirea însetează după liniște și după o pace dreaptă și trainică, să dovedim a fi fii ai lui Dumnezeu, adică făcători de pace, urmînd întru totul povața Sf. Apostol Pavel care ne zice: „Să căutăm cele ce sînt ale păcii și cele ce sînt spre zidirea cea dintre noi" (Rom. 14, 9). Iar cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur să le avem mereu în minte: „Niciodată n-am fost și nu vom fi dușmani ai păcii. Căci dacă vom pierde pacea, ne vom face dușmani ai celor care au auzit de la Hristos cuvintele: „Pace vouă".

Diaconul GHEORGHE

Sfaturi creștinești

Fericitul Augustin asemăna viața omenească cu un covor din cele cu două fețe. Ce frumos se armonizează pe una din fețe culorile, desenurile, florile... Dar pe cealaltă parte? Nu vedem decît un amestec încîlcit de fire și de noduri. Așa e și viața noastră. Noi nu-i vedem decît una din fețe. Firul călăuzitor, care leagă și armonizează toate întîmplările vieții noastre, este în mîna lui Dumnezeu; iar planurile și căile Domnului nu ne sînt cunoscute. Dar oricum ar fi, noi nu uităm un lucru: că acolo sus în ceruri, cel ce conduce soarta noastră este un Tată bun, care ne iubește și care toate le orînduiește, spre binele și fericirea noastră. Așa fiind, orice ni s-ar întîmpla, noi ne plecăm cu smerenie în fața acestui Părinte bun, ne odihnim frunțile noastre în brațele Lui milostive și zicem: — „Doamne, fie voia Ta!"

Omul a fost zidit — dintru început nevinovat și fericit; dar el n-a vroit să asculte de Ziditorul său și a păcătuit. Urmarea păcatului a fost nu numai pierderea nevinovăției, ci și pierderea fericirii. Dumnezeu l-a pedepsit pe cel ce s-a răzvrătit împotriva Sa; și de atunci fiii lui Adam au parte în lume de necaz, de durere, de suferință; precum zice înțeleptul Iov: „Omul născut din femeie este plin de necaz, în toate zilele vieții sale" (Iov 14, 1). Dar suferința nu-i numai un biciu aspru, cu care se pedepsește omul vinovat; ci ea este și un altar, pe care creștinul se înalță, se curăță, se înfrumusețează și se apropie de Dumnezeu.

Este fapt cunoscut, că atunci cînd avem de toate, cînd sîntem sănătoși și ne merge bine, uităm de suflet, și ne legăm cu toată ființa de bani, de avere și de plăceri.

Dumnezeu vroiește, totuși, ca să nu pierim întru răutăți. El îngăduie să vie peste noi încercări, boale și necazuri. Și atunci ce facem noi? Indată ne aducem aminte de Dumnezeu, ne gîndim la suflet, ne rugăm și ne ducem la biserică. Și astfel încercările aspre din viață, care păreau că ne sînt vrăjmașe, sînt în realitate mijloace binecuvîntate de mîntuire.

Ați văzut ce face o mamă, cînd simte că viața copilului său e în pericol? Il ia în brațe și-l duce la doctorul chirurg, ca să fie operat. Copilul se zbate, țipă, are poftă s-o lovească pe mama sa. El sufere... dar a scăpat! Cine a făcut aceasta? Inima maicii sale! Așa face și Dumnezeu, cînd noi sîntem amenințați să pierim în deșertăciunea patimilor. El ne trimite încercarea și vine suferința, și în mijlocul ei ne aducem aminte de cer, de suflet și de rugăciune.

Culese de Pr. V. A. BASSARABIN

Despre smerenie

(Urmare din pag. 3-a)

mîntul smereniei atrage la sine pe Hristos" (Filocalia II. 737).

Calea virtuților este calea smereniei. Cu cît inima se pleacă mai mult înaintea lui Dumnezeu, cu atît sporesc și rodesc în noi împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, cu atît crește puterea smereniei și sufletul se apropie de Dumnezeu, după exemplul vieții sfinților săi. Smerenia coboară harul divin. Iar sfîrșitul acestei virtuți îngerești este pacea și liniștea cu Dumnezeu și cu semenii noștri. Ea ne unește pe toți într-o comunitate de viață fericită.

De aceea, în concluzie, spunem că smerenia sau „mantaua lui Dumnezeu" este însușirea fundamentală a activității Mîntuitorului Hristos în lume. Sfinții au îmbrăcat în viața lor duhovnicească această „manta" și-au primit din belșug harul care i-au dus să realizeze asemănarea cu Hristos-Dumnezeu.

Ea este virtutea eroilor muncii de totdeauna, care au lucrat în tăcere, modești, pentru binele și fericirea societății. Smerenia trebuie să stea la temelia vieții noastre creștinești, pentru ca să fim folositori binelui obștesc, să zidim progresul și prosperitatea omenirii, și să ne înălțăm la cer cetatea mîntuirii sufletului nostru.

Pr. SIMION RADU

Meditație după Sf. Impărtășanie

Ești aici în inima mea.. Ce-i drept nu te văd, dar simțesc, că ești în mine... Deja nu sînt acela, care am fost înainte. Am devenit chivot. Iisus nu se mai arată sub forma piinii, ci trăiește în mine. A părăsit lumina luminii veșnice, ca să caute flacăra iubirii mele.

Scumpe Iisuse nu te-ai înșelat? In locul focului găsești abia o sciteie slabă și numai un singur cuvînt este acela, pe care ți-l pot spune: „Mulțumescu-ți, Ție, Doamne!"

Cît de bun este Domnul Iisus! Dacă unei făpturi ași vrea să-i dau mulțumită, ar trebui să caut cuvintele, care să corespundă simțămintelor mele, pentru că eu nu văd în inimă. Iisus însă vede în inima mea, mai bine decît mine, vede cît sînt de fericit, pentru că l-am putut primi la mine. Vede că acum nu mai doresc nimic pe acest pămînt, vede și aceea, că nu am cuvinte pentru a-mi exprima simțămintele. Imi adună simțămintele unul după altul și toate le binecuvintează.

Mulțumită Ție Iisuse! Nu știu ce să-ți spun mai bun. Caută Tu să găsești ceva bun și frumos în sufletul meu și să fie toate acele ale Tale. Dacă găsești puțină bunăvoință, rîvnă în lucrarea sfințirei mele, o virtute sau jertfă, lucrări ascunse, să fie toate ale Tale, să fie expresiunea unei mici mulțumiri a mele.

„Mulțumescu-ți Ție Iisuse!"... întreaga mea mulțumire constă din acest cuvînt. Aș avea încă multe de spus, dar mă simt neputincios spre a putea să mai vorbesc.

Tu bine știi, bunule Iisuse, ce vreau să spun cu această mulțumire. Aceea că mă simt fericit, că nu pizmuiesc nici un om; trăiesc în conștiința aceea fericitoare, că doresc ca întreagă viața mea să poată fi o împărtășire neîntreruptă cu Tine. Aș vrea să fiu un serafim al ceriului, ca să-ți ofer o „mulțumită", care să fie într-adevăr „vrednică de Tine".

Ești la mine, ești în mine Mintuitorul meu!

Sînt mizer și sărac, este adevărat; Acel puțin ce am, ce fac, ce sufăr, toate acelea fără deosebire Ție ți-le închin, Ție ți-le ofer. Primește-le cu marea Ta iubire de oameni!

Și acum, Te rog mai dă-mi încă un har: fă ca pururea să Te iubesc și pînă la sfîrșitul vieții mele să mă învrednicești cît mai des a mă împărtăși cu Sf. Trupul și Singele Tău. In fiecare zi să cresc în cele bune, totdeauna să Te iubesc și să fiu mai asemenea cu Tine.

Mulțumită, mulțumită Ție Iisuse, pentru toate darurile Tale!

Pr. NICOLAE DEAC

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poștală plătită în numerar

ANUL 106 SIBIU, 1 și 15 octombrie 1958 Nr. 37—40

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

După zece ani

Toată lumea știe azi cum s-a făcut „unirea" bisericească din Ardealul de acum două veacuri și jumătate: Ea s-a făcut cu minciună și cu silă, cu momeli și amenințări, cu făgăduielile împăratului și cu tunurile împărătesei de mai tîrziu, cu temniță și moarte. De aceea n-a trebuit să treacă multă vreme pînă să se încredințeze mîna de romîni păcăliți, în frunte cu vlădica și cu preoții lor, că ceea ce s-a urzit ternic și uneltele lui prea viclene, iar romînii prea neputincioși.

S-au făcut și revoluții, ca ale călugărilor Visarion și Sofronie. Romînii au umplut temnițele, unii săvîrșindu-se din viață mucenicește pentru dreapta credință.

Biruința deplină a Ortodoxiei trebuia să mai aștepte mult.

A dat Dumnezeu, însă, de a venit anul 1944, 23 August, — și cele ce au urmat după această dată istorică. A venit puterea populară și împreună cu ea — libertatea tuturor cultelor din cuprinsul țării, inclusiv a cultelor romînești.

P. F. Patriarh JUSTINIAN și Mitropolitul NICOLAE BĂLAN primesc delegația de la Cluj (3 oct. 1948)

n-a fost o treabă bună, ci una foarte rea, n-a fost o unire ci o dezbinare. După roadele lui se cunoaște orice pom. Și roadele pomului uniației acestea au fost: dezbinarea romînilor ardeleni între ei înșiși și „deschilinirea" tuturora de frații lor de dincolo de munți, sau, după viersurile din Plîngerea Mănăstirii Prislop *„răsnirea" lor de frații din Moldova și Țara Romînească.*

Atîta a și vrut împăratul: dezbinarea romînilor. Viața a scos la iveală în curînd „mintea romînului cea de pe urmă". Oamenii trași pe sfoară împărătește, s-au dezamăgit și au purces cei mai mulți să dreagă ce s-ar mai fi putut. Incercările au fost multe și mari. Impăratul însă era prea pu-

Mergînd la Blaj în 3/15 mai 1948, pe Cîmpia Libertății, Mitropolitul Nicolae Bălan a adresat întregii obștii greco-catolice o caldă chemare, să se întoarcă acasă, la sînul Bisericii Ortodoxe Romîne. Partea întîia a programului romînilor, strigată în auzul lumii întregi în 1848, pe Cîmpia Libertății, adică unitatea națională, se împlinise de 30 de ani. Rămînea să se mai înfăptuiască partea a doua, realizarea unității noastre bisericești în Biserica strămoșilor noștri dinainte de 1700: „Veniți căci noi Vă așteptăm cu brațele deschise... rupeți pecețile cu care V-au încătușat străinii, veniți acasă"! a spus Mitropolitul Nicolae. Iar la 6 iunie a aceluiași an, a urmat părinteasca chemare a Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, în numele Bisericii Ortodoxe Romîne întregi. Prea Fericirea Sa arată că prin unație Habsburgii au urmărit dezbinarea și slăbirea romînilor din Ardeal, ca prin aceasta să-i poată stăpîni, exploata și desnaționaliza. „Nu vă mai lăsați amăgiți — a spus Inaltul Ierarh. Fiți vrednici de înaintașii voștri care au păstrat cu viața lor ... toată legea și credința ortodoxă, în nădejdea că acest tezaur comun, al nostru și al vostru, va înlesni revenirea voastră".

După ce prin denunțarea Concordatului cu Vaticanul din partea guvernului Republicii Populare Romîne a dispărut și ultima piedică în calea reîntoarcerii la Ortodoxie a fraților noștri greco-catolici, a urmat ceea ce știe toată lumea: adunarea la Cluj, la 1 octombrie 1948, a celor 38 de protopopi și preoți greco-catolici, care în numele sutelor de preoți greco-catolici din Ardeal și Banat, care i-au trimis, au hotărît ruperea legăturilor cu Vaticanul și revenirea la Biserica Ortodoxă Romînă. Indată după aceasta — la 3 octombrie 1948 — soborul de la Cluj s-a prezentat la București Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, aducîndu-i la cunoștință istorica hotărîre de la Cluj. După o rugăciune în Biserica „Sf. Spiridon", s-a citit Actul Sinodal prin care protopopii și preoții greco-catolci erau primiți sărbătorește în sînul Bisericii Ortodoxe Romîne. A urmat înseninata cuvîntare a neuitatului Mitropolit Nicolae al Ardealului și calda chemare către clerul și poporul greco-catolic a Prea Fericitului Patriarh Justinian, ca să se întoarcă întreg la unitatea cea dintru început a Ortodoxiei noastre strămoșești.

După această caldă primire a preoților reveniți, valul de întoarcere a fraților

(Continuare în pag. 4)

Implinirea unei decade

de la Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Ardelene

E încă proaspăt în memorie măreţul eveniment istorico-religios de la 21 octombrie 1948. La acea dată s-au realizat dorinţele clerului şi credincioşilor din cele două strane, prin revenirea fraţilor greco-catolici la Biserica strămună.

Sorocul împlinirii acestor nădejdi, după 250 de ani de aşteptări — atît de o parte cît şi de cealaltă parte — s-a putut înfăptui prin larga înţelegere din partea clerului şi a credincioşilor greco-catolici, care, la glasul de chemare al Intîistătătorilor Bisericii Ort. Romîne, n-au precupeţit nici o jertfă de a se vedea întorşi acasă la Biserica dreptmăritoare, de la care au fost smulşi prin silnicie la 1700.

In decursul celor două veacuri şi jumătate s-au făcut diferite încercări de revenire, însă fără nici un rezultat pozitiv.

Vitregia trecutelor vremi a fost o mare frînă în calea celor mulţi şi buni, care au luptat cu sinceritate pentru realizarea unităţii spirituale a celor două strane din Biserica ardeleană.

După primul război mondial, prăbuşindu-se imperiul Habsburgic, nădejdile au început din nou să încolţească tot mai puternic în sufletele celor care au luptat mereu pentru „Reîntregirea Bisericii Ortodoxe" din Ardeal. Şi de data aceasta în calea lor s-a aşezat de-a curmezişul o piedică nu mică: „Vaticanul", cu ajutorul fostelor partide burgheze din patria noastră.

Anul împlinirii acestor năzuinţe de unitate sufletească, pentru clerul şi credincioşii din Ardeal, era aşteptat cu nerăbdare în 1918, cînd Patria noastră şi-a cîştigat unitatea naţională şi politică şi cînd firesc era să-şi dobîndească şi unitatea spirituală — sub oblăduirea Bisericii Ortodoxe Romîne.

Nădejdile clerului şi ale credincioşilor din ambele Biserici nu s-au stins nici după 1918, ci din contră, au devenit tot mai puternice şi mai vii, că va sosi o zi cînd se va putea înfăptui „unitatea sufletească", într-o singură Biserică a moşilor şi strămoşilor noştri.

Pronia divină n-a fost străină de aceste nădejdi, căci la plinirea vremii a ajutat ca idealul hrănit de două veacuri şi jumătate, din partea celor mulţi şi buni, să se poată realiza, însă nu sub cei mîndri, ci sub oamenii simpli, care erau convinşi că „unitatea spirituală" nu mai poate suferi amînare, fiind în detrimentul lor sufletesc şi al Patriei noastre.

Bunul Dumnezeu prin vrerea Sa stă împotriva celor mîndri, iar pe cei smeriţi îi înalţă. Unitatea sufletească a clerului şi credincioşilor din Ardeal nu s-a putut desăvîrşi prin cei mîndri, ci numai prin oamenii simpli, dar curaţi la inimă.

21 octombrie 1948 ne-a adus realizarea idealului de „unitate spirituală", prin revenirea clerului şi a credincioşilor din întreg Ardealul la Biserica Mamă Ortodoxă. Cu mare entuziasm au proclamat în mod solemn la Alba-Iulia, în „Catedrala Reîntregirii" ruperea legăturilor spirituale şi administrative cu Vaticanul şi întoarcerea acasă, la sînul Bisericii strămune.

Acest eveniment epocal s-a putut înfăptui numai sub un regim de Democraţie Populară, în care conducerea politică se găseşte în mîna poporului, în mîna celor mulţi, care au ştiut să înlăture toate stavilele şi care au garantat libertatea religioasă a credincioşilor spre a-şi putea realiza dorinţa străveche: „Unitatea sufletească" în Biserica Ortodoxă Ardeleană. La acest popas sărbătoresc, se cuvine să ne oprim o clipă, făcînd o serioasă reprivire asupra celor zece ani de trăire împreună.

In cei zece ani ne-am putut cunoaşte unii pe alţii, prin servirea împreună la acelaşi Sfînt Altar, ne-am apropiat sufleteşte unii de alţii, ne-am reîmprospătat forţele sufleteşti, ca să putem fi de folos Bisericii la care am revenit pentru totdeauna.

Să eliminăm dintre noi tot ce ne-ar mai putea desparte, să fim îngăduitori unii cu alţii, pentru dragostea lui Hristos. Lipsa de încredere răneşte şi duce la desmembrare. Increderea adună, consolidează actul de unificare şi-i dă putere de viaţă pentru viitor.

La Catedrala reîntregirii bisericeşti din Alba Iulia în 21 oct. 1948

Aşa trebuie să ne gîndim şi aşa trebuie să facem, pentru prestigiul măreţului act al unificării. Concomitent să nu uităm că Patria noastră scumpă, Republica Populară Romînă, este condusă de un regim democrat-popular, care munceşte din răsputeri pentru înălţarea şi pentru înflorirea ei. Noi ca slujitori ai sfintelor altare sîntem datori de-a sprijini toate acţiunile de interes obştesc, care toate tind la realizarea unei vieţi mai bune pentru toţi fiii buni ai Patriei noastre.

Dacă cu aceste gînduri curate vom privi asupra celor 10 ani de la unificare, generaţiile viitoare ne vor binecuvînta, făcîndu-ne vrednici şi de aprecierea conducerii sfintei noastre Biserici şi a Patriei noastre.

Ziua de 21 octombrie 1948 constituie o piatră de hotar în istoria Bisericii noastre Ortodoxe, care se îmbogăţeşte cu o pagină frumoasă pentru toţi acei care au trudit şi au luptat cu însufleţire la realizarea epocalului act de unificare a sfintei noastre Biserici Ortodoxe Romîne.

TRAIAN BELAŞCU
vicar arhiepiscopesc

Zece ani

Au trecut zece ani, de cînd fraţii gr. catolici s-au întors la sînul Bisericii mame. In aceşti zece ani, preoţii şi credincioşii din cele „două strane", au trăit laolaltă sub bolta aceleiaşi Biserici, s-au închinat împreună în faţa aceluiaşi altar. Privim acum în urmă peste aceşti zece ani şi ne bucurăm de roadele bogate ale acestei împreuna vieţuiri şi împreună lucrări. Că unde-i înfrăţire, acolo Dumnezeu trimite binecuvîntările sale şi munca înfrăţită este mai cu spor.

Pentru a ne da seama de binecuvîntarea înfrăţirii, e bine să ne amintim cine şi cum a făcut dezbinarea. Aşa ne vom întări şi mai mult în convingerea că reîntregirea bisericească este de la Dumnezeu şi spre binele şi mîntuirea tuturor credincioşilor romîni.

DEZBINAREA DIN TRECUT:

Romînii ardeleni pînă la 1698 au fost toţi ortodocşi, ca şi romînii din Ţara Romînească şi Moldova. Aşa toţi romînii din toate părţile ţineau de o singură Biserică: Biserica ortodoxă. La 1689 Ardealul ajunse sub stăpînirea împăraţilor catolici de la Viena. Aceşti împăraţi au vrut să despartă pe romînii ardeleni de romînii din Ţara Romînească şi Moldova. Cum să-i despartă? — Munţii şi văile nu-i puteau despărţi şi nici graniţele, că romînii treceau şi peste munţi şi peste văi şi peste graniţe şi se întîlneau unii cu alţii. Atunci s-a gîndit împăratul să-i despartă prin religie, adică pe romînii ardeleni să-i treacă la catolici. Işi făcea el socoteala: dacă ardelenii vor fi catolici, ei nu vor mai privi spre Bucureştiul ortodox, ci se vor îndrepta spre Viena catolică şi spre Roma, care sprijinea împărăţia austriacă.

Ca să-i facă din ortodocşi, cum erau, pe romîni catolici, împăratul s-a folosit de amăgire şi puterea armelor. Intîi a fost amăgirea. Impăratul a dat chemare către preoţii romîni care erau apăsaţi, ca şi poporul, cu mari poveri. El cerea ca preoţii să nu-şi schimbe legea, ci să recunoască numai pe papa drept cel dintîi între patriarhi. In schimb le făgăduia că-i va scăpa de poverile grele şi le va da privilegiile, de care se bucurau preoţii romano-catolici. Nu-i de mirare, că amăgiţi de făgăduiala aceasta, din aproape 4.000 de preoţi s-au găsit 38 de protopopi, care s-au adunat în octombrie 1698 la Alba-Iulia şi au declarat în scris că se unesc cu Biserica Romei, dacă primesc cele făgăduite de la împăratul. Dar şi aceştia au scris că numai aşa se unesc, dacă toată legea şi toate rînduielile ortodoxe rămîn neschimbate. De va încerca cineva să le schimbe legea ortodoxă, unirea cu Roma să se desfacă.

După ce împăratul a primit declaraţia protopopilor, el a socotit că s-au unit cu Roma nu numai aceşti 38 de protopopi, ci toţi preoţii şi credincioşii romîni ortodocşi din Ardeal. Dacă cineva zicea că el nu s-a unit, că nu vrea să se facă unit, cătanele împăratului îl prindeau, îl legau, îl chinuiau şi-l băgau la închisoare, jefuindu-i şi averea ce o avea. Cînd sate întregi au declarat că nu vor să ştie de unire, generalul austriac Buccov a adus tunurile şi a ameninţat că dărîmă şi biserica şi casele, şi a încartiruit cîte trei soldaţi în fiecare casă,

(Continuare în pag. 3)

Zece ani

(Urmare din pag. ?)

silindu-i pe credincioşi şi preoţi să se facă uniţi. Peste 150 de mănăstiri ortodoxe au fost arse sau dărîmate cu tunurile. Bisericile şi sesiile parohiale au fost luate de la ortodocşi şi date la cei ce se supuneau poruncii împăratului catolic. Preoţii, care nu voiau să se facă uniţi, au fost arestaţi şi cu ei mulţime de credincioşi. Şaizeci de ani n-a fost mitropolit ortodox în Ardeal. Credincioşii şi preoţii, care ţineau mai mult la credinţa strămoşilor decît la făgăduielile împăratului, nu s-au dat bătuţi, ci au pornit o aşa mare răscoală în întreg Ardealul, de a trebuit să vină armată multă ca s-o potolească. Impăratul a fost silit să dea voie şi ortodocşilor să-şi clădească biserici, şi să aibă preoţi şi episcopi ortodocşi. Aceasta ca să liniştească poporul şi ca să nu se strice prietenia cu Rusia, care luase apărarea romînilor ortodocşi prigoniţi.

Aşa s-au rupt romînii din Ardeal în două: unii — mai puţini — au fost trecuţi cu sila la Biserica unită, ceilalţi — mai mulţi — au rămas în Biserica ortodoxă. Biserica unită a fost întemeiată de Impăratul de la Viena şi el s-a bucurat că aşa va despărţi pe romînii uniţi de romînii ortodocşi.

E adevărat că prin unirea cu Roma împăratul a reuşit să aducă vrajbă între romîni, care pînă la 1698 erau toţi ortodocşi. In loc ca într-un sat să fie o biserică şi un preot, acum erau două biserici şi doi preoţi, şi în loc ca toţi creştinii să meargă la un loc, ei se împărţeau în două şi uneori se certau pentru credinţă. Din cearta asta între romîni cîştigau împăratul şi boierii şi pierdea poporul romîn.

Cu toate acestea împăratul n-a reuşit să-i despartă de tot pe „uniţi" de „neuniţi". Doar tot fraţi de aceeaşi limbă erau. Mai mult: şi „uniţii" şi „neuniţii" ţineau aceeaşi lege strămoşească, aceleaşi slujbe, aceleaşi obiceiuri. Ei erau toţi ortodocşi după lege, fiind despărţiţi numai cu numele. De aceea ei se şi întrebau: ce rost are să ne certăm noi întreolaltă cînd nimic nu ne desparte în credinţă? Ba puneau şi întrebarea: de ce să stăm în două biserici? de ce să nu fim iară în o singură Biserică romînească, cum am fost înainte de 1698? Credincioşii şi preoţii ar fi vrut să se despart de unirea cu Roma şi să fie iară toţi romînii una în Biserica strămoşească. Dorinţa aceasta ei n-au putut-o împlini, pentru că împăraţii austrieci au fost împotrivă. Şi aceşti împăraţi au stăpînit pînă în 1918, adică 220 ani. Ei au adus uniaţia în Ardeal, ei au sprijinit-o, pînă cînd s-au prăbuşit.

UNIFICAREA DE AZI:

După ce poporul romîn a scăpat de sub stăpînirea străină a împărăţiei habsburgice şi a ajuns să trăiască într-o ţară romînească, ar fi trebuit ca odată cu prăbuşirea împărăţiei să se prăbuşească şi uniaţia, care era sprijinită de împăraţii vienezi. In felul acesta s-ar fi stins cearta pentru credinţă şi am fi ajuns iarăşi la unitatea bisericească de dinainte de 1698. Credincioşii romîni erau acum, — circa 12 milioane ortodocşi şi circa 1 milion 200 mii „uniţi". Ortodocşii erau de zece ori mai mulţi. Era dar firesc ca 1.200.000 de „uniţi", care aveau aceleaşi slujbe ca şi ortodocşii, să vină înapoi la Biserica ortodoxă lîngă fraţii lor romîni ortodocşi, de care au fost despărţiţi cu sila de stăpînitorii străini. Cu toate acestea cuprinderea tuturor în o singură Biserică nu s-a putut face. De ce? — Pentru că regele Ferdinand era catolic şi sprijinea catolicismul. Tot aşa oamenii politici de atunci aveau legături cu cercurile catolice. De aceea voinţa preoţilor şi a credincioşilor „uniţi" de a se înfrăţi cu preoţii şi credincioşii ortodocşi nu s-a putut împlini. Ba la unii le plăcea să ne aţîţe la ceartă şi vrăjmăşie, ca să tragă foloase din aceasta.

Abia după ce regele a fost înlăturat şi poporul a luat puterea în mîinile lui, a căzut ultima piedică din calea reîntregirii bisericeşti.

Ne aducem aminte cum în mai 1948 pe Cîmpia Libertăţii Mitropolitul Nicolae Bălan a chemat pe fraţii gr. catolici să se

La Catedrala reîntregirii bisericeşti în 21 oct. 1955 (I.P.S. mitropolit Vasile al Banatului şi P.S. Nicolae al Clujului)

întoarcă acasă la sînul Bisericii strămoşeşti. Iar în iunie, Prea Fericitul Patriarh Justinian a făcut aceeaşi chemare, ca turma Bisericii să fie reîntregită. La aceste chemări părinteşti au răspuns preoţii şi credincioşii fostei Biserici „unite". 423 canonici, protopopi şi preoţi au cerut să fie primiţi în Biserica Ortodoxă Romînă. Ei au împuternicit 38 de delegaţi, protopopi şi preoţi, care s-au adunat în 1 octombrie 1948 la Cluj sub preşedinţia P. C. Prot. Traian Belaşcu din Alţîna. Delegaţii au hotărît ruperea legăturilor cu Roma papală şi întoarcerea la vatra strămoşească. Hotărîrea aceasta au adus-o la Bucureşti, unde în 3 octombrie Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne îi primeşte cu bucurie pe delegaţi şi pe cei reveniţi pînă atunci la sînul Bisericii mame.

Un nou Apel îndreaptă Sfîntul Sinod şi delegaţii de la Cluj către preoţii şi credincioşii „uniţi". Zăgazurile sînt rupte. Preoţii şi credincioşii se întorc cu sutele de mii la casa părintească. Peste 20.000 de credincioşi şi aproape 1.000 de preoţi, delegaţi ai credincioşilor şi preoţilor reveniţi, se adună la Alba-Iulia în 21 octombrie şi proclamă în faţa Sfîntului Sinod că rup legăturile cu Roma papală, că se încorporează în Biserica Ortodoxă Romînă, ai cărei fii şi slujitori credincioşi sînt. „De azi înainte — zic ei — toţi romînii sîntem şi vom rămîne pururea una în credinţa dreptmăritoare, una în slujirea statornică a poporului nostru şi una în ascultarea leală a comandamentelor de viaţă nouă ale scumpei noastre Republici Populare Romîne".

Aşa „unirea cu Roma", pe care a adus-o cu sila împăratul catolic de la Viena şi a susţinut-o vreme de 220 ani, a fost spulberată de poporul credincios numai în o lună. Şi aşa credincioşii romîni şi preoţii s-au putut înfrăţi iarăşi fără nici o piedică la altarul Bisericii strămoşeşti. Cei zece ani, care au trecut de atunci, sînt puţini. Ei însă au adus roade frumoase.

In primul rînd dezbinarea, cearta pentru credinţă s-a înlăturat din familii, din sate, din ţară. Credincioşii romîni şi preoţii lor nu se mai ceartă întreolaltă, ci acum sînt în pace şi bună înţelegere ca nişte adevăraţi fraţi în Hristos.

In al doilea rînd toţi muncim pentru mîntuirea noastră şi pentru binele Bisericii strămoşeşti. Şi mult bine poţi face cînd toţi merg pe aceeaşi cale. Preoţii slujesc împreună, credincioşii se duc împreună la aceleaşi biserici, la aceleaşi slujbe. Impreună zidesc biserici şi case parohiale; împreună cîntă, împreună se spovedesc, se împărtăşesc din acelaşi Trup şi Sînge al Domnului. Se căsătoresc unii cu alţii fără să se mai întrebe că e ortodox sau „unit", se ajută unii pe alţii frăţeşte.

Credincioşii reveniţi mărturisesc că se simt mulţumiţi că „Biserica noastră e condusă de Patriarhul nost din Bucureşti", că are conducerea „la noi în ţară" nu peste hotare.

Ei spun că în slujbe şi credinţă nu e nici o schimbare. Chiar şi cuvintele „spirit" şi „îndură-te", cu care se deosebeau înainte, acum le folosesc puţini, căci „duh" şi „miluieşte" au acelaşi înţeles. Cînd slujbele sînt aceleaşi, de ce ne-am mai lega de două cuvinte şi nu am folosi cuvintele ce se folosesc în toate bisericile ortodoxe din ţara noastră? Singura deosebire — zic ei — e că acum se simt mai mulţi, pentru că sînt la un loc reveniţii cu cei vechi ortodocşi. ...„Astăzi, cînd într-adevăr sîntem una în credinţă — scriu credincioşii — ne simţim bine ca fraţii, ne rugăm împreună în aceeaşi biserică la acelaşi Dumnezeu, mergem toţi la un altar, sîntem una în credinţă cu consătenii şi rudeniile noastre, una cum au fost şi strămoşii noştri". Din sînul fraţilor reveniţi a fost ales P. S. Teofil de la Cluj, vicari, consilieri eparhiali, profesori, membrii în Adunarea Eparhială, protopopi etc.

Unitatea, pacea şi înfrăţirea aceasta este un mare dar de la Dumnezeu, pentru care nu ştim cum să-i mulţumim. „Ne simţim ca lîngă o mamă în cadrul Bisericii ortodoxe" spun credincioşii. Cu adevărat, Biserica aceasta este mama noastră duhovnicească, în care au trăit şi s-au mîntuit moşii şi străbunii noştri.

(Continuare în pag. 4)

Doi prieteni

Doi copii dintr-un sat, îndrumaţi de dascălul lor s-au dus la şcoală la oraş. Ca doi prieteni s-au străduit la învăţătură şi în vacanţe veneau deodată acasă, aducînd părinţilor bucuria notelor primite pe urma muncii lor şcolare. Toată vara se jucau împreună, iar cînd au fost pe ultimele clase din liceu au făcut şi cîteva excursii la munte. După terminarea cu succes a examenului de bacalaureat, la stăruinţa părinţilor s-au înscris amîndoi la teologie. De data aceasta însă nu au mai intrat deodată pe poarta şcolii, ci unul a plecat la Sibiu şi celălalt la Blaj şi astfel cei doi prieteni, care aveau aşa de frumoase amintiri comune din cea mai fragedă copilărie şi pînă la terminarea liceului, s-au despărţit.

După terminarea studiilor teologice Ioan a fost hirotonit şi rînduit preot ortodox în comuna sa natală. In sat erau două bisericuţe, una ortodoxă şi alta greco-catolică, situate una lîngă alta ca două surori înfipte în vîrful unui dîlm din marginea satului. Părintele Ioan, tînărul preot ortodox şi-a început activitatea duhovnicească cu multă însufleţire şi se străduia din toate puterile să atragă toţi credincioşii satului numai la biserica lui. Bătrînul preot greco-catolic făcea şi el sforţări, de multe ori peste puterile lui de moş bătrîn, ca nu numai să nu-şi piardă nici un suflet dar de se va putea să poată spune împăcat în suflet pe patul de moarte că din cîţi i-au fost încredinţaţi nu a pierdut nici unul.

După cîţiva ani trecînd la cele veşnice bătrînul preot greco-catolic, Blajul a numit preot în comuna lui natală pe părintele Vasile, prietenul şi colegul de liceu al părintelui Ioan, preotul ortodox. Şi astfel cei doi prieteni din copilărie au ajuns să slujească fiecare la o mînă de credincioşi, în cele două bisericuţe din marginea satului.

Viaţa duhovnicească s-ar fi scurs în linişte, dacă nu ar fi intervenit o divergenţă din cauza cimitirului din jurul celor două biserici.

Stăpînirea străină a reuşit să împartă credincioşii în două părţi: în ortodocşi şi gr. catolici; a mai reuşit să determine ca în cimitirul lor unde-şi aveau mormintele strămoşilor, să zidească două biserici, dar nu a reuşit să împartă şi morţii în două părţi şi astfel cimitirul a rămas comun. Credincioşii îşi îngrijeau mormintele deavalma, fiecare pe cei din neamul lui, indiferent că au fost îngropaţi de preotul ortodox sau de cel greco-catolic.

Cei doi preoţi se gîndeau cum să facă să-şi aibă fiecare partea lui de cimitir. Şi dacă se poate partea în care erau înmormîntate familiile cari aveau cei mai numeroşi urmaşi. Şi astfel la Biserică să vină cît mai mulţi credincioşi, pentru că o bună parte din credincioşi de multe ori intrau cînd într-o biserică cînd în cealaltă şi nu prea făceau ei o mare deosebire între cele două biserici şi între cei doi preoţi. Această situaţie a dat multă bătaie de cap celor doi preoţi. A chemat fiecare Consiliul parohial, au ţinut şedinţe peste şedinţe, au chibzuit în chip şi fel cum să împartă cimitirul în două părţi egale, în aşa fel ca împărţirea să fie acceptată şi de credincioşii satului, dar nu au reuşit. Convinsunul fiecare că pe calea asta nu se poate împărţi cimitirul, într-o dimineaţă după ce au ieşit de la slujba din biserică s-au hotărît să-l împartă ei, fără să mai întrebe credincioşii. Au făcut 2 părţi egale şi au tras sorţi. Amîndoi erau acum bucuroşi că-şi au partea lor de cimitir, pe care îngrijind-o cît mai bine o să-şi atragă simpatia credincioşilor. Dar socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg.

Cînd au auzit credincioşii că preoţii au împărţit cimitirul în două părţi s-au împărţit şi ei în două tabere. Şi de aici a urmat neînţelegerea între preoţi şi între credincioşi.

Pînă era cimitirul comun, mormintele erau îngrijite toate deavalma, acum unele erau frumos împodobite cu flori, iar altele neglijate complet. Credincioşii nu mai intrau cînd într-o biserică cînd în cealaltă. Ortodocşii nu mai intrau în cimitirul greco-catolic precum nici credincioşii greco-catolici nu mai intrau în cimitirul ortodox. Slujbele la morminte le făcea fiecare preot în sectorul lui. Inmormîntările nu s-au făcut ca mai înainte, după familii ci după religie: ortodocşii la ei şi cei greco-catolici la ei.

Şi astfel pe nesimţite între cei doi prieteni s-a sălăşluit invidia şi între credincioşi tulburarea. Cu toate acestea preoţii, prieteni din copilărie, doreau să se ajungă la o împăcare şi credincioşii, amestecaţi în familii şi la muncă, legaţi de aceeaşi lege strămoşească, se simţeau una. Dorinţa preoţilor şi a credincioşilor după risipirea neînţelegerii şi restabilirea păcii s-a împlinit în 1948, cînd cei din două biserici s-au înfrăţit într-o singură Biserică, Biserica strămoşească.

Anul cel mare 1948, în care regimul nostru de Democraţie Populară a înlesnit credincioşilor, ca singuri, fără nici o constrîngere morală sau materială, să-şi hotărască orientarea religioasă ,a fost un bun prilej pentru credincioşii părintelui Ioan şi ai părintelui Vasile ca să strice graniţa din cimitir, făcută de cei doi preoţi fără ştirea şi consimţămîntul lor.

Acum în cimitir, în locul preoţilor s-au dus cei doi epitropi, cel ortodox şi cel revenit, şi în duminica următoare au comunicat credincioşilor că de azi înainte nu mai sînt două cimitire ci numai unul, iar preoţii nu vor mai sluji separat ci vor sluji împreună ca doi fraţi.

Preoţii nu au socotit această hotărîre ca o jignire la adresa lor, ci ca o îndreptare a unei greşeli pe care o făcuse şi pe care ei singuri nu mai erau în stare s-o repare.

Astăzi cei doi preoţi sînt bătrîni. Nimic nu le mai tulbură prietenia şi împreunălucrarea în via Domnului.

P. C. Prot. Stavr. NICOLAE GEANGALĂU

După zece ani

(Urmare din pag. 1-a)

greco-catolici la sînul Bisericii-Mame a luat proporţii uriaşe, încît la 21 octombrie 1948, peste douăzeci de mii de credincioşi, delegaţi ai parohiilor revenite, şi ca la o mie de preoţi, s-au adunat la Alba-Iulia, cetatea de scaun a vechii noastre Mitropolii, pentru ca în faţa altarului să se îmbrăţişeze cu toţii, preoţi şi mireni, ortodocşi vechi şi reveniţi, mulţumind Părintelui ceresc pentru toate cîte a rînduit El poporului romîn şi mai ales pentru ziua aceea, pe care a făcut-o Domnul ca să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

De zece ani trăim, din mila lui Dumnezeu, învăluiţi în bucuria refacerii unităţii noastre bisericeşti. Tot romînul iubitor de Hristos şi iubitor de Ţară, preot sau mirean deopotrivă, s-a silit în tot timpul acesta, după îndemnul vorbei din bătrîni: „Cele bune să s-adune, cele rele să se spele". Asprimile vieţii dintre fraţi s-au tocit, gîlcevile de odinioară au amuţit, toată obştea lăudînd bunătatea Tatălui celui din ceruri, care de multe ori „certînd ne-a certat, dar morţii nu ne-a dat"...

Din mijlocul praznicului plin de lumină, pe care ni-l prilejuieşte împlinirea celui de-al 10-lea an de viaţă bisericească trăită cu toţii la un loc, să ne înnoim legămîntul de-a sta cu toată trezvia de pază, ca nimic şi nimeni să nu mai fie în stare a ne clăti credincioşia faţă de Sfînta noastră Biserică Ortodoxă Romînă şi faţă de Patria noastră iubită.

Să păzim cu sfinţenie unitatea Duhului întru legătura păcii (Efeseni 4, 3), prin dragostea de Dumnezeu şi dragostea de frate. Să fim cu toţii „un singur suflet şi o singură inimă" (F. Ap. 4, 32), ca-n toate zilele vieţii noastre, iubind unii pe alţii, într-un gînd să mărturisim, spre slava lui Dumnezeu, fericirea poporului Său dreptcredincios şi pacea lumii întregi.

NICOLAE
arhiepiscop şi mitropolit

Zece ani

(Urmare din pag. 3)

Această unitate bisericească întăreşte şi unitatea poporului romîn. Toţi preoţii şi credincioşii sînt acum alături de popor, muncesc pentru zidirea unei vieţi mai bune şi luptă pentru pace. Ei sînt gata — cum mărturisesc — să aducă „toate jertfele cerute de binele şi interesele ... bisericii şi ale patriei noastre iubite, dînd fiecăruia ceea ce i se cuvine potrivit cuvintelor Mîntuitorului: daţi cezarului cele ce sînt ale cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu".

Uniţi în credinţă, în rugăciune şi în muncă lucrăm pentru mîntuirea noastră şi pentru fericirea poporului. Să înlăturăm ori ce interese şi nemulţumiri personale şi să întărim tot ceea ce ne uneşte. Să adîncim înfrăţirea în credinţă, dragostea de Biserică şi de patrie! Şi atunci urmaşii ne vor binecuvînta, că le lăsăm o moştenire luminoasă de muncă, pace şi unitate, de progres şi înfrăţire.

TELEGRAFUL ROMIN

Două Conferințe

Foarte mult se vorbește astăzi despre energia atomică. Pe bună dreptate, pentrucă ea e una din cele mai mari binefaceri pentru omenire, dar tot ea poate aduce și mari nenorociri. Știm cu toții că bombele atomice pot provoca mari distrugeri și ca experiențele cu bombe atomice otrăvesc apa și aerul și îmbolnăvesc oameni și animale, provocînd îndeosebi cancer. Știm iarăși că energia atomică aduce mult folos în medicină, în industrie, în agricultură ș. a. De aici lupta popoarelor pentru interzicerea experiențelor cu arme atomice și pentru folosirea energiei nucleare numai în scopuri pașnice.

Pe linia acestei lupte amintim două conferințe ținute la Geneva (Elveția). Prima este Conferința din iulie-august a.c., la care au luat parte învățați din Uniunea Sovietică, R.P. Polonă, R. Cehoslovacă și R.P. Romînă, din Răsărit, și S.U.A., Anglia, Franța și Canada, din Apus. Acești învățați atomiști au discutat timp de șapte săptămîni cum se poate controla dacă undeva, în oricare parte a pămîntului, s-a produs o explozie nucleară. Acest lucru are o mare însemnătate. Cînd în mai 1955 Uniunea Sovietică a propus S.U.A. și Angliei să se stabilească un acord de încetarea experiențelor cu arme nucleare, guvernele S.U.A. și Angliei au răspuns că nu se poate face un control sigur, care să descopere pe aceia ce ar provoca experiențe cu arme atomice pe sub ascuns. Cum poți ajunge la acord, dacă nu poți controla împlinirea lui? Uniunea Sovietică a susținut dimpotrivă, că astăzi, cu mijloacele tehnicei moderne, nu se mai pot face experiențe cu arme atomice pe sub ascuns, fără să se afle. Conferința învățaților de la Geneva a dat dreptate Uniunii Sovietice. Conferința a arătat că oriunde s-ar face o experiență cu arme atomice, explozia poate fi detectată, poate fi cunoscută. Dacă explozia s-a produs pe pămînt, pe apă sau în aer, ea poate fi identificată (cunoscută) de la mari distanțe după lumină, sunete, semnale radio și produse radioactive. Dacă explozia s-a produs sub pămînt sau sub apă, ea poate fi prinsă mai ales prin „cutremurul", ce îl produce. Aplicînd toate aceste semne se poate ușor stabili unde a avut loc o explozie nucleară. Conferința a arătat de asemenea că e nevoie de circa 160—170 de posturi de control, împrăștiate în toate părțile pămîntului, pentruca oriunde pe pămînt ar face cineva o experiență cu bombe atomice să fie descoperit.

Guvernul Sovietic a declarat că este de acord cu rezultatele Conferinței învățaților atomiști de la Geneva. Chiar și guvernele S.U.A. și Angliei au declarat că sînt gata să înceapă la 31 octombrie tratative cu guvernul Uniunii Sovietice pentru realizarea unui acord de încetare a experiențelor cu arme atomice pe timp de un an. Odată ce învățații au arătat că se poate controla orice explozie atomică, guvernele S.U.A. și Angliei nu mai pot susține că exploziile nu pot fi controlate. Ele trebuie să asculte de glasul științei și de glasul popoarelor, care cere încetarea experiențelor cu arme atomice, încetarea fabricării de noi arme atomice și distrugerea stocurilor existente. După ce Uniunea Sovietică din martie a.c. a încetat experiențele cu arme atomice, atîrnă de guvernele din Apus ca să se ajungă la un acord, care să înlăture primejdia războiului atomic.

A doua Conferință, ținută tot la Geneva, în septembrie a.c., este Conferința internațională pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. Dacă prima conferință a stabilit posibilitatea controlării exploziilor nucleare și necesitatea realizării unui acord de încetare a experiențelor cu arme nucleare, a doua Conferință a arătat cum energia atomică poate aduce mari binefaceri omenirii dacă e folosită nu pentru război, ci în scopuri pașnice. Energia atomică e folosită în fabrici, în spitale, pe ogoare, în uzine electrice, la vapoare spărgătoare de ghiață, ș.a. Uniunea Sovietică stă în frunte și în această privință. Folosirea ei poate fi și mai largă decît pînă acum. Avioane, trenuri, vapoare pot merge cu viteze foarte mari mînate de energia atomică. Se pot construi centrale atomo-electrice și mai mari. Tratamentul atomic poate vindeca felurite boale. Ogoarele pot rodi mai bogat prin folosirea ener-

(Continuare în pag. 6)

In ziua aceea...

In ziua aceea soarele primăvăratic își trimitea din belșug razele sale peste orășelul în care munceam: Sibiu. Pe străzi oamenii se plimbau, discutau, rîdeau și respirau cu plăcere aerul proaspăt. Ziua era frumoasă, cerul clar, aerul bun; dar în sufletul meu furtună. Devenisem o întreagă uzină de frămîntări și întrebări fără răspuns. Păream slab și lipsit de putere.

„Doamne, oare aceasta este misiunea mea ca preot? Să stau departe de altar? să-mi neglijez mereu și uneori cu totul actele mele de pietate? să particip la Sf. Liturghie ca orice simplu credincios numai dumineca și uneori nici dumineca? Pînă cînd Doamne?"

Mă frămîntam mereu, neastîmpărat. In minte mi se-nfățișau mulți, mulți care mă sfătuiau într-un fel sau altul. Am stat la îndoială de-atîtea și atîtea ori, dar o forță interioară căreia nu-i mai puteam rezista mă îndemna să rup lanțul frămîntărilor și al îndoielilor....

In ziua aceea, împreună cu părintele consilier I. V., urcam scări curate și frumos ornamentate. Liniște. M-am oprit în fața unei uși mari. Așteptam. Așteptînd, inima-mi bătea cu furie ca și cînd aș fi alergat. Și am intrat. O cameră spațioasă, elegantă și plină de farmec spiritual. Candelabrul aprins arunca o lumină puternică pe icoana Mîntuitorului care mă privea parcă zîmbind. In fața mea apăru un om înalt, bine făcut, cu trăsături regulate și blînde și plin de atîta demnitate: chipul ierarhului adevărat. Era I.P.S.S. Justin Moisescu. „Apropie-te părinte! Fii bine venit la noi și în noi să vezi pe frații mai mari ai dumitale!" Și cuvintele urmau lin și pătrundeau adînc în inima mea: „Dă-ți seama că ești preot. Gîndește-te la nobila noastră misiune de preoți ai Bisericii și cetățeni în același timp ai țării noastre. Incearcă să-ți imaginezi că mulți, mulți ochi sînt fixați asupra dumitale acolo într-o bisericuță; acești ochi te-așteaptă, aceste suflete te cheamă, cerîndu-ți să-i pregătești pentru întîlnirea lor cu Iisus!"

Urmă o tăcere aproape solemnă. Rămăsesem adîncit în meditație, dar cu ochii fixați în ochii Inalt Preasfințitului, care cereau cu atîta pasiune un răspuns și care parcă în acel moment erau mai frumoși decît îmi puteam da seama.

Abia am izbutit să articulez cîteva cuvinte în timp ce primeam îmbrățișările calde ale Inalt Preasfințitului. In apropiere părintele vicar și părintele consilier priveau fericiți și cu ochii umezi....

Am părăsit camera în tăcere. Era seară frumoasă și liniștită, cu aer atît de plăcut. Călcam sigur, hotărît și plin de fericire și parcă fiecare din cei ce treceau pe lîngă mine, mi-era cel mai bun prieten. Noaptea se lăsa încet cenușie, neagră. Pe cer milioane de stele luceau în cinstea Marelui Dumnezeu și Părinte. Așa a fost în ziua aceea....

I.P.S. mitropolit Justin al Ardealului (1956)

Azi sînt la altarul tău Doamne, înfrățit în rugăciune și jertfă cu frați pe cari nu i-am prețuit cîndva; și nu i-am prețuit pentrucă nu i-am cunoscut. Sîntem frați: nimic nu ne desparte; totul ne apropie și ne unește: același neam, aceleași aspirații, același altar, același potir, aceeași Maică Sfîntă, același Dumnezeu bun și drept.

Frate drag, care mai stai încă înafara staulului, alungă îndoiala din inima ta și vino și tu la altarul Domnului, căci mai bine este aici o zi decît mii aiurea.

Te aștept. Mă vei lăsa oare să te aștept mult?

Pr. I. LUCA
Tușnad

Fapte premergătoare unirii Bisericilor din Ardeal

In 1916, după ce armatele romîne cuceriră Braşovul şi Făgăraşul, ele au fost respinse de armatele Kaizerului, care au recucerit Braşovul în noiembrie.

Romînii braşoveni, de frica persecuţiilor, şi mai ales preoţii şi cantorii au luat drumul munţilor, trecînd în Romînia.

Astfel în Braşov au rămas doar doi preoţi, preotul ortodox Ştefiea, om bătrîn de peste 80 ani şi tatăl meu Protopopul gr. cat. Moise Brumboiu, pe care autorităţile Kaizerului l-au deţinut şi l-au internat în cetăţuia Braşovului, pe motivul că e „popă valah".

ne-a uşurat traiul în acele vremuri de lipsuri şi foamete mare.

Acelea au fost vremurile, care au unit tînăra generaţie de elevi ortodocşi şi gr. catolici din oraşul Braşov într-o singură credinţă, credinţa ortodoxă.

Şi trecînd timpul, ce s-a întipărit odată în inima si mintea de copii, întipărit a rămas. Cînd în anul 1948 s-a pus chestiunea unirii bisericilor romîneşti din Ardeal, pentru mine şi colegii mei gr. catolici, care am simţit dragostea şi căldura bisericii ortodoxe încă din anii 1916—1917, această unire a fost doar o

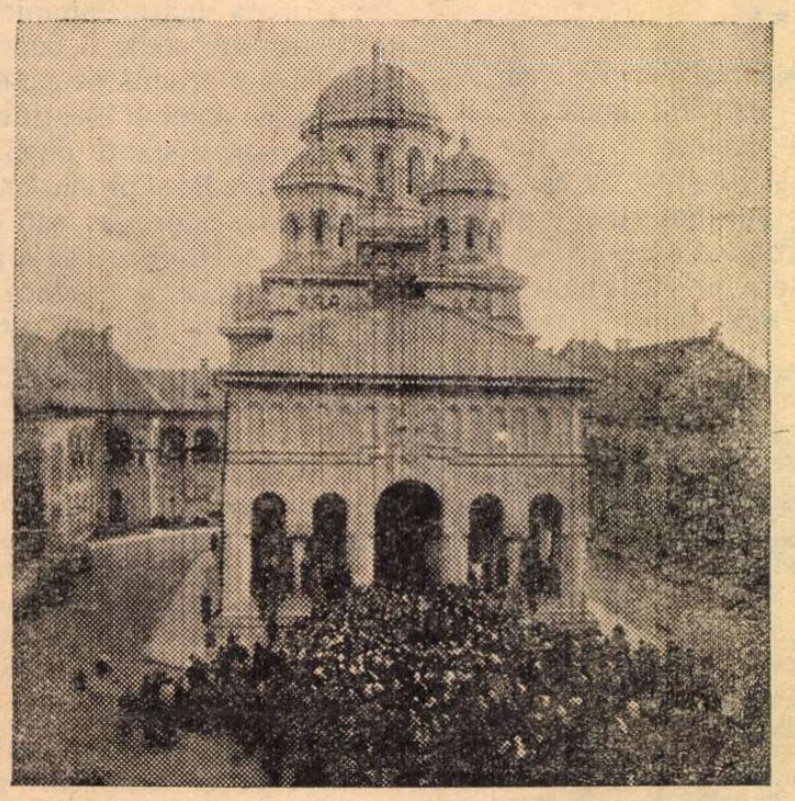

La cinci ani de la reîntregirea bisericească (1953)

împlinire a celor trăite. Bine ne-am simţit de copii în sînul Bisericii Ortodoxe şi bine ne simţim şi astăzi şi ne vom simţi pînă la sfîrşitul vieţii.

Aurel Brumboiu
Protopop Stavrofor

Fiind situaţia romînilor din Braşov atît de grea, din lipsă de profesori, şcolile romîneşti n-au început decît prin luna lui Faur.

Mai grea era însă situaţia bisericii, căci nu avea slujitori!

Intr-o zi elevii de la liceul Şaguna, care funcţiona în case particulare din Prund, ne-am trezit cu bătrînul preot Ştefiea, care din lipsă de cantori căuta printre elevi pe unul, care să ştie cînta cel puţin Sf. liturghie.

Directorul liceului, vrînd să ajute pe părintele Ştefiea, ne-a chemat pe toţi elevii şi ne-a întrebat, care dintre noi mai ştie să cînte la strană.

Colegii mei din anul IV de liceu m-au propus pe mine şi astfel am fost numit cantor la biserica Sf. Nicolae din Schei.

Eu, fiind fecior de preot gr. catolic, cunoşteam tipicul şi o parte din cîntările bisericeşti, pe care tatăl meu tot din lipsă de cantor, m-a învăţat. In postul cel nou am avut mare ajutor dat de colegii mei ortodocşi şi gr. cat. care mă ajutau la strană, fiindu-mi vocea prea slabă pentru o biserică aşa de mare cum era biserica Sf. Nicolae din Schei.

Şi astfel, în acele vremuri de mare bejenie, cînd părinţii noştri erau întemniţaţi, noi elevii ortodocşi şi gr. catolici de la liceul Şaguna din Braşov, adunaţi în biserica Sf. Nicolae, care fără deosebire de religie ne-a ocrotit ca o mamă bună, cîntam la strană şi primeam cîte un bănuţ şi cîte o prescure, care mult

Două Conferinţe

(Urmare din pag. 5)

giei atomice. Industria de asemenea poate progresa neînchipuit de mult. Folosirea paşnică a energiei atomice deschide omenirii un viitor luminos de belşug şi bunăstare.

Cele două Conferinţe, în care învăţaţii lumii şi-au spus cuvîntul, dau un nou avînt luptei popoarelor împotriva experienţelor cu bombe nucleare, pentru interzicerea armelor atomice şi pentru folosirea energiei nucleare în scopuri paşnice. Popoarele vor reuşi să înlăture primejdia războiului atomic şi să impună folosirea paşnică a uriaşelor puteri, cuprinse în atom.

Noi, ca creştini, sîntem alături de lupta popoarelor. In felul acesta noi împlinim voia lui Dumnezeu, care nu e spre moarte ci spre viaţă. Dumnezeu nu vrea distrugerea vieţii, ci El vrea ca lumea viaţă să aibă, cît mai multă viaţă. De aceea luptăm împotriva morţii atomice şi pentru viaţă. Pentru viaţa, în care energia atomică va fi izvor de pace, colaborare şi fericire.

T.

Cu bucurie sufletească

Credinciosul Bota Chirilă din parohia Ruşi-Munţi (Toplita) spune:

„Nu numai că am semnat această unificare, dar am primit-o cu bucurie sufletească ştiind că prin aceasta se pune capăt şi încetează vrajba dintre fraţii de acelaş neam.

Cercetez atît eu cît şi întreaga mea familie biserica regulat, ne folosim de aceleaşi mijloace de mîntuire lăsate de Mîntuitorul Bisericii, care sînt sfintele Taine.

Nu numai eu şi familia mea ci toţi credincioşii sînt mulţumiţi sufleteşte, folosindu-se şi de toate mijloacele lăsate nouă spre mîntuire.

Eu ca simplu ţăran, mulţumit fiind sufleteşte, am constatat aceeaş mulţumire şi la restul credincioşilor, care cercetează regulat Biserica, se mărturisesc regulat ca şi înainte de unificare, împlinindu-şi datorinţele creştineşti, avînd aceeaş mulţumire sufletească.

Drept aceea ne vom arăta vrednici de darul care ni l-a dat Dumnezeu, vom folosi toate puterile noastre spre mărirea Lui, mulţumind conducerii bisericeşti care ne poartă de grijă, precum şi conducătorilor Patriei noastre scumpe care prin libertatea garantată cultelor ne-a dat putinţa de a ne unifica bisericeşte şi a stinge astfel ura şi duşmănia dintre fraţi".

S-a făcut lumină

Inainte de 1948 în unele parohii gr. catolice s-a făcut propagandă împotriva Bisericii ortodoxe şi li s-a spus la credincioşi că „uniţii" au slujbe deosebite de cele ortodoxe. Ca ori ce minciună, şi aceasta s-a spulberat îndată ce credincioşii au ascultat o „slujbă ortodoxă".

Aşa s-a întîmplat s. ex. în toamna lui 1948 în parohia Chirileu, pe vremea cînd parohiile gr. catolice se întorceau „acasă" la Biserica Mamă. Cînd au auzit credincioşii că am venit să le slujesc, s-au adunat toţi la biserică. După ce am terminat Sf. Liturghie, m-am adresat credincioşilor cu cuvintele: „Iubiţii mei fraţi, aţi observat ceva deosebit la Sf. Liturghie de azi?" N-a răspuns nimeni nimic. „Ei bine — am continuat eu — azi vi s-a servit o Liturghie ortodoxă". La aceste cuvinte credincioşii au rămas puţin miraţi. Doar lor li se spusese mai înainte că ortodocşii slujesc altfel.

Apoi le-am arătat cum strămoşii noştri au fost ortodocşi, cum împăratul austriac ne-a făcut „uniţi" cu forţa armatelor lui. Ei au înţeles adevărul şi şi-au dat seama că au fost amăgiţi de o propagandă pătimaşe. Un bătrîn a zis: „Cum, părinte, aşa se face o liturghie ortodoxă? — Apoi, dacă e aşa, pe noi nu ne mai desparte nimic". Aceasta era convingerea tuturor. De aceea pînă în seara aceleiaşi dumineci toţi credincioşii au iscălit întoarcerea la Biserica strămoşească.

Aşa, faptul că ortodocşii slujesc la fel sf. Liturghie, cum se slujea în parohia unită ,a fost destul ca să deschidă ochii credincioşilor şi să-i aducă lîngă fraţii lor în Biserica ortodoxă. Ei au fost întotdeauna ortodocşi, că întotdeauna au ţinut la slujbele şi rînduielile strămoşeşti. Dar au fost amăgiţi de cuvinte mincinoase. Acum şi-au dat seama că sînt ortodocşi, că între ei şi ortodocşi nu e nici o deosebire. Şi au venit alături de fraţii lor.

Prot. CISTEIANU IOAN

Binecuvîntarea bisericii ortodoxe din Hărțău

In ziua de Duminecă, 15 iunie 1958, a avut loc binecuvîntarea bisericii noi. In seara zilei de 14 iunie a. c. s-a săvîrșit vecernia în biserica veche de lemn. Tot aici, în dimineața zilei de Duminecă, s-a servit utrenia de preoții: Protopopul David Lazăr, Bărdășan Carol din Sincrai și Moldovan Chiril din Nasna.

Terminată fiind Utrenia, preotul Carol Bărdășan, în cadrul unei predici arată rolul pe care l-a avut biserica în viața credincioșilor din părțile acestea.

In dangătul de aur al clopotelor, se formează procesiunea ce se îndreaptă cu chivotul, Sf. Evanghelie și cu icoana hramului, spre biserica cea nouă. Aici se face sfințirea apei, se înconjoară și se stropește biserica, iar după ce se face intrarea cu îndătinata rugăciune, începe slujirea Sfintei Liturghii.

La sfîrșitul Sfintei Liturghii, rostește predica Protopopul David Lazăr cu titlul: Biserica, locul de sfințire a vieții creștinești. P.C. Sa a spus în încheiere: „Cei însetați de adevăr, în sfînta biserică au aflat adevărul personificat de Mîntuitorul nostru Iisus Hristos".

Părintele Carol Bărdășan din Sincrai a ostenit în ultimul an în calitate de administrator parohial, la terminarea definitivă a lucrărilor.

P. C. Sa arată, într-o cuvîntare plină de exemple elocvente, desfășurarea lucrărilor de construcție la această biserică. Citează numele tuturor donatorilor și ostenitorilor. Amintește numele credincioșilor din filia Cueșd, care au donat un clopot. Credincioșii din comuna Voiniceni au donat o cruce deasupra iconostasului.

După terminarea programului, a avut loc o agapă sătească.

Cronicar

Este pace

Reproducem convorbirea avută în biroul nostru parohial cu cred. Rusu Teodor în virstă de 45 ani domiciliat în Alțina nr. 279, fost credincios gr. catolic (unit) în legătură cu Unificarea...: „Apoi Dle Părinte — zice el — bine că ne-am unit cu toții... într-o singură biserică. Erau prea multe buclucuri între oameni... pe tema asta. Chiar eu mi-am luat pe Ana — soție, ortodoxă fiind. Cîtă bătaie de cap n-am avut la cununie! Dv. nu știți, că pe atunci nu erați aici. M-am luptat mult pînă o am dus-o la noi la „uniți". La întrebarea ce i-am pus-o dacă azi — după unificare — mai are certuri în familie, răspunde: „De la unificare cu bis. ort. spun drept Dle Părinte că nu mai am ceartă și trăiesc în pace". Tot el continuă: „Dar și în sat este pace! Nimeni nu se mai ceartă pe tema asta. Dumineca se duc cu toții la aceeași biserică unde este rîndul, căci amîndouă bis. le avem mari și frumoase (Aici slujim alternativ). Se cunună, se botează după cum bine vedem la bis. unde cade rîndul. Iar pe la porți oamenii vorbesc despre evenimentele zilei, probleme agricole de însămînțări, despre pace pe care o așteaptă cu toată nerăbdarea, considerînd problema unificării bis. ca pe ceva vechi și lichidat"...

La urmă tot Rusu Teodor mai face și următoarea remarcă: „Vedeți Dle Părinte acum ce ușor se iau tinerii între ei, se căsătoresc fără a mai întreba ce religie are? Cum petrec oamenii la nuntă... cum se ajută în munca lor de pe ogoare fără a se mai întreba că au fost uniți sau ortodocși! Să dea Dumnezeu pace în lume, să ne putem munci ogoarele cu care sîntem înfrățiți de la naștere și înfrățiți acum și în credința ortodoxă."

Și cu acestea am terminat convorbirea avută cu Teodor Rusu. Ca să clarificăm și mai mult problema de față am invitat și pe cred. Ginfălean Ioan, în vîrstă de 54 de ani harnic plugar cu domiciliul la nr. 73 și i-am pus și lui cam aceleași întrebări... Fiindu-i felul său de a fi — scurt la vorbă și socotit în răspunsuri, se oprește un minut, gîndește și apoi zice: „Treaba asta cît pricep eu ca plugar simplu, este f. bună! E bine că ne-am unit odată. S-a astupat gurile la mulți... și s-a cam terminat cu vrajba dintre oameni. Doar sîntem toți romîni. Nu era cu rost să stăm despărțiți în două biserici". Din cele arătate mai sus din vorbele celor doi credincioși, care sînt ale tuturor, noi putem desprinde adevăruri mari. Că unificarea celor două biserici, ortodoxă și unită, era dorită, era așteptată, căci era necesară.

Ea a adus pace și mulțămire în suflete. Bunul Dumnezeu care este însăși pacea și care iubește pe cel care locuiește în frățietate va veghea ca ce s-a făcut să nu se mai strice niciodată. Așa zicînd putem rosti și crezul cu mai multă convingere: Cred întruna Sf. sobornicească biserică ort. romînă.

Pr. CRIȘAN

Acelaș gînd

In parohia mixă Benești (Agnita), atît credincioșii reveniți cît și cei vechi ortodocși, privesc reîntregirea bisericească cu bucurie.

Credinciosul vechi ortodox zice: „Văd în actul unificării o binefacere pentru Biserica noastră ortodoxă. Avem un singur Dumnezeu și în aceeași Biserică a Lui ne-am rugat cu toții. Unificîndu-se Bisericile au încetat neînțelegerile între poporul credincios și chiar între preoți. Acum nu ne mai zicem: „Noi și Voi" ci în unire mergînd cu toții cînd la o Sfîntă Biserică, cînd la cealaltă, ne împărtășim din același Sfînt Potir cu Trupul și Sîngele Mîntuitorului și trăim în bună înțelegere ca frații de-o credință. Așa au trăit strămoșii noștri înainte de 1700.

Noi ortodocșii vechi și înainte de unificare n-am știut ce-i ura împotriva fraților noștrii, foști uniți, ci dimpotrivă ne bucuram cînd preoții celor două Biserici slujeau împreună Sf. Maslu și Sfințirea Apei. Atunci cînd se făcea o reparație la Biserica noastră și la Biserica fraților noștrii uniți, contribuiau cu inimă bună de creștini și unii și alții.

Deci noi ne bucurăm de actul unificării și după cum avem un Dumnezeu căruia ne închinăm, așa vrem să fim o Biserică ortodoxă pentru totdeauna."

Credinciosul revenit spune: „Văd cu inimă foarte bună actul unificării Bisericii. Nu facem deosebire între ce-am fost și ce sîntem, fiind toți Una, adică o credință. Mă bucur că sîntem o singură Biserică și mai mult că ne înțelegem cu toții ca frații. Dacă este cazul să facem ceva pentru Biserică, facem și dăm cu inimă bună, știind că oricare ar fi Biserica, fie cea veche ortodoxă, fie cea revenită, sînt ale noastre.

La noi, nu s-a făcut nici înainte de Unificare deosebire. Atunci cînd lipsea preotul vechiu ortodox de la Sf. Liturghie, credincioșii veniau la Biserica noastră, iar cînd lipsea preotul nostru de la Sf. Liturghie, mergeam noi la Biserica veche ortodoxă. Toți ne închinam la același Dumnezeu și în aceeași Sf. Biserică a Lui. Vedem în actul unificării bisericești o binefacere pentru Biserica lui Hristos și vrem să fim „una" pînă la sfîrșitul vieții."

Pr. S. COMAN

Pentru totdeauna

In luna septembrie 1933, am fost numit de Mitropolitul Blajului, ca preot administrator parohial într-o parohie din raionul Agnita.

La preluarea parohiei am constatat că aveam de păstorit numai 15 familii cu circa 70 suflete. Restul familiilor de peste 250, cu peste 1000 suflete, erau ortodoxe. Preot gr. cat. nu mai fusese în parohie de aproape 20 ani.

Se poate ușor închipui, care era situația în care mă găseam, ca preot într-o parohie fără credincioși, aproape. Incepînd munca pastorală văd că la parohie crîsnicul e ortodox, cantorul ortodox, credincioșii la fel. Iată-mă îmi ziceam — preot gr. cat. într-o parohie ortodoxă. Și era și firesc. Parohia gr. cat. a fost lipsită de preot de aproape 20 ani. Preoți gr. cat. în jur aproape nu existau.

La prima conferință preoțească arăt realitatea protopopului. Imi răspunde: „Fii liniștit părinte. Muncește cu rîvnă pentru Hristos, așa cum te găsești. Ori zici duh ori spirit tot una e. Poporul n-a făcut și nu face deosebire, cînd e vorba de gr. catolici sau ortodocși". Și așa și era. In dumineci și sărbători, biserica era plină de credincioși ortodocși. La Bobotează unii credincioși ortodocși, mă chemau și pe mine să le stropesc casele cu apă sfințită. Preotul ortodox stropea și el unele case de ale credincioșilor gr. cat. Nu ne-am supărat niciunul. La cazuri urgente, cînd unul lipseam din parohie, ne ajutam reciproc.

Așa mi-am început munca preoțească și am continuat-o patru ani.

La toate serviciile dumnezeești, cînd ajungeam la ectenia: „Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm", reflectam adînc în sinea mea și ziceam, ce bine ar fi ca cererea aceasta atît a ortodocșilor cît și a greco-catolicilor, să ajungă odată o realitate. Și o doream aceasta cu toții, cler și mai ales popor...

La cerere, am fost mutat în altă parohie mai mare, cu credincioși numai gr. cat. Mi-a fost greu la început pînă m-am obișnuit ca în loc de duh să folosesc spirit, cum era obiceiul în noua parohie — mai aproape de Blaj. Și așa cu o adîncă dorință de unificare a celor două biserici romînești, au trecut ani după ani, pînă am ajuns în toamna anului 1948.

După ce condiții noi de libertate cultică s-au așezat în țînăra noastră patrie, după ce credincioșii și preoții gr. catolici au declarat că revin la sînul Bisericii ortodoxe, iată-ne ajunși la visul nostru de mult, ca să fim una, cum au dorit-o părinții, moșii și strămoșii și cum dorim și noi, ca să rămînem pentru totdeauna, spre binele Bisericii noastre strămoșești și spre prosperitatea scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă.

Pr. ALBU IONEL
Șeica Mică

La zece ani de la Reîntregirea Bisericii

Zece ani de cînd ca fraţii ne-am îmbrăţişat cu toţii
Sub cupola de lumină a Bisericii străbune,
Tămîind spre zări albastre ruga zilei şi a nopţii,
Făcînd imnul Reîntregirii pretutindeni să răsune.

Zece ani la Alba-Iulia, de cînd ruptu-s-a pecetea
Ce ne-a despărţit în secoli sub obida împilării,
Cînd Habsburgii hotărît-au prin a sfatului dietă
Ţării de iobagi să-i lege lanţul greu al desbinării.

Mucenici pentru credinţă înşirat-au anii crînceni,
Calendaru-i mărturie şi poporu-i ţine minte
Cum muri Oprea şi alţii neştiuţi încă de nimeni
La Viena-n închisoare pentru-a legii drepturi sfinte.

Zece ani, de cînd balsamul untdelemn al înfrăţirii,
Din a candelei iubire rana veche o închide;
Lîngă-altarele străbune azi în clipa regăsirii
Simţi în suflet cum făclia bunei învoiri s-aprinde.

Şi cum ruga, se înalţă: peste veacuri noi toţi una să tot fim
Căci a Domnului grăire spune-atît de răspicat:
Cît de bine e ca fraţii împreună să trăim
Că un Domn şi o credinţă şi-un botez doar ni s.a dat.

Preot **Ştefan Tascianu**

La Sfînta Mănăstire Brîncoveanu

In ziua hramului — Adormirea Maicii Domnului — Sfînta Liturghie arhierească a fost slujită de I.P.S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi.

La sfîrşitul Sfintei Liturghii, I.P.S. Mitropolit Nicolae a citit o rugăciune de iertare a păcatelor, pentru tot sufletul venit la praznic.

P. Cuv. păr. Serafim Popescu, din obştea mănăstirii, începînd şirul cuvintelor de învăţătură, a arătat cum dorul după Dumnezeu adună pe credincioşi la Sfînta Mănăstire, mai ales în zile de praznic. Ii îndeamnă să împlinească în viaţa lor voia lui Dumnezeu, aceea de a lucra unii pentru alţii.

P.C. Prot. Aurel Brumboiu (Făgăraş) vorbeşte despre rolul pe care această Sfîntă Mănăstire l-a avut în apărarea Ortodoxiei, împotriva catolicilor. Işi arată apoi bucuria, că după 10 ani de Reîntregire bisericească, credincioşii noştri, foşti greco-catolici şi vechi ortodocşi, muncesc şi se roagă împreună.

P.C. Prof. Nicolae Mladin vorbeşte despre pilda pe care credincioşii o pot lua din viaţa pămîntească a Maicii Domnului. Maica Domnului ne arată că cel ce are privirea îndreptată spre cer nu pierde legătura cu pămîntul, cu nevoile vieţii. Aşa a fost Maica Domnului. Ea s-a bucurat de cea mai înaltă vedere a lui Dumnezeu, dar a fost şi mamă, a spălat rufe, a făcut de mîncare, a ţesut, avînd grijile oricărei mame. Credinciosul adevărat deci nu priveşte numai spre cer, uitînd cele de jos, ci vede cele pămînteşti în lumina celor de sus.

P.C. Prot. Gheorghe Secaş, consilier arhiepiscopesc, arată cum împlinim aici, cu prilejul acestui praznic, prorocirea femeii din Evanghelia zilei, femeie care, mişcată de puterea cuvîntului şi a faptelor minunate săvîrşite de Domnul Iisus Hristos, exclamă: „Fericit este pîntecele care te-a purtat."

Şirul cuvintelor de învăţătură a fost încheiat de I.P.S. *Mitropolit Nicolae*. Pe scurt, I.P.S. Sa a spus:

Tu eşti lumina cea sfîntă
Precestă blagoslovită,
Că ai născut pe Fiul Sfînt
Oamenilor pe pămînt.

Cînd eram copil în clasele primare cu această colindă intram în casele gazdelor mai cuvioase, care veneau la biserică regulat şi care erau cu sufletul deschis gîndurilor şi faptelor bune. Colindul era închinat nu Pruncului Sfînt, ci Prea Curatei Macii Sale, Născătoarei de Dumnezeu.

De acest colind mi-am adus aminte astăzi ,în ziua de Sfînta Maria cea Mare. Şi cu el mi-am adus aminte de copilăria mea, de mama mea, de tatăl meu, de fraţii mei, de prietenii mei şi de bătrînii care totdeauna ne spuneau o vorbă cuminte sau ne învăţau o faptă frumoasă. De atunci am învăţat să iubesc şi pe tineri şi pe bătrîni.

Dar, dragii mei, tot atunci am învăţat să cinstesc mai ales o mamă bună. De altfel, eu numai de mame bune am auzit, care s-au luat în viaţă după chipul preasfînt al Maicii lui Dumnezeu, pe care au cinstit-o şi o cinstesc toate mamele. Căci toate se silesc să fie ca ea, sau să se apropie măcar de iubirea şi de jertfelnicia ei.

Oamenii mari din viaţa tuturor popoarelor se nasc din mame bune, din mame iubitoare de Dumnezeu şi de oameni. Ele cresc apoi prin fiii lor, prin mărirea fiilor lor. Aşa o vedem crescînd pe mama lui Brîncoveanu prin fiul ei Constantin; Anastasia, mama mitropolitului Şaguna, a crescut prin fiul ei, care a trezit la viaţă nouă poporul romînesc din Transilvania, mama neuitatului nostru mitropolit Nicolae şi-a arătat vrednicia şi prin fiul ei al 2-lea ctitor al acestei mănăstiri, care ne cuprinde pe toţi acum, ca o mamă bună.

Alaltăieri, dragii mei, am fost la ţintirimul din Sibiu. Am umblat de-a lungul şi de-a latul ţintirimului, citind pe cruci numele atîtor prieteni dragi. Ii lăsasem la Sibiu, vii şi sănătoşi, acum vreo 20 şi ceva de ani. Am spus pentru fiecare cîte un „Dumnezeu să-l ierte".

Dar am ajuns la un mormînt ciudat, cu o cruce aproape nouă. M-am oprit la această cruce, pentrucă n-am găsit nici un nume săpat pe ea, ca pe celelalte. Era doar un cuvînt şi un semnul strigării: *Mamă!* Nu ştiu, biata mamă era moartă şi striga copilul, sau murise copilul şi strigă, din mormînt, pînă la sfîrşitul veacurilor: Mamă !

Aşa strigă credincioşii către Maica Domnului, Maica cea bună a tuturor. Aşa strigăm către ea cum strigăm către mama cea de pe pămînt. Să ne ajute ea cu lumina ei de mamă, cu bunătatea ei de mamă, cu inima ei jertfitoare, cu rugăciunile ei către Fiul său şi Dumnezeul nostru. Ea este preacinstită şi preamărită de toată suflarea. Credincioşii noştri, preamăresc pe Maica Domnului în colinde, la strană şi în cîntări obşteşti, ca în Troparul de astăzi: „Intru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă fiind Maica Vieţii şi cu rugăciunile tale mîntuieşti din moarte sufletele noastre." Toată dragostea noastră faţă de mamă, toată închinarea noastră către Hristos Dumnezeul nostru este în această cîntare.

Să dăm slavă lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să slăvim pe Maica Sa şi în ziua de astăzi. Pe ea s-o rugăm să mijlocească pentru noi şi să ne învrednicească să mai cercetăm această mănăstire şi toate bisericile din oraşele şi satele noastre.

Incheind, I.P.S. Sa spune: „Duceţi inima plină de lumină, bunătate, credinţă şi dragoste pe care v-aţi încărcat-o aici prin rugăciunile noastre sfinte. Spuneţi cele auzite fraţilor care n-au putut fi de faţă şi bucuria cea mare pe care a-ţi avut-o aici. Să lucraţi pentru mîntuirea voastră şi a lumii întregi. Să vă rugaţi şi să lucraţi pentru bună liniştea văzduhurilor, pentru îmbelşugarea roadelor pămîntului şi pentru vremi cu pace.

Asta este solia pe care v-o pun la inimă s-o duceţi în cele patru vînturi, în tot cuprinsul Ţării noastre dragi".

In dangăt de clopot şi în cîntări duhovniceşti, I.P.S. mitropolit Nicolae, soborul preoţilor şi obştea credincioşilor s-au îndreptat spre fîntîna „Izvorul Tămăduirii", unde s-a slujit sfinţirea apei. După această slujbă, I.P.S. Mitropolit Nicolae, însoţit de diaconi, a rostit o rugăciune la mormîntul răposatului arhiepiscop şi mitropolit Nicolae Bălan, pentru odihna sufletului său.

După masa comună, în după-amiaza zilei, la acelaş altar din pădure, s-a săvîrşit sfînta taină a Maslului.

Diacon GH. PAPUC

Sfintele cărţi ortodoxe

Credinciosul Ion Bloca din parohia Monor (protop. Topliţa) spune că „unificarea bisericească din Ardeal este foarte bine că s-a făcut. Eu de cînd eram încă tînăr am cîntat la Biserică lîngă strană şi ştiu că toate sfintele cărţi ce le avem în Biserică sînt toate ortodoxe. Atunci de ce două Biserici romîneşti? Este bine că acum e una şi toţi preoţii slujesc laolaltă la acelaş sfînt altar".

Răspunsul credincioşilor

Credinciosul Ion Bastea din parohia Cincul spune: „Unirea bisericească din 1948 o văd foarte bună. Ea ne-a întărit unitatea religioasă a poporului nostru. N-am schimbat nimic, nici credinţa, nici rînduielile prin ea; ceea ce simt e că sîntem mai mulţi," iar parohianul Muşunoi Ion răspunde: „prin unirea bisericească din 1948 sîntem uniţi şi în muncă şi în rugăciune".

Pr. L. M.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu
Taxa poştală plătită în numerar

ANUL 106 SIBIU, 1 noiembrie 1958 Nr. 41—42

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn. Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

7 NOIEMBRIE

S-au împlinit 41 ani de la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, care a deschis o nouă epocă în istoria poporului rus şi a tuturor popoarelor. Această aniversare ne pune în faţă marile realizări ale socialismului în U.R.S.S. şi în ţările de democraţie populară, ca şi progresele uriaşe ale luptei pentru pace, pentru democraţie, pentru socialism în toată lumea.

Dacă în 1917 Rusia era o ţară cu industria slab dezvoltată şi agricultura înapoiată, astăzi U.R.S.S. este o ţară puternică şi avansată, întrecînd în multe domenii ţările capitaliste cele mai puternice. Industria socialistă în Uniunea Sovietică s-a dezvoltat cu o repeziciune ne mai întîlnită. Pe cînd ţările capitaliste bat pasul pe loc, sau se dezvoltă încet, marea ţară a constructorilor comunismului merge mereu înainte. Aşa, producţia de energie electrică între 1929—1956 în Uniunea Sovietică a crescut de 31 ori, pe cînd în S.U.A. numai de 6 ori. Aceasta explică de ce U.R.S.S. are o industrie înfloritoare, care se ia la întrecere cu industria ţărilor capitaliste şi o depăşeşte. Prima centrală atomo-electrică s-a construit în Uniunea Sovietică şi acum se construiesc alte centrale atomoelectrice. Cea mai mare hidrocentrală din lume s-a construit în Uniunea Sovietică. Racheta balistică intercontinentală e realizarea ştiinţei şi tehnicii sovietice. Primii sateliţi — de greutate mare — i-a lansat Uniunea Sovietică. Se vede numai din aceste cîteva exemple cum industria, tehnica şi ştiinţa sovietică păşeşte în fruntea tehnicii şi ştiinţei moderne.

In agricultură se observă acelaş avînt. Agricultura colhoznică oferă posibilităţi nelimitate de creştere a producţiei agricole. Colhoznicii, folosind mijloace mecanizate şi avansate, au dat şi dau producţii record de cereale, carne, lapte, unt, etc. Noi terenuri sînt redate agriculturii. Numai în 1956 au fost desţelenite şi semănate peste 36 milioane ha de terenuri virgine în regiunile Kazahstanului, Siberiei şi Uralului. O aşa realizare e posibilă numai în agricultura socialistă. Incă de acum Uniunea Sovietică a întrecut S.U.A. în ce priveşte producţia de lapte, unt, ş. a. pe cap de locuitor.

Această creştere a producţiei industriale şi agricole are ca rezultat creşterea nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii, întărirea statului sovietic, ridicarea prestigiului internaţional al U.R.S.S.

Acelaş avînt al industriei, agriculturii şi culturii se observă şi în ţările de democraţie populară, care folosesc experienţa Uniunii Sovietice şi beneficiază de ajutorul ei frăţesc şi multilateral. Astfel oamenii muncii din aceste ţări îşi construiesc o viaţă nouă, de belşug şi lumină.

Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie a descătuşat şi popoarele coloniale. Uniunea Sovietică şi ţările de democraţie populară sprijinesc lupta acestor popoare pentru independenţă şi libertate şi ajută popoarele care şi-au dobîndit independenţa să şi-o consolideze prin dezvoltarea economiei lor.

Oamenii muncii din ţările capitaliste îşi înteţesc lupta sub steagul Revoluţiei din Octombrie — pentru pace, pentru o viaţă mai bună.

Sute de milioane de oameni cinstiţi din toate ţările luptă pentru pace, sprijinind iniţiativele U.R.S.S. pentru dezarmare, pentru interzicerea experienţelor cu arme atomice, pentru rezolvarea problemelor litigioase prin tratative, etc.

La aniversarea a 41 ani de la Marea Revoluţie Socialistă forţele socialismului, democraţiei şi păcii sînt în necontenită creştere. E clar: epoca, în care trăim, este epoca socialismului, a societăţii fără exploatatori şi exploataţi, în care toate bunurile sînt ale acelora ce muncesc.

T.

O mare invenţie a ştiinţei sovietice: „Mîna bioelectrică" dirijată

Ştiinţa sovietică este azi cea mai înaintată din lume. Cu paşi gigantici ea merge azi înainte, din invenţie în invenţie şi în aplicări tot mai strălucite, ridicînd nivelul de trai şi uşurînd necontenit viaţa oamenilor sovietici. După uimitoarele invenţii din ultimii ani, după cei trei sateliţi artificiali ai pămîntului lansaţi în mai puţin de un an, după rachetele balistice intercontinentale, după multele instalaţii şi uzine atomoelectrice din cuprinsul U.R.S S., aflăm de altă invenţie, tot aşa de minunată.

La 10 sept. 1958 s-a comunicat prin radio că la Moscova a fost demonstrat primul model al unei „mîini bioelectrice". Adică este o mînă la fel cu a omului, dar care este mişcată de curenţi electrici, care o şi dirijează. 0 astfel de mînă este în stare să execute o serie de dispoziţii ale creerului omenesc — să apuce, să strîngă şi să desfacă degetele de oţel, să prindă diferite obiecte şi să facă mişcări simple. De fiecare dată, cu fiecare mişcare a sa, mîna imitează exact mişcările mîinii omeneşti adevărate, a mîinii celei vii.

Oamenii de ştiinţă sovietici au mers mai departe. Ei se întreabă necontenit, la ce ar putea fi folosită şi această invenţie? Cum ar putea ea fi pusă în slujba omului, să-i facă viaţa mai plăcută, mai uşoară, mai demnă de el? Cu gîndul mereu la dorinţa de-a face bine omului, aceşti oameni de ştiinţă au stabilit că invenţiile lor pot aduce un mare folos celor bolnavi de poliomielită, adică de paralizie infantilă, care ajung să nu-şi mai poată mişca unele părţi ale corpului, fiindcă boala aceasta atacă sistemul nervos. Anume ei au constatat că aceste aparate bioelectrice ar uşura soarta bolnavilor care au mîna paralizată, căci mîna bioelectrică ar înlocui mîna paralizată şi ar lucra ca o mînă sănătoasă. Aparatele ar ajuta apoi la restabilirea activităţii celulelor nervoase.

Dar ceva şi mai mult. Folosul acestei invenţii, după socoteala savanţilor sovietici, merge şi mai departe, lărgind cîmpul de cercetare în cunoaşterea temeinică a universului. Astfel este foarte posibil ca întru-un viitor apropiat să se construiască o „mînă mecanică" dirijată de biocurenţii corpului omenesc, care să aibă chiar simţul pipăitului. Cu „mîna" aceasta mecanică, dirijată, se vor înzestra apoi, laboratoarele atomice şi batisferele. O asemenea „mînă bioelectrică" va putea fi dirijată nu numai prin conductori, dar şi prin radio, de la o distanţă de sute şi chiar mii de kilometri depărtare.

Cu timpul, astfel de aparate se vor instala la bordul sateliţilor artificiali ai pămîntului. Ele vor ajuta oamenilor de ştiinţă să facă cercetări vaste care astăzi nu sînt posibile numai cu mîna omului. O nouă invenţie a ştiinţei sovietice dă omului puterea de a cunoaşte lucruri necunoscute pînă acum şi de-a stăpîni pentru binele lui noi forţe din univers. Ştiinţa sovietică stă în frunte mereu şi slujeşte îmbunătăţirii vieţii omeneşti.

S. RADU

Naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Sfînta Maria s-a născut din părinţi în vîrstă, care pînă atunci n-au avut copii, în oraşul Nazaret ce se afla pe panta unui deal, cale de trei zile de Ierusalim. In toată Galileea nu mai există un alt orăşel de o mai mică importanţă ca Nazaretul: „Din Nazaret poate fi ceva bun?", spuneau iudeii cînd auziră că de acolo a apărut un mare prooroc, Iisus.

In conformitate cu prezicerile profeţilor, Mîntuitorul lumii, Cel făgăduit, trebuia să se tragă din neamul împărătesc al lui David. Insă din timpul captivităţii babilonice şi după înălţarea familiei Macabeilor, descendenţii împăratului David, treptat-treptat, şi-au pierdut din drepturile lor, devenind una cu poporul. Cînd sosi vremea prezisă de proroci, şi anume cînd sceptrul împărătesc era în mîna lui Irod cel de neam străin, cînd sosi distrugătoarea impărăţie romană de fier, cînd ieşi în plin relief decăderea morală şi religioasă-generală, atunci iudeii au recunoscut că săptămînile de ani prorocite de Daniil se apropie spre sfîrşit. Şi, cu nerăbdare începură ei a aştepta venirea lui Mesia, nădăjduind a-L vedea ca pe un mare împărat cuceritor, care-i va elibera de sub jugul ocupaţiei străine şi le va da posibilitatea de a domni peste alte neamuri şi popoare.

La Nazaret trăia o familie de oameni pioşi, Ioachim şi Ana. Ioachim se trăgea din neamul regesc al lui Iudin. Ana era fiica cea mai mică a preotului Mattan din neamul lui Aaron, care avusese trei fiice: Maria, Sovia şi Ana. Sovia a avut o fiică, pe Elisabeta — mama Inaintemergătorului Ioan. Ioachim şi Ana erau drepţi înaintea lui Dumnezeu: cu grijă şi cu inimă curată îndeplineau poruncile lui Dumnezeu, erau cunoscuţi tuturor nu atît prin originea lor distinctă, cît prin smerenia şi bunătatea lor.

Asa ajunseră ei pînă la adînci bătrîneţe. Toată viaţa lor era pătrunsă de dragostea către Dumnezeu, fiind totodată milostivi faţă de aproapele. In fiecare an, ei despărţeau două treimi din veniturile lor însemnate: o parte era jertfită pentru templul lui Dumnezeu, alta era împărţită la săraci şi pelerini, iar restul era reţinut pentru necesităţile proprii. Ei trăiau fericiţi, dar inimile lor erau îndurerate fiindcă nu aveau copii. După concepţia acelui timp, sterilitatea era socotită ca o ruşine şi o grea pedeapsă, cu atît mai dureroasă, întrucît generaţiei lui David îi era dată speranţa să devină instrumentul de mîntuire al neamului omenesc, prin naşterea lui Mesia cel făgăduit.

Trecură cincizeci de ani din viaţa căsniciei lor, suportînd ruşinea sterilităţii. După legea susţinută de farisei, Ioachim avea dreptul să ceară divorţ din cauza lipsei de copii. Ioachim, fiind bărbat drept, iubea şi stima pe soţia sa Ana pentru blîndeţea ei neobişnuită şi pentru înaltele sale binefaceri; de aceea, nu voi să se despartă de ea. Indureraţi, dar fără a cîrti împotriva lui Dumnezeu, ei îşi duceau greutatea încercării lor, continuînd a trăi în post, rugăciune şi milostenie, întărindu-se unul pe altul printr-o dragoste reciprocă, nepierzînd speranţa că Dumnezeu poate oricînd să miluiască pe robii săi.

La sărbătorile mari, ei aveau obiceiul să meargă la Ierusalim. In ziua reînnoirii templului, Ioachim, împreună cu alţi compatrioţi ai săi, merseră la templu să aducă jertfă lui Dumnezeu. Dar arhiereul Issahar respinse darul lui Ioachim şi, dojenindu-l pentru sterilitatea lui, îi spuse: „Domnul a luat de la tine binecuvîntarea Sa, probabil din cauza unor păcate tainice ale tale". Iar alţii dintre compatrioţii săi îl ponegreau spunînd: „Ţie nu-ţi este iertat să aduci darurile tale împreună cu noi, deoarece tu nu ai adus rod seminţiei lui Israil". Greu i-a fost lui Ioachim să asculte asemenea calomnii dezlănţuite în public. De aceea, el nu se întoarse acasă, ci se retrase în pustiu; patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. Dreptul stareţ posti, plînse şi se rugă, căutînd să-şi îndepărteze durerea prin lacrimi de umilinţă, rugînd pe Dumnezeu să i se ridice această ruşine şi aceste calomnii prin dăruirea unui prunc la bătrîneţe.

In acelaşi timp, Ana, aflînd despre ofensa adusă soţului său, plîngea nemîngăiată şi ca să-şi ascundă durerea faţă de cei ai casei, plecă în livadă. Stînd în livadă sub umbra unui dafin, ea nu înceta a plînge şi a se ruga cu credinţă fermă că Dumnezeu este în putere să facă ceea ce omul nu este în stare să facă! In momentul acela, ridicînd ochii către cer, văzu printre ramurile pomului de dafin un cuib cu nişte pui goluşi de pasăre: — încă şi mai puternic începură a lăcrăma ochii ei, şi mai îndurerată începu a se ruga: „O, durerea mea nemîngăiată, exclamă ea, toţi în lume sînt mîngăiaţi de copii; şi păsările cerului şi fiarele pămîntului au rod, Doamne, deasemenea şi pămîntul aduce la timpul său roadele sale şi toţi Te preamăresc pe Tine! Singură eu, ca o stepă fără apă, sînt fără viaţă şi fără vegetaţie! Caută spre mine Doamne, şi ascultă rugăciunea mea!".

Deodată, în faţa ei se arată Ingerul Domnului şi-i spuse: „Ana, Dumnezeu ţi-a ascultat rugăciunea ta şi tu vei naşte prunc şi din seminţia ta se vor preamări toate neamurile pămîntului. Numele fiicei tale va fi Maria şi ei i se va da mîntuirea neamului omenesc". Ingerul porunci Anei să plece la Ierusalim, precizîndu-i că-l va întîlni pe soţul ei la porţile de aur.

Fiind cuprinsă de o mare bucurie, Ana exclamă: „Viu este Domnul Dumnezeul meu! De voi avea o fiică, o voi da în slujba Domnului şi-I va sluji zi şi noapte, preamărind numele Său cel preasfînt". Şi pronunţînd ea această făgăduinţă, se grăbi la Ierusalim, ca să aducă laudă şi preamărire Celui Preaînalt.

Ingerul Domnului se arătă şi dreptului Ioachim, ce stătea în pustiu la rugăciune şi-i spuse: „Domnul a primit rugăciunile tale: soţia ta îţi va naşte o fiică, de care toţi se vor bucura. Mergi la Ierusalim şi acolo, la porţile de aur, o vei găsi pe soţia ta, căreia i-am vestit aceasta".

La Ierusalim ei s-au întîlnit; împreună au adus jertfă de mulţumire în templul Domnului, împreună s-au întors acasă cu credinţă fermă că ei vor căpăta cele făgăduite de Dumnezeu. Din cele mai vechi timpuri, Biserica Ortodoxă prăznuieşte, la 9 decembrie, zămislirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din părinţi în vîrstă şi lipsiţi de copii, pentru ca naşterea acestei prunce să fie recunoscută de toată lumea ca un dar dumnezeesc deosebit, căci prin minuni trebuia să se pregătească cea mai mare minune, unica veste binecuvîntată: că din fecioară se va naşte Mîntuitorul lumii. După învăţătura Bisericii Ortodoxe, Preasfînta Fecioară Maria, este zămislită, după făgăduinţa lui Dumnezeu, din bărbat şi femeie; singur Domnul nostru Iisus Hristos s-a născut din Preasfînta Fecioară Maria, fără bărbat, după influenţa Duhului Sfînt. „...Duhul Sfînt se va pogorî peste tine şi puterea Celui de Sus te va umbri..." (Luca I, 35).

Preasfînta Fecioară Maria s-a născut în Nazaret, un orăşel puţin cunoscut, dintr-o familie săracă, neînsemnată, cîndva renumitul neam al lui David, care-şi pierduse deja strălucirea măririi sale. Nici strălucirea, nici mărirea lumii acesteia nu înconjurau leagănul ei; toate aceste preferinţe pămînteşti s-au întunecat de lumina slavei nevăzute, pregătită de veacuri Maicii Domnului, numită, după mărturia Evangheliei: „Cea plină de har şi binecuvîntată", începînd cu ziua zămislirii din Ea a Mîntuitorului lumii. Înţelepciunea veşnică a tăinuit minţii omeneşti, celei mărginite, această taină plină de har, căci numai prin credinţă poate fi primită această taină plină de un adînc ce nu poate fi pătruns.

După obiceiul iudeilor, la 15 zile de la naşterea pruncei, i-a dat ei numele, hotărît de îngerul Domnului, de Maria, ceea ce înseamnă evreeşte „doamnă", „speranţă". Maria, devenind Maica Creatorului, apare ca doamna şi nădejdea tuturor creaturilor. Din cele mai vechi timpuri, Biserica a stabilit sărbătoarea în amintirea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Din sec. al IV-lea, împărăteasa Elena cea întocmai cu Apostolii construieşte o biserică în cinstea şi amintirea Naşterii Maicii Domnului. Această mare sărbătoare universală, una din cele 12 sărbători împărăteşti se prăznuieşte la 8 septembrie. Sărbătoarea aceasta este a bucuriei universale, pentru că prin Născătoarea de Dumnezeu, tot neamul omenesc s-a reînnoit şi mîhnirea străbunei Eva s-a transformat în bucurie.

„Naşterea ta, de Dumnezeu Născătoare,
„bucurie a vestit în toată lumea, căci din tine
„a răsărit soarele dreptăţii, Hristos Dumnezeul
„nostru şi dezlegînd blestemul a dat binecu-
„vîntare, şi stricînd moartea, ne-a dăruit nouă
„viaţă veşnică".

Pr. Lector CHIRIL PISTRUI
Sibiu

Materialul folosit după Sofia Snessoreva „Viaţa pămînteasca a Maicii Domnului", Petersburg, 1898.

Trăim ca fraţii

Cîntăreţul Bîra Ioan din parohia Vurpăr (Sibiu) ne scrie că: „noi cei reveniţi la Biserica strămoşească, trăim ca fraţii împreună cu cei vechi ortodocşi, fără ca să mai fie vreo deosebire între noi, rugîndu-ne lui Dumnezeu în jurul unui singur altar. Cele două strane, despărţite pînă acum, au devenit una singură, aşa că oamenii nu se mai duşmănesc unii pe alţii şi trăiesc ca fraţii. Ziua de 21 oct. 1948, ziua „Reîntregirii Bisericii", a fost pentru noi cei reveniţi o zi de bucurie şi fericire sufletească.

Cuvîntul Mîntuitorului în Evanghelia de la Ioan spune: „Mai am şi alte oi care nu sînt din staulul acesta şi pe acelea mi se cade a-le aduce şi va fi: o turmă şi un păstor".

Cuvintele lui Iisus Hristos s-au împlinit, în ziua de 21 oct. 1948 şi astfel s-a format „o turmă şi un păstor" pe întinsul scumpei noastre ţări. Eu, fost cantor al Bisericii unite şi în prezent cantor al Bisericii Ortodoxe, am luat parte la măreaţa sărbătoare din 21 oct. 1948 la Alba-Iulia.

Am avut o fericire sufletească cînd ne-am văzut cu toţii împreună, spre a sărbători acest act epocal".

Intrarea în biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Ingerii văzînd intrarea Preacuratei s-au mirat, cum Fecioara intră în Sfintele Sfintelor.

Prunca Maria creştea şi se întărea luminată de binecuvîntarea Domnului şi înconjurată de grija părinţilor. Tradiţia spune că, pe cînd împlinea 6 luni, mama sa o puse jos, cercînd dacă poate sta singură pe picioarele ei; Maria făcu şapte paşi şi se întoarse în braţele maicii sale. Atunci, fericita Ana o ridică în braţe şi exclamă: „Viu este Domnul Dumnezeul meu! Tu nu vei umbla pe pămînt atîta timp, pînă ce nu Te voi conduce în Templul Domnului". De atunci fericita Ana a aranjat un loc deosebit în dormitorul său, unde nu era îngăduit să intre nimic necurat, şi alese nişte fecioare israelite fără prihană, ca să îngrijească de prunca cea binecuvîntată.

Cînd Maria împlini un an de la naştere, Ioachim învită pe preoţi, cărturari, pe mai marii poporului şi pe prieteni la un ospăţ, la care fu adusă şi Maria, rugîndu-i pe toţi să o binecuvinteze. „Dumnezeul părinţilor noştri să binecuvînteze pe această pruncă şi să-i dea ei nume slăvit în veci de către toate neamurile". Aşa a fost binecuvîntarea preoţilor asupra Mariei. Asistenţii au răspuns' „Amin"! (Aşa să fie!).

Maria împlini doi ani şi toţi cei ce o înconjurau erau uimiţi de neobişnuita dezvoltare a minţii şi a inimii ei, prevestită prin vîrsta ei. Înţelepciunea ei copilărească se asemăna cu raza binefăcătoare a soarelui. Maria nu se putea asemăna copiilor de vîrsta ei, şi dreptul Ioachim se grăbi să îndeplinească făgăduinţa de a închina pe fiica sa templului; dar Ana, mişcată de sentimentul matern, îl rugă să amîie acest lucru încă un an. Înţelepţii părinţi au început a-şi pregăti fiica pentru a fi închinată Domnului, crescînd-o în gîndul că ea e făgăduită ca dar lui Dumnezeu, că la Dumnezeu e mult mai plăcut decît la părinţi, precum şi că părinţii n-ar putea face, pentru ea, ceea ce Dumezeu este în putere să-i dea.

„Ascultă, fiică, vezi şi apropie urechea ta şi uită lumea ta şi casa tatălui tău şi-ţi va răsplăti Împăratul bunătatea ta!" astfel exclamă împăratul David în psalmii săi, şi iată sosi timpul îndeplinirii tainei predestinată de Dumnezeu: Sfînta copilă intră în Sfînta Sfintelor, prin care se face începutul revenirii la Dumnezeu a neamului omenesc ce s-a îndepărtat de Sanctuar, din cauza mulţimii păcatelor lor.

In Sfînta Tradiţie s-au păstrat amănunte cu ire la intrarea în biserică a Preasfintei Fe-

olemnitatea consacrării s-au adunat în ulte rudenii şi prieteni apropiaţi de m şi Ana, deasemenea şi multe fecioa- vîrstă cu Maria, spre a o conduce la au plecat la Ierusalim, cale de trei zaret. După intrarea în oraşul sfînt carea prin post şi rugăciune, obiş- ce aduc jertfă la templu, drepţii împreună cu însoţitorii lor, s-au lu, conducînd de mîini pe fetiţa aria cea plină de dar. au fecioarele cele de o seamă lor — rudele şi cunoscuţii. mînă se grăbeau la solemni- arei Maria, unica fiică a ama templului, cîntînd pinarea lor au ieşit avînd în frunlea

din 15 trep- pe care tă, cîte ţii pă- -o pe pre-

zenţi, Maria deşi era numai de trei ani, a urcat repede şi curajos, fără nici un ajutor, pînă la treapta cea mai de sus, unde o întîmpină arhiereul Zaharia, înconjurat de preoţi. Primind pe Maria, el nu se opri cu ea acolo unde obişnuit se rugau credincioşii, ci o conduse după prima şi a doua perdea, adică în Sfînta Sfintelor, unde nu le era permis să intre nu numai femeilor, dar nici preoţilor, ci numai arhiereului şi acesta numai o singură dată pe an, după o prelungă pregătire prin post şi rugăciuni, în ziua curăţeniei prin jertfa sîngeroasă, pe care o aducea pentru sine şi pentru păcatele poporului. Aceasta s-a făcut după îndemnul lui Dumnezeu; Fecioara Maria o fost condusă în Sfînta Sfintelor, asemenea vechiului Chivot al lui Dumnezeu, ce a servit ca prototip Maicii lui Hristos, Răscumpărătorul lumii.

Arhiereul, conducînd pe Fecioara în Sfînta Sfintelor după inspiraţia harului, i-a hotărît ca aici să-i fie locul de rugăciune. Altor fecioare dedicate templului pentru a servi lui Dumnezeu, li se interzicea aspru a se apropia — măcar — de Sfînta Sfintelor; lor li se delimita ca loc de rugăciune spaţiul dintre altar şi naos, unde în urmă a fost omorît Zaharia.

„Ioachime şi Ano, veseliţi-vă acum, căci în templul Domnului aţi adus pe Preacurata Maica lui Hristos Dumnezeu, viitorul împărat al tuturor".

Bătrînii părinţi, închinînd pe fiica lor voii Tatălui ceresc, I-au adus lui jertfe de mulţumire, întorcîndu-se spre casa lor, slăvind şi mulţumind Domnului. Ei nu plîngeau din pricina despărţirii de fiica lor dragă, nu-i neliniştea nici durerea singurătăţii, ci mulţumeau lui Dumnezeu pentru că le trimise la adînci bătrîneţe dumnezeescul dar, bucurîndu-se că s-au învrednicit să-l închine Celui ce le-a dat lor să cunoască mîngîierea şi consolarea neamului omenesc.

Pe vremea aceea pe lîngă templul din Ierusalim, construit de Solomon şi renovat de Zorobabel, şi anume în jurul pereţilor templului se aflau treizeci de clădiri minunate din piatră, cu cîte trei etaje fiecare, la oarecare distanţă una de alta, cu toată comoditatea necesară vieţii — cu camere comode şi spaţioase. In unele clădiri se aflau fecioarele dedicate slujirii lui Dumnezeu; în altele — văduvele cu o viaţă curată, iar în unele chilii separate trăiau nazareii ce şi-au dedicat viaţa slujirii lui Dumnezeu şi reprezentau ceva în genul monahilor din Biserica N. T. Alte camere erau destinate pentru străinii ce veneau la Ierusalim, pentru a se închina adevăratului Dumnezeu.

După intrarea în templu, Maria cea de trei ani a fost găzduită în locuinţa fecioarelor, ce exista din cele mai vechi timpuri. Fecioarele mai mari decît ea o învăţau să citească cărţi sfinte şi să facă lucru de mînă, după hotărîrea arhiereului. Ea avea locul său deosebit pentru învăţat, lucru de mînă şi odihnă. In templu intra numai pentru rugăciune.

Viaţa Fecioarei Maria în templu se evidenţia printr-o curăţenie deosebită şi sfinţenie. Tot anturajul vieţii ei trezea o adîncă veneraţie către Dumnezeu. Urmărind ordinea precisă, ea se trezea odată cu zorile dimineţii şi după mărturia Tradiţiei se ruga de trei ori pe zi: dimineaţa la ora 3 (ora 9), la amiază în jurul orei 6 (ora 12) şi după amiază (aproape de ora 9 seara)[1] Acesta era obiceiul tuturor oamenilor binecredincioşi ai templului aceluia şi obligator pentru cei ce îşi petreceau viaţa în templu. In restul timpului, ea se ocupa cu citirea cărţilor Sf. Scripturi şi cu lucrul de mînă. In cîntările bisericeşti, se adevereşte despre arătarea îngerilor Preacuratei Fecioare cu hrană cerească: în fiecare zi o vizitau şi stăteau cu ea de vorbă. Viaţa ei în templu a fost călăuzită de Duhul Sfînt.

Intre lucrarile de mînă cu care se ocupa Fecioara Maria, era nu numai torsul inului şi a lînei, ci şi broda cu mătase, îndeosebi veşminte preoţeşti. In arta manuală, ea le întrecea pe prietenele sale şi mintea ei era deosebit de dezvoltata prin citirea cărţilor sfinte, întărită prin rugaciuni şi cugetare la Dumnezeu. Aproape nouă ani cît a petrecut ea în Sfînta Sfintelor, a trait şi slujit cu frica de Dumnezeu şi cu inimă curata. Preoţii cei mai bătrîni priveau la ea ca la podoaba cea mai scumpă a templului sfînt şi nici odată nu treceau pe lîngă ea ca să nu cheme binecuvîntarea lui Dumnezeu asupra ei.

Mulţi ani trăi Maria sub acoperemîntul templului şi viaţa ei era fără răzvrătire şi senină, ca un cer clar. Dar în al nouălea an al vieţii ei în templu, a cunoscut prima durere pe pămînt. Ea rămase orfană de părinţii ei foarte bătrîni. Intîi muri Ioachim (de 80 de ani), curînd şi mama sa, Ana.

Drepţii Ioachim şi Ana sînt numiţi de Biserică, Drepţii Părinţi, şi Biserica zilnic îi roagă la sfîrşitul slujbelor dumnezeieşti, la otpustul ieşirii din biserică, cerînd miluire şi mîntuire de la Dumnezeu prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu şi cu ale sfinţilor şi drepţilor părinţi Ioachim şi Ana. Amintirea lor se sărbătoreşte la 9 septembrie, a doua zi după sărbătoarea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Locul înmormîntării lor este indicat şi azi într-o parte a scării, pe care se coboară în peştera din Getsimani, unde a fost înmormîntată şi Preasfînta Născătoare de Dumnezeu.

Rămînînd orfană de scumpii ei părinţi, Maria a fost greu încercată şi a recunoscut că nimic nu o mai leagă de pămînt. De acum se dedă cu toată inima Unicului Dumezeu şi nutri o singură dorinţă — să rămînă pînă la sfîrşitul vieţii roaba lui Dumnezeu, totdeauna supusă voinţei Lui sfinte.

Atunci făcu lui Dumnezeu făgăduinţa de a păstra fecioria sa pentru El.

Pr. Lector CHIRIL PISTRUI
Sibiu

[1] Iudeii socoteau orele zilei de la răsăritul soarelui, astfel că ora 3 corespunde orei noastre cu ora 9 dimineaţa.

Cel mai mare bine

Credinciosul Solomon Vasile din parohia Boziaş (Tîrnăveni) ne scrie:

De cînd s-a făcut unificarea celor două Biserici, trăim în linişte şi înţelegere deplină. Pînă la unificare erau între noi certuri şi neînţelegeri. Fiecare spunea că „legea" lui e mai bună. Azi trăim cu toţi ca fraţii.

Unificarea Bisericilor a adus un folos nemaipomenit. Sîntem toţi în aceeaşi credinţă ortodoxă. Şi ne bucurăm că nu vedem nici o schimbare în slujbe. Atît preotul cît şi cantorul fac slujbele şi cîntă ca şi înainte. Prin urmare înseamnă că noi am avut aceeaşi credinţă ortodoxă şi mai înainte şi de aceea nu s-a schimbat nimic în slujbă.

Apoi din punct de vedere naţional, de acum sîntem toţi una. Nu ne mai dusmănim ci trăim în bună înţelegere.

Deci Unificarea Bisericilor a adus cel mai mare bine, atît Bisericii cît şi ţării noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Oglinda Sf. Scripturi

Scriitorul Gr. Alexandrescu, în fabula „Oglindele", spune că într-o țară mare în care nu erau cunoscute oglinzile, fiindcă nimeni n-avea voie să le aducă din afară:

„Plăcuta frumusețe trecea de urîciune.
Iar frumoși de minune
Se socoteau aceia ce erau mai pociți".

Intr-o zi o corabie măreață cu oglinzi este luată de furtună și sfărîmată de țărm. Locuitorii adunară cioburile aruncate de valuri, se privesc în ele și sînt cuprinși de mirare:

„Văzură adevărul, mulți însă cu-ntristare". Dregătorii aflînd de întîmplare poruncesc să fie distruse toate oglinzile. Cîteva însă putură să fie ascunse și din vremea aceea:

„Toți oamenii frumoși
Arăt cîte-o oglindă acelor urîcioși".

Azi firește nimeni nu se poate plînge cu n are oglindă, în care să se vadă cum este. Sf. Scriptură încă ne pomenește de oglindă atît în înțeles propriu, cît și figurat (Es. 38, 8; Iov. 37, 18; I. Cor. 13, 12; Iac. I. 23).

De acest obiect s-a folosit și sf. Iacob, într-o asemănare frumoasă, din epistola sa, spre a ne da minunate învățături duhovnicești. El scrie: „Căci dacă cineva este auzitor al cuvîntului, iar nu împlinitor, el seamănă cu omul care privește în oglindă fața sa firească. S-a privit pe sine și s-a dus și îndată a uitat ce fel era" (Iac. V. 23—24).

In aceste versete sf. Iacob aseamănă cuvîntul lui Dumnezeu, adică Sf. Scriptură, cu oglinda, căci după cum oglinda ne redă exact fața la un moment dat, tot astfel și Scriptura sfîntă ne redă sufletul nostru exact, așa cum este el la un moment dat, cu frumusețile sau urîciunile lui. Și după cum omul care și-a privit fața în oglindă, îndată ce se depărtează își uită cum era, tot astfel și cel care se mulțumește numai să-și vadă chipul său sufletesc în oglinda învățăturii sfinte, fără să tragă încheierile practice din cele ce a văzut, și să facă binele, nu se alege cu nici un spor sufletesc.

Intr-adevăr Sf. Scriptură în totalitatea ei este o minunată oglindă a sufletului nostru, dar și în singuraticele ei părți găsim tot atîtea oglinzi în care ne vedem cum sîntem, dar și cum trebuie să fim.

In Sf. Scriptură sînt atîtea locuri mai ales în Vechiul Testament, în care se înfățișează lucruri urîte, chiar foarte urîte. Aceasta este o dovadă mai mult că oglinda Sf. Scripturi este bună, căci redă pe om așa cum este el sub robia păcatului. Dar tot în ea, vedem și frumusețea morală la care se poate ridica omul prin silința lui și cu ajutorul lui Dumnezeu.

Aceasta fiind Sf. Scriptură, se înțelege că ea este cea mai desăvîrșită oglindă, în care trebuie să privească sufletul creștinului. De aceea și sf. Ap. Pavel scrie: „Toată Scriptura este însuflată de Dumnezeu și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea care duce la dreptate. Astfel ca omul lui Dumnezeu să fie desăvîrșit, pregătit pentru ori ce lucru bun" (II. Tim. 3, 16—17). Iar către creștinii din Roma, același sf. Ap. scrie: „Deoarece toate cîte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învățătura noastră"... (Rom. 15, 4).

In acest înțeles Sf. Scriptură este o oglindă minunată în care ne vedem nu numai cum sîntem, ci și cum trebuie să fim, după ce am înlăturat ce este urît în sufletul nostru. Prin aceasta ea ne este un ajutor prețios în strădania după desăvîrșirea spirituală, potrivit poruncii Mîntuitorului, care zice: „Fiți dar voi desăvîrșiți, precum Tatăl vostru cel ceresc este desăvîrșit" (Mt. 5, 48).

Noi nu ne uităm în oglindă de dragul de-a ne oglindi, ci cu un scop precis, de a înlătura tot ceea ce este nepotrivit în prezentarea noastră; tot astfel și creștinul nu se privește în oglinda Sf. Scripturi, numai ca să se afle în treabă, ci cu ținta precisă ca văzîndu-și „petele" de pe suflet, să și-le înlăture.

La ce i-ar folosi unui om oglinda, dacă văzîndu-se murdar, nu s-ar spăla și ar ieși astfel în lume? Desigur că la nimic. Tot asemenea, nici oglinda Scripturii n-ar folosi de loc creștinului, care văzîndu-și urîciunea sufletului său, n-ar face nimic pentru înlăturarea ei.

Este adevărat că omul caută uneori să se mintă pe el însuși și apoi și oglinda, înfrumusețîndu-și fața în tot felul, să pară mai frumos decît este.

Dar oglinda cuvîntului lui Dumnezeu, nu o putem înșela, cu falsuri și cu închipuiri deșarte. „Drept aceea, cel ce crede că stă bine să ia seama să nu cadă" (I Cor. 10, 12).

Deci după ce ne-am văzut fața adevărată a sufletului nostru, în oglinda sf. învățături creștine, să căutăm să ne spălăm „petele urîte" de pe el în taina pocăinții. Să ne rugăm cu proorcul David, zicînd: „Spală-mă și mai alb decît zăpada voiu fi! Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule și duh drept înoește înlăuntrul meu!" Să fim nu numai auzitorii cuvîntului lui Dumnezeu, ci și împlinitorii lui.

Pr. A. RADU

Două sfințiri de biserici

La cererea credincioșilor, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a cercetat trei parohii din prot. Codlea. La Zărnești pentru biserica-monument istoric reînnoită; la Tohanul Vechi pentru binecuvîntarea credincioșilor reveniți, buni fii ai Bisericii noastre; la Sărămaș pentru biserica și casa parohială, nou construită.

LA ZĂRNEȘTI

Duminică 7 septembrie a. c., I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae la poftirea stăruitoare a credincioșilor zărnești a descins în mijlocul lor pentru a sfinți din nou vechea biserică din cimitir, ctitoria protopopului Baiu de acum 200 ani. Această biserică fusese reparată în anii din urmă și pictată din nou în fresco de pictorul Vasu. Pe un timp admirabil Inaltul Ierarh de la Sibiu, întîmpinat de credincioși cu florile bucuriei în brațe și-n suflete, a săvîrșit sfințirea bisericii și Liturghia arhierească pe estrada ridicată printre morminte în fața bisericii. După slujbă credincioșii au ascultat în deplină reculegere cuvîntul de învățătură al Inalt Prea Sfințitului Mitropolit, care le-a lăudat rîvna și dragostea pentru înnoirea vechiului locaș de închinare. I-a îndemnat pe toți la muncă pentru a fi și cetățeni vrednici ai patriei, precum și buni credincioși ai Bisericii noastre strămoșești.

POPAS LA TOHANUL VECHIU

După amiază, în drum spre Or. Stalin, I. P. S. Sa a ținut să viziteze biserica revenită din Tohanul Vechiu. Credincioșii acestei biserici, adunați în număr mare, l-au primit cu bucurie de fii. După o scurtă slujbă săvîrșită de prot. Dr. Vasile Coman cu un sobor de preoți și diaconi, s-au împărtășit și tohănenii de cuvîntul de învățătură al I. P. Sf nostru Mitropolit. A îndemnat pe toți la dragoste și alipire față de Biserica strămoșească, arătînd că credincioșii romîni au toți aceeași mamă, care-i cuprinde cu dragoste la sînul ei: Biserica Ortodoxă Română. Precum au aceeași limbă și același port, așa îi însuflețește aceeași credință. Impărtășind tuturor arhierești binecuvîntări, Inaltul Ierarh s-a îndreptat spre Or. Stalin.

LA BARCANI, SAT SĂRĂMAȘ

Luni 8 septembrie Praznicul Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, parohia Sărămaș s-a gătit de aleasă sărbătoare. Credincioșii acestui sat sub povățuirea preotului au ridicat biserică și casă parohială. In timpul din urmă au izbutit să înfăptuiască și pictarea bisericii prin pictorul Vasu. Fiind toate gata au cerut cu stăruință la Sibiu să vină în parohia lor chiar I. P. S. Mitropolit pentru a le tîrnosi biserica.

Dorința le-a fost împlinită în ziua acestui Praznic. Inaltul Ierarh cu părintească dragoste a venit în mijlocul credincioșilor sărămășeni, care l-au întîmpinat cu multe, multe flori, cu pîine și sare, și le-a sfințit biserica. Inaltul Ierarh le-a spus cuvinte rupte din inima de părinte și arhipăstor. I-a prețuit pentru jertfa făcută în legătură cu zidirea bisericii și înfrumusețarea ei. I-a îndemnat la muncă, spunîndu-le că precum l-au întîmpinat cu pîine, dorește ca să crească pe acele meleaguri cît mai multă pîine, iar muncitorii harnici să se bucure de cît mai multă pace.

ASISTENT

Rugăciune

O, Doamne, Doamne Sfinte
Cerescule Părinte!
Cu stihul meu fierbinte
Iți ies azi înainte,
Cerșindu-ți ajutor
In cor cu-al Tău sobor
Ajutorul Tău ceresc,
Să-mi fie scutul părinte
Zi de zi pe un-m-oi duc
Să am armă Sfînta Cr
Vino Doamne-n ajutor
Pentru frați, părinți,
Căci Tu toate le-ai
Din nimic de la-nc
Și de-acum pînă--r
Slavă, Doamne

M

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipogr
Tax

ANUL 106 SIBIU, 15 noiembrie 1958 Nr. 43—44

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Băncile cooperative

Pe baza Decretului nr. 455/1954 s-au înființat în comunele de țară Cooperative de credit și economie, numite astăzi Bănci cooperative. Scopul acestor cooperative este să contribuie la sporirea producției agricole prin acordarea de împrumuturi și să întărească între membrii lor spiritul de economie și ajutor reciproc. Dăm aici cîteva date despre organizarea lor pentru cetitorii noștri, îndemnîndu-i să sprijinească înființarea de noi bănci cooperative și înscrierea de noi membri în cooperativele existente.

Membri ai băncilor cooperative pot fi: țărani muncitori, intelectuali de la țară, ori ce om al muncii, care se bucură de drepturi civile și politice, nu exploatează munca altora și a împlinit 18 ani. Ca să se poată înființa cooperativa într-o comună, e nevoie de cel puțin 50 membri. Acolo unde există cooperativa de credit și economie, primirea de noi membri se face pe bază de cerere individuală, care trebuie aprobată de Consiliul de conducere al ei și întărită de prima adunare generală. Celce se înscrie depune taxa de înscriere (20 lei) și subscrie cel puțin o parte socială (=200 lei), cel mult 50 părți sociale (=10.000 lei). Partea socială subscrisă o plătește în rate: dacă a subscris pînă la 10 părți sociale ratele le achită într-un an, iar dacă a subscris de la 10 părți sociale în sus — în termen de doi ani. Dacă a subscris numai 1 parte socială, la început plătește 25%, adică 50 lei. Dacă a subscris 2—5 părți sociale, la început plătește 20% (80--200 lei); de la 6—10 părți sociale plătește 15% (180—300 lei); de la 11—50 părți sociale, plătește 10% (220—1000 lei).

Membri cooperativei au dreptul: să ia parte cu drept de vot la adunările generale, să aleagă și să fie aleși în organele de conducere și revizie, să primească împrumuturi, pentru desvoltarea economiei și producției agricole și pentru nevoile lor gospodărești. Ei au datoria de a depune la timp ratele părților sociale subscrise, de a folosi împrumuturile în scopul pentru care li s-au dat și să le înapoieze la termenul stabilit, să ducă muncă de lămurire pentru înscrierea de noi membri și pentru convingerea populației sătești de a-și depune economiile la cooperativă spre fructificare, să respecte statutul și hotărîrile adunării generale.

Cînd un membru își schimbă domiciliul, părțile lui sociale le poate muta la cooperativa din comuna în care e noua lui locuință. Cînd un membru moare, drepturile lui bănești trec asupra moștenitorilor săi legali.

In băncile cooperative poate depune economii ori ce țăran muncitor și cetățean locuitor la sate. Depunătorii primesc dobîndă pentru sumele depuse. Depunerile sînt secrete și garantate de stat. Membri băncilor cooperative deasemenea fac depuneri de economii, pentru care primesc dobîndă. Ei însă primesc și o cotă din beneficiul net al cooperativei, după părțile sociale vărsate. Cooperativa acordă membrilor împrumuturi pentru dezvoltarea producției agricole, pe termen pînă la 3 ani — și pentru nevoi gospodărești, pe termen de cel mult 1 an, potrivit hotărîrii Adunării generale. Cooperativa face ori ce operațiuni bancare în folosul țărănimii muncitoare, al dezvoltării agriculturii și creșterii animalelor.

Din aceste scurte date despre băncile cooperative se vede marele ajutor pe care îl dau ele țărănimii muncitoare și dezvoltării agriculturii noastre. E dar firesc faptul că ele s-au răspîndit peste tot la țară și au fost primite cu bucurie de țărănimea muncitoare. Ele sînt o nouă formă, prin care statul de democrație populară sprijinește ridicarea nivelului de trai al țărănimii muncitoare, avîntul agriculturii și înflorirea satelor.

Indrumăm pe preoți, cîntăreți și credincioși să se înscrie ca membri în băncile cooperative, să convingă și pe alții să se înscrie, să depună economiile lor la aceste cooperative și să convingă și pe alții să facă depuneri. E adevărat că avem preoți care au mai lucrat pe linia aceasta, ca: Pr. Popianăș (Porumbacul de sus), Toma Nistor (Vurpăr), Moldovan I. (Veștem), Tipuriță C. (Vale), Luca Gh. (prot. Codlea), Roman (Avrig), Doctor T. (Vînători), ș. a., dar acțiunea de sprijinire a băncilor cooperative trebuie lărgită. In felul acesta lucrăm pentru binele populației de la sate și pentru propășirea patriei.

N. M.

Energia atomică

Minunată este mitea omului! Ea pătrunde tainele naturii, cunoaște legile ei și apoi folosește forțele naturii. Așa a ajuns omul la început să folosească focul, apele rîurilor, vîntul. Apoi a ajuns să folosească electricitatea și azi începe să folosească energia atomică. Energia atomică e o putere așa de mare, încît folosirea ei pentru binele omului ar schimba fața pămîntului, aducînd o viață de belșug și mulțumire pentru toți oamenii. Oamenii de știință și tehnicienii tocmai la aceasta lucrează, ca energia atomică să fie pusă în slujba îmbunătățirii vieții omenești. Pînă acum s-au construit uzine atomo-electrice, care dau electricitate nu cu mii de tone de cărbune sau păcură, ci cu cîteva kg de uraniu. Prima uzină atomo-electrică s-a construit în Uniunea Sovietică. Tot în Uniunea Sovietică s-a construit primul spărgător de gheață, mînat cu energie atomică. Inainte vreme spărgătoarele de gheață trebuiau să încarce mult combustibil și să tragă la țărm în porturi ca să se aprovizioneze. Spărgătorul de gheață atomic are nevoie de puțin uraniu și poate pluti un an întreg fără să fie silit să se aprovizioneze în vreun port. Nu peste mult timp vom avea și trenuri și avioane, care vor merge cu viteze foarte mari, datorită energiei atomice. Energia atomică se folosește și în medicină, pentru cercetarea boalelor și pentru tratament, mai ales la cancer. Ea se folosește în industrie și în agricultură, ajutînd ca industria să dea produse mai bune și agricultura să înainteze, să dea recolte mai bogate.

Sîntem numai la începutul folosirii energiei atomice și iată cîte binefaceri revarsă ea în viața omenească. Ne închipuim ce va fi peste 25—50 ani!

Dorința oamenilor de știință și dorința tuturor oamenilor cinstiți din toate țările este ca energia atomică să fie folosită numai în scopuri pașnice, pentru bunăstarea tuturor. De aici lupta popoarelor, în frunte cu Uniunea Sovietică, pentru încetarea experiențelor cu arme atomice, pentru interzicerea fabricării armelor atomice, pentru nimicirea armelor atomice existente și pentru ca energia atomică să stea în slujba vieții, nu în slujba morții. Uniunea Sovietică a și făcut primul pas: ea a încetat experiențele cu armele atomice. La a-

(Continuare în pag. 2)

Păcatul hoţiei

Porunca a opta dumnezeească ne porunceşte: „Să nu furi"! (Eşire 20, 15). Porunca aceasta prin urmare ne opreşte de la însuşirea de lucruri străine împotriva voinţei celui ce le are. S-ar părea că păcatul acesta se săvîrşeşte numai atunci cînd întindem mîna şi luăm lucruri care aparţin altora. Dacă ar fi aşa — zice un Sf. Părinte — ar fi puţini hoţi în lume. In realitate însă, furtul se săvîrşeşte în foarte multe chipuri. De aceea bine învaţă Sf. Părinţi cînd zic că numărul hoţilor e mai mare de cît se crede. Această observaţie o face mai cu seamă Sf. Ioan Gură de Aur, pentrucă pe timpul său, în sec. al IV-lea, erau mulţi oameni care furau.

Impotriva poruncii a opta se poate păcătui în mai multe chipuri:

1. Prin luarea de lucruri străine fără ştirea celui ce le are (furt).

2. Prin luarea cu sila şi pe faţă a lucrurilor străine (răpire, prădăciune). Se face vinovat de acest păcat acela care opreşte pe călător pe drum sau la margine de pădure, îl desbracă şi îi răpeşte tot avutul. Acest păcat cuprinde o răutate mai mare fiindcă în acest chip se face şi o mare batjocură împotriva celui de la care se răpeşte.

3. Prin luarea prin viclenie a bunurilor altuia (înşelăciune). Aceasta se poate întîmpla prin falsificare de acte, sau cumpărarea cu bani falşi sau vînzarea cu măsuri mincinoase. Despre aceia care fură în felul acesta, adică prin viclenie caută să-şi însuşească bunurile altora, zice Sf. Scriptură: „Bună e la gust pîinea cîştigată cu înşelăciune, dar la sfîrşitul sfîrşitului gura se va umplea de pietricele" (Prov. 20, 17). Urgisită este înaintea lui Dumnezeu şi vînzarea cu măsură nedreaptă, căci zice Scriptura: „Urîciune este înaintea lui Dumnezeu cîntarul nedrept, pe cînd cumpăna dreaptă este plăcerea lui" (Prov. 11, 1).

4. Prin cămătărie pretinzînd dobînzi mari.

5. Prin vînzarea lucrurilor care sînt necesare pentru trai, mîncare şi îmbrăcăminte, cu preţuri mai mari, preţ îndoit sau întreit (specula).

6. Prin luare de bani pentru lucruri care eşti obligat să le împlineşti în slujba în care te afli (mită). Mai poate fi mită atunci cînd pentru bani întorci lucrurile altfel de cum scrie legea, numai să fie bine pentru cel care te mitueşte. Sf. Scriptură vorbind despre acest fel de hoţie, zice: „Mituirea este un talisman în ochii celui care o dă, căci oriunde se întoarce totul merge în plin" (Prov. 17, 8). Dar Dumnezeu pedepseşte şi acest fel de păcat, cînd zice: „Cum sorb seceta şi căldura apele zăpezii, aşa înghite locuinţa morţilor pe cei ce păcătuesc, viermii se ospătează cu el, nimeni nu-şi mai aduce aminte de el" (Iov. 23, 19—20).

7. Prin nerestituirea lucrurilor pe care le-ai luat cu împrumut.

8. Prin neîmplinirea unei munci egale cu salarul pe care îl primeşti.

9. Prin însuşirea de lucruri care au aparţinut slujbei lui Dumnezeu sau bisericii (sacrilegiu).

10. Prin cumpărarea pe bani a lucrurilor sfinte sau a darului dumnezeesc (simonie). De acest păcat s-a făcut vinovat Simon Magu care a voit să cumpere pe bani de la Sf. Apostoli puterea Duhului Sf. (Fapte 8, 19).

11. Cînd opreşti plata celui ce ţi-a muncit (exploatare).

12. Cerşetorul săvîrşeşte furt atunci cînd cerşeşte deşi poate munci.

Furtul nu se săvîrşeşte — după cum am văzut — numai de aceia care intră în casă în timp de noapte şi îţi iau avutul, ci se săvîrşeşte de foarte multe categorii de oameni. Este cu adevărat un dar al lui Dumnezeu ca omul să se ţină departe şi să nu vateme cu acest păcat în nici o formă pe semenul său. Păcătuesc prin furt unii oameni de serviciu care îşi însuşesc lucrurile care le-au fost încredinţate. Păcătuesc femeile şi bărbaţii care vînd pe sub ascuns bunuri necesare traiului în casă. La fel păcătuesc copiii care înstrăinează lucruri din casă fără ştirea părinţilor. Păcătuesc cei ce locuesc la ţară, ţăranii, care întind mîna şi iau din locul vecinului. Păcătuesc şefii de instituţii, administratorii, gestionarii, contabilii, etc. care se folosesc fără scrupul de slujba pe care o au pentru a-şi însuşi, pentru a sustrage şi fura în diferite chipuri, ceeace nu le aparţine, îmbogăţindu-se în felul acesta cu păgubirea instituţiei şi a statului care le-a încredinţat slujba.

In multe chipuri — după cum am văzut — se poate săvîrşi păcatul hoţiei. Chiar din motivul acesta şi răutatea păcatului este mare. Din orice latură ai încerca să vezi păcatul acesta îţi apare tot altă şi altă latură a răutăţii lui. Printre multele răutăţi pe care le cuprinde păcatul hoţiei este aceea că hoţul pierde harul şi prietenia lui Dumnezeu. Cel ce fură săvîrşeşte un mare păcat de neascultare faţă de Dumnezeu. El ascultă mai mult de diavolul care-l îndeamnă, pentruca să-şi desfăteze trupul şi să se veselească, să spargă grînarele şi să facă bani prin înşelăciune. O viaţă avem — zic hoţii şi lacomii — să ne bucurăm pînă cînd trăim! Cu totul altfel însă şopteşte Domnul sufletului credincios, cînd îl îndeamnă şi îi zice: „Ce va folosi omul de va dobîndi lumea toată, iar sufletul său îşi va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?" (Mt. 16, 26).

Bogăţiile furate sînt la fel cu acele ape care curg ca nişte rîuri pe crestele munţilor atunci cînd plouă sau cînd se topesc zăpezile. Cînd ploaia a încetat , apele dispar şi locul apare uscat şi nici nu mai şti că pe acolo ar fi fost cîndva apă. Sf. Scriptură ne învaţă acest lucru, cînd zice: „Bogăţiile pe care le-a înghiţit le va vărsa şi din pîntecele lui le va scoate pe ele Dumnezeu" (Iob. 20, 15). Să nu creadă cineva că se poate îmbogăţi prin furt. Chiar dacă o face pentru un moment, bogăţia aceea nu stă, aşa cum nu stau apele pe crestele munţilor ci curg la vale.

Nici să nu creadă cineva că se poate fura pînă la nesfîrşit fără să se cunoască şi să se ştie. Chiar dacă unuia i-a reuşit să fure azi, va fi descoperit mîine, căci ne spune Scriptura: „Tocmai cînd stă să-şi umple pîntecele, Dumnezeu slobozeşte asupra lui arşiţa mîniei sale şi plouă peste el săgeţi arzînde. Cerul descopere vinovăţia lui şi pămîntul se ridică împotrivă-i; foc îl va mistui, fără ca să-l aprindă cineva şi va arde tot ce va mai scăpa din cortul lui" (Iov. 20, 23; 26-27).

Hoţul îşi vinde cinstea pe ruşine. El este un om dispreţuit de toată lumea. Nimenea nu mai are încredere în el. Nu mai aduce nici un folos nici familiei, nici societăţii în care trăieşte. Toată lumea se fereşte de el şi îl ocoleşte. Onoarea şi demnitatea lui de om, numele său bun, le vinde cel ce fură, pentru cîţiva bani sau nu ştiu pentru ce lucruri la care a lăcomit. Şi casa hoţului e ocolită de ceilalţi oameni şi toată familia lui poartă acest nume de rîs şi de batjocură: „E neam de hoţ".

Hoţia este un păcat greu şi faţă de semenii săi şi faţă de societatea în care trăieşte. Aş cuteza să-l aseamăn pe un hoţ cu un ucigaş, mai ales atunci cînd lucrurile furate sînt de o valoare mare şi cînd pe urma furtului se întîmplă nenorociri, cad în vină persoane nevinovate, duc lipsă şi trebuie să sufere cei nevinovaţi.

Unui sfînt, o persoană care ocupa o funcţie înaltă, i-a oferit într-o zi o pungă cu bani de aur. „Eu nu doresc — zise acel om cu viaţă sfîntă — sudoarea supuşilor tăi" şi îi restitui punga. Luă însă o monedă de aur şi o rupse peste mijloc şi iată!, izvorî o picătură de sînge viu, sînge adevărat. Toţi cei de faţă rămaseră îngroziţi. Aşa sînt banii adunaţi prin hoţie. Dacă un sfînt sau un înger ar trece pe la casele acestora şi ar frînge banii pe care îi au, unele monede ar izvorî sînge. E sîngele fraţilor lor de la care au furat, sau pe care i-a înşelat, sau i-a nedreptăţit într-un fel oarecare.

Mîntuitorul aseamănă păcatul furtului cu păcatele cele grele cînd zice: „Din inimă ies cugetele cele rele, uciderile, necurăţiile, hoţiile" (Mt. 15, 19). Sf. Pavel ne spune că cei ce fură nu vor intra întru împărăţia lui Dumnezeu: „Nici hoţii, nici zgîrciţii, nici răpitorii, împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni" (I. Cor. 6, 10).

Văzînd — din cele spuse pînă acum — răutatea păcatului acestuia să ne silim ca acolo unde sîntem rînduiţi, prin muncă cinstită şi corectă să ne cîştigăm cele ce ne sînt trebuincioase traiului. Bunul Dumnezeu a spus-o celor dintîi oameni: „Intru sudoarea feţii tale să-ţi cîştigi pîinea ta". Acelaş lucru ni-l spune şi nouă: întru sudoarea feţii să trăieşti muncind nu furînd ceeace nu-i- al tău sau săvîrşind tîlhării şi înşelăciuni! Să nu ne facem stăpîni pe lucruri străine, pe bani ori pe alte bunuri, prin furt sau prin altă cale nedreaptă.

Dreptul Tobie, amintit în V. T., auzind behăind în casa lui un ied şi temîndu-se ca nu cumva să fie de furat, zise către soţia sa Ana: „De unde ai tu iedul? Nu cumva-i de furat? Dă-l stăpînului înapoi, căci nu este îngăduit să mînînci de furat" (Tovie, 2, 13). Aşa au ştiut oamenii cei drepţi să se ferească de păcatul hoţiei!

Şi să mai ştim un lucru în legătură cu păcatul hoţiei: dacă vrem să ne împăcăm cu Dumnezeu să înapoiem lucrurile furate sau valoarea lor. Fericitul Augustin zice — vorbind despre acest lucru — că este mai bine să pierdem banii şi toate lucrurile noastre decît să ne pierdem sufletul.

Legile omeneşti încă pedepsesc hoţia sub orice formă ar fi ea. Numai acolo, unde fiecare ins ştie să respecte bunurile altuia şi bunurile obşteşti, şi să nu se atingă de ele, poate fi prosperitate, pace şi fericire.

Dacă ne iubim patria noastră şi dorim un trai fericit copiilor noştri, dacă iubim pacea şi progresul întregei omeniri, să luăm seama şi să nu călcăm porunca a opta care ne spune: „Să nu furi"! Să fim oameni cinstiţi şi vrednici, muncind cu drag pentru propăşirea poporului şi a noastră a fiecăruia.

Prof. AL. MOISIU

Energia atomică

(Urmare din pag. 1)

ceasta S.U.A. şi Anglia au răspuns prin continuarea exploziilor cu bombe atomice în Oceanul Pacific şi în America. Totuşi, sub presiunea popoarelor, guvernele SUA şi Angliei au anunţat că vor să înceapă tratative cu Uniunea Sovietică la 31 octombrie pentru a se ajunge la un acord de încetare a experienţelor cu arme atomice. Guvernele acestea însă pun atîtea condiţii, încît se vede că nu doresc să ajungă la un acord. Ele cred că pot speria popoarele cu ameninţarea unui război atomic. Popoarele însă îşi strîng rîndurile şi intensifică lupta împotriva aţiţătorilor războiului atomic. Ele luptă pentru scoaterea armelor atomice din armament, pentru dezarmare, pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice. Şi biruinţa va fi de partea popoarelor.

Biserica noastră este alături de lupta popoarelor pentru pace. Ea arată că Dumnezeu a dat omului minte şi l-a pus stăpîn peste forţele naturii, ca prin folosirea acestor forţe să-şi făurească o viaţă fericită pe pămînt. Nu ne îndoim că lupta popoarelor pentru ca energia atomică să fie spre fericirea oamenilor va ajunge la biruinţă. Trebuie ca fiecare dintre noi să sprijinească această luptă, ca să ne putem bucura noi şi urmaşii noştri de viaţa cea nouă, pentru care muncim.

T.

„Mergi de fă şi tu asemenea“

Luca 10, 37

Cei ce ascultau învăţătura Domnului nostru Iisus Hristos erau oameni de toată mîna. Majoritatea o formau oamenii simpli, mulţimea, care urmau pe Iisus cu gînduri curate şi cu inimă deschisă, dornici de a se folosi de învăţătura Lui de viaţă dătătoare. Erau printre ascultători însă şi din aceia — farisei şi cărturari — care urmau pe Mîntuitorul cu gîndul viclean de a prinde „ceva din gura lui, ca să-i afle vreo vină” (Luca 11, 54), ca astfel să aibă un motiv de a pune mîna pe El şi a-L ucide. Ba mai mult, unii dintre aceştia intrau uneori faţiş în vorbă cu Iisus, punîndu-I fel de fel de întrebări, care mai de care mai piezişă, doar vor obţine de la El vreo mărturie pe care s-o folosească în scopurile lor ascunse şi rele.

Despre o astfel de întîmplare ne vorbeşte şi Sf. Evanghelist Luca în cap. 10, 25—37, unde se spune că „Un legiuitor s-a sculat ispitindu-l pe el (pe Iisus) şi zicînd: Învăţătorule, ce voi face ca să moştenesc viaţa veşnică?”

Legiuitorul venit în faţa lui Iisus, cu gîndul ascuns de a-L ispiti, este un învăţător de lege, care se ocupa cu tîlcuirea Legii lui Moisi. Mîntuitorul, în atotştiinţa Sa dumnezeiască, ştia acest lucru şi tocmai de aceea îl întrebă: ca un învăţător de lege ce eşti, spune „în lege ce este scris? Cum citeşti?” folosind un fel de a vorbi al rabinilor. Legiuitorul cunoştea Legea Vechiului Testament, căci în răspunsul pe care îl dă Mîntuitorului o rezumă astfel: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată vîrtutea ta şi din tot cugetul tău iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi”. In porunca dragostei de Dumnezeu şi de aproapele se cuprinde într-adevăr întreaga Lege şi Profeţii. La această poruncă a dragostei se gîndea Mîntuitorul cînd grăia mulţimilor astfel: „Toate cîte voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi şi voi lor asemenea, căci aceasta este legea şi proorocii” (Matei 7, 21). Mai direct ne învaţă acest lucru Sf. Ap. Pavel cînd zice: „Nimănui cu nimic nu fiţi datori fără numai cu dragostea unii către alţii, căci **cel ce iubeşte pe aproapele a împlinit legea**” (Rom. 13, 8). De aceea îi zice din nou Mîntuitorul: „Drept ai răspuns. Fă aceasta şi vei fi viu”, adică, iată omule că ştii ce trebuie făcut, rămîne doar ca să şi împlineşti ceea ce ştii, căci nu cunoscătorii Legii, ci împlinitorii ei vor intra în împărăţia lui Dumnezeu.

La auzul acestor cuvinte ale Mîntuitorului Iisus Hristos, legiuitorul se pare că a venit la gînduri mai bine, căci iată ce zice Evanghelia mai departe: „Iar el, vrînd să se **îndrepteze pe sine**, a zis către Iisus: Şi cine este aproapele meu?“ La această întrebare Mîntuitorul, vrînd să fie bine înţeles, răspunde cu minunata parabolă a samarineanului milostiv, rostită nu departe de oraşul Ierihon, curînd după întoarcerea celor 70 de învăţăcei, trimişi de Domnul în misiune pe cîtva timp.

Şi-a zis Domnul: „Un om oarecare se pogora de la Ierusalim în Ierihon şi a căzut între tîlhari, care desbrăcîndu-l şi rănindu-l s-au dus lăsîndu-l abia viu”. Intre Ierusalim şi Ierihon este cale cam de 6—7 ore de mers pe jos (vreo 28 km), iar drumul şerpuieşte printre dealuri golaşe de calcar şi văi pusti pe unde furii puteau sta în voie la pîndă. Aceste locuri sînt la fel de pusti şi periculoase pentru călători pînă în ziua de astăzi. Omul căzut în mîna tîlharilor pare a fi fost iudeu.

„Şi după întîmplare, continuă Mîntuitorul, un preot se pogora pe calea aceea şi văzîndu-l pe dînsul a trecut alăturea. Aşijderea şi un levit, fiindu-i drumul pe acolo, a venit şi l-a văzut şi a trecut pe alăturea”. Ierihonul era oraş preoţesc, de aceea preoţi şi leviţi puteau fi întîlniţi adesea pe această cale, mergînd sau venind de la templul din Ierusalim, unde serveau săptămîna de rînd.

„Iar un samarinean, zice parabola, mergînd pe cale a ajuns la el şi văzîndu-l i s-a făcut milă. Şi apropiindu-se i-a legat rănile, turnînd untedelemn şi vin şi punîndu-l pe dobitocul său l-a dus la o casă de oaspeţi şi a purtat grijă de el. Iar a doua zi, la plecare, a scos doi dinari, i-a dat gazdei şi a zis: poartă grijă de dînsul şi ori ce vei mai cheltui îţi voi plăti cînd mă voi întoarce”. Samarineanul, care a trecut pe cale în drum spre Ierusalim să-şi vîndă probabil ceva produse, era de loc din Samaria, regiune aşezată între Iudeea şi Galileea. Locuitorii Samariei erau formaţi din iudei, rămaşi acasă după ce mulţi dintre ei au fost duşi în robia babilonică, şi străini aduşi şi aşezaţi de babiloneni în acele locuri. Ei aveau credinţa religioasă deosebită de a iudeilor: o credinţă iudaică mai stricată. Din această cauză erau dispreţuiţi şi urîţi de ceilalţi iudei, care nici pămîntul nu voiau să li-l calce. Vinul şi untdelemnul erau cele mai la îndemînă leacuri ale vremii şi oamenii din acele părţi rar călătoreau fără ele. Cei doi dinari daţi gazdei ca să îngrijească de cel rănit reprezenta plata pe două zile a unui muncitor.

După rostirea acestei parabole, Mîntuitorul adaugă către legiuitor: „Care dintre aceştia trei ţi se pare a fi aproapele celui căzut între tîlhari? Iar el răspunde: Cel ce a avut milă cu dînsul”. Drept încheiere, Mîntuitorul îi zice din nou: „Mergi de fă şi tu asemenea”.

Legiuitorul nu ştiuse cine este aproapele lui. Şi nu fără temei, căci poporul iudeu, ca şi toate popoarele din vechime, nu îndrepta dragostea sa decît către cei de un neam cu el. Aşa era la început, căci cu vremea se fac în sînul poporului mari deosebiri, între bogaţi şi săraci, drepţi şi păcătoşi, învăţaţi şi neştiutori, între cei de sus şi cei de jos. De aceea parabola aceasta are caracter de exemplu. Prin această pildă adică, Mîntuitorul a vrut să arate pe înţeiesul tuturora, că aproapele este cel ce ştie să-şi ajute semenul, ori cine ar fi acesta, ori cum l-ar chema, ori ce culoare ar avea; oricînd şi oriunde. Ea oglindeşte pe scurt cele trei atitudini mai de seamă pe care oamenii le pot lua în viaţă faţă de semenii lor.

Prima atitudine se arată în fapta tîlharilor, care se năpustesc ca nişte fiare flămînde asupra călătorului lipsit de apărare; îl jefuiesc de tot ce are asupra lui, lăsîndu-l aproape mort pe marginea drumului. Aceasta este atitudinea omului rău, fără suflet cum am mai zice, care trăieşte în fărădelegi, jefuind pe semenii săi. **E omul împotriva omului.**

A doua atitudine este înfăţişată de preot şi de levit, care, uitînd cuvintele Domnului spuse prin gura profetului Oseia: „Milă voiesc iar nu jertfă” (Oseia 6, 6), trec nepăsători pe lîngă fratele lor ce zace în cale, văzîndu-şi mai departe de drum. Aceştia deşi erau slujitori ai Legii Vechi totuşi împotriva ei s-au purtat, căci iată ce zice Domnul prin gura altui profet: „Ţi s-a arătat omule, ceea ce este bun şi ceea ce Dumnezeu cere de la tine: **dreptate, dragoste** şi **milostivire**” (Miheia 6, 8). Acest fel de comportare în viaţă cuprinde pe oamenii care cred că pot fi bine plăcuţi lui Dumnezeu, îngrijindu-se numai de ei şi de treburile legate de îndeletnicirile lor, fără să le pese de nevoile celorlalţi. Putem zice că aceştia sînt: **om pe lîngă om.**

A treia atitudine sau comportare faţă de semeni este înfăţişată de samarinean, care nu vede în nefericitul jefuit şi bătut de tîlhari un iudeu — potrivnic lui deci — pe un străin, ci vede pe un om, pe fratele său cu acelaş chip şi aceeaşi înfăţişare ca şi el, fiind în mare strîmtorare şi îi vine în ajutor. El duce mila sa pînă la capăt, fără să nădăjduiască ceva de la cel ajutat, făcînd totul numai din dragoste curată de semeni şi pentru mulţumirea sufletească pe care o are făcînd binele. Este comportarea pe care o putem numi scurt: **om pentru om**, fiind singura demnă de numele de om şi de creştin.

De aceea, cuvintele rostite de Mîntuitorul legiuitorului care venise la Dînsul: „Mergi de fă şi tu asemenea”, adică mergi de fă şi tu ca acest samarinean, ne sînt rostite şi nouă creştinilor de astăzi. Ele condamnă pe cei ce vor să trăiască pe spinarea altora, din hoţii şi şarlatanii. Ele condamnă şi pe cei ce trăiesc numai pentru binele propriu şi nu se gîndesc la binele altuia şi la binele obştesc. Ele ne îndeamnă să trăim pentru binele altora, pentru binele obştesc, să ajutăm unde e nevoie, să sprijinim tot ceea ce aduce bucurie şi viaţă mai bună. Numai aşa vom fi cu adevărat împlinitori ai poruncii: „iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi”.

Diacon GH. PAPUC

Meditaţie

Iată stau în faţa sfîntului altar. Domnul mă cheamă să mă împărtăşesc cu sfînt Trupul şi Sîngele Lui. O, suflete al meu, vezi pe Mîntuitorul cum te chemă, cum aşteptă să-l primeşti cu iubire la tine! Gîndeşte-te cum s-a smerit pentru tine, ca să fie cît mai aproape de tine. El nu s-a arătat ca un Dumnezeu, ci s-a întrupat, chip de om luînd, s-a răstignit pentru tine! Iar dupăce s-a înălţat la cer, vine acum sub forma pîinii şi a vinului ca să între în tine, să te facă sălaş dumnezeiesc! Acum bate la uşa inimii mele şi cere sălaş. Te văd Iisuse... te văd... Obosit şi istovit, stai la pragul uşei mele şi aştepţi, pînă te las să intri.

Şi totuşi uneori lenea sufletească găseşte multe obiecţiuni pentru întrelăsarea cuminecăturii: nevrednicia mea... greşelile zilnice... teama că merg numai din obiceiu, ş. a.

In acest timp Iisus aşteaptă să deschid înaintea Lui uşa inimii mele, îndeamnă cu cuvinte pline de iubire; promite comori cereşti şi nu cere altceva decît loc de sălăşluire.

Suflete al meu pînă cînd faci să aştepte pe Mîntuitorul tău? Scoală-te din lenevire!

*

Iată uşa inimii mele este deschisă... vină Iisuse!

Bine ştii, că îţi pot oferi numai un adăpost sărăcăcios; o iesle pustie a sufletului meu!

Dar cum ai binevoit a te naşte în ieslea dobitoacelor, binevoieşte şi vino şi în întunecatul meu suflet. Este adevărat, slava cerului nu o poţi vedea într-însul, dar primirea plină de iubire, pe care ţi-o dau să-ţi amintească de iesle.

Vino aici în adăpostul meu modest. Aici e numai iubire adîncă, devotată, aici nu te vei întîlni cu sărutul lui Iuda, ci numai cu al Magdalenei căite, aici nu este lovitură de bici, ci numai atenţiune, nu este cruce, ci numai linişte, aici nu este numai marmora rece a mormîntului, ci focul inimii care Te iubeşte.

Vino Iisuse! Tu eşti viaţa mea, Tu eşti bucuria mea, Tu pacea mea. Tu eşti stăpînul sufletului meu. Cu Tine vreau să fiu şi în viaţa aceasta şi în viaţa cea veşnică. Amin.

Pr. N. DEAC (Şomoştelnic)

Figuri din trecut

Grigore Pantazi

— 1824—1854 —

Profesorul seminarial şi protosincel Dr. Grigore Pantazi a fost unul din cei mai bine pregătiţi şi mai capabili reprezentanţi ai tineretului intelectual din generaţia revoluţionară de la 1848.

Născut la Braşov în anul 1824, Grigore Pantazi şi-a urmat cursul învăţăturii elementare în oraşul natal. Pentru studiile secundare părinţii săi l-au trimis la Sibiu, unde li se părea lor că ar fi mediu mai potrivit pentru studii temeinice. După terminarea studiilor secundare în Sibiu setea lui de carte l-a îndrumat spre Universitatea din Pesta. După aprofundarea ştiinţelor filozofice şi juridice, această Universitate vestită l-a împodobit cu titlul de **Doctor în filozofie.**

In anul 1846, deci la vîrstă încă destul de tînără, a plecat la Viena spre a-şi completa studiile universitare urmînd cursuri de teologie. In cursul anului 1848 tînărul episcop Andrei, avînd prilej să cunoască pe eminentul tînăr Grigore Pantazi, i-a oferit postul de secretar personal al său, precum şi o catedră la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu, pe care chiar de atunci începuse a-l organiza pe temeiuri moderne.

Probabil chiar la sfatul şi îndemnul prevăzătorului Episcop, tînărul Grigore s-a simţit îndouplecat să îmbrace haina călugărească tocmai în vîrstă de 25 de ani, cum procedase şi fiul Anastasiei la anul 1833, cînd şi-a schimbat numele de botez Anastasiu cu cel călugăresc: Andrei. Călugărul Grigore la 1851 a fost înaintat la treapta de **protosincel,** oferindu-i-se un loc de asesor consistorial, precum şi postul de administrator al protopopiatului Sibiu I, devenit mai tîrziu **protopopiatul Sălişte.**

Toţi cei ce au avut ocazie să-i cunoască facultăţile intelectuale şi morale, se credeau în drept să lege cele mai mari speranţe de viitoarea activitate a lui Grigore Pantazi. Le-ar fi îndeplinit fără îndoială cu prisosinţă, talentatul şi luminatul călugăr, dacă o boală neiertătoare nu i-ar fi curmat atît de repede firul credincioasei şi devotatei sale activităţi în via Domnului.

Inainte de a-şi fi dat obştescul sfîrşit (în noiembrie 1854, deci la vîrsta de 30 de ani) a dăruit spre folosul şi trebuinţa Seminarului din Sibiu **„biblioteca sa compusă din cărţi alese"...** Ceremonialul înmormîntării, în ziua de marţi 30 noiembrie 1854, s-a încheiat cu panegiricul rostit de colegul său **Ioan Hannia,** profesor de teologie şi succesor al lui Pantazi la cîrma menţionatului protopopiat.

In tot cursul acestui ceremonial — scria raportorul Telegrafului Romîn în numărul din 1 decembrie 1854 — nimic n-a făcut impresiune în inimile celor de faţă ca **lacrămile fierbinţi şi adevărate,** pe care le-a vărsat Episcopul Andrei pe sicriul răposatului, cînd l-a ridicat de acasă şi cînd i s-a dat în Biserică sărutarea cea mai de pe urmă... Lacrimile vlădiceşti „împreunate cu ale poporului, au arătat cît a fost de scumpă viaţa răposatului".

Cel ce a vărsat aceste mişcătoare lacrimi, isvorîte din sincera duioşie a unui suflet de adevărat părinte iubitor, a ţinut să eternizeze memoria distinsului său colaborator tînăr, într-un mod unic, pînă în timpul de faţă în istoria noastră bisericească: printr-un monument închinat protosincelui Pantazi, la începutul anului 1855, dăruind 2000 floreni (de argint) pentru o fundaţiune ale cărei interese anuale urmau să fie capitalizate pînă în anul 1955, iar de atunci înainte folosite pentru ajutorarea preoţilor ortodocşi din Transilvania.

In circulara consistorială cu numărul 36 din 1855 aducînd această hotărîre însemnată la cunoştinţa clerului şi poporului drept credincios, fondatorul înţelegea să scrie următoarele cuvinte elogioase despre personalitatea decedatului Grigore Pantazi: „El a fost frumos la chip, copt la minte, înţelept în ştiinţă, bun şi compătimitor cu inima... Sîrguinţa dînsului în citirea cărţilor, conversaţia dînsului cu bărbaţi aleşi, năzuinţa dînsului către cuprinderea învăţăturilor şi sfaturilor mele, i-au adus lui un sbor aşa de puternic în toate, încît renumele lui a pătruns pînă şi la societăţi mai înalte. Aşa a sporit **fiul meu Grigore** în frica lui Dumnezeu, în înmulţirea ştiinţelor şi cunoştinţelor sale, precum şi în stăruinţa cea neobosită de a împlini chemarea sa. De aceea l-am numit **secretarul meu,** de care post era el vrednic în cel mai adevărat înţeles al acestui cuvînt... Lucrările lui scripturistice din arhivul nostru sînt atîtea dovezi pentru toate veacurile despre această a mea mărturisire"... Iar în memoriile sale ţinea să sublinieze acelaş Andrei cu privire la destonicia şi agerimea lui Grigore Pantazi cuvinte memorabile ca acestea: „El a fost **mîna mea dreaptă,** el pătrundea cu **agerimea priceperii sale** în fondul ideilor mele şi ştia să le pună pe hîrtie **întocmai** precum mi le gîndeam eu acelea. **Pentru această mare** şi **ireparabilă pagubă am fost şi sînt întristat pînă la moarte".**

Aceste mărturisiri au darul de a prezenta într-o lumină atît de vie şi deosebit de simpatică, de o parte **generozitatea** neîntrecutului părinte sufletesc — cîrmuitor de oameni şi de vremi, cum a fost nemuritorul Andrei, — iar de altă parte **talentul excepţional al iubitului său fiu Grigore.**

Prin donaţiuni benevole a sporit an de an capitalul „Fundaţiunii Pantazi" întocmai cum sporise odinioară pumnul de făină şi untdelemn al credincioasei femei din Sarepta Sidonului. In **Enciclopedia Romînă,** tomul III, tipărit de Dr. Cornel Diaconovici în Sibiu la anul 1904, se pot găsi următoarele informaţiuni precise: „In memoria lui Pantazi a creiat Şaguna „Fondul Pantazian" cu suma de **2000 floreni.** Prin testamentul său el a mai lăsat la acest fond încă **25.000 floreni.** La anul 1900 starea fondului era de **307.603 coroane aur şi 35 fileri".** După obiceiul timpului întreagă suma aceasta fusese învestită în acţii şi depuneri bancare. Dacă ar fi rămas aşa „Fundaţiunea Pantazi" s-ar fi periclitat total în vîrtejul frecventelor crize financiare dintre întîiul şi al doilea război mondial.

Este meritul de necontestat al fostului asesor consistorial **Nicolae Ivan,** — Episcopul de mai tîrziu al Feleacului, Vadului şi Clujului, — de a fi reuşit să determine pe Mitropolitul **Ioan Meţianu** a consimţi să fie învestit întreg capitalul „Fundaţiei Pantazi" în cel mai impunător imobil din centrul Sibiului: **Palatul Haberman** şi clădirea **Hotelului Bulevard.**

In felul acesta amintirea profesorului Gr. Pantazi şi a vlădicului, ce a înfiinţat Fundaţiunea, rămîne neştearsă în sufletul ortodocşilor creştini.

Binecuvîntarea Bisericii din Hamba

Din încredinţarea I. P. S. Mitropolit Nicolae, Duminică în 14 septembrie — ziua Sf. Cruci — a. c., a avut loc binecuvîntarea bisericii parohiale din satul Hamba, protopopiatul Sibiului, prin P. S. Arhiereu Teodor de la Centrul Arhiepiscopesc.

Parohia Hamba — în trecut frămîntată ani de zile de lupte confesionale, azi, în urma actului de unificare a Bisericii ardelene, — şi-a regăsit liniştea şi pacea mult dorită. Credincioşii de aici, conduşi duhovniceşte de tînărul şi vrednicul lor păstor Silvestru Popoviciu cu ajutorul neprecupeţit al Consiliului parohial, au jertfit cu drag pentru împodobirea sfîntului lor locaş de închinare. Prin munca şi jertfelnicia tuturor, s-a reuşit ca bisericuţa de aici — în dimineaţa binecuvîntării, să strălucească de curăţenie nu numai pe dinafară, ci mai ales în interior, fiind zugrăvită cu mult gust, spre bucuria şi mulţumirea credincioşilor.

La actul de binecuvîntare P. S. Arhiereu Teodor a fost însoţit de P. C. Prot. Ioan Vlad, consilier arhiepiscopesc, P. C. Dumitru Ciuchendea, protopop, P. Cuv. Anatolie Scurtu de la Catedrala Mitropolitană şi C. diacon Vasile Gîrbu.

La ora 10 a. m. P. S. Teodor a fost întîmpinat de credincioşi şi reprezentanţi ai Consiliului parohial la intrarea în parohie, iar consilierul Canciu Nicolae, prim epitrop, a oferit P. S. Sale — după obiceiul din străbuni: pîine şi sare, precum şi 2 splendide buchete de flori pentru P. S. Sa şi P. C. Sa consilier Vlad Ioan.

In faţa bisericii parohiale se aflau credincioşii în frunte cu parohul local, întîmpinîndu-l pe P. S. Sa cu toată căldura printr-un cuvînt ocazional rostit de P. C. Prot. Ciuchendea. A răspuns P. S. Sa, exprimîndu-şi bucuria că poate aduce binecuvîntarea sa arhierească, în numele şi din încredinţarea I. P. S. Mitropolit Nicolae, tuturor fiilor acestei parohii, azi una în credinţa strămoşească. Serviciul divin a început cu sfinţirea apei, apoi în dangăt de clopot s-a înconjurat biserica fiind stropită cu sfînta aghiazmă, după care a început Sf. Liturghie arhierească, ascultată cu multă evlavie.

La sfîrşit P. S. Arhiereu Teodor a vorbit credincioşilor îndemnîndu-i la rugăciune, fapte bune, iubire întreolaltă, împlinirea datoriilor faţă de Biserică şi Patrie şi sprijinirea luptei pentru pace.

A mulţumit pentru cuvîntul de învăţătură, în numele credincioşilor din parohie, Cuc. Părinte Silvestru Popoviciu. După aceasta s-a servit la casa parohială o agapă. In după amiaza aceleiaşi zile P. S. Sa Arhiereul Teodor cu însoţitorii săi s--a reîntors la Sibiu, dînd slavă bunului Dumnezeu pentru toată lucrarea săvîrşită în această parohie.

ASISTENT

Grigore Pantazi a fost un suflet ales, o minte luminată care în scurta lui viaţă a strălucit ca un luceafăr pe cerul Bisericii ortodoxe din Ardeal. Viaţa lui e ca o făclie, care ne luminează paşii pe calea slujirii şi muncii pentru Biserică şi pentru binele poporului.

I. L.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

BIBLIOTECA
SIBIU

ANUL 106 SIBIU, 1 decembrie 1958 Nr. 45—46

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Pentru apărarea păcii

Mişcarea pentru interzicerea experienţelor cu arme atomice creşte mereu. Exemplul Uniunii Sovietice, care a încetat aproape 7 luni experienţele acestea, ca şi lupta Uniunii Sovietice pentru realizarea unui acord între puterile atomice, prin care să se interzică pentru totdeauna experienţele cu bombe atomice şi de hidrogen, mobilizează sute de milioane de oameni.

Alături de glasul oamenilor cinstiţi de pretutindeni se aude şi glasul marilor învăţaţi, al oamenilor de ştiinţă. Mii de oameni de ştiinţă din toate ţările au iscălit apeluri pentru încetarea experienţelor cu arme atomice şi au declarat că ei nu vor să muncească la fabricarea de arme atomice. Intre aceştia filozoful englez Bertrand Russel este unul din luptătorii cei mai statornici. Astfel nu de mult, într-o convorbire cu un reprezentant al posturilor de radio engleze, el a făcut o aspră critică la adresa politicii americane din Extremul Orient. Clar şi limpede B. Russel a arătat că politica de amestec a americanilor în treburile lăuntrice ale R. P. Chineze poate aprinde focul unui război mondial în ori ce moment, care ar putea duce la distrugerea neamului omenesc. Fără nici un înconjur, filozoful a spus: „Politica americană în Extremul Orient este o politică nebunească, tot aşa cum a fost politica britanică cu privire la Suez".

In continuarea convorbirii sale, filozoful englez s-a pronunţat pentru o grabnică şi generală dezarmare, aşa cum a cerut Uniunea Sovietică la O.N.U. încă de acum zece ani şi cum cere şi astăzi. B. Russel a spus că numai încetarea exploziilor nucleare, numai renunţarea la arma atomică şi cu hidrogen şi oprirea cursei înarmărilor sînt în stare să aducă binele şi fericirea omenirii. Astfel se poate ajunge la încrederea reciprocă dintre popoarele de la Est şi Vest şi la micşorarea pericolului unui război catastrofal.

Bertrand Russel a încheiat: „Dacă se va continua actuala politică a cursei înarmărilor, în mod inevitabil, ne vom prăbuşi la un moment dat".

Cei ce ameninţă pacea lumii, ca şi Hitler în 1940, să ia aminte la glasul raţiunii, la strigătul şi la chemarea oamenilor luminaţi. Ei au datoria să-şi schimbe politica „de pe poziţii de forţă", să înţeleagă mersul istoriei. Altfel îi ajunge soarta şi sfîrşitul lui Hitler, cel ce a batjocorit glasul popoarelor, care chiamă la pace şi bună înţelegere.

Aţîţătorii la război, americani şi englezi, să ia seama la glasul Scripturii, că omul culege aceea ce seamănă; că cel ce seamănă vînt va culege furtună, iar cel ce varsă sînge şi sîngele său se va vărsa.

Noi toţi să rămînem fiii păcii, luptători pentru pace în orice împrejurare, căci aceasta este menirea noastră în lume. Mîntuitorul Iisus Hristos însuşi zice: „Fericiţi sînt cei făcători de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Matei 5, 8).

S. RADU

Praznicul înfrăţirii

Marţi, 21 octombrie a. c., s-a sărbătorit la Catedrala Reîntregirii bisericeşti din Alba-Iulia împlinirea a 10 ani de la marele act al revenirii fraţilor greco-catolici la sînul Bisericii strămoşeşti. Fost-au de faţă la acest praznic al înfrăţirii: întreg Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, d. D. Dogaru, Secretar general al Departamentului Cultelor, Directori ai Departamentului Cultelor şi reprezentanţi ai Sfaturilor Populare regional-Hunedoara, raional şi orăşenesc Alba-Iulia, consilieri patriarhali, vicari şi consilieri ai Eparhiilor, profesori de la Institutele Teologice Universitare din Bucureşti şi Sibiu şi de la seminariile teologice din Cluj şi Caransebeş, protopopi, preoţi şi credincioşi. Au slujit sfînta Liturghie: I. P. S. nostru Mitropolit **Nicolae Colan**, P. S. **Teofil** al Clujului şi P. S. **Valerian** al Oradiei, înconjuraţi de un sobor de vicari şi consilieri şi diaconi de la Sibiu, Arad, Cluj, Oradea. Ne-am rugat toţi, cu un gînd şi o inimă, mulţumind Părintelui ceresc şi Mîntuitorului nostru pentru darurile ce le-a revărsat în aceşti zece ani peste Biserica strămoşească şi peste ţara noastră. Răspunsurile la Sf. Liturghie le-a dat corul Catedralei reîntregirii bisericeşti.

Intărirea unităţii noastre bisericeşti

După Sf. Liturghie ia cuvîntul *I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae.* După ce dă glas bucuriei, care ne învăluie pe toţi pentrucă fraţii sînt împreună şi preamăreşte pe Dumnezeu pentru marea Lui milostivire, I. P. S. Sa arată că dezbinarea de la 1698 s-a făcut cu amăgire şi cu silnicie, cu făgăduieli mincinoase şi cu tunuri, temniţă şi moarte, iar reîntregirea din 1948 s-a făcut în deplină libertate, prin voia clerului şi credincioşilor.

*

„De zece ani trăim, din mila lui Dumnezeu, învăluiţi în bucuria unităţii noastre bisericeşti. Tot romînul iubitor de Hristos şi iubitor de Ţară, preot sau mirean deopotrivă, s-a silit în tot timpul acesta, după îndemnul vorbei din bătrîni, ca: „Cele bune să s-adune, cele rele să se spele".

In duhul acestei silinţe frăţeşti şi-a împărtăşit statornic Sfîntul Sinod îndrumările sale întregii Biserici şi-n acelaş duh de înţelepciune şi iubire şi-au trimis îndemnurile lor în special Ierarhii din Ardeal, cu sfetnicii lor de la centrele eparhiale, către clerul şi poporul credincios, vechi ortodox şi revenit deopotrivă. Din ziua în care lucrarea Duhului Sfînt a dus la reîntregirea bisericească a turmei credincioase romîneşti din Transilvania, cîrmuirea Bisericii noastre sfinte — fie că a fost vorba de Sfîntul Sinod, sau de ultimul preot iubitor de Dumnezeu şi de frate — n-a mai făcut nici o deosebire între ortodocşii vechi sau noi.

Pentru întărirea frăţiei din sînul Bisericii noastre reîntregite s-au trudit toţi propoveduitorii cuvîntului dumnezeiesc care se îndeletnicesc şi cu scrisul, întocmind cărţi sau colaborînd la revistele noastre bisericeşti. Aşa încît a lor este în mare parte vrednicia de-a fi contribuit în măsură mare la întărirea unităţii noastre bisericeşti înfăptuită cu zece ani în urmă.

Această întărire a unităţii noastre bisericeşti au ţinut-o veşnic la suprafaţa conştiinţei lor toţi îndrumătorii cursurilor preoţeşti de orientare misionară şi socială, ca şi toţi dascălii acestor cursuri care i-au adunat laolaltă, pe timp de-o lună sau de două chiar, şi pe unii şi pe alţii dintre slujitorii altarelor sfinte. Aici s-au rugat împreună, slujind la acelaşi altar şi împărtăşindu-se din acelaşi Pahar al mîntuirii, aici şi-au lămurît prin discuţii frăţeşti nedumeririle pe care le vor fi avut unii, aici au meditat şi unii şi alţii asupra greşelilor pe care le vor fi săvîrşit în trecut şi asupra bunelor gînduri care urmau să le călăuzească paşii în viitor.

Nu puţin au atîrnat în cumpăna lămuririi minţilor şi limpezirii conştiinţelor conferinţele protopopeşti, la care au luat

(Continuare în pag. 2)

parte şi cei vechi şi cei noi, cu aceeaşi frăţească rîvnă de a se lumina şi a se întări şi pe ei înşişi şi pe păstoriţii lor şi de a-şi spori însufleţirea cu care iau parte la nobila luptă naţională şi universală pentru apărarea păcii.

Toate aceste silinţe — şi altele asemenea lor — au făcut ca asprimile vieţii dintre fraţi să se tocească şi gîlcevile de odinioară să amuţească, toată obştea lăudînd bunătatea Tatălui celui din ceruri, care de multe ori „certînd ne-a certat, dară morţii nu ne-a dat".

Am văzut ce s-a putut înfăptui în cei dintîi zece ani de unire în sînul aceleiaşi Biserici-Mame Ortodoxe. Cele cu lipsă, din pricina neputinţei omeneşti, le va plini Domnul cu iubirea Sa cea fără de margini, în viitor.

Din mijlocul praznicului plin de lumină, pe care ni-l prilejuieşte împlinirea celui de al 10-lea an de viaţă bisericească trăită cu toţii la un loc, să ne înnoim legămîntul de-a sta cu toată trezvia de pază, ca nimic şi nimeni să nu mai fie în stare a ne clăti credincioşia faţă de Sfînta noastră Biserică Ortodoxă Romînă şi faţă de Patria noastră iubită.

Să păzim cu sfinţenie unitatea Duhului întru legătura păcii (Efeseni 4. 3), prin dragostea de Dumnezeu şi dragostea de frate. Să fim cu toţii „un singur suflet şi o singură inimă" (F. Ap. 4, 32),ca-n toate zilele vieţii noastre, iubind unii pe alţii într-un gînd să mărturisim, spre slava lui Dumnezeu, fericirea poporului Său drept-credincios şi pacea lumii întregi".

Cuvîntul Inaltului Ierarh, arătînd bucuriile unităţii, a întărit în suflete hotărîrea de a păstra neştirbită această unitate.

Convieţuire frăţească

In numele fraţilor reveniţi, cler şi credincioşi, ia cuvîntul *P. S. Teofil al Clujului.* Mulţumind lui Dumnezeu pentru refacerea unităţii noastre religioase, P. S. Sa spune că „această convieţuire frăţească este din ce în ce mai senină, mai plăcută şi mai rodnică .Ne cunoaştem mai bine, ne preţuim mai mult şi ne iubim mai cu căldură". Aceasta e ceva firesc, pentrucă susţinătorii dezbinării de altădată s-au risipit, iar glasul strămoşilor şi glasul popoarelor răsună tot mai limpede, îmbiindu-ne să mergem pe drumul prieteniei, al înfrăţirii şi al păcii. Dacă 7 octombrie 1698, cînd s-a făcut dezbinarea bisericească, e o dată întunecoasă şi tristă, 21 octombrie 1948, cînd s-a refăcut unitatea bisericească, e o dată luminoasă şi fericitoare. Dăm slavă lui Dumnezeu că dezbinarea s-a stins şi credem că ea nu va mai apărea niciodată în viitor. Zgomotul propagandei slujitorilor Vaticanului, care voia să ne ţină dezbinaţi, n-a putut acoperi glasul sîngelui şi porunca bunului simţ, care au biruit atunci cînd poporul a fost liber să-şi spună cuvîntul, libertate adusă şi garantată de regimul democrat-popular din ţara noastră.

„In decursul acestor zece ani de bisericească convieţuire, dacă nu toate, multe din urmele dezbinării trecute s-au şters, multe rane sufleteşti s-au vindecat, multe amintiri triste s-au stins şi se vor mai stinge într-un viitor apropiat.

Inţelegerea largă şi dragostea caldă pe care preoţii şi credincioşii reveniţi le-au întîlnit la arhipăstorii şi păstorii Bisericii strămoşeşti, i-au făcut să-şi lapede micile nedumeriri şi prejudecăţi ce le-au nutrit, o parte din ei, faţă de Biserica Ortodoxă

Praznicul înfrăţirii

(Urmare din pag. 1-a)

şi slujitorii ei şi să se aşeze faţă de Ea cu sinceritate.

Tratamentul părintesc arătat de Sf. Sinod, clerului şi poporului reîntors la vatra Bisericii lor străbune, s-a manifestat în multe şi felurite forme".

Dintre acestea, P .S. Sa aminteşte următoarele: trimiterea de preoţi misionari în parohiile vacante şi de cărţi liturgice la bisericile revenite; ajutorarea parohiilor şi preoţilor din Fondul Central Misionar şi pe alte căi; cursurile de îndrumare misionară şi socială; promovarea în posturile de conducere a preoţilor reveniţi, P. S. Sa însuşi fiind ales întîi la Roman, apoi la Cluj; acordare de ranguri şi distincţii bisericeşti, ş. a.

„După cum era şi firesc, dragostea a născut dragoste, atenţia a născut respect, bunăvoinţa a stimulat ascultarea în sufletele celor îmbrăţişaţi părinteşte. Aceste sentimente alese trezite în inimile reveniţilor dau asigurarea că peceţile rupte acum zece ani, vor rămînea rupte în vecii vecilor, iar cele de la 1948 vor fi respectate şi neatinse pentru totdeauna.

Pentru încheiere, fie-mi îngăduit să mă opresc puţin şi la aspectul duhovnicesc al problemei unificării.

Viaţa creştinească autentică este o viaţă de dragoste faţă de Hristos Fiul lui Dumnezeu şi Mîntuitorul neamului omenesc. Dar dragostea faţă de Dumnezeu nu este deplină dacă nu-i urmată de iubirea faţă de aproapele nostru. Iubirea către Dumnezeu nu poate fi despărţită nicicînd de iubirea frăţească. Una fără cealaltă este nedesăvîrşită, dacă nu chiar iluzorie şi falsă.

In lumina acestor adevăruri, cu gîndul la trecutul nostru de curînd apus, ne punem — cu mîhnire — întrebarea: în condiţi de dezbinare şi de vrajbă putea oare să se dezvolte şi să înflorească viaţa religioasă în toată frumuseţa ei?"

De sigur că nu. Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan ne spune că cine nu iubeşte pe fratele său nu iubeşte nici pe Dumnezeu, căci cel ce iubeşte pe Dumnezeu trebuie să iubească şi pe fratele său (I Ioan 4, 20—21); iar Sf. Ap. Pavel ne asigură că orice bine am face n-are nici un preţ dacă lipseşte dragostea frăţească (I. Cor. 13, 1—7).

„Iată pe ce temei solid se poate susţine că dezbinarea bisericească între romînii ardeleni nu permitea o dezvoltare deplină a vieţii lor duhovniceşti.

Dar astăzi, separaţiei şi vrajbei dintre fraţi luîndu-le locul înfrăţirea şi pacea, dragostea poate creşte nestingherită şi cu ea trăirea religioasă se poate înălţa la culmi nebănuite.

Hristos poate apărea în sufletele credincioşilor în toată amploarea măreţiei şi a iubirii Sale dumnezeieşti.

Roadele Duhului se pot dezvolta neopăcite de mînie şi de zavistie.

Prin reîntregirea bisericească înfăptuită, putem ajunge la renaştere duhovnicească. De la împăcare la înviorare sufletească. De la revenire la desăvîrşire. Unirea face puterea şi în cele duhovniceşti ca şi în cele politice şi economice.

Primeniţi sufleteşte, uniţi în cugete şi uniţi în sentimentele noastre, nimic nu ne împiedecă să trudim cu toţii, ortodocşi vechi şi noi, pentru înălţarea poporului nostru la o viaţă tot mai bună şi mai fericită, la o viaţă paşnică şi îndestulată".

Cuvîntul P. S. Teofil al Clujului, mărturie a roadelor celor 10 ani de convieţuire frăţească, a fost primit cu bucurie de toţi fraţii, închinători acum la acelaş altar strămoşesc.

In mijlocul credincioşilor

Un moment deosebit, de mare bucurie şi înălţare sufletească, a fost cuvîntul şi declaraţia Părintelui Dr. Vasile Aştileanu, citite în numele celor 15 preoţi gr. catolici, care se întorc acum la Biserica ortodoxă. P. C. Sa este preot necăsătorit şi Doctor în Teologie de la Roma. Preot cu multă învăţătură, a făcut parte din conducerea fostei Episcopii gr. catolice de la Cluj. P. C. Sa mărturiseşte că „în timpul celor 10 ani, care s-au scurs de la unificare" (1948—1958) multe frămîntări au răscolit sufletul lui şi al celorlalţi fraţi preoţi. Pe de o parte ei vedeau pilda înţeleaptă a preoţilor reveniţi, care au rămas în mijlocul credincioşilor, călăuzindu-i la limanul mîntuirii. Pe de altă parte îşi dădeau seama că ei, care n-au revenit, s-au rupt din comunitatea credincioşilor, şi-au pierdut însuşi rostul de păstori duhovniceşti ai credincioşilor. Azi ei vor să se întoarcă la locul care li se cuvine, la altar şi la amvon —, aşa cum îi vrea Dumnezeu şi credincioşii. Preotul răspunde în faţa lui Dumnezeu de mîntuirea sufletelor. Cunoscînd această dumnezeiască chemare, ne dăm seama că numai un motiv omenesc ne-a îndepărtat de altar. Motivul a fost ascultarea „faţă de autoritatea unui om" (=papa de la Roma) „pe care-l supără întoarcerea noastră în mijlocul poporului". Această „ascultare" a adus dezbinarea în două Biserici şi atîtea suferinţe, deşi cele două Biserici erau una prin istoria lor, prin unitatea de limbă, de datini şi de credinţă.

„Dar astăzi vedem cu ochii noştri că, ori ce dezbinare a încetat, unificarea s-a făcut, iar clerul şi poporul nostru a păşit ferm pe calea înfrăţirii, a dragostei şi deci a adevărului, a dreptăţii şi a luminii.

Aceasta este realitatea în toată măreţia şi frumuseţea ei.

Iar în faţa acestei realităţi nu mai încape de acum, nici o îndoială că trebuie să ne întoarcem în mijlocul credincioşilor noştri care ne-au iubit şi ne-au venerat aşa de mult.

Şi nu mă îndoiesc o clipă că dragostea şi veneraţia lor sinceră, meritată să le facem această bucurie, stînd alături de întregul nostru popor şi fortificîndu-l cu cele sufleteşti pe noul drum ce şi l-a croit, drum pentru o viaţă mai bună, pentru bunăstare şi mulţumire nu numai cerească ci şi pămîntească, aceasta neiiind cu nimic în contradicţie cu fericirea făgăduită în împărăţia lui Dumnezeu care prin însăşi esenţa ei este dreptate, dragoste şi pace.

In spiritul acestor gînduri eu şi cei 15 fraţi ai mei, am luat hotărîrea fermă de a cere cu toată smerenia inimilor noastre ca să ne împărtăşiţi şi nouă din bucuria pe care de zece ani încoace o încercaţi, bucuria de a fi toţi fraţii împreună.

In acest scop am întocmit o declaraţie comună, solemnă, căreia Vă rog să-mi îngăduiţi a-i da citire.

DECLARAŢIE

Valoarea actelor istorice se lămureşte în timp.

Cei zece ani, care s-au scurs de la actul istoric al unificării celor două Biserici ale neamului, reprezintă un timp relativ scurt în istoria poporului nostru, dar destul de lung în viaţa omului singuratic.

Aceşti ani ne-au dăruit şi nouă posibilitatea să rezolvăm în propria noastră

(Continuare în pag 3)

conştiinţă, în luptă cu noi înşine, problema unităţii spiritual-religioase a neamului nostru în circumstanţele realităţilor actuale.

Unificarea în lumina experienţelor celor zece ani s-a dovedit a fi valabilă, atît prin faptul că poporul a primit-o fără zdruncinări ,cît şi prin aceea că şi-a dat cuvenitele roade în procesul unificării sufleteşti a poporului nostru în cadrul Bisericii strămoşeşti, precum şi în participarea activă la dezvoltarea pe drumul nou al unei vieţi mai bune şi în lupta pentru pace.

Deşi poporul credincios în acest răstimp a avut mîngăierile sufleteşti necesare, totuşi considerăm că locul nostru ca preoţi este de a sta în mijlocul credincioşilor şi nu de a-i părăsi — iar pe de altă parte, că cele ce ne-au despărţit — faţă de cele ce ne unesc — sînt lucruri relativ mărunte şi de aceea făcîndu-ne un sever examen de conştiinţă am hotărît cu fermitate să cerem şi noi înalta încuviinţare de a ne reîntoarce la altar şi în mijlocul poporului dreptcredincios, de care pînă acum am rămas rupţi şi izolaţi.

Apreciem valoarea actului unificării şi înalta înţelegere a Bisericii Ortodoxe Romîne care ne-a aşteptat cu multă dragoste şi răbdare — şi care n-a încetat, în toţi aceşti ani, de a ne chema cu dragoste maternă şi socotim că este timpul suprem ca să răspundem cu fiiască dragoste înaltei chemări a Bisericii noastre strămoşeşti.

Convinşi că vom fi primiţi cu aceeaş dragoste părintească cu care Tatăl din Evanghelie şi-a primit pe fiul întors din pribegie, sîntem fericiţi că avem prilejul să sărbătorim, alături de iniţiatorii unificării — cler şi popor — aniversarea acestui mare eveniment al reîntregirii Bisericii noastre strămoşeşti.

Încredinţăm sufletele şi întreagă credincioşia noastră înaltei Ierarhii a Bisericii Ortodoxe Romîne, pe care o asigurăm că venim în rîndurile slujitorilor ei cu inimă curată, cu dragoste pentru Iisus Hristos şi Biserica lui dreptcredincioasă, pe care vrem să o slujim cu tot devotamentul.

Mulţumim Statului nostru Democrat Popular pentru largile libertăţi religioase şi de conştiinţă pe care le acordă — ceea ce ne-a făcut posibilă participarea la această măreaţă sărbătoare aniversară a unităţii de credinţă a neamului nostru.

Cu aceste sentimente, semnăm această declaraţie a noastră cu fiască supunere către conducerea Sfintei Biserici Ortodoxe — căreia îi juruim fidelitate, devotament şi supunere neprecupeţită, precum şi neclintită statornicie în credinţa strămoşească.

Cluj, 20 octombrie 1958".

Urmează iscăliturile.

Cei 15 preoţi, în frunte cu Dr. V. Aştileanu, primesc îmbrăţişarea părintească şi binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian şi a celorlalţi Inalţi Ierarhi. Biserica întreagă freamătă de bucurie şi ochii multora se umplu de lacrimi: „Ce bine şi frumos e cînd fraţii sînt împreună", chiar dacă se întîlnesc şi se îmbrăţişează cu dragoste după ani de despărţire şi de îndoială! Porţile Bisericii mame rămîn deschise oricînd pentru tot cel ce vrea să se întoarcă acasă.

Cu puteri sporite

A grăit apoi Prea Fericitul Patriarh Justinian, *care înalţă sufletele spre marile idealuri ale Bisericii şi ale popoarelor, idealuri de înfrăţire, progres şi pace.*

Praznicul înfrăţirii

(Urmare din pag. 2-a)

După ce arată că Alba-Iulia, cetatea luptelor poporului pentru libertate, dreptate şi pace, a devenit şi cetatea înfrăţirii bisericeşti, Prea Fericirea Sa aminteşte de marii luptători şi mărturisitori ai dreptei credinţe, ca Sfinţii ierarhi Ilie Iorest şi Sava Brancovici, episcopul Inochentie Micu Clain, sfinţii cuvioşi Visarion şi Sofronie şi mucenicul Oprea. Tălmăceşte apoi simţămîntul de bucurie negrăită pentrucă sîntem iarăşi una în casa părinteasc ă, în Biserica strămoşească, sub steagul sfînt al păcii şi înfrăţirii. Aceasta ne întăreşte încrederea în ajutorul lui Dumnezeu, care ne-a călăuzit cu mînă tare şi cu braţ înalt şi ne-a răsplătit truda şi nădejdile. Aceasta ne cheamă să mergem mereu înainte, cum este şi voia poporului.

Iată sînt numai 10 ani de la restabilirea unităţii noastre bisericeşti şi parcă n-am fost niciodată dezbinaţi. Pînă la reîntregire orice vrăjmaş putea nădăjdui să ne învrăjbească şi să ne asuprească. Azi nu mai e ce a fost. Azi nu mai poate nădăjdui nimeni să frîngă unitatea noastră şi să ne despartă. Azi nu mai sînt vechi ortodocşi şi noi ortodocşi, ci sînt numai dreptcredincioşi creştini, care ţin legea strămoşească. E adevărat că în unele suflete a mocnit îndoiala asupra trăiniciei unităţii bisericeşti, înfăptuite în octombrie 1948. Această îndoială a sporit hotărîrea celor încrezători în soarta Bisericii ortodoxe. Vremea a tămăduit mereu îndoielile şi a deschis tot mai neted drumul spre vindecarea celor neîncrezători. Tot mai mulţi şi-au dat seama că reîntregirea bisericească e zidită pe temelii puternice şi au venit la sînul Bisericii strămoşeşti. Şi cei din urmă, ca şi cei dintîi, au fost primiţi cu aceeaş dragoste. Niciodată porţile iubirii nu se vor închide pentru cei ce vor bate, dorind să intre.

Salută pe cei 15 preoţi de elită ai fostei Biserici gr. catolice, care au revenit acum, şi-i felicită pentru hotărîrea ce au luat. Să-i binecuvîntăm cu toţii şi să-i asigurăm de toată dragostea noastră, că ei au sporit foarte mult bucuria sărbătoarei de astăzi. Ei, odată cu liniştea conştiinţei, se vor învrednici de binecuvîntările lui Dumnezeu şi de răsplata credincioşilor şi a poporului.

Înfăptuirea unităţii bisericeşti a întărit şi unitatea poporului, aducînd noi puteri de muncă şi de apărare a cuceririlor lui. Scoşi de sub înrîurirea străină a papei, care a provocat multe suferinţe poporului romîn şi a ridicat multe piedeci în calea propăşirii lui, preoţii şi credincioşii romîni s-au înfrăţit în sprijinirea înaintării poporului. Cu puteri unite sprijinim munca poporului pentru o viaţă mai bună, sprijinim mersul înainte al popoarelor. Cinstim toate popoarele şi credinţa lor şi ne bucurăm de propăşirea tuturor celor de alt neam, iar de putem le venim şi în ajutor. Dar nu putem îngădui amestecul altora în casa noastră, amestecul celor ce seamănă zîzanie şi sămînţa războiului. Ne împotrivim vrăjmaşilor păcii şi strîngem rîndurile în jurul steagului păcii.

Felicită pe toţi cu a căror osteneală s-a înfăptuit reîntregirea bisericească, pe cei ce au stat de veghe ca lucrul bun să se facă după rînduială, pe cei ce au venit acasă pînă azi şi pe cei ce vor veni de acum înainte. Pomeneşte pe cei ce au luptat pentru unitatea bisericească, în deosebi pe neuitatul mitropolit Nicolae Bălan.

Domnul Dumnezeu să ne ajute să sporim în dragoste şi pace. Să ducem mai departe dragostea de Dumnezeu şi neam, de patrie şi pace.

Alte bucurii

După aceasta **Prea Fericitul Patriarh Justinian** a distins cu crucea patriarhală o mulţime de ostenitori pentru dreapta credinţă de la Bucureşti şi din Eparhiile Ardealului şi Banatului, toţi fiind hirotesiţi ca iconomi stavrofori.

Această cinstire e un imbold de a lucra mai departe cu rîvnă pentru Biserica strămoşească şi pentru propăşirea patriei.

P. S. Antim, secretar al Sf. Sinod, citeşte apoi actul Sinodal, în care se arată cum s-a sărbătorit împlinirea a 10 ani de reîntregire bisericească, amintindu-se ostenitorii din trecut şi roadele bogate ale înfrăţirii. Actul se încheie cu rugăciunea către Dumnezeu, ca să ne ajute să păşim mai departe pe drumul dragostei, al păcii şi al înţelegerii frăţeşti.

Terminîndu-se sărbătoarea din Catedrală, cei prezenţi trec într-o sală alăturată, unde vizitează expoziţia reîntregirii bisericeşti. Aici sînt expuse: actul dezbinării de la 1698, acte despre luptele pentru ortodoxie, scrieri ale lui Samuil Micu Clain, Gh. Şincai şi Petru Maior, care au luptat pentru reunificare, actele reîntregirii bisericeşti din 1, 3, 21 octombrie 1948, ziare, reviste, cărţi, care au scris despre reîntregire, fotografii, ş. a. Expoziţia e o oglindă limpede a luptei pentru unitate bisericească şi a marilor biruinţe din 1948.

La masă au luat cuvîntul: Pr. Prof. Alexandru Moisiu, de la Institutul Teologic Universitar Sibiu — în numele Centrului Arhiepiscopesc Sibiu —, Pr. vicar Gh. Liţiu de la Arad — în numele Mitropoliei Banatului —, Pr arhim. Dr. Augustin Paul, vicarul Episcopiei Oradea — în numele clerului şi credincioşilor din acea Eparhie -- şi Pr. prot. stavr. Dr. L. Munteanu, vicarul Episcopiei Clujului — în numele preoţilor şi credincioşilor din acea Eparhie. Toţi au mărturisit marea bucurie a regăsirii fraţilor în Biserica strămoşească şi hotărîrea de a munci cu rîvnă pentru mîntuirea credincioşilor şi propăşirea poporului.

Pr. Simion Mihălţan, secretar al Episcopiei ortodoxe romîne din America, aduce salutul P. S. Andrei al Americii, şi spune că va duce acolo vestea despre ce a văzut aici, cum se desfăşoară viaţa Bisericii şi cum poporul romîn îşi construieşte o patrie înfloritoare.

Răspunzînd tuturor, *I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae mulţumeşte:* Prea Fericitului Patriarh Justinian şi membrilor Sf. Sinod, d-lui D. Dogaru secretar general al Departamentului Cultelor şi reprezentanţilor puterii locale de stat, păr. S. Mihălţan, celor ce au vorbit mai înainte şi celor ce au luat parte la acest praznic al înfrăţirii. Arată că azi credincioşii romîni sînt una şi în muncă şi în rugăciune. Ei sînt una cu poporul în dragostea de patrie şi lupta pentru pace.

Incheie cu cuvintele: „Să ne iubim unii pe alţii, ca într-un gînd să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită".

...Aşa s-a sărbătorit ziua de 21 octombrie la 10 ani de la reîntregirea bisericească. Lumina soarelui învăluia totul într-un vestmînt sărbătoresc. Lumina bucuriei şi iubirii învăluia toate sufletele într-o pace şi bunăînvoire dumnezeiască. Ceea ce Dumnezeu a împreunat va dăinui mereu. Şi va fi mereu izvor de binecuvîntări pentru Biserică şi pentru poporul nostru, izvor de înfrăţire şi pace, de muncă rodnică şi progres.

T. R.

Inceperea noului an şcolar la Institutul Teologic Universitar din Sibiu

In luna septembrie, la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu au avut loc examenele sesiunii de toamnă, iar la 1 octombrie au început cursurile. In prima Duminică a noului an şcolar, ostenitorii şi studenţii acestui aşezămînt al Bisericii noastre au chemat binecuvîntarea lui Dumnezeu asupra silinţelor lor viitoare.

Din acel prilej, s-a săvîrşit în Catedrala mitropolitană Sf. Liturghie de către un sobor de preoţi-profesori şi alţi slujitori bisericeşti, iar corul a dat răspunsurile sub conducerea Păr. Prof. Gh. Şoima. Erau prezenţi numeroşi preoţi şi credincioşi, în frunte cu I. P. S. Mitropolit **Nicolae** al Ardealului şi P. S. Arhiereu Teodor Scorobeţ. La priceasnă a predicat Păr. Prof. Dr. Nicolae Mladin. Mînecînd de la Evanghelia Duminicii, P. C. Sa a vorbit despre iubirea făcătoare de bine cu care sîntem îndatoraţi către toţi oamenii, iar despre Institutul Teologic a spus că el împărtăşeşte viitorilor preoţi lumină şi bunătate a inimii.

La sfîrşitul Sf. Liturghii s-a citit rugăciunea pentru binecuvîntarea noului an şcolar.

După aceea, în sala de festivităţi a Institutului, a avut loc serbarea îndătinată, care a fost prezidată de I. P. S. nostru Mitropolit **Nicolae.** Corul bărbătesc al studenţilor, dirijat de P. C. Prof. Gh. Şoima, a cîntat rugăciunea „Tatăl nostru", în compoziţia marelui nostru muzician Ciprian Porumbescu. A luat apoi cuvîntul P. C. **Rector Dr. SOFRON VLAD, care a arătat în cuvîntarea sa cît de mult datoreşte acest Institut Mitropolitului Andrei Şaguna, de la naşterea căruia s-au împlinit acum 150 de ani, precum şi ierarhilor de după aceea. Adresîndu-se noilor şi vechilor studenţi, în cuvinte calde şi deslușite, le-a arătat care-i datoria lor: să muncească şi să se poarte bine, spre a deveni slujitori de ispravă ai Bisericii şi cetăţeni devotaţi ai Republicii noastre. A încheiat mulţumind tuturor celor ce sprijinesc Institutul ca să-şi îndeplinească chemarea: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului şi celorlalţi PP SS Ierarhi din Ardeal şi Banat, precum şi Onor. Departament al Cultelor.**

După bucăţile corale „Psalm" de Gh. Şoima şi „Imnul Federaţiei Mondiale a Tineretului Democrat" de Novicov, a luat cuvîntul I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae.* I. P. S. Sa a avut cuvinte de aleasă preţuire pentru ostenelile profesorilor şi de părintească îndemnare pentru studenţi, povăţuindu-i să împletească învăţătura de carte cu rugăciunea, folosind în acest scop toate înlesnirile pe care Biserica noastră li le pune la dispoziţie în cadrele Institutului Teologic.

Serbarea s-a încheiat cu Imnul arhieresc.

Iisus şi Pacea

Iisus a predicat iubirea
Şi armonia-ntre popoare,
Pildă la toată omenirea
A dat prin marea Sa lucrare.

Deasupra peşterii în care
Iisus se naşte pe pămînt,
O stea misterioasă apare
Vestind al Domnului Cuvînt!

Văzduhu-i spintecat de îngeri,
Lansînd divina lor solie:
„Lui Dumnezeu din Ceruri slavă,
Pe pămînt pace şi armonie"!

Iar mai tîrziu Mîntuitorul,
După slăvita Sa-nviere
Trecînd prin uşile-ncuiate,
Ca drept cuvînt de mîngăiere,

In chipul crucii El întins-a
Spre-nvăţăcei mîinile-amîndouă
Zicîndu-le lor: „Pace Vouă"!

Iubirea, pacea şi iertarea
Sînt flori de-o frumuseţe rară,
In sufletul unde răsar
E colţ de Rai, e Primăvară!

Cînd Pacea-n suflete domni-va
Războiul, vrajba, vor pieri,
Norodul, fericit trăi-va
Căci visul şi-l va împlini.

Pr. N. GH. LUNGU

† P. S. episcop Policarp Morușca

Joi, 30 octombrie a. c., a avut loc la Alba-Iulia înmormîntarea P. S. episcop Policarp Morușca. A adormit în Domnul ca stareţ al Mănăstirii „Sf. Ioan Botezătorul" (Alba-Iulia), în ziua de 26 octombrie, la vîrsta de 75 ani. Slujba înmormîntării s-a săvîrşit de I. P. S. nostru Mitropolit **Nicolae,** înconjurat de un sobor de consilieri, profesori de teologie, protopopi, preoţi şi diaconi. Au fost de faţă: P. S. Veniamin, rudele celui adormit, preoţi şi credincioşi. Corul bisericesc de la Catedrală a dat răspunsurile.

După terminarea slujbei, I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* a rostit un cuvînt de frăţească şi caldă pomenire. Pornind de la cuvintele Apocalipsei: „Fericiţi cei ce se săvîrşesc în Domnul, că se odihnesc de ostenelile lor, iar faptele lor merg împreună cu el", I. P. S. Sa arată că în faţa sicriului, ce cuprinde rămăşiţele pămînteşti ale P. S. Policarp, am fi deznădăjduiţi, dacă n-am avea mîngăierile Sf. Scripturi, care ne asigură că faptele noastre merg împreună cu noi. In ce priveşte viaţa şi faptele celui adormit în Domnul, la întrebarea: „cine este el?" nu s-ar găsi o vorbă mai bună decît aceasta: „Un om de omenie". M-am cunoscut cu el la Sibiu de cînd era preot tînăr la Şeica Mare, după ce fusese dascăl în 2—3 sate. Bolnav din tinereţe, după ce s-a vindecat, vredniciile lui l-au ridicat de la sat în slujbe mai înalte: la conducerea Episcopiei Clujului, Director la Oficiul Statistic-Sibiu, Director la Internatul Arhidiecezan-Sibiu, Director şi Duhovnic la Academia Teologică-Sibiu. Cînd a crezut că e voia Domnului, s-a călugărit şi a trecut în Eparhia Aradului, unde a fost stareţ la M-rea Bodrog vreme de 10 ani, conducînd cu iubire de frate şi cu înţelepciunea bunului gospodar. Cîrmuirea bisericească, văzînd rîvna cu care a împlinit toate sarcinile, ce i s-au dat, l-a trimis apoi episcop al romînilor ortodocşi din America. Aici, pentru a cerceta pe toţi credincioşii, risipiţi pe teritorii întinse, a umblat în patru ani, cît alţi poate că nu umblă în 40 ani. A organizat episcopia ortodoxă romînă din America aşa de bine, încît şi astăzi ea trăieşte pe temeiul acestei organizări.

Voia lui Dumnezeu a fost ca al doilea război mondial să-l prindă în ţară, unde a fost pus să cîrmuiască alte episcopii vacante, ultima fiind Maramureşul. Şi acum şi-a împlinit datoria cu aceeaş rîvnă, dragoste şi jertfelnicie, ceiace i-a atras lauda şi preţuirea tuturor.

Deşi a trecut prin multe domnii, el nu s-a schimbat: a rămas simplu, păstrînd întotdeauna simplitatea adevăratului creştin, aşa cum a învăţat în casa părintească de preot ortodox romîn. Această simplitate mi l-a apropiat de suflet de la început şi a pecetluit prietenia noastră pentru totdeauna.

Ne mîngăiem acum că bunătatea, simplitatea, curăţenia inimii lui preoţeşti, faptele lui merg cu el, ca să facă mărturie înaintea judecătorului a toate. Aceste fapte însă rămîn şi cu noi, ca orice preot şi călugăr să poată lua pildă de la el. Nici chiar la bătrîneţe nu a prididit să răspundă la toate chemările, n-a socotit că ar avea dreptul la odihnă.

Faptele şi sufletul lui bun şi înţelept au adunat în jurul sicriului atîţia preoţi şi credincioşi. Testamentul, ce l-a făcut, arată şi el cît de simplu i-a fost sufletul şi cît de preoţesc întru toate. Domnul să-i facă parte cu drepţii Săi!

P. C. prot. C. Baba **aduce răposatului în Domnul recunoştinţa P. S. Andrei al Aradului, pentru toată truda din măn. Bodrogului şi din diferitele misiuni împlinite în eparhia Aradului, ca şi recunoştinţa preoţilor şi credincioşilor din diferite parohii, de la Arad şi de la Alba-Iulia şi din alte părţi, pe care le-a cercetat şi le-a luminat cu frumuseţea slujbelor şi sfătoşenia cuvîntului. A început ca stareţ la Măn. Bodrog, ca să-şi încheie viaţa tot ca stareţ la M-rea „Sf. Ioan Botezătorul". Viaţa lui curată e preţuită peste tot. Domnul să-i hărăzească veşnicile bucurii!**

După citirea Molitvei de deslegare, soborul şi cei de faţă însoţesc carul mortuar pînă la mormîntul de la M-rea „Sf. Ioan Botezătorul". Acolo în rugăciuni şi binecuvîntări, episcopul adormit în Domnul Policarp este aşezat spre odihnă, pînă la învierea cea de obşte.

Inmormîntarea s-a încheiat cu pomana creştinească îndătinată.

Peste sicriul lui strălucesc, ca o flacără nepieritoare, faptele lui, prin care s-a arătat a fi vrednic slujitor al Bisericii şi un bun fiu al poporului. Veşnică să-i fie pomenirea!

T. R.

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu

Taxa poştală plătită în numerar

1954

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

complet

ANUL 106 SIBIU, 15 decembrie 1958 Nr. 47—48

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREŢUL INSERŢIUNILOR: Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Pastorală la Naşterea Domnului

† NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Romîne de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al romînilor ortodocşi din Ardeal, Crişana şi Maramureş

Iubitului cler şi popor: Har, milă şi pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul nostru Iisus Hristos.

„Să mergem, dar, pînă la Vifleem şi să vedem lucrul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a arătat nouă“ (Luca 2, 15).

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Ajunul Crăciunului ne-a purtat pe toţi prin raiul copilăriei noastre. Aseară, ne-a luat pe fiecare de unde ne-a găsit şi fără să simţim ne-a dus şi ne-a lăsat frumuşel acasă, între părinţii şi fraţii noştri. Aici, învăluiţi în tainica lumină a candelei de sub icoană, am aşteptat să ne vină colindătorii ca să ne cînte:

O, ce veste minunată
In Vifleem ni s-arată;
Astăzi s-a născut
Cel făr-de-nceput,
Cum au spus proorocii.

Colindătorii au venit. Chiar în mai multe valuri. Au venit mai întîi copiii, cu „Naşterea”, cu „Vifleemul”, cu „Trei crai de la Răsărit“ şi cu alte cîntece de stea. Asta, îndată pe-nserate. Le-au urmat, mai în puterea nopţii, feciorii vîrstnici, cu „Şi-asta-i sara de Crăciun”, cu „Floarea grîului” şi cu alte colinde bătrîneşti. Ne-au purtat cu duhul de-a lungul întregii istorii biblice, de la facerea lumii prin cuvîntul Ziditorului a toate pînă la înnoirea acestei lumi prin Domnul şi Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Cuvîntul lui Dumnezeu.

Intr-un tîrziu — nu mai ştiu nici cînd, nici cum — am adormit în legănările cîntecului:

Colindiţa nu-i mai multă,
Să trăiască cine-ascultă.

După ce în ajun ne-am mîngăiat şi ne-am îndulcit inimile cu colindele moştenite de la credincioşii noştri înaintaşi, clopotele sfintelor noastre biserici cu zvon sărbătoresc ne-au adunat în faţa altarelor, ca să ne luminăm minţile cu lumina cea neapusă a Pruncului sfînt din ieslea de la Vifleem.

Din sfintele cetanii ale praznicului, ca şi din cîntările diecilor de la strană, ne-am întărit credinţa că „astăzi proorociile şi toate scripturile despre Mesia Hristos, toate s-au plinit frumos”. Da, toate s-au petrecut cum au spus Proorocii. Domnul nostru Iisus Hristos s-a născut din sămînţa lui David, cum proorocise încă marele Ieremia (Ieremia 30, 8-9); dintr-o fecioară neprihănită, cum spusese încă Isaia proorocul (Isaia 7, 14); în Vifleem, după cum scrisese Miheia (Miheia 5, 2). A binevestit săracilor, a vindecat pe cei zdrobiţi cu inima, a dat orbilor vedere şi a slobozit pe cei robiţi, după cum spusese acelaşi mare prooroc Isaia (Isaia 61, 1 şi urm.). A grăit în pilde, a făcut minuni, a fost blînd şi smerit cu inima — şi totuşi, prigonit din pruncie pînă la moarte. A fost vîndut cu treizeci de arginţi, preţ cu care s-a cumpărat ţarina olarului. A fost bătut şi scuipat, osîndit cu martori mincinoşi şi răstignit pe cruce între tîlhari. I s-au împărţit hainele, iar asupra cămăşii Lui s-au aruncat sorţii. A murit, s-a îngropat, iar a treia zi a înviat.

Toate acestea şi altele multe asemenea lor, s-au întîmplat cu Mîntuitorul nostru Iisus Hristos după ce ele fuseseră proorocite cu multe veacuri înainte de-a se fi petrecut. Din proorociile Scripturilor Sfinte s-ar putea închega în linii mari toată viaţa Mîntuitorului, de la naştere pînă la moarte.

Venirea Mîntuitorului a fost vestită de Tatăl cel din ceriuri cu sute de ani înainte, prin proorocii Săi. De aceea Mîntuitorul era aşteptat de toate neamurile. Era aşteptat pînă şi de făpturile necuvîntătoare.

De aceea se bucură mai ales toată suflarea creştină, că Dumnezeu şi-a ţinut făgăduinţele, trimiţînd în lume pe Fiul Său.

Incă odată s-a arătat că „dreptatea Ta este dreptate în veac şi cuvîntul Tău adevărul”.

De aceea, nu prăznuim an de an decît naşterea unui singur om adevărat care e şi Dumnezeu adevărat. De aceea în fiecare an călătorim cu inima la Vifleem, ca să ne bucurăm acolo cu păstorii, să ne închinăm cu magii şi să cîntăm cu îngerii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bună-voire” (Luca 2, 14).

(Continuare în pag. 2)

30 Decembrie

Se împlinesc 11 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, stat al oamenilor muncii de la sate şi oraşe. Poporul muncitor sărbătoreşte această aniversare cu noi succese în muncă. El priveşte cu mîndrie peste realizările de pînă acum, care au pus bazele unui progres economic-cultural de neînchipuit sub trecutele regimuri. An de an s-au realizat mari progrese pe calea construirii socialismului şi a ridicării nivelului de trai şi cultural al oamenilor muncii.

Industria socialistă s-a dezvoltat într-un ritm rapid. In anul 1957 producţia de fontă, calculată pe cap de locuitor, a fost de aproape 5 ori mai mare decît în anul 1938, producţia de oţel — de aproape 3 ori, de cărbune — de peste 2 ori, de energie electrică — de peste 4 ori, de ţesături de bumbac şi lînă — odată şi jumătate, de pielărie — de peste 2 ori, de zahăr — cu peste 70%. Producţia globală industrială în 1958 este de aproape 4 ori mai mare ca în 1938. Industria chimică produce de 7 ori mai mult decît în 1938. Industria constructoare de maşini a crescut de aproape 7 ori faţă de 1938. In felul acesta am ajuns nu numai să producem pentru nevoile noastre maşini pe care altădată le aduceam din străinătate, dar şi să exportăm în alte ţări produse industriale de valoare. Dintr-o ţară „eminamente agricolă”, am devenit o ţară cu o industrie dezvoltată, capabilă să satisfacă şi nevoile interne şi să ducă şi faima poporului nostru departe peste hotare.

Şi agricultura s-a dezvoltat, lărgindu-se mereu sectorul socialist la ţară. Astăzi mai mult de jumătate din numărul total al familiilor de ţărani muncitori fac parte din sectorul agricol socialist, care cuprinde peste 55% din suprafaţa agricolă a ţării. Gospodăriile colective au obţinut pretutindeni recolte mai mari decît gospodăriile ţărăneşti, individuale. De aceea ţărănimea muncitoare păşeşte cu încredere înainte pe calea agriculturii socialiste.

Aceste succese economice — în industrie şi agricultură — au dus la creşterea venitului naţional. In 1957 venitul naţional, calculat pe cap de locuitor, a fost de aproape 2 ori mai mare decît în 1938. Aceasta s-a reflectat în ridicarea nivelului de trai material şi cultural al poporului

Continuare în pag. 2)

Pastorală la Naşterea Domnului

(Urmare din pag. 1-a)

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Mărire lui Dumnezeu şi pace pe pământ! In acest adevăr mare şi sfînt se cuprinde tot înţelesul praznicului Naşterii Domnului. El e şi învăţătură, şi îndemn, şi poruncă. In măsura în care izbutim să ne pătrundem de acest adevăr, din el luăm îndemn şi îndemnul prin credinţa în Dumnezeu-Tatăl, prin iubirea de Hristos ni se preface în poruncă. Şi porunca ne urmăreşte zi de zi, ceas de ceas şi clipă de clipă, de-a lungul întregii noastre vieţi creştineşti. Porunca aceasta este adresată fiecăruia din noi: Daţi mărire lui Dumnezeu şi trăiţi în pace şi bunăvoire unii cu alţii şi cu toată lumea. Hristos este Cel care ne-a arătat pe Tatăl cel din ceriuri. Şi El este singurul om care a fost în stare să se poarte faţă de Părintele Său cu ascultare desăvîrşită, aşa cum se cuvine să se poarte orice fiu cu Tatăl său. Desigur, ascultare datorăm lui Dumnezeu şi ca stăpîn, căci mîinile Lui ne-au făcut şi ne-au zidit pe toţi. Dar ascultarea lui Hristos n-a izvorît din frica faţă de stăpîn, ci din dragoste faţă de Părinte. Ascultarea noastră de Tatăl cel din ceriuri trebuie să izvorască din aceeaşi dragoste şi nu din frica de stăpîn. Aşa ne-a învăţat şi Mîntuitorul să-i zicem lui Dumnezeu: „Tatăl nostru,... fie voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ" (Matei 6, 9—10).

Noi, credincioşii, preamărim pe Dumnezeu în măsura în care împlinim voia Lui cea sfîntă şi dreaptă şi bună. Altă măsură pentru a asculta de cîntecul îngerilor de la Vifleem şi deci pentru a mări pe Dumnezeu, *nu* este.

Cînd ţi-ai făcut socoteala de fiu adevărat cu Părintele ceresc, ţi-ai împlinit şi datoria faţă de fratele tău. Şi întors: Cînd trăieşti în pace cu fratele tău, ai împlinit şi voia Tatălui celui din ceriuri. Căci a Lui făptură sîntem, zidiţi întru Hristos Iisus spre faptele bune, pe care Dumnezeu le-a gătit dinainte, ca să umblăm întru ele (Efeseni 2, 10). El ne-a făcut una, de la facerea lumii, ca să fim fraţi prin obîrşia noastră comună. Dar tot el ne porunceşte să nu fim fraţi numai cu obîrşia noastră cea trupească, ci să fim şi cu sufletul, trăind în bunăînţelegere cu semenii noştri de pretutindenea — şi cu cei de aproape şi cu cei de departe — bineştiind că aceasta este şi voia Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, care s-a întrupat, s-a jertfit, a murit şi a înviat pentru „ca toţi să fie una" (Ioan 17, 22). Şi tot aşa ne încredinţează şi Sfîntul Apostol Pavel, cînd zice: „Nu mai este iudeu nici elin, nu mai este rob nici slobod, nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, nu mai este barbar nici scit, ci voi toţi una sînteţi întru Hristos Iisus, Hristos fiind totul în toţi" (Gal. 3, 28; Col. 3, 11; Rom. 10, 12).

Hristos, prin jertfa Sa izbăvitoare, a surpat şi peretele vrăjmăşiei dintre om, care e peretele păcatului şi al vrajbei ce izvoreşte din păcat. Tot El ne îndeamnă să umblăm cu vrednicie, cu toată smerenia şi blîndeţea, silindu-ne să păzim unitatea duhului întru legătura păcii — şi ca oameni, şi ca neamuri, şi ca ţări.

Pentru noi, creştinii, unele ca acestea sînt lucruri firesti. Tocmai de aceea, ne prinde mirarea că mai pot fi unii oameni care deşi se numesc creştini, ca şi noi, nesocotesc aceste adevăruri. Mîngăierea noastră, a celor ce suspinăm după vremea cînd „dreptatea şi pacea se vor săruta" (Psalm 84, 11) — şi al căror număr e covîrşitor de mare, — zace în convingerea că toţi cei ce „plănuiesc răutăţi întru inimile lor" (Psalm 34, 20) vor fi risipiţi de Domnul, care a spus ucenicului Său Petru: „Bagă sabia în teacă pentru că toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri" (Matei 26, 52).

Poporul nostru harnic, cuminte şi paşnic e bucuros că Patria lui dragă, Republica Populară Romînă, se află astăzi în tabăra ţărilor iubitoare de pace şi e încredinţat că numai în pace îşi poate desfăşura hărnicia sa de fiecare zi, ca să-şi zidească o viaţă mai bună şi pentru cei de azi, şi pentru fiii săi de mîine. El roagă pe Împăratul Păcii — Cel ce de-atîtea ori a binecuvîntat pe cei din jurul Său cu dulcea binecuvîntare: „Pace ţie", „Pace vouă", „Pace tuturor" — să dea gînd bun tuturor ocîrmuitorilor de ţări care mai uneltesc neînţelegeri şi războaie, ca să nu le mai stea mintea tot la făurirea de arme nouă şi pustiitoare, ci să lucreze pentru pacea a toată lumea şi pentru înfrăţirea tuturor neamurilor pământului. Iar noi, credincioşii, să cîntăm cu Proorocul: „Doamne, revarsă pacea ta peste noi, căci toate lucrurile noastre pentru noi le-ai făcut" (Isaia 22, 12).

In duhul păcii lui Hristos vom munci cu statornicie rugîndu-ne şi ne vom ruga muncind cu neîmputinată însufleţire. Ne vom ajuta în toate ale noastre unii pe alţii şi cu toţii vom ajuta ţara noastră iubită, ca să crească şi să se înalţe tot mai sus. O vom ajuta nu numai prin silinţele noastre răzleţe, ci şi prin frăţeasca noastră întovărăşire la tot lucrul bun, chemat să sporească fericirea poporului nostru harnic şi credincios.

Impărtăşindu-vă cu părintească iubire aceste gînduri şi povete, odată cu arhiereşti binecuvîntări, rog pe bunul Dumnezeu să vă învrednicească a petrece sfintele Sărbători ale Crăciunului, Anului Nou şi Bobotezii în pace, cu sănătate şi bucurie deplină şi a le ajunge întru mulţi şi fericiţi ani.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu-Tatăl şi împărtăşirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toţi.

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor

† *NICOLAE*
arhiepiscop şi mitropolit

Dată în reşedinţa Noastră mitropolitană din Sibiu, la praznicul Naşterii Domnului din Anul 1958.

30 Decembrie

muncitor. Analfabetismul a dispărut, zeci de mii de şcoli răspîndesc lumina cărţii pretutindeni. Cămine Culturale, cinematografe, teatre, opere, orchestre, ziare, reviste, cărţi, etc., răspîndesc cultura în păturile largi ale oamenilor muncii. Realizările literaturii, artei şi ştiinţei romîne sînt preţuite şi peste hotare

Avîntul economiei şi culturii noastre este dovada superiorităţii orînduirii socialiste şi dovada voinţei de pace a poporului nostru. Acest avînt l-am dobîndit prin hărnicia poporului şi prin ajutorul desinteresat al Uniunii Sovietice şi colaborarea frăţească cu celelalte ţări socialiste. Noi construim o lume nouă. De aceea avem nevoie de pace. De aceea ţara noastră e un factor activ în măreaţa luptă pentru pace, care cuprinde sute de milioane de oameni cinstiţi din toate ţările lumii. De aceea avem convingerea nestrămutată că aţiţătorii la război vor fi înfrînţi şi pacea, dreptatea şi progresul vor birui.

La a 11-a aniversare a Republicii Populare Romîne, poporul nostru se bucură de marile realizări economice şi culturale şi priveşte cu încredere viitorul: viitor de pace, de bunăstare şi lumină. T. R.

Pe pămînt pace

Iarăşi şi iarăşi ascultăm în noaptea sfîntă cîntecul îngerilor: „pe pămînt pace, între oameni bunăvoire". Cîntecul acesta a răsunat lîngă ieslea, în care s-a născut pruncul divin, vestind păstorilor că iată „prunc s-a născut nouă". Acest lucru îşi are tîlcul său. Dacă peste ieslea Pruncului divin au filfîit aripi de îngeri, ca să-l apere de urgia lui Irod, şi au cîntat imnul păcii, ni se pare că peste leagănul fiecărui prunc răsună acelaş imn al păcii. Ori ce prunc, ce vine în lume, e un sol al păcii. In el se întrupează visul părinţilor, care vor să-l crească în vremi de pace şi să facă din el nu carne de tun, ci un om al muncii, folositor poporului. El vine slab şi zîmbitor. Priveşte în jur şi întîlneşte zîmbetul de dragoste al părinţilor şi al tuturor. Zîmbeşte şi el plin de încredere. El are nevoie de lumina păcii şi căldura dragostei, ca să crească mare şi să devină un ziditor de fericire.

De aceea odată cu imnul din Betleem, parcă se aude pretutindeni, peste leagănul tuturor pruncilor din toate ţările aceeaşi cîntare: „pe pămînt pace". Pace lumii, pace popoarelor, ca mlădiţele viitorului să crească spre lumină, ca visurile părinţilor să se împlinească şi nădejdile popoarelor să se întrupeze aevea. Toate mamele din lume, care-şi alintă pruncii în cîntece de leagăn, dorind să „crească mai măricel", stau zid în jurul păcii şi luptă pentru zădărnicirea uneltirilor aţiţătorilor la război. Toţi taţii pămîntului, care văd în pruncii lor oamenii de nădejde de mîine, se unesc ca să înfrîngă primejdia întunecată a războiului şi să aducă la biruinţă lumina păcii.

Mişcarea pentru pace a cuprins toate popoarele. Ea apără viaţa pruncilor, ea apără viaţa tuturor, ea apără progresul. Sute de milioane de oameni din toate ţările luptă pentru încetarea experienţelor cu arme atomice, pentru interzicerea bombelor atomice, pentru dezarmare, pentru destindere internaţională, colaborare şi pace. Puterea acestora ţine în loc mîna criminală, care ar vrea să folosească bombele atomice pentru nimicirea a zeci de milioane de oameni. Puterea acestora va risipi primejdiile, care încă mai stăruie, şi va aduce o pace trainică în lume.

In această luptă pentru pace este şi locul nostru, al celor ce credem în Hristos, Domnul nostru, Domnul păcii. Noi nu putem socoti creştin pe acela, care ar înălţa laude bombelor atomice. Un adevărat creştin condamnă războiul atomic şi îşi pune toate puterile sale în slujba păcii. Ce lucru mai frumos şi ce bucurie mai mare pentru un creştin decît să fie alături de luptătorii păcii şi să împlinească îmnul cîntat de îngeri în noaptea sfîntă!

„Pe pămînt pace" cîntă cerul. „Pe pămînt pace" — cer cu hotărîre popoarele. „Pe pămînt pace" doresc toate inimile. „Pe pămînt pace" — e steagul de luptă al sutelor de milioane de oameni cinstiţi de pretutindeni. „Pe pămînt pace" este şi steagul de luptă al tuturor creştinilor, care se alătură partizanilor păcii din toate ţările. De aceea credem cu tărie că pacea va birui şi imnul ei va umplea de bucurie toate colţurile lumii, toate inimile. N. M.

„Iată vă vestesc vouă bucurie mare"

Luca 2, 10

In afară de cîteva cîmpii aşezate de-a lungul Mării Mediterane, de-a lungul Iordanului şi al altor cîtorva rîuleţe, care se varsă în Iordan sau în Marea Mediterană, ţinutul Palestinei este muntos şi deluros. Un lanţ muntos ce porneşte din vestiţii Munţi ai Libanului străbate din nord spre sud întreaga Palestină. Pe costişurile lor se întîlneau la păşune — şi se întîlnesc şi azi — turme de oi, capre, asini, cămile şi alte animale cărora le priesc acele locuri. Ierusalimul chiar este aşezat între aceşti munţi, la o înălţime destul de mare — ceea ce face pe călătorii locului să spună că urcă sau coboară de la Ierusalim. Betleemul, orăşelul despre care auzim vorbindu-se atît de mult în Sărbătorile Crăciunului, este aşezat şi el între aceste coline, la o distanţă de 10—12 km de Ierusalim, ceea ce înseamnă cam 3 ore de mers pe jos.

*

Era o seară tîrzie şi poate destul de răcoroasă, cînd Familia Sfîntă — dreptul Iosif şi Fecioara Maria — după o călătorie de mai multe zile de drum pe jos, — căci erau săraci, frîntă de oboseală această Familie a ajuns în orăşelul de obîrşie. Voiau şi ei să împlinească porunca împăratului August de la Roma, care voia să ştie cîţi locuitori are în întinsa lui împărăţie. Fiindcă venise multă lume, casele locuitorilor din Betleem — destul de mici de altfel — erau toate pline de călători. In faţa acestei situaţii, Iosif şi Maria au fost nevoiţi să poposească peste noapte într-un adăpost pentru vtie aşezat la marginea orăşelului.

A fost voia lui Dumnezeu ca Fiul Său, încă de la naşterea Sa ca om, să fie cît mai jos, cît mai aproape de cei mulţi şi oropsiţi, de durerile şi bucuriile lor, care aşteptau pe Mesia şi care au crezut mai întîi în El. „Cade-se a şti şi aceasta, zice Mitropolitul Varlaam, că Domnul Hristos a venit în lume sărac şi smerit. Intîi pentru aceasta, ca toţi smeriţii şi săracii să meargă către dînsul fără frică şi fără sfială. A doua, ca să nu fie lăpădaţi şi urgisiţi în lume săracii şi neputincioşii de cei mai mari şi mai bogaţi".

„Iar pe cînd erau ei acolo, zice Sf. Evanghelist Luca, Mariei i s-au împlinit zilele să nască" (Luca 2, 6).

Noaptea era tîrzie şi liniştea se aşternuse peste tot orăşelul. Mişcare nu mai era în acel miez de noapte decît în staulul de la marginea Betleemului şi pe o colină, undeva nu prea departe de acel staul, unde se zărea un foc abia pîlpîind. In jurul focului dormeau cîţiva oameni, iar unul, proptit într-un toiag, veghia cu ochii în patru asupra turmei de oi ce stătea liniştită în strunga de alături. Erau nişte păstori — patru la număr după cum ni se spune din vechime — „care îşi petreceau noaptea pe cîmp, stînd de strajă cu rîndul lîngă turmele lor", cum zice Cartea Sfîntă. Aceşti păstori îşi păşteau turmele pe locurile pe unde odinioară regele şi psalmistul David păscuse oile tatălui său Iesei (I Regi 16), înainte de a fi fost chemat de Dumnezeu la conducerea poporului Iudeu.

Păstoritul a fost şi este una dintre cele mai grele îndeletniciri omeneşti. Ca o stîncă fără adăpost, ciobanul este mereu în bătaia soarelui, a vînturilor, a ploilor şi a frigului. Cu toate acestea, păstoritul nu este lipsit şi de unele frumuseţi şi bucurii. Şi totuşi pe vremea Mîntuitorului, păstorii erau priviţi de sus, fiind socotiţi printre cei mai de jos oameni, neînvăţaţi şi păcătoşi, ba uneori erau trecuţi chiar în rîndurile tîlharilor. Erau rabini bunăoară care învăţau pe oameni să nu-şi căsătorească ficele lor cu păstori şi cu încă o seamă de meseriaşi, îndeletnicirile lor socotindu-le ruşinoase. Dar aceşti oameni, mai puţin arătoşi pe dinafară, căci aşa era meseria lor, erau curaţi pe dinăuntru.

Ocupaţia păstorilor era de aşa natură încît îi ţinea departe de toată făţărnicia şi fărădelegile, care stăpîneau pe conducătorii vremii. Petrecerea lor în mijlocul naturii — cerul fiindu-le casă, iarba pat şi muşuroaiele de pămînt căpătîi — a făcut ca sufletul lor să fie mai bun, mai curat, ca aerul proaspăt pe care-l sorbeau, ca apa limpede pe care o beau. Oameni simpli, ei credeau în Dumnezeu şi aşteptau pe Mesia, care să aducă o viaţă mai bună şi pentru ei.

Aceşti păstori n-aveau gîndurile negre ale regelui Irod, care, după ce-şi ucisese soţia şi doi copii, se gîndea la noi crime, de teamă să nu-i răpească cineva tronul. Acest lucru a făcut pe împăratul de la Roma să zică: „Este mai bine să fi porcul lui Irod decît copilul lui" (Se ştie că evreii nu taie porci). Păstorii noştri n-aveau nici gîndurile saducheilor şi fariseilor, care mîncau banul văduvei, care strecurau ţînţarul şi înghiţeau cămila, după cuvîntul Domnului, dar care îşi trîmbiţau bunătatea şi evlavia pe la colţurile străzilor, smerenia lipsindu-le cu totul.

Iată de ce, îngerul Domnului, în acea noapte sfîntă, nu se duce la nici unul dintre cei pomeniţi oameni cu vază, ci se duce tocmai la aceşti păstori, uitaţi oarecum de lume, dar nu şi de Dumnezeu, şi le anunţă Marea Veste a Naşterii Fiului Său.

Desigur, în liniştea aceea de mormînt, păstorii se aşteptau mai degrabă să se repeadă vreo dihanie în oi, iar nicidecum la un trimis a lui Dumnezeu îmbrăcat în haină de lumină, din care pricină ei s-au speriat. Din acest motiv îngerul le grăieşte astfel: „Nu vă temeţi, căci iată vă vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul, că s-a născut vouă astăzi Mîntuitor, care este Hristos Domnul" (Luca 2, 10—11).

Păstorii de la marginea Betleemului au fost deci primii oameni care s-au învrednicit să afle de naşterea Mîntuitorului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cu trup omenesc, şi Mesia cel prezis şi aşteptat de mult. „Păstorul cel bun" (Ioan 10, 10) s-a făcut cunoscut mai întîi tot unor păstori.

In urma celor întîmplate, cuprinşi de nişte fiori necunoscuţi de ei pînă atunci, păstorii aleargă, după spusa îngerului, să găsească pe pruncul Iisus. Şi găsindu-L, I s-au închinat cu evlavie multă, întorcîndu-se apoi la turmele lor „preamărind şi lăudînd pe Dumnezeu pentru toate cîte au auzit şi au văzut" (Luca 2, 20).

Prin această întîmplare numele acestor păstori circulă peste veacuri pe buzele credincioşilor noştri, alături de Maica Domnului, de Sfinţii Apostoli şi de alte persoane pomenite în Noul Testament, care şi-au legat viaţa de Domnul nostru Iisus Hristos.

După o tradiţie veche, pe locul unde se aflau păstorii în aceea noapte a naşterii lui Iisus se află astăzi satul Bet Sahur. Aici se văd încă urmele unei biserici vechi, ridicată în cinstea acestei amintiri. La acest loc binecuvîntat, creştinii din Betleem ies cu toţii la rugăciune la Crăciunul fiecărui an.

Credincioşii noştri, precum şi credincioşii altor neamuri păstrează amintirea dragă a păstorilor din Betleem, pomenindu-i cu deosebire în colindele lor frumoase de Crăciun.

Să ne străduim să avem şi noi bunătatea sufletească a păstorilor din Betleem, acum cînd Dumnezeu, prin Biserica Sa şi prin gura colindătorilor, ne vesteşte că Fiul Său se naşte şi pentru noi.

Diacon GH. PAPUC

Naşterea Domnului

Doamne! Mărire Ţie.

După ce Adam şi Eva au fost osîndiţi pentru păcatul ce au săvîrşit, Dumnezeu prin milostivirea Sa nemărginită le-a dat prima Sa făgăduinţă cu privire la Răscumpărătorul omenirii. In această făgăduinţă se cuprinde prorocia despre Preasfînta Fecioară: „Seminţia femeii va zdrobi capul şarpelui" (Fac. 3, 15). Această primă veste de bucurie despre Preasfînta Maică a Mîntuitorului nostru s-a repetat de mai multe ori, pentru a pregăti lumea să primească pe Mesia Cel ce va să vină.

In preajma naşterii lui Iisus Hristos toată lumea aştepta pe Mîntuitorul. Iudeii aşteptau venirea lui în baza proorociilor, păgînii deasemenea aşteptau cu nerăbdare un mîntuitor. Toate prezicerile şi proorociile la timpul întrupării Fiului lui Dumnezeu s-au împlinit. Patriarhul Iacob a prezis că Mîntuitorul va veni atunci cînd sceptrul împărătesc se va lua de la Iuda; Prorocul Daniil a prorocit că împărăţia lui Hristos va sosi, cînd va fi o împărăţie tare ca fierul care va sfărîma celelalte împărăţii şi după 70 de săptămîni de ani de la porunca rezidirii Ierusalimului.

Şi iată într-adevăr sosi acest timp cînd sceptrul împărătesc a fost luat din Iuda şi trecut lui Irod Idumeul; apare şi împărăţia de fier a Romei, care distruge alte împărăţii, iar săptămînile prorocite de Daniil erau către sfîrşite. Inaintea sosirii Mîntuitorului se aştepta în lume o pace generală — prezisă de proroci — care trebuia să împace cerul şi pămîntul. Nu mulţi aleşi aşteptau în Mesia cel făgăduit pe Mîntuitorul care-i va scăpa de păcat şi moarte; cei mai mulţi aşteptau în Mesia pe un mare împărat cuceritor, care va elibera poporul evreesc de sub stăpînirea romană, şi va întemeia o împărăţie pămîntească.

Roma şi-a întins sceptrul său de fier aproape peste toate popoarele de atunci şi le-a unit într-un mare imperiu. Palestina deveni o regiune a Romei. Chestiunile de credinţă le conducea marele Sinedriu, în care luau parte arhiereii, preoţii şi bătrînii poporului. Aşteptările prorocite se împliniră atunci cînd imperiul roman era condus de August, iar Iudeia de Irod.

In vremea aceea apăru decretul Cezarului August — să se facă recensămîntul populaţiei pe întreg teritoriul imperiului, în acelaş timp şi în Iudeia. In puterea acestei legi fiecare israelitean se grăbi spre oraşul de naştere pentru a se înscrie în registrele de recensămînt. Minunate sînt lucrurile Providenţei divine pentru îndeplinirea făgăduinţelor sale tainice! Cezarul — mîndru şi puternic — serveşte ca mijloc de realizare a celor prezise de Dumnezeu. Voinţa împăratului pămîntesc a chemat pe Iosif şi pe Preasfînta Maria la Betleem spre împlinirea voii Impăratului Ceresc! Iosif şi Maria trebuiau să meargă la Betleem, căci erau din neamul împăratului David.

Pe un timp aspru, nefavorabil şi fără nici un mijloc, trebuiau să călătorească Iosif şi Maria. Pentru a face această călătorie, chiar în condiţii bune, se cerea un timp de trei zile. Betleemul, un orăşel mic, care în vechime se numea Efrata, se află la sud de Ierusalim, pe calea ce duce la Hevron şi rămîne la o parte de Nazaret cale de trei zile. In Betleem s-a născut David, acolo a

(Continuare în pag 4)

Naşterea Domnului

(Urmare din pag. 3)

fost uns ca împărat; în Betleem era tot neamul lui David şi pentru aceea pe bună dreptate se numea oraşul împăratului David. In sfîrşit ajung la Betleem, dar aici nu s-a găsit pentru ei loc de odihnă, micul oraş fiind plin de oaspeţi. Fără cîrtire ei s-au îndepărtat de locuinţele omeneşti şi căutară adăpost în afara oraşului.

Nu departe de poarta oraşului, spre vest de Betleem, cam 200 paşi de la izvorul împăratului David, printre stîncile pietroase se află o peşteră în care pe timp de furtună şi vreme rea îşi găseau adăpost ciobanii cu vitele lor. In interiorul peşterii o săpătură mai adîncă în peretele stîncii servea ca iesle vitelor. In această peşteră sărăcăcioasă s-au adăpostit sfinţii călători; şi erau singuri în această deplină linişte şi tăcere, singuri în pustietatea nevăzută a Creatorului. Astfel s-a împlinit prorocia lui Isaia: „Acesta se va sălăşlui în peşterile cele tari de piatră, adăpostul Lui vor fi stîncile de nepătruns".

In această peşteră, la miezul nopţii, Fecioara Maria născu pe Cel mai înainte de veci născut din Tatăl, Fiul cel veşnic: „L-a născut şi L-a înfăşat şi în iesle L-a culcat". Minunată a fost zămislirea Sa cea mai presus de fire şi tot atît de minunată şi mai presus de fire a fost naşterea Lui, precum o lumină strălucitoare într-o clipă despică norii ca să însufleţească lumea cu puterea şi căldura ei.

Naşterea Mîntuitorului n-a fost însoţită de dureri: Fecioara născu fiind plină de bucurii şi mărind pe Dumnezeu. Născu pe Fiul şi Dumnezeul nostru şi imediat începu a sluji Lui.

Maica Domnului singură L-a înfăşat, L-a pus în iesle şi prima s-a închinat Lui. Ea L-a hrănit cu pieptul său, pe mîinile ei L-a purtat. El şi-a petrecut copilăria nedespărţit de Ea, tot aşa şi-a petrecut şi tinereţea pînă la vîrsta de 30 ani, cînd s-a arătat pe Sine lumii şi a început propoveduirea.

Cu cutremur şi cu tăcere adîncă s-a închinat Iosif în faţa Preacuratei Maice şi a Fiului ei şi Dumnezeului nostru. Cu uimire de bucurie a contemplat el această minune şi a recunoscut cu tărie că Fiul Mariei este într-adevăr de la Duhul Sfînt. Acum, cînd avu loc naşterea cea minunată a lui Iisus, a înţeles el pe deplin că despre ea s-a spus: „Iată Fecioara în pîntece va lua şi va naşte fiu, Numele lui Emanoil, adică Dumnezeu cu noi".

O nouă şi mare minune a arătat Dumnezeu lumii prin naşterea Mîntuitorului neamului omenesc: In loc de palat — un adăpost în pustiu —, în loc de aşternut — un mănunchiu de paie! El singur a mărturisit mai tîrziu, spunînd: „Vulpile au vizuini şi paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n-are unde să-şi plece capul".

In orăşelul neînsemnat Nazaret s-a săvîrşit conceperea lui Hristos, iar în marele Ierusalim L-au răstignit! In micul Betleem S-a născut, iar în marele Ierusalim El se predă morţii! Mari şi minunate sînt faptele Tale, Doamne!

In momentul cînd s-a născut Fiul lui Dumnezeu cerul s-a deschis, slava lui Dumnezeu luminează pămîntul, cete îngereşti pogoară din cer cîntînd cu bucurie că sosi pe pămînt pacea, s-a întors buna voire a Domnului spre oameni.

Ce făcea în acest timp pămîntul luminat de slava lui Dumnezeu? Totul era cufundat într-un somn adînc: Iudeii odihneau pe legile lor în aşteptarea sosirii lui Mesia plin de strălucire pămîntească; păgînii se înnecau în vicii la picioarele idolilor lor.

In Betleem la fel dormeau, dar nu toţi. In valea Betleemului înconjurată de munţi, cale de jumătate de oră de la peşteră, străjuia un stîlp în apropierea căruia cîndva David păştea turmele tatălui său. Aici, în această noapte păstorii îşi străjuiau turmele. Deodată o lumină neaşteptată îi lumină şi îngerul Domnului se arătă în faţa lor spunîndu-le: „Nu vă temeţi, eu vă vestesc o mare bucurie, care va fi pentru toată lumea, astăzi s-a născut vouă în oraşul lui David, Mîntuitorul, care este Hristos Domnul. Şi iată vouă semn: voi veţi găsi pe pruncul înfăşat, ce stă culcat în iesle".

De îndată ce vestitorul ceresc termină binecuvîntata veste, a apărut o mare mulţime de oşti îngereşti, care ziceau: „Mărire întru cei de Sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bună voire".

Nici demnitarilor, nici puternicilor şi bogaţilor de atunci, n-a descoperit Dumnezeu taina

Sa, ci celor mai de jos, cum erau socotiţi ciobanii. Insuşi Dumnezeu vine la cei săraci să verse asupra lor rîuri de dragoste şi milostivire.

Ingerii s-au întors la cer; s-a terminat măreaţa vedenie. Şi-au revenit în sine şi păstorii şi toţi ca unul au hotărît să meargă la Betleem, să vadă ce s-a petrecut acolo. Era bine cunoscut acel loc cu ieslea, unde sărmanii călători îşi găseau adăpost pe drumul către Betleem. Şi ei au aflat aici pe Preacurata Fecioară cu Pruncul culcat în iesle şi s-au închinat Lui. După vederea strălucitoare a îngerilor şi a îngereştei bunei vestiri, dumnezeescul Prunc, înconjurat de simplitate şi sărăcie, li s-a părut încă şi mai luminos, şi mai dumnezeesc. Inchinîndu-se Lui, ei aduseră tot ce aveau: curăţenia dragostei, credinţă tare şi laudă fierbinte Mîntuitorului şi Stăpînului lor. Şi s-au grăbit ei să mărturisească simţămintele lor curate, povestind Preasfintei Maice tot ce au văzut şi au auzit de la îngeri. Fecioara Maria urmărea atentă toate evenimentele ce se refereau la Dumnezeu-Omul de la însăşi naşterea Lui, şi, ascultînd povestirile păstorilor, îşi întipărea în minte toate şi se bucura că aceste lucruri dovedesc făgăduinţa dumnezeească şi întăresc credinţa în Mîntuitorul lumii. Sf. Iosif, logodnicul, se mira, cinstind sfîntul adevăr. Fericiţii păstori se închinară încă odată dumnezeescului Prunc şi Preacuratei Lui Maice. Şi se îndepărtară spre ocupaţiile lor, mărind şi lăudînd pe Dumnezu, răspîndind prin toată împrejurimea buna vestire despre minunile nopţii sfinte.

Pr. CHIRIL PISTRUI

Un adevărat slujitor al stranei

Sînt 10 ani de cînd a închis ochii cîntăreţul bisericesc Emanoil Florea, care timp de peste un jumătate de veac a condus strana Bisericii în parohia Daneş din Tîrnava-Mare.

S-a născut în această parohie, ca fiu al vechiului şi vrednicului cantor Simeon Florea, despre care aminteşte Profesorul Dimitrie Cunţan din Sibiu, în prefaţa cărţii de „cîntări bisericeşti" la 1890, că: „După acest vechiu cîntăreţ am scris şi podobiile"...

Emanoil Florea a fost deci urmaşul la strană al tatălui său, cît şi al bunicilor lui cum spun bătrînii, şi a îndrăgit atît de mult strana Bisericii, încît n-a fost Duminică sau sărbătoare să lipsească, decît atunci, cînd s-a sfinţit biserica din Sighişoara şi a mers să vadă slujba şi pe Mitropolitul Bălan.

A învăţat la şcoala pedagogică de pe lîngă vechiul Seminar „Andreian" din Sibiu şi apoi fiind instruit şi de tatăl său, a devenit însufleţitorul credincioşilor în cunoaşterea cîntărilor bisericeşti cît şi în atragerea lor la Biserică.

Cîntăreţul Emanoil Florea iubea atît de mult cîntarea în comun din Biserică, încît trăia, după spusele lui, „ca-n ceruri".

Stătea în strana lui, şi cu toată atenţia urmărea din ochi pe credincioşii din biserică şi dacă cineva nu cînta, atunci cu privirea lui blîndă şi cu faţa pururea senină, îndemna la cîntare.

Era atît de fericit, cînd vedea că la Sfînta Liturghie el tăcea şi toată suflarea credincioşilor cînta .

Tot locul în formă de semicerc, cu scaune, din jurul stranei era ocupat de cîntăreţi amatori, formaţi de Emanoil Florea, în frunte cu actualul cantor diplomat Ion Gheaja.

Cine din cei mai în vîrstă poate să uite duioasele cîntări din săptămîna patimilor, sau frumoasele irmoase pe care le cînta Florea la praznice, împreună cu alţii ca: Pompiliu E. Constantin, Ion Bendorfean şi Petru Dop!

Despre podobii aş vrea să spun doar atît, că la Daneş se mai cîntă pe podobie, fiindcă bătrînul Florea n-a rupt tradiţia înaintaşului său, ci a întărit-o.

Acum cînd din revistele noastre bisericeşti citim mereu îndemnul pentru cîntare în comun, cît şi pentru oameni destoinici la strană, — ţin şi eu, în numele tuturor dănăşenilor — ca un fiu al parohiei Daneş, să depun la Crucea mormîntului bătrînului cîntăreţ Florea, un buchet din florile sufleteşti ale recunoştinţei, semn că nu l-am uitat şi nu-l vom uita!

Pr. EMIL BENDORFEAN
Cetea

Redactor : Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

Tiparul Tipografiei „REINTREGIREA", Sibiu
Taxa poştală plătită în numerar